

ԱԶԴԱԳԻՐ

«ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ» ԲԲԸ

ԲԱՑ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ, ք. Երևան, Չարենցի 12, թիվ 53, 1-5, հեռ. (+374 10) 59 22 59, էլ. փոստ
unibank@unibank.am

Արժեթղթերի դասը՝	սովորական բաժնետոմս
Արժեթղթերի ձևը՝	ոչ փաստաթղթային
Արժեթղթերի քանակը՝	14,500,000 հատ
Արժեթղթերի անվանական արժեքը (արժույթը)՝	100 ՀՀ դրամ
Արժեթղթերի տեղաբաշխման արժեքը (արժույթը)՝	230 ՀՀ դրամ
Արժեթղթերի ընդհանուր անվանական արժեքը՝	1,450,000,000 ՀՀ դրամ
Արժեթղթերի ընդհանուր տեղաբաշխման արժեքը՝	3,335,000,000 ՀՀ դրամ

ՀՀ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ ԿՈՐՄԻՑ ԱԶԴԱԳՐԻ ԳՐԱՆՑՈՒՄԸ ՉԻ ՀԱՎԱՍՏՈՒՄ
ՆԵՐԴՐՄԱՆ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹՅՈՒՆԸ, ՆԵՐԿԱՅԱՑՎԱԾ ՏԵՐԵԿԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ՃԵՏՈՒԹՅՈՒՆԸ
ԿԱՄ ԻՍԿՈՒԹՅՈՒՆԸ



ՀՀ ԿԲ Լուսինյանի
09.07.2015թ. թիվ 1/555 Ադրուշմ
մխ ԵՆԸ Ը՝ 10.07.2015թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԱՆՁԻՆՔ.....	4
--------------------------	---

ԲԱԺԻՆ 1. ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ	6
---------------------------	---

1. Տեղեկատվություն Բանկի և Բանկի գործունեության մասին	6
2. Բանկին և բաժնեպատկերներին առնչվող ռիսկերի համառոտ նկարագիրը	14
3. Բանկի տնտեսական գործունեության զարգացման և ֆինանսական վիճակի փոփոխության միտումները	15
4. Բանկի աուդիտին իրականացնող անձ	16
5. Բանկի կառավարման անդամները, աշխատակիցները և բաժնեպատկերները	17
6. Բանկի կողմից առաջարկվող բաժնեպատկերների վերաբերյալ հիմնական տվյալները	18
7. Բաժնեպատկերների առաջարկի և դրանց առևտրին թույլտվության նկարագիրը	18
8. Բանկի ամփոփ ֆինանսական տվյալները	19

ԲԱԺԻՆ 2. ԹՈՂԱՐԿՎՈՂ ԲԱԺՆԵՏՈՄՍԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ	21
---	----

1. Ռիսկային գործոններ	21
2. Առաջարկի նպատակը և ներգրավվող միջոցների օգտագործումը	21
3. Տեղեկատվություն՝ կապված առաջարկվող բաժնեպատկերների հետ	22
4. Առաջարկի ժամկետը և պայմանները	30
5. Առևտրին թույլտվությունը և առևտրի կազմակերպումը	36
6. Վաճառող բաժնեպատկերները	37
7. Թողարկման և առաջարկի ծախսերը	37
8. Լրացուցիչ տեղեկատվություն	37
9. Շրջանառու միջոցների մասին հայտարարություն	38
10. Կապիտալիզացիա և պարտավորություններ	38

ԲԱԺԻՆ 3. ԲԱԺՆԵՏՈՄՍԵՐ ԹՈՂԱՐԿՈՂԻ ՄԱՍԻՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ	40
--	----

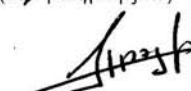
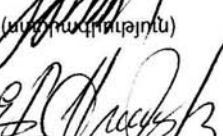
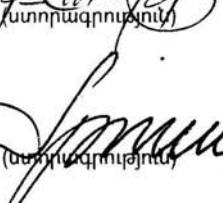
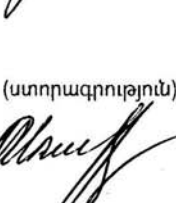
1. Անկախ աուդիտորներ	40
2. Ռիսկային գործոններ	40
3. Տեղեկատվություն թողարկողի մասին	51
4. Բիզնեսի նկարագիրը	75
5. Բանկի հիմնական միջոցներ	91
6. Բանկի կապիտալ ռեսուրսները	91
7. Հեթազորական աշխատանքները և զարգացման ուղղությունները	94
8. Արտոնագրերը և լիցենզիաները	94

9. Զարգացման վերջին միությունները	94
10. Բանկի կառավարման մարմինները և կառավարման մարմինների անդամները	96
11. Վարձարություններ և պարգևավճարներ.....	134
12. Աշխատակիցներ	135
13. Խոշոր բաժնետերերը և հսկող անձինք.....	138
14. Փոխկապակցված անձանց հետ գործարքները	138
15. Տեղեկատվություն թողարկողի ակտիվների և պարտավորությունների, ֆինանսական վիճակի, եկամուտի և ծախսերի մասին.....	139
16. Լրացուցիչ տեղեկատվություն	139
17. Էական պայմանագրերը	153
18. Փորձագետի, գնահատողի, խորհրդատուի կամ հաշվապահի մասնագիտական կարծիքը և երրորդ անձանցից վերցված տեղեկատվությունը.....	153
19. Այլ տեղեկատվություն	154
20. Մասնակցություն այլ իրավաբանական անձանց կանոնադրական հիմնադրամում...154	
ՀԱՎԵԼՎԱԾ Ա.....	155

ՊԱՏԱԽՍԱՆԱՏՈՒ ԱՆՁԻՆՔ

«Մենք՝ ստորագրող անձինք, հավաստիացնում ենք, որ գործադրել ենք բոլոր ողջամիտ ջանքերը, որպեսզի պարզենք Ազդագրում ներառված տեղեկությունների ճշգրիտ և լիարժեք լինելը: Ըստ այդմ, մենք հավաստիացնում ենք, որ մեր լավագույն տեղեկացվածության համաձայն ազդագրում ներառված տեղեկությունները ճշգրիտ և լիարժեք են, չեն պարունակում բացթողումներ, որոնք կարող են խեղաթյուրել Ազդագրի բովանդակությունը»:

Ստորագրող անձինք

Գագիկ Զաքարյան	Խորհրդի նախագահ	 (ստորագրություն)	07.07.2015թ. (ամսաթիվ)
Գեորգի Պիսկով	Խորհրդի անդամ	 (ստորագրություն)	07.07.2015թ. (ամսաթիվ)
Հրահատ Արզումանյան	Խորհրդի անդամ	 (ստորագրություն)	07.07.2015թ. (ամսաթիվ)
Էդուարդ Զամանյան	Խորհրդի անդամ	 (ստորագրություն)	07.07.2015թ. (ամսաթիվ)
Սուրեն Հայրիյան	Խորհրդի անդամ	 (ստորագրություն)	07.07.2015թ. (ամսաթիվ)
Վարդան Աթայան	Վարչության նախագահ - Գործադիր տնօրեն	 (ստորագրություն)	07.07.2015թ. (ամսաթիվ)
Զաքար Բոյաջյան	Վարչության նախագահի առաջին տեղակալ - ռիսկերի կառավարման տնօրեն	 (ստորագրություն)	07.07.2015թ. (ամսաթիվ)
Գոհար Գրիգորյան	Վարչության անդամ, Գլխավոր հաշվապահ	 (ստորագրություն)	07.07.2015թ. (ամսաթիվ)
Օվսաննա Առաքելյան	Վարչության նախագահի տեղակալ, Իրավական սպասարկման և ժամկետանց պարտավորությունների հետերման գծով տնօրեն	 (ստորագրություն)	07.07.2015թ. (ամսաթիվ)

Մեսրոպ Հակոբյան

Վարչության նախագահի
տեղակալ, Օպերացիոն
սպասարկման և
տեղեկատվական
համակարգերի գծով տնօրեն

(ստորագրություն)

07.07.2015թ
(ամսաթիվ)

Գուրգեն Ղուկասյան

Վարչության նախագահի
տեղակալ, Մանրածախ բիզնեսի
զարգացման և վաճառքների
տնօրեն

(ստորագրություն)

07.07.2015թ
(ամսաթիվ)

Դավիթ Պետրոսյան

Վարչության նախագահի
տեղակալ, Կորպորատիվ
բիզնեսի զարգացման և
վաճառքների տնօրեն

(ստորագրություն)

07.07.2015թ
(ամսաթիվ)

ԲԱԺԻՆ 1. ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ

Ամփոփաթերթը դիտվում է որպես Ազդագրի համառոտ ներածություն: Առաջարկվող բաժնետոմսերում ներդրում կատարելու որոշումը կայացնելիս ներդրողը պետք է ընթերցի ամբողջ Ազդագիրը:

Սույն Ամփոփաթերթի կազմման համար պատասխանատու անձինք քաղաքացիական պատասխանատվություն են կրում Ամփոփաթերթում պարունակվող տեղեկատվության ոչ ամբողջական կամ ապակողմնորոշիչ լինելու համար միայն այն դեպքում, եթե այն ոչ ամբողջական կամ ապակողմնորոշիչ է Ազդագրի մյուս մասերի հետ դիտարկելու դեպքում:

Ներդրողը կարող է ձեռք բերել Ազդագիրը և Ազդագրին կից ներկայացվող փաստաթղթերը թղթային տարբերակով Բանկի գլխամասային գրասենյակում կամ մասնաճյուղերում, իսկ էլեկտրոնային պատճենը՝ Բանկի ինտերնետային կայքում՝ www.unibank.am:

1. Տեղեկատվություն Բանկի և Բանկի գործունեության մասին

Բանկի լրիվ ֆիրմային անվանումն է՝

հայերեն՝ «ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ» ԲԱՑ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

ռուսերեն՝ ОТКРЫТОЕ АКЦИОНЕРНОЕ ОБЩЕСТВО "ЮНИБАНК"

անգլերեն՝ "UNIBANK" OPEN JOINT STOCK COMPANY

Բանկի կրճատ ֆիրմային անվանումն է՝

հայերեն՝ «ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ» ԲԲԸ

ռուսերեն՝ ОАО "ЮНИБАНК"

անգլերեն՝ "UNIBANK" OJSC

Բանկի գտնվում է ՀՀ, ք. Երևան, Կենտրոն համայնք, Չարենցի փողոց, 12 շենք, թիվ 53, թիվ 1-5 հասցեում:

Բանկի փոստային հասցեն է՝ 0025, ՀՀ, ք. Երևան, Կենտրոն համայնք, Չարենցի փողոց, 12 շենք, թիվ 53, թիվ 1-5:

Կապի միջոցները՝

Հեռախոս՝ + 37410 59 22 59

Ֆաքս՝ + 37410 55 51 40

Էլ. փոստ՝ unibank@unibank.am

ինտերնետային կայք՝ www.unibank.am, www.unibank-armenia.com

Բաժնետոմսերում ներդրումների հետ կապված հարցերի դեպքում ներդրողները կարող են դիմել Միջազգային կազմակերպությունների հետ համագործակցության վարչության պետ Մ. Համբարձումյանին՝ հետևյալ հեռախոսահամարով՝ +374 10 592236 (ներքին հեռ. 301) կամ Ֆինանսական շուկաներում գործառնությունների դեպարտամենտի տնօրեն Ռուզաննա Աբրահամյանին՝ հետևյալ հեռախոսահամարով՝ +374 10 592259 (ներքին հեռ. 257):

Բանկի համառոտ նկարագիրը

«Յունիբանկ» ԲԲԸ-ն (այսուհետ «Բանկ» կամ «Յունիբանկ») հիմնադրվել է 2001թ.-ի հոկտեմբերին՝ որպես փակ բաժնետիրական ընկերություն: Յունիբանկը, որպես բանկ գրանցվել է 2001թ.-ի հոկտեմբերի 9-ին (Գրանցման վկայական թիվ 0373 և գրանցման համար թիվ 81՝ հաստատված ՀՀ Կենտրոնական Բանկի Խորհրդի 09.10.2011թ. 260 որոշմամբ; Բանկային գործունեության լիցենզիա 81 տրված 2001թ.-ի հոկտեմբերի 10-ին): Բանկի 2015թ. մարտի 12-ի Ընդհանուր ժողովի որոշմամբ Բանկը վերակազմավորվել է, և ներկայումս Բանկի կազմակերպատիրական ձևն է՝ բաց բաժնետիրական ընկերություն:

Յունիբանկը 2002թ. գործարկել է Unistream դրամական փոխանցումների միջազգային համակարգ, որը Հայաստանում դրամական փոխանցումների ոլորտում առաջատարներից է:

Յունիբանկը 2003թ. դարձել է «ArCa» վճարահաշվարկային համակարգի անդամ:

2004թ. Յունիբանկը դարձավ Visa International միջազգային համակարգի անդամ:

2005թ. Յունիբանկը սկսեց լայնածավալ վարկավորում հիփոթեքի եւ ավտովարկավորման գծով՝ զբաղեցնելով, համապատասխանաբար, երկրորդ եւ առաջին տեղերը ՀՀ բանկային համակարգում վարկավորման ծավալով:¹

2006թ. Յունիբանկը դարձավ IFAD-ի գյուղական վայրերում ներդրումների խթանման ծրագրի, ինչպես նաեւ SMEDNC հիմնադրամի փոքր եւ միջին բիզնեսի զարգացման ծրագրի մասնակից:

2007թ. ներդրվեց ABN AMRO բանկի ռիսկերի կառավարման ծրագիրը:

2008թ. Յունիբանկը դարձավ ՀՀ ֆոնդային բորսայի անդամ: Յունիբանկը գործարկեց Blade տեսակի սերվերային խումբ, որով ներդրվեց ժամանակակից տեխնոլոգիաների կիրառման միջազգային փորձը:

2009թ. Յունիբանկի մասնաճյուղային ցանցը միացվեց տվյալների գլխավոր բազային: Ներկայումս բանկի բոլոր մասնաճյուղերն աշխատում են online ռեժիմում:

¹ Արմինֆո ռեյտինգային մարքեթինգային գործակալության կողմից իրականացված ՀՀ բանկերի ռենքինգ, 2006թ

2010թ.-ի հունիսի 3-ին Moody's միջազգային վարկանիշային գործակալությունը Յունիբանկին շնորհել է ֆինանսական կայունության E+, արտարժույթով և ազգային դրամով ավանդների Ba3 երկարաժամկետ եւ NP կարճաժամկետ վարկանիշերը: Բոլոր վարկանիշերն ունեն Կայուն կանխատեսումը:

2011թ. Յունիբանկը Ասիական Զարգացման Բանկի հետ համատեղ իրականացնում է առևտրի ֆինանսավորման ծրագիր, որի շրջանակներում ձեռներեցներին տրամադրվում են ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ:

2012թ. Thomson Reuters Միջազգային Կորպորացիան Յունիբանկին շնորհել է Հայաստանում “Լավագույն դիլինգ բանկ 2012” կոչումը: Յունիբանկն ընդգրկված է Հայաստանի 100 խոշորագույն հարկատուների ցուցակում:

2013թ. Համաշխարհային բանկի Միջազգային ֆինանսական կորպորացիան (IFC), Առևտրի և զարգացման Սևծովյան բանկը (BSTDB) և Յունիբանկը ստորագրեցին համագործակցության պայմանագիր՝ ուղղված ՓՄՁ-ների վարկավորման ծրագրի ընդլայնմանը: Յունիբանկը սկսեց համագործակցություն Հայաստանում Ամերիկայի առևտրի պալատի (AmCham) հետ՝ դառնալով կազմակերպության թղթակից անդամ:

2014թ. Յունիբանկը սկսել է համագործակցություն Intel Express միջազգային դրամական փոխանցումների համակարգի հետ: Բանկը նաև ներկայացրել է ISO 27001:2013 տեղեկատվության անվտանգության համակարգը, ներդրել է Unibank Prive անհատական բանկը: Յունիբանկը ստացել է նաև «Գերազանց Որակ» մրցանակը (RBI STP Quality Awards) Ավստրիայի Ռայֆայզեն Միջազգային Բանկից SWIFT փոխանցումների ծառայության բարձր որակ ապահովելու համար:

«Գերազանց Որակ» մրցանակը տրվել է միջազգային STP ստանդարտների համաձայն աշխատանքները կազմակերպելու արդյունքում: Յունիբանկը էականորեն լայնացրել է իր միջազգային համագործակցությունը և հաստատել թղթակցային բանկային համագործակցություն մի շարք եվրոպական և ամերիկյան բանկերի հետ: Բանկը իր հաճախորդներին մատուցում է SWIFT փոխանցումների ծառայություններ մատչելի սակագներով:

Բանկի 2015թ. մարտի 12-ի Ընդհանուր ժողովի որոշմամբ Բանկը վերակազմավորվել է, և ներկայումս Բանկի կազմակերպատիրական ձևն է՝ բաց բաժնետիրական ընկերություն:

2015թ. հուլիսի 1-ից Բանկը դարձել է Դեպոզիտար համակարգի հաշվի օպերատոր և կարգավորվող շուկայում հաշվարկային համակարգի անդամ:

2015թ. հունիսի 17-ին Moody's միջազգային վարկանիշային գործակալությունը փոփոխել է «Յունիբանկ» ԲԲԸ-ի երկարաժամկետ տեղական և արտարժույթային ավանդների վարկանիշը և բազային վարկային գնահատականը՝ սահմանելով դրանք,

համապատասխանաբար, B2 և B3, ինչպես նաև վերահաստատել է Not-Prime կարճաժամկետ ավանդային վարկանիշը և սահմանել B1(cr)/Not-Prime(cr) կենտրագենտների ռիսկային գնահատական: Բոլոր երկարաժամկետ վարկանիշների կանխատեսումը՝ կայուն:

Այսօր Յունիբանկը ունիվերսալ բանկ է, որը հաճախորդներին առաջարկում է ժամանակակից բանկային ծառայությունների լայն տեսականի: Բանկը ներկայումս բնութագրվում է որպես պահպանողական գործելաոճով կառավարվող, բայց և նորամուծություններ կիրառող, նախաձեռնողական ու թափանցիկության սկզբունքներով գործող ֆինանսական հաստատություն: 2014թ. դրությամբ Յունիբանկը ուներ ավելի քան 250,000 ակտիվ հաճախորդ:

Բանկի առաքելությունն է նպաստել ՀՀ բանկային համակարգի տևական և դինամիկ զարգացմանը և բանկային ծառայությունների նկատմամբ բնակչության պահանջարկի առավելագույնս բավարարմանը Հայաստանի Հանրապետությունում՝ որակյալ բանկային ծառայությունների մատուցման միջոցով:

Բանկի Խորհրդի մշակած ռազմավարությանը համապատասխան Յունիբանկի գործունեության հիմնական ուղղություններն են մանրածախ բիզնեսը և աջակցությունը փոքր և միջին ձեռնարկատիրությանը:

Բանկի կանոնադրական կապիտալը 2015թ. հունիսի 30-ի դրությամբ կազմում է 13,100,700,000 (տասներեք միլիարդ մեկ հարյուր միլիոն յոթ հարյուր հազար) ՀՀ դրամ (AMD), որը ներառում է տեղաբաշխված 98,997,000 (իննսունութ միլիոն ինը հարյուր իննսունյոթ հազար) սովորական բաժնետոմս, յուրաքանչյուրը 100 (մեկ հարյուր) ՀՀ դրամ անվանական արժեքով և 32,010,000 (երեսուներկու միլիոն տասը հազար) հատ արտոնյալ բաժնետոմս՝ յուրաքանչյուրը 100 (մեկ հարյուր) ՀՀ դրամ անվանական արժեքով: Բանկի կանոնադրական կապիտալը արտահայտված է ՀՀ դրամով:

Բանկի միակ բաժնետերն է «Գլովերի Հոլդինգ Լիմիթեդ» Ընկերությունը (100%) (հասցեն՝ Կենտրոնական Ամերիկա, Բելիզ քաղաք, Քորներ Հյուսոն և Այր փողոց, Բելիզ շենք, բնակարան):

Բիզնեսի համառոտ նկարագիրը

Բանկն իրականացնում է ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված գործառույթներ, մասնավորապես.

Միջոցների ներգրավում

Բանկը ֆիզիկական և իրավաբանական անձանցից ընդունում է ժամկետային և ցայահանջ ավանդներ ՀՀ դրամով և արտարժույթով: 2013թ.-ի արդյունքներով Յունիբանկը ֆիզիկական անձնաց ժամկետային ավանդների ծավալով զբաղեցրել է 2-րդ տեղը ՀՀ բանկային շուկայում:

Վարկերի և միջոցների այլ տեղաբաշխումներ

- Բանկն իրականացնում է բիզնեսի վարկավորում և ապահովում (երաշխիքների տրամադրում, փաստաթղթային ակրեդիտիվներ, վարկային գծեր, օվերդրաֆտներ, բանկային երաշխիքներ և ֆակտորինգ): Յունիբանկը փոքր և միջին բիզնեսի վարկավորման զարգացումը դիտարկում է որպես առաջնահերթ ռազմավարություն: Յունիբանկն առաջարկում է շուկայի ուսումնասիրությունների և բիզնեսի առանձնահատկությունների հիման վրա հաճախորդների կոնկրետ խմբի համար հատուկ մշակված վարկային ծրագրեր:
- Մանրածախ բիզնեսի զարգացումը հանդիսանում է Բանկի բիզնես ռազմավարության առաջնահերթ ուղղություն: Յունիբանկն առաջարկում է ինչպես նպատակային սպառողական վարկեր, այնպես էլ ոչ նպատակային, երբ գումարը կարելի է ստանալ ցանկացած սպառողական նպատակի համար՝ վերանորոգման, բժշկական, ճամփորդական կամ այլ ծախսերը հոգալու կամ էլ ապրանքներ գնելու համար: Բանկը տրամադրում է նաև հիփոթեքային վարկեր բնակելի անշարժ գույք, բիզնես տարածք գնելու, կառուցապատելու կամ վերանորոգելու համար, ավտովարկեր:

Բանկային փոխանցումների իրականացում

- Բանկը 2003 թվականից սկսած անդամակցում է SWIFT միջազգային համակարգին: Բանկը թղթակցային հաշիվներ ունի տեղական և միջազգային 20 բանկերում, ինչը հնարավորություն է տալիս ապահովել բանկի հաճախորդների վճարահաշվարկային սպասարկումը ցանկացած արժույթով և վճարային գործիքով:
- Բանկը ֆիզիկական անձանց դրամական փոխանցումների ծառայություններ է առաջարկում «Յունիստրիմ» դրամական փոխանցումների միջազգային համակարգի միջոցով:

Պլաստիկ քարտերի տրամադրում և սպասարկում

- Յունիբանկն իր հաճախորդներին առաջարկում է տեղական ArCa վճարային համակարգի քարտեր, ինչպես նաև Visa International քարտեր: Յունիբանկը սեփական պրոցեսինգային կենտրոնի միջոցով սկսել է թողարկել նաև Visa չիպային քարտեր:

- Հատուկ իր քարտապանների համար Յունիբանկը գործարկել է արտոնությունների և զեղչերի «Մագնիս» ծրագիրը, որի շրջանակներում գնումներ կատարելիս, քարտապաններին տրամադրվում են մինչև 40% զեղչեր:

Արտարժույթի և արժեթղթերի դիվինգ և բրոքերային ծառայություններ

- Բանկը կատարում է արտարժույթի առք ու վաճառքի և ՀՀ պետական պարտատոմսերի գործարքներ:

Կոմունալ ծառայությունների դիմաց վճարումների ընդունում

- Յունիբանկն ունի կոմունալ վճարումների ընդունման համակարգ: Հաճախորդներին անվճար տրամադրվում է UNIPAY կոմունալ վճարումների քարտ, որի վրա նշված է անհրաժեշտ տեղեկատվությունը հաճախորդների համար արագ և հարմարավետ վճարումներ կատարելու համար:

Հանրային ծառայությունների դիմաց վճարների ընդունում

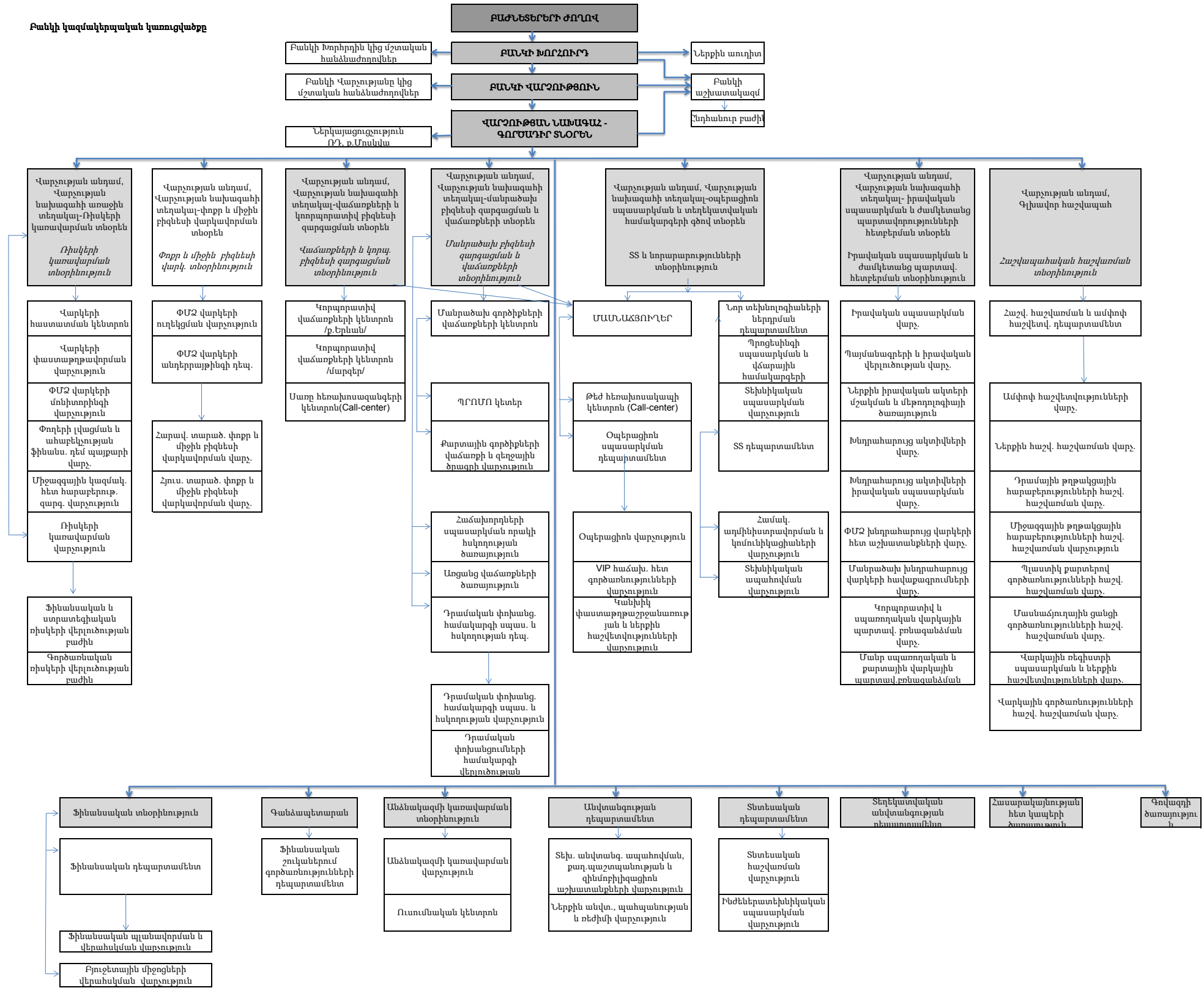
- Հաճախորդներին վճարահաշվարկային ծառայությունների համալիր մատուցման նպատակով՝ Բանկը խթանում է հարկերի, տուրքերի, էլեկտրաէներգիայի, հեռախոսավարձի և այլ հանրային ծառայությունների դիմաց ֆիզիկական և իրավաբանական անձանցից վճարների ընդունումը:

Այլ ծառայություններ

- Յունիբանկն իրականացնում է հաշվարկա-դրամարկղային սպասարկում իր հաճախորդների համար՝ հաշիվների բացում եւ սպասարկում, դրամարկղային գործարքներ, երաշխավորագրերի տրամադրում, ինկասո, գործարքներ արժեթղթերի հետ եւ այլն: Յունիբանկը նաև ծառայություններ է մատուցում ՀՀ քաղաքացիներին, որոնք օգտվում են պետական սոցիալական ծրագրերից:
- «Ինտերնետ բանկ - Հաճախորդ» համակարգը նախատեսված է ինտերնետ ցանցի միջոցով, առանց Բանկ հաճախելու, հաճախորդների բանկային հաշիվների կառավարման, ինտերնետի միջոցով բանկային հաշվի քաղվածքներ ստանալու և վճարումներ իրականացնելու համար:

- Յունիբանկն իր հաճախորդներին առաջարկում է չիրկիզվող անհատական պահատեղեր տեղակայված հատուկ կառուցված անվտանգ տարածքում՝ թանկարժեք իրերն ու փաստաթղթերը պահելու համար:

Բանկի կազմակերպական կառուցվածքը



Յունիբանկը կառուցել է լայն սպասարկման ցանց: Բանկը Հայաստանի Հանրապետությունում և Լեռնային Ղարաբաղի հանրապետությունում հիմնել է և կառավարում է 46 մասնաճյուղ, ինչպես նաև ներկայացուցչություն Ռուսաստանի Դաշնության Մոսկվա քաղաքում:

Ստորև ամփոփվում են Բանկի ակտիվները

	ՀՀ դրամ		
	31.03.2015*	31.12.2014	31.12.2013
Ակտիվներ, այդ թվում	166,143,336	170,258,546	153,489,734
Եկամտաբեր ակտիվներ	118,722,920	123,976,764	122,213,603
Եկամտաբեր ակտիվների տեսակարար կշիռը	71%	73%	80%

* աուդիտի կողմից հաստատված չեն

2. Բանկին և բաժնետոմսերին առնչվող ռիսկերի համառոտ նկարագիրը

Գոյություն ունեն մի շարք ռիսկային գործոններ, որոնք հատուկ են սույն Ազդագրի միջոցով առաջարկվող բաժնետոմսերում ներդրումներին: Ներդրողները պետք է որոշում կայացնեն՝ լիովին գիտակցելով ներդրումների բնույթը և դրանից բխող հիմնական ռիսկերը՝ ելնելով իրենց փորձից, նպատակներից, ֆինանսական ռեսուրսներից, ռիսկի նկատմամբ հակվածության աստիճանից և այլ գործոններից: Որոշում կայացնելուց առաջ ցանկացած ներդրող պետք է նախապես ծանոթանա տվյալ բաժնետոմսերում ներդրումների հետ կապված ռիսկերին:

- Երկրի քաղաքական կամ սոցիալ-տնտեսական իրավիճակի փոփոխություններ, կամ ցանկացած այլ բացասական զարգացումներ, որոնք կարող են ազդեցություն ունենալ բանկի գործունեության և բաժնետոմսերի գնի վրա:
- Ինֆլյացիոն ռիսկ. այս ռիսկը հիմնականում պայմանավորված է բաժնետոմսերում ներդրումներից ակնկալվող եկամուտների արժեզրկման հետ՝ իրական գնողունակության տեսանկյունից:
- Տոկոսադրույքների փոփոխության ռիսկ. քանի որ բաժնետոմսերի շուկայական գինը, որպես կանոն, ուղիղ համեմատական կախվածության մեջ է գտնվում: Բաժնետոմսերի դիմաց ստացվող կամ ակնկալվող շահութաբաժինների մեծությունից և հակադարձ համեմատական կախվածության մեջ՝ շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխությունից, արդյունքում՝ շուկայում տոկոսադրույքների բարձրացումը կարող է հանգեցնել բաժնետոմսերի գների նվազմանը:

- Գնային ռիսկ. բաժնետոմսերի շուկայում գների անբարենպաստ փոփոխությունների արդյունքում կորուստների ռիսկ, որը ներառում է բաժնետոմսերի գների փոփոխությունը և շահութաբաժնային վճարումների չափի փոփոխությունը:
- Իրացվելիության ռիսկ. բաժնետոմսերի ցածր իրացվելիության ռիսկը պայմանավորված է կապիտալի շուկայի թերզարգացվածությամբ, որի արդյունքում բաժնետոմսերը իրացնելու դեպքում ներդրողը կարող է կրել ֆինանսական կորուստներ:

Այնուամենայնիվ, քանի որ շատ դեպքերում նշված ռիսկային գործոնները բանկի վերահսկողությունից դուրս են, այս ցուցակով չսահմանափակվող ռիսկերի բացասական ազդեցությունը նվազեցնելու նպատակով ձեռնարկված միջոցառումների արդյունավետությունը չի երաշխավորվում բանկի կողմից:

Բանկին առնչվող ռիսկեր

- Բանկի վարկառուների կողմից պայմանագրային պարտավորությունների չկատարումը, կարող է էապես ազդել բանկի գործունեության վրա, և առաջացնել լրացուցիչ ծախսեր, որոնք բացասական կանդրադառնան բանկի շահույթի վրա:
- Նորմատիվ և օրենսդրական դաշտի փոփոխությունների ռիսկ. բանկային գործունեությունը պետական կարգավորման և վերահսկողության դաշտում գտնվող գործունեություն է և կարգավորման դաշտում կարող են առաջանալ փոփոխություններ, որոնք կարող են էապես ազդել բանկի գործառնությունների վրա կամ բացասաբար ազդել ֆինանսական ցուցանիշների վրա:
- Մրցակցային խիստ դաշտ, շուկայի անկայունություն: ՀՀ-ում բանկային ծառայությունների շուկան բավականին բազմազան և խիստ մրցակցային է, ուստի կարող են խնդիրներ առաջանալ պլանավորված շահույթի ստացման, կամ ռազմավարությամբ նախատեսված ցուցանիշների ապահովման հետ:

Այնուամենայնիվ, հաշվի առնելով բանկային համակարգի ներկա զարգացումները, Բանկի վարկավորման ցածր ռիսկային և զգուշավոր քաղաքականությունը, բանկում ռիսկերի կառավարման մակարդակը, ինչպես նաև վերահսկող մարմնի կողմից իրականացվող խիստ վերահսկողությունը, վերոնշյալ ռիսկերի ի հայտ գալու հավանականությունը գնահատվում է բավականին ցածր:

Թողարկողը կարող է բախվել նաև այլ ռիսկերի հետ, որոնք թողարկողին այս պահին հայտնի չեն, կամ որոնք թողարկողն էական չի համարել սույն ազդագրում ներառելու համար:

3. Բանկի տնտեսական գործունեության զարգացման և ֆինանսական վիճակի փոփոխության միտումները

Բանկն իր գործունեությունն իրականացնում է համաձայն Բանկի Խորհրդի կողմից հաստատված հեռանկարային զարգացման ծրագրի:

Բանկի գործունեությունը վերահսկվում է Բանկի Խորհրդի և Վարչության կողմից, որոնք օպերատիվ կերպով արձագանքում են շուկայական իրավիճակի փոփոխություններին՝ մշտապես հաշվի առնելով Բանկի կողմից առաջարկվող ծառայությունների և սակագների համապատասխանեցումը շուկայի պահանջներին:

Բանկի ընդհանուր զարգացման մեջ ամենաէականը մանրածախ բիզնեսի, փոքր և միջին բիզնեսի զարգացումն է, ինչպես նաև Բանկը ուշադրություն է դարձնում սպասարկման որակի բարձրացմանը, դրա շրջանակների ընդլայնմանը և ռեսուրսների ներգրավմանը (մասնավորապես ռեզիդենտ և ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, ինչպես նաև միջազգային կազմակերպությունների հետ համագործակցության արդյունքում): Բանկը նաև գործողություններ կձեռնարկի իրացվելիության ապահովման և ֆինանսական շուկաներում հնարավոր զարգացումներին և ցնցումներին պատրաստվածություն ձեռք բերելու ուղղությամբ:

2015 թվականի ընթացքում, մինչ Ազդագրի գրանցման ներկայացման օրը, Բանկի գործունեության և ֆինանսական վիճակի էական փոփոխություն տեղի չի ունեցել: Գործունեության համար անհրաժեշտ բոլոր արտոնագրերը, լիցենզիաներն ուժի մեջ են, Բանկի ֆինանսական վիճակի կամ շահութաբերության վրա էական ազդեցություն ունեցող դատական հայցեր առկա չեն, բացակայում և չեն սպասվում կազմակերպական փոփոխություններ:

Դրա հետ մեկտեղ Բանկի ղեկավարությունը մշտապես իր ուշադրության ներքո է պահում նաև Բանկի կազմակերպական կառուցվածքի արդիական և ժամանակակից բիզնեսի վարման կանոններին համապատասխանեցնելու խնդիրը, որի հետևանքով հնարավոր են Բանկի կազմակերպական կառուցվածքի փոփոխություններ, որոնք նպատակ են հետապնդում Բանկի գործունեության բարելավման և շահութաբերության բարձրացմանը:

4. Բանկի աուդիտն իրականացնող անձ

2011, 2012, 2013 և 2014 թվականների համար անկախ աուդիտն իրականացրել է «Գրանթ Թորնթոն» ՓԲԸ-ն:

Հասցե՝ ՀՀ, ք. Երևան, 0012, Վաղարշյան 8/1

Հեռ.՝ +374 (10) 260 964, 260 976,

Ֆաքս՝ +374 (10) 260 961,

Էլ. հասցե՝ www.gta.am

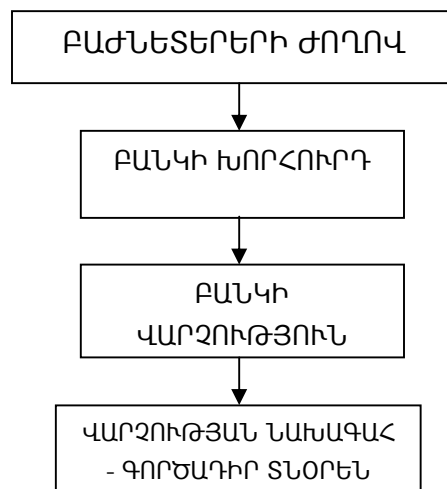
Տնօրեն- բաժնետեր Գագիկ Գյուլբուդադյան

5. Բանկի կառավարման անդամները, աշխատակիցները և բաժնեդերը

Բանկի կառավարման մարմիններն են՝

- Բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը (այսուհետ՝ «Ժողով»),
- Խորհուրդը,
- Գործադիր մարմինը, այդ թվում՝ կոլեգիալ գործադիր մարմին՝ Վարչությունը (այսուհետ՝ «Վարչություն») և միանձնյա գործադիր մարմին՝ Վարչության նախագահ – Գործադիր տնօրեն (այսուհետ՝ «Վարչության նախագահ – Գործադիր տնօրեն»):

Բանկի կառավարման մարմինների կառուցվածքը



Բանկի Խորհուրդը կազմված է 5 անդամներից

Գագիկ Զաքարյան - Խորհրդի նախագահ, փորձառությունը՝ 21 տարի:

Գեորգի Պիսկով - Խորհրդի անդամ, փորձառությունը՝ 21 տարի:

Հրահատ Արզումանյան - Խորհրդի անդամ, փորձառությունը՝ 16 տարի:

Էդուարդ Զամանյան - Խորհրդի անդամ, փորձառությունը՝ 22 տարի:

Սուրեն Հայրիյան - Խորհրդի անդամ, փորձառությունը՝ 13 տարի:

Բանկի Վարչությունը կազմված է 7 անդամներից

Վարդան Աթայան՝ Վարչության նախագահ, փորձառությունը՝ 19 տարի:

Զաքար Բոյաջյան՝ Վարչության նախագահի առաջին տեղակալ-Ռիսկերի կառավարման տնօրեն, փորձառությունը՝ 23 տարի:

Մեսրոպ Հակոբյան՝ Վարչության նախագահի տեղակալ, Օպերացիոն սպասարկման և տեղեկատվական համակարգերի տնօրեն, փորձառությունը՝ 13 տարի:

Գոհար Գրիգորյան՝ Վարչության անդամ, Գլխավոր հաշվապահ, փորձառությունը՝ 21 տարի:

Օվսաննա Առաքելյան՝ Վարչության նախագահի տեղակալ, Իրավական սպասարկման և ժամկետանց պարտավորությունների հետքերման գծով տնօրեն, փորձառությունը՝ 15 տարի:

Դավիթ Պետրոսյան՝ Վարչության նախագահի տեղակալ, Կորպորատիվ բիզնեսի զարգացման և վաճառքների տնօրեն , փորձառությունը՝ 12 տարի:

Գուրգեն Ղուկասյան՝ Վարչության նախագահի տեղակալ, Մանրածախ բիզնեսի զարգացման և վաճառքների տնօրեն, փորձառությունը՝ 10 տարի:

Բանկի աշխատակիցների թիվը 31.03.2015 թվականի դրությամբ կազմում է 891 աշխատակից:

Բանկի միակ խոշոր բաժնետերի նկարագիրը ներկայացված է Ամփոփաթերթի 1-ին ենթակետում:

6. Բանկի կողմից առաջարկվող բաժնետոմսերի վերաբերյալ հիմնական տվյալները

Բաժնետոմսերի տեսակ	Ոչ փաստաթղթային սովորական բաժնետոմս
Բաժնետոմսերի քանակ	14,500,000
Մեկ բաժնետոմսի անվանական արժեք	100
Մեկ բաժնետոմսի շուկայական արժեք	230
Բաժնետոմսերի ընդհանուր շուկայական արժեք	3,335,000,000 ՀՀ դրամ
Բաժնետոմսերի արժույթ	ՀՀ դրամ
Արժեթղթերի նպատակը	Միջոցների ներգրավում
Միջոցների օգտագործման նախատեսվող ուղիները	Թողարկողի կողմից բաժնետոմսերի տեղաբաշխման արդյունքում ներգրավված դրամական միջոցները հիմնականում ուղղվելու են փոքր և միջին ձեռնարկությունների վարկավորմանը, սպառողական վարկերի տրամադրմանը

7. Բաժնետոմսերի առաջարկի և դրանց առևտրին թույլտվության նկարագիրը

Բաժնետոմսերի առաջարկն ամբողջությամբ իրականացվում է լրացուցիչ թողարկվող բաժնետոմսերի հաշվին՝ Բանկի կանոնադրությամբ ամրագրված հայտարարված բաժնետոմսերի ծավալի շրջանակում: Բաժնետոմսերի տեղաբաշխումն իրականացվում «ՆԱՍԴԱՔ ՕԷՄԷՔՍ ԱՐՄԵՆԻԱ» բաց բաժնետիրական ընկերության բորսայում (այսուհետ՝ Բորսա): Առաջարկվող բաժնետոմսերի մասով հայցվելու է առևտրին թույլտվություն: Առևտրին թույլտվության հայցը կարող է նաև չբավարարվել:

Առաջարկից օգտվելու համար անձը, որը որոշել է ընդունել առաջարկը և ներդրում կատարել բաժնետոմսերում պետք է մասնակցի բաժնետոմսերի տեղաբաշխմանը որպես գնորդ՝ ներդրումային ծառայություններ մատուցող և Բորսայի անդամ հանդիսացող անձանց միջոցով: Որպես ներդրող կարող է հանդես գալ ցանկացած ռեզիդենտ կամ ոչ ռեզիդենտ հանդիսացող ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձը:

Բաժնետոմսերի տեղաբաշխումը իրականացվելու է Բորսայում բաց ստանդարտ աճուրդով՝ համաձայն «ՆԱՍԴԱՔ ՕԷՄԷՔՍ ԱՐՄԵՆԻԱ» բաց բաժնետիրական ընկերության «Արժեթղթերի տեղաբաշխման կազմակերպման կանոնների»:

8. Բանկի ամփոփ ֆինանսական տվյալները

Ցուցանիշի անվանումը	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2012
Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	532,475	483,590	1,603,069
Սեփական կապիտալի միջին մեծություն	20,593,576	19,572,866	17,532,017
Սեփական կապիտալի շահութաբերություն (ROE), %	2.6%	2.5%	9.1%
Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	532,475	483,590	1,603,069
Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն	161,874,140	145,928,013	126,454,476
Ակտիվների շահութաբերություն (ROA), %	0.3%	0.3%	1.3%
Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	532,475	483,590	1,603,069
Գործառնական եկամուտ	10,850,174	9,029,498	8,196,018
Զուտ շահույթի մարժա (NPM), %	4.9%	5.4%	19.6%
Գործառնական եկամուտ	10,850,174	9,029,498	8,196,018
Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն	161,874,140	145,928,013	126,454,476
Ակտիվների օգտագործման գործակից (AU), %	6.7%	6.2%	6.5%

Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն	161,874,140	145,928,013	126,454,476
Սեփական կապիտալի միջին մեծություն	20,593,576	19,572,866	17,532,017
Սեփական կապիտալի մուլտիպլիկատոր (EM)	7.86	7.46	7.21
Զուտ տոկոսային եկամուտ	7,290,922	5,608,186	4,903,840
Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն	123,095,184	112,610,662	96,151,404
Զուտ տոկոսային մարժա (NIM)	5.9%	5.0%	5.1%
Տոկոսային եկամուտ	19,316,864	16,828,969	14,091,613
Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն	123,095,184	112,610,662	96,151,404
Եկամտաբեր ակտիվների եկամտաբերություն	15.7%	14.9%	14.7%
Տոկոսային ծախսեր	12,025,942	11,220,783	9,187,773
Պարտավորություններ, որոնց գծով կատարվում են տոկոսային ծախսեր	144,597,516	129,449,794	116,468,988
Ծախսատարություն այն պարտավորությունների, որոնց գծով կատարվում են տոկոսային ծախսեր	8.3%	8.7%	7.9%
Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	532,475	483,590	1,603,069
Բաժնետոմսերի միջին կշռված թիվը	10,010	10,010	10,010
Զուտ շահույթը մեկ բաժնետոմսի հաշվով (EPS)	53	48	160
Սպրեդ	7.4%	6.3%	6.8%

ԲԱԺԻՆ 2. ԹՈՂԱՐԿՎՈՂ ԲԱԺՆԵՏՈՄՍԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

1. Ռիսկային գործոններ

Գոյություն ունեն մի շարք ռիսկային գործոններ, որոնք հատուկ են սույն Ազդագրի միջոցով առաջարկվող բաժնետոմսերում ներդրումներին: Ներդրողները պետք է որոշում կայացնեն՝ լիովին գիտակցելով ներդրումների բնույթը և դրանից բխող հիմնական ռիսկերը՝ ելնելով իրենց փորձից, նպատակներից, ֆինանսական ռեսուրսներից, ռիսկի նկատմամբ հակվածության աստիճանից և այլ գործոններից: Որոշում կայացնելուց առաջ ցանկացած ներդրող պետք է նախապես ծանոթանա տվյալ բաժնետոմսերում ներդրումների հետ կապված ռիսկերին:

- Տոկոսադրույքների փոփոխության ռիսկ. քանի որ բաժնետոմսերի շուկայական գինը, որպես կանոն, ուղիղ համեմատական կախվածության մեջ է գտնվում բաժնետոմսերի դիմաց ստացվող կամ ակնկալվող շահութաբաժինների մեծությունից և հակադարձ համեմատական կախվածության մեջ՝ շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխությունից, արդյունքում՝ շուկայում տոկոսադրույքների բարձրացումը կարող է հանգեցնել բաժնետոմսերի գների նվազմանը:
- Գնային ռիսկ. բաժնետոմսերի շուկայում գների անբարենպաստ փոփոխությունների արդյունքում կորուստների ռիսկ, որը ներառում է բաժնետոմսերի գների փոփոխությունը և շահութաբաժնային վճարումների չափի փոփոխությունը:
- Իրացվելիության ռիսկ. բաժնետոմսերի ցածր իրացվելիության ռիսկը պայմանավորված է կապիտալի շուկայի թերզարգացվածությամբ, որի արդյունքում բաժնետոմսերը իրացնելու դեպքում ներդրողը կարող է կրել ֆինանսական կորուստներ:

Հարկ է նշել որ բանկը ձեռնարկում է անհրաժեշտ միջոցառումներ նշված գործոնների բացասական ազդեցությունը նվազեցնելու համար: Այնուամենայնիվ, քանի որ շատ դեպքերում նշված ռիսկային գործոնները բանկի վերահսկողությունից դուրս են, այս ցուցակով չսահմանափակվող ռիսկերի բացասական ազդեցությունը նվազեցնելու նպատակով ձեռնարկված միջոցառումների արդյունավետությունը չի երաշխավորվում բանկի կողմից:

2. Առաջարկի նպատակը և ներգրավվող միջոցների օգտագործումը

Բանկի ոչ փաստաթղթային սովորական բաժնետոմսերի լրացուցիչ թողարկման և «ՆԱՍԴԱՔ ՕԷՄԷՔՍ ԱՐՄԵՆԻԱ» բաց բաժնետիրական ընկերության ֆոնդային բորսայում տեղաբաշխման նպատակն է Բանկի կապիտալի ավելացումը, ինչը թույլ կտա Բանկին շարունակել իր՝ մանր և

միջին ձեռնարկություններին և անհատներին վարկավորելու ուղղությամբ բանկային առաջնային գործունեության զարգացումը:

3. Տեղեկատվություն՝ կապված առաջարկվող բաժնետոմսերի հետ

ա. Բաժնետոմսերի տեսակը և դասը

Սույն Ազդագրի միջոցով առաջարկվող բաժնետոմսերը ոչ փաստաթղթային սովորական բաժնետոմսեր են: Բանկն արդեն ունի տեղաբաշխված ոչ փաստաթղթային սովորական 98,997,000 (իննսունու միլիոն ինը հարյուր իննսունյոթ հազար) բաժնետոմս՝ յուրաքանչյուրը 100 (մեկ հարյուր) ՀՀ դրամ անվանական արժեքով և 32,010,000 (երեսուներկու միլիոն տասը հազար) հատ արտոնյալ փոխարկվող բաժնետոմս՝ յուրաքանչյուրը 100 (մեկ հարյուր) ՀՀ դրամ անվանական արժեքով:

- Առաջարկվող արժեթղթերի դասը (տեսակը)՝ սովորական բաժնետոմս (բաժնային արժեթուղթ,
- Արժեթղթերի տարբերակիչ ծածկագիրը՝ (ISIN) AMUNIBS10ER5:

բ. Երկիր, որի օրենսդրության համաձայն թողարկվել են բաժնետոմսերը

Բանկի սովորական անվանական բաժնետոմսերը թողարկվել են ՀՀ օրենսդրության համաձայն:

գ. Բաժնետոմսերի ձևը

Թողարկվում են սովորական ոչ փաստաթղթային բաժնետոմսեր:

Ինչպես նախկինում տեղաբաշխված, այնպես էլ առաջարկվող բաժնետոմսերի սեփականատերերի ռեեստրի վարումը իրականացվելու է «Հայաստանի Կենտրոնական Դեպոզիտարիա» ԲԲԸ-ի (այսուհետև՝ ՀԿԴ) կողմից (ՀՀ, 0010, Երևան, Մհեր Մկրտչյանի 5բ):

դ. Բաժնետոմսերի անվանական արժեքը և քանակը

Առաջարկվում (վաճառվում) են Բանկի սովորական անվանական բաժնետոմսեր: Առաջարկվող (վաճառվող) սովորական անվանական բաժնետոմսերի քանակը կազմում է 14,500,000 (տասնչորս միլիոն հինգ հարյուր հազար) հատ: Մեկ բաժնետոմսի անվանական արժեքը կազմում է 100 (մեկ հարյուր) ՀՀ դրամ: Առաջարկվող բաժնետոմսերի վաճառքը (տեղաբաշխումը) իրականացվում է դրանց շուկայական արժեքով, որը կազմում է 230 (երկու հարյուր երեսուն) ՀՀ դրամ՝ մեկ սովորական անվանական բաժնետոմսի դիմաց:

ե. Թողարկման արժույթը

Թողարկման արժույթը ՀՀ դրամն է:

զ. Բաժնետոմսերից բխող իրավունքների նկարագրությունը

Շահութաբաժնի ստացման իրավունք

Յուրաքանչյուր բաժնետոմս իր սեփականատիրոջը իրավունք է տալիս ստանալ շահութաբաժին՝ իրեն պատկանող բաժնետոմսերի քանակին համամասնորեն: Ինչպես նախկինում տեղաբաշխված, այնպես էլ տեղաբաշխվող բաժնետոմսերի դիմաց շահութաբաժինների վճարման հարցերի կանոնակարգումը իրականացվում է ՀՀ օրենսդրությամբ, Բանկի կանոնադրությամբ և Բանկի «Շահութաբաժինների վճարման» կարգով:

Վերջինիս համաձայն, տարեկան շահութաբաժինների վճարման չափը, ժամկետը սահմանվում է Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի՝ տարեկան շահութաբաժիններ վճարելու մասին որոշմամբ: Միջանկյալ շահութաբաժինների վճարման չափը և ժամկետը սահմանվում է Բանկի Խորհրդի՝ միջանկյալ շահութաբաժիններ վճարելու մասին որոշմամբ, բայց ոչ շուտ, քան տվյալ որոշման ընդունման պահից 30 օր հետո: Բանկն իրավունք ունի կատարել շահութաբաժինների վճարման պարտականությունը շահութաբաժինների վճարման ժամանակաշրջանի ընթացքում յուրաքանչյուր օր՝ ներառյալ վերջին օրը: Բանկի շահութաբաժինների վճարման կարգը հիմնված է հետևյալ սկզբունքների վրա՝

- իրավաչափության պահպանում՝ Բանկի կողմից գործընթացի իրականացում համաձայն ՀՀ օրենսդրության, ինչպես նաև Բանկի կանոնադրության և ներքին իրավական ակտերի,
- շահութաբաժինների վճարման գործընթացում իրավասությունների բաշխում՝ Բանկի կառավարման մարմինների (Բաժնետերերի Ընդհանուր Ժողով և Խորհուրդ) իրավասությունների սահմանում,
- շահութաբաժինների վճարում Բանկի զուտ շահույթից կատարվող մասհանումների հաշվին:

Բանկն իրավունք չունի շահութաբաժիններ հայտարարել և վճարել, եթե Բանկի զուտ ակտիվների արժեքը պակաս է նրա կանոնադրական հիմնադրամից կամ շահութաբաժիններ վճարելու արդյունքում կպակասի դրա չափից:

Բանկն իրավունք չունի որոշում ընդունել տեղաբաշխված բաժնետոմսերի շահութաբաժինների վճարման մասին, եթե լրիվ չի վճարվել Բանկի կանոնադրական հիմնադրամը:

Տարեկան շահութաբաժինների չափը չի կարող պակաս լինել արդեն վճարված միջանկյալ շահութաբաժինների չափից:

Բանկը սովորական բաժնետոմսերի գծով շահութաբաժիններ իր բաժնետերերին կարող է վճարել՝ համապատասխան ժամանակահատվածի դրությամբ, Բանկի շահույթի մինչև 40 տոկոսի չափով: Բանկի Խորհուրդը կամ Բաժնետերերի Ընդհանուր Ժողովը կարող են սահմանել համապատասխանաբար միջանկյալ և տարեկան շահութաբաժինների այլ չափեր:

Միջանկյալ շահութաբաժինների չափը չի կարող գերազանցել նախորդ ֆինանսական տարվա արդյունքներով բաշխված և/կամ հաշվարկված շահութաբաժնի 50 տոկոսը, ինչպես նաև վճարման պահի դրությամբ՝ Բանկի զուտ շահույթի 40 տոկոսը:

Բանկի ոչ ռեզիդենտ բաժնետերերի կողմից շահութաբաժինների ստացման առանձնահատկություններ սահմանված չեն:

Բանկի «Շահութաբաժինների վճարման» կարգը հասանելի է Բանկի գլխամասային գրասենյակում և մասնաճյուղերում, ինչպես նաև Բանկի՝ www.unibank.am ինտերնետային կայքում:

Ձայնի իրավունք

Բանկի սովորական բաժնետոմսերի սեփականատեր բաժնետերն իրավունք ունի անձամբ կամ ներկայացուցչի միջոցով մասնակցել բաժնետերերի ընդհանուր ժողովին՝ վերջինիս իրավասությանը պատկանող բոլոր հարցերի նկատմամբ ձայնի իրավունքով, ըստ իր բաժնետոմսերի քանակի՝ ենթարկվելով օրենսդրությամբ և Բանկի կանոնադրությամբ սահմանված սահմանափակումներին:

Բանկի սովորական բաժնետոմսերի տեղաբաշխման դեպքում նախապատվության իրավունքները

Բանկի սովորական բաժնետոմսերի սեփականատեր բաժնետերն իրավունք ունի օգտվել նախապատվության իրավունքից՝ առաջնահերթության կարգով ձեռք բերել Բանկի կողմից թողարկվող և տեղաբաշխվող բաժնետոմսերը՝ Բանկի կողմից լրացուցիչ սովորական բաժնետոմսերի փակ բաժանորդագրություն իրականացնելու դեպքում: Նախապատվության իրավունքի իրականացման կարգը սահմանված է Բանկի կանոնադրությամբ և ՀՀ օրենսդրությամբ:

Լուծարման դեպքում մնացած գույքից բաժին ստանալու իրավունքները

Բանկի սովորական բաժնետոմսերի սեփականատեր բաժնետերն իրավունք ունի Բանկի լուծարման դեպքում ստանալ Բանկի գույքի (միջոցների) իրեն հասանելիք մասը՝ «Բանկերի և բանկային գործունեության մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված հերթականությանը համապատասխան՝ Բանկի այլ պարտավորությունների մարումից հետո:

Հետգնման պահանջի իրավունքները

Ձայնի իրավունք տվող բաժնետոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն Բանկից պահանջել բաժնետոմսերի հետգնման գնի որոշում և իրենց պատկանող բաժնետոմսերի կամ դրանց մի մասի հետգնումը, եթե՝

- որոշում է ընդունվել Բանկի վերակազմակերպման, նախապատվության իրավունքի կասեցման կամ խոշոր գործարք կնքելու մասին և նշված բաժնետերերը քվեարկել են Բանկի վերակազմակերպման, նախապատվության իրավունքի կասեցման կամ նշված խոշոր գործարք կնքելու դեմ, կամ այդ հարցերով քվեարկությանը չեն մասնակցել.
- կանոնադրության մեջ լրացումներ կամ փոփոխություններ են կատարվել, կամ հաստատվել է կանոնադրությունը նոր խմբագրությամբ, որի հետևանքով սահմանափակվել են նշված բաժնետերերի իրավունքները, և նրանք դեմ են քվեարկել կամ քվեարկությանը չեն մասնակցել:

Բանկի կողմից բաժնետոմսերի հետգնումը կատարվում է դրանց շուկայական արժեքով, որը որոշվում է առանց բաժնետոմսի գնահատման և հետգնման պահանջի իրավունք տվող Բանկի գործողությունների հետևանքով առաջացող փոփոխությունները հաշվի առնելու:

Բանկի բաժնետոմսերի հետգնումը կարգավորվում է Բանկի կանոնադրությամբ և «Բանկերի և բանկային գործունեության մասին» ՀՀ օրենքով:

Փոխարկման իրավունքներ

Բանկի կողմից թողարկվող սովորական բաժնետոմսերի փոխարկման իրավունք չի նախատեսվում:

Այլ իրավունքները

Բանկի սովորական բաժնետոմսերի սեփականատեր բաժնետերն իրավունք ունի նաև՝

- անձամբ կամ ներկայացուցչի միջոցով մասնակցել Բանկի կառավարմանը,
- ծանոթանալ Բանկի հաշվեկշռին, ֆինանսական և հարկային հաշվետվություններին,

- Բանկի կանոնադրությամբ և օրենքով սահմանված կարգով օտարել կամ այլ ձևով այլ անձանց փոխանցել իր սեփականությունը հանդիսացող բաժնետոմսերը,
- իրականացնել օրենսդրությամբ իրեն վերապահված այլ լիազորություններ:

է. Բանկի Խորհրդի որոշումը բաժնետոմսերի թողարկման մասին

Լրացուցիչ սովորական բաժնետոմսերի թողարկումն իրականացվում է Բանկի Խորհրդի 24.06.2015թ. որոշման համաձայն: Ըստ նշված որոշման թողարկվում են Բանկի սովորական անվանական բաժնետոմսեր: Առաջարկվող (վաճառվող) սովորական անվանական բաժնետոմսերի քանակը կազմում է 14,500,000 (տասնչորս միլիոն հինգ հարյուր հազար) հատ: Մեկ բաժնետոմսի անվանական արժեքը կազմում է 100 (մեկ հարյուր) ՀՀ դրամ: Առաջարկվող բաժնետոմսերի վաճառքը (տեղաբաշխումը) իրականացվում է դրանց շուկայական արժեքով, որը կազմում է 230 (երկու հարյուր երեսուն) ՀՀ դրամ՝ մեկ սովորական անվանական բաժնետոմսի դիմաց:

ը. Արժեթղթերի ազատ շրջանառելիության սահմանափակումների նկարագրությունը

Բանկը դիմելու է «ՆԱՍԴԱՔ ՕԷՄԷՔՍ ԱՐՄԵՆԻԱ» ԲԲԸ բաժնետոմսերի ցուցակման համար: Բաժնետոմսերի ցուցակման դիմումը կարող է «ՆԱՍԴԱՔ ՕԷՄԷՔՍ ԱՐՄԵՆԻԱ» ԲԲԸ-ի կողմից չբավարարվել: Բաժնետոմսերի ցուցակման և առևտրի թույլտվություն ստանալուց հետո Բանկի բաժնետոմսերը չեն կարող գնվել և վաճառվել կարգավորվող շուկայից դուրս, բացառությամբ ՀՀ կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված բացառությունների՝ հետևյալ դեպքերի համար.

- մասնավոր գործարքների համար, այն է՝ այնպիսի գործարքների, որոնց կողմերը նախապես հայտնի են.
- բաժնետոմսերի տեղաբաշխման շրջանակներում տեղաբաշխողների կողմից իրականացվող գործարքների համար.
- շուկայում առևտրին թույլատրված բաժնետոմսերի այլ կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլտվության և վաճառելու դեպքերի համար:

Անձը կամ փոխկապակցված անձինք մեկ կամ մի քանի գործարքների հետևանքով Բանկի կանոնադրական հիմնադրամում կարող են ուղղակի կամ անուղղակի նշանակալից մասնակցություն ձեռք բերել (այսինքն՝ ձեռք բերել Բանկի՝ ձայնի իրավունք տվող բաժնետոմսերի 10 և ավելի տոկոսը) միայն ՀՀ կենտրոնական բանկի նախնական համաձայնությամբ:

Բանկի կանոնադրական հիմնադրամում նշանակալից մասնակցություն ձեռք բերելու նախնական համաձայնությունն ստանալու համար Բանկի միջնորդությամբ անձի կամ փոխկապակցված անձանց կողմից ՀՀ կենտրոնական բանկ ներկայացվող փաստաթղթերի, տեղեկությունների ցանկը, ձևը, դրանց ներկայացման կարգը և պայմանները սահմանված է ՀՀ կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերով: ՀՀ կենտրոնական բանկը պահանջվող բոլոր փաստաթղթերն ստանալուց հետո՝ մեկամսյա ժամկետում, քննում է դրանք:

ՀՀ կենտրոնական բանկը մերժում է դիմումը՝ 10-օրյա ժամկետում ծանուցելով դիմողին, եթե՝

- անձը դիտավորությամբ կատարված հանցագործություն կատարելու համար դատվածություն ունի.
- անձն օրինական ուժի մեջ մտած վճռով կամ դատավճռով զրկվել է ֆինանսական, բանկային, հարկային, մաքսային, առևտրային, տնտեսական, իրավական ոլորտներում պաշտոններ վարելու իրավունքից.
- անձը սնանկ է ճանաչվել և չմարված (չներված) պարտավորություններ ունի.
- անձի գործողությունները նախկինում հանգեցրել են բանկի կամ այլ անձի սնանկացմանը.
- տվյալ անձը կամ փոխկապակցված անձինք անցյալում կատարել են այնպիսի արարք, որը ՀՀ կենտրոնական բանկի հաստատած ուղեցույցով հիմնավորված՝ ՀՀ կենտրոնական բանկի կարծիքով հիմք է տալիս կասկածելու, որ տվյալ անձի՝ որպես բանկի բարձրագույն կառավարման մարմնի որոշումների կայացման ժամանակ ձայնի իրավունք ունեցող անդամի, գործողությունները կարող են հանգեցնել բանկի սնանկացման կամ ֆինանսական վիճակի վատթարացման, կամ հեղինակության և գործարար համբավի վարկաբեկման.
- տվյալ գործարքն ուղղված է, կամ հանգեցնում է, կամ կարող է հանգեցնել ազատ տնտեսական մրցակցության սահմանափակմանը.
- տվյալ գործարքի հետևանքով Բանկի կանոնադրական հիմնադրամում նշանակալից մասնակցություն ձեռք բերող անձը և նրա հետ փոխկապակցված անձինք Հայաստանի Հանրապետության բանկային շուկայում տվյալ գործարքի հետևանքով ձեռք են բերում գերիշխող դիրք, որն իրենց հնարավորություն է տալիս կանխորոշել «Բանկերի և բանկային գործունեության մասին» ՀՀ օրենքի 34-րդ հոդվածով սահմանված գործառնությունների կամ դրանցից թեկուզ մեկի շուկայական սակագները կամ պայմանները.
- փաստաթղթերը ներկայացվել են ՀՀ կենտրոնական բանկի սահմանած ձևի և կարգի խախտումներով, կամ ներկայացված փաստաթղթերում կամ տեղեկություններում արտացոլվել են կեղծ կամ անարժանահավատ տեղեկություններ.

- տվյալ գործարքի հետևանքով Բանկի կանոնադրական հիմնադրամում նշանակալից մասնակցություն ձեռք բերող մասնակիցը կամ նրա հետ փոխկապակցված անձը ՀՀ կենտրոնական բանկի հիմնավոր կարծիքով գտնվում է ֆինանսական վատ վիճակում կամ նշանակալից մասնակցի կամ նրա հետ փոխկապակցված անձանց ֆինանսական վիճակի վատթարացումը կարող է պատճառ հանդիսանալ Բանկի ֆինանսական վիճակի վատթարացման, կամ Բանկի կանոնադրական հիմնադրամում նշանակալից մասնակցություն ձեռք բերող անձանց և (կամ) նրանց հետ փոխկապակցված անձանց գործունեությունը կամ Բանկի հետ նրանց փոխհարաբերությունների բնույթը ՀՀ կենտրոնական բանկի հիմնավոր կարծիքով կարող է խոչընդոտել ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից արդյունավետ վերահսկողության իրականացմանը կամ թույլ չի տալիս բացահայտելու կամ արդյունավետ կառավարելու Բանկի ռիսկերը.
- անձը չի ներկայացնում իր կողմից ներդրվող միջոցների ծագման օրինականության վերաբերյալ բավարար և ամբողջական հիմնավորումներ (փաստաթղթեր, տեղեկություններ և այլն):

Առանց ՀՀ կենտրոնական բանկի նախնական համաձայնության, Բանկի կանոնադրական հիմնադրամում նշանակալից մասնակցության ձեռքբերման պայմանագիրն առ ոչինչ է:

թ. Արժեթղթերը հանձնելու պարտադիր առաջարկ անելու պարտավորության նկարագրությունը

«Արժեթղթերի շուկայի մասին» ՀՀ օրենքի 152-րդ հոդվածի համաձայն յուրաքանչյուր անձ, որը թողարկողի բաժնային արժեթղթով մեկ կամ ավելի գործարքի հետևանքով դառնում է տվյալ դասի արժեթղթերի ավելի քան 75 տոկոսի սեփականատեր, պարտավոր է տվյալ դասի բոլոր արժեթղթերն իրեն հանձնելու առաջարկ անել: Պարտադիր առաջարկ անելու պահանջը տարածվում է նաև բաժնետոմսերի՝ կարգավորվող շուկայում առևտրի թույլտվության դադարեցման դեպքի վրա՝ ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված կարգով և պայմաններով:

Պարտադիր առաջարկ անելու պահանջը չի տարածվում հետևյալ դեպքերում.

- անձը դարձել է տվյալ դասի արժեթղթերի ավելի քան 75 տոկոսի սեփականատեր Բանկի կանոնադրական կապիտալի նվազեցման արդյունքում.
- անձը դարձել է տվյալ դասի արժեթղթերի ավելի քան 75 տոկոսի սեփականատեր՝ «Արժեթղթերի շուկայի մասին» ՀՀ օրենքի գլուխ 15-ով սահմանված կարգով իր կողմից տվյալ դասի բոլոր արժեթղթերի համար արժեթղթերը հանձնելու ոչ պարտադիր առաջարկի արդյունքում.

- արժեթղթերը ձեռք են բերվել ներդրումային ծառայություններ մատուցող անձի կողմից տեղաբաշխման նպատակով.
- անձը տվյալ դասի արժեթղթերի 75 տոկոսը գերազանցող մասը դրանց ձեռքբերման օրվանից՝ 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում, օտարում է այն անձին, որը «Արժեթղթերի շուկայի մասին» ՀՀ օրենքի 151-րդ հոդվածի համաձայն չի համարվում համատեղ գործելու համաձայնությամբ հանդես եկող անձ և պայմանով, որ այդ ժամկետի ընթացքում Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողով չի գումարվում:

Ժ. Բաժնետոմսերից ստացվող եկամուտների հարկման կարգի նկարագրությունը

Բաժնետոմսերում ներդրում կատարող անձը եկամուտ կարող է ստանալ հետևյալ դեպքերում՝

- բաժնետոմսերից ստացվող շահութաբաժաններից,
- բաժնետոմսերի վաճառքի և գնման գների դրական տարբերությունից (իրացված կապիտալի հավելած):

Բաժնետոմսերից ստացվող եկամտի հարկման համար ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված են առանձնահատկություններ շահութահարկի և եկամտային հարկի գծով:

Շահութահարկ են վճարում ՀՀ-ում ստեղծված կազմակերպությունները և ոչ ռեզիդենտ կազմակերպությունները (օտարերկրյա պետություններում ստեղծված կազմակերպությունները, ինչպես նաև միջազգային կազմակերպությունները և դրանց կողմից ՀՀ-ից դուրս ստեղծված կազմակերպությունները): Ընդ որում՝ վերջիններիս համար հարկվող օբյեկտ է համարվում ՀՀ աղբյուրներից ստացվող հարկվող շահույթը: Հարկվող շահույթը հարկատուի համախառն եկամտի և «Շահութահարկի մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված նվազեցումների դրական տարբերությունն է:

Շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է հարկվող շահույթի նկատմամբ՝ 20 տոկոս դրույքաչափով:

«Շահութահարկի մասին» ՀՀ օրենքի 26-րդ հոդվածի համաձայն՝ հարկվող շահույթը որոշելիս համախառն եկամուտը նվազեցվում է հարկատուի կողմից բաժնետոմսերից ստացած շահութաբաժինների գումարի չափով, բացառությամբ ոչ ռեզիդենտի հարկվող շահույթի («Շահութահարկի մասին» ՀՀ օրենք, հոդված 56 կետ 2): Ոչ ռեզիդենտ կազմակերպությունների կողմից ստացված շահութաբաժինները հարկվում են 10% դրույքաչափով:

Ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց համար բաժնետոմսերի իրացված կապիտալի հավելածը ներառվում է համախառն եկամտի մեջ, որից օրենքով սահմանված համապատասխան նվազեցումներ կատարելուց հետո առաջացած շահույթը հարկվում է շահութահարկի 20% դրույքաչափով: Ոչ ռեզիդենտ կազմակերպությունների համար բաժնետոմսերի իրացված կապիտալի հավելածը հաշվում է 10% ոչ ռեզիդենտի շահութահարկի դրույքաչափով:

Ոչ ռեզիդենտներ կազմակերպությունների հարկման դեպքում Բանկը հանդես է գալիս որպես հարկային գործակալ, որի վրա ՀՀ օրենքներով դրված է ոչ ռեզիդենտ կազմակերպությունների եկամուտներից շահութահարկը հաշվարկելու, պահելու (գանձելու) և Հայաստանի Հանրապետության բյուջե վճարելու պարտավորությունը:

ՀՀ-ում եկամտային հարկ են վճարում ՀՀ ռեզիդենտ և ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձինք: Հարկվող եկամուտը հարկատուի համախառն եկամտի և «Եկամտային հարկի մասին» ՀՀ օրենքի դրույթներին համաձայն իրականացված նվազեցումների դրական տարբերությունն է:

Համաձայն «Եկամտային հարկի մասին» ՀՀ օրենքի՝ 7-րդ հոդվածի՝ հարկ վճարողի հարկվող օբյեկտի որոշման ժամանակ համախառն եկամուտը նվազեցվում է ստացված շահաբաժինների չափով, ինչպես նաև բաժնետոմսերի օտարումից, այլ արժեթղթերի հետ փոխանակումից կամ նման այլ գործարքներից ստացված եկամտի չափով: Այսինքն՝ ֆիզիկական անձանց համար բաժնետոմսերից ստացված շահութաբաժինները և իրացված կապիտալի հավելածը չեն հարկվում:

4. Առաջարկի ժամկետը և պայմանները

1) Առաջարկի պայմանները, առաջարկի վիճակագրությունը, ակնկալվող ժամանակացույցը և այն գործողությունները, որոնք անհրաժեշտ են առաջարկից օգտվելու համար

ա. Թողարկման և առաջարկի ծավալը

Թողարկման (առաջարկի) ընդհանուր ծավալը կազմում է 1,450,000,000 (մեկ միլիարդ չորս հարյուր հիսուն միլիոն) ՀՀ դրամի չափով՝ հաշվարկված թողարկվող (առաջարկվող) բաժնետոմսերի անվանական արժեքով կամ 3,335,000,000 (երեք միլիարդ երեք հարյուր երեսունհինգ միլիոն) ՀՀ դրամ՝ հաշվարկված տեղաբաշխման գնով: Առաջարկն ամբողջությամբ իրականացվում է լրացուցիչ թողարկվող բաժնետոմսերի հաշվին՝ Բանկի կանոնադրությամբ ամրագրված հայտարարված բաժնետոմսերի ծավալի շրջանակում:

բ. Առաջարկի իրականացման սկիզբը և ավարտը

Բաժնետոմսերի տեղաբաշխումն իրականացվում է «ՆԱՍԴԱՔ ՕԷՄԷՔՍ ԱՐՄԵՆԻԱ» ԲԲԸ-ի ֆոնդային բորսայում:

Բաժնետոմսերի հրապարակային առաջարկը մեկնարկում է բաժնետոմսերի ազդագրի գրանցումից հետո՝ Ազդագրի հրապարակման օրվան հաջորդող չորրորդ օրը և տևում է 90 աշխատանքային օր:

Ազդագիրը կհրապարակվի Բանկի կայքում www.unibank.am:

գ. Առաջարկից օգտվելու համար դիմելու գործընթացի նկարագրությունը

Բաժնետոմսերի բաց բաժանորդագրության շրջանակում ներդրողները կարող են բաժնետոմսերի ազդագիրը ստանալ Բանկի և նրա մասնաճյուղերի գործունեության վայրերից (Գլխ. գրասենյակ - ՀՀ, ք. Երևան, Կենտրոն համայնք, Չարենցի փողոց, 12 շենք, թիվ 53, թիվ 1-5) կամ Բանկի ինտերնետային կայքից՝ www.unibank.am:

Առաջարկից օգտվելու համար անձը, որը որոշել է ընդունել առաջարկը և ներդրում կատարել բաժնետոմսերում պետք է մասնակցի բաժնետոմսերի տեղաբաշխմանը որպես գնորդ՝ ներդրումային ծառայություններ մատուցող և «ՆԱՍԴԱՔ ՕԷՄԷՔՍ ԱՐՄԵՆԻԱ» բաց բաժնետիրական ընկերության բորսայի (այսուհետ՝ Բորսա) անդամ հանդիսացող անձանց միջոցով: Տեղաբաշխմանը ուղղակիորեն որպես գնորդ կարող են մասնակցել միայն «ՆԱՍԴԱՔ ՕԷՄԷՔՍ ԱՐՄԵՆԻԱ» բաց բաժնետիրական ընկերության բորսայի (այսուհետ՝ Բորսա) անդամները, իսկ որպես վաճառող՝ Բանկը:

Բաժնետոմսերի ձեռք բերումը իրականացվում է բաց ստանդարտ աճուրդներին մասնակցելու միջոցով՝ համաձայն «ՆԱՍԴԱՔ ՕԷՄԷՔՍ ԱՐՄԵՆԻԱ» բաց բաժնետիրական ընկերության «Արժեթղթերի տեղաբաշխման կազմակերպման կանոնների»:

Որպես ներդրող կարող է հանդես գալ ցանկացած ռեզիդենտ կամ ոչ ռեզիդենտ հանդիսացող ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձը: Պոտենցիալ ներդրողը բաժնետոմսերի տեղաբաշխմանը մասնակցելու համար պետք է դիմի ՀՀ օրենսդրության համաձայն ներդրումային ծառայություններ մատուցելու իրավունք ունեցող և Բորսայի անդամ հանդիսացող անձին, որի միջոցով պետք է մասնակցի սույն Ազդագրում նկարագրված բաց ստանդարտ աճուրդին:

Նախքան աճուրդին մասնակցելը պոտենցիալ ներդրողը պետք է Հայաստանի կենրոնական դեպոզիտարիատում բացի բաժնետոմսերի հաշիվ կամ ակտիվացնի եղած բաժնետոմսերի հաշիվը: Բաժնետոմսերի հաշվի բացումը և ակտիվացումն իրանակացվում է համապատասխան հաշվի օպերատորների միջոցով:

դ. Այն հանգամանքները, որոնց դեպքում առաջարկը կարող է հետաձգվել կամ չեղյալ հայտարարվել

«Արժեթղթերի շուկայի մասին» ՀՀ օրենքի 21-րդ հոդվածի 3-րդ մասով նախատեսված դեպքում Բանկը իր նախաձեռնությամբ կարող է կասեցնել տեղաբաշխման ընթացքը միայն Կենտրոնական Բանկի համաձայնությամբ՝ առավելագույնը 10 աշխատանքային օրով, և կասեցման ժամկետը ավարտվելու պահից՝ մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում տեղաբաշխումը չշարունակվի, ապա

Բանկը պարտավոր է դադարեցնել տեղաբաշխումը և վերադարձնել տեղաբաշխման ընթացքում ստացված միջոցները արժեթղթերը ձեռք բերած անձանց կասեցման ժամկետի ավարտից 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում: Տեղաբաշխումը կարող է չեղյալ ճանաչվել Բանկի Խորհրդի որոշմամբ ոչ ուշ, քան տեղաբաշխման գործընթացի ավարտից երկու աշխատանքային օրվա ընթացքում, եթե տեղաբաշխման ընթացքում ստացվել են տեղաբաշխվող բաժնետոմսերի ընդհանուր քանակի 20 տոկոսից պակաս բաժնետոմսերի ձեռքբերման մրցակցային հայտեր, որի դեպքում բաժնետոմսերի ձեռք բերման համար վճարված գումարները ներդրողներին ենթակա են վերադարձման Բորսայի ներքին կանոնակարգով սահմանված կարգով: Բանկի Խորհրդի կողմից նշված ժամկետում տեղաբաշխումը չեղյալ չճանաչվելու դեպքում, այն համարվում է կայացած: Բացառությամբ սույն կետում նշված դեպքերի Բանկը չի նախատեսում բաժնետոմսերի առաջարկի, ինչպես նաև տեղաբաշխման չեղյալ հայտարարելու կամ հետաձգվելու դեպքեր և հանգամանքեր:

Տեղաբաշխումը չեղյալ հայտարարելու դեպքում տեղաբաշխման ընթացքում ստացված գումարները ենթակա են վերադարձման ներդրողներին չեղյալ հայտարարելու օրվան հաջորդող 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում: Գումարների վերադարձը կատարվում է դրանց դեպոնացնելով Բորսայի համապատասխան հաշվին, որից հետո Բորսան իր կանոններով սահմանված կարգով իրականացնում է դեպոնացված միջոցների փոխանցում տեղաբաշխման մասնակիցներին: Տեղաբաշխման ընթացքում ստացված գումարների վերադարձի դեպքում դրանց վրա որևէ տոկոս չի հաշվարկվում:

ե. Բաժանորդագրության նվազեցման հնարավորությունը

Բաժանորդագրության նվազեցման հնարավորություն չի նախատեսվում:

զ. Նվազագույն և առավելագույն գումարները, որոնք կարող են նշվել ձեռքբերման (բաժանորդագրության) հայտերում

Բաժնետոմսերի ձեռքբերման (բաժանորդագրության) հայտերում առավելագույն գումարներ նշելու սահմանափակումներ չեն նախատեսվում: Բաժնետոմսերի նվազագույն գնման ծավալը կազմում է 1,000,000 (մեկ միլիոն) ՀՀ դրամ:

է. Ժամանակաշրջանը, որի ընթացքում հայտը կարելի է հետ կանչել

Աճուրդի ընթացքում տեղաբաշխման ցանկացած մասնակից իրավունք ունի հանել (հետ կանչել) իր կողմից նախապես ներկայացված, սակայն դեռևս չբավարարված հայտերը, ինչպես նաև փոփոխել դրանցում նշված պայմանները:

ը. Բաժնետոմսերի դիմաց վճար կատարելու մեթոդները և ժամկետները

Բաժնետոմսերի դիմաց վճարում կատարելու կարգը, ինչպես նաև արժեթղթեր ստանալու մեթոդները և ժամկետները, արժեթղթերի սեփականության վերաբերյալ քաղվածք ստանալու ձևը նկարագրված են բաժնետոմսերի տեղաբաշխման գործընթացի նկարագրությունում (մաս 4 կետ 1 ենթակետ ժա):

թ. Առաջարկի արդյունքների հրախարակման ձևը և ժամկետները

Տեղաբաշխման արդյունքները ենթակա են հրապարակման հրապարակային տեղաբաշխման ավարտից հետո՝ 30 օրվա ընթացքում Բանկի ինտերնետային կայքում՝ www.unibank.am:

ժ. Նախապատվության իրավունքից օգտվելու գործընթացի նկարագրությունը

Բաժնետոմսերի բաց բաժանորդագրության շրջանակում Բանկի բաժնետերերը չեն օգտվում բաժնետոմսերի ձեռք բերման նախապատվության իրավունքից:

ժա. Բաժնետոմսերի տեղաբաշխման գործընթացի նկարագրությունը

Բանկի կողմից լրացուցիչ թողարկվող բոլոր սովորական անվանական բաժնետոմսերի տեղաբաշխումն իրականացվում է Բորսայում կազմակերպվող բաց ստանդարտ աճուրդների միջոցով՝ համաձայն «ՆԱՍԴԱՔ ՕԷՄԷՔՍ ԱՐՄԵՆԻԱ» բաց բաժնետիրական ընկերության «Արժեթղթերի տեղաբաշխման կազմակերպման կանոնների»:

Տեղաբաշխումն իրականացվում է իրար հաջորդող 5 (հինգ) աշխատանքային օրերի ընթացքում բաժնետոմսերի առաջարկի մեկնարկից հետո՝ սկսած այն օրվանից, երբ Բանկի գնահատմամբ գնորդների քանակը կարող է բավարար լինել տեղաբաշխումը կատարելու համար կամ ութսունվեցերորդից մինչև իննսուներորդ աշխատանքային օրերը՝ երկու օրերը ներառյալ: Տեղաբաշխումը սկսելու հստակ օրը կհրապարակվի Բանկի կայքում տեղաբաշխման օրվանից առնվազն 5 աշխատանքային օր առաջ: Մինչև նշված ժամկետը բաժնետոմսերի ամբողջ ծավալի բաժանորդագրության դեպքում Բանկը դադարեցնում է բաժանորդագրության գործընթացը:

Տեղաբաշխման նստաշրջաններն անցկացվում են տեղաբաշխման օրերին, ժամը 11:00-ից մինչև 15:00-ը:

Բանկը հանդես է գալիս իր անունից և իր հաշվին՝ տեղաբաշխելով է իր կողմից թողարկված սովորական բաժնետոմսերը:

Բաց աճուրդի ընթացքում որպես գնորդ հանդես եկող տեղաբաշխման մասնակիցը չի կարող վաճառել տեղաբաշխման արդյունքում ձեռք բերված արժեթուղթը:

Որպես գնորդ հանդես եկող տեղաբաշխման մասնակիցները, որոնք ցանկություն ունեն իրենց կամ իրենց հաճախորդների հաշվին գնել տեղաբաշխվող արժեթղթերը, կարող են տեղաբաշխման համակարգ ներկայացնել միայն գնման մրցակցային հայտեր:

Տեղաբաշխումն իրականացվում է սովորական բաց ստանդարտ աճուրդի ձևով, որի պարագայում ներկայացված գնման հայտում չեն բացահայտվում հայտ ներկայացնողի վերաբերյալ տեղեկությունները (առևտրային կողը):

Որպես գնորդ հանդես եկող տեղաբաշխման ցանկացած մասնակցի կողմից ներկայացված մրցակցային հայտերում նշված արժեթղթերի ընդհանուր առավելագույն քանակի համար սահմանափակում չկա:

Գնորդը համարվում է իր կողմից Բորսայում գնած բաժնետոմսերի սեփականատեր տեղաբաշխման ամբողջ գործընթացի ավարտից և Բանկի ընդհանուր ժողովի կողմից տեղաբաշխման արդյունքներն ամփոփելուց և լրացուցիչ բաժնետոմսերի թողարկման հետևանքով Բանկի կանոնադրական կապիտալի ավելացումը արտացոլող կանոնադրության փոփոխությունը (նոր խմբագրությամբ կանոնադրությունը) ՀՀ կենտրոնական բանկում գրանցելուց հետո:

2) Տեղաբաշխման պլանը

ա. Ներդրողների խմբերը, որոնց ուղղված է առաջարկը

Առաջարկն ուղղված է հանրությանը և բաց բաժանորդագրության շրջանակներում ներդրողների խմբերի հետ կապված սահմանափակումներ չեն նախատեսվում: Բաժնետոմսերի հրապարակային առաջարկն արվում է ՀՀ-ում՝ չսահմանափակելով նաև օտարերկրյա անձանց մասնակցության հնարավորությունը:

բ. Բանկի բաժնետերերի կամ կառավարման անդամների մասնակցությունը բաժանորդագրությանը

Բանկի բաժնետերերը կամ Բանկի կառավարման մարմնի անդամները կարող են բաժանորդագրվել առաջարկին: Բանկին հայտնի չէ, թե ինչ ծավալով են Բանկի բաժնետերերը կամ Բանկի կառավարման մարմնի անդամները նախատեսում բաժանորդագրվել առաջարկին: Ըստ Բանկի ունեցած տվյալների, որևէ անձ չի նախատեսում բաժանորդագրվել առաջարկվող բաժնետոմսերի 5 և ավելի տոկոսին:

գ. Ներդրողների տեղեկացումը հայտերի բավարարման մասին

Ներդրողները տեղեկացվում են իրենց հայտերի բավարարման մասին բաժնետոմսերի տեղաբաշխման գործընթացի նկարագրությունում (մաս 4 կետ 1 ենթակետ ժա) սահմանված կարգով իրենց ներդրումային ծառայություններ մատուցող անձանցից:

դ. Որոշակի տրանշ մանր ներդրողների, ինստիտուցիոնալ ներդրողների կամ Բանկի աշխատակիցների համար

Մանր ներդրողների, ինստիտուցիոնալ ներդրողների կամ Բանկի աշխատակիցների համար որոշակի տրանշ նախատեսված չէ:

ե. Բաժանորդագրության հայտերի բավարարումը կամ մերժումը

Աճուրդի ընթացքում առաջնահերթ կարգով բավարարվում են բաժնետոմսերի ձեռքբերման առավելագույն գին ունեցող հայտերը; Գնման հայտերը բավարարվում են ըստ ներկայացման ժամանակագրական հերթականության: Եթե ներկայացված հայտերում նշված բաժնետոմսերի քանակը գերազանցում է տեղաբաշխման ենթակա բաժնետոմսերի քանակը, ապա առաջնայնությունը տրվում է ավելի վաղ ներկայացված հայտերին:

Տեղաբաշխման ենթակա բաժնետոմսերի քանակին համապատասխան քանակությունը լրացնող վերջին հայտը կարող է բավարարվել մասնակիորեն: Հայտը կարող է մերժվել հետևյալ դեպքերում.

- բաժնետոմսերի ձեռքբերման համար օրենսդրությամբ պահանջվում է ՀՀ կենտրոնական բանկի նախնական համաձայնության ստացում և ձեռքբերողը չի ստացել ՀՀ կենտրոնական բանկի նախնական համաձայնությունը կամ ՀՀ կենտրոնական բանկը մերժել է նախնական համաձայնության տրամադրումը,
- տեղաբաշխման ենթակա բաժնետոմսերի քանակն սպառվել է:

3) Առաջարկի գինը

ա. Այն գինը, որով բաժնետոմսերը առաջարկվելու են

Տեղաբաշխման ենթակա բաժնետոմսերի տեղաբաշխման գինը Բանկի Խորհրդի կողմից սահմանվել է 230 ՀՀ դրամի չափով:

Բացի տեղաբաշխման գնի վճարումից բաժնետոմսեր ձեռք բերող անձից այլ ծախսեր և հարկեր չեն պահանջվում՝ բացառությամբ Բորսայի «Սակագների մասին կանոններով» սահմանված

համապատասխան միջնորդավճարներից, ինչպես նաև ներդրումային ծառայություններ մատուցող անձանց միջոցով բաժնետոմսեր ձեռք բերելու դեպքում՝ նաև ծառայությունների մատուցող անձանց միջնորդավճարներից (ծառայության վճարներից):

բ. Առաջարկի գնի բացահայտման գործընթացը

Բաժնետոմսերի տեղաբաշխման գնի սահմանման ժամանակ Բանկի Խորհուրդը գնահատել է բաժնետոմսի արժեքը Բանկի ընդհանուր կապիտալի չափը բազմապատկելով 1.5 անգամ՝ 1 բաժնետոմսի հաշվով, ինչպես նաև հաշվի է առել անկախ գնահատողի եզրակացությունը:

4) Տեղաբաշխումը

ա. Տեղաբաշխողի վերաբերյալ տեղեկություն

Բանկը հանդես է գալիս նաև որպես իր կողմից թողարկվող սովորական բաժնետոմսերի տեղաբաշխող:

բ. Բաժնետոմսերի դիմաց վճարումը

Բաժնետոմսերի դիմաց վճարումը կատարվում է Բորսայում գնորդի դեպոնացված դրամական միջոցները Բանկին փոխանցելու միջոցով:

գ. Արժեթղթերի հաշվի բացումը

Արժեթղթերի հաշիվ կարելի է բացել ՀԿԴ-ում և ՀՀ ԿԲ-ի կողմից լիցենզավորված ցանկացած այլ մասնագիտացված պահառուի մոտ՝ հաշվի օպերատորի միջոցով:

5. Առևտրին թույլտվությունը և առևտրի կազմակերպումը

Առևտրին թույլտվությունը

Բանկի Խորհրդի 24.06.2015թ-ին ընդունված որոշման համաձայն՝ Բանկը նախատեսում է տեղաբաշխման ենթակա բաժնետոմսերի տեղաբաշխումը կազմակերպել Բորսայում: Առաջարկվող բաժնետոմսերի մասով հայցվելու է առևտրին թույլտվություն: Առևտրին թույլտվության հայցը կարող է նաև չբավարարվել:

Բաժնետոմսերի ցուցակումը

Բանկի կարծիքով թողարկվող բաժնետոմսերի և Բանկի ցուցանիշները բավարարում են Բորսայում թողարկվող բաժնետոմսերը բաժնետոմսերի համար նախատեսված Երկրորդային ցուցակում (B) ցուցակվելու բոլոր պահանջներին:

Շուկա ստեղծող

Բանկը նախատեսում է շուկա ստեղծողի ծառայությունների մատուցման պայմանագիր կնքել «Արմենբրոկ» ԲԲԸ-ի հետ (հասցե՝ ՀՀ, Երևան 0018, Տիգրան Մեծի 32/1): Շուկա ստեղծողի պարտավորության հիմնական պայմանները կսահմանվեն իր հետ կնքվելիք ծառայությունների մատուցման պայմանագրով:

6. Վաճառող բաժնետերերը

Սույն ազդագրի միջոցով իրավաբանական անձ հանդիսացող բաժնետիրոջը պատկանող բաժնետոմսերի վաճառքի առաջարկ չի նախատեսվում: Առաջարկը վերաբերում է միայն Բանկի կողմից լրացուցիչ տեղաբաշխվող սովորական անվանական բաժնետոմսերին:

Բանկի բաժնետերը հայտնում է իր ցանկությունը պահպանել իր սեփականություն հանդիսացող բաժնետոմսերի փաթեթը և շարունակել գործել, որպես Բանկի բաժնետոմսերի մեծամասնությունը վերահսկող բաժնետեր:

7. Թողարկման և առաջարկի ծախսերը

Հնարավոր ներգրավվող զուտ գումարների մեծությունը հաշվարկվում է որպես հավաքագրված համախառն գումարների և հավաքագրման նպատակով կատարված ծախսերի տարբերություն: Հնարավոր հավաքագրվող համախառն գումարները Բանկի գնահատմամբ կկազմեն 3,335,000,000 ՀՀ դրամ: Հավաքագրման նպատակով կատարված ծախսերը հետևյալն են՝ ազդագրի գրանցման պետական տուրքը՝ 50,000 դրամ, Ազդագրի կազմման հետ կապված բիզնես խորհրդատվության ծառայության վճար՝ 4,800,000 ՀՀ դրամ, Ազդագրի կազմման հետ կապված իրավաբանական ծառայությունների վճար՝ 8,500,000 ՀՀ դրամ, մարքեթինգային ծախսեր՝ 30,000,000 ՀՀ դրամ: Արդյունքում ներգրավվող միջոցների զուտ գումարը կկազմի 3,291,650,000 ՀՀ դրամ:

8. Լրացուցիչ տեղեկատվություն

Ներկայացվող տեղեկատվության հետ կապված Բանկը ներգրավվել է հետևյալ խորհրդատուներին.

– L&F Group LLC

Հասցե՝ ՀՀ, 0010, ք.Երևան, Բագրատունյաց փ. 192, բն. 19:

Խորհրդատուն կազմել է Բանկի կողմից տեղաբաշխման ենթակա բաժնետոմսերի գնահատման հաշվետվություն:

– «Քեյ ընդ Փի իրավաբանական ընկերություն» ՍՊԸ

Հասցե՝ ՀՀ, 0010, ք.Երևան, Վարդանանց 18/1, տարածք 56:

Ներկայացվել է խորհրդատվություն իրավական հարցերի կապակցությամբ:

Անկախ աուդիտորի կողմից աուդիտի է ենթարկվել սույն Ազդագրում ներառված այն տեղեկությունները, որոնք ներառված են 2012, 2013 և 2014 թվականների Բանկի տարեկան ֆինանսական հաշվետվություններում: Նշված հաշվետվությունների և անկախ աուդիտորական եզրակացությունների պատճենները կցվում է սույն Ազդագրին որպես Հավելված Ա:

9. Շրջանառու միջոցների մասին հայտարարություն

Բանկի կարծիքով Բանկի շրջանառու միջոցները բավարար են Բանկի ներկա կարիքների համար:

10. Կապիտալիզացիա և պարտավորություններ

«Յունիբանկ» ԲԲԸ-ի կապիտալիզացիան 31.03.15 թ-ի դրությամբ.

Կապիտալիզացիա	Գումար, հազ.դրամ
Կանոնադրական կապիտալ	13,100,700
Կուտակված շահույթ	8,041,794
Սեփական կապիտալ	21,096,074

«Յունիբանկ» ԲԲԸ պարտավորությունները 31.03.15 թ-ի դրությամբ.

	Գումար, հազ.դրամ
Պարտավորություններ	
Երկարաժամկետ պարտավորություններ, որոնք ենթադրում են տոկոսային ծախս	11,670,994
ապահովված պարտավորություններ	-
չապահովված պարտավորություններ	11,670,994
Կարճաժամկետ պարտավորություններ, որոնք ենթադրում են տոկոսային ծախս	127,587,490
ապահովված պարտավորություններ	4,787,000
չապահովված պարտավորություններ	122,800,490
Արտահաշվեկշռային և պայմանական պարտավորություններ	5,401,478
	Գումար, հազ.դրամ
Պարտավորություններ	
Երաշխավորված պարտավորություններ	34,670,484
չերաշխավորված պարտավորություններ	104,588,000
Ընդամենը	139,258,484

ԲԱԺԻՆ 3. ԲԱԺՆԵՏՈՄՍԵՐ ԹՈՂԱՐԿՈՂԻ ՄԱՍԻՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

1. Անկախ աուդիտորներ

Սկսած 2009թ. Բանկի համար աուդիտորական աշխատանքներն իրականացվել են Grant Thornton International-ի հայաստանյան անդամ «Գրանթ Թորնթոն» ՓԲԸ աուդիտորական ընկերության կողմից:

Հասցե. ՀՀ, Երևան 0012, Վաղարշյան փող. 8/1

Հեռ. +374 (10) 260 964, 260 976,

Ֆաքս. - +374 (10) 260 961,

Է.փոստ. www.gta.am

Տնօրեն-բաժնետեր՝ Գագիկ Գյուլբուդադյան:

2. Ռիսկային գործոններ

Ընդհանուր բնութագիրը

Ռիսկերի կառավարումը Յունիբանկի կառավարման համակարգի կարևորագույն մաս է կազմում: Յունիբանկում ռիսկերի կառավարումն իրենից ներկայացնում է Բանկի պոտենցիալ վնասների կանխարգելմանն ու նվազեցմանն ուղղված փոխկապակցված գործողությունների համակողմանի համակարգ: Ռիսկերի կառավարման հիմնական նպատակն այն է, որ Յունիբանկը կարողանա իր ռիսկերի գումարային մեծությունը պահպանել Բանկի ռազմավարական ծրագրով սահմանված ռիսկերի մակարդակի վրա և բարձրացնել Բանկի կապիտալի եկամտաբերությունը:

Ռիսկերի կառավարման սկզբունքները

Յունիբանկում ռիսկերի կառավարումն իրականացվում է Միջազգային հաշվարկների բանկի Բանկային վերահսկողության կոմիտեի (Բանկային վերահսկողության Բազելյան կոմիտե) փաստաթղթերի, Ռիսկերի կառավարման համընդհանուր սկզբունքների (GARP), ՀՀ օրենքների և ՀՀ ԿԲ-ի նորմատիվ ակտերի հիման վրա: Ռիսկերի կառավարումն իրականացվում է ռիսկերի նույնականացման, չափման և մոնիթորինգի շարունակական գործընթացի միջոցով՝ ռիսկերի սահմանաչափերի և հսկողության այլ միջոցների պահպանմամբ: Ռիսկերի կառավարման գործընթացը ծայրաստիճան կարևոր է Բանկի շահութաբերության պահպանման համար, և Բանկում աշխատող յուրաքանչյուր անձ պատասխանատվություն է կրում իր պարտականությունների հետ կապված ռիսկերի համար:

Բանկը խրախուսում է ռիսկերի կառավարմանն առնչվող գիտելիքների մակարդակի բարձրացմանը նպաստող մշակույթի ձևավորումը՝ մասնավորապես համապատասխան սեմինարների կազմակերպման միջոցով:

Ռիսկերի կառավարման համակարգը

Իր գործունեության ընթացքում Բանկը ենթարկվում է մի շարք ֆինանսական ռիսկերի, և այդ գործունեությունը ներառում է ռիսկի կամ ռիսկերի համադրության որոշ աստիճանի վերլուծություն, գնահատում, ստանձնում և կառավարում: Բանկը ենթարկվում է վարկային ռիսկի, իրացվելիության ռիսկի և շուկայական ռիսկի, ընդ որում, վերջինս ենթաբաժանվում է առևտրային և ոչ առևտրային ռիսկերի: Բանկը ենթարկվում է նաև գործառնական ռիսկերի:

Ռիսկերի հսկողության անկախ գործընթացը չի ներառում բիզնեսի հետ կապված ռիսկերը, ինչպիսիք են փոփոխվող միջավայրը, տեխնոլոգիան և արդյունաբերությունը: Դրանք հսկվում են Բանկի ռազմավարական պլանավորման գործընթացի միջոցով:

Բանկի Խորհուրդ

Բանկի Խորհուրդը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման ընդհանուր վերահսկողության, ռազմավարության հաստատման և ռիսկերի կառավարման սկզբունքների հաստատման համար:

Բանկի Վարչություն

Բանկի Վարչությունը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման ընթացակարգերի ներդրման և հսկողության համար:

Ռիսկերի կառավարման տնօրինություն

Ռիսկերի կառավարման տնօրինությունը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման ընթացակարգերի կիրառման, ռիսկերի կառավարման սկզբունքների, քաղաքականության և Բանկի կողմից ռիսկերի սահմանաչափերի պահպանման նկատմամբ հսկողության իրականացման համար, ինչպես նաև ռիսկերի գնահատումների ներկայացման և ֆինանսական համակարգում ընդհանուր տեղեկությունների հավաքման համար:

Ֆինանսական տնօրինություն

Բանկի ֆինանսական տնօրինությունը պատասխանատու է Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման համար: Դրա հետ մեկտեղ, այն գլխավորապես պատասխանատու է ֆինանսավորման ռիսկի և Բանկի իրացվելիության ռիսկերի համար:

Ներքին աուդիտ

Բանկում իրականացվող ռիսկերի կառավարման գործընթացները յուրաքանչյուր տարի աուդիտի են ենթարկվում Բանկի Ներքին աուդիտի կողմից, որը ստուգում է թե՛ ընթացակարգերի ամբողջականությունը, և թե՛ Բանկի կողմից այդ ընթացակարգերի պահպանումը: Ներքին աուդիտը բոլոր գնահատումների արդյունքները քննարկում է ղեկավարության հետ, և իր եզրակացություններն ու առաջարկությունները ներկայացնում Աուդիտի հանձնաժողովին:

Ռիսկերի չափման և զեկուցման համակարգերը

Բանկը դիտարկում է նաև «վատթարագույն սցենարներ», որոնք կարող են առաջանալ ծայրահեղ իրավիճակների ծագման դեպքում:

Ռիսկերի հսկողությունն ու մոնիթորինգը առավելապես հիմնվում են Բանկի կողմից հաստատված սահմանաչափերի վրա: Այդ սահմանաչափերն արտացոլում են Բանկի բիզնես ռազմավարությունը և շուկայական միջավայրը, ինչպես նաև ռիսկի մակարդակը, որ Բանկը ցանկանում է ստանձնել, առանձնակի շեշտ դնելով ընտրված բնագավառների վրա: Ի լրումն դրա, Բանկը պետք է վերահսկի ու չափի ընդհանուր ռիսկ կրելու ունակությունը, հաշվի առնելով ռիսկերի և գործունեության բոլոր տեսակները: Բանկի Խորհրդին և Վարչությանը ներկայացվող ամենամսյա և եռամսյակային հաշվետվությունների միջոցով հավաստիացվում է, որ ընդունված քաղաքականությունները արմատավորված են Բանկի մշակույթում:

Ռիսկերի ստանձնման սահմանաչափեր և ռիսկերի կառավարում

Ռիսկերի կառավարման տնօրինությունը Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեին (ԱՊԿԿ) և/կամ Վարչությանը ներկայացնում է վերլուծությունների վրա հիմնված՝ ռիսկերի սահմանաչափերի վերաբերյալ առաջարկություններ, որից հետո դրանք ներկայացվում են Խորհրդի հաստատմանը:

Բացառիկ իրադարձություններ տեղի ունենալու դեպքում Ռիսկերի կառավարման տնօրինությունը զեկուցում է ԱՊԿԿ-ին կամ Վարչությանը, որից հետո դրանք զեկուցվում են Բանկի Խորհրդին՝ որոշման կայացման համար:

Ռիսկերի մեղմացում

Որպես ռիսկերի կառավարման ընդհանուր գործընթացի մաս, Բանկն օգտագործում է ածանցյալ և այլ գործիքներ՝ կառավարելու համար տոկոսադրույքների փոփոխությունից առաջացած ռիսկերը, արտարժույթային ռիսկերը, կապիտալի ռիսկերը, վարկային ռիսկերը, ինչպես նաև կանխատեսումներից բխող ռիսկերը:

Ռիսկերի չափազանց բաժր կենտրոնացվածությունից խուսափելու նպատակով Բանկի քաղաքականությունն ու գործընթացները ներառում են դիվերսիֆիկացված պորտֆելի պահպանման հետ կապված հատուկ ուղենիշեր: Վարկային ռիսկերի բացահայտված կենտրոնացումները համապատասխանաբար կառավարվում են:

Փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքար (ՓԼ/ԱՖ)

- Բանկը պահպանում է ՀՀ ֆինանսական ոլորտը կարգավորող մարմինների ՓԼ/ԱՖ դեմ պայքարի կանոնակարգերի, մասնավորապես ՀՀ Կենտրոնական բանկի 2008թ. կանոնակարգի (դիրեկտիվի) պահանջները:
- Բանկը պարտավորվել է գործել ՓԼ/ԱՖ դեմ պայքարի վերաբերյալ բոլոր օրենքների և կանոնակարգերի հետ լիարժեք համապատասխանությամբ:
- Բանկը չունի ՓԼ/ԱՖ դեմ պայքարի հարցերով հանձնաժողով: Բանկն ունի Աուդիտի և ռիսկերի հանձնաժողով:

Քաղաքականություններ և ընթացակարգեր

Բանկը մշակել է ներքին քաղաքականություններ, ընթացակարգեր և հսկողության միջոցներ՝ ապահովելու իր գործունեության համապատասխանությունը օրենքներով և կանոնակարգերով ամրագրված ՓԼ/ԱՖ դեմ պայքարի պահանջներին: Այդ ընթացակարգերը ենթակա են տարեկան վերանայման, իսկ անհրաժեշտության դեպքում՝ փոփոխման:

Վարկային ռիսկ

Բանկը ենթարկվում է վարկային ռիսկի, որն իրենից ներկայացնում է այն ռիսկը, որ գործարքի մյուս կողմը իր պարտականությունների չկատարման հետևանքով Բանկին կպատճառի ֆինանսական վնաս: Բանկի վարկառուների կողմից պայմանագրային պարտավորությունների չկատարումը կարող են էապես ազդել բանկի գործունեության վրա, և առաջացնել լրացուցիչ ծախսեր, որոնք բացասական կանդրադառնան բանկի շահույթի վրա: Վարկային ռիսկը Բանկի

գործունեության կարևորագույն ռիսկն է, այդ պատճառով ղեկավարությունը առավել մեծ ուշադրությամբ է վերահսկում այն: Վարկային ռիսկերը հիմնականում ծագում են վարկերի ու փոխառությունների տրամադրմանն ուղղված վարկավորման գործունեությունից, ինչպես նաև Բանկի ակտիվների պորտֆելում պարտքային և այլ արժեթղթերի ավելացմանը հանգեցնող ներդրումային գործունեությունից: Վարկային ռիսկն առկա է նաև արտահաշվեկշռային ֆինանսական գործիքներում, ինչպիսիք են, օրինակ, վարկային պարտավորությունները և դրանց հետ կապված ապահովման (գրավ, երաշխավորություն, երաշխիք և այլն) պայմանագրերից բխող պարտավորությունները: Վարկային ռիսկի կառավարման ու հսկողության գործառնություններն իրականացվում են Բանկի Ռիսկերի կառավարման տնօրինության վարկային ռիսկի կառավարման խմբի և Վարկային ստորաբաժանման կողմից և զեկուցվում են Բանկի Խորհրդին ու Վարչությանը:

Բանկի ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքները լավագույնս ներկայացնում են առավելագույն ենթարկվածությունը դրանց հետ կապված վարկային ռիսկին, առանց հաշվի առնելու ցանկացած գրավ կամ այլ վարկային ապահովումներ:

Ռիսկի սահմանաչափերի վերահսկողության և զսպողական քաղաքականություն

Բանկը ղեկավարում, սահմանափակում և վերահսկում է վարկային ռիսկի ցանկացած բացահայտված կենտրոնացումները՝ մասնավորապես, մեկ փոխառուի կամ փոխառուների խմբի, ինչպես նաև արդյունաբերության ճյուղերի և երկրների կտրվածքով:

Բանկը իր կողմից ստանձնվող վարկային ռիսկի մակարդակները կարգավորում է մեկ փոխառուի կամ փոխառուների խմբի և արդյունաբերական ու աշխարհագրական սեգմենտների գծով ռիսկի ստանձնման սահմանաչափերի սահմանման միջոցով: Նման ռիսկերը պարբերաբար վերահսկվում են և ենթակա են տարեկան, իսկ անհրաժեշտության դեպքում, ավելի հաճախակի վերահսկման: Վարկային ռիսկի մակարդակները՝ ըստ պրոդուկտների, արդյունաբերության ճյուղերի և երկրների, եռամսյակային հիմունքով հաստատվում են Բանկի Խորհրդի կողմից:

Մեկ փոխառուի (այդ թվում՝ բանկի կամ ֆինանսական կազմակերպության) գծով ռիսկը հետագայում սահմանափակվում է ենթասահմանաչափերով, որոնք սահմանվում են հաշվեկշռային և արտահաշվեկշռային ռիսկերի նկատմամբ, տրամադրման օրական սահմանաչափերով՝ կապված առևտրային գործիքների հետ, ինչպիսիք են արտարժույթային ֆորվարդային պայմանագրերը: Ամենօրյա հիմունքով կատարվում է հաստատված սահմանաչափերի համեմատությամբ փաստացի ռիսկերի մոնիթորինգ:

Վարկային ռիսկը կառավարվում է նաև փոխառուների և պոտենցիալ փոխառուների՝ տոկոսների և հիմնական պարտքի մարման պարտավորությունները կատարելու ունակության կանոնավոր

վերլուծությունների, ինչպես նաև անհրաժեշտության դեպքում վարկավորման սահմանաչափերը փոփոխելու միջոցով:

Վերահսկողության և զսպման որոշ այլ միջոցառումներ նկարագրված են հետագայում:

Գրավ

Վարկային ռիսկը մեղմելու նպատակով Բանկը կիրառում է մի շարք միջոցներ: Դրանցից ամենաավանդականը տրամադրված դրամական միջոցների դիմաց գրավ վերցնելն է, որը համընդհանուր գործելակերպ է: Բանկը սահմանում է ուղենիշեր՝ գրավի որոշակի տեսակների ընդունելի լինելու և վարկային ռիսկի զսպման վերաբերյալ: Վարկերի և փոխառվածությունների դիմաց ընդունվող գրավի հիմնական տեսակներն են.

- Հիփոթեքային պայմանագրով գրավադրված բնակելի անշարժ գույք.
- Ֆիզիկական անձանց շարժական գույք.
- Գործառնական ակտիվներ՝ շենքեր, ապրանքանյութական պաշարներ.
- Ֆինանսական գործիքներ, օրինակ՝ պարտքային և բաժնային արժեթղթեր:

Կորպորատիվ հաճախորդներին տրամադրված ավելի երկարաժամկետ ֆինանսավորումը և վարկերը սովորաբար ապահովվում են գրավով. ֆիզիկական անձանց տրամադրվող վերականգնվող վարկային միջոցները սովորաբար չեն ապահովվում գրավով: Ի լրումն դրա, վարկային ռիսկը նվազեցնելու նպատակով Բանկը կարող է կոնտրագենտից պահանջել լրացուցիչ գրավ, երբ ի հայտ են գալիս համապատասխան գրավի կամ փոխառվածության արժեզրկման նշաններ:

Որպես ֆինանսական ակտիվների (բացի վարկերից և փոխառվածություններից) ապահովության միջոց ընդունվող գրավի տեսակը որոշվում է՝ ելնելով գործիքի բնույթից: Պարտքային արժեթղթերը, գանձապետական և այլ պարտատոմսերը սովորաբար ապահովված չեն:

Վարկի տրամադրման պարտավորություններ

Այս գործիքի հիմնական նպատակն է ապահովել, որ պահանջած միջոցները մատչելի լինեն հաճախորդի համար: Երաշխիքները և ակրեդիտիվները (վարկային նամակները) կրում են միևնույն ռիսկը, ինչ որ վարկերը: Փաստաթղթային և առևտրային ակրեդիտիվները, որոնք հանդիսանում են հաճախորդի անունից Բանկի գրավոր պարտավորությունները՝ լիազորելու երրորդ կողմին սահմանված գումարի չափով պահանջներ ներկայացնելու Բանկին որոշակի ժամկետներում և պայմաններով, ապահովվում են դրանց հիմքում ընկած ապրանքների մատակարարումներով, ուստի ավելի փոքր ռիսկ են կրում, քան ուղղակի վարկերը:

Վարկի տրամադրման պարտավորությունները առաջացնում են եկամուտ կորցնելու ռիսկ վարկը չմարելու հետ կապված: Միջոցները, որոնք կարող են օգտագործվել Բանկի կողմից առանձնացվում են Բանկի կողմից իր պայմանագրային պարտավորությունները կատարելու նպատակով:

Բանկը իրականացնում է վարկային պարտավորությունների վճարման ժամկետների մոնիթորինգ, քանի որ ավելի երկարաժամկետ պարտավորությունները ավելի բարձր վարկային ռիսկ են կրում, քան ավելի կարճաժամկետ պարտավորությունները:

Շուկայական ռիսկ

Բանկը շուկայական ռիսկը տարանջատում է առևտրային և ոչ առևտրային պորտֆելների հետ կապված ռիսկերի: Առևտրային պորտֆելի շուկայական ռիսկը կառավարվում և վերահսկվում է VaR (value at risk - ռիսկի տակ գտնվող արժեք) մեթոդով, որն արտացոլում է ռիսկի փոփոխականների փոխկապվածությունը: Ոչ առևտրային պորտֆելը կառավարվում և վերահսկվում է այլ զգայունության վերլուծությունների օգնությամբ: Բացի փոխարժեքային ռիսկի կենտրոնացումներից, Բանկը չունի շուկայական ռիսկի այլ նշանակալի կենտրոնացումներ:

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Բանկի Խորհուրդը սահմանել է տոկոսադրույքի ճեղքվածքի սահմանաչափեր որոշակի ժամկետների համար: Դիրքերը վերահսկվում են ամենօրյա հիմունքով, և կիրառվում են հեջավորման ռազմավարություններ՝ ապահովելու համար, որ դիրքերը պահպանվեն հաստատված սահմանաչափերի սահմաններում: Զուտ տոկոսային եկամտի գծով տոկոսադրույքների ենթադրվող փոփոխությունները մեկ տարվա կտրվածքով, հիմք ընդունելով ոչ-առևտրային ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների լողացող տոկոսադրույքները, կարող են ներգործություն ունենալ Բանկի եկամտի վրա: Կապիտալի զգայունությունը վերլուծվում է ըստ ակտիվի ժամկետի: Կապիտալի ընդհանուր զգայունությունը հիմնվում է այն ենթադրության վրա, որ եկամտի կորում կան զուգահեռ տեղաշարժեր, իսկ ըստ ժամկետի վերլուծությունը ցույց է տալիս զգայունությունը ոչ զուգահեռ փոփոխությունների նկատմամբ:

Արժույթային ռիսկ

Դիրքերը վերահսկվում են ամենօրյա հիմունքով, և կիրառվում են հեջավորման ռազմավարություններ, որպեսզի դիրքերը պահպանվեն հաստատված սահմանաչափերի սահմաններում:

Վարկերի հաստատման ընթացակարգ

Հաստատման մակարդակ	Հաստատման իրավասություն
Խորհրդի որոշմամբ	Կորպորատիվ վարկեր, որոնց գումարը գերազանցում է 500 մլն ՀՀ դրամը կամ համարժեք գումարը արտարժույթով (1,052,000 USD)
	Հիփոթեքային վարկեր, որոնց գումարը գերազանցում է 100 մլն ՀՀ դրամը կամ համարժեք գումարը արտարժույթով (210,000 USD)
	Ավտովարկեր, որոնց գումարը գերազանցում է 50 մլն ՀՀ դրամը կամ համարժեք գումարը արտարժույթով (105,000 USD)
	Սպառողական վարկեր, որոնց գումարը գերազանցում է 50 մլն ՀՀ դրամը կամ համարժեք գումարը արտարժույթով (105,000 USD)
	Շեղումներ վարկերի հաստատման ընդհանուր պայմաններից
Վարկային կոմիտեի որոշմամբ	Կորպորատիվ վարկեր, որոնց գումարը գերազանցում է 40 մլն ՀՀ դրամը կամ համարժեք գումարը արտարժույթով - 85,000 USD
	Հիփոթեքային վարկեր, որոնց գումարը գերազանցում է 40 մլն ՀՀ դրամը կամ համարժեք գումարը արտարժույթով - 85,000 USD,
	Ավտովարկեր, որոնց գումարը գերազանցում է 20 մլն ՀՀ դրամը կամ համարժեք գումարը արտարժույթով - 42,000 USD
	Սպառողական վարկեր, որոնց գումարը գերազանցում է 20 մլն ՀՀ դրամը կամ համարժեք գումարը արտարժույթով - 42,000 USD

	5. Քարտային վարկեր, որոնց գումարը գերազանցում է 4 մլն ՀՀ դրամը կամ համարժեք գումարը արտարժույթով - 8,400 USD
--	--

Արժեզրկման և պահուստավորման քաղաքականություն

Վարկի արժեզրկման գնահատման հիմնական հատկանիշներն են մայր գումարի կամ տոկոսագումարների 90 օրվանից ավել ուշացումները կամ վարկառուների՝ դրամական հոսքերի հետ կապված դժվարությունները, վարկային վարկանիշների նվազումները կամ պայմանագրի սկզբնական պայմանների խախտումը: Բանկը արժեզրկման գնահատումները կատարում է անհատական կամ խմբային եղանակներով:

Արժեզրկման գծով պահուստ. անհատական գնահատում

Բանկը յուրաքանչյուր անհատապես էական վարկի կամ փոխատվության գծով պահուստի չափը որոշում է անհատական հիմունքով: Պահուստի գումարի որոշման ժամանակ հաշվի առնվող գործոններից են վարկառուի բիզնես ծրագրի վստահելիությունը, նրա՝ ֆինանսական դժվարությունների հաղթահարման և արդյունավետության բարձրացման կարողությունը, ծրագրված հասույթները և ակնկալվող շահաբաժինները անվճարունակության դեպքում, այլ ֆինանսական օգնության մատչելիությունը, գրավի իրացվելի արժեքը և սպասվող դրամական հոսքերի ժամկետները: Արժեզրկման կորուստները գնահատվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, եթե չնախատեսված հանգամանքները ավելի մեծ ուշադրություն չեն պահանջում:

Արժեզրկման գծով պահուստ. խմբային գնահատում

Արժեզրկման գծով պահուստի խմբային գնահատումն իրականացվում է անհատապես ոչ էական վարկերի ու փոխատվությունների (ներառյալ վարկային քարտեր, բնակելի անշարժ գույքի հիփոթեքային վարկեր և չապահովված սպառողական վարկեր) և անհատապես էական վարկերի ու փոխատվությունների նկատմամբ, որոնց համար դեռևս առկա չեն անհատական արժեզրկման ակնհայտ հատկանիշները: Պահուստները գնահատվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, և յուրաքանչյուր պորտֆել վերանայվում է անհատապես: Խմբային գնահատման ժամանակ հաշվի է առնվում պորտֆելի հավանական արժեզրկումը, նույնիսկ եթե անհատական գնահատման արդյունքներով արժեզրկման օբյեկտիվ հատկանիշներ չեն բացահայտվել: Արժեզրկման կորուստները գնահատելիս հաշվի են առնվում հետևյալ գործոնները. պորտֆելում կորուստների պատմությունը, ընթացիկ տնտեսական պայմանները, վնասի առաջացման և

անհատապես հաշվարկված պահուստի անհրաժեշտության բացահայտման միջև ընկած ժամանակը, ինչպես նաև արժեզրկման դեպքում սպասվելիք վճարումները:

Ֆինանսական երաշխիքների և ակրեդիտիվների գնահատումը, ինչպես նաև դրանց գծով պահուստների ձևավորումը կատարվում է միևնույն եղանակով, ինչ որ վարկերի համար:

Հավաքագրումներ, պարտավորությունների կառավարում և վերականգնումներ

Իրավական սպասարկման և ժամկետանց պարտավորությունների հետքերման տնօրինությունը պատասխանատու է Բանկի վարկային պորտֆելներում ժամկետանց վարկերի կառավարման համար:

Խնդրահարույց վարկերի կառավարման համար իրականացվում են հետևյալ միջոցառումները.

- Պարբերական զանգեր խնդրահարույց վարկառուներին.
- Կանոնավոր այցելություններ.
- Խնդրահարույց վարկառուների վերաբերյալ անհրաժեշտ տեղեկությունների հավաքում.
- Վարկառուի վարկունակության բարելավման նպատակով քննարկումների անցկացում համապատասխան ստորաբաժանումների մասնագետների, անվտանգության վարչության աշխատակիցների, մասնաճյուղերի կառավարիչների հետ (անհրաժեշտության դեպքում քննարկումներ կարող են կազմակերպվել նաև համապատասխան ստորաբաժանումների ղեկավարների հետ).
- Առաջացած խնդիրների լուծում խնդրահարույց վարկառուների հետ (մարման նոր ժամանակացույցի առաջարկում, հանդիպում վարկառուների, գրավատուների, վարկի երաշխավորների, նրանց ընտանիքի անդամների հետ).
- Վարկի հետկանչում.
- Վարկի մարմանն ուղղված այլ միջոցառումներ:

Յուրաքանչյուր ամսվա վերջում Բանկի տեղեկատվական համակարգը հաղորդագրություններ է ուղարկում վարկառուներին՝ հիշեցնելով վարկի գծով վճարումներ կատարելու անհրաժեշտության մասին:

Իրավական սպասարկման և ժամկետանց պարտավորությունների հետքերման տնօրինությունը փորձում է վարկի մարման հետ կապված հաճախորդի խնդիրը լուծել հեռախոսով, եթե վարկի ժամկետանցությունը կազմում է 10 օրից պակաս՝ վարկի ժամկետանցության 1-ին, 3-րդ, 5-րդ և 10-րդ օրը ծանուցումներ ուղարկելուց հետո:

Վարկի ժամկետանցության 91-րդ օրը, եթե Վարկառուի կողմից վարկային պարտավորությունների մարման ուղղությամբ ոչ մի միջոցներ չեն ձեռնարկվում, Իրավական սպասարկման և ժամկետանց

պարտավորությունների հետքերման տնօրինությունը իրականացնում է Յունիբանկի քաղաքականությամբ սահմանված «Գրավադրված գույքի իրացում» կամ «Իրավական աշխատանքների կատարում» միջոցառումներից որևէ մեկը՝ Բանկի մասնաճյուղի կամ համապատասխան վարչության կողմից ներկայացված և Վարչության նախագահի կողմից նախատեսված հաշվետվության հիման վրա:

Վարկային միջոցները կարող են վերականգնվել նաև առանց դատարան դիմելու՝ վարկի գրավի բռնագանձման և արտադատական կարգով իրացման արդյունքում: Վարկի մարման այս տարբերակը կիրառելի է այն դեպքում, երբ Վարկառուն որևէ խոչընդոտ չի ստեղծում և տալիս է իր համաձայնությունը Բանկի կողմից գրավի առարկան իրացնելու վերաբերյալ:

Ֆինանսավորման ռիսկ

Ռեսուրսային բազան ապահովող միջոցները կշարունակեն մնալ ավանդական: Այն հիմնված կլինի ավանդների, Բանկի գործունեության արդյունքում առաջացած շահույթից, և ֆինանսական շուկաներում ներդրված միջոցների աճից: Առկա է ռիսկ, որ ավանդատուները կորոշեն այլևս իրենց գումարները չներդնել Յունիբանկում և Յունիբանկը հնարավորություն չի ունենա միջոցներ ներգրավել ֆինանսական շուկաներից:

Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակով ղեկավարությունը ապահովում է ֆինանսավորման դիվերսիֆիկացված աղբյուրներ՝ ի լրումն իր հիմնական ավանդային բազայի, ակտիվների կառավարումն իրականացնում է՝ հաշվի առնելով իրացվելիության ռիսկը և ամենօրյա հիմունքով վերահսկում է ապագա դրամական հոսքերն ու իրացվելիությունը: Դա ներառում է սպասվելիք դրամական հոսքերի և բարձր իրացվելի գրավի առկայության գնահատում, որը անհրաժեշտության դեպքում կարող է օգտագործվել որպես լրացուցիչ ֆինանսավորման ապահովություն:

Բանկը պահում է բարձր իրացվելի և դիվերսիֆիկացված ակտիվների պորտֆել, որը կարող է հեշտությամբ իրացվել դրամական հոսքերի չկանխատեսված ընդհատման դեպքում: Բանկն ունի նաև վարկային գծեր, որոնք կարող է օգտագործել իրացվելիության կարիքների բավարարման համար: Բացի դրանից, Բանկը ՀՀ կենտրոնական բանկում ունի պարտադիր պահուստներ ՀՀ դրամով՝ Բանկի՝ դրամով արտահայտված որոշակի պարտավորությունների դիմաց՝ 2%-ի չափով, և օտարերկրյա արժույթով արտահայտված՝ Բանկի որոշակի պարտավորությունների դիմաց՝ 20%-

ի չափով: Իրացվելիության դիրքը գնահատվում և կառավարվում է բազմաթիվ սցենարների ներքո, պատշաճորեն հաշվի առնելով սթրես գործոնները՝ կապված ընդհանուր առմամբ շուկայի և մասնավորապես Բանկի հետ:

Բանկի իրացվելիության կառավարումը հաշվի է առնում իրացվելի ակտիվների այն մակարդակը, որն անհրաժեշտ է պարտավորություններն ըստ ժամկետների մարելու համար, ինչպես նաև ապահովել ֆինանսավորման տարբեր աղբյուրների հնարավորությունը, ֆինանսավորման արտակարգ պլանի առկայությունը և վերահսկել իրացվելիության հաշվեկշռային գործակիցների համապատասխանությունը նորմատիվային պահանջների: Բանկը իրացվելիության գործակիցները հաշվարկում է ՀՀ ԿԲ պահանջներին համապատասխան. 31.12.2014թ. դրությամբ ընդհանուր իրացվելիության գործակիցը կազմել է 21.76%, իսկ ընթացիկ իրացվելիության գործակիցը՝ 266.63%:

Բանկն ունի ակտիվների և պարտավորությունների նշանակալի կուտակային ժամկետային անհամապատասխանություն մինչև 1 տարվա չափով: Իրացվելիության այսպիսի անհամապատասխանությունը պայմանավորված է այն հանգամանքով, որ 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի ֆինանսավորման հիմնական աղբյուրը հաճախորդների՝ մինչև 1 տարի ժամկետայնությամբ ավանդներն են եղել: Բանկի ղեկավարությունը վստահ է, որ չնայած հաճախորդների՝ մինչև մեկ տարի ժամկետայնությամբ հաշիվների նշանակալի մասնաբաժնի, Բանկի նախորդ փորձը ցույց է տվել, որ այդ ավանդները Բանկի համար ապահովում են ֆինանսավորման երկարաժամկետ և կայուն աղբյուր:

3. Տեղեկատվություն թողարկողի մասին

Թողարկողի պատմությունը և զարգացումը

1. ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

«Յունիբանկ» բաց բաժնետիրական ընկերությունը (այսուհետ՝ «Յունիբանկ» կամ «Բանկ») հիմնադրվել է Հայաստանի Հանրապետությունում (այսուհետ՝ «Հայաստան» կամ ՀՀ) 2001թ. հոկտեմբերի 9-ին որպես փակ բաժնետիրական ընկերություն (Գրանցման վկայական No. 0373 և Գրանցման համար թիվ 81՝ հաստատված ՀՀ Կենտրոնական Բանկի Խորհրդի 2001թ. հոկտեմբերի 9-ի թիվ 260 որոշմամբ, Բանկային գործունեության լիցենզիա թիվ 81՝ տրված 10 հոկտեմբերի, 2001թ.): Բանկի 2015թ. մարտի 12-ի Ընդհանուր ժողովի որոշմամբ Բանկը վերակազմավորվել է, և ներկայումս Բանկի կազմակերպարավական ձևն է՝ բաց բաժնետիրական ընկերություն:

Բանկի լրիվ ֆիրմային անվանումն է՝

Հայերեն՝ «ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ» ԲԱՅ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

Ռուսերեն՝ ОТКРЫТОЕ АКЦИОНЕРНОЕ ОБЩЕСТВО «ЮНИБАНК»

Անգլերեն՝ “UNIBANK” OPEN JOINT STOCK COMPANY

Բանկի կրճատ ֆիրմային անվանումն է՝

Հայերեն՝ «ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ» ԲԲԸ

Ռուսերեն՝ ОАО «ЮНИБАНК»

Անգլերեն՝ “UNIBANK” OJSC

Բանկը կարգավորվում է Հայաստանի օրենքներով և իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանի Կենտրոնական բանկի (<< ԿԲ) կողմից 2001թ. հոկտեմբերի 10-ին տրված Բանկային գործունեության թիվ 81 լիցենզիայի հիման վրա: Բանկի միակ բաժնետերն է Բելիզում գրանցված Գլովերի Հոլդինգ Լիմիթիդ ընկերությունը (100%) (հասցեն՝ Կենտրոնական Ամերիկա, Բելիզ, Բելիզ քաղաք, Քորնետ Զյուստոն և Այր փողոց, Բլեյք շենք, բնակարան 302):

Յունիբանկի գլխամասային գրասենյակը գտնվում է Երևանում: Բանկն ունի 46 մասնաճյուղ, ինչի շնորհիվ Յունիբանկը մասնաճյուղերի թվով չորս խոշորագույն բանկերից մեկն է Հայաստանում:¹ Այն ունի 24 մասնաճյուղ Երևանում, 20 մասնաճյուղ Հայաստանի այլ շրջաններում և երկուսը՝ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում: Բանկն ունի նաև մեկ ներկայացուցչություն ք.Մոսկվայում, Ռուսաստան: Բանկի գրանցված գրասենյակի հասցեն է՝ ք. Երևան, Չարենցի փող., 12 շենք, թիվ 53, թիվ 1-5: 31.03.2015թ. դրությամբ Բանկի աշխատակիցների թիվը կազմել է 891: Բանկի կապի միջոցներն են.

Հեռախոս՝ (37410) 59-22-59; 59 55 55

Ֆաքս՝ (37410) 55-51-40

Էլեկտրոնային փոստ՝ unibank@unibank.am

Ինտերնետային կայք՝ www.unibank.am

Յունիբանկը հանդիսանում է հետևյալ ապրանքային նշանների գրանցված սեփականատերը Հայաստանում.



Գրանցման ամսաթիվ. 07.08.2002

¹Համաձայն «Առկա» լրատվական գործակալության կողմից 31.12.2014թ. տրամադրված տեղեկատվության:

Գրանցման համար. 6906

Գրանցման ամսաթիվ. 07.08.2002

Գրանցումն ուժի մեջ է մինչև 30.11.2021

Գրանցման համար. 6907

Յունիբանկը հանդիսանում է Unistream բանկային փոխանցումների խոշորագույն գործակալը Հայաստանում:

Յունիբանկը հանդիսանում է Հայաստանի բանկային համակարգի անբաժանելի մասը՝ կայուն հեղինակությամբ և հզոր շուկայական դիրքով:

31.12.14թ. դրությամբ Բանկի շուկայական դիրքը ըստ տարբեր ցուցանիշների.

	Դիրք	Շուկայի մասնաբաժին
Ակտիվներ	7	5,02%
Վարկային պորտֆել	7	5,5%
Պարտավորություններ	7	5,13%
Հաճախորդներից ներգրավ. միջոցներ	4	8.4%
Սեփական կապիտալ	11	4.3%
Շահույթ/վնաս	10	3,54%
Քարտեր	4	10%

31.12.2014թ. դրությամբ Յունիբանկի հաճախորդների թիվը Հայաստանում կազմել է 269.090: Յունիբանկը հանդիսանում է ունիվերսալ բանկ, որն իր լայն մասնաճյուղային ցանցի միջոցով բանկային ծառայություններ է մատուցում իր մանրածախ և բիզնես ոլորտների հաճախորդներին: Բանկն ընդունում է մանրածախ ու կորպորատիվ ավանդներ և վարկեր է տրամադրում իր մանրածախ և խոշոր բիզնեսի հաճախորդներին իր բանկային ծառայությունների միջոցով, ինչպիսիք են հիփոթեքային վարկերը, ավտովարկերը, մանրածախ չապահովված վարկերը, մանր սպառողական վարկերը և վարկային քարտերը: Բանկի հպարտության առարկան է հանդիսանում իր հաճախորդներին նորարարական և համակողմանի բարձրորակ ֆինանսական լուծումների տրամադրումը: Յունիբանկի ռազմավարությունն է՝ ավելացնել իր շուկայական մասնաբաժինը իր ներկայիս մանրածախ և կորպորատիվ բիզնեսի զարգացման միջոցով: Որպես մանրածախ բիզնեսի զարգացման ծրագրի մաս, Յունիբանկն ունի մոտ 50 վաճառքի խթանման կետեր Երևանում և շրջաններում գործող առևտրի կենտրոններում ու կենցաղային տեխնիկայի խանութներում: Բանկն իրականացնում է «մեկ պատուհանի» սկզբունքով սպասարկման եղանակին անցում կատարելու ռազմավարություն, որի մասն է կազմում էլեկտրոնային դրամարկղերի և նոր վճարման տերմինալների տեղադրումը, ինչը գրասենյակի աշխատակիցներին հնարավորություն կտա կրճատելու մեկ հաճախորդի վրա ծախսվող ժամանակը և բարձրացնելու սպասարկման որակը:

Բանկը մշակել է անդերրայթինգի (երաշխավորված տեղաբաշխման) գործընթացներ և տեխնոլոգիա վարկավորման գծով որոշումների արագ կայացման նպատակով, ինչը հանգեցրել է հաճախորդների բավարարվածության բարձր մակարդակների նվաճմանը: Էլեկտրոնային համակարգերի ներդրումը Բանկին հնաավորություն է տվել ոչ միայն ավտոմատացնել վարկային պրոդուկտների տրամադրումը, այլ նաև արագությամբ ու արդյունավետորեն գնահատել ռիսկերը՝

նշանակալիորեն նվազեցնելով իր հաճախորդների վարկավորմանը տրամադրվող ժամանակը: Յունիբանկը ծրագրում է մինչև 2015 թվականի վերջը ներդնել հիփոթեքային վարկերի, ավտովարկերի, կանխիկ վարկերի, վարկային քարտերի և բիզնես վարկերի տրամադրման ավտոմատացված գործընթացներ: Արդյունքում Բանկը հնարավորություն կունենա այցելել հաճախորդներին, իրականացնել վարկային ստուգումներ և սքրինգ առցանց՝ տեղում հաստատմամբ:

Վերջին հինգ տարիների ընթացքում Բանկը պահպանել է իր դիրքը որպես ֆիզիկական անձանցից ժամկետային ավանդների ընդունման գծով առաջատարներից մեկը շուկայում՝ Բանկի լավ հեղինակության և ավանդների գրավիչ տոկոսադրույքների միջև ճիշտ հավասարակշռության պահպանման շնորհիվ:

Յունիբանկը, որպես Unistream դրամական փոխանցումների համակարգի անդամ, իրականացնում է նաև դրամական փոխանցումների գործունեություն: Մինչև 2012 թվականը Յունիբանկը Unistream-ի միակ գործակալն էր Հայաստանում, որին բաժին էր ընկնում Հայաստանում ստացված փոխանցումների ավելի քան 50%: Իր շուկայական դիրքի ամրապնդման նպատակով 2012թ.-ից Յունիբանկը սկսեց իր ծառայություններն առաջարկել հայաստանյան այլ բանկերի միջոցով: Այնուամենայնիվ, մինչ օրս Յունիբանկին բաժին է ընկնում Unistream-ով կատարված մուտքային փոխանցումների մոտ 38%, որը կազմում է դեպի Հայաստան կատարվող բոլոր մուտքային փոխանցումների շուրջ 9.8%: Բանկը 2014թ. համագործակցություն է սկսել միջազգային դրամական փոխանցումների համակարգ Intel Express-ի հետ:

Յունիբանկն իրականացնում է վճարումների պրոցեսինգ կոմունալ ծառայություններ մատուցող կազմակերպությունների համար և ընդունում է կոմունալ վճարումներ իր բոլոր մասնաճյուղերում: Բանկի հաճախորդները կարող են վճարումներ կատարել նաև ք. Երևանում և Հայաստանի այլ քաղաքներում գործող 118 բանկոմատների միջոցով: Բանկի բանկոմատային ցանցը իր մեծությամբ երրորդն է Հայաստանում՝ 10% շուկայական մասնաբաժնով:¹ Կոմունալ վճարումների արագ և արդյունավետ պրոցեսինգի նպատակով Յունիբանկի կոմունալ վճարումներ կատարող հաճախորդներին անվճար տրամադրվում են բոլոր անհրաժեշտ տեղեկությունները պարունակող UNIPAY կոմունալ վճարումների քարտեր:

Իր ապրանքանիշի և ծառայությունների մարքեթինգի ու առաջխաղացման համար Յունիբանկն օգտագործում է մի շարք ուղիներ. գովազդ հեռուստատեսությամբ, ռադիոյով, համացանցով, ինչպես նաև գովազդների տեղադրում հասարակական տրանսպորտում, վահանակների վրա և Երևանի վերելակներում: Այն նաև բուկլետներ, գովազդային թերթիկներ և պիտակներ է բաժանում իր պոտենցիալ հաճախորդներին: Մարքեթինգի Հայկական Ասոցիացիայի կողմից հրատարակված հետազոտության համաձայն, ապրանքանիշի հայտնիության ցուցանիշով Յունիբանկը գտնվում է Հայաստանի առաջին երեք բանկերի շարքում: Բանկային

¹Համաձայն «Առկա» լրատվական գործակալության կողմից 31.12.2014թ. հրապարակված տեղեկատվության:

պրոդուկտներից և ծառայություններից օգտվելու բնակչության պատրաստակամության վերաբերյալ սոցիոլոգիական հարցման արդյունքներով Յունիբանկը դասվել է Հայաստանի հինգ առաջատար բանկերի շարքում:¹

Գլխամասային գրասենյակ

Յունիբանկի գործունեության հիմնական վայրը գլխամասային գրասենյակն է, որտեղ աշխատում են կառավարման, ֆինանսական, հաշվապահական, իրավաբանական, ռիսկերի գնահատման, հաճախորդների սպասարկման, հավաքագրումների, տնտեսական, մարքեթինգի և բիզնեսի զարգացման, մարդկային ռեսուրսների և վարչական կառավարման գործառույթներ իրականացնող աշխատակիցներ: 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի 896 աշխատակից:

Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների պլատֆորմ

Իր գործունեության մեջ և դրա զարգացման նպատակով Յունիբանկն օգտագործում է ծրագրային ապահովում մշակող տեղական ու միջազգային առաջատար ընկերությունների բազմաթիվ ծրագրային փաթեթներ: Յունիբանկն օգտագործում է կենտրոնացված օնլայն ավտոմատացված բանկային համակարգ (Oracle based ABS տեղական L-soft ընկերությունից), որը բաժանվում է ֆրոնտ-օֆիսի (մասնաճյուղերի համար) և բեք-օֆիսի (գլխամասի համար): Բեք-օֆիսային բոլոր ընթացակարգերը կազմակերպվում են գլխամասային գրասենյակում: Յունիբանկը Visa International և Armenian Card վճարային համակարգերի լիիրավ անդամ է: 2013թ. հունվարից գործարկում է BPC banking technologies-ի կողմից մշակված իր սեփական պրոցեսինգային կենտրոնը: Ներկայումս Յունիբանկը իր հաճախորդներին սպասարկում է Հայաստանի բանկոմատային և POS-տերմինալային ամենամեծ ցանցերից մեկի միջոցով: Դրա հետ մեկտեղ, Յունիբանկը միջոցառումներ է ձեռնարկում e-banking և mobile banking արտոնագրված համակարգերի, ինչպես նաև Unistream դրամական փոխանցումների միջազգային համակարգի միջոցով ծառայությունների մատուցման ուղղությամբ:

Յունիբանկը սկսել է ISO 27001:2013 ստանդարտների ներդրման գործընթացը՝ նպատակ ունենալով զարգացնել և կատարելագործել Տեղեկատվական անվտանգության (SU) կառավարման արդյունավետությունը: ISO 27001 սերտիֆիկատների ստացումը Բանկին հնարավորություն կընձեռի ռազմավարական իր տեղեկատվական անվտանգության համակարգը, բարելավել հաճախորդների անձնական տվյալների մշակման արդյունավետության ու պաշտպանվածության մակարդակը, կատարելագործել կառավարչական հսկողությունը և

¹Մարքեթինգի Հայկական Ասոցիացիա, «Բանկորոշիչ» սոցիոլոգիական հետազոտություն՝ անցկացված 2014թ. սեպտեմբերին՝ հեռախոսով (CATI), հարցման մասնակիցների թիվը – 800:

բարձրացնել աշխատակիցների որակավորումը: Նախագիծն իրականացվում է ֆրանսիական «Վերիտաս» ընկերության աջակցությամբ, որը հանդիսանում է սերտիֆիկացման ծառայություններ տրամադրող համաշխարհային առաջատարներից մեկը:

ISO 27001:2013 ստանդարտների ներդրումը ևս մեկ քայլ է դեպի Բանկի տեղեկատվական անվտանգության կառավարման համակարգի և անվտանգության ապահովման գործընթացների արդյունավետության կատարելագործումը:

Յունիբանկի ձեռնարկել է գործընթացներ հաճախորդներին վերաբերող տեղեկատվության անվտանգության ապահովման ուղղությամբ և արդեն անցել է PCI DSS (PCI Data security standard (Տվյալների անվտանգության ստանդարտ) միջազգային ստանդարտի պահանջների հետ համապատասխանության սերտիֆիկացման աուդիտ: PCI DSS-ը միջազգային վճարային համակարգերի կողմից մշակված՝ տվյալների անվտանգության բնագավառի ղեկավարող ստանդարտ է, որը մշակված է միջազգային վճարային համակարգերի կողմից:

Բանկը նախատեսում է ձեռք բերել նոր սերվերային սենյակ, որը կհամապատասխանի անվտանգության և ապահովության բարձրագույն TIER3 միջազգային ստանդարտներին:

Ներքին աուդիտի ստորաբաժանում

Յունիբանկը հիմնադրման օրվանից ունեցել է իր սեփական Ներքին աուդիտի ստորաբաժանումը: Ներքին աուդիտը անկախ ստորաբաժանում է: Նրա իրավասությունները ներառում են ստուգումների անցկացում, ռիսկերի գնահատում, Բանկի ղեկավարությանը հաշվետվությունների ներկայացում, համաձայն Բանկի կողմից ընդունված կանոնակարգի:

Ներքին աուդիտը ամենամսյա հիմունքով Բանկի ղեկավարությանը և եռամսյակային հաճախականությամբ Բանկի Խորհրդին ներկայացնում է իր գործունեության և աուդիտի արդյունքների վերաբերյալ հաշվետվություններ՝ նշելով բոլոր ոլորտներում բացահայտված ռիսկերը և առաջարկելով դրանց կառավարման արդյունավետ մեխանիզմներ: Տարին մեկ անգամ Ներքին աուդիտը իրականացնում է ներքին հսկողության համակարգի ստուգում:

ՆԱ ստորաբաժանման ղեկավարը հաշվետու է Խորհրդին և ազատ մուտք ունի դեպի Բանկի վերադաս ղեկավարության բոլոր մակարդակները:

Ներքին աուդիտի ստորաբաժանումը պարբերական ստուգումներ է անցկացնում Բանկի մասնաճյուղերում՝ իրականացնելով ռիսկի կառավարում և վերահսկողություն: Արդյունքները ներառվում են հաշվետվության մեջ:

Ներքին աուդիտի ստորաբաժանման կառուցվածքը համապատասխանում է միջազգային ստանդարտներին:

Հեռախոսային սպասարկման կենտրոն (Call-Centre)

Բանկն ունի իր հեռախոսային սպասարկման կենտրոնը, որը Բանկի հաճախորդներին մատուցում է հետևյալ ծառայությունները.

- Վարկային հայտի լրացում.
- Յունիբանկի ծառայությունների վերաբերյալ տեղեկությունների և խորհրդատվության ստացում.
- Բանկի գործունեության վերաբերյալ առաջարկությունների կամ բողոքների ընդունում:

Տեղեկություններ քարտերի սպասարկման վերաբերյալ

Բանկը Visa և ԱրՔա վճարային համակարգերի անդամ է, սկսել է անդամակցել Master Card վճարային համակարգին, սակայն Master Card քարտերի թողարկումը կսկսվի 2016 թվականից: Քարտային սպասարկման տեխնոլոգիաների բարելավման նպատակով Բանկը գործարկել է իր սեփական պրոցեսինգային կենտրոնը և հաջողությամբ անցել է PCI DSS միջազգային ստանդարտի պահանջների հետ համապատասխանության սերտիֆիկացման աուդիտ:

Բանկը կիրառում է Smart Vista համակարգը, որը հնարավորություն է տալիս կառավարել Բանկի քարտային բիզնեսի բոլոր ասպեկտները, ներառյալ քարտերի թողարկումը, ձեռքբերումը և e-commerce ծառայությունը: Բանկի ներդրումները իր սեփական պրոցեսինգային կենտրոնում կազմել են մինչև 500 մլն. ՀՀ դրամ: Միաժամանակ, Բանկը շարունակում է մնալ ԱրՔա վճարային համակարգի լիարժեք անդամ:

2013թ. Յունիբանկը սկսեց Visa չիպային քարտերի թողարկումը իր սեփական պրոցեսինգային կենտրոնի միջոցով, ինչի արդյունքում Բանկը ավելացրեց իր քարտերի թողարկման ծավալը, բարձրացրեց անվտանգությունը և բարելավեց քարտերի սպասարկման որակը:

Յունիբանկի չիպային քարտերի ևս մեկ առավելությունն է դրանց բազմարժեքային լինելը, ինչը ենթադրում է տարբեր արժույթներով մի քանի հաշիվների ամրագրում հիմնական քարտին: Այսօր Յունիբանկը իր հաճախորդներին առաջարկում է ցանկացած կատեգորիայի չիպային քարտեր, այդ թվում՝ կոնսիերժ ծառայություններից (ինքնաթիռի տոմսի պատվիրում, հյուրանոցային համարի ամրագրում, փաստաթղթերի առաքում):

Բանկը կշարունակի իր աշխատանքները մոբայլ և էլեկտրոնային առևտրի զարգացման համար տեխնիկական սարքավորումների նախապատրաստման ուղղությամբ:

2. ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ հիմնական մակրոտնտեսական ցուցանիշները 31.12.14 դրությամբ¹

Մայրաքաղաք	Երևան
Բնակչություն	3,022,000
ՀՆԱ (միլիոն ՀՀ դրամ)	3,979,651
Մեկ շնչին ընկնող ՀՆԱ (ՀՀ դրամ)	1,326,550
Արժույթ	Դրամ (AMD)
Ընթացիկ փոխարժեք (31.12.14)	474.97 AMD/USD

Հայաստանի Հանրապետությունը փոքր երկիր է, որը տեղակայված է Եվրոպայի և Ասիայի խաչմերուկներում, Փոքր Ասիայի հյուսիս-արևելյան մասում (Հայկական լեռնաշխարհ) և սահմանակից է Ադրբեջանին, Իրանին, Թուրքիային ու Վրաստանին: Երկիրը զբաղեցնում է 29,800 քառակուսի կիլոմետր տարածք, իր մեծությամբ մոտավորապես Բելգիայի չափ է:

Բնակչություն

Ընթացիկ պաշտոնական հաշվառման տվյալների հիման վրա Հայաստանի բնակչությունը կազմում է մոտավորապես 3 միլիոն մարդ: Էթնիկորեն Հայաստանը միատարր երկիր է՝ բնակչության 95% հայեր են: Խորհրդային միության փլուզումից հետո շատ հայեր լքեցին երկիրը: Չնայած մինչև 2008թ. արտագաղթի տեմպը նվազում էր, սակայն սկսած գլոբալ տնտեսական ճգնաժամից այդ միտումը հետադարձվել է:

Հայկական սփյուռքը

Սփյուռքահայությունը, որն ըստ գնահատումների կազմում է 10 միլիոն մարդ, սփռված է ավելի քան 85 երկրներում և հիմնականում կենտրոնացած է Ռուսաստանում (2.5 միլիոն), Միացյալ Նահանգներում (1.5 միլիոն), Ֆրանսիայում (0.45 միլիոն) և Վրաստանում (0.25 միլիոն): 1990-ականների սկզբին հայկական սփյուռքը վճռորոշ դեր խաղաց Խորհրդային Միության փլուզումից հետո երկրի վերակառուցման գործընթացում: Հումանիտար օգնության, զարգացմանն ուղղված

¹ Համաձայն www.armstat.am-ի տեղեկատվության:

գործունեության և քաղաքական աջակցության հետ մեկտեղ սփյուռքը էական դեր խաղաց օտարերկրյա ներդրումների ներգրավման գործում՝ առավելագույնս օգտագործելով գլոբալ ներդրումներ և խոշոր ընկերություններ (ինչպես, օրինակ, HSBC, Coca Cola, Marriot և KPMG) ներգրավելու իր ներուժը: Հայաստանում առաջատար ներդրողները Ռուսաստանից, ԱՄՆ-ից, Արգենտինայից և Իրանից են:

Աշխարհաքաղաքական իրավիճակը

Հայաստանի աշխարհաքաղաքական իրավիճակը ազդեցություն է կրում Հայաստանի հարևան երկրների և գլոբալ աշխարհաքաղաքական խոշոր գործիչների զանազան շահերի փոխգործողություններից: Ռուսաստանը, ԱՄՆ-ն և Եվրոպական միությունը շատ ակտիվ են տարածաշրջանում՝ պահպանելով ու ավելացնելով իրենց ազդեցությունը: Վրաստանը խիստ արևմտամետ է, իսկ Ադրբեջանը փորձում է լավ հարաբերություններ պահպանել թե՛ Արևմուտքի, և թե՛ Ռուսաստանի հետ: Վերջին տարիներին Հայաստանն ամրապնդում է իր կապերը Ռուսաստանի հետ, հատկապես ռազմական և էներգետիկ ոլորտներում, միաժամանակ լավ հարաբերություններ պահպանելով ԱՄՆ-ի և ԵՄ-ի հետ: 2005թ. Միացյալ Նահանգները Հայաստանում կառուցեցին տարածաշրջանի ամենամեծ ԱՄՆ դեսպանատունը: Հայաստանը լավ հարաբերություններ է պահպանում Իրանի և Վրաստանի հետ, և այդ երկրների հետ հարաբերություններն ու տնտեսական համագործակցությունը զարգանում են: Հայաստանի մյուս երկու հարևանների՝ Թուրքիայի և Ադրբեջանի հետ հարաբերությունները բարդ են:

Թուրքիան ժխտում է 1915-1923թթ. Օսմանական կայսրության կողմից իրականացված մոտ 1.5 միլիոն հայերի ցեղասպանության փաստը: Ներկայումս Թուրքիայի հետ դեռևս դիվանագիտական հարաբերություններ չեն հաստատվել, միաժամանակ, առկա են առևտրի զգալի ծավալներ:

Ադրբեջանի հետ ոչ մի առևտրային հարաբերություններ չկան: ԵԱՀԿ Մինսկի խումբը՝ ներկայացված ԱՄՆ-ի, Ռուսաստանի և Ֆրանսիայի դիվանագետներով, միջնորդում է երկու երկրների միջև կոնֆլիկտի լուծմանը նպատակաուղղված բանակցությունների գործընթացին:

Քաղաքական համակարգ

Քաղաքականությունը Հայաստանում իրականացվում է կիսանախագահական հանրապետության համակարգում: Համաձայն Հայաստանի սահմանադրության, Նախագահը գործադիր իշխանության՝ կառավարության ղեկավարն է: Օրենսդիր իշխանության մարմինը խորհրդարանն է: Նախագահ Սերժ Սարգսյանի կողմից ղեկավարվող Հայաստանի Հանրապետական կուսակցությունը մեծամասնություն է կազմում: Բարգավաճ Հայաստանը (որը վերջին ընտրություններից հետո դուրս եկավ կոալիցիայից և հանդես եկավ որպես ավելի ընդդիմադիր ուժ) այժմ ներկայացնում է երկրորդ խոշորագույն խմբակցությունը խորհրդարանում:

«Ժառանգություն» կուսակցությունը, Հայ Յեղափոխական Դաշնակցությունը և Օրինաց երկիրը (կառավարության կողմից դուրս է եկել 2014թ. ապրիլին) խորհրդարանում ներկայացված մյուս ընդդիմադիր կուսակցություններն են: Հաջորդ նախագահական ընտրությունները Հայաստանում տեղի կունենան 2018 թվականին:

3. ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳՈՐԾԱՐԱՐ ՄԻՋԱՎԱՅՐԸ

Առևտուր

Հայաստանը Եվրասիայի տնտեսական միությանը (ԵՏՄ) միացավ 2015թ. հունվարի 2-ին: ԵՏՄ-ն հիմնականում հյուսիսային Եվրասիայում գտնվող պետությունների տնտեսական միություն է: 2014թ. մայիսի 29-ին Բելառուսի, Ռուսաստանի և Ղազախստանի նախագահների միջև կնքվեց ԵՏՄ հիմնադրման մասին պայմանագիր: ԵՏՄ-ն ենթադրում է ապրանքների, կապիտալի, ծառայությունների և աշխատուժի ազատ տեղաշարժ և նախատեսում է տրանսպորտի, գյուղատնտեսության ու էներգետիկայի ոլորտի ընդհանուր քաղաքականություններ, իսկ ապագայում՝ նաև անցում միասնական արժույթի և ավելի խոր ինտեգրում:

ԵՏՄ շրջանակներից դուրս Հայաստանը կիրառում է ազատական արտաքին առևտրային ռեժիմ՝ պարզ ներմուծման մաքսատուրքով (0% և 10%), չհարկվող արտահանումներով և առևտրի քանակական սահմանափակումների բացակայությամբ: Ներմուծման, արտահանման և ներքին արտադրության համար լիցենզիաները պահանջվում են միայն առողջապահական, անվտանգության և բնապահպանական նպատակներով: Սահմանափակումներ չկան նաև կայուն արժույթի ներկրումների նկատմամբ: Արժույթային հարկը տարբեր դրույքաչափերով կիրառվում է շքեղության որոշ առարկաների (ներառյալ ոգելից խմիչքներ, ծխախոտ, խավիար, բենզին, թանկարժեք քարեր և մորթիներ) ներմուծման կամ արտադրության նկատմամբ:

2003թ. վերջին Հայաստանը դարձավ Առևտրի Համաշխարհային Կազմակերպության («ԱՀԿ») անդամ: Գործում է ազատ առևտրի ռեժիմ ԱՊՀ երկրների և Վրաստանի հետ: Հայաստանն ընդգրկվել է Եվրամիության արտաքին հարաբերությունների գործիք հանդիսացող Եվրոպական հարևանության քաղաքականության (ԵՀՔ) մեջ, որը ձգտում է այդ երկրները կապել ԵՄ-ի Եվրոպական տարածքի արևելքին և արևմուտքին: Լինելով ԵՀՔ անդամ, Հայաստանը ստանում է բարենպաստ առևտրային պայմաններ Հայաստանից ԵՄ ներմուծվող ապրանքների համար: Քանի որ Հայաստանը բավարարում է «Արտոնությունների ընդհանրացված համալրված համակարգի» (ԱՀՀ+) («GSP+») չափանիշները, դա նշանակում է մաքսատուրքերի զրոյացում ընդհանուր դրույթներում ընդգրկված միևնույն ապրանքատեսակների համար: Այս արտոնությունը շնորհվում է այն երկրներին, որոնք վավերացնում և կիրառում են մարդու իրավունքներին, աշխատանքային իրավունքներին, շրջակա միջավայրին և լավ պետական կառավարմանը վերաբերող կոնվենցիաները:

2011թ. հոկտեմբերի 11-ին Հայաստանը Բելառուսի, Ղազախստանի, Ղրղստանի, Մոլդովայի, Ռուսաստանի, Տաջիկստանի և Ուկրաինայի հետ միասին ստորագրեց «ԱՊՀ երկրների միջև ազատ տնտեսական գոտի» ստեղծելու մասին համաձայնագիր: Համաձայնագրի կիրառումը երաշխավորում է անդամ երկրների միջև տնտեսական գործունեության պարզեցում և մինչև 95% չափով մաքսաստուրքերից ազատում:

Հարկային ռեժիմ

Ձեռնարկությունները գործում են ընդհանուր հարկային սխեմայի (ԱԱՀ և շահութահարկի վճարում) և արքիզային հարկի ռեժիմի (140,000 ԱՄՆ դոլարից ցածր տարեկան եկամուտ ունեցող ՓՄՁ-երի համար) շրջանակներում: Թույլտվության վճարները և ֆիքսված (պայմանական-հաշվարկային) հարկերը կիրառվում են գործունեության հատուկ տեսակների նկատմամբ (օրինակ՝ փոքր մանրածախ առևտրի կետեր, ռեստորաններ և հյուրանոցներ, մեքենաների սպասարկման կենտրոններ, փոխադրումներ, խաղատնային բիզնես, տաքսի և այլ ծառայություններ), անկախ այն բանից, թե տվյալ բիզնեսը ո՞ր հարկային ռեժիմի ներքո է գործում: Վերոհիշյալ գործունեությունների համար այդ հարկերը փոխարինում են ԱԱՀ-ին և շահութահարկին կամ եկամտահարկին:

Հարկերի վճարման և հաշվետվողականության ոլորտներում վերջերս տեղի ունեցած բարելավումների, այդ թվում՝ հաշվետվությունների ներկայացման էլեկտրոնային համակարգի ներդրման շնորհիվ, Հայաստանը, ըստ Համաշխարհային բանկի “Doing Business” 2014թ. զեկույցի, արձանագրել է հարկահավաքման գործընթացի նշանակալի բարելավումներ:

Հարկեր

Հարկատեսակ	Դրույքաչափ
Շահութահարկ	20%
Եկամտային հարկ (անձնական եկամտահարկ)	24.4-36%
Ավելացած արժեքի հարկ	20%

Այլ հարկեր.

Գույքահարկ, արքիզային հարկ (նավթ, սպիրտային խմիչքներ, գինի, գարեջուր, ծխախոտային արտադրանք և այլն), հողի հարկ:

Թեև իրավաբանական անձանց համար շահութաբաժիններից և բաժնետոմսերի օտարումից ստացված հավելաճի եկամուտները հարկվում է, ֆիզիկական անձանց համար նշված եկամուտները հարկային պարտավորություն չեն առաջացնում:

Ներդրումային ռեժիմ

Հայաստանի կառավարությունը խթանում է օտարերկրյա ներդրումները և վարում է «բաց դռների քաղաքականություն», այդ թվում.

- Հավասար վերաբերմունք օտարերկրյա և տեղական ներդրողների նկատմամբ.
- 100% օտարերկրյա սեփականության թույլտվություն.
- Օտարերկրյա սեփականության չափի և տեսակի նկատմամբ սահմանափակումների բացակայություն (բացի օտարերկրյա քաղաքացիների՝ հողի նկատմամբ սեփականության իրավունքներից).
- Ներդրումների հատուկ խրախուսման միջոցների կիրառում (արտադրատեխնիկական նշանակության ապրանքների ազատում մաքսատուրքերից, որոնք ներմուծվում են որպես ներդրում բաժնետիրական կապիտալում).
- Վեճերի լուծման այլընտրանքային մեխանիզմներ օտարերկրյա ներդրողների համար (ICSID).
- Ներդրումների պաշտպանություն օրենսդրական անբարենպաստ փոփոխություններից («նախկին օրենքի ուժը պահպանելու մասին դրույթ» (“grandfather-clause”) հինգ տարի ժամկետով).
- Կապիտալի և եկամուտների փոխանցման ու վերադարձման նկատմամբ սահմանափակումների բացակայություն.
- Օտարերկրյա աշխատուժի ներգրավման ազատական ռեժիմի կիրառում:

Հայաստանի կառավարությունը ներդրումների պաշտպանության և խրախուսման պայմանագրեր է կնքել 39 երկրների, այդ թվում՝ ԱՄՆ-ի, Գերմանիայի, Ռուսաստանի և Ֆրանսիայի հետ, որոնք օտարերկրյա ներդրումների համար լրացուցիչ երաշխիքներ են նախատեսում: Ի լրումն դրա, եկամուտների և գույքի երկակի հարկումից խուսափելու նպատակով Հայաստանը երկկողմանի պայմանագրեր է կնքել 32 երկրների հետ: Համաձայն Համաշխարհային բանկի “Doing Business” 2013թ. զեկույցի, ներդրողների պաշտպանության ոլորտում Հայաստանն արձանագրել է բարելավման ամենաբարձր ցուցանիշը(+73), որն արդյունք է փոխկապակցված կողմերի հետ գործառնությունների՝ բաժնետերերի կողմից հաստատման պահանջի, տարեկան հաշվետվություններում նման գործառնությունների ավելի լայն բացահայտման պահանջի ներմուծմանը և տնօրենների դեմ հայցերի հարուցման հեշտացմանը, երբ նման

գործառնությունները վնաս են պատճառում բաժնետերերի շահերին: “Doing Business” 2014թ. զեկույցում Հայաստանը ներդրողների պաշտպանության ցուցանիշով 189 երկրների շարքում դասվել է 22-րդ տեղում:

Դրամավարկային ռեժիմ

ՀՀ ԿԲ-ն պատասխանատու է Հայաստանի դրամավարկային քաղաքականության համար և հարաբերական ազատ քաղաքականություն է վարում որոշումների կայացման գործում:

Մենաշնորհներ և շուկայի կարգավորում

Տնտեսության տարբեր ոլորտներում մրցակցային միջավայրը տարբերվում է: Բացի Հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի (ՀԾԿՀ) կողմից կարգավորվող բնական մենաշնորհներից, կան որոշ սեկտորներ, որտեղ շուկան կարգավորվում է մի քանի խոշոր գործիչների կողմից. այդ ոլորտներից են բենզինի, շաքարի, ցորենի ներկրումը և աղի, ծխախոտի ու ցեմենտի արտադրությունը: Սակայն տնտեսական գործունեության մեծ մասը, հատկապես ծառայությունները (ներառյալ բանկային և ֆինանսական ծառայությունները) իրականացվում են ազատ շուկայական միջավայրում: Առկա է օրենսդրական (2000թ. ընդունված Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության մասին օրենքը) և ինստիտուցիոնալ (Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության պետական հանձնաժողով) դաշտ: 2011 թվականից սկսած իրականացվել են զգալի օրենսդրական բարեփոխումներ, որոնք էականորեն ընդլայնել են Հայաստանի Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության հանձնաժողովի իրավասությունները: Դրա արդյունքում, պատժամիջոցների կիրառման մասին որոշումների թիվը կրկնապատկվել է, իսկ կիրառված պատժամիջոցների քանակը աճել է 5 անգամ: Այս արմատական փոփոխությունները Հայաստանում իրականացվել են հակամենաշնորհային քաղաքականության արդյունավետության բարձրացման նպատակով:

Հայաստանի ֆինանսական շուկան

Հայաստանն ունի զարգացող ֆինանսական սեկտոր, սակայն մանրածախ գործառնությունների մեծ մասը դեռևս կատարվում է կանխիկ: Փոխանցումների մեծ ծավալները և կախվածությունը օտարերկրյա գործնկերներից բարձրացրել են բանկային փոխանցումների ոլորտի կարևորությունը: Դեբետային և վարկային քարտերի օգտագործման մակարդակը աճում է բանկոմատների և POS տերմինալների ցանցերի ընդլայնմանը զուգընթաց: Հայաստանյան բանկերը մատուցում են մի շարք ստանդարտ բանկային ծառայություններ, ներառյալ բանկային փոխանցումներ, վարկավորման ծրագրեր, կորպորատիվ ավանդային հաշիվների սպասարկում, քարտային գործառնություններ, առևտրի ֆինանսավորում (ներառյալ վարկային գծեր,

հավաքագրումներ և երաշխիքներ), ինչպես նաև հավատարմագրային գործառնություններ, դիլեր/բրոքեր գործառնություններ և այլն:

Առևտրային բանկերը տրամադրում են կարճաժամկետ և երկարաժամկետ վարկեր 10%-24% տոկոսադրույքներով՝ ՀՀ դրամով և արտարժույթով: Գործում են բանկերի կողմից գանձվող լրացուցիչ վճարներ, ինչպիսիք են մեկանգամյա միջնորդավճարները և տարեկան սպասարկման վճարներ: Բանկային ավանդները Հայաստանում երաշխավորված են Ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամի կողմից՝ համաձայն ՀՀ օրենսդրության: Հայաստանն ունի մեկ լիցենզավորված վարկային բյուրո՝ «Աքռա Քրեդիտ Ռիփորթինգ» ՓԲԸ («ԱՔՌԱ»), որը վարկային զեկույցներ է տրամադրում ֆիզիկական անձանց և կազմակերպությունների 56% վերաբերյալ (1,165,741 ֆիզիկական անձինք և 29,781 կազմակերպություններ):

Բանկային սեկտորը Հայաստանի ֆինանսական շուկայի ամենամեծ հատվածն է: 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Հայաստանում գործում էր 21 առևտրային բանկ՝ 511 մասնաճյուղերով Հայաստանում և Լեռնային Ղարաբաղում, որոնցից 224-ը գտնվում են Երևանում: Հայաստանի առևտրային բանկերի աշխատակիցների թիվը կազմում է մոտ 12,000 մարդ:

Վերջին տարիներին բանկային ծառայությունների տեսականին զգալիորեն ընդլայնվել է: Բանկերի մասնաճյուղերի թիվը շարունակում է աճել, և էլեկտրոնային բանկային ծառայությունները գնալով ավելի լայն կիրառություն են ստանում:

2002 թվականին ՀՀ ԿԲ-ն ընդունեց օրենսդրական ակտ ոչ-բանկային ֆինանսական հաստատությունների վերաբերյալ, ինչպիսիք են վարկային կազմակերպությունները և վարկային միությունները: Հայաստանում ներկայումս գործում են 32 վարկային կազմակերպություններ (ներառյալ լիզինգային ընկերությունները):

2011թ. հունվարին ներմուծվեց մեքենաների պարտադիր ապահովագրությունը, որի արդյունքում ապահովագրական ծառայությունների շուկան 2010 թվականի համեմատությամբ աճեց 171%-ով: Մոտ ապագայում ծրագրվում են մի շարք իրավական փոփոխություններ՝ կապված պարտադիր բժշկական ապահովագրության և ապահովագրության այլ տեսակների ներմուծման հետ:

Հայաստանում կենսաթոշակային հիմնադրամներին և կապիտալ շուկաներին վերաբերող բարեփոխումները ընթացքի մեջ են:

2013թ. ՄՖԿ-ն և 2014թ. ՎԶԵԲ-ը կապիտալի շուկաների զարգացումը խթանելու նպատակով, թողարկեցին ՀՀ դրամով կորպորատիվ պարտատոմսեր: Այնուամենայնիվ, կապիտալի շուկաները շարունակում են մնալ զարգացման վաղ փուլում:

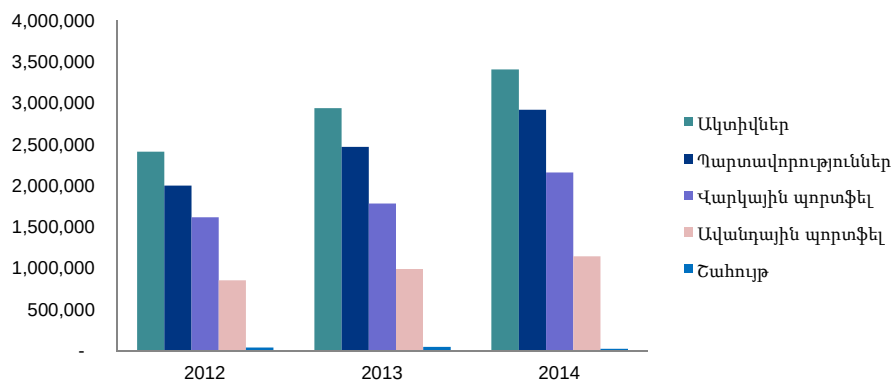
ՀՀ ԿԲ ուշադրության կենտրոնում են գտնվում միջազգային ֆինանսական հաստատություններ Հայաստան ներգրավելու, ինչպես նաև ֆինանսական շուկաները վերաձևավորելու ու կատարելագործելու հիմնախնդիրները: 2008թ. շվեդական բորսայական օպերատոր ՕԷՄԷՔՍ-ը (2008թ. ՆԱՍԴԱԲ-ի կողմից ձեռք բերված) դարձավ Հայաստանի ֆոնդային բորսայի («Արմէքս») և

Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիայի բաժնետոմսերի 100% սեփականատեր: Եվրոպական ստանդարտների հետ համահունչ օրենսդրության կիրառումը նպաստել է Հայաստանում միջազգային կենսաթոշակային ֆոնդերի կառավարիչների ներգրավմանը: Համահայկական պետական բանկը հիմնադրվել է երկարաժամկետ ներդրումների և ենթակառուցի ֆինանսավորման նպատակով՝ Սփյուռքից միջոցներ հավաքագրելու հաշվին, սակայն այն դեռևս շուկայում ակտիվ չէ: Ազգային հիփոթեքային ընկերությունն իրականացրել է «երկար փողերի» շուկայի խթանմանն ուղղված մի քանի ծրագրեր:

Հայաստանն ունի վճարման ազգային համակարգ՝ 2000թ. հիմնադրված «ԱրՔա» համակարգը: Համակարգը օգտագործվում է ՀՀ ԿԲ-ի և տեղական առևտրային բանկերի կողմից: Վճարային համակարգը իրականացնում է Visa և MasterCard գործառնությունների պրոցեսինգ:

4. ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԲԱՆԿԱՅԻՆ ՇՈՒԿԱՆ

Հայաստանի բանկային սեկտորի 2012-2014թթ. հիմնական ցուցանիշները¹ (միլիոն ՀՀ դրամ)



Բանկային սեկտորի հիմնական ֆինանսական ցուցանիշները (միլիոն ՀՀ դրամ)	31.12.2014	31.12.2013	Փոփոխություն (2014/2013)
Ակտիվներ	3,410,584	2,938,589	16%
Տոկոսային եկամուտ բերող ակտիվներ	2,603,941	2,182,168	19%
Վարկային պորտֆել (այդ թվում՝ վարկային գծեր,	2,162,966	1,784,663	21%

¹Համաձայն «Առկա» լրատվական գործակալության կողմից 31.12.2014թ. տրամադրված տեղեկատվության:

լիզինգ և ֆակտորինգ)

Պարտավորություններ	2,921,841	2,469,388	18%
Ավանդներ (այդ թվում ընթացիկ հաշիվներ)	1,701,080	1,623,247	5%
Սեփական միջոցներ	488,743	469,201	4%
Կանոնադրական կապիտալ	272,640	245,562	11%
Ընդամենը եկամուտներ	353,459	320,401	10%
Տոկոսային եկամուտներ	288,677	264,355	9%
Ոչ տոկոսային եկամուտներ	28,766	24,485	18%
Զուտ տոկոսային եկամուտներ	140,242	131,503	7%
Զուտ ոչ տոկոսային եկամուտներ	21,026	17,810	18%
Զուտ գործառնական եկամուտներ (պահուստավորումից և գործառնական ծախսերից առաջ)	197,283	180,874	9%
Գործառնական ծախսեր	(107,315)	(100,901)	6%
Զուտ պահուստավորման ծախսեր	(53,216)	(20,121)	165%
Զուտ շահույթ հարկումից առաջ	36,752	59,852	-39%
Զուտ շահույթ հարկումից հետո	27,155	46,292	-41%
Ընդհանուր եկամտի այլ տարրեր	(11,707)	15,410	-176%
Ընդամենը եկամուտ	15,448	61,701	-75%

Ակտիվներ

2014 թվականին Հայաստանի ընդհանուր բանկային ակտիվներն աճել են 16.1%-ով և 2014թ.դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմել են 3,410.6 միլիարդ ՀՀ դրամ:

Տոկոսային եկամուտներ բերող ակտիվները կազմել են ընդհանուր ակտիվների 76.3%: 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բանկերի տոկոսային եկամուտներ բերող ակտիվները 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի ցուցանիշների համեմատությամբ աճել են 19.3%-ով:

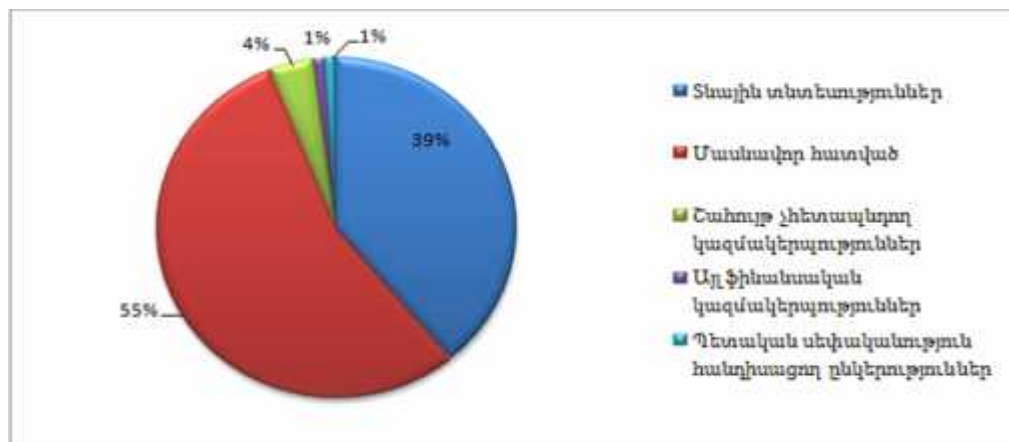
Հինգ առաջատար բանկերին (ակտիվների ցուցանիշով) 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բաժին է ընկել բանկային համակարգի ընդհանուր ակտիվների 51.1%: Այնուամենայնիվ, բանկային ոլորտի կենտրոնացվածության մակարդակը բարձր չէ, և ըստ Հերֆինդալ-Հիրշման ինդեքսի¹ (HHI) բանկային ոլորտը դասակարգված է որպես չկենտրոնացված (ինդեքսի արժեքն է 0.073): Նախորդ տարվա համեմատությամբ HHI-ն աճել է 0.003-ով:

Վարկային պորտֆել

2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ տրամադրված վարկերի ընդհանուր գումարը աճել է 21.2%-ով՝ համեմատած 2013թ. միևնույն ամսաթվի հետ, և կազմել է 2,163.0 միլիարդ ՀՀ դրամ:

Հայաստանում ընդհանուր բանկային վարկերի 95.6% տրամադրվել է ՀՀ ռեզիդենտ հանդիսացող անձանց, որոնցից 56.5% ընկերություններ են (այդ գումարի միայն 1.8% է տրամադրվել պետական ընկերություններին), 38.8%՝ ընտանեկան տնտեսություններ, իսկ մնացածը՝ շահույթի նպատակ չհետապնդող կազմակերպություններ և այլ ֆինանսական հաստատություններ («ԱՖՀ»):

Վարկերի կառուցվածքը ըստ վարկատուների.

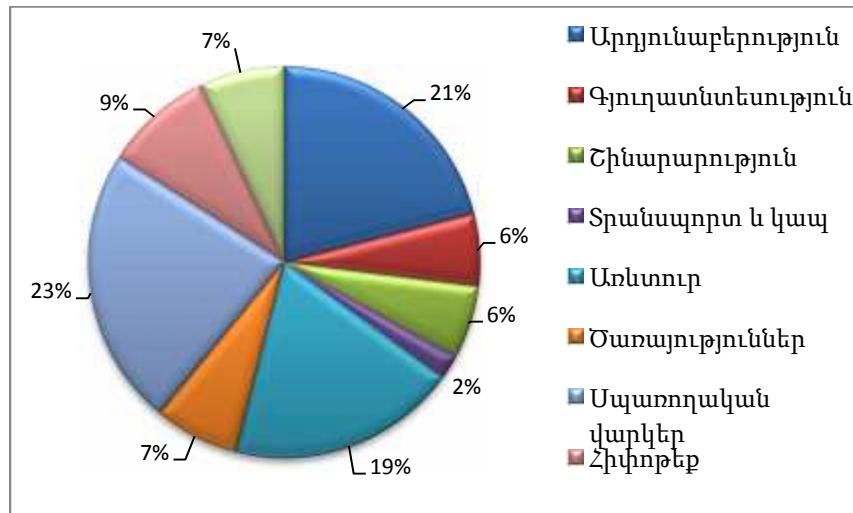


Սպառողական վարկերը, արդյունաբերությանը և առևտրի ոլորտին տրամադրված վարկերը ավանդականորեն ամենամեծ տեսակարար կշիռն են ունեցել ընդհանուր բանկային վարկերի ծավալում. 2014թ. այդ ցուցանիշը եղել է համապատասխանաբար 22.5%, 21.3% և 19.2%: 2014թ.

¹Ոլորտում գործող ընկերությունների մեծության չափման միավոր եւ նրանց մրցակցության մակարդակի ցուցանիշ:

վարկավորման ամենամեծ աճը գրանցվել է սպասարկման ոլորտում, որի ծավալների տարեկան աճը կազմել է 45.7%):

Վարկերի կառուցվածքը ըստ տնտեսության ճյուղերի.



Զուտ պահուստներ

2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բանկային համակարգի ընդհանուր զուտ պահուստները աճել են 164.5%-ով՝ հասնելով 53.2 միլիարդ ՀՀ դրամի:

Պարտավորություններ

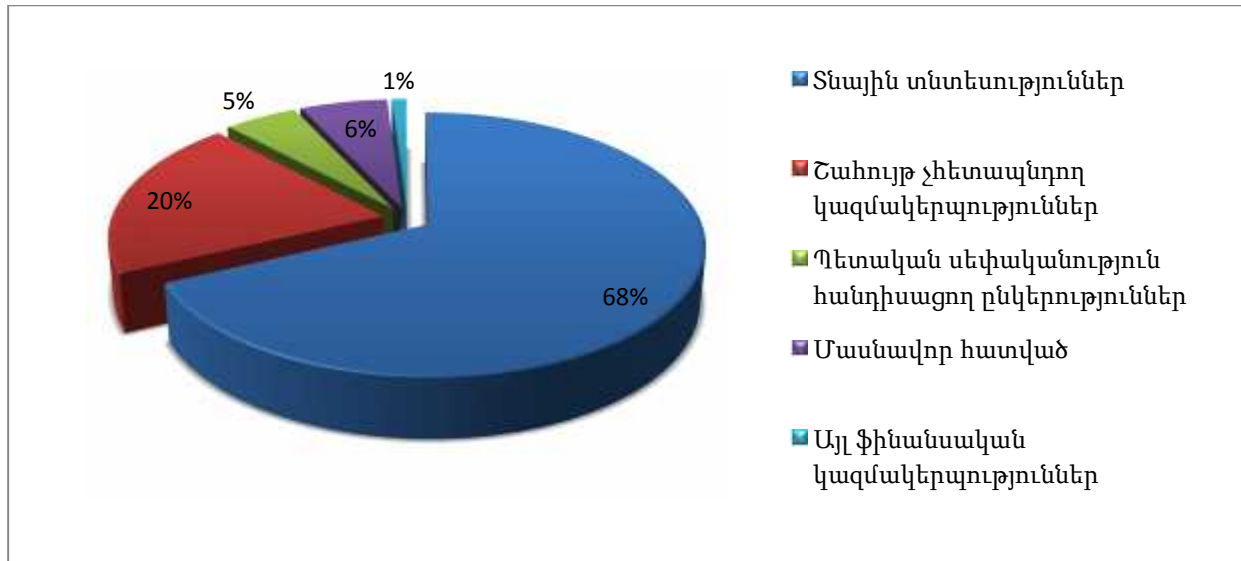
2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ընդհանուր բանկային պարտավորությունները 18.3%-ով բարձր են եղել 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ չմարված պարտավորություններից՝ հասնելով 2,921.8 միլիարդ ՀՀ դրամի: Ավանդներին բաժին է ընկնում բանկային պարտավորությունների 58.2%-ը:

Ավանդներ

2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ավանդների ընդհանուր մնացորդը 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի համեմատությամբ ավելացել է 4.8%-ով՝ կազմելով 1,701.1 միլիարդ ՀՀ դրամ:

Ինչպես երևում է ստորև բերված գծապատկերից, ընտանեկան տնտեսություններին բաժին է ընկել ավանդների ամենամեծ մասնաբաժինը՝ 68%, որին հետևում են մասնավոր ընկերությունները՝ 20%:

Ավանդների կառուցվածքը.



Կապիտալ

2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բանկերի ընդհանուր կապիտալը կազմել է 488.7 միլիարդ ՀՀ դրամ, որը 4.2%-ով գերազանցում է 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ գրանցված ընդհանուր կապիտալի չափը:

2014թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարում Հայաստանի բանկային համակարգի կապիտալի եկամտաբերությունը կազմել է 5.7%: Կապիտալի և ակտիվների հարաբերակցությունը 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմել է 14.3%, իսկ կապիտալի համարժեքության գործակիցը՝ 14.5%:

Շահույթ/վնաս

2014թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարում բանկային համակարգի ընդհանուր եկամուտները կազմել են 353.5 միլիարդ ՀՀ դրամ, որը 2013թ. ընդհանուր եկամուտը գերազանցել է 10.3%-ով: Ժամանակաշրջանի զուտ տոկոսային մարժան կազմել է 5.9%, իսկ ծախսերի հարաբերակցությունը եկամուտներին՝ 54.4%:

2014թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարում բանկերի զուտ շահույթը հարկումից առաջ կազմել է 36.8 միլիարդ ՀՀ դրամ, իսկ զուտ շահույթը հարկումից հետո՝ 27.2 միլիարդ ՀՀ դրամ, որը 2013թ. համեմատությամբ 41.3%-ով ցածր է:

Բանկային գործունեությունը կարգավորող միջավայրը

Հայաստանում բանկերը վերահսկվում են Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից:

Բանկերը իրենց գործունեությունն իրականացնում հետևյալ օրենքների պահանջներին համապատասխան.

- Բանկերի և բանկային գործունեության մասին
- ՀՀ Կենտրոնական բանկի մասին
- Բանկերի, վարկային կազմակերպությունների, ներդրումային ընկերությունների և ապահովագրական ընկերությունների սնանկության մասին
- Բանկային գաղտնիքի մասին
- Փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի մասին
- Բաժնետիրական ընկերությունների մասին
- Ֆինանսական համակարգի հաշտարարի մասին
- Առևտրային արբիտրաժի մասին
- Սպառողական կրեդիտավորման մասին
- Վարկային տեղեկատվության շրջանառության և վարկային բյուրոների գործունեության մասին
- Հաշվապահական հաշվառման մասին
- Բանկային ավանդների ներգրավման մասին
- Ֆիզիկական անձանց բանկային ավանդների հատուցումը երաշխավորելու մասին
- Արժույթային կարգավորման և արժույթային վերահսկողության մասին
- Վճարահաշվարկային համակարգերի և վճարահաշվարկային կազմակերպությունների մասին

Բացի վերը նշված օրենքների, Բանկերն իրենց գործունեությունն իրականացնելիս ղեկավարվում են նաև ՀՀ ԿԲ կանոնակարգերով և ընթացակարգերով:

2008թ. ՀՀ ԿԲ-ն նախաձեռնեց բարեփոխումներ, որոնց արդյունքում ընդունվեց սպառողների պաշտպանությանն առնչվող երեք օրենք. «Սպառողների իրավունքների պաշտպանության մասին» ՀՀ օրենքը, «Բանկային ավանդների ներգրավման մասին» ՀՀ օրենքը և «Ֆինանսական համակարգի հաշտարարի մասին» ՀՀ օրենքը:

2009թ. ՀՀ ԿԲ-ն ընդունեց վերոհիշյալ օրենքների որոշակի դրույթներին վերաբերող մի քանի կանոնակարգեր:

Հաշվետվությունների ներկայացում

Բանկերից պահանջվում է մինչև հաշվետու ամսվան հաջորդող ամսվա 15-ը եռամսյակային ֆինանսական հաշվետվություններ հրապարակել նվազագույնը 1,000 տպաքանակ ունեցող մամուլում: Բանկերի համար տարվա ավարտ է համարվում դեկտեմբերի 31-ը, և աուդիտի ենթարկված տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները պետք է հրապարակվեն մինչև ապրիլի 30-ը՝ նվազագույնը 1,000 տպաքանակ ունեցող մամուլում: ՀՀ ԿԲ-ն պահանջում է, որ եռամսյակային և տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների տպագրված օրինակները ներկայացվեն ՀՀ Կենտրոնական բանկ:

Արժեթղթերի շուկա

Հայաստանի արժեթղթերի շուկան դեռևս գտնվում է զարգացման փուլում: 2007թ. նոյեմբերի 21-ին արժեթղթերի բորսայական առևտրի ոլորտի առաջատար ընկերություններից մեկը՝ ՆԱՍԴԱՔ ՕԷՄԷՔՍ-ը, ՀՀ կառավարությունից ձեռք բերեց Հայաստանի ֆոնդային բորսայի և Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիայի բաժնետոմսերը՝ դառնալով Հայաստանի ֆոնդային բորսայի և Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիայի միակ բաժնետերեր: ՕԷՄԷՔՍ-ի և ՀՀ կառավարության միջև ստորագրվեց նաև Համագործակցության պայմանագիր, որով ամրագրվում էին Հայաստանում կապիտալի շուկաների երկարաժամկետ զարգացմանն աջակցելու ուղղությամբ նրանց կողմից ձեռնարկվելիք համատեղ գործողությունները:

5. ՅՈՒՆԻԲԱՆԿԻ ՊԱՐՄՈՒԹՅՈՒՆԸ

Յունիբանկը ունիվերսալ բանկ է, որը հաճախորդներին առաջարկում է բանկային ծառայությունների լայն տեսականի: Այս 14 տարիների ընթացքում Յունիբանկը Հայաստանում ձևավորել է բարձր հեղինակություն և այժմ հանդիսանում է Հայաստանի առաջատար բանկերից մեկը:

Նշանակալի իրադարձություններ

2002թ. Յունիբանկը գործարկեց Unistream դրամական փոխանցումների համակարգը, որը Հայաստանի դրամական փոխանցումների առաջատար համակարգերից մեկն է:

2003թ. Յունիբանկը դարձավ «ԱրՔա» տեղական վճարային համակարգի անդամ:

2004թ. Յունիբանկը դարձավ Visa International համակարգի անդամ:

2005թ. Յունիբանկը մեկնարկեց հիփոթեքի և ավտովարկերի գծով վարկավորման լայնածավալ ծրագիր, զբաղեցնելով, համապատասխանաբար, երկրորդ և առաջին տեղերը ՀՀ բանկային համակարգում:

2006թ. Յունիբանկը դարձավ IFAD-ի գյուղական վայրերում ներդրումների խթանման ծրագրի, ինչպես նաև SMEDNC հիմնադրամի փոքր եւ միջին բիզնեսի զարգացման ծրագրի մասնակից: 2007թ. Յունիբանկը համալրեց իր կանոնադրական կապիտալը մինչև 5 599 մլն ՀՀ դրամ: Ներդրվեց ABN AMRO բանկի ռիսկերի կառավարման ծրագիրը:

2008թ. Յունիբանկը դարձավ Հայաստանի ՆԱՍԴԱԲ ՕԷՄԷՔՍ ֆոնդային բորսայի անդամ:

Բանկը մշակեց ավտոմատացված բանկային համակարգի նոր տարբերակ՝ իր մասնաճյուղերի համար կենտրոնացված օնլայն տվյալների բազայով: Բանկի գլխամասային գրասենյակը տեղափոխվեց Չարենցի փողոց, որտեղ առանձնացվեց նոր սերվերային սենյակ և ներդրվեցին ժամանակակից համակարգչային տեխնիկայով զինված նոր SS տեխնոլոգիաներ, ինչպիսիք են սեփական պրոցեսինգային կենտրոնը, կենտրոնացված օպերացիոն սպասարկման համակարգը և այլն:

2009թ. Յունիբանկի մասնաճյուղային ցանցը միացվեց տվյալների միասնական բազային: Ներկայումս բանկի բոլոր մասնաճյուղերն աշխատում են online ռեժիմում:

2010թ. հունիսի 3-ին Moody's միջազգային վարկանշային գործակալությունը Յունիբանկին շնորհեց ֆինանսական կայունության E+ , արտարժույթով և ազգային դրամով ավանդների Ba3 երկարաժամկետ և NP կարճաժամկետ վարկանիշերը: Բոլոր վարկանիշերն ունեն «Կայուն կանխատեսումը»:

2011թ. Յունիբանկը Ասիական Զարգացման Բանկի հետ համատեղ մեկնարկեց առևտրի ֆինանսավորման ծրագիր, որի շրջանակներում ձեռներեցներին տրամադրվում են ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ: 2011թ. Unistream միջազգային դրամական փոխանցումների համակարգը իր հաճախորդների համար գործարկեց նոր հաճախորդների արտոնյալ քարտեր (customer loyalty cards), ինչը բարձրացրեց դրամական փոխանցումների արդյունավետությունը՝ զգալիորեն կրճատելով հաճախորդների սպասարկման ժամանակը և հաճախորդներին հնարավորություն տալով օնլայն ստուգել իրենց փոխանցումների կարգավիճակը

2012թ. Thomson Reuters միջազգային կորպորացիան Յունիբանկին շնորհեց Հայաստանում «Լավագույն դիլինգ բանկ 2012» կոչումը: 2012թ. վերջին Բանկը ավարտին հասցրեց իր սեփական պրոցեսինգային կենտրոնի գործարկման գործընթացը, որը 2013թ. հունվարին հավաստագրվեց Visa International-ի կողմից:

2013թ. Բանկը մասնակցեց ԱՄՆ ՄԶԳ կողմից հիմնված Վարկերի երաշխավորման հիմնադրամի ծրագրի կառավարման համար հայտարարված մրցույթին: Բանկը նաև ստորագրել է

համագործակցության պայմանագիր Միջազգային ֆինանսական կորպորացիայի և Առևտրի և զարգացման սևծովյան բանկի հետ, որի շրջանակներում ՄՖԿ-ն Բանկին տրամադրել է երկու վարկ՝ յուրաքանչյուրը 5 մլն ԱՄՆ դոլարի չափով վարկ: Նշված վարկերը տրամադրվել էին Հայաստանում ՓՄՁ-երի վարկավորման համար օգտագործելու նպատակով: ՄՖԿ-ն, Եվրոպայում և Կենտրոնական Ասիայում բանկային խորհրդատվության իր ծրագրի միջոցով, Յունիբանկին աջակցություն է ցուցաբերում ռիսկերի կառավարման և ՓՄՁ վարկավորման գործընթացների բարելավմանը նպատակաուղղված իր խորհրդատվական ծառայությունների միջոցով: Միջազգային ֆինանսական հաստատությունների հետ համագործակցությունը Բանկին օգնել է ձևավորելու իր ՓՄՁ վարկավորման բիզնեսը, նպաստելու Հայաստանում ՓՄՁ-երի զարգացմանը և, հետևաբար, նոր աշխատատեղերի ստադմանը:

2014թ. Յունիբանկը համագործակցություն սկսեց Intel Express դրամական փոխանցումների միջազգային համակարգի հետ: Այն նաև ներդրեց տեղեկատվության անվտանգության ISO 27001:2013 միջազգային ստանդարտը և հիմնեց իր Unibank Prive անհատական բանկային ծառայությունների համակարգը:

Բանկի 2015թ. մարտի 12-ի Ընդհանուր ժողովի որոշմամբ Բանկը վերակազմավորվել է, և ներկայումս Բանկի կազմակերպարական ձևն է՝ բաց բաժնետիրական ընկերություն:

2015թ. հուլիսի 1-ից Բանկը դարձել է Դեպոզիտար համակարգի հաշվի օպերատոր և կարգավորվող շուկայում հաշվարկային համակարգի անդամ:

Ս.թ. Հունիսի 17-ին Moody's միջազգային վարկանիշային գործակալությունը փոփոխել է «Յունիբանկ» ԲԲԸ-ի երկարաժամկետ տեղական և արտարժույթային ավանդների վարկանիշը և բազային վարկային գնահատականը՝ սահմանելով դրանք, համապատասխանաբար, B2 և B3, ինչպես նաև վերահաստատել է Not-Prime կարճաժամկետ ավանդային վարկանիշը և սահմանել B1(cr)/Not-Prime(cr) կենտրոնացված ռիսկային գնահատական: Բոլոր երկարաժամկետ վարկանիշների կանխատեսումը՝ կայուն:

Եկամուտների և ծախսերի վերաբերյալ հաշվետվության տվյալներ (հազար դրամ)

	Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ավարտված տարի		
	2014	2013	2012
Տոկոսային եկամուտ	19,316,864	16,828,969	14,091,613
Տոկոսային ծախս	-12,025,942	-11,220,783	-9,187,773
Զուտ վճարներ և այլ եկամուտ	3,559,252	3,421,312	3,292,178

Ընդամենը գործառնական եկամուտ	10,850,174	9,029,498	8,196,018
Վարչական ծախսեր	-3,272,711	-3,751,192	-3,061,794
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	-450,305	-516,870	-410,642
Վարկերի և փոխառությունների գծով արժեզրկումից կորուստներ	-4,106,633	-1,017,935	-510,696
Այլ ծախսեր	-2,393,969	-2,848,982	-2,171,369
Շահույթ/վնաս հարկումից առաջ	626,556	894,519	2,041,517
Հարկեր	-94,081	-410,929	-438,448
Շահույթ/վնաս հարկումից հետո	532,475	483,590	1,603,069

2) Ներդրումները

ա. Էական ներդրումներ

Պատմական ֆինանսական ժամանակաշրջանի ընթացքում և դրանից հետո մինչև Ազդագիրը գրանցման ներկայացնելու պահը Բանկի կողմից էական ներդրումներ չեն կատարվել:

բ. Ընթացիկ էական ներդրումներ

Ընթացքի մեջ գտնվող էական ներդրումների Բանկի կողմից չեն իրականացվում:

գ. Ապագա էական ներդրումներ

Բանկի կառավարման մարմինները չեն ստանձնել որևէ պարտավորություն ապագայում էական ներդրումներ իրականացնելու վերաբերյալ:

4. Բիզնեսի նկարագիրը

1. ԲԻԶՆԵՍ ՎԱՐԿԱՎՈՐՈՒՄ

Փոքր և միջին բիզնեսի վարկավորումը Յունիբանկի գերակա ռազմավարական ուղղություններից է: Բանկն առաջարկում է բանկային պրոդուկտներ, որոնք մշակվում են Բանկի ղեկավարության կողմից՝ հաշվի առնելով Հայաստանի ՓՄՁ վարկավորման շուկան և իրենց հաճախորդների առանձնահատուկ պահանջմունքները:

Այդ ռազմավարության հաջողությունը պայմանավորված է Բանկի խիստ ռացիոնալ մարքեթինգային ռազմավարությամբ՝ նպատակաուղղված առաջնահերթ պրոդուկտների մշակմանն ու դրանց մրցունակության ապահովմանը, սպասարկման որակի բարձրացմանը, ինչպես նաև սպասարկման բաժիններին իրացման արդյունավետ գործիքներով ապահովմանը, ժամանակակից բիզնես հաճախորդների կարիքները բավարարող բարձր տեխնոլոգիական պրոդուկտների ստեղծմանը և աշխատակիցների որակավորման բարձրացմանը: 31.12.2014թ. դրությամբ ՓՄՁ վարկերի մասնաբաժինը բիզնես վարկերի ընդհանուր վարկային պորտֆելում կազմել է 69%:

ՓՄՁ հատվածը զգալի ավանդ ունի Հայաստանի տնտեսության մեջ: Երկրի սրընթաց տնտեսական զարգացմանը զուգընթաց այդ հատվածը կայուն աճ արձանագրեց մինչև 2008 թվականը: Սակայն գլոբալ տնտեսական ճգնաժամը մեծ ներգործություն ունեցավ ՓՄՁ հատվածի արդյունավետության վրա, որը առանձնապես խոցելի էր ճգնաժամի հանդեպ: Դրան հետևեց 2009թ. արտադրության ծավալների մոտ 10% կրճատումը, որից հետո ՓՄՁ հատվածը դեռևս չի վերականգնել իր նախաճգնաժամային արդյունավետության մակարդակը:

Սկսած 2000 թվականից Հայաստանի կառավարությունը կիրառել է ՓՄՁ զարգացմանն աջակցության պրոակտիվ (նախաձեռնողական) մոտեցում: Կարևորագույն զարգացումներից են եղել ՓՄՁ քաղաքականության իրականացման գործակալության հիմնադրումը, ՓՄՁ զարգացման խորհրդի ստեղծումը և նոր ՓՄՁ ռազմավարության մշակման աշխատանքները: Բիզնեսի համար գործառնական միջավայր ստեղծելու ոլորտում Հայաստանը ապակենտրոնացման վերջին լայնածավալ նախաձեռնությունների արդյունքում հասել է բարձրագույն ցուցանիշների: Փոքր և միջին ձեռնարկատիրության զարգացման ազգային կենտրոն հիմնադրամը (ՓՄՁ ԶԱԿ հիմնադրամ), որը գործուն և լայն մասնաճյուղային աշխարհագրություն ունեցող մարմին է, առաջարկում է ուսուցման տեսքով արդյունավետ ՓՄՁ աջակցման գործիքներ, ինչպիսիք են բիզնես ծառայությունները:

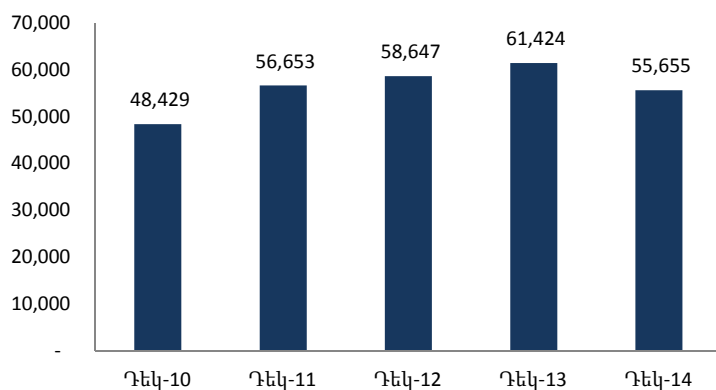
Վերջին 2 տարիների ընթացքում Բանկը հիմնական շեշտը դրել է ՓՄՁ ոլորտի վարկավորման վրա.

- Պորտֆելի դիվերսիֆիկացում և պորտֆելում ՓՄՁ մասնաբաժնի մեծացում.
- Ակտիվ և պասիվ բանկային ծառայությունների մատուցում խաչաձև վաճառքների և CRM-ի միջոցով.
- Վարկավորման և հաճախորդների ներգրավման համար մասնաճյուղերի արդյունավետ օգտագործում՝ առաջնահերթ կարևորություն տալով ծառայությունների, արտադրության և առևտրի ոլորտում գործող ՓՄՁ-երին.
- Հաճախորդամետ նոր բանկային պրոդուկտների ներդրում:

Քանի որ Յունիբանկը գիտակցված որոշում է կայացրել վարկավորման առաջնությունը տալու ՓՄՁ-երին և ձեռնարկատերերին, ավելի խոշոր կորպորատիվ հաճախորդների վարկավորման ծավալները նվազել են: Սակայն Բանկը մտադիր չէ դադարեցնել խոշոր կորպորատիվ հաճախորդների վարկավորումը, որոնց այժմ էլ դիտում է որպես իր համընդհանուր բիզնեսի կարևոր մաս և շարունակում է իր աշխատանքը այդ հաճախորդների հետ՝ նրանց առաջարկելով բանկային պրոդուկտների լայն տեսականի բոլոր ուղղություններով:

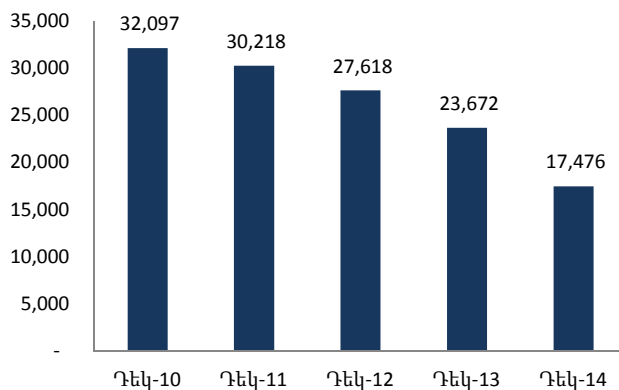
Ստորև ներկայացված է 2012-2014թթ. ժամանակաշրջանում Յունիբանկի կողմից տրված բիզնես վարկերի դինամիկան.

Բիզնես վարկեր (մլն ՀՀ դրամ)

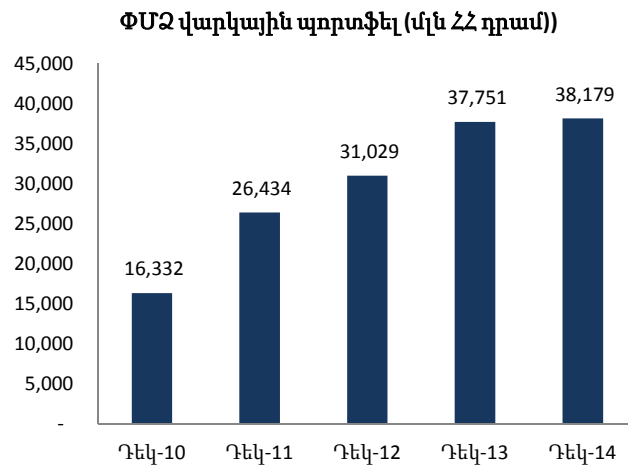


Ստորև ներկայացված է 2012-2014թթ. ժամանակաշրջանում Յունիբանկի կորպորատիվ վարկերի դինամիկան.

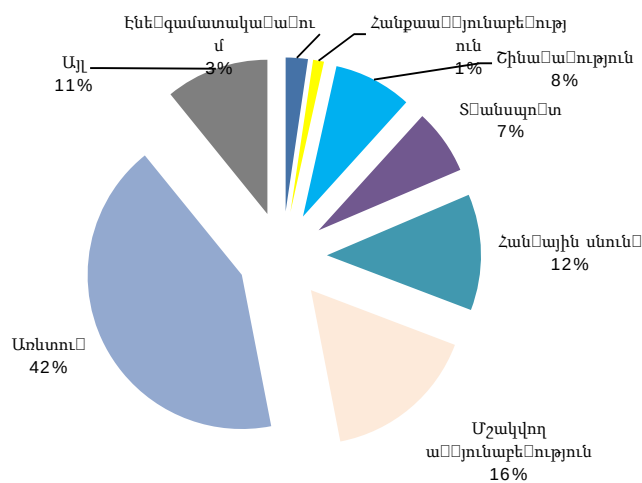
Կորպորատիվ վարկեր (մլն ՀՀ դրամ)



Ստորև ներկայացված է 2012-2014թթ. ժամանակաշրջանում Յունիբանկի ՓՄՁ վարկերի դինամիկան:

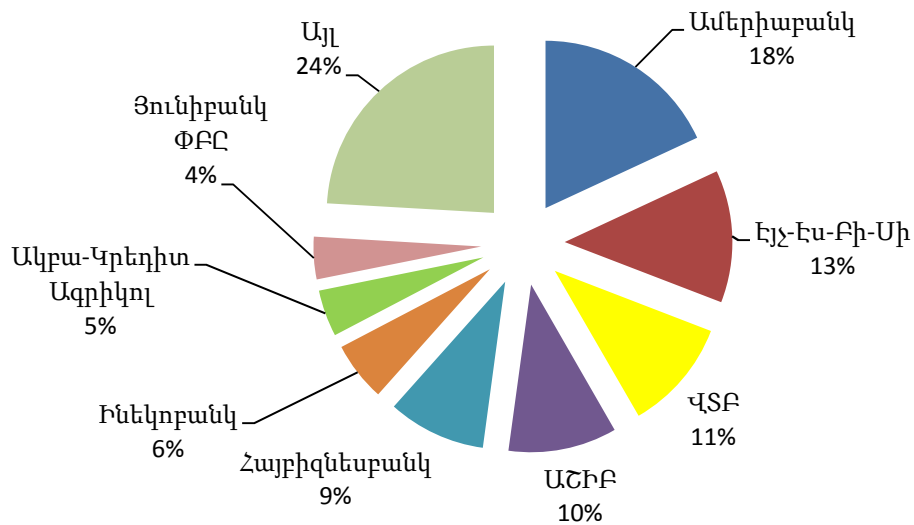


Ստորև բերված գծապատկերում ներկայացված են Բանկի բիզնես սեկտորների մասնաբաժինները բիզնես վարկերի պորտֆելում 31.12.2014թ. դրությամբ:¹



ՀՀ բիզնեսի վարկավորման շուկայի մասնաբաժինները հետևյալն են.¹

¹Համաձայն «Առկա» լրատվական գործակալության կողմից 31.12.2014թ. հրապարակված տեղեկատվության



2. ՄԱՆՐԱԾԱՆ ՎԱՐԿԱՎՈՐՈՒՄ

Յունիբանկի կողմից որդեգրված ռազմավարությունն է. ամրապնդել իր՝ որպես մանրածախ բանկի ներկայիս դիրքը իր մասնաճյուղերի ցանցի միջոցով առաջարկելով հատուկ մշակված բանկային ծառայություններ: Բանկի մանրածախ վաճառքը կազմակերպվում է սեփական մասնաճյուղերի միջոցով և վաճառք գործընկեր-ընկերությունների միջոցով: Մանրածախ վարկավորումը ենթարաժանվում է հետևյալ տեսակների.

- հիփոթեք,
- ավտովարկեր,
- սպառողական վարկեր (ապահովված)
- սպառողական վարկեր (չապահովված - կանխիկ վարկեր, POS վարկավորում),
- Վարկային քարտեր:

Նոր հաճախորդների ձեռքբերման և վարկերի հաստատման գործընթացի կառավարման համար Յունիբանկը լիարժեք ներդրել է Salesforce.com-ի CRM (Հաճախորդների հետ փոխհարաբերությունների կառավարման) պլատֆորմը: Ամերիկյան Salesforce.com ընկերությունը առաջատարն է CRM-համակարգերի և ամպային համակարգերի (cloud computing) ոլորտում: Salesforce.com-ի համակարգի ներդրումը Բանկին թույլ կտա զգալիորեն կրճատել վարկերի հաստատման ժամանակը և փաստաթղթերի ձևակերպման գործընթացը: Այսօր սպառողական վարկերը կարող են հաստատվել անմիջապես՝ թե՛ հաճախորդի անձնական ներկայությամբ

¹Համաձայն «Առկա» լրատվական գործակալության կողմից 31.12.2014թ. հրապարակված տեղեկատվության:

Բանկի մասնաճյուղում, և թե՛, ամենակարևորը, առցանց: Վարկային հայտերը կարող են հաստատվել գրեթե անմիջապես՝ առանց Բանկ այցելելու անհրաժեշտության: Յունիբանկը զարգացնում է այլ նախագծեր առցանց մշակելու իր կարողությունները, ինչպիսիք են հիփոթեքային վարկերը, ավտովարկերը և ՓՄՁ վարկերը:

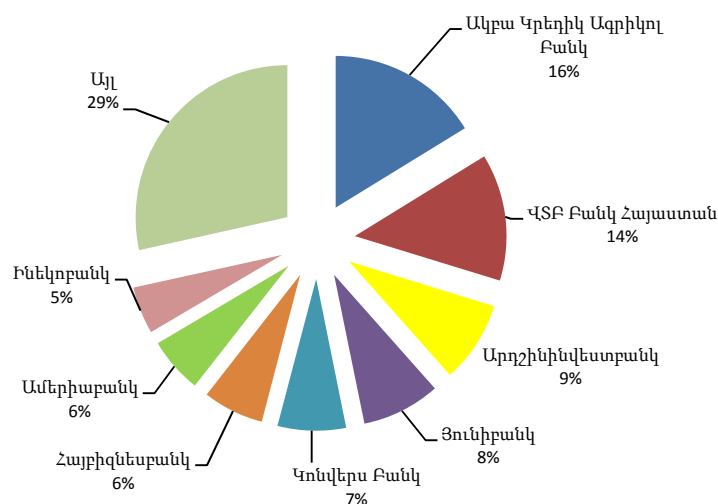
Ներկայումս Բանկն իր ծառայությունները վաճառում է ավելի քան 600 վաճառքի կետերում՝ սեփական մասնաճյուղերի և իր գործընկերների վաճառքի գրասենյակների միջոցով:

Գործընկերների միջոցով վաճառվող պրոդուկտները մշակվում են գործընկերների կողմից, ինչպես նաև կազմակերպվել են գովազդային արշավներ, որոնք որոշ դեպքերում գործընկերոջ ծախսերի հաշվին են իրականացվում:

Բանկը տեղադրել է պրոմո-կետեր իր գործընկերների տարածքներում: Այդ պրոմո-կետերում Բանկի աշխատակիցները առաջարկում են Բանկի ծառայությունները պոտենցիալ հաճախորդներին: 2014թ. 19 նոր պրոմո-կետերի բացման արդյունքում դրանց ընդհանուր թիվը կազմել է շուրջ 50 կետ:

Յունիբանկի շուկայական մասնաբաժինը մանրաձախ վարկերում 8% է¹: Բանկը նպատակ է հետապնդում մինչև 2016թ. այդ ցուցանիշը հասցնել 20%-ի:

Մանրաձախ վարկավորման մասնաբաժինները շուկայում.²



¹Համաձայն «Առկա» լրատվական գործակալության կողմից 31.12.2014թ. հրապարակված տեղեկատվության:

²Համաձայն «Առկա» լրատվական գործակալության կողմից 31.12.2014թ. հրապարակված տեղեկատվության:

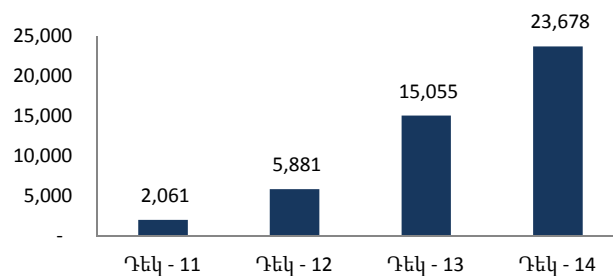
Մանր սպառողական վարկեր (չապահովված վարկեր)

2011թ. երկրորդ կեսին Յունիբանկը սկսեց մարաժախ բիզնեսի հաճախորդներին 50,000 դրամից մինչև 1,000,000 դրամի չափով մանր սպառողական վարկերի տրամադրումը: 2011թ-2014թ. Ընթացքում Յունիբանկը տրամադրել է թվով 220,000 վարկ՝ 53 մլրդ դրամ ընդհանուր արժեքով: Ներկայումս Բանկի գործող մանր սպառողական վարկերի պորտֆելը կազմում է 23.7 մլրդ դրամ: Չնայած այս շուկայի չափի վերաբերյալ պաշտոնական տվյալները բացակայում են, սակայն Բանկը վստահ է, որ ինքն է հանդիսանում այդ ոլորտի առաջատարը: Մանր սպառողական վարկերի պորտֆելի գծով վարկի միջին չափը կազմում է 175,000 դրամ: Տոկոսադրույքները սահմանվում են APR (տարեկան փաստացի տոկոսադրույքը) 20%-ի և 24%-ի միջակայքում՝ ելնելով յուրաքանչյուր հաճախորդի ռիսկի պրոֆիլից: Այս պրոդուկտի ոլորտում Յունիբանկի հիմնական մրցակիցներն են Ինտերբանկը, ՎՏԲ-Հայաստան բանկը, ԱԿԲԱ Կրեդիտ Ագրիկոլ բանկը:

Մանր սպառողական վարկերի տրամադրման ընթացակարգը գործընթացը Յունիբանկում ամբողջությամբ ավտոմատացված է: Բանկի ռիսկերի կառավարման գործընթացը ներառում է վարկային պատմության ստուգումներ ԱՔՌԱ-ում, իսկ սքորինգի մոդելը մշակվել է Protobase Laboratories ընկերության հետ միասին: Սքորինգի մոդելի պարամետրերը մշտապես վերանայվում ու թարմացվում են, ինչպես որ համաձայնեցվել է Բանկի Խորհրդի հետ: Վերջին ժամանակներս Բանկի կողմից վարկերի հաստատման մակարդակը կազմել է միջին հաշվով 40%, իսկ հաստատված միջին սահմանաչափը՝ 200,000 ՀՀ դրամ:

Ստորև ներկայացված է Յունիբանկի մանր սպառողական վարկերի աճը 2011-2014 թվականների ընթացքում.

Մանր սպառողական վարկեր (մլն ՀՀ դրամ)



Բանկի հաճախորդների համար մանր սպառողական վարկերի առավելություններն են.

- վարկային միջոցների արագ տրամադրում. դրանք չապահովված վարկեր են, և հաճախորդները կարող են դրանք օգտագործել իրենց հայեցողությամբ.
- փոխառուի նկատմամբ նվազագույն պահանջներ՝ անձնագիր և սոցիալական քարտ.

- Մանրածախ վարկավորման շուկայում մրցունակ պայմաններ.
- Բանկը չի գանձում մեկանգամյա մինչնորդավճարներ կամ վաղաժամկետ մարման տույժեր, թույլատրվում է վարկի վաղաժամկետ մարում:

Գործընկերներ

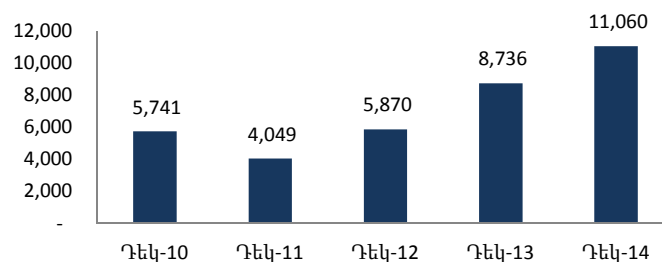
Յունիբանկի բիզնեսի ձևավորման հաջողությանը նպաստել է բազմաթիվ գործընկերների հետ հարաբերությունների հաստատումն ու զարգացումը, որոնք տեղաբաշխում են Բանկի վարկային պրոդուկտները: Գործընկերներն են Հայաստանի գլխավոր բջջային օպերատորները և մի շարք մանրածախ առևտրի ընկերություններ: Դրանք են բջջային օպերատորներ Vivacell MTSը, Beeline-ը, Orange-ը, ինչպես նաև Մոբայլ Սենթր, Վեգա, Վեստա, Արայ խանութները, VLV (էլեկտրոնիկա), Կլայկ (կահույք) մանրածախ առևտրի խանութներ և այլն:

Ապահովված սպառողական վարկեր

Ապահովված սպառողական վարկերի տրամադրումը սկսվել է 2007թ.: Ֆիզիկական անձանց վարկեր են տրամադրվում անշարժ գույքի գրավի դիմաց: Վարկերը տրամադրվում են 1-25 միլիոն ՀՀ դրամի չափով, մինչև 72 ամիս մարման ժամկետով, տոկոսադրույքները սահմանվում են APR 16%-ից մինչև 24%-ի չափով:

Ստորև ներկայացված է Յունիբանկի սպառողական վարկերի աճը սկսած 2010թ.

Ապահովված սպառողական վարկեր (մլն ՀՀ դրամ)



Հիփոթեքային վարկավորում

Յունիբանկը հիփոթեքային վարկերի տրամադրումն սկսեց 2005 թվականից: 2005 թվականին Յունիբանկը դարձավ հիփոթեքային շուկայի առաջատարներից մեկը¹, և ներկայումս մտնում է Հայաստանի հիփոթեքային վարկավորում իրականացնող բանկերի լավագույն եռյակի մեջ²:

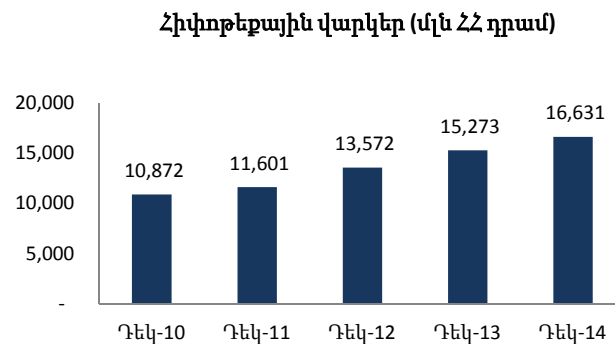
¹ Արմինֆո ռեյտինգային մարքետինգային գործակալության կողմից իրականացված ՀՀ բանկերի ռենքինգ, 2006թ

² Համաձայն «Առկա» լրատվական գործակալության կողմից 31.12.2014թ. հրապարակված տեղեկատվության:

31.12.14թ. դրությամբ Յունիբանկը ուներ բնակելի անշարժ գույքի ձեռք բերման և վերանորոգման համար հիփոթեքային վարկ ստացած շուրջ 1453 հաճախորդ՝ ընդհանուր առմամբ 16,579 մլն ՀՀ դրամի չափով տրամադրված վարկերով, և ոչ բնակելի անշարժ գույքի ձեռք բերման համար հիփոթեքային վարկ ստացած 6 հաճախորդ՝ ընդհանուր առմամբ 51.7 մլն ՀՀ դրամի չափով տրամադրված վարկեր: Ըստ գնահատումների, Յունիբանկին բաժին է ընկնում ընդհանուր հիփոթեքային շուկայի 10%:¹

Յունիբանկը իր հաճախորդներին հիփոթեքային վարկեր է առաջարկում մինչև 15 տարի մարման ժամկետով, 9.5%-ից մինչև 18% տոկոսադրույքով: Բնակելի անշարժ գույքի ձեռք բերման համար տրամադրվող հիփոթեքային վարկերի առավելագույն սահմանաչափը 70 մլն ՀՀ դրամ է, իսկ ոչ բնակելի անշարժ գույքի ձեռք բերման համար տրամադրվողներին՝ 250 մլն ՀՀ դրամ:

Ստորև ներկայացված է Յունիբանկի Հիփոթեքային վարկերի աճը 2010-2014 թվականների ընթացքում.

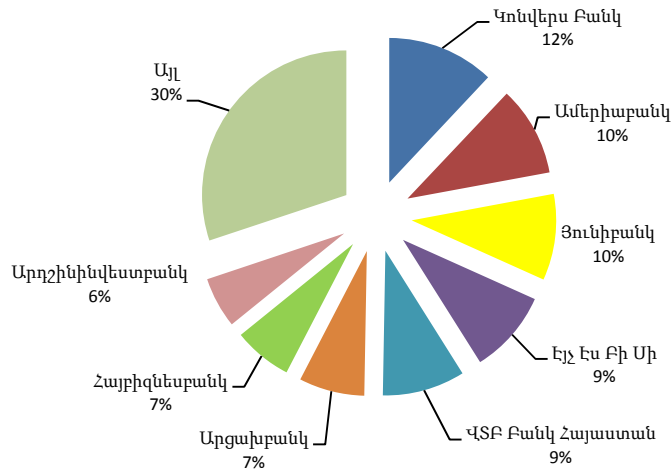


Շուկայում Բանկի մրցակիցներն են. Կոնվերս բանկը, ՎՏԲ-Հայաստան բանկը, Էյչ-Էս-Բի-Սի Հայաստան Բանկը, Հայբիզնեսբանկը:

Հիփոթեքային շուկայում մասնաբաժինները.²

¹Համաձայն «Առկա» լրատվական գործակալության կողմից 31.12.2014թ. հրապարակված տեղեկատվության:

²Համաձայն «Առկա» լրատվական գործակալության կողմից 31.12.2014թ. հրապարակված տեղեկատվության:



Հիփոթեքային վարկերի ֆինանսավորում

Իր հիփոթեքային վարկային պորտֆելի ֆինանսավորման համար Յունիբանկը համագործակցում է «Ազգային հիփոթեքային ընկերություն» ՓԲԸ վարկային կազմակերպության և «Բնակարան երիտասարդներին» ՓԲԸ վարկային կազմակերպության հետ:

Ազգային հիփոթեքային ընկերությունը Բանկին տրամադրում է վարկային գծեր՝ նրան հնարավորություն տալով մրցունակ տոկոսադրույքներով հիփոթեքային վարկեր տրամադրել իր հաճախորդներին: Այն ապահովում է մինչև 1,000 մլն ՀՀ դրամի չափով վարկային միջոցներ 9.5% տարեկան տոկոսադրույքով:

Իսկ «Բնակարան երիտասարդներին» կազմակերպությունը տրամադրել է 500 մլն ՀՀ դրամի չափով վարկային գիծ 5.5% տարեկան տոկոսադրույքով:

Ի լրումն վերը նշված վարկային միջոցների, Յունիբանկը իր հիփոթեքային վարկերի պորտֆելը ֆինանսավորում է նաև կապիտալի և ավանդների հաշվին:

Վարկային քարտեր

Յունիբանկը իր վարկային քարտատեր հաճախորդներին ներգրավում է գովազդների և իր գործընկերների միջոցով: Պոտենցիալ հաճախորդները www.unibank.am կայքէջում լրացնում են պարզ հայտի ձև և նախնական որոշման մասին տեղեկացվում են տեքստային հաղորդագրության միջոցով, ինչին հետևում է ավտոմատացված անդերրայթինգի գործընթացը:

31.12.14թ. դրությամբ Յունիբանկն ուներ 26,267 թողարկած վարկային քարտ և ընդհանուր առմամբ 6,573 մլն ՀՀ դրամի չափով չմարված մնացորդ:

Վարկային քարտերը տրամադրվում են ինչպես «Մագնիս» զեղչերի և արտոնությունների ծրագրի մասնակիցներին, այնպես էլ ընկերությունների տնօրեններին, ձեռնարկատերերին, վերադաս պետական պաշտոնյաներին, վարկառուներին, ավանդատուներին և այլն:

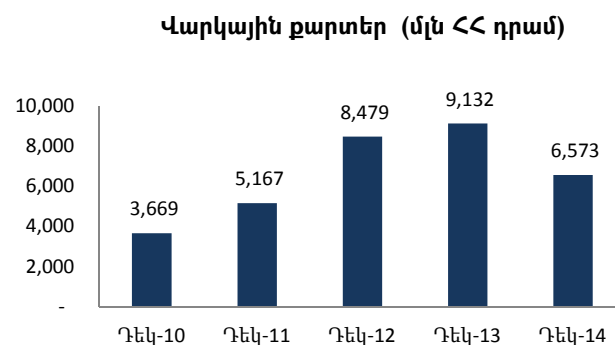
Յունիբանկում անդերրայթինգի գործընթացը ամբողջությամբ ավտոմատացված է: Բանկի ռիսկերի կառավարման գործընթացը ներառում է վարկային պատմության ստուգումներ ԱՔՌԱ-ում, իսկ սքորինգի մոդելը մշակվել է Protobase Laboratories ընկերության հետ միասին: Բանկի կողմից վարկերի հաստատման մակարդակը կազմում է միջին հաշվով 40%, իսկ միջին սահմանաչափը՝ 230.000 ՀՀ դրամ:

Վարկային քարտերի չմարված մնացորդները ունեն մինչև 24% տարեկան տոկոսադրույքներ (APR) և վարկային գծի մարած մասը ենթակա է վերականգման 12, 24 և 36 ամիս ժամկետներում՝ կախված վարկային գործիքի պայմաններից: Վարկային քարտերի առավելագույն սահմանաչափը հասնում է մինչև 5,000,000 դրամ:

Յունիբանկը իր վարկային քարտեր ունեցող հաճախորդներին հնարավորություն է տալիս իրենց քարտերի վրա պահել դրական մնացորդներ, որոնց դիմաց նրանք կարող են ստանալ տոկոսներ՝ մինչև 8%՝ ՀՀ դրամով մնացորդների դիմաց, մինչև 5%՝ ԱՄՆ դոլարով մնացորդների դիմաց և մինչև 3%՝ եվրոյով մնացորդների դիմաց:

Բոլոր վարկային քարտերը կապված են «Մագնիս» զեղչերի և արտոնությունների ծրագրին, որը հաճախորդներին տրամադրում է զեղչեր և արտոնություններ, ինչպես նկարագրված է «Մագնիս»-ին վերաբերող բաժնում:

Յունիբանկի վարկային քարտերի պորտֆելը 2010- 2014թթ. ժամանակաշրջանում.



Ավտովարկավորում

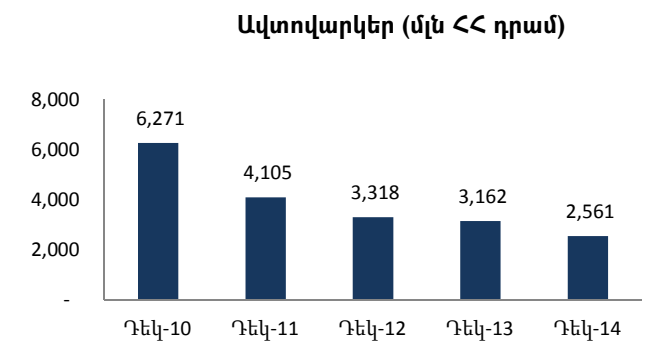
Յունիբանկի ավտովարկերի պորտֆելը կազմում է 2,561 մլն դրամ: Անցած երեք տարիների ընթացքում Բանկի պորտֆելը կրճատվել է, ինչը պայմանավորված է եղել առաջնային և

երկրորդային շուկաներում ավտոմեքենա ձեռք բերելու համար ավտովարկերի տրամադրման սահմանափակ քաղաքականությամբ:

Յունիբանկը ավտովարկավորման գործունեությունը սկսեց 2005թ., որը արագ տեմպերով զարգացավ մինչև 2008թ. սկսած գլոբալ ֆինանսական ճգնաժամը: Այդ ժամանակվանից ի վեր Բանկը խստացրել է վարկավորման գործընթացը և կրճատել է ավտովարկավորման համար տրամադրվող գումարը: Ի լրումն ավտովարկավորման գործընթացի խստացմանը, ավտոմեքենաների շուկան նույնպես անկում է ապրել 60%-ով: Այնուամենայնիվ, Յունիբանկը շարունակում է մնալ այս ոլորտի առաջատարներից մեկը (գտնվում է առաջին եռյակում):¹

Յունիբանկի ավտովարկերը տրամադրվում են ֆիքսված տոկոսադրույքով, ֆիքսված ժամկետով և ապահովվում են ձեռք բերված ավտոմեքենայով, ավտոմեքենայի գնման պահին դրա նկատմամբ սեփականության իրավունքը անցնում է փոխառուին: Վճարումները կատարվում են ամենամսյա հիմունքով, յուրաքանչյուր ամսվա վերջին: Բանկը վարկեր է տրամադրում անձնական օգտագործման համար հին և օգտագործված մեքենաների ձեռքբերման նպատակով: Ավտովարկերի ժամկետը մինչև 72 ամիս է, վարկ/գրավ (LTV) գործակիցը՝ 80%: 2014 թվականի ընթացքում ավտովարկերի տարեկան փաստացի տոկոսադրույքը գտնվել է 15% և 20% միջակայքում: Պորտֆելի գծով միջին եկամտաբերությունը կազմել է 15.5%:

Յունիբանկի ավտովարկերի պորտֆելը 2010- 2014թթ. ժամանակաշրջանում.



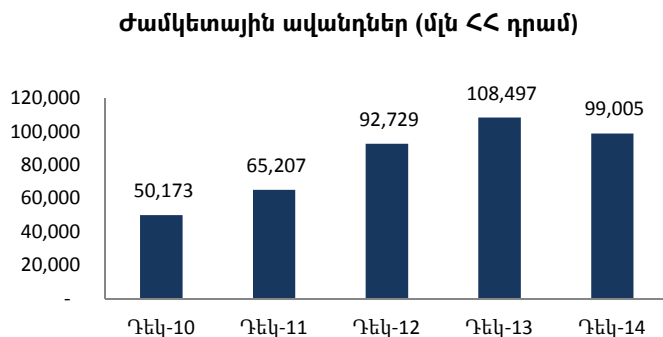
Հաճախորդների ավանդներ

Յունիբանկը ավանդներ է ներգրավում ֆիզիկական և իրավաբանական անձանցից իր լայն մասնաճյուղային ցանցի միջոցով, ինչպես նաև համացանցում և ավանդական տեղեկատվական միջոցներում առաջխաղացումների և գովազդների միջոցով: Յունիբանկը շուկայի առաջատարներից մեկն է թե՛ կարճաժամկետ, և թե՛ երկարաժամկետ ավանդների ներգրավման

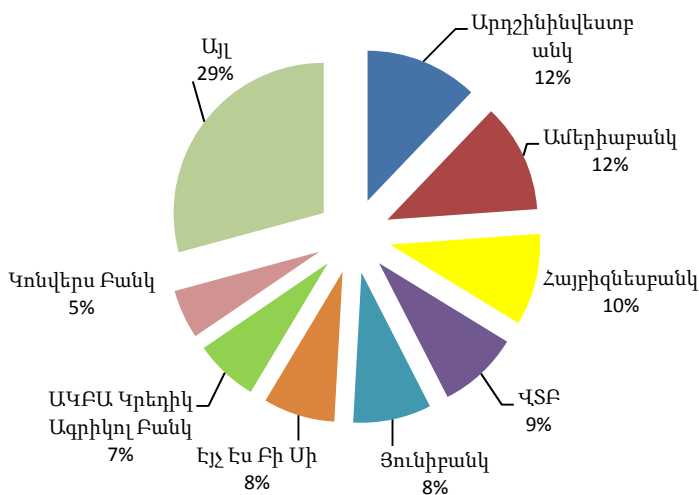
¹Համաձայն «Առկա» լրատվական գործակալության կողմից 31.12.2014թ. հրապարակված տեղեկատվության:

ոլորտում. ներկայումս Բանկի ժամկետային ավանդները կազմում են 99 միլիարդ դրամ, իսկ ցպահանջ ավանդները՝ 14.5 միլիարդ դրամ:

Յունիբանկի ավանդային պորտֆելը 2010- 2014թթ. ժամանակաշրջանում.



Ընդհանուր ավանդային շուկան (ժամկետային և ցպահանջ) 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ.¹



3. ԱՅԼ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Հաճախորդների արտոնյալ քարտ (Customer Loyalty Card)

Յունիբանկի «Մագնիս» զեղչերի և արտոնությունների ծրագիրը ներդրվել է հաճախորդների կարիքների բավարարման համար: «Մագնիս» զեղչերի և արտոնությունների քարտի քարտապանները կուտակում են բոնուսներ և ստանում են զեղչեր և այլ արտոնություններ Բանկի գործընկերների մոտից գնումներ իրականացնելուց, ինչպես նաև կարող են մասնակցել տարբեր

¹ Համաձայն «Առկա» լրատվական գործակալության կողմից 31.12.2014թ. հրապարակված տեղեկատվության:

խաղարկությունների ստանալով մրցանակներ և հատուկ առաջարկներ: Ներկայումս Յունիբանկը թողարկել է 76,845 «Մագնիս» զեղչերի և արտոնությունների քարտ:

Unistream դրամական փոխանցումների համակարգը

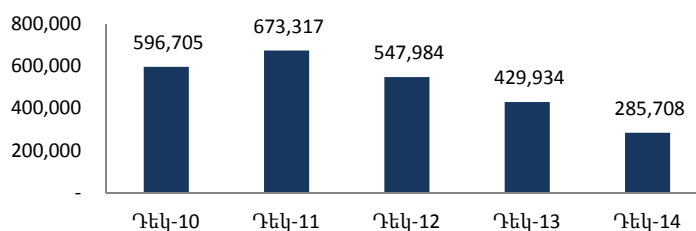
Unistream-ը դրամական փոխանցումների համակարգ է, որը փոխանցումներ է իրականացնում ամբողջ աշխարհով՝ առանց հաճախորդի կողմից բանկային հաշիվ բացելու անհրաժեշտության: Յունիբանկը Unistream համակարգի գործակալ է, հետևաբար կարող է կանխիկ դրամի փոխանցման ու ստացման ծառայություններն առաջարկել իր մասնաճյուղերում: Յունիբանկն իր հաճախորդներին առաջարկում է նաև ստանալ Unistream դրամական փոխանցումը քարտով՝ առանց մասնաճյուղ այցելելու, հեռախոսազանգի միջոցով: Յունիբանկը դրամական փոխանցումներ է կատարում ԱՄՆ դոլարով, Եվրոյով և ՌԴ ռուբլով: Փոխանցված գումարը վճարվում է ՀՀ դրամով, ԱՄՆ դոլարով, Եվրոյով և ՌԴ ռուբլով: Այլ երկրներում փոխանցված գումարը վճարվում է տվյալ երկրի օրենսդրությամբ նախատեսված արժույթով:

Յունիբանկը Unistream փոխանցումների համար միջնորդավճարներ է գանձում. նվազագույն միջնորդավճարը 0.35% է, իսկ առավելագույնը՝ 1% - Ռուսաստանի համար, 1.5% - ԱՊՀ երկրների համար և 3% - այլ միջազգային փոխանցումների համար: 2014թ. Յունիբանկի հաճախորդները Unistream համակարգով իրականացրել են 135,703 մլն դրամի (285,708 հազ. ԱՄՆ դոլար) չափով փոխանցումներ՝ Յունիբանկին ապահովելով 286 մլն դրամի եկամուտ:

Իր շուկայական դիրքի ամրապնդման նպատակով Unistream-ը 2012 թվականից սկսեց իր ծառայություններն առաջարկել նաև հայաստանյան այլ բանկերի միջոցով:

Յունիբանկի հաճախորդների կողմից Unistream-ով կատարված փոխանցումները 2010-2014թթ. ժամանակաշրջանում.

Յունիստրիմ դրամական փոխանցումներ (հազ ԱՄՆ դոլար)



Ինտել Էքսպրես

2014թ. նոյեմբերի 4-ին Յունիբանկը համագործակցություն սկսեց միջազգային դրամական փոխանցումների ծառայությունների մատուցման ոլորտում Unistream-ի մրցակից Ինտել Էքսպրեսի հետ: Ինտել Էքսպրեսը առաջարկում է Unistream-ի ծառայություններին համանման ծառայություններ, սակայն Յունիբանկի հաճախորդներին տրամադրում է այլընտրանքային ծառայություն:

Unibank Privé

Յունիբանկը ընդլայնում է իր հաճախորդների հնարավորությունները և մասնավոր բանկինգի ոլորտում առաջարկում է անհատական սպասարկում՝ Unibank Privé: Նշված համակագի շրջանակներում հաճախորդների սպասարկումը իրականացվում է բարձրագույն մակարդակով:

Համապատասխան եկամտի մակարդակ և կարգավիճակ ունեցող հաճախորդներին Բանկն առաջարկում է լիարժեք ֆինանսական լուծումներ, որոնք ներառում են կապիտալի կառավարման համակարգված մոտեցում, արդյունավետ ֆինանսական պլանավորում և ներդրումային ռազմավարության մշակում: Սպասարկման բոլոր փուլերում հաճախորդի հետ աշխատում է անհատական ֆինանսական մենեջերը, որը, լինելով փորձառու մասնագետ, պատրաստ է աջակցություն ցուցաբերել ցանկացած իրավիճակում: Unibank Privé-ի հաճախորդը կարող է ցանկացած ժամանակ դիմել և հանդիպում նշանակել անհատական մենեջերի հետ: Բոլոր գործարքների անվտանգությունն ու գաղտնիությունը երաշխավորված են:

Բանկային ծառայությունների համալիր փաթեթից բացի, Unibank Privé-ի հաճախորդները ստանում են նաև մի շարք լրացուցիչ հնարավորություններ և ծառայություններ: Priority Pass քարտը տալիս է մուտքի իրավունք 120 երկրների օդանավակայանների 700 VIP-գոտիներ, հաճախորդին հնարավորություն ընձեռելով հարմարավետ սպասելու իր թռիչքին: Շահավետ ռոումինգի համար Բանկը նաև անվճար տրամադրվում է ճամփորդական SIM-քարտ՝ ճանապարհորդության ընթացքում արագ և որակյալ հաղորդակցության ապահովման համար:

Անհատական պահատեղեր

Յունիբանկը հաճախորդներին առաջարկում է անհատական պահատեղեր՝ թանկարժեք իրերի ու փաստաթղթերի ապահով պահպանության համար:

«Ինտերնետ բանկ – Հաճախորդ» համակարգ

Յունիբանկը իր հաճախորդներին առաջարկում է անվտանգ, ժամանակակից և հարմարավետ առցանց բանկային ծառայություններ: Համակարգը հաճախորդին տրամադրում է լիարժեք

բանկային սպասարկում իրական ժամանակի ռեժիմում՝ առաջարկելով ինտերնետային ցանցի միջոցով անվտանգ մուտք աշխարհի ցանկացած կետից: Համակարգը հնարավորություն է տալիս կատարելու հետևյալ գործողությունները.

- աշխատանք վճարային փաստաթղթերի հետ,
- վճարային փաստաթղթերի առցանց առաքում բանկ,
- հաշվի քաղվածքների ստացում ցանկացած ժամանակահատվածի համար,
- կոմունալ ծառայությունների դիմաց վճարում:

Տեղեկատվության անվտանգության ապահովման համար Յունիբանկը կիրառում է VeriSign Secure Site Pro՝ EV հավաստագրով:

Կոմունալ վճարումների սպասարկում

Կոմունալ ծառայությունների դիմաց վճարումներն ընդունվում են Բանկի բոլոր մասնաճյուղերում: Յունիբանկի կոմունալ վճարումների համակարգի առավելությունը դրա հարմարավետությունն է և սպասարկման արագությունը: Հաճախորդներին տրամադրվում են բոլոր անհրաժեշտ տեղեկությունները պարունակող UNIPAY կոմունալ վճարումների քարտեր, որով մշակվում է հաճախորդին վերաբերող տեղեկությունները և որը հնարավորություն է տալիս կատարել կոմունալ վճարումներ: Հաճախորդը կարող է անցկացված գործառնության վերաբերյալ տեղեկատվությունը ստանալ հեռախոսով, SMS հաղորդագրությամբ կամ էլ. փոստով:

Արժեթղթերի դիլինգ

2012թ. Thomson Reuters միջազգային կորպորացիայի կողմից Յունիբանկին շնորհվեց Հայաստանում “Լավագույն դիլինգ բանկ 2012” կոչումը: Այդ բարձր կոչմանը Բանկը արժանացել է միջբանկային և դրամական շուկաներում իրականացրած գործունեության արդյունքների հիման վրա: Thomson Reuters -ի փորձագետները հաշվի են առել Բանկի զարգացման ռազմավարությունը, նրա դիրքը շուկայում, մատուցված ծառայությունների որակը և Բանկի աշխատակիցների մասնագիտական կարողությունները:

Ընթացիկ գործունեություն և հեռանկարներ

2014 թվականի ընթացքում Յունիբանկը շարունակել է արձանագրել բարձր կատարողական ցուցանիշներ. ընդհանուր եկամուտների և զուտ վարկավորման ցուցանիշները եղել են ավելի բարձր, քան նախորդ տարվա միևնույն ժամանակաշրջանում:

Բանկը հիմնականում նվաճել է 2014թ. համար սահմանված նպատակային ցուցանիշները: Բանկի ակտիվների ցուցանիշները բավարարվել են՝ համեմատած կանխատեսվածների հետ, և աճել են 12%-ով, վարկային պորտֆելը աճել է 3%-ով:

2015-2017թթ. պլանային ժամանակաշրջանում Յունիբանկը նախատեսում է իր ուշադրությունը կենտրոնացնել հետևյալ ոլորտների վրա.

- մանրածախ բիզնեսի վարկավորման աճ.
- փոքր և միջին ձեռնարկությունների վարկավորման աճ.
- վարկային պորտֆելի վերահսկողության ուժեղացում մշտական մոնիթորինգների (ինչպես նաև գրավի առարկաների վիճակի պարբերական ստուգումների և հաճախորդներին այցելությունների) միջոցով.
- ավանդների աճ.
- պլաստիկ քարտերով գործառնությունների տեսականու ընդլայնում.
- փոխանցումների աճ.
- արտարժույթային գործառնությունների իրականացում մասնաճյուղերում փոխանակման գործարքների ակտիվացման միջոցով.
- ֆիզիկական անձանց մատուցվող ծառայությունների տեսականու ավելացում և որակի բարելավում.
- ծառայությունների որակի բարձրացում.
- Ոչ տոկոսային եկամուտների ավելացում.
- ներգրավում միջազգային վարկավորման ծրագրերում:

5. Բանկի հիմնական միջոցներ

Յունիբանկին սեփականության իրավունքով պատկանում է անշարժ գույք, որը գտնվում է ՀՀ, ք.Երևան, Կիևյան 10, 8/63, որի հաշվեկշռային արժեքը կազմում է մոտ 10.71% Բանկի հիմնական միջոցների ընդհանուր հաշվեկշռային արժեքից:

6. Բանկի կապիտալ ռեսուրսները

Տեղեկատվություն բանկի սեփական կապիտալի մասին և ընթացիկ և ոչ ընթացիկ պարտավորությունների մասին

Իր գործունեությանը բնորոշ ռիսկերի ծածկման համար Բանկը պահպանում է ակտիվորեն կառավարվող կապիտալի բազա: Բանկի կապիտալի համարժեքության վերահսկման համար կիրառվում են, ի թիվս այլ միջոցների, Բանկային վերահսկողության Բազելյան կոմիտեի կողմից ընդունված և բանկերի վերահսկողության համար ՀՀ ԿԲ կողմից որդեգրված կանոններն ու գործակիցները («BIS կանոններ/գործակիցներ»):

Բանկի կապիտալի կառավարման առաջնային նպատակն այն է, որ Բանկի կապիտալը համապատասխանի կապիտալի համար սահմանված արտաքին պահանջներին, և որ Բանկը պահպանի բարձր վարկային վարկանիշ ու կապիտալի կայուն նորմատիվներ՝ իր գործունեությունն ամրապնդելու և բաժնետերերի շահույթն առավելագույնի հասցնելու նպատակով:

Բանկը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը և դրանում ճշգրտումներ է կատարում տնտեսական պայմանների փոփոխության և իր գործունեությանը բնորոշ ռիսկերի լույսի ներքո: Կապիտալի կառուցվածքը պահպանելու կամ փոփոխելու համար Բանկը կարող է ճշգրտել բաժնետերերին վճարվելիք շահաբաժինների չափը, կապիտալի միջոցները վերադարձնել բաժնետերերին կամ թողարկել բաժնային արժեթղթեր:

Ընդհանուր կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների նվազագույն հարաբերակցությունը ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից սահմանվել է 12%:

Նորմատիվային կապիտալը կազմված է Tier 1 («Առաջին մակարդակի») կապիտալից, որը ներառում է բաժնետիրական կապիտալը, չբաշխված շահույթը, ներառյալ ընթացիկ տարվա շահույթը, և գլխավոր պահուստը: Նորմատիվային կապիտալը հաշվարկվում է ՀՀ կենտրոնական բանկի պահանջներին և ՀՀ Հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներին համապատասխան: Նորմատիվային կապիտալի մյուս բաղադրիչը Tier 2 («Երկրորդ մակարդակի») կապիտալն է, որը ներառում է վերագնահատման պահուստները և երկարաժամկետ ստորադաս փոխառությունները:

Ռիսկով կշռված ակտիվները չափվում են ըստ ռիսկի կշիռների ստորակարգության՝ դասակարգվելով ըստ վարկային, շուկայական ու գործառնական ռիսկերի բնույթի և գնահատման:

հազար ՀՀ դրամ	2012	2013	2014
Tier 1 («Առաջին մակարդակի») կապիտալ	14,823,910	16,399,848	16,208,646
Tier 2 («Երկրորդ մակարդակի») կապիտալ	795,926	5,004,527	5,792,800
Ընդամենը նորմատիվային կապիտալ	15,619,836	21,404,375	22,001,446
Ռիսկով կշռված ակտիվներ	129,723,948	157,361,223	164,886,631
Կապիտալի համարժեքության գործակից	12.0%	13.6 %	13.34 %

Բանկի պարտավորությունները.

Բանկի պասիվները 31.12.2014թ. դրությամբ կազմել են 170,259 մլն. դրամ, որի 12%-ը կամ 20,437 մլն դրամը կազմում է սեփական կապիտալը, իսկ 78%-ը ընդամենը պարտավորությունները:

Սեփական կապիտալի 64%-ը կամ 13,100.7 մլն դրամը կազմել է բաժնետիրական կապիտալը, 1%-ը կամ 215 մլն դրամը՝ պահուստը և 35%-ը կամ 7,120.7 մլն դրամը՝ չբաշխված շահույթը:

Ընդամենը պարտավորությունների խոշորագույն հոդվածները հաճախորդների նկատմամբ և բանկերի ու այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պարտավորություններն են, որոնք կազմել են ընդամենը պարտավորությունների համապատասխանաբար 68.1%-ը կամ 102,069.8 մլն դրամ և 21.7%-ը կամ 32,567.5 մլն դրամ:

Բանկը իր եռամսյակային միջանկյալ և տարեկան հաշվետվությունները հրապարակում է բանկի ինտերնետային կայքի՝ www.unibank.am, «Հաշվետվություններ» բաժնում, որտեղից կարելի է սեփական կապիտալի և ընդամենը պարտավորությունների մասին առավել ընդգրկուն տեղեկատվություն ստանալ:

Դրամական հոսքերի առաջացման աղբյուրները և գումարները

Բանկի դրամական հոսքերը գոյանում են նրա հիմնական գործունեությունից, այն է վարկերի տրամադրում, ավանդների ներգրավում, արժեթղթերի առք ու վաճառք, արտարժույթի առք ու վաճառք, վճարահաշվարկային ծառայությունների մատուցում, փոխանցումներ և այլն:

Բանկի 2014թ. դրամական հոսքերի հիմնական գումարներն արտացոլված են ստորև.

հազ. դրամ

Անվանում	2013թ.	2014թ.
Գործառնական գործունեությունից ստացված դրամական հոսքեր նախքան գործառնական ակտիվներում և պարտավորություններում փոփոխությունները	2,482,706	5,573,328
Գործառնական գործունեությունից առաջացած դրամական միջոցներ նախքան շահութահարկով հարկումը	(24,302,823)	(246,231)
Գործառնական գործունեությունից ստացված դրամական հոսքեր	(25,003,719)	(342,287)
Ներդրումային գործունեությունից ստացված դրամական հոսքեր	(766,187)	(1,796,628)
Ֆինանսական գործունեությունից զուտ դրամական հոսքեր	18,836,058	13,056,406
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ	(6,933,848)	10,917,491
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ	27,844,755	21,118,118
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	21,118,118	34,036,384

Բանկը իր եռամսյակային միջանկյալ և տարեկան հաշվետվությունները հրապարակում է բանկի ինտերնետային կայքի՝ www.unibank.am, «Հաշվետվություններ» բաժնում, որտեղից կարելի է դրամական հոսքերի մասին առավել ընդգրկուն տեղեկատվություն ստանալ:

Փոխառություն ներգրավելու պահանջ

Բանկի կողմից իրականացվող բանկային գործունեության նպատակներից ելնելով՝ փոխառու միջոցների ներգրավումը հանդիսանում է առաջնային և կարևորագույն խնդիր՝ այդ միջոցների հաշվին վարկավորում իրականացնելու նպատակով:

Կապիտալ միջոցների օգտագործման սահմանափակումներ

Կապիտալ ռեսուրսների օգտագործման սահմանափակումներ, որոնք կարող են ուղղակի կամ անուղղակի էապես ազդել բանկի գործունեության վրա, առկա չեն:

7. Հետազոտական աշխատանքները և զարգացման ուղղությունները

Պատմական ֆինանսական ժամանակաշրջանի համար Բանկի կողմից հետազոտական և զարգացման աշխատանքներին ուղղված քաղաքականություն առկա չէ:

8. Արդյունագրերը և լիցենզիաները

Բանկը Հայաստանի Հանրապետությունում իրականացնում է բանկային գործունեություն Բանկային գործունեության թիվ 81 լիցենզիայի հիման վրա՝ տրված 10 հոկտեմբերի, 2001թ: Բանկային գործունեության թիվ 81 լիցենզիան տրված է անժամկետ:

9. Զարգացման վերջին միությունները

2014թ.-ի արդյունքներով Բանկի վարկային պորտֆելը կազմել է 119 մլրդ ՀՀ դրամ, աճը կազմել է 1.85%, 7-րդ տեղը բանկային համակարգում:

2014թ. արդյունքներով Յունիբանկը ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդների ծավալով (թվով 21,555 հատ) զբաղեցրել է 5-րդ տեղը ՀՀ բանկային համակարգում:

2014թ. արտարժույթի փոխարկային գործառնություններից ստացված եկամուտը կազմել է 1.2 մլրդ ՀՀ դրամ:

2014թ. կոմիսիոն եկամուտները կազմել են 1,5 մլրդ ՀՀ դրամ, որոնք 2013թ. համեմատ աճել են 7 %-ով կամ 100 մլն ՀՀ դրամով:

2014թ. ընթացքում ակտիվ քարտերի քանակը տարեվերջին կազմել է 139,726-ի, բանկոմատների քանակը 103-ից հասել է 118-ի, Pos-տերմինալների քանակը տարեվերջին կազմել է 688: Սպասարկման կետերում շրջանառության ծավալը 18.5 մլրդ դրամից հասել է 22 մլրդ դրամի:

Հավատարիմ մնալով իր վարկային քաղաքականությանը՝ Բանկը շարունակել է դիվերսիֆիկացնել իր վարկային պորտֆելը՝ մեծացնելով մանրածախ վարկերի և ՓՄՁ վարկերի տեսակարար կշիռը վարկային պորտֆելում: Խոշոր ձեռնարկություններին վարկավորելիս Բանկը վարել է պահպանողական քաղաքականություն, հիմնականում ակտիվները կարճաժամկետ տեղաբաշխվել են համեմատաբար ցածր ռիսկային ճյուղերում: Այս նպատակով Բանկը պարբերաբար կատարել է տնտեսության ճյուղերի վերլուծություն, ինչպես նաև ՓՄՁ-ի գծով պլանային ցուցանիշները կատարելու նպատակով իրականացվել են ՓՄՁ վարկավորման գծով սքորինգային մոդելի մշակում, ՓՄՁ վարկային հայտերի հաստատման ավտոմատացում, ՓՄՁ վարկավորման գծով աշխատակիցների որակավորման բարձրացում:

2013թ. Բանկի և Միջազգային ֆինանսական կորպորացիայի միջև կնքված պայմանագրի համաձայն ավարտին հասցվեց Միջազգային ֆինանսական կորպորացիայի կողմից Բանկում ռիսկերի կառավարման արդյունավետությունը բարձրացնելու ուղղությամբ մատուցվող խորհրդատվական ծառայությունները, որի արդյունքում մշակվեցին ռիսկերի կառավարմանն առնչվող կարգեր, ներդրվեցին նոր հաշվետվական ձևեր, կատարվեցին կառուցվածքային փոփոխություններ, որոնք միտված են Բանկի կապիտալի համարժեքության գնահատման ներքին գործընթացների արդիական և գործուն համակարգ ներդնելուն:

Վինտաժային վերլուծությունները, ստրես տեստավորումները, ներքին և արտաքին աուդիտի կողմից կատարվող ստուգումները թույլ են տալիս ժամանակին բացահայտելու և կառավարելու Բանկին բնորոշ ֆինանսական և գործառնական ռիսկերը:

Բանկի կողմից իրականացված խնդրահարույց վարկերի հետքերման ակտիվ միջոցառումների շնորհիվ պահուստից վերականգնված գումարը 54%-ով գերազանցել է նախորդ տարվա միևնույն ցուցանիշը, դատական կարգով կանխիկ վերականգնվել է մոտ 3 մլրդ ՀՀ դրամ, տարվա ընթացքում իրացվել է 90 մլն դրամ ընդհանուր գումարով գրավի առարկաներ:

Սպասարկման որակի կատարելագործման և բանկային ծառայությունների ընդլայնման շնորհիվ Բանկին հաջողվել է պահպանել և զգալիորեն ավելացնել հաճախորդների ընդհանուր քանակը: Բանկում 01.01.2014թ. դրությամբ սպասարկվել են 219.348 հաճախորդ, որոնցից 7,016 իրավաբանական անձինք են, 212.332 ֆիզիկական անձիք են,

իսկ 01.01.2015թ. դրությամբ՝ հաճախորդային բազան ներառել է 269.090 հաճախորդ, որոնց մեջ թվով 7.482 իրավաբանական անձինք են, 261.608 ֆիզիկական անձինք են:

10. Բանկի կառավարման մարմինները և կառավարման մարմինների անդամները

Կորպորատիվ կառավարում

Յունիբանկը կարևորում է արդյունավետ և թափանցիկ կորպորատիվ կառավարման համակարգի առկայությունը՝ ուղղված լավագույն պրակտիկաների կիրառմանը: Բանկի կորպորատիվ կառավարման քաղաքականությունը նախատեսված է Խորհրդի անկախության, նրա կողմից կառավարման գործունեության արդյունավետ վերահսկման և բաժնետերերի հետ լավ հարաբերությունների ապահովման համար:

Յունիբանկի գլխավոր նպատակը կորպորատիվ կառավարման, բանկային տեխնոլոգիաների կիրառման և սպասարկման միջազգային բարձր ստանդարտների հետ համապատասխանության ապահովումն է: Կորպորատիվ կառավարման սկզբունքների պատշաճ կիրառման նպատակով Բանկը մշակել և ներդրել է 145 ընթացակարգեր, ինչպես նաև դրանց կիրառումն ապահովող նորմեր և դիրեկտիվներ: Բանկերում Կորպորատիվ կառավարումը կարգավորվում է ՀՀ օրենսդրությամբ, մասնավորապես «Բանկերի և բանկային գործունեության մասին» ՀՀ օրենքով և «Բաժնետիրական ընկերությունների մասին» ՀՀ օրենքով, ինչպես նաև Բանկի կանոնադրությամբ և ներքին իրավական ակտերով, որոնք կողմնորոշված են դեպի թափանցիկ հաշվետվողականության ապահովումը կառավարման բոլոր մակարդակներում:

Խորհրդի կողմից ընդունվել են Կորպորատիվ կառավարման ուղենիշներ: Ուղենիշների դրույթների հետ համապատասխանությունը սերտորեն վերահսկվում է Ներքին աուդիտի ստորաբաժանման, ինչպես նաև Խորհրդին և Վարչությանը կից գործող հանձնաժողովների կողմից՝ նրանց համապատասխան իրավասությունների շրջանակներում:

Առողջ թիմային ոգին նույնպես մեր Բանկի կորպորատիվ կառավարման հաջողության կարևոր գրավականն է: Յունիբանկը ձգտում է Բանկում ձևավորել ու զարգացնել կորպորատիվ մշակույթ և թիմային ոգի՝ աշխատակազմի կանոնավոր վերապատրաստման, կորպորատիվ միջոցառումների կազմակերպման և Բանկի ընհանուր նպատակների ու առաքելության պարզաբանումների միջոցով:

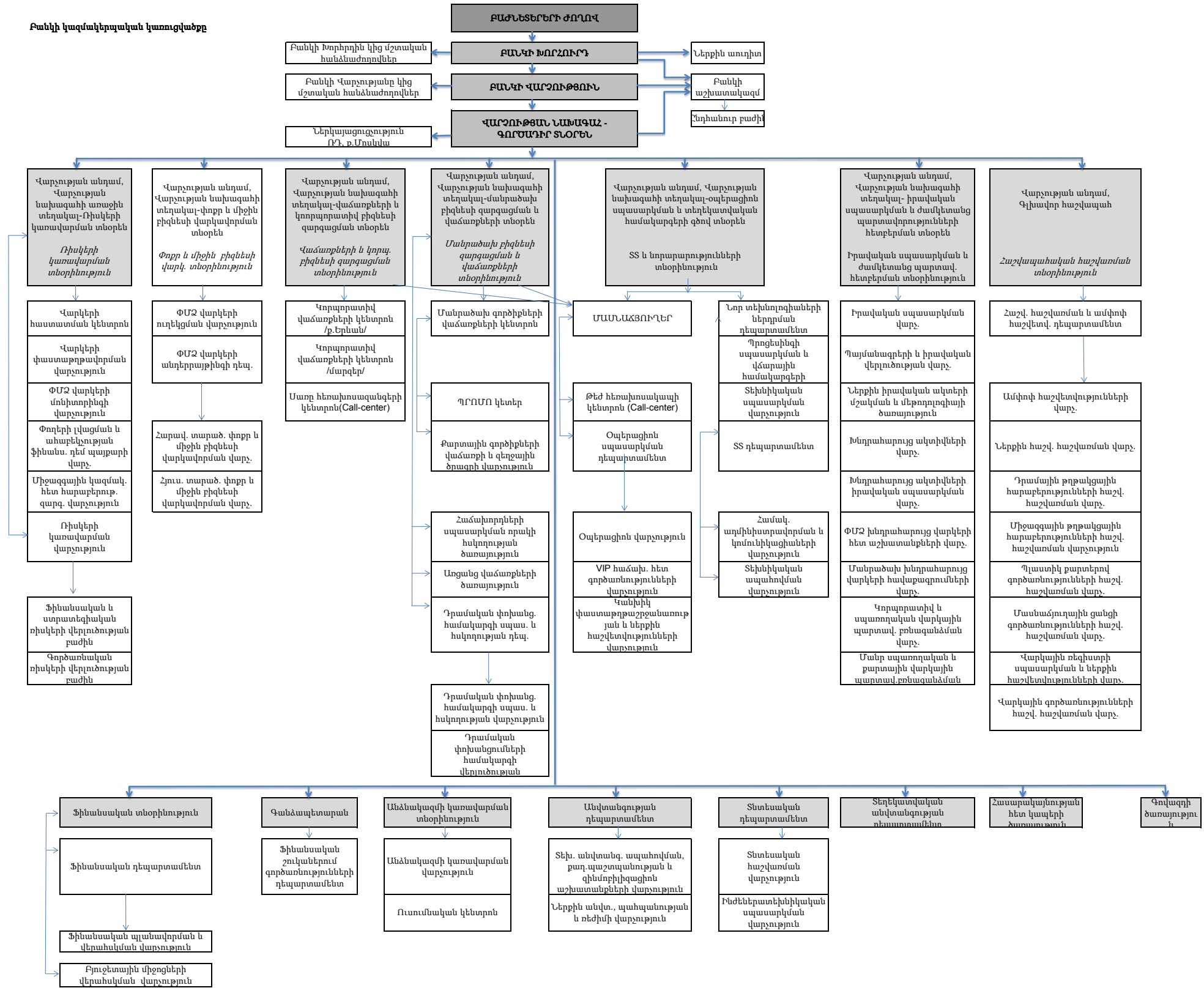
Խորհրդի և Վարչության աշխատանքներին օժանդակում են Հանձնաժողովները, որոնք առաջարկություններ են ներկայացնում իրենց իրավասության մեջ մտնող հարցերի վերաբերյալ, մասնավորապես՝ կապված ներքին հսկողության, ռիսկերի, ֆինանսական հաշվետվությունների, վարձատրության և այլ հարցերի հետ: Դա թույլ է տալիս, որ ղեկավարությունը իր ժամանակի ավելի մեծ մասնաբաժինը նվիրի ռազմավարական, հեռանկարային օրակարգային խնդիրներին: Խորհրդին կից հանձնաժողովների կազմի մեջ մտնում են Խորհրդի անդամները, իսկ

Վարչությանը կից հանձնաժողովների կազմի մեջ՝ Վարչության անդամները և Բանկի այլ համապատասխան ղեկավարները: Խորհրդին կից հանձնաժողովները խորհրդակցական մարմիններ են:

Խորհրդին կից գործող հանձնաժողովներն են՝ Աուդիտի և ռիսկերի հանձնաժողովը, Ներդրումային հանձնաժողովը և Պարզևատրումների հանձնաժողովը:

Վարչությանը կից գործող հանձնաժողովներն են՝ Սակագնային հանձնաժողովը, Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման հանձնաժողովը, Մասնաճյուղային ցանցի կառավարման հանձնաժողովը, Բիզնեսի գնահատման հանձնաժողովը, Անվտանգության հանձնաժողովը, Գույքագրման, գնումների և օտարումների հանձնաժողովը, Անձնակազմի կառավարման հանձնաժողովը, Վարկային կոմիտե:

Բանկի կազմակերպական կառուցվածքը



Բանկի կառավարման մարմինների անդամներ

Խորհուրդ

Կառավարման մարմնի անդամի անուն ազգանունը	Գագիկ Զաքարյան
Բնակության վայրը	ՌԴ, ք. Մոսկվա, Նարոդնոգո Օպոլչենիյա փող., տուն թիվ 38, կորպուս 1, բն. 40
Զբաղեցրած պաշտոնը	«Յունիբանկ» ԲԲԸ Խորհրդի նախագահ
Իրավասություններն ու պարտականությունները	

Խորհրդի նախագահի իրավունքները

Խորհրդի նախագահին իրավունք ունի.

- ժամանակին ստանալ Բանկի կառավարման մարմիններից և ղեկավար անձանցից իր գործառույթների իրականացման համար անհրաժեշտ ցանկացած տեղեկատվություն.
- օգտագործել ծառայողական տարածքները, կապի միջոցները, Բանկի կողմից տրամադրված այլ գույքը՝ իր իրավունքների և պարտականությունների իրականացման համար.
- մասնակցել Խորհրդի բոլոր նիստերին և արտահայտել իր դիրքորոշումը քննարկվող հարցերի շուրջ՝ Կանոնադրությամբ և Խորհրդի կանոնակարգով նախատեսված կարգով.
- օգտվել ՀՀ օրենսդրությամբ, Կանոնադրությամբ, Խորհրդի կանոնակարգով և Բանկի ներքին իրավական ակտերով նախատեսված Բանկի Խորհրդի նախագահի այլ իրավունքներից.
- Բանկի հաշվին մասնակցել վերապատրաստման և այլ ուսուցողական դասընթացների.
- մասնակցել Բանկի տարածքային ստորաբաժանումների կանոնադրությունների հաստատմանը.
- իրականացնել ՀՀ օրենսդրությամբ և Բանկի Կանոնադրությամբ Խորհրդի նախագահին վերապահված այլ լիազորությունները:

Խորհրդի նախագահի պարտականությունները

Խորհրդի նախագահը պարտավոր է.

- Իր իրավունքներն իրականացնելիս և պարտականությունները կատարելիս՝ գործել Բանկի և նրա բաժնետերերի շահերից ելնելով, իր իրավունքներն իրականացնել և պարտականությունները կատարել խելամիտ և Բանկի հանդեպ բարեխիղճ.
- կազմակերպել Խորհրդի աշխատանքները.
- գումարել Խորհրդի նիստերն ու նախագահել դրանք.
- կազմակերպել Խորհրդի նիստերի արձանագրության վարումը.
- իր պարտականությունները կատարել բարեխիղճ և խելամիտ՝ հաշվի առնելով ՀՀ օրենսդրության, Կանոնադրության և Բանկի ներքին փաստաթղթերի պահանջները.
- մասնակցել Խորհրդի նիստերին, իսկ Խորհրդի կանոնակարգով նախատեսված դեպքերում Խորհրդին ներկայացնել իր գրավոր կարծիքները նիստերին քննարկվելիք հարցերի շուրջ կամ քվեաթերթիկ հեռակա քվեարկության համար.
- մասնակցել Խորհրդին կից այն հանձնաժողովների աշխատանքներին, որում նա ընդգրկված է.
- կատարել Ժողովի հանձնարարականները՝ տրված վերջինիս իրավասությունների շրջանակներում.
- իր իրավասությունների մեջ մտնող հարցերով կատարել տեղեկատվության կամ Բանկի ընթացիկ իրավիճակի վերլուծություն, ձևակերպել դրանք հաստատված փաստաթղթերի ձևին համապատասխան.
- պատշաճ կերպով պատրաստվել Բանկի Խորհրդի նիստերին, մասնավորապես՝ ժամանակին ծանոթանալ նիստի օրակարգի նյութերին, հավաքագրել և վերլուծել անհրաժեշտ տեղեկատվությունը, կազմել եզրակացություններ, հետևություններ և առաջարկություններ.
- օգտագործել ծառայողական տարածքները, կապի միջոցները, Բանկի կողմից տրամադրված այլ գույքը՝ բացառապես իր՝ որպես Խորհրդի նախագահի առջև դրված խնդիրներն իրականացնելու համար.
- Խորհրդի նախագահի լիազորությունների դադարեցման դեպքում 3 օրվա ընթացքում հանձնման-ընդունման ակտով Խորհրդի Աշխատակազմի ղեկավարին կամ Բանկի կողմից մատնանշված այլ անձի հանձնել բոլոր փաստաթղթերը, Բանկի գույքը, ծառայողական տարածքները և դրանց բանալիները, եթե դրանք իրեն տրամադրվել են.
- Ժողովի պահանջով տրամադրել ցանկացած տեղեկատվություն, բացի

կոնֆիդենցիալ և անձնական բնույթի տեղեկատվությունից.

- հետևել շահերի բախման կանոններին և պահանջներին.
- անմիջապես հայտնել ժողովին Բանկի հետ կապված գործարքներում, պայմանագրերում, նախագծերում ցանկացած առևտրային կամ այլ շահագրգռվածության (ուղղակի կամ անուղղակի) առկայության վերաբերյալ՝ Բանկի ներքին փաստաթղթերով նախատեսված կարգով.
- ֆիզիկական և իրավաբանական անձանցից չստանալ նվերներ, ծառայություններ կամ որևէ արտոնություններ, որոնք հանդիսանում են կամ կարող են դիտարկվել որպես Խորհրդի նախագահի պարտականություններ կատարող անձի կողմից ընդունվող որոշման կամ իրականացվող գործողության համար տրվող պարգև.
- չիրապարակել կոնֆիդենցիալ, ներքին և այլ կարգի տեղեկատվություն, որոնք Խորհրդի նախագահին հայտնի են դարձել իր, որպես Խորհրդի նախագահի, պարտականությունները կատարելիս, այն անձանց, որոնց նման կարգի տեղեկատվությունները հասանելի չեն ինչպես նաև չօգտագործել դրանք իր կամ 3-րդ անձանց շահերից ելնելով, ինչպես Խորհրդի նախագահի իր պարտականություններն իրականացնելիս, այնպես էլ իր լիազորությունների ավարտից հետո.
- Բանկի տարածքում աշխատելիս հետևել Բանկի ներքին փաստաթղթերով նախատեսված կանոններին և ընթացակարգերին, կապված անվտանգության ռեժիմի և Բանկի կոնֆիդենցիալ տեղեկատվության հետ տարվող աշխատանքներին.
- գործել իրեն տրամադրված իրավասությունների շրջանակներում, ելնելով Բանկի շահերից.
- իր ծառայողական պարտականություններն իրականացնելիս ցուցաբերել բարձր պատասխանատվություն.
- խուսափել որևէ գործողությունից կամ անգործությունից, որը կարող է բացասական ազդեցություն ունենալ իր կողմից ստանձնած պարտականությունների կատարման վրա.
- Բանկին տեղյակ պահել իր այլ գործնական կամ մասնագիտական գործունեության մասին, որում նա կարող է ընդգրկվել իր՝ որպես Խորհրդի նախագահ պաշտոնավարման ընթացքում կամ նախքան դա.
- իր աշխատանքի ընթացքում բարեխղճորեն և ըստ նշանակության օգտագործել Բանկին պատկանող գույքը, հակառակ դեպքում նա պարտավոր է հատուցել իր կողմից Բանկին իր մեղքով հասցված նյութական վնասը օրենքով սահմանված

կարգով:	
Մասնագիտությունը	- 1988թ-ին ավարտել է Մոսկվայի Ավիացիոն Ինստիտուտը - 2003-2004թթ. ՌԴ Արտաքին առևտրի ակադեմիայում ստացել է “Արժեթղթերի շուկայում պրոֆեսիոնալ գործունեություն” մասնագիտությունը
Բանկից դուրս կառավարման անդամի ծավալած գործունեությունը	1995թ-ից առ այսօր- “Յունիաստրում Բանկ” առևտրային բանկի (ԱԲ) նախագահ, ՌԴ 2006թ-ից առ այսօր “Յունիստրիմ” ԲԲԸ Տնօրենների խորհրդի նախագահ, ՌԴ Դաշնային ժողովի Դաշնության խորհրդին կից Միջտարածաշրջանային բանկային խորհրդի անդամ, Ռուսաստանի բանկերի միության խորհրդի անդամ, «Национальный Банковский Журнал» ամսագրի դիտող խորհրդի անդամ, ՌԴ Դրամական փոխանցումների միջազգային միության (IAMTN) նախագահ
Ազդագիրը գրանցման ներկայացնելու պահին նախորդող 5 տարվա ընթացքում ո՞ր ընկերություններում կամ կազմակերպություններում եւ ինչպիսի՞ ղեկավար պաշտոններ է զբաղեցրել թողարկողի տվյալ կառավարման մարմնի անդամը:	2001- առ այսօր – “Յունիբանկ” ԲԲԸ Խորհրդի նախագահ 1995թ-ից առ այսօր- “Յունիաստրում Բանկ” ԱԲ նախագահ, ՌԴ 2006թ-ից առ այսօր - “Յունիստրիմ” ԲԲԸ Տնօրենների խորհրդի նախագահ, ՌԴ Դաշնային ժողովի Դաշնության խորհրդին կից Միջտարածաշրջանային բանկային խորհրդի անդամ, Ռուսաստանի բանկերի միության խորհրդի անդամ, «Национальный Банковский Журнал» ամսագրի դիտող խորհրդի անդամ, ՌԴ Դրամական փոխանցումների միջազգային միության

	(IAMTN) նախագահ «Ռեսու» ԱՓԲԸ Խորհրդի նախագահ
--	---

Կառավարման մարմնի անդամի անուն ազգանունը	Գեորգի Պիսկով
Բնակության վայրը	ՌԴ, 119146 ք. Մոսկվա, Ֆրունզենսկայա Նաբերեժնայա, տուն 36, բն. 425
Զբաղեցրած պաշտոնը	«Յունիբանկ» ԲԲԸ Խորհրդի անդամ

Խորհրդի անդամի իրավունքները

Խորհրդի անդամն իրավունք ունի.

- ժամանակին ստանալ Բանկի կառավարման մարմիններից և ղեկավար անձանցից իր գործառույթների իրականացման համար անհրաժեշտ ցանկացած տեղեկատվություն.
- օգտագործել ծառայողական տարածքները, կապի միջոցները, Բանկի կողմից տրամադրված այլ գույքը՝ իր լիազորությունների իրականացման համար.
- մասնակցել Խորհրդի բոլոր նիստերին և արտահայտել իր դիրքորոշումը քննարկվող հարցերի շուրջ՝ Կանոնադրությամբ և Խորհրդի կանոնակարգով նախատեսված կարգով.
- օգտվել ՀՀ օրենսդրությամբ, Կանոնադրությամբ, Խորհրդի կանոնակարգով և Բանկի ներքին իրավական ակտերով նախատեսված Բանկի Խորհրդի անդամի այլ իրավունքներից.
- Բանկի հաշվին մասնակցել վերապատրաստման և այլ ուսուցողական դասընթացների.
- մասնակցել Բանկի տարածքային ստորաբաժանումների կանոնադրությունների հաստատմանը.
- իրականացնել ՀՀ օրենսդրությամբ և Բանկի Կանոնադրությամբ Խորհրդի անդամին վերապահված այլ իրավասություններ:

Խորհրդի անդամի պարտականությունները

Խորհրդի անդամը պարտավոր է.

- Իր իրավունքներն իրականացնելիս և պարտականությունները կատարելիս՝ գործել Բանկի և նրա բաժնետերերի շահերից ելնելով, իր իրավունքներն իրականացնել և պարտականությունները կատարել խելամիտ և Բանկի հանդեպ բարեխիղճ.
- իր պարտականությունները կատարել բարեխիղճ և խելամիտ՝ հաշվի առնելով ՀՀ օրենսդրության, Կանոնադրության և Բանկի ներքին փաստաթղթերի պահանջները.
- մասնակցել Խորհրդի նիստերին, իսկ Խորհրդի կանոնակարգով նախատեսված դեպքերում Խորհրդին ներկայացնել իր գրավոր կարծիքները նիստերին քննարկվելիք հարցերի շուրջ կամ քվեաթերթիկ հեռակա քվեարկության համար.
- մասնակցել Խորհրդին կից այն հանձնաժողովների աշխատանքներին, որում նա ընդգրկված է.
- կատարել Խորհրդի և նրա նախագահի հանձնարարականները տրված վերջիններիս իրավասությունների շրջանակներում.
- իր իրավասությունների մեջ մտնող հարցերով կատարել տեղեկատվության կամ Բանկի ընթացիկ իրավիճակի վերլուծություն, ձևակերպել դրանք Խորհրդի Նախագահի կողմից հաստատված փաստաթղթերի ձևին համապատասխան.
- պատշաճ կերպով պատրաստվել Բանկի Խորհրդի նիստերին, մասնավորապես՝ ժամանակին ծանոթանալ նիստի օրակարգի նյութերին, հավաքագրել և վերլուծել անհրաժեշտ տեղեկատվությունը, կազմել եզրակացություններ, հետևություններ և առաջարկություններ.
- օգտագործել ծառայողական տարածքները, կապի միջոցները, Բանկի կողմից տրամադրված այլ գույքը՝ բացառապես իր՝ որպես Խորհրդի անդամի առջև դրված խնդիրներն իրականացնելու համար.
- Խորհրդի անդամի լիազորությունների ժամկետի ավարտի կամ վաղաժամկետ դադարեցման դեպքում 3 օրվա ընթացքում հանձնման-ընդունման ակտով Խորհրդի Աշխատակազմի ղեկավարին կամ Բանկի կողմից մատնանշված այլ անձի հանձնել բոլոր փաստաթղթերը, Բանկի գույքը, ծառայողական տարածքները և դրանց բանալիները, եթե դրանք իրեն տրամադրվել են.
- Խորհրդի նախագահի պահանջով տրամադրել ցանկացած տեղեկատվություն, բացի կոնֆիդենցիալ և անձնական բնույթի տեղեկատվությունից.
- հետևել շահերի բախման կանոններին և պահանջներին.

- անմիջապես հայտնել Խորհրդի նախագահին Բանկի հետ կապված գործարքներում, պայմանագրերում, նախագծերում ցանկացած առևտրային կամ այլ շահագրգռվածության (ուղղակի կամ անուղղակի) առկայության վերաբերյալ՝ Բանկի ներքին փաստաթղթերով նախատեսված կարգով.
- Ֆիզիկական և իրավաբանական անձանցից չստանալ նվերներ, ծառայություններ կամ որևէ արտոնություններ, որոնք հանդիսանում են կամ կարող են դիտարկվել որպես Խորհրդի անդամի պարտականություններ կատարող անձի, կողմից ընդունվող որոշման կամ իրականացվող գործողության համար տրվող պարգև.
- չիրապարակել կոնֆիդենցիալ, ներքին և այլ կարգի տեղեկատվություն, որոնք Խորհրդի անդամին հայտնի են դարձել իր, որպես Խորհրդի անդամի, պարտականությունները կատարելիս, այն անձանց, որոնց նման կարգի տեղեկատվությունները հասանելի չեն ինչպես նաև չօգտագործել դրանք իր կամ 3-րդ անձանց շահերից ելնելով, ինչպես Խորհրդի անդամի իր պարտականություններն իրականացնելիս, այնպես էլ իր լիազորությունների դադարեցումից հետո.
- Բանկի տարածքում աշխատելիս հետևել Բանկի ներքին փաստաթղթերով նախատեսված կանոններին և ընթացակարգերին, կապված անվտանգության ռեժիմի և Բանկի կոնֆիդենցիալ տեղեկատվության հետ տարվող աշխատանքներին.
- գործել իրեն տրամադրված իրավասությունների շրջանակներում, ելնելով Բանկի շահերից.
- իր ծառայողական պարտականություններն իրականացնելիս ցուցաբերել բարձր պատասխանատվություն.
- խուսափել որևէ գործողությունից կամ անգործությունից, որը կարող է բացասական ազդեցություն ունենալ իր կողմից ստանձնած պարտականությունների կատարման վրա.
- Բանկին տեղյակ պահել իր այլ գործնական կամ մասնագիտական գործունեության մասին, որում նա կարող է ընդգրկվել իր՝ որպես Խորհրդի անդամ գործողության ընթացքում կամ նախքան դա.
- իր աշխատանքի ընթացքում բարեխղճորեն և ըստ նշանակության օգտագործել Բանկին պատկանող գույքը, հակառակ դեպքում նա պարտավոր է հատուցել իր կողմից Բանկին իր մեղքով հասցված նյութական վնասը՝ օրենքով սահմանված կարգով:

Մասնագիտությունը

1987 թ.-ին ավարտել է Մոսկվայի Ավիացիոն Ինստիտուտը

	2000թ. –ին ավարտել է Ներդրումային կառավարման եւ հետազոտությունների ինստիտուտը, Լոնդոն, Մեծ Բրիտանիա 2005թ.-ին պաշտպանել է թեզ Գ.Վ. Պլեխանովի անվան Ռուսաստանի տնտեսագիտական ակադեմիայում
Բանկից դուրս կառավարման անդամի ծավալած գործունեությունը	1994թ-ից առ այսօր - “Յունիաստրում Բանկ” առևտրային բանկի (ԱԲ) Տնօրենների Խորհրդի նախագահ, ՌԴ 2006թ-ից առ այսօր - “Յունիստրիմ” ԲԲԸ Տնօրենների Խորհրդի անդամ, ՌԴ 2003թ-ից առ այսօր - Ռուսաստանյան բանկերի միության ներկայացուցիչը Լոնդոնում 2014թ-ից առ այսօր - Պրոտոբեյզ Լաբորատորիզ ՍՊԸ Խորհրդի նախագահ 2015 թ-ից առ այսօր - Ֆինանսական պլանավորման ինստիտուտի հիմնադիր և նախագահ, ՌԴ
Ազդագիրը գրանցման ներկայացնելու պահին նախորդող 5 տարվա ընթացքում ո՞ր ընկերություններում կամ կազմակերպություններում եւ ինչպիսի՞ ղեկավար պաշտոններ է զբաղեցրել թողարկողի տվյալ կառավարման մարմնի անդամը:	2002թ-ից առ այսօր - “Յունիբանկ” ԲԲԸ Խորհրդի անդամ 1994թ-ից առ այսօր - “Յունիաստրում Բանկ” ԱԲ Տնօրենների Խորհրդի նախագահ, ՌԴ 2006թ-ից առ այսօր - “Յունիստրիմ” ԲԲԸ Տնօրենների Խորհրդի անդամ, ՌԴ 2003թ-ից առ այսօր - Ռուսաստանյան բանկերի միության ներկայացուցիչը Լոնդոնում 2014թ-ից առ այսօր - Պրոտոբեյզ Լաբորատորիզ ՍՊԸ Խորհրդի նախագահ 2015 թ-ից առ այսօր - Ֆինանսական պլանավորման ինստիտուտի հիմնադիր և նախագահ

Կառավարման մարմնի անդամի անուն ազգանունը	Սուրեն Հայրիյան
Բնակության վայրը	ՌԴ, ք.Մոսկվա, Խոդինսկիյ ք-ր, տ.5, մ/2 2, բն.91
Զբաղեցրած պաշտոնը	«Յունիբանկ» ԲԲԸ Խորհրդի անդամ
Խորհրդի անդամի իրավունքները Խորհրդի անդամն իրավունք ունի. – ժամանակին ստանալ Բանկի կառավարման մարմիններից և ղեկավար անձանցից իր գործառույթների իրականացման համար անհրաժեշտ ցանկացած տեղեկատվություն. – օգտագործել ծառայողական տարածքները, կապի միջոցները, Բանկի կողմից տրամադրված այլ գույքը՝ իր լիազորությունների իրականացման համար. – մասնակցել Խորհրդի բոլոր նիստերին և արտահայտել իր դիրքորոշումը քննարկվող հարցերի շուրջ՝ Կանոնադրությամբ և Խորհրդի կանոնակարգով նախատեսված կարգով. – օգտվել ՀՀ օրենսդրությամբ, Կանոնադրությամբ, Խորհրդի կանոնակարգով և Բանկի ներքին իրավական ակտերով նախատեսված Բանկի Խորհրդի անդամի այլ իրավունքներից. – Բանկի հաշվին մասնակցել վերապատրաստման և այլ ուսուցողական դասընթացների. – մասնակցել Բանկի տարածքային ստորաբաժանումների կանոնադրությունների հաստատմանը. – իրականացնել ՀՀ օրենսդրությամբ և Բանկի Կանոնադրությամբ Խորհրդի անդամին վերապահված այլ իրավասություններ:	
Խորհրդի անդամի պարտականությունները Խորհրդի անդամը պարտավոր է. – Իր իրավունքներն իրականացնելիս և պարտականությունները կատարելիս՝ գործել Բանկի և նրա բաժնետերերի շահերից ելնելով, իր իրավունքներն իրականացնել և պարտականությունները կատարել խելամիտ և Բանկի հանդեպ բարեխիղճ. – իր պարտականությունները կատարել բարեխիղճ և խելամիտ՝ հաշվի առնելով ՀՀ	

օրենսդրության, Կանոնադրության և Բանկի ներքին փաստաթղթերի պահանջները.

- մասնակցել Խորհրդի նիստերին, իսկ Խորհրդի կանոնակարգով նախատեսված դեպքերում Խորհրդին ներկայացնել իր գրավոր կարծիքները նիստերին քննարկվելիք հարցերի շուրջ կամ քվեաթերթիկ հեռակա քվեարկության համար.
- մասնակցել Խորհրդին կից այն հանձնաժողովների աշխատանքներին, որում նա ընդգրկված է.
- կատարել Խորհրդի և նրա նախագահի հանձնարարականները տրված վերջիններիս իրավասությունների շրջանակներում.
- իր իրավասությունների մեջ մտնող հարցերով կատարել տեղեկատվության կամ Բանկի ընթացիկ իրավիճակի վերլուծություն, ձևակերպել դրանք Խորհրդի Նախագահի կողմից հաստատված փաստաթղթերի ձևին համապատասխան.
- պատշաճ կերպով պատրաստվել Բանկի Խորհրդի նիստերին, մասնավորապես՝ ժամանակին ծանոթանալ նիստի օրակարգի նյութերին, հավաքագրել և վերլուծել անհրաժեշտ տեղեկատվությունը, կազմել եզրակացություններ, հետևություններ և առաջարկություններ.
- օգտագործել ծառայողական տարածքները, կապի միջոցները, Բանկի կողմից տրամադրված այլ գույքը՝ բացառապես իր՝ որպես Խորհրդի անդամի առջև դրված խնդիրներն իրականացնելու համար.
- Խորհրդի անդամի լիազորությունների ժամկետի ավարտի կամ վաղաժամկետ դադարեցման դեպքում 3 օրվա ընթացքում հանձնման-ընդունման ակտով Խորհրդի Աշխատակազմի ղեկավարին կամ Բանկի կողմից մատնանշված այլ անձի հանձնել բոլոր փաստաթղթերը, Բանկի գույքը, ծառայողական տարածքները և դրանց բանալիները, եթե դրանք իրեն տրամադրվել են.
- Խորհրդի նախագահի պահանջով տրամադրել ցանկացած տեղեկատվություն, բացի կոնֆիդենցիալ և անձնական բնույթի տեղեկատվությունից.
- հետևել շահերի բախման կանոններին և պահանջներին.
- անմիջապես հայտնել Խորհրդի նախագահին Բանկի հետ կապված գործարքներում, պայմանագրերում, նախագծերում ցանկացած առևտրային կամ այլ շահագրգռվածության (ուղղակի կամ անուղղակի) առկայության վերաբերյալ՝ Բանկի ներքին փաստաթղթերով նախատեսված կարգով.
- ֆիզիկական և իրավաբանական անձանցից չստանալ նվերներ, ծառայություններ կամ որևէ արտոնություններ, որոնք հանդիսանում են կամ կարող են դիտարկվել որպես Խորհրդի անդամի պարտականություններ կատարող անձի, կողմից

ընդունվող որոշման կամ իրականացվող գործողության համար տրվող պարզև. – չիրապարակել կոնֆիդենցիալ, ներքին և այլ կարգի տեղեկատվություն, որոնք Խորհրդի անդամին հայտնի են դարձել իր, որպես Խորհրդի անդամի, պարտականությունները կատարելիս, այն անձանց, որոնց նման կարգի տեղեկատվությունները հասանելի չեն ինչպես նաև չօգտագործել դրանք իր կամ 3-րդ անձանց շահերից ելնելով, ինչպես Խորհրդի անդամի իր պարտականություններն իրականացնելիս, այնպես էլ իր լիազորությունների դադարեցումից հետո. – Բանկի տարածքում աշխատելիս հետևել Բանկի ներքին փաստաթղթերով նախատեսված կանոններին և ընթացակարգերին, կապված անվտանգության ռեժիմի և Բանկի կոնֆիդենցիալ տեղեկատվության հետ տարվող աշխատանքներին. – գործել իրեն տրամադրված իրավասությունների շրջանակներում, ելնելով Բանկի շահերից. – իր ծառայողական պարտականություններն իրականացնելիս ցուցաբերել բարձր պատասխանատվություն. – խուսափել որևէ գործողությունից կամ անգործությունից, որը կարող է բացասական ազդեցություն ունենալ իր կողմից ստանձնած պարտականությունների կատարման վրա. – Բանկին տեղյակ պահել իր այլ գործնական կամ մասնագիտական գործունեության մասին, որում նա կարող է ընդգրկվել իր՝ որպես Խորհրդի անդամ գործողության ընթացքում կամ նախքան դա. – իր աշխատանքի ընթացքում բարեխղճորեն և ըստ նշանակության օգտագործել Բանկին պատկանող գույքը, հակառակ դեպքում նա պարտավոր է հատուցել իր կողմից Բանկին իր մեղքով հասցված նյութական վնասը՝ օրենքով սահմանված կարգով:	
Մասնագիտությունը	1996թ.-ին ավարտել է Երեւանի Ժողովրդական տնտեսության ինստիտուտը 2012-2013թ.-ին ստացել է մագիստրոսի կոչում (MBA) Չիկագոյի Բուֆի Դպրոցում
Բանկից դուրս կառավարման անդամի ծավալած գործունեությունը	2014թ-ից առ այսօր – Tempo France ընկերության Խորհրդի անդամ
Ազդագիրը գրանցման	2002թ-ից առ այսօր – “Յունիբանկ” ԲԲԸ Խորհրդի

ներկայացնելու պահին նախորդող 5 տարվա ընթացքում ո՞ր ընկերություններում կամ կազմակերպություններում եւ ինչպիսի՞ ղեկավար պաշտոններ է զբաղեցրել թողարկողի տվյալ կառավարման մարմնի անդամը:	անդամ 05.2007-10.2013թթ. «Յունիստրիմ Բանկ», նախագահ
--	--

Կառավարման մարմնի անդամի անուն ազգանունը	Էդուարդ Զամանյան
Բնակության վայրը	ՌԴ, ք. Մոսկվա, Սնայպեռսկայա փող. 12
Զբաղեցրած պաշտոնը	«Յունիբանկ» ԲԲԸ Խորհրդի անդամ

Խորհրդի անդամի իրավունքները

Խորհրդի անդամն իրավունք ունի.

- ժամանակին ստանալ Բանկի կառավարման մարմիններից և ղեկավար անձանցից իր գործառույթների իրականացման համար անհրաժեշտ ցանկացած տեղեկատվություն.
- օգտագործել ծառայողական տարածքները, կապի միջոցները, Բանկի կողմից տրամադրված այլ գույքը՝ իր լիազորությունների իրականացման համար.
- մասնակցել Խորհրդի բոլոր նիստերին և արտահայտել իր դիրքորոշումը քննարկվող հարցերի շուրջ՝ Կանոնադրությամբ և Խորհրդի կանոնակարգով նախատեսված կարգով.
- օգտվել ՀՀ օրենսդրությամբ, Կանոնադրությամբ, Խորհրդի կանոնակարգով և Բանկի ներքին իրավական ակտերով նախատեսված Բանկի Խորհրդի անդամի այլ իրավունքներից.
- Բանկի հաշվին մասնակցել վերապատրաստման և այլ ուսուցողական դասընթացների.
- մասնակցել Բանկի տարածքային ստորաբաժանումների կանոնադրությունների հաստատմանը.
- իրականացնել ՀՀ օրենսդրությամբ և Բանկի Կանոնադրությամբ Խորհրդի անդամին վերապահված այլ իրավասություններ:

Խորհրդի անդամի պարտականությունները

Խորհրդի անդամը պարտավոր է.

- Իր իրավունքներն իրականացնելիս և պարտականությունները կատարելիս՝ գործել Բանկի և նրա բաժնետերերի շահերից ելնելով, իր իրավունքներն իրականացնել և պարտականությունները կատարել խելամիտ և Բանկի հանդեպ բարեխիղճ.
- իր պարտականությունները կատարել բարեխիղճ և խելամիտ՝ հաշվի առնելով ՀՀ օրենսդրության, Կանոնադրության և Բանկի ներքին փաստաթղթերի պահանջները.
- մասնակցել Խորհրդի նիստերին, իսկ Խորհրդի կանոնակարգով նախատեսված դեպքերում Խորհրդին ներկայացնել իր գրավոր կարծիքները նիստերին քննարկվելիք հարցերի շուրջ կամ քվեաթերթիկ հեռակա քվեարկության համար.
- մասնակցել Խորհրդին կից այն հանձնաժողովների աշխատանքներին, որում նա ընդգրկված է.
- կատարել Խորհրդի և նրա նախագահի հանձնարարականները տրված վերջիններիս իրավասությունների շրջանակներում.
- իր իրավասությունների մեջ մտնող հարցերով կատարել տեղեկատվության կամ Բանկի ընթացիկ իրավիճակի վերլուծություն, ձևակերպել դրանք Խորհրդի Նախագահի կողմից հաստատված փաստաթղթերի ձևին համապատասխան.
- պատշաճ կերպով պատրաստվել Բանկի Խորհրդի նիստերին, մասնավորապես՝ ժամանակին ծանոթանալ նիստի օրակարգի նյութերին, հավաքագրել և վերլուծել անհրաժեշտ տեղեկատվությունը, կազմել եզրակացություններ, հետևություններ և առաջարկություններ.
- օգտագործել ծառայողական տարածքները, կապի միջոցները, Բանկի կողմից տրամադրված այլ գույքը՝ բացառապես իր՝ որպես Խորհրդի անդամի առջև դրված խնդիրներն իրականացնելու համար.
- Խորհրդի անդամի լիազորությունների ժամկետի ավարտի կամ վաղաժամկետ դադարեցման դեպքում 3 օրվա ընթացքում հանձնման-ընդունման ակտով Խորհրդի Աշխատակազմի ղեկավարին կամ Բանկի կողմից մատնանշված այլ անձի հանձնել բոլոր փաստաթղթերը, Բանկի գույքը, ծառայողական տարածքները և դրանց բանալիները, եթե դրանք իրեն տրամադրվել են.
- Խորհրդի նախագահի պահանջով տրամադրել ցանկացած տեղեկատվություն, բացի կոնֆիդենցիալ և անձնական բնույթի տեղեկատվությունից.
- հետևել շահերի բախման կանոններին և պահանջներին.

- անմիջապես հայտնել Խորհրդի նախագահին Բանկի հետ կապված գործարքներում, պայմանագրերում, նախագծերում ցանկացած առևտրային կամ այլ շահագրգռվածության (ուղղակի կամ անուղղակի) առկայության վերաբերյալ՝ Բանկի ներքին փաստաթղթերով նախատեսված կարգով.
- ֆիզիկական և իրավաբանական անձանցից չստանալ նվերներ, ծառայություններ կամ որևէ արտոնություններ, որոնք հանդիսանում են կամ կարող են դիտարկվել որպես Խորհրդի անդամի պարտականություններ կատարող անձի, կողմից ընդունվող որոշման կամ իրականացվող գործողության համար տրվող պարգև.
- չիրապարակել կոնֆիդենցիալ, ներքին և այլ կարգի տեղեկատվություն, որոնք Խորհրդի անդամին հայտնի են դարձել իր, որպես Խորհրդի անդամի, պարտականությունները կատարելիս, այն անձանց, որոնց նման կարգի տեղեկատվությունները հասանելի չեն ինչպես նաև չօգտագործել դրանք իր կամ 3-րդ անձանց շահերից ելնելով, ինչպես Խորհրդի անդամի իր պարտականություններն իրականացնելիս, այնպես էլ իր լիազորությունների դադարեցումից հետո.
- Բանկի տարածքում աշխատելիս հետևել Բանկի ներքին փաստաթղթերով նախատեսված կանոններին և ընթացակարգերին, կապված անվտանգության ռեժիմի և Բանկի կոնֆիդենցիալ տեղեկատվության հետ տարվող աշխատանքներին.
- գործել իրեն տրամադրված իրավասությունների շրջանակներում, ելնելով Բանկի շահերից.
- իր ծառայողական պարտականություններն իրականացնելիս ցուցաբերել բարձր պատասխանատվություն.
- խուսափել որևէ գործողությունից կամ անգործությունից, որը կարող է բացասական ազդեցություն ունենալ իր կողմից ստանձնած պարտականությունների կատարման վրա.
- Բանկին տեղյակ պահել իր այլ գործնական կամ մասնագիտական գործունեության մասին, որում նա կարող է ընդգրկվել իր՝ որպես Խորհրդի անդամ գործողության ընթացքում կամ նախքան դա.
- իր աշխատանքի ընթացքում բարեխղճորեն և ըստ նշանակության օգտագործել Բանկին պատկանող գույքը, հակառակ դեպքում նա պարտավոր է հատուցել իր կողմից Բանկին իր մեղքով հասցված նյութական վնասը՝ օրենքով սահմանված կարգով:

Մասնագիտությունը

1985թ.-ին ավարտել է Օրջոնիկիձեի անվան Կառավարման ինստիտո

Բանկից դուրս կառավարման անդամի ծավալած գործունեությունը	2014թ-ից առ այսօր - “Յունիստրիմ” ԲԲԸ Տնօրենների խորհրդի անդամ
Ազդագիրը գրանցման ներկայացնելու պահին նախորդող 5 տարվա ընթացքում ո՞ր ընկերություններում կամ կազմակերպություններում եւ ինչպիսի՞ ղեկավար պաշտոններ է զբաղեցրել թողարկողի տվյալ կառավարման մարմնի անդամը:	2007թ-ից առ այսօր – “Յունիբանկ” ԲԲԸ Խորհրդի անդամ 2014թ-ից առ այսօր - “Յունիստրիմ” ԲԲԸ Տնօրենների խորհրդի անդամ

Կառավարման մարմնի անդամի անուն ազգանունը	Հրահատ Արզումանյան
Բնակության վայրը	ՌԴ, ք. Մոսկվա, Մեծ Օրդինկա փող., 2.51, բն. 3
Զբաղեցրած պաշտոնը	«Յունիբանկ» ԲԲԸ Խորհրդի անդամ
Խորհրդի անդամի իրավունքները Խորհրդի անդամն իրավունք ունի. – ժամանակին ստանալ Բանկի կառավարման մարմիններից և ղեկավար անձանցից իր գործառույթների իրականացման համար անհրաժեշտ ցանկացած տեղեկատվություն. – օգտագործել ծառայողական տարածքները, կապի միջոցները, Բանկի կողմից տրամադրված այլ գույքը՝ իր լիազորությունների իրականացման համար. – մասնակցել Խորհրդի բոլոր նիստերին և արտահայտել իր դիրքորոշումը քննարկվող հարցերի շուրջ՝ Կանոնադրությամբ և Խորհրդի կանոնակարգով նախատեսված կարգով. – օգտվել ՀՀ օրենսդրությամբ, Կանոնադրությամբ, Խորհրդի կանոնակարգով և Բանկի ներքին իրավական ակտերով նախատեսված Բանկի Խորհրդի անդամի այլ իրավունքներից.	

- Բանկի հաշվին մասնակցել վերապատրաստման և այլ ուսուցողական դասընթացների.
- մասնակցել Բանկի տարածքային ստորաբաժանումների կանոնադրությունների հաստատմանը.
- իրականացնել ՀՀ օրենսդրությամբ և Բանկի Կանոնադրությամբ Խորհրդի անդամին վերապահված այլ իրավասություններ:

Խորհրդի անդամի պարտականությունները

Խորհրդի անդամը պարտավոր է.

- Իր իրավունքներն իրականացնելիս և պարտականությունները կատարելիս՝ գործել Բանկի և նրա բաժնետերերի շահերից ելնելով, իր իրավունքներն իրականացնել և պարտականությունները կատարել խելամիտ և Բանկի հանդեպ բարեխիղճ.
- իր պարտականությունները կատարել բարեխիղճ և խելամիտ՝ հաշվի առնելով ՀՀ օրենսդրության, Կանոնադրության և Բանկի ներքին փաստաթղթերի պահանջները.
- մասնակցել Խորհրդի նիստերին, իսկ Խորհրդի կանոնակարգով նախատեսված դեպքերում Խորհրդին ներկայացնել իր գրավոր կարծիքները նիստերին քննարկվելիք հարցերի շուրջ կամ քվեաթերթիկ հեռակա քվեարկության համար.
- մասնակցել Խորհրդին կից այն հանձնաժողովների աշխատանքներին, որում նա ընդգրկված է.
- կատարել Խորհրդի և նրա նախագահի հանձնարարականները տրված վերջիններիս իրավասությունների շրջանակներում.
- իր իրավասությունների մեջ մտնող հարցերով կատարել տեղեկատվության կամ Բանկի ընթացիկ իրավիճակի վերլուծություն, ձևակերպել դրանք Խորհրդի Նախագահի կողմից հաստատված փաստաթղթերի ձևին համապատասխան.
- պատշաճ կերպով պատրաստվել Բանկի Խորհրդի նիստերին, մասնավորապես՝ ժամանակին ծանոթանալ նիստի օրակարգի նյութերին, հավաքագրել և վերլուծել անհրաժեշտ տեղեկատվությունը, կազմել եզրակացություններ, հետևություններ և առաջարկություններ.
- օգտագործել ծառայողական տարածքները, կապի միջոցները, Բանկի կողմից տրամադրված այլ գույքը՝ բացառապես իր՝ որպես Խորհրդի անդամի առջև դրված խնդիրներն իրականացնելու համար.
- Խորհրդի անդամի լիազորությունների ժամկետի ավարտի կամ վաղաժամկետ դադարեցման դեպքում 3 օրվա ընթացքում հանձնման-ընդունման ակտով Խորհրդի

Աշխատակազմի ղեկավարին կամ Բանկի կողմից մատնանշված այլ անձի հանձնել բոլոր փաստաթղթերը, Բանկի գույքը, ծառայողական տարածքները և դրանց բանալիները, եթե դրանք իրեն տրամադրվել են.

- Խորհրդի նախագահի պահանջով տրամադրել ցանկացած տեղեկատվություն, բացի կոնֆիդենցիալ և անձնական բնույթի տեղեկատվությունից.
- հետևել շահերի բախման կանոններին և պահանջներին.
- անմիջապես հայտնել Խորհրդի նախագահին Բանկի հետ կապված գործարքներում, պայմանագրերում, նախագծերում ցանկացած առևտրային կամ այլ շահագրգռվածության (ուղղակի կամ անուղղակի) առկայության վերաբերյալ՝ Բանկի ներքին փաստաթղթերով նախատեսված կարգով.
- ֆիզիկական և իրավաբանական անձանցից չստանալ նվերներ, ծառայություններ կամ որևէ արտոնություններ, որոնք հանդիսանում են կամ կարող են դիտարկվել որպես Խորհրդի անդամի պարտականություններ կատարող անձի, կողմից ընդունվող որոշման կամ իրականացվող գործողության համար տրվող պարգև.
- չիրապարակել կոնֆիդենցիալ, ներքին և այլ կարգի տեղեկատվություն, որոնք Խորհրդի անդամին հայտնի են դարձել իր, որպես Խորհրդի անդամի, պարտականությունները կատարելիս, այն անձանց, որոնց նման կարգի տեղեկատվությունները հասանելի չեն ինչպես նաև չօգտագործել դրանք իր կամ 3-րդ անձանց շահերից ելնելով, ինչպես Խորհրդի անդամի իր պարտականություններն իրականացնելիս, այնպես էլ իր լիազորությունների դադարեցումից հետո.
- Բանկի տարածքում աշխատելիս հետևել Բանկի ներքին փաստաթղթերով նախատեսված կանոններին և ընթացակարգերին, կապված անվտանգության ռեժիմի և Բանկի կոնֆիդենցիալ տեղեկատվության հետ տարվող աշխատանքներին.
- գործել իրեն տրամադրված իրավասությունների շրջանակներում, ելնելով Բանկի շահերից.
- իր ծառայողական պարտականություններն իրականացնելիս ցուցաբերել բարձր պատասխանատվություն.
- խուսափել որևէ գործողությունից կամ անգործությունից, որը կարող է բացասական ազդեցություն ունենալ իր կողմից ստանձնած պարտականությունների կատարման վրա.
- Բանկին տեղյակ պահել իր այլ գործնական կամ մասնագիտական գործունեության մասին, որում նա կարող է ընդգրկվել իր՝ որպես Խորհրդի անդամ գործողության ընթացքում կամ նախքան դա.

– իր աշխատանքի ընթացքում բարեխղճորեն և ըստ նշանակության օգտագործել Բանկին պատկանող գույքը, հակառակ դեպքում նա պարտավոր է հատուցել իր կողմից Բանկին իր մեղքով հասցված նյութական վնասը՝ օրենքով սահմանված կարգով:	
Մասնագիտությունը	1987 թ.-ին ավարտել է Մոսկվայի Ավիացիոն Ինստիտուտը 2000թ.-ին ավարտել է Ներդրումային կառավարման եւ հետազոտությունների ինստիտուտը, Լոնդոն, Մեծ Բրիտանիա 2005թ.-ին պաշտպանել է թեզ Գ.Վ. Պլեխանովի անվան Ռուսաստանի տնտեսագիտական ակադեմիայում
Բանկից դուրս կառավարման անդամի ծավալած գործունեությունը	2014թ. -ից առ այսօր – “Տրանսստրոյբանկ”-ի Տնօրենների Խորհրդի նախագահ
Ազդագիրը գրանցման ներկայացնելու պահին նախորդող 5 տարվա ընթացքում ո՞ր ընկերություններում կամ կազմակերպություններում եւ ինչպիսի՞ ղեկավար պաշտոններ է զբաղեցրել թողարկողի տվյալ կառավարման մարմնի անդամը:	2014թ.-ից առ այսօր – “Յունիբանկ” ԲԲԸ Խորհրդի անդամ 2014թ. -ից առ այսօր- “Տրանսստրոյբանկ”-ի Տնօրենների Խորհրդի նախագահ

Վարչություն

Կառավարման մարմնի անդամի անուն ազգանունը	Վարդան Աթայան
Բնակության վայրը	ք. Երևան, Կոմիտաս 62, բն. 6
Զբաղեցրած պաշտոնը	«Յունիբանկ» ԲԲԸ Վարչության նախագահ –

Իրավասություններն ու պարտականությունները

Վարչության նախագահի բացառիկ իրավասությանն են ենթակա Բանկը ՀՀ-ում և օտարերկրյա պետություններում ներկայացնելը, ինչպես նաև Բանկի անունից գործարքներ կնքելը.

Վարչության նախագահը Բանկի անունից լիազորված և իրավասու է՝

- Իր իրավասության շրջանակներում տնօրինել Բանկի գույքը, այդ թվում՝ ֆինանսական միջոցները, կնքել բանկային գործունեություն և ֆինանսական գործառնություններ կատարելու համար անհրաժեշտ գործարքներ, կամ լիազորել դրանց կնքումը այլ անձի, (գույքի օտարման և ձեռք բերման՝ Բանկի ակտիվների հաշվեկշռային արժեքի 25%-ից մինչև 50% արժեքով գործարքները կնքելով միայն Խորհրդի կամ 50%-ից ավելի Ժողովի նախնական համաձայնության առկայության դեպքում.
- տալ լիազորագրեր, այդ թվում՝ Բանկի մասնաճյուղերի կառավարիչներին.
- նախագահել Վարչության նիստերը և ղեկավարել Վարչության աշխատանքները.
- ստորագրել և իրավասու մարմիններին ներկայացնել Բանկի ֆինանսական, վիճակագրական, հարկային հաշվետվությունները, հայցադիմումները և անհրաժեշտ այլ փաստաթղթեր.
- աշխատանքի ընդունել և աշխատանքից ազատել Բանկի աշխատակիցներին, ինչպես նաև նրանց նկատմամբ կիրառել խրախուսման և կարգապահական տույժի միջոցներ.
- սահմանել իր տեղակալների աշխատանքային ոլորտները.
- իր իրավասության սահմաններում և Վարչության որոշումների հիման վրա արձակել հրամաններ, կարգադրություններ, կատարման համար պարտադիր ցուցումներ և վերահսկել դրանց կատարումը.
- Բանկի աշխատակիցների նկատմամբ կիրառել խրախուսման և կարգապահական տույժի միջոցներ.
- իր իրավասության սահմաններում հաստատել ֆինանսական գործառնությունների կատարման հրահանգներ և ներբանկային հսկողությունը կանոնակարգող այլ փաստաթղթեր.
- իր իրավասության սահմաններում և Վարչության որոշումների հիման վրա որոշում ընդունել Բանկի պարտապանների պարտքի վրա տույժերի հաշվարկի

դադարեցման, հաշվարկված տույժերի ու տուգանքների զեղչման, կամ ներման մասին և ներկայացնել Խորհրդի հաստատմանը. – հսկել Բանկի ծախսերի հիմնավորվածությունը. – իրականացնել սույն կանոնադրությամբ կամ օրենքով Բանկի Ժողովի կամ Խորհրդի իրավասությունը չհամարվող այլ լիազորություններ:	
Մասնագիտությունը	1990թ.-ին ավարտել է Երեւանի Ժողովրդական տնտեսության ինստիտուտը
Բանկից դուրս կառավարման անդամի ծավալած գործունեությունը	22.09.2008 - առ այսօր - “ՌԵՍՈ” ԱՓԲԸ Խորհրդի անդամ 03.03.2008- առ այսօր “Յունիլիզինգ” ՎԿ ՓԲԸ Խորհրդի Նախագահ (“Unileasing ” ՓԲԸ բաժնետեր՝ 1%) 31.07.2006 - առ այսօր - Հայաստանի Բանկերի Միության Խորհրդի անդամ 21.12.2007 - առ այսօր - ACRA վարկային գործակալության Խորհրդի անդամ
Ազդագիրը գրանցման ներկայացնելու պահին նախորդող 5 տարվա ընթացքում ո՞ր ընկերություններում կամ կազմակերպություններում ել ինչպիսի՞ ղեկավար պաշտոններ է զբաղեցրել թողարկողի տվյալ կառավարման մարմնի անդամը:	24.09.2001- առ այսօր - “Յունիբանկ” ԲԲԸ վարչության նախագահ 22.09.2008 - առ այսօր - “ՌԵՍՈ” ԱՓԲԸ ՓԲԸ Խորհրդի անդամ 03.03.2008- առ այսօր “Յունիլիզինգ” ՎԿ ՓԲԸ Խորհրդի Նախագահ (“Յունիլիզինգ” ՎԿ ՓԲԸ բաժնետեր՝ 1%) 31.07.2006 - առ այսօր - Հայաստանի Բանկերի Միության Խորհրդի անդամ 21.12.2007 - առ այսօր - ACRA վարկային գործակալության Խորհրդի անդամ
Կառավարման մարմնի անդամի անուն ազգանունը	Զաքար Բոյաջյան

Բնակության վայրը	ք. Երևան Նոր Նորք 2րդ զանգված, Մոլդովական 50/3 բն.53
Զբաղեցրած պաշտոնը	Վարչության նախագահի առաջին տեղակալ- ռիսկերի կառավարման տնօրեն, Վարչության անդամ

Իրավասություններն ու պարտականությունները

- Վարկային հայտերի հաստատում/մերժում սահմանված սահմանաչափերին համապատասխան Բանկի զարգացման ծրագրերի և այլ փաստաթղթերի նախապատրաստական աշխատանքներին մասնակցություն.
- Բանկի շահերի ներկայացում, իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց հետ փոխհարաբերություններում իր լիազորությունների սահմաններում, Բանկի անունից հանդես գալ՝ ինչպես ՀՀ տարածքում, այնպես էլ ՀՀ սահմաններից դուրս.
- Բանկի վարկային կոմիտեի աշխատանքների կազմակերպում և կոորդինացում.
- ՓՄՁ վարկերի մոնիթորինգի նկատմամբ հսկողություն.
- Բանկի ռիսկերի ժամանակին բացահայտման և դրանց կառավարման ուղղությամբ աշխատանքների կազմակերպում և կոորդինացում.
- Տնօրինության աշխատանքների կազմակերպում և կոորդինացում.
- Տնօրինության աշխատանքների բաշխում աշխատակիցների միջև.
- Տնօրինության խնդիրների և գործառույթների կատարման նկատմամբ հսկողություն.
- Տնօրինության աշխատակիցներին անհրաժեշտ ներքին ծառայողական փաստաթղթերի ծանոթացում.
- Բանկի այլ ստորաբաժանումների փոխհամաձայնեցված աշխատանքի ապահովում.
- Տնօրինության գործունեության տարեկան պլանների մշակում և դրանց ներկայացումը հաստատման.
- Տնօրինության խնդիրներին առնչվող կամ Բանկի կանոնադրությունից բխող փաստաթղթերի նշագրում.
- Տնօրինության աշխատանքների և հանձնարարականների կատարման արդյունքներով պատրաստված փաստաթղթերի ստորագրում և ներկայացում Բանկի Խորհրդին և Վարչությանը.
- Տնօրինության աշխատակիցների որակավորման բարձրացման ապահովում.
- Տնօրինության աշխատակիցների ամենամյա և ամենամյա լրացուցիչ

արձակուրդների ժամկետների պլանավորում. – Տնօրինության տարեկան ծախսերի նախահաշվի կազմում. – Տնօրինությանը հասցեագրված և տնօրինությունից դուրս եկող փաստաթղթերի գործավարության և համապատասխան կարգով արխիվացման ապահովում. – Տնօրինության բարենպաստ աշխատանքային մթնոլորտի ապահովում. – Պատասխանատվություն է կրում տնօրինության արդյունավետ գործունեության, գործառույթների պատշաճ կատարման համար. – Պատասխանատվություն է կրում տնօրինության աշխատանքային և կատարողական կարգապահության պատշաճ մակարդակի, աշխատանքային մթնոլորտի ապահովման համար. – Պատասխանատվություն է կրում տնօրինությանը վերաբերվող հրամանների, կարգադրությունների և հանձնարարականների կատարման համար. – Պատասխանատվություն է կրում տնօրինության գործունեության վերաբերյալ Բանկի ղեկավարությանը ոչ ճշգրիտ տեղեկատվության տրամադրման համար. – Պատասխանատվություն է կրում բանկային գաղտնիքի մասին օրենսդրության և Բանկի կողմից սահմանված կարգերի պահանջները խախտելու համար. – Պատասխանատվություն է կրում Բանկին հասցված վնասների համար, եթե օրենքով սահմանված չեն պատասխանատվության այլ հիմքեր և չափեր. – Պատասխանատվություն է կրում իր գործողությունների համար (այդ թվում՝ իր կողմից նշագրված փաստաթղթերի և նորմատիվային բնույթի ակտերի՝ օրենսդրության պահանջներին համապատասխանությունը հավաստելու)՝ ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով :	
Մասնագիտությունը	1993թ.-ին ավարտել է Երեւանի ՏՆտեսագիտական Ինստիտուտը եւ Ամերիկյան Համալսարանը Հայաստանում
Բանկից դուրս կառավարման անդամի ծավալած գործունեությունը	01.07.2014թ-ից Գազել Ֆայնանս, Եվրասիա հիմնադրամ, Ներդրումների գծով տնօրեն
Ազդագիրը գրանցման ներկայացնելու պահին նախորդող 5 տարվա ընթացքում ո՞ր ընկերություններում կամ	2013թ.-ի հուլիսի 1-ից առ այսօր՝ - "Յունիբանկ" ԲԲԸ, Վարչության նախագահի առաջին տեղակալ- ռիսկերի կառավարման տնօրեն, Վարչության անդամ

կազմակերպություններում եւ ինչպիսի՞ ղեկավար պաշտոններ է զբաղեցրել թողարկողի տվյալ կառավարման մարմնի անդամը:	04.13թ.-07.13՝ - "Յունիբանկ" ՓԲԸ, Վարչության նախագահի առաջին տեղակալ-վարկային ռիսկերի և հավաքագրումների գծով տնօրեն, Վարչության անդամ 09.11թ.-04.13թ՝. "Յունիբանկ" ՓԲԸ, Վարչության նախագահի առաջին տեղակալ-վարկավորման գծով տնօրեն, Վարչության անդամ 2010-2011թթ.՝ "Յունիբանկ" ՓԲԸ, Վարչության նախագահի առաջին տեղակալ, Վարչության անդամ
--	---

Կառավարման մարմնի անդամի անուն ազգանունը	Մեսրոպ Հակոբյան
Բնակության վայրը	ք.Երևան, Թամանյան 1ա, բն 13
Զբաղեցրած պաշտոնը	Բանկի Վարչության նախագահի տեղեկալ-Օպերացիոն սպասարկման և տեղեկատվական համակարգերի տնօրեն

Իրավասություններն ու պարտականությունները

- Բանկի բանկային քարտերի օգտագործողների ծավալների ավելացումը.
- բանկային քարտերով մատուցվող ծառայությունների տեսակների ավելացումը և դրանցով իրականացվող գործառնությունների ծավալների ընդլայնումը.
- POS տերմինալներով իրականացվող գործառնությունների սպասարկումը և մատուցվող ծառայությունների ընդլայնումը.
- տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ոլորտում Բանկի բնականոն գործունեության ապահովումը.
- Բանկի տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ոլորտի հեռանկարային զարգացման ուղիների, տարեկան աշխատանքային պլանների, բյուջեի մշակումանը մասնակցությունը.
- օգտագործվող օպերացիոն և կիրառական ծրագրային փաթեթների անխափան աշխատանքի, ադմինիստրավորման և զարգացման ապահովումը.

- նոր ծրագրային փաթեթների ձեռք բերման գործընթացին մասնակցությունը.
- Բանկի հիմնական և ռեզերվային սերվերային սենյակների տեխնիկական պայմանների ապահովման գործընթացի կազմակերպում և ղեկավարում.
- համակարգչային սարքավորումների, ցանցային և էլեկտրոնային կապի միջոցների ձեռք բերման, նախապատրաստման և տեղադրման գործընթացը.
- Բանկում նոր տեխնոլոգիաների մշակում և ներդնում, նոր ծառայությունների մատուցման համար նորմալ տեխնոլոգիական հիմքի ստեղծում և ներդնումը.
- Հաճախորդների հաշվարկագործառնական, դրամարկղային սպասարկումը, բանկային ծառայությունների մատուցման կազմակերպումը.
- Բանկի մասնաճյուղային ցանցի ենթակառուցվածքների, վարչական և օպերացիոն համակարգերի կառավարումն ու զարգացումն է, տարածքային ստորաբաժանումների շահութաբերության և բանկային շուկայում նրանց մրցունակության բարձրացման ապահովումը.
- Տարածքային և Տնօրինությանը ենթակա կառուցվածքային ստորաբաժանումների գործունեության կոորդինացումը և ընդհանուր հսկողությունը.
- Տարածաշրջաններում ուսումնասիրությունների կատարումը և մասնաճյուղային ցանցի ընդլայնմանն ուղղված առաջարկությունների ներկայացումը.
- Մասնաճյուղերում որակյալ և բարձրակարգ կադրերով ապահովման նպաստումը.
- Մասնաճյուղերում հաճախորդների սպասարկման պատշաճ մակարդակի և որակի նկատմամբ հսկողության սահմանումը:

Մասնագիտությունը	1998թ.-ին ավարտել է Երեւանի Ճարտարապետության և շինարարության պետական համալսարանը
Բանկից դուրս կառավարման անդամի ծավալած գործունեությունը	03.03.2008- առ այսօր “Յունիլիզինգ” ՎԿ ՓԲԸ Խորհրդի անդամ
Ազդագիրը գրանցման ներկայացնելու պահին նախորդող 5 տարվա ընթացքում ո՞ր ընկերություններում կամ կազմակերպություններում եւ	02.08.2010- առ այսօր – “Յունիբանկ” ԲԲԸ վարչության նախագահի տեղակալ 03.03.2008- առ այսօր “Յունիլիզինգ” ՎԿ ՓԲԸ Խորհրդի անդամ

ինչպիսի՞ ղեկավար պաշտոններ է զբաղեցրել թողարկողի տվյալ կառավարման մարմնի անդամը:	
--	--

Կառավարման մարմնի անդամի անուն ազգանունը	Գոհար Գրիգորյան
Բնակության վայրը	ք.Երևան Կոմիտաս 35 բն. 26
Զբաղեցրած պաշտոնը	Գլխավոր հաշվապահ, Վարչության անդամ

Իրավասություններն ու պարտականությունները

- Բանկի գլխավոր հաշվապահն առնվազն եռամսյակը մեկ անգամ Բանկի Խորհրդին և Վարչությանն է ներկայացնում ֆինանսական հաշվետվություն՝ Խորհրդի հաստատած ձևով և բովանդակությամբ.
- Բանկի գլխավոր հաշվապահը պատասխանատվություն է կրում Բանկի հաշվապահական հաշվառման վարման, դրա վիճակի և հավաստիության, տարեկան հաշվետվության, ֆինանսական և վիճակագրական հաշվետվություններն օրենքներով և այլ իրավական ակտերով սահմանված պետական կառավարման մարմիններին ժամանակին ներկայացնելու, ինչպես նաև Բանկի մասնակիցներին, պարտատերերին և մամուլի ու զանգվածային լրատվության մյուս միջոցներին Բանկի մասին տրամադրվող ֆինանսական տեղեկությունների հավաստիության համար՝ օրենքին, այլ իրավական ակտերին և Բանկի կանոնադրությանը համապատասխան: Խորհրդին ներկայացված հաշվետվությունների և տեղեկատվության մեջ անարժանահավատ տվյալների հայտնաբերման դեպքերում՝ գլխավոր հաշվապահը ներկայացնում է դրանց առաջացման նախադրյալները, վկայակոչում է Բանկի աշխատակիցներին, որոնք անմիջականորեն մասնակցել են տվյալ հաշվետվությունների կամ տեղեկատվության կազմման աշխատանքներին, և առաջարկում է լուծման միջոցներ դրանք ապագայում չկրկնելու կամ առկա թերությունները վերացնելու ուղղությամբ.
- «Բանկերի և բանկային գործունեության մասին» ՀՀ օրենքով, այլ օրենքներով և իր կողմից կնքված «Լրիվ նյութական պատասխանատվության» պայմանագրին

համապատասխան պատասխանատվություն է կրում իր դիտավորյալ գործողությունների կամ անգործության հետևանքով Բանկին պատճառված վնասների համար.

- պատրաստում և ներկայացնում է ֆինանսական եւ տնտեսական գործունեության վերաբերյալ պահանջվող հաշվետվությունները.
- ֆինանսական ռեսուրսների օգտագործման նկատմամբ վերահսկողության ապահովումը՝ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներին, օրենսդրությանը, Բանկի ներքին իրավական ակտերին համապատասխան.
- Հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներին համապատասխան Բանկի ֆինանսա-տնտեսական գործունեության ապահովումը.
- Բանկի տնտեսական գործառնությունների եւ ֆինանսական արդյունքների վերաբերյալ ամբողջական եւ ճշգրիտ տեղեկատվության ձեւավորման հսկողությունը.
- Բանկի հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող ներքին իրավական ակտերի մշակումը.
- Տնտեսական նորմատիվների պահպանման նկատմամբ հսկողությունը.
- Ֆինանսական, հաշվարկային, վարկային գործառնությունների հաշվառման ապահովումը և վերահսկողությունը.
- ամսեկան ֆինանսական հաշվետվությունների կազմումը և դրանց ներկայացումը Բանկի Խորհրդին.
- Տնօրինության աշխատանքների կազմակերպումը և կոորդինացումը.
- Տնօրինության աշխատանքների բաշխումը Տնօրինության աշխատակիցների միջև.
- Տնօրինության խնդիրների և գործառույթների կատարման նկատմամբ հսկողությունը.
- Տնօրինության աշխատակիցներին անհրաժեշտ ներքին ծառայողական փաստաթղթերի հետ ծանոթացնելը.
- Բանկի այլ ստորաբաժանումների հետ փոխհամաձայնեցված աշխատանքի ապահովումը.
- Տնօրինության գործունեության տարեկան պլանների մշակումը և դրանց ներկայացումը հաստատման.
- Տնօրինության խնդիրներին առնչվող կամ Բանկի կանոնադրությունից բխող փաստաթղթերի նշագրում.

- Տնօրինության աշխատանքների և հանձնարարականների կատարման արդյունքներով պատրաստված փաստաթղթերի ստորագրում և ներկայացում Բանկի խորհրդին և վարչությանը.
- Տնօրինության աշխատակիցների որակավորման բարձրացման ապահովումը.
- Տնօրինության աշխատակիցների ամենամյա և ամենամյա լրացուցիչ արձակուրդների ժամկետների պլանավորումը.
- Տնօրինության տարեկան ծախսերի նախահաշվի կազմումը.
- Տնօրինությանը հասցեագրված և Տնօրինությունից դուրս եկող փաստաթղթերի գործադարության և համապատասխան կարգով արխիվացման ապահովումը.
- Տնօրինության բարենպաստ աշխատանքային մթնոլորտի ապահովումը.
- Տնօրինության աշխատակիցներին տալիս է հանձնարարություններ՝ նրանց աշխատանքային պայմանագրերով նախատեսված պարտականությունների շրջանակներում.
- Հսկում է Տնօրինության աշխատակիցների կողմից պաշտոնեական պարտականությունների կատարումը, աշխատանքային և կատարողական կարգապահությունը.
- իր իրավասությունների շրջանակում գործում է Բանկի անունից, Բանկի վարչության նախագահի հանձնարարականով կամ լիազորագրով ներկայացնել Բանկն այլ կազմակերպություններում.
- Տնօրինության բնականոն աշխատանքների կազմակերպման նպատակով Բանկի կառուցվածքային և տարածքային ստորաբաժանումների ղեկավարներից ստանում է անհրաժեշտ նյութեր և տեղեկություններ.
- Ներկայացնում է առաջարկություններ Բանկի և Տնօրինության գործունեության կառավարման բարելավման վերաբերյալ.
- Բանկի ղեկավարությանը ներկայացնում է առաջարկություններ Տնօրինության աշխատակիցներին պարգևատրելու, նրանց կարգապահական տույժի ենթարկելու վերաբերյալ:

Մասնագիտությունը

1996թ.-ին ավարտել է Հայաստանի
Ճարտարագիտական Պետական Համալսարանը եւ
ասպիրանտուրան
Տեխնիկական գիտությունների թեկնածու

Բանկից դուրս կառավարման անդամի ծավալած գործունեությունը	03.03.2008թ. առ այսօր՝ «Յունիլիզինգ» ՓԲԸ Խորհրդի անդամ
Ազդագիրը գրանցման ներկայացնելու պահին նախորդող 5 տարվա ընթացքում ո՞ր ընկերություններում կամ կազմակերպություններում եւ ինչպիսի՞ ղեկավար պաշտոններ է զբաղեցրել թողարկողի տվյալ կառավարման մարմնի անդամը:	04.11.2013թ.-ից առ այսօր՝ «Յունիբանկ» ԲԲԸ, Գլխավոր հաշվապահ, Վարչության անդամ 05.2007թ.-11.2013թ.՝ «Յունիբանկ» ՓԲԸ, հաշվապահական հաշվառման գծով տնօրեն-գլխավոր հաշվապահ, Վարչության անդամ 2006-2007թթ.՝ «Յունիբանկ» ՓԲԸ, Վարչության նախագահի առաջին տեղակալ, Վարչության անդամ 2004-2006թթ.՝ «Յունիբանկ» ՓԲԸ, Հաշվապահական հաշվառման եւ ամփոփ հաշվետվությունների դեպարտամենտի տնօրեն-գլխավոր հաշվապահ, Վարչության անդամ 2001-2004թթ.՝ «Յունիբանկ» ՓԲԸ, գլխավոր հաշվապահ

Կառավարման մարմնի անդամի անուն ազգանունը	Օվսաննա Առաքելյան
Բնակության վայրը	ՀՀ, ք. Աբովյան, Սևանի փող. 2/4 շ., բն. 15
Զբաղեցրած պաշտոնը	Վարչության նախագահի տեղակալ - Իրավական սպասարկման և ժամկետանց պարտավորությունների հետքերման գծով տնօրեն,
Իրավասություններն ու պարտականությունները – Տնօրինության աշխատանքների կազմակերպումը և կոորդինացումը, բաշխումը Տնօրինության աշխատակիցների միջև. – Տնօրինության խնդիրների և գործառույթների կատարման նկատմամբ հսկողությունը.	

- Բանկի այլ ստորաբաժանումների հետ փոխհամաձայնեցված աշխատանքի ապահովումը.
- Տնօրինության գործունեության տարեկան պլանների մշակումը և դրանց ներկայացումը հաստատման.
- Տնօրինության աշխատանքների և հանձնարարականների կատարման արդյունքներով պատրաստված փաստաթղթերի ստորագրում և ներկայացում Բանկի Խորհրդին և Վարչությանը.
- Տնօրինության տարեկան ծախսերի նախահաշվի կազմումը.
- Տնօրինությանը հասցեագրված և Տնօրինությունից դուրս եկող փաստաթղթերի գործավարության և համապատասխան կարգով արխիվացման ապահովումը.
- Բանկի զարգացման ծրագրերի և այլ փաստաթղթերի նախապատրաստական աշխատանքներին մասնակցությունը.
- Բանկի շահերի ներկայացումը. իր լիազորությունների սահմաններում հանդես գալը Բանկի անունից՝ իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց հետ փոխհարաբերություններում, ինչպես ՀՀ տարածքում, այնպես էլ ՀՀ սահմաններից դուրս.
- Բանկի անունից երրորդ անձանց առջև պարտականություններ և իրավունքներ ստեղծող բոլոր փաստաթղթերի, ներքին հրամանների, ինչպես նաև Բանկի անունից կնքվող պայմանագրերի նշագրումը.
- Բանկի Խորհրդի, Վարչության նախագահի և Վարչության հաստատմանը ներկայացվող փաստաթղթերի նախագծերի նշագրումը.
- Մասնակցությունը Բանկի կառավարման համակարգի կառուցվածքի կատարելագործման վերաբերյալ առաջարկությունների ներկայացմանը, Բանկի և նրա մասնաճյուղերի, ներկայացուցչությունների կանոնադրությունների նախագծերի մշակմանը.
- Բանկում պարտքեր ունեցող վարկառուներից պարտքերի գանձմանն ուղղված արտադատարանական և դատաիրավական աշխատանքների, ԴԱՀԿ ծառայության միջոցով գույքի բռնագանձման գործընթացը հարկադիր կատարման գործընթացի ղեկավարումը, առաջարկությունների ներկայացնումը՝ աշխատանքների արդյունավետության բարձրացման ուղղությամբ.
- դատական և կատարողական վարույթի իրականացման ընթացքում Բանկի կատարած ծախսերի վերահսկումը և դրանց վերադարձի ապահովումը.

– Բանկի հաճախորդների՝ դատարան ներկայացված անվճարունակության գործերի ողջ գործընթացը վերահսկումը և սննկացման արդյունքներով Բանկին հասանելիք միջոցների հետ ստացման իրավական ապահովման իրականացումը. – Բանկի նկատմամբ եղած պարտքերի բռնագանձման գործընթացում ծագած հարցերի վերաբերյալ իրավական խորհրդատվությունը. – Բանկի ներքին իրավական ակտերի փոխհամաձայնեցվածության և միասնականության, դրանց մշակման գործընթացում ՀՀ օրենսդրության և Բանկի կողմից սահմանված կարգերի պահանջների կատարման ապահովումը. – Ելից և մտից փաստաթղթերի հաշվառման և վարման նկատմամբ հսկողությունը. – բանկային օրենսդրության և Բանկի ներքին իրավական ակտերի գործնական կիրառման նպատակով Բանկի աշխատակիցների համար պարբերաբար սեմինարների անցկացումը, նրանց մասնագիտական որակավորման ստուգման քննությունների անցկացման աշխատանքների մեթոդական օժանդակությունը և համակարգումը:	
Մասնագիտությունը	1995թ.-ին ավարտել է Երևանի պետական համալսարանը՝ իրավագիտություն մասնագիտությամբ 2014 ավարտել է Երևանի Գլաժորի համալսարանը՝ ֆինանսների մագիստրոս
Բանկից դուրս կառավարման անդամի ծավալած գործունեությունը	«Ռեսո» ԱՓԲԸ Խորհրդի անդամ, «Յունիլիզինգ» ՎԿ ՓԲԸ Խորհրդի անդամ, «Ուիլիամս Ինկորպորացիա» ՍՊԸ տնօրեն, «Պոլիգրաֆիա» ՓԲԸ տնօրեն, «Զիվան Գասպարյան» մշակութային բարեգործական հիմնադրամի տնօրեն
Ազդագիրը գրանցման ներկայացնելու պահին նախորդող 5 տարվա ընթացքում ո՞ր ընկերություններում կամ կազմակերպություններում ել ինչպիսի՞ ղեկավար պաշտոններ է զբաղեցրել թողարկողի տվյալ կառավարման մարմնի անդամը:	2014թ.-ի հուլիսից առ այսօր՝ «Յունիբանկ» ԲԲԸ Վարչության նախագահի տեղակալ - Իրավական սպասարկման և ժամկետանց պարտավորությունների հետբերման գծով տնօրեն, 2011-2014թթ.՝ «Յունիբանկ» ՓԲԸ, Իրավաբանական դեպարտամենտի տնօրեն, Վարչության անդամ 2011-2014թթ.՝ ՀՀ բանկերի միությանը կից Ֆինանսական արբիտրաժի արբիտր 2008թ.-ից առ այսօր՝ «Ռեսո» ԱՓԲԸ, Խորհրդի

	անդամ 2008թ.-ից առ այսօր՝ «Յունիլիզինգ» ՎԿ ՓԲԸ, Խորհրդի անդամ 2008թ.-ից առ այսօր՝ «Ուիլիամս Ինկորպորացիա» ՍՊԸ, տնօրեն 2008վ.-ից առ այսօր՝ «Պոլիգրաֆիա» ՓԲԸ Տնօրեն 2005թ.-ից առ այսօր՝ «Ջիվան Գասպարյան» մշակութային բարեգործական հիմնադրամի տնօրեն 2007-2011թթ.՝ «Յունիբանկ» ՓԲԸ, Իրավաբանական դեպարտամենտի տնօրեն
--	--

Կառավարման մարմնի անդամի անուն ազգանունը	Գուրգեն Ղուկասյան
Բնակության վայրը	ք. Երևան, Մարգարյան 2-րդ նրբանցք, 13 շենք, բն.6
Զբաղեցրած պաշտոնը	Բանկի Վարչության նախագահի տեղակալ-Մանրածախ բիզնեսի զարգացման և վաճառքների տնօրեն
Իրավասություններն ու պարտականությունները – Բանկի մանրածախ բիզնեսի զարգացում և պլանային ցուցանիշների ապահովումը. – Հաճախորդների ներգրավման գործընթացի կազմակերպումը. – Մանրածախ բանկային գործիքների և ծառայությունների մշակումը, արդիականացումը և ներդրումը. – Բանկային գործիքների և ծառայությունների վաճառքների մասով մասնաճյուղերի գործունեության կազմակերպումը, ղեկավարումը և վերահսկումը. – Մասնաճյուղերի գործունեության ցուցանիշների հիման վրա մասնաճյուղերի հետագա գործունեության կամ գործունեության դադարեցման հետ կապված առաջարկությունների ներկայացումը Վարչության նախագահին. – Մասնաճյուղերի անձնակազմի փոփոխությունների վերաբերյալ	

առաջարկությունների ներկայացումը. – Մասնաճյուղերի կողմից հաճախորդների ներգրավման և վաճառքների կոորդինացումը, դրանց կատարման նկատմամբ հսկողության իրականացումը. – Ձեռչերի և արտոնությունների ծրագրի մշակումը. – Փաթեթային ծառայությունների մշակումը. – Բանկում հաճախորդների սպասարկման որակի բարելավման վերաբերյալ առաջարկությունների ներկայացումը. – Տնօրինության աշխատանքների կազմակերպումը և կոորդինացումը. – Տնօրինության աշխատանքների բաշխումը Տնօրինության աշխատակիցների միջև. – Տնօրինության խնդիրների և գործառույթների կատարման նկատմամբ հսկողությունը. – Բանկի այլ ստորաբաժանումների հետ փոխհամաձայնեցված աշխատանքի ապահովումը. – Տնօրինության գործունեության տարեկան պլանների մշակումը և դրանց ներկայացումը հաստատման. – Տնօրինության աշխատակիցների որակավորման բարձրացման ապահովումը. – իր իրավասությունների շրջանակում գործել Բանկի անունից, Բանկի վարչության նախագահի հանձնարարականով կամ լիազորագրով ներկայացնել Բանկն այլ կազմակերպություններում. – Տնօրինության բնականոն աշխատանքների կազմակերպման նպատակով Բանկի կառուցվածքային և տարածքային ստորաբաժանումների ղեկավարներից ստանալ անհրաժեշտ նյութեր և տեղեկություններ. – Բանկի ղեկավարությանը ներկայացնել առաջարկություններ Տնօրինության աշխատակիցներին պարզևատրելու, նրանց կարգապահական տույժի ենթարկելու վերաբերյալ:	
Մասնագիտությունը	2004թ.-ին ավարտել է Հայաստանի Պետական Ճարտարագիտական Համալսարանի մագիստրատուրան
Բանկից դուրս կառավարման անդամի ծավալած	Առկա չէ

գործունեությունը	
Ազդագիրը գրանցման ներկայացնելու պահին նախորդող 5 տարվա ընթացքում ո՞ր ընկերություններում կամ կազմակերպություններում եւ ինչպիսի՞ ղեկավար պաշտոններ է զբաղեցրել թողարկողի տվյալ կառավարման մարմնի անդամը:	04.07.2014թ.-ից առ այսօր՝ “Յունիբանկ” ԲԲԸ, Վարչության նախագահի տեղակալ-Մանրածախ բիզնեսի զարգացման և վաճառքների տնօրեն, Վարչության անդամ 07.10.2013–04.07.2014՝ “Յունիբանկ” ՓԲԸ, Մանրածախ բիզնեսի զարգացման և վաճառքների տնօրեն 06.06.2012-07.10.2013՝ “Յունիբանկ” ՓԲԸ, Հիփոթեքային և ավտովարկերի վաճառքի դեպարտամենտի տնօրեն 01.09.2011-06.06.2012՝ “Յունիբանկ” ՓԲԸ, Սպառողական վարկավորման կենտրոնի ղեկավար 02.08.2010-01.09.2011՝ “Յունիբանկ” ՓԲԸ, Սպառողական գործիքների անդերրայթինգի վարչության պետ

Կառավարման մարմնի անդամի անուն ազգանունը	Դավիթ Պետրոսյան
Բնակության վայրը	ք. Երևան, Գյուլբենկյան 30/3
Զբաղեցրած պաշտոնը	Վարչության անդամ, Կորպորատիվ բիզնեսի զարգացման և վաճառքների տնօրեն
Իրավասություններն ու պարտականությունները – Ներկայացնել տնօրինությունը հանդիպումների և խորհրդակցությունների ժամանակ. – Ղեկավարել տնօրինության ընթացիկ աշխատանքները. – Կատարել տնօրինության աշխատակիցների միջև աշխատանքների բաշխում և աշխատանքային ծրագրերի մշակում. – Կոորդինացնել տնօրինության աշխատանքները, ապահովել դրանց արդյունավետ	

կազմակերպումը. – Վերահսկել հանձնարարված աշխատանքների ճիշտ և ժամանակին կատարումը. – Տնօրինության ընթացիկ աշխատանքների քննարկման և արդյունավետ կազմակերպման նպատակով հրավիրել խորհրդակցություններ, կազմակերպել քննարկումներ. – Բանկի կորպորատիվ բիզնեսի զարգացման և պլանային ցուցանիշների ապահովում. – Կորպորատիվ հաճախորդների ներգրավման գործընթացի կազմակերպում. – Տնօրինության աշխատակիցներին տալ հանձնարարություններ՝ նրանց աշխատանքային պայմանագրով նախատեսված պարտականությունների շրջանակում. – Հսկել Տնօրինության աշխատակիցների կողմից պաշտոնական պարտականությունների կատարումը, աշխատանքային և կատարողական կարգապահությունը. – Բանկի մասնաճյուղերի աշխատակիցներին տալ հանձնարարականներ՝ կապված ՓՄՁ վաճառքների և հաճախորդների սպասարկման հետ և կատարել իրականացված աշխատանքների գնահատում. – Իր իրավասությունների շրջանակում գործել Բանկի անունից, Բանկի Վարչության նախագահի հանձնարարականով կամ լիազորագրով ներկայացնել Բանկն այլ կազմակերպություններում. – Տնօրինության բնականոն աշխատանքների կազմակերպման նպատակով Բանկի կառուցվածքային և տարածքային ստորաբաժանումների ղեկավարներից ստանալ անհրաժեշտ նյութեր և տեղեկություններ. – Ներկայացնել առաջարկություններ Բանկի և Տնօրինության գործունեության կառավարման բարելավման վերաբերյալ. – Բանկի ղեկավարությանը ներկայացնել առաջարկություններ Տնօրինության աշխատակիցներին պարգևատրելու, ինչպես նաև նրանց կարգապահական տույժի ենթարկելու վերաբերյալ:	
Մասնագիտությունը	2003թ. ավարտել է Մ. Վ. Լոմոնոսովի անվան Մոսկվայի Պետական Համալսարանի տնտեսագիտական ֆակուլտետը: 2005թ. ավարտել է Մ. Վ. Լոմոնոսովի անվան

	Մոսկվայի Պետական Համալսարանի Բիզնեսի Բարձրագույն Դպրոցը: 2010թ. ավարտել է Ռուսաստանի գիտությունների ակադեմիայի Տնտեսագիտության ինստիտուտի ասպիրանտուրան: Տնտեսագիտական գիտությունների թեկնածու Շարունակում է ուսումը Հայաստանում Ամերիկյան Համալսարանում, MBA:
Բանկից դուրս կառավարման անդամի ծավալած գործունեությունը	Առկա չէ
Ազդագիրը գրանցման ներկայացնելու պահին նախորդող 5 տարվա ընթացքում ո՞ր ընկերություններում կամ կազմակերպություններում եւ ինչպիսի՞ ղեկավար պաշտոններ է զբաղեցրել թողարկողի տվյալ կառավարման մարմնի անդամը:	11.2014թ.-ից մինչ օրս՝ "Յունիբանկ" ԲԲԸ, Վարչության նախագահի տեղակալ -Կորպորատիվ բիզնեսի զարգացման և վաճառքների տնօրեն, Վարչության անդամ 2012-2014թթ.՝ "Յունիբանկ" ՓԲԸ, կորպորատիվ վաճառքների դեպարտամենտի տնօրեն, կորպորատիվ բիզնեսի և վաճառքների մեթոդոլոգիայի դեպարտամենտի տնօրեն 2011-2012թթ.՝ "Տրանսստրոյբանկ" ՓԲԸ, կորպորատիվ բիզնեսի զարգացման դեպարտամենտի տնօրեն 2009-2011թթ.՝ "Յունիաստրում բանկ" ՍՊԸ (ՌԴ), բանկի նախագահի աշխատակազմի ղեկավարի տեղակալ 2007-2009թթ.՝ "Յունիաստրում բանկ" ՍՊԸ (ՌԴ), Մոսկվա քաղաքի կենտրոնական գրասենյակի կորպորատիվ հաճախորդների հետ աշխատանքի դեպարտամենտի տեղակալ, տնօրեն 2005-2007թթ.՝ "Յունիաստրում բանկ" ՍՊԸ (ՌԴ), VIP հաճախորդների վարկավորման վարչության պետի տեղակալ, պետ 2004-2005թթ.՝ "Յունիաստրում բանկ" ՍՊԸ (ՌԴ), բանկի գործունեության արդյունքների մոնիթորինգի բաժնի մասնագետ, պետ

	2003-2004թթ.՝ “Յունիաստրում բանկ” ՍՊԸ (ՌԴ), պլաստիկ քարտերի էմիսիայի բաժնի ավագ տնտեսագետ
--	---

Ազդագիրը գրանցման ներկայացնելու պահին նախորդող 5 տարվա ընթացքում խարդախության համար Խորհրդի և Վարչության անդամների մոտ դատվածություն առկա չէ:

Թողարկողի կառավարման մարմնի անդամները ազդագիրը գրանցման ներկայացնելու պահին նախորդող 5 տարվա ընթացքում որեւէ առնչություն չեն ունեցել որեւէ սնանկության, լուծարման կամ սնանկ ճանաչված անձի ակտիվների կառավարման գործընթացների հետ:

Թողարկողի կառավարման մարմնի անդամները ազդագիրը գրանցման ներկայացնելու պահին նախորդող 5 տարվա ընթացքում պատասխանատվության չեն ենթարկվել պետական որեւէ մարմնի կամ կարգավորող (վերահսկող) մարմնի կողմից եւ վերջիններս դատարանի կողմից չեն զրկվել թողարկողի կառավարման մարմնի անդամի պաշտոն զբաղեցնելու իրավունքից:

Առկա չէ և հնարավոր չէ շահերի բախում Խորհրդի և Վարչության անդամների՝ որպես թողարկողի կառավարման մարմնի անդամ թողարկողի նկատմամբ իրենց պարտականությունների եւ իրենց անձնական շահերի միջեւ:

Առկա չէ պայմանավորվածություն խոշոր բաժնետերերի, հաճախորդների, մատակարարների կամ այլ անձանց հետ, համաձայն որի որեւէ անձ ընտրվել կամ նշանակվել է թողարկողի կառավարման մարմնի անդամ:

Բանկի կառավարման մարմինների անդամները Բանկի դուստր ընկերություններից որպես վարձատրություն և պարգևավճար գումարներ չեն ստացել:

Բանկի կառավարման անդամները չունեն պայմանագրեր Բանկի կամ նրա դուստր ընկերությունների հետ այն մասին, որ իրենց պաշտոնավարման ժամկետի ավարտից հետո պետք է ստանան պարգևավճար կամ լրավճար:

Բանկի կառավարման մարմինների անդամների միջև առկա չէ ազգակցական կապ:

11. Վարձատրություններ և պարգևավճարներ

Բանկի կառավարման մարմինների անդամների կողմից 2014 թվականի ընթացքում Բանկից որպես վարձատրություն և պարգևավճար ստացել են հետևյալ գումարները.

Պաշտոնը	Անուն, ազգանուն	2014թ. ընթացքում ստացած գումարը աշխատավարձ և դրան հավասարեցված այլ գումարներ

		վճարումներ (ՀՀ դրամ)
Խորհրդի նախագահ	Գագիկ Զաքարյան	71 820 373
Խորհրդի անդամ	Գեորգի Պիսկով	71 820 373
Խորհրդի անդամ	Հրահատ Արզումանյան	766 320
Խորհրդի անդամ	Էդուարդ Զամանյան	2 082 706
Խորհրդի անդամ	Սուրեն Հայրիյան	2 116 006
Վարչության նախագահ	Վարդան Աթայան	59 749 987
Վարչության նախագահի առաջին տեղակալ - Ռիսկերի կառավարման տնօրեն	Զաքար Բոյաջյան	25 979 727
Վարչության նախագահի տեղակալ, Օպերացիոն սպասարկման և տեղեկատվական համակարգերի տնօրեն	Մեսրոպ Հակոբյան	30 674 548
Վարչության անդամ, Գլխավոր հաշվապահ	Գոհար Գրիգորյան	30 074 960
Վարչության նախագահի տեղակալ, Իրավական սպասարկման և ժամկետանց պարտավորությունների հետքերման գծով տնօրեն	Օվսաննա Առաքելյան	23 268 108
Վարչության նախագահի տեղակալ, Կորպորատիվ բիզնեսի զարգացման և վաճառքների տնօրեն	Դավիթ Պետրոսյան	1 393 277
Վարչության նախագահի տեղակալ, Մանրածախ բիզնեսի զարգացման և վաճառքների տնօրեն	Գուրգեն Ղուկասյան	7 996 463

12. Աշխատակիցներ

Ստորև ներկայացված է Բանկի աշխատակիցների թիվը նշված ժամանակաշրջանների ընթացքում.

	2012	2013	2014
Տնօրեններ և Ղեկավարություն (այդ թվում՝ ներքին աուդիտորներ, վարչությունների, բաժինների, ստորաբաժանումների ղեկավարներ, մասնաճյուղի կառավարիչներ)	144	145	134
Բանկի աշխատակազմ	774	852	762

ԸՆԴԱՄԵՆԸ	918	997	896
----------	-----	-----	-----

2015թ. մարտի 31-ի դրությամբ աշխատակազմի ընդհանուր թիվը կազմել է 891, ներառյալ 5 Խորհրդի և 7 Վարչության անդամներ: Բոլոր աշխատակիցները աշխատում են լրիվ աշխատանքային օրով: Յունիբանկը չունի ժամանակավոր աշխատողներ:

Բանկի Խորհրդի նախագահ Գագիկ Զաքարյանը և Բանկի Խորհրդի անդամ Գեորգի Պիսկովը յուրաքանչյուրը անուղղակի հսկում են սովորական բաժնետոմսերի 50%-ը և արտոնյալ բաժնետոմսերի 50%-ը:

Բանկի կառավարման այլ անդամներին չեն պատկանում Բանկի բաժնային արժեթղթեր, ինչպես նաև նրանք չունեն այդ արժեթղթերի նկատմամբ օպցիոնի իրավունք:

Բանկում չեն գործում ծրագրեր՝ կապված Բանկի աշխատակիցների՝ Բանկի կապիտալում մասնակցության հնարավորություն ընձեռելու հետ:

Խրախուսական միջոցառումներ

Բանկի ղեկավարությունը գտնում է, որ Բանկի հաջողության կարևոր գործոն է աշխատակիցների մոտիվացիան բարձրացնելու Բանկի կարողությունը, և որ մոտիվացիոն սխեմաները ապագայում կշարունակեն ամրապնդել Բանկի բիզնես ռազմավարությունը:

Որպես այս ծրագրի մի մաս, Բանկի աշխատակիցների տարբեր խմբերի համար ներդրվել են մի շարք պարգևավճարային (բոնուսային) սխեմաներ:

Պարգևավճարային սխեմաների շրջանակներում ցանկացած պարգևավճար տրամադրվում է Անձնակազմի գնահատման հանձնաժողովի հայեցողությամբ:

Պարգևավճարային սխեմա վերադասի համար

Մասնակիցներ՝ Խորհրդի նախագահ, Խորհրդի անդամներ;

Հիմնական գումարը հաշվարկվում է Բանկի գործունեության ֆինանսական արդյունքների հիման վրա՝ համաձայն Բանկի կիսամյակային/տարեկան թիրախային ցուցանիշների, շահույթի թիրախային ցուցանիշի, ինչպես նաև անհատական ՀԿՑ-երի (Հիմնական կատարողական ցուցանիշներ): Պարգևավճարների չափը կախված է Բանկի կողմից ստեղծված շահույթի գումարից:

Պարգևավճարային սխեմա մասնաճյուղերի և աջակցող ստորաբաժանումների համար

Մասնակիցներ՝ Մասնաճյուղի և աջակցող ստորաբաժանումների աշխատակիցներ:

Պարզևավճարի համար հիմք է հանդիսանում ամսական թիրախային ցուցանիշների կատարումը:

Պարզևավճարները հաշվարկվում են հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում՝ յուրաքանչյուր մասնաճյուղի թիրախային ցուցանիշների և յուրաքանչյուր աշխատակցի ՀԿՑ-երի փաստացի կատարման վերաբերյալ տրամադրված տվյալների հիման վրա:

Պարզևավճարների գումարները կարող են փոփոխվել Հանձնաժողովի որոշման հիման վրա՝ կախված կարգապահական տույժերի առկայությունից, այլ պրոդուկտների գծով թիրախների անբավարար կատարումից, ժամկետանց վարկերից և այլն:

Պարզևավճարային սխեմա Իրավական սպասարկման և ժամկետանց պարտավորությունների հետքերման տնօրինության համար

Պարզևավճարի համար հիմք է հանդիսանում վերաֆինանսավորման և հավաքագրման եռամսյակային թիրախների կատարումը: Կախված կատարված թիրախային ցուցանիշներից, ձևավորվում է պազևավճարների ընդհանուր ֆոնդ, որը տեղաբաշխվում է աշխատակիցների միջև՝ թիրախային ցուցանիշների կատարման գործում նրանց անհատական մասնակցության և ազդեցության հիման վրա:

Պարզևավճարային սխեմա Պրոմո գործակալների համար

Պարզևավճարները հաշվարկվում են հաշվետու ամսվա արդյունքների հիման վրա, կախված՝

- գործառնությունների ընդհանուր արժեքից.
- վաճառքների ընդհանուր քանակից:

Պարզևավճարային սխեմա գլխամասի աշխատակիցների համար

Պարզևավճարը հաշվարկվում է Բանկի տարեկան շահույթի հիման վրա: Պարզևավճարի գումարը հավասար է ամսական աշխատավարձին (13-րդ աշխատավարձի հասկացությունը):

Յունիբանկն ունի նաև իր ուսումնական կենտրոնը: Վերապատրաստման քաղաքականությունը նպատակ է հետապնդում բարձրացնել Բանկի աշխատակիցների արդյունավետությունը և պատրաստել միջազգային որակավորում ունեցող մասնագետներ: Ուսումնական կենտրոնը պատասխանատու է ուսումնական դասընթացների արդյունավետության, կիրառելիության, ինչպես նաև դրանց շարունակական մոնիթորինգի իրականացման համար: Բանկի ուսումնական ծրագրերը բաժանվում են հետևյալ խմբերի.

- Ներքին ուսումնական դասընթացներ, որոնք անցկացվում են Բանկի աշխատակիցների ուժերով.
- Բանկի կողմից կազմակերպվող ներածական վերապատրաստման դասընթաց նոր աշխատակիցների համար.
- Էլեկտրոնային ուսուցում - Բանկը ներդրել է նաև Էլեկտրոնային ուսուցման մեթոդը, որը Բանկի աշխատակիցներին հնարավորություն է տալիս ավելի սահուն կերպով ընդգրկվել Բանկի աշխատանքներում.
- Աշխատակիցների տեսական գիտելիքների Էլեկտրոնային եղանակով կենտրոնացված թեստավորում.
- Արտաքին դասընթացներ - մասնագիտացված կազմակերպությունների կողմից անցկացվող արտաքին ուսումնական դասընթացներ (ներառյալ դոնոր կազմակերպությունների, օրինակ՝ միջազգային հաստատությունների կամ կազմակերպությունների կողմից կազմակերպվող դասընթացները):

13. Խոշոր բաժնետերերը և հսկող անձինք

Բանկի միակ բաժնետերն է Բելիզում գրանցված Գլովերի Հոլդինգ Լիմիթիդ ընկերությունը (100%) (հասցեն՝ Կենտրոնական Ամերիկա, Բելիզ, Բելիզ քաղաք, Քորներ Հյուսոն և Այր փողոց, Բլեյք շենք, բնակարան (Corner Hutson & Eyre street, Blake Building Suite 302 Belize city, Belize, Central America)): Գլովերի Հոլդինգ Լիմիթիդ ընկերությանը պատկանող Բանկի սովորական անվանական բաժնետոմսերը տալիս են ձայնի միևնույն իրավունք:

Բանկի գտնվում է հետևյալ անձանց անուղղակի հսկողություն տակ.

- Գեորգի Պիսկով Իգորի (Անձնագրային տվյալներ: 45 01 597016 տրված 28.12.2001թ. 772-110 կողմից, ՌԴ, ք. Մոսկվա, Բնակության հասցեն: ՌԴ, 119146 ք. Մոսկվա, Ֆրունզենսկայա Նաբերեժնայա, տուն 36, բն. 425):
- Զաքարյան Գագիկ Տիգրանի (Անձնագրային տվյալներ: 51N3886787 տրված 11.01.2008թ., Բնակության հասցեն: ՌԴ, ք. Մոսկվա, Նարոդնոգո Օպոլչենիյա փող., տուն թիվ 38, կորպուս 1, բն. 40):

Նշված անձանցից յուրաքանչյուրը անուղղակի հսկում է սովորական բաժնետոմսերի 50%-ը և արտոնյալ բաժնետոմսերի 50%-ը:

14. Փոխկապակցված անձանց հետ գործարքները

Վերջին մեկ տարվա ընթացքում Բանկը փոխկապակցված անձանց հետ չի կնքել այնպիսի գործարքներ, որոնց արժեքը գերազանցում է Բանկի սեփական կապիտալի 1%:

Վերջին մեկ տարվա ընթացքում Բանկը փոխկապակցված անձանց հետ չի կնքել ոչ բնականոն գործունեության շրջանակում այնպիսի գործարքներ, որոնց արժեքը գերազանցում է 10 միլիոն ՀՀ դրամը:

15. Տեղեկատվություն թողարկողի ակտիվների և պարտավորությունների, ֆինանսական վիճակի, եկամուտի և ծախսերի մասին

Պատմական ֆինանսական տեղեկատվություն

2012, 2013 և 2014 թվականների Բանկի՝ աուդիտորական եզրակացությամբ հաստատված տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները և անկախ աուդիտորական եզրակացությունների պատճենները կցվում է սույն Ազդագրին որպես Հավելված Ա:

Դատական, արբիտրաժային և վարչական վարույթների մասին տեղեկատվություն

Սույն Ազդագրի գրանցման ներկայացմանը նախորդող 12 ամսվա ընթացքում Բանկի ներգրավվածությամբ տեղի չեն ունեցել որևէ դատական, արբիտրաժային և (կամ) վարչական վարույթներ (ներառյալ այն վարույթները, որոնք սկսվել կամ սպասվում են և որոնց մասին Բանկը տեղյակ է), որոնք Բանկի ֆինանսական վիճակի կամ շահութաբերության վրա կարող են ունենալ կամ ունեցել են էական ազդեցություն:

Հարկային արտոնությունները

Բանկը չի օգտվում որևէ հարկային արտոնությունից:

16. Լրացուցիչ տեղեկատվություն

Կանոնադրական կապիտալ

<i>(հազար ՀՀ դրամ)</i>	26.06.15	2014	2013	2012
Կանոնադրական կապիտալ	13,100,700	13,100,700	13,100,700	11,400,700

Հայտարարված սովորական բաժնետոմսեր	600,000,000	0	0	0
Թողարկված և վճարված հասարակ բաժնետոմսեր	98,997,000	10,000	10,000	10,000
Թողարկված և չվճարված հասարակ բաժնետոմսեր	0	0	0	0
Թողարկված և վճարված արտոնյալ բաժնետոմսեր	32,010,000	10	10	10
Թողարկված և չվճարված արտոնյալ բաժնետոմսեր	0	0	0	0
Հասարակ բաժն. անվանական արժեք	100	989,970	989,970	859,970
Արտոնյալ բաժն. անվանական արժեք	100	320,100,000	320,100,000	280,100,000

Կանոնադրություն

Բանկի նպատակը և գործունեության շրջանակները

Համաձայն Բանկի կանոնադրության 1.4 կետի, Բանկն իրավունք ունի իրականացնել բանկային գործունեություն և ֆինանսական գործառնություններ ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից տրված լիցենզիային համապատասխան:

Բանկի կառավարման մարմինների իրավունքների և պարտականությունների համառոտ նկարագիրը (Կանոնադրության Բաժին 10)

Բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը

Յունիբանկի միակ բաժնետերն է Գլովերի Հոլդինգ Լիմիթեդ» Ընկերությունը (100%):

Բանկի կանոնադրական կապիտալը 2015թ. հունիսի 30-ի դրությամբ կազմում է 13,100,700,000 ՀՀ դրամ (AMD), որը ներառում է տեղաբաշխված 98,997,000 (ինսուսուս միլիոն ինը հարյուր

իննսունյոթ հազար) սովորական բաժնետոմս, յուրաքանչյուրը 100 (մեկ հարյուր) ՀՀ դրամ անվանական արժեքով և 32,010,000 (երեսուներկու միլիոն տասը հազար) հատ արտոնյալ բաժնետոմս՝ յուրաքանչյուրը 100 (մեկ հարյուր) ՀՀ դրամ անվանական արժեքով: Բանկի կանոնադրական կապիտալը արտահայտված է ՀՀ դրամով:

2015թ. մարտի 12-ի Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի որոշմամբ տեղի ունեցավ Բանկի բաժնետոմսերի բաժանում, որի արդյունքում մեկ սովորական բաժնետոմսերի և մեկ արտոնյալ բաժնետոմսի անվանական արժեքը դարձավ 100 (մեկ հարյուր) ՀՀ դրամ:

Բանկի բարձրագույն կառավարման մարմինը Բանկի Բաժնետերերի ընդհանուր ժողովն է: Ընդհանուր ժողովին կարող են մասնակցել Բանկի սովորական բաժնետոմսերի սեփականատեր հանդիսացող բաժնետերերը, Խորհրդի անդամները, Վարչության նախագահ-Գործադիր տնօրենը, Ներքին աուդիտի ստորաբաժանման ղեկավարը, արտաքին աուդիտորը և Կենտրոնական բանկի ներկայացուցիչը:

Բանկի Բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի իրավասության շրջանակներն ընդգրկում են ռազմավարական նշանակություն ունեցող այնպիսի հարցեր, ինչպիսիք են Բանկի կանոնադրության և դրա փոփոխությունների հաստատումը, Բանկի վերակազմակերպումը, Տնօրենների խորհրդի ընտրությունը, տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների, այդ թվում՝ եկամուտների մասին հաշվետվության հաստատումը, շահաբաժինների վճարման մասին որոշման ընդունումը և դրանց չափի հաստատումը, բաժնետոմսերի անվանական արժեքի ավելացման ճանապարհով կամ լրացուցիչ բաժնետոմսերի տեղաբաշխման միջոցով հայտարարված կանոնադրական կապիտալի չափի ավելացումը:

Բաժնետերերի հերթական (տարեկան) և արտահերթ ժողովների գումարման կարգը

Բաժնետերերի տարեկան Ընդհանուր ժողովը գումարվում է յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա ավարտից հետո վեց ամսվա ընթացքում: Տարեկան ընդհանուր ժողովից բացի գումարվող ընդհանուր ժողովները համարվում են արտահերթ:

Բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի («Ժողով») որոշումները կարող են ընդունվել հեռակա կարգով քվեարկության (հարցման) միջոցով անցկացված ժողովի ժամանակ: Տարեկան ժողովը չի կարող անցակցվել հեռակա կարգով քվեարկության (հարցման) միջոցով:

Ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեն հետևյալ անձինք.

- սովորական բաժնետոմսերի սեփականատեր հանդիսացող բաժնետերերը՝ իրենց պատկանող սովորական բաժնետոմսերի քանակին և անվանական արժեքին համապատասխան ձայների քանակով.

- կանոնադրությամբ նախատեսված դեպքերում՝ արտոնյալ բաժնետոմսերի սեփականատեր հանդիսացող բաժնետերերը՝ իրենց պատկանող արտոնյալ բաժնետոմսերի քանակին և անվանական արժեքին համապատասխան ձայների քանակով.
- Խորհրդի և Վարչության անդամները՝ խորհրդակցական ձայնի իրավունքով.
- Ներքին աուդիտի ստորաբաժանման անդամները՝ որպես դիտորդ.
- Արտաքին աուդիտն իրականացնող անձը՝ որպես դիտորդ (եթե նրա եզրակացությունն առկա է գումարվող ժողովի նյութերում).
- Կենտրոնական բանկի ներկայացուցիչը՝ որպես դիտորդ.
- Բանկի տարածքային ստորաբաժանումների ղեկավարները՝ որպես դիտորդ.
- Բանկի այլ աշխատակիցներ՝ իրենց կողմից ժողովի օրակարգում ընդգրկված հարցերը զեկուցելու համար.
- Ժողովի օրակարգում ընդգրկված որոշակի հարցերի վերաբերյալ մասնագիտական գիտելիքների տիրապետող անձինք:

Խորհուրդը որոշում է կայացնում Ժողովի անցկացման ամսաթվի և օրակարգի, ծանուցման ընթացակարգի, Ժողովի օրակարգում ընդգրկված հարցերի վերաբերյալ բաժնետերերին տրամադրվող նյութերի և տեղեկությունների ցուցակի վերաբերյալ:

Արտահերթ Ժողովները գումարվում են Խորհրդի որոշմամբ՝ սեփական նախաձեռնությամբ: Արտահերթ Ժողովները կարող են գումարվել նաև Վարչության, Վարչության նախագահ-Գործադիր տնօրենի, արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի կամ պահանջը ներկայացնելու դրությամբ Բանկի ձայնի իրավունք տվող սովորական բաժնետոմսերի առնվազն 10 տոկոսին տիրապետող բաժնետիրոջ պահանջով:

Ժողովի անցկացման մասին բաժնետերերին ծանուցվում է օրենքով սահմանված ժամկետներում՝ պատվիրված նամակ ուղարկելու կամ առձեռն հանձնելու կամ էլեկտրոնային փոստի հասցեով ծանուցում ուղարկելու միջոցով: Ժողովի մասին կարող է ծանուցվել նաև ինտերնետում հրապարակային հայտարարություն տեղադրելու միջոցով:

Յուրաքանչյուր տեսակի բաժնետոմսերի սեփականատերերի իրավունքները և պարտականությունները

«Բաժնետիրական ընկերությունների մասին» ՀՀ օրենքի և Բանկի Կանոնադրության համաձայն, սովորական բաժնետոմսերի սեփականատեր բաժնետերն իրավունք ունի.

- անձամբ կամ ներկայացուցչի միջոցով մասնակցել ժողովին՝ վերջինիս իրավասությանը պատկանող բոլոր հարցերի նկատմամբ ձայնի իրավունքով.
- անձամբ կամ ներկայացուցչի միջոցով մասնակցել Բանկի կառավարմանը.
- ստանալ շահութաբաժիններ Բանկի գործունեությունից առաջացած շահույթից.
- առաջնահերթության կարգով ձեռք բերել Բանկի կողմից թողարկվող և տեղաբաշխվող բաժնետոմսերը, եթե Օրենքով այլ կերպ չի սահմանված.
- Կանոնադրությամբ սահմանված կարգով ծանոթանալ Բանկի հաշվեկշռին, ֆինանսական և հարկային հաշվետվություններին.
- Ժողովի ժամանակ ներկայացնել առաջարկություններ.
- Բանկի լուծարման դեպքում ստանալ Բանկի գույքի (միջոցների) իրեն հասանելիք մասը.
- օտարել կամ այլ ձևով երրորդ անձանց փոխանցել իր սեփականությունը հանդիսացող բաժնետոմսերը.
- իրականացնել Կանոնադրությամբ իրեն վերապահված այլ իրավունքներ:

«Բաժնետիրական ընկերությունների մասին» ՀՀ օրենքի և Բանկի Կանոնադրության համաձայն, արտոնյալ բաժնետոմսերի սեփականատեր բաժնետերն իրավունք ունի.

- անձամբ կամ ներկայացուցչի միջոցով մասնակցել ժողովին՝ վերջինիս իրավասությանը պատկանող բոլոր հարցերի նկատմամբ ձայնի իրավունքով՝ ենթարկվելով օրենսդրությամբ և Բանկի կանոնադրությամբ սահմանված սահմանափակումներին.
- ստանալ տարեկան շահաբաժին ժողովի կողմից որոշված կարգով և չափով.
- անձամբ կամ ներկայացուցչի միջոցով մասնակցել Ընդհանուր ժողովին.
- ստանալ «Բանկերի և բանկային գործունեության մասին» ՀՀ օրենքի 43-րդ հոդվածով նախատեսված ցանկացած տեղեկատվություն.
- Բանկի լուծարման դեպքում մնացորդային գույքից ստանալ իրեն հասանելիք գումարը.
- օտարել կամ այլ ձևով երրորդ անձանց փոխանցել իր սեփականությունը հանդիսացող բաժնետոմսերը.
- իրականացնել Կանոնադրությամբ իրեն վերապահված այլ իրավունքներ:

Բանկի բոլոր բաժնետերերը պարտավոր են.

- բաժնետոմսերի թողարկման որոշմամբ սահմանված ժամկետներում լրիվ վճարել իր բաժնետոմսերի արժեքը.

- ձեռնպահ մնալ Բանկի գործունեության վերաբերյալ գաղտնիք հանդիսացող տեղեկությունների հրապարակումից կամ այլ կերպ այլ անձանց դրանք հայտնի դարձնելուց.
- ենթարկվել օրենքի, այլ իրավական ակտերի և Բանկի կանոնադրության պահանջներին:

Բաժնետերերի իրավունքներն ու պարտականությունները կարող են փոփոխվել միայն Բանկի Ժողովի կողմից Կանոնադրության մեջ համապատասխան փոփոխություններ կատարելուց և դրանք ՀՀ ԿԲ-ում գրանցելուց հետո:

Համաձայն «Արժեթղթերի շուկայի մասին» ՀՀ օրենքի Հոդված 154-ի, յուրաքանչյուր անձ, որն ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն, անձամբ կամ փոխկապակցված անձանց միջոցով ընկերությունում ձեռք է բերում այնպիսի մասնակցություն, որի արդյունքում ընկերության կանոնադրական կապիտալում նրա՝ ձայնի իրավունք տվող մասնակցությունը կազմում է 5, 10, 20, 50 կամ 75 և ավելի տոկոս, պարտավոր է այդ մասին անմիջապես, սակայն 4 աշխատանքային օրվանից ոչ ուշ, տեղեկացնել թողարկողին և Կենտրոնական բանկին՝ Կենտրոնական բանկի սահմանած ձևով և կարգով:

Խորհուրդը

Բանկի Խորհուրդն իրականացնում է Բանկի գործունեության ընդհանուր ղեկավարումը օրենքով Խորհրդին վերապահված իրավասության շրջանակներում: 2014թ. հոկտեմբերից Խորհրդի կազմում փոփոխություններ տեղի չեն ունեցել: Խորհրդի անդամները փոխկապակցված անձինք չեն հանդիսանում:

ՀՀ օրենսդրությամբ բանկերի համար անկախ տնօրեններ ունենալու պահանջ չի սահմանվում:

Խորհրդի անդամներն ընտրվում են Բանկի տարեկան ընդհանուր ժողովի ժամանակ՝ ներկա գտնվող մասնակիցների կողմից: Ընդհանուր ժողովի կողմից որոշվում է Խորհրդի անդամի պաշտոնավարության ժամկետը, որը չի կարող մեկ տարուց պակաս լինել:

Խորհրդի իրավասությանն են պատկանում հետևյալ հարցերը.

- Բանկի գործունեության հիմնական ուղղությունների որոշում, այդ թվում՝ Բանկի հեռանկարային զարգացման ծրագրի հաստատում.
- Բանկի տարեկան և արտահերթ ժողովների գումարում, ժողովի օրակարգի հաստատում, ժողովի գումարման և անցկացման հետ կապված կազմակերպչական աշխատանքների իրականացման ապահովում.
- Բանկի գործադիր մարմնի անդամների նշանակում, նրանց լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցում և վարձատրության պայմանների հաստատում.

- Բանկում ներքին հսկողության ստանդարտների սահմանում.
- Բանկի ներքին աուդիտի ստորաբաժանման ձևավորում, նրա տարեկան աշխատանքային ծրագրի հաստատում, ներքին աուդիտորների լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցում և վարձատրության պայմանների հաստատում.
- Բանկի տարեկան ծախսերի նախահաշվի և կատարողականի հաստատում.
- Բանկի վարչակազմակերպական կառուցվածքի և հաստիքացուցակի հաստատում.
- Բանկի կանոնադրական հիմնադրամի չափի ավելացում, եթե Կանոնադրությամբ կամ Ընդհանուր ժողովի որոշմամբ Խորհրդին նման լիազորություն է վերապահվել.
- շահաբաժինների վճարման մասին առաջարկությունների ներկայացում Ընդհանուր ժողովին, շահաբաժինների յուրաքանչյուր վճարման դեպքում՝ շահաբաժիններ ստանալու իրավունք ունեցող Բանկի մասնակիցների ցուցակի պատրաստում. ցուցակի մեջ ընդգրկվում են այն մասնակիցները, որոնք մասնակիցների ցուցակի պատրաստման ամսաթվի դրությամբ նշված են Բանկի գրանցամատյանում և ունեն Բանկի տարեկան Ընդհանուր ժողովին մասնակցելու իրավունք.
- Բանկի տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների նախնական հաստատում և ներկայացում Ընդհանուր ժողովին.
- Բանկի արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի ներկայացում Ընդհանուր ժողովի հաստատմանը.
- Բանկի արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի վարձատրության չափի որոշում.
- Բանկում անցկացված աուդիտի կամ այլ ստուգումների արդյունքում բացահայտված թերությունների վերացմանն ուղղված միջոցառումների ձեռնարկում.
- Օրենքի համաձայն Բանկի կողմից ֆինանսական գործառնությունների իրականացման կարգը որոշող կանոնակարգերի ընդունում.
- Բանկի և նրա անկախ կառուցվածքային ստորաբաժանումների կանոնադրությունների հաստատում, նրանց միջև գործառնությունների բաշխում.
- Բանկի պարտատոմսերի և այլ արժեթղթերի տեղաբաշխման մասին որոշումների ընդունում.
- Բանկի պահուստային և այլ հիմնադրամների օգտագործում.
- Բանկի մասնաճյուղերի, ներկայացուցչությունների և գրասենյակների ստեղծում.
- Բանկի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության, այսինքն՝ հաշվապահական հաշվառման և ֆինանսական հաշվետվության վարման սկզբունքների, հիմքերի, միջոցների, կանոնների, ձևերի և ընթացակարգերի սահմանում.

- օրենքով սահմանված այլ հարցերով որոշումների ընդունում:

Վերը նշված հարցերը ենթակա են Բանկի Խորհրդի բացառիկ իրավասությանը և չեն կարող լուծման համար փոխանցվել Բանկի այլ կառավարման մարմինների կամ այլ կողմի, բացի օրենքով սահմանված դեպքերից:

Առնվազն տարին մեկ անգամ Խորհուրդը նիստի ժամանակ քննարկում է աուդիտորական հաշվետվությունը (Նամակ ղեկավարությանը), ինչպես նաև քննարկում և, անհրաժեշտության դեպքում, վերանայում է Բանկի գործունեության հիմնական ուղղությունները, ռազմավարությունը, կանոնակարգերը և այլ նորմատիվային փաստաթղթերը:

Առնվազն եռամսյակը մեկ անգամ Խորհուրդը քննարկում է Ներքին աուդիտի ստորաբաժանման, գործադիր տնօրենի (տնօրինության) և գլխավոր հաշվապահի հաշվետվությունները՝ Բանկի կողմից սահմանված ձևով և ընթացակարգով:

Խորհրդի նիստերը

Բանկի Խորհրդի նիստերը գումարվում են առնվազն երկու ամիսը մեկ անգամ: Նիստի գումարման և անցկացման կարգը որոշվում է Բանկի կանոնադրությամբ: Խորհուրդը կարող է որոշումներ ընդունել այնպիսի նիստում, որի ժամանակ նիստի բոլոր մասնակիցները կարող են միմյանց հետ հաղորդակցվել հեռախոսով, վիզուալ կամ այլ հաղորդակցության միջոցներով՝ իրական ժամանակի ռեժիմում:

Խորհրդի նիստի քվորումը որոշվում է Բանկի կանոնադրությամբ, և չի կարող պակաս լինել Խորհրդի անդամների ընդհանուր թվի կեսից: Խորհրդի որոշումներն ընդունվում են նիստին ներկա գտնվող Խորհրդի անդամների ձայների մեծամասնությամբ, քանի դեռ ձայների ավելի մեծ քանակություն չի նախատեսվում Ընդհանուր ժողովի կողմից հաստատված Խորհրդի կանոնակարգով: Խորհրդի յուրաքանչյուր անդամ ունի մեկ ձայն: Ձայնի և քվեարկության իրավունքի լիազորումը այլ անձի (այդ թվում՝ Խորհրդի այլ անդամի) արգելված է և իրավական ուժ չունի: Ձայների հավասարության դեպքում Խորհրդի նախագահի ձայնը որոշիչ է, եթե Կանոնադրությամբ այլ բան չի նախատեսված:

Խորհրդին կից գործող հանձնաժողովներ

Աուդիտի և ռիսկերի հանձնաժողով

Հանձնաժողովի նախագահը Խորհրդի անկախ անդամ Հրահատ Արզումանյանն է:

Հանձնաժողովի անդամներն են՝ Խորհրդի նախագահ Գագիկ Զաքարյանը, Խորհրդի անդամ Սուրեն Հայրիյանը,

Դիտորդ/քարտուղար՝ Ներքին աուդիտի ղեկավար Հայկ Սուվարյանը:

Հանձնաժողովի խնդիրն է աջակցել Բանկի Խորհրդին կատարելու իրեն վերապահված կորպորատիվ կառավարման և վերահսկման գործառույթը, որը կապված է արտաքին և ներքին աուդիտի, ներքին վերահսկողության կառուցվածքի և ռիսկերի կառավարման համակարգերի, օրենսդրության և ներքին իրավական ակտերի պահանջների պահպանման հետ: Նիստերն անցկացվում են առնվազն տարին երկու անգամ, որոնց ժամանակ քննարկվում են ներքին և արտաքին աուդիտի արդյունքներով բացահայտված խախտումների վերացմանն ուղղված միջոցառումներ, ուսումնասիրվում են վերաձևակերպված վարկերը և այլն:

Ներդրումային հանձնաժողով

Հանձնաժողովը գործում է Խորհրդին կից և կազմված է 4 անդամից.

Նախագահ՝ Խորհրդի անդամ Գեորգի Պիսկով

Անդամներ՝ Խորհրդի նախագահ, Խորհրդի անդամ, Գործադիր ֆինանսական տնօրեն

Ներդրումային հանձնաժողովն իրականացնում է Բանկի պահուստների, ներդրումների կառավարման վերաբերյալ որոշումների ընդունման և դրանց կատարման վերահսկողության գործառույթներ, ինչպես նաև ներդրումային գործունեության ընթացիկ կոորդինացմանն առնչվող խնդիրների և ֆինանսական վերլուծությունների քննարկում:

Պարզևատրումների հանձնաժողով

Հանձնաժողովը գործում է Խորհրդին կից և կազմված է 4 անդամից.

Նախագահ՝ Խորհրդի անդամ Գեորգի Պիսկով:

Անդամներ՝ Խորհրդի նախագահ, Խորհրդի անդամ, Աշխատակազմի ղեկավար:

Հանձնաժողովի գործառույթներն են.

- Բանկի կադրային քաղաքականության կատարելագործում.
- Կադրային քաղաքականության վերաբերյալ առաջարկությունների ներկայացում.
- Բանկի անձնակազմի մոտիվացիոն և պարզևատրման համակարգի մշակում:

Վարչությանը կից գործող հանձնաժողովներ

Վարչությանը կից գործող հանձնաժողովներն են՝ Սակագների, Ակտիվների և Պարտավորությունների հանձնաժողովը, Մասնաճյուղային ցանցի կառավարման հանձնաժողովը, Բիզնեսի գնահատման հանձնաժողովը, Անվտանգության հանձնաժողովը, Գույքագրման, գնումների և օտարումների հանձնաժողովը, Անձնակազմի գնահատման հանձնաժողովը:

Սակագների, Ակտիվների և Պարտավորությունների հանձնաժողովի գործունեությունը/գործառույթները

Սակագների, Ակտիվների և Պարտավորությունների հանձնաժողովը սահմանում է տրամադրվող ծառայությունների սակագների տեսակները, սակագների և դրույքաչափերի սահմանման և վերանայման, ընդհանուր և անհատական սակագների սահմանման սկզբունքները: Հաստատագրված սակագներից շեղումների դեպքում դրանք քննարկվում և նախնականորեն հաստատվում են հանձնաժողովի կողմից, որից հետո ներկայացվում են Վարչության վերջնական հաստատմանը:

Հանձնաժողովն իրականացնում է ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կարգավորումը, Բանկի իրացվելիության պահանջների կատարումը, կարգավորում է Բանկի պարտավորությունների և ժամկետայնության մարժայի թիրախային կառուցվածքը, տոկոսադրույթների և տոկոսային մարժաների և հաճախորդների սպասարկման խթանումը և բարելավումը:

Բիզնեսի գնահատման հանձնաժողովի գործունեությունը/գործառույթները

- Ստորաբաժանումների և աշխատակիցների ընթացիկ գործունեության գնահատում՝ Խորհրդի կողմից հաստատված թիրախներին համապատասխան.
- Աշխատակիցների գործունեության գնահատման, խրախուսական միջոցների և կարգապահական տույժերի, աշխատակիցների մոտիվացիայի վերաբերյալ որոշումների, ինչպես նաև աշխատակազմի հետ կապված այլ առաջարկությունների և որոշումների ներկայացում Վարչությանը.
- Զբաղեցրած պաշտոնին աշխատակցի համապատասխանության գնահատում.
- Բիզնեսի զարգացման և բիզնես գործընթացների կատարելագործման վերաբերյալ առաջարկությունների ներկայացում և առաջադրանքների հանձնարարում.
- Հանձնաժողովի կողմից տրված առաջարկությունների կատարման վերահսկողություն.
- Վարչությանը տեղեկացում անձնակազմի գնահատման վերաբերյալ գործող կանոնակարգի բացահայտված խախտումների մասին.

- Բանկի աշխատակիցների դիմումների, բողոքների քննարկում և ներկայացում համապատասխան ստորաբաժանումներին:

Անվտանգության հանձնաժողովի գործունեությունը/գործառույթները

- Բանկի անվտանգության ապահովման գործունեության կոորդինացում, անվտանգության ոլորտին հատուկ իրավական նորմերի ընդունման գործընթացի ավելի բարձր արդյունավետության ապահովում.
- Անվտանգության, ներքին կարգապահության հետ կապված այլ հարցեր.
- Բանկի SS և տեղեկատվական անվտանգության գործընթացի կազմակերպում.
- SS և տեղեկատվական քաղաքականության վերլուծություն և հաստատում, ընդհանուր պարտականությունների բաշխում.
- SS և տեղեկատվական ռեսուրսների հետ կապված հիմնական ռիսկերի քննարկում.
- SS և տեղեկատվական անվտանգության ապահովմանը նպատակաուղղված հիմնական մոտեցումների հաստատում:

Գույքագրման, գնումների և օտարումների հանձնաժողովի գործունեությունը/գործառույթները

Հանձնաժողովի քննարկմանը կարող են ներկայացվել հետևյալ հարցերի վերաբերյալ առաջարկություններ.

- Տարեկան բյուջեում փոփոխությունների կատարում. ամսական, եռամսյակային, կիսամյակային փոփոխություններ.
- Ծախսերի հոդվածներում փոփոխությունների կատարում.
- Ծախսային հոդվածների տակ մտնող գումարների մեջ փոփոխությունների կատարում.
- Ծրագրերում փոփոխությունների կատարում, այդ թվում՝ նոր ծրագրերի ներգրավում.
- Այլ հարցեր, որոնք վերաբերում են գույքի կառավարման, գնման և օտարմանը, որոնք կարող են առաջանալ Բանկի գործունեության ընթացքում և նշված չեն վերևում:

Անձնակազմի գնահատման հանձնաժողովի գործունեությունը/գործառույթները

- Բանկի աշխատակիցների գնահատում Խորհրդի կողմից սահմանված ստանդարտներին համապատասխան.

- Բանկի աշխատակիցների գիտելիքների, հմտությունների, ինչես նաև ստորաբաժանումների միջև համագործակցության գնահատում.
- Աշխատավայրում առաջացած կոնֆլիկտների հետազոտում և կարգավորում.
- Կարգապահական հարցերի քննարկում և որոշումների կայացում.
- Աշխատավայրում անցկացված հետազոտության արդյունքների դիտարկում.
- Աշխատակիցների նկատմամբ կարգապահական տույժերի կիրառման հարցի քննարկում և որոշման ընդունում.
- Աշխատակիցների նկատմամբ խրախուսական միջոցների կիրառման հարցի քննարկում և որոշման ընդունում.
- Զբաղեցրած պաշտոններին աշխատակիցների որակավորումների համապատասխանության գնահատում:

Վարկային կոմիտեի գործունեությունը/գործառույթները

- Բանկի վարկային քաղաքականության իրականացում և զարգացում.
- Բանկային ռիսկերի կառավարում.
- Իր իրավասության շրջանակներում Բանկի վարկավորման ընթացակարգերի արդյունավետ ու արագ կազմակերպում և կիրառում:

Պահուստների կառավարման հանձնաժողով

Պահուստների կոմիտեի գլխավոր նպատակն է Բանկի վարկառուների կողմից վարկի մարման ընթացքում առաջացած ռիսկերի նվազեցումը, այդ ակտիվների վերագնահատումը և դասակարգումը, խորհրդատվության ներկայացումը պահուստների տեսակների վերաբերյալ, որոնք Բանկը պատրավոր է ստեղծել ՀՀ ԿԲ-ի կողմից հատատված կանոնակարգերին համապատասխան:

Շահութաբաժնային քաղաքականություն

Բանկը կարող է հայտարարել և վճարել եռամսյակային, կիսամյակային (այսուհետ՝ միջանկյալ) և տարեկան շահութաբաժիններ:

Բանկը կարող է իր սովորական բաժնետոմսերի բաժնետերերին որոշակի ժամանակաշրջանում շահութաբաժիններ վճարել Բանկի եկամտի մինչև 40%-ի չափով: Բանկի Խորհուրդը կամ

Բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը կարող են տարբեր գումարներ հաշվարկել համապատասխանաբեր միջանկյալ և տարեկան շահութաբաժինների համար:

Միջանկյալ շահութաբաժնի գումարը չի կարող գերազանցել նախորդ ֆինանսական տարվա վճարված և/կամ հաշվառված շահութաբաժինների 50%, ինչպես նաև վճարման պահի դրությամբ Բանկի զուտ շահույթի 40%:

Տարեկան շահութաբաժնի չափը չի կարող պակաս լինել արդեն վճարված միջանկյալ շահութաբաժինների գումարից:

Եթե տարեկան շահութաբաժնի չափը հավասար է արդեն վճարված միջանկյալ շահութաբաժնի գումարին, ապա տարեկան շահութաբաժիններ չեն վճարվում:

Եթե Ընդհանուր ժողովի որոշմամբ տարեկան շահութաբաժինների չափը սահմանվում է արդեն վճարված միջանկյալ շահութաբաժինների չափից ավելի, ապա տարեկան շահութաբաժինները վճարվում են սահմանված տարեկան շահութաբաժնի և տվյալ տարում արդեն վճարված միջանկյալ շահութաբաժինների գումարի տարբերությամբ:

Շահութաբաժինները վճարվում են Բանկի զուտ շահույթից կատարվող մասնահումների հաշվին:

Բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի որոշմամբ շահութաբաժինները կարող են վճարվել միայն տարեկան հիմունքով: Շահութաբաժինները վճարվում են ՀՀ դրամով:

Բաժնետերերի բաժնետոմսերի դիմաց շահութաբաժինների վճարումները Բանկի կողմից չեն երաշխավորվում: Բանկի Բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը իրավունք ունի որոշում կայացնել բաժնետոմսերի դիմաց շահութաբաժիններ չվճարելու մասին:

Տարեկան շահութաբաժինների վճարման մասին որոշումն ընդունվում է Բանկի Բաժնետերերի ընդհանուր ժողովում՝ Բանկի խորհրդի առաջարկությամբ: Ընդհանուր ժողովը սահմանում է տարեկան շահութաբաժինների չափը, ինչպես նաև դրանց վճարման կարգն ու պայմանները, որը չի կարող լինել որոշման ընդունման պահից 30 օրվանից ավելի շուտ:

Բանկի արտոնյալ բաժնետոմսերը

Բանկը թողարկել և տեղաբաշխել է 32.010.000 /երեսուներկու միլիոն տասը հազար/ հատ արտոնյալ հաստատագրված բաժնետոմս՝ յուրաքանչյուրը 100 /մեկ հարյուր/ ՀՀ դրամ անվանական արժեքով:

Բանկի կողմից արտոնյալ հաստատագրված բաժնետոմսերի տեղաբաշխման կարգը, պայմանները, վճարվող շահութաբաժինը և լուծարային արժեքը հետևյալն են.

- արտոնյալ հաստատագրված բաժնետոմսերի դիմաց վճարվող տարեկան շահութաբաժնի չափը հաշվարկել տարեկան 5% տոկոսադրույքով՝ այդ բաժնետոմսերի անվանական արժեքի նկատմամբ.
- արտոնյալ հաստատագրված բաժնետոմսերի վճարման ժամկետ սահմանել տեղաբաշխման պահից 1 ամսվա ընթացքում.
- արտոնյալ հաստատագրված բաժնետոմսերի դիմաց վճարումը նախատեսել դրամական միջոցներով, անվանական արժեքով.
- արտոնյալ հաստատագրված բաժնետոմսերի լուծարային արժեքը սահմանել անվանական արժեքին համարժեք.
- Արտոնյալ հաստատագրված բաժնետոմսերի գծով շահութաբաժինները ենթակա են վճարման միայն բանկի զուտ շահույթից և /կամ/ դրա հաշվին ձևավորված հիմնադրամներից.
- Բանկի արտոնյալ բաժնետոմսերը ենթակա են փոխարկման սովորական բաժնետոմսերի՝ մեկ արտոնյալ բաժնետոմսը մեկ սովորական բաժնետոմս հարաբերակցությամբ: Փոխարկումն իրականացվում է արտոնյալ բաժնետոմսերի սեփականատերերի պահանջով՝ ոչ ուշ, քան այդ պահանջը Բանկին ներկայացնելուց հետո երկու ամսվա ընթացքում: Փոխարկման պահանջ ներկայացնելու ժամկետը չի սահմանափակվում: Փոխարկումն իրականացվում է Բանկի կողմից լրացուցիչ սովորական բաժնետոմսերի տեղաբաշխման ճանապարհով, որի արդյունքում արտոնյալ բաժնետոմսերը փոխարինվում են նույն քանակությամբ լրացուցիչ սովորական բաժնետոմսերով.
- Արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով շահութաբաժինը՝ ամբողջությամբ կամ մասամբ, ենթակա չէ վճարման, եթե դա կհանգեցնի Բանկի տնտեսական նորմատիվներից որևէ մեկի խախտմանը կամ Բանկի ֆինանսական վիճակի վատթարացմանը, ընդ որում՝

ա. Շահութաբաժնի լրիվ կամ մասնակի վճարումը ենթակա չէ կուտակման և վճարման հետագայում,

բ. Բանկի և արտոնյալ բաժնետիրոջ միջև որևէ իրավաբանական փաստաթղթով չի կարող նախատեսվել որևէ սահմանափակում Բանկի համար շահութաբաժնի ամբողջական կամ մասնակի չվճարման դեպքում, ինչպես նաև որևէ իրավաբանական փաստաթղթով չի կարող նախատեսվել այդպիսի սահմանափակումներ նախատեսելու իրավունքի տրամադրում արտոնյալ բաժնետիրոջը, բացառությամբ եթե սահմանափակումը վերաբերում է սովորական բաժնետոմսերի գծով շահութաբաժինների վճարմանը: Ընդ որում, սովորական բաժնետոմսերի գծով շահութաբաժինների վճարման՝ սույն պարբերությամբ նվաճված սահմանափակումը կարող

է վերաբերել միայն այն ժամանակահատվածին, որի ընթացքում ամբողջությամբ կամ մասամբ չի վճարվել արտոնյալ բաժնետոսին հասանելիք շահութաբաժինը:

17. Էական պայմանագրերը

Սույն Ազդագրի գրանցման ներկայացմանը նախորդող վերջին 2 տարվա ընթացքում Բանկի կողմից բնականոն գործունեության շրջանակներից դուրս չեն կնքվել որևէ պայմանագրեր, որոնց գինը գերազանցում է Բանկի վերջին հաշվետու ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվություններում նշված սեփական կապիտալի արժեքի 5 տոկոսը:

18. Փորձագետի, գնահատողի, խորհրդարարի կամ հաշվապահի մասնագիտական կարծիքը և երրորդ անձանցից վերցված տեղեկատվությունը

Բիզնես գնահատող

«Էլ ընդ ԷՖ Գրուպ» ՍՊԸ, որը փոխկապակցված չէ Յունիբանկի հետ:

Գրանցման հասցե. փ. Բագրատունյաց 19, բն. 19, Երևան, Հայաստան:

Գնահատողը անցկացրել է վերլուծություն, պատրաստել եզրակացություններ, արտահայտել կարծիքներ, և պատրաստել սույն զեկույցը՝ միջազգային չափանիշների և IVSC TEGoVA գնահատման հիման վրա՝ կիրառելով զեղչված դրամական հոսքերի (DCF) մեթոդը:

Իրավախորհրդատու

«Քեյ ընդ Փի Իրավաբանական ընկերություն» ՍՊԸ, որը փոխկապակցված չէ Յունիբանկի հետ:

Գրանցման հասցե. փ. Վարդանանց 18/1, 56 տարածք, Երևան, 0010, Հայաստան:

Պատասխանատու անձ. Վարդան Ստեփանյան, տնօրեն:

Իրավախորհրդատուն իրականացրել է Ազդագրի պատրաստման գործընթացի իրավաբանական սպասակցում և տրամադրել իրավաբանական եզրակացություն:

ՀՀ տնտեսության ու բանկային համակարգի մասին ամփոփ տեղեկությունները Ազդագրում ներառված են ՀՀ կենտրոնական բանկի, այլ մարմինների և ՀՀ-ում գործող բանկերի կողմից

մամուլում կատարված պաշտոնական հրապարակումներից: Այլ անձանցից ձեռք բերված տեղեկություններ Ազդագրում ներառված չեն:

Երրորդ անձանց կողմից տրված տեղեկատվությունը սույն Ազդագրում արտացոլվել է ճշգրտորեն, և նրանցից ստացված որևէ փաստ չի խեղաթյուրվել:

19. Այլ տեղեկատվություն

Բանկի կանոնադրությունը կարելի է ձեռք բերել.

- էլեկտոնային տարբերակով՝ հետևյալ կայքում՝ www.unibank.am,
- Թղթային տարբերակով (պատճենը)՝ Բանկի գլխամասային գրասենյակում և մասնաճյուղերում:

Փորձագետների կարծիքները կամ հաշվետվությունները, անկախ գնահատումները և վերլուծական նյութերը, որոնք պատրաստվել են Բանկի պատվերով և ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն օգտագործվել են Ազդագրում, կարելի է ձեռք բերել Բանկի գլխամասային գրասենյակից կամ մասնաճյուղերից:

20. Մասնակցություն այլ իրավաբանական անձանց կանոնադրական հիմնադրամում.

Յունիբանկը չունի 5 տոկոսը գերազանցող ուղղակի կամ անուղղակի բաժնեմաս այլ իրավաբանական անձանց կանոնադրական հիմնադրամում:

ՀԱՎԵԼՎԱԾ Ա.

**2012, 2013 և 2014 թվականների «Յունիբանկ» ԲԲԸ-ի աուդիտորական եզրակացությամբ
հաստատված տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները և անկախ աուդիտորական
եզրակացություններ**



Grant Thornton

Ֆինանսական հաշվետվություններ և
անկախ աուդիտորի եզրակացություն

**ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ Փակ Բաժնետիրական
Ընկերություն**

31 դեկտեմբերի 2012թ.

Բովանդակություն

	Էջ
Անկախ աուդիտորի եզրակացություն	1
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն	3
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	4
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	5
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	6
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	7

Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	Ծանոթ.	2012թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար	2011թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	6	14,091,613	12,095,282
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	6	(9,187,773)	(6,598,394)
Զուտ տոկոսային եկամուտներ		4,903,840	5,496,888
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	7	1,466,204	1,656,657
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	7	(279,599)	(209,109)
Զուտ կոմիսիոն և այլ եկամուտներ		1,186,605	1,447,548
Զուտ առևտրային եկամուտ	8	1,504,930	1,667,001
Այլ եկամուտներ	9	600,643	498,931
Ակտիվների հնարավոր կորուստների արժեզրկման ծախս	10	(510,696)	(1,854,916)
Անձնակազմի գծով ծախսեր	11	(3,061,794)	(2,557,262)
Հիմնական միջոցների մաշվածություն	20	(367,932)	(312,442)
Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիա	21	(42,710)	(44,906)
Այլ ծախսեր	12	(2,171,369)	(2,016,053)
Շահույթ մինչև հարկում		2,041,517	2,324,789
Շահութահարկի գծով ծախս	13	(438,448)	(518,258)
Տարվա շահույթ		1,603,069	1,806,531

Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք

Հիմնական միջոցների վերագնահատում	460,307	-
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ իրական արժեքի փոփոխությունից չվաստակված զուտ վնաս	(42,590)	(176,249)
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումների իրացումից ֆին. արդյունքին փոխանցված զուտ վնաս	155	-
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքին վերաբերող բաղկացուցիչ մասի շահութահարկ	(98,046)	35,249
Տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք հարկերից հետո	319,826	(141,000)
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	1,922,895	1,665,531

8-ից 61 էջերում ներկայացված ծանոթագրությունները կազմում են ֆինանսական
հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը:

Ֆինանսական փճակի մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ	Ծանոթ.	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ			
Դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում	14	24,584,447	16,228,746
Թանկարժեք մետաղներ	15	87,642	86,493
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	16	3,990,046	3,526,993
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	17	-	79,047
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	18	98,013,073	84,204,130
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ	19	4,994,648	4,094,516
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	26	-	917,393
Հիմնական միջոցներ	20	4,434,047	2,756,701
Ոչ նյութական ակտիվներ	21	464,849	400,175
Կանխավճար շահութահարկի գծով		-	68,344
Այլ ակտիվներ	22	1,797,539	2,180,122
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿԵՆՏՐՈՆԵՐ՝ ակտիվներ		138,366,291	114,542,660
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ			
Պարտավորություններ			
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	23	6,156,299	6,476,828
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	24	112,494,545	90,590,088
Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն		286,268	-
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	13	336,767	287,967
Այլ պարտավորություններ	25	696,983	519,173
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿԵՆՏՐՈՆԵՐ՝ պարտավորություններ		119,970,862	97,874,056
Սեփական կապիտալ			
Բաժնետիրական կապիտալ	27	11,400,700	11,400,700
Գլխավոր պահուստ		257,939	207,783
Այլ պահուստներ		(204,710)	(524,536)
Զբաղիված շահույթ		6,941,500	5,584,657
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿԵՆՏՐՈՆԵՐ՝ սեփական կապիտալ		18,395,429	16,668,604
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿԵՆՏՐՈՆԵՐ՝ պարտավորություններ և սեփական կապիտալ		138,366,291	114,542,660

Ֆինանսական հաշվետվությունները՝ ներկայացված 3-ից 61 էջերում, ստորագրվել են Բանկի վարչության նախագահի և գլխավոր հաշվապահի կողմից 2013թ. մարտի 20-ին:

8-ից 61 էջերում ներկայացված ծանոթագրությունները կազմում են ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը:

Վ. ԱԹԱՅԱՆ
Վարչության նախագահ

Գ. ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ
Գլխավոր հաշվապահ

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	Բաժնե- տիրական կապիտալ	Գլխավոր պահուստ	Վաճառքի համար մատչելի ներդրում- ների գծով վերագնա- հատման պահուստ	Հիմնական միջոցների գծով վերագնա- հատման պահուստներ	Զբաղիված շահույթ	Ընդամենը
Հաշվեկշիռը 2011թ. հունվար 1-ի դրությամբ	11,400,700	132,932	(455,891)	72,355	4,049,047	15,199,143
Հատկացում պահուստին	-	74,851	-	-	(74,851)	-
Շահաբաժիններ բաժնետերերին	-	-	-	-	(196,070)	(196,070)
Սեփականատերերի հետ գործարքներ	-	74,851	-	-	(270,921)	(196,070)
Տարվա շահույթ	-	-	-	-	1,806,531	1,806,531
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք						
Իրական արժեքի փոփոխությունից չվաստակված զուտ վնաս	-	-	(176,249)	-	-	(176,249)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքին վերաբերող բաղկացուցիչ մասի շահութահարկ	-	-	35,249	-	-	35,249
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	(141,000)	-	1,806,531	1,665,531
Հաշվեկշիռը 2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	11,400,700	207,783	(596,891)	72,355	5,584,657	16,668,604
Հատկացում պահուստին	-	50,156	-	-	(50,156)	-
Շահաբաժիններ բաժնետերերին	-	-	-	-	(196,070)	(196,070)
Սեփականատերերի հետ գործարքներ	-	50,156	-	-	(246,226)	(196,070)
Տարվա շահույթ	-	-	-	-	1,603,069	1,603,069
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք						
Հիմնական միջոցների վերագնահատում	-	-	-	460,307	-	460,307
Իրական արժեքի փոփոխությունից չվաստակված զուտ վնաս	-	-	(42,590)	-	-	(42,590)
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումների իրացումից ֆին. արդյունքին փոխանցված զուտ վնաս	-	-	155	-	-	155
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքին վերաբերող բաղկացուցիչ մասի շահութահարկ	-	-	8,487	(106,533)	-	(98,046)
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	(33,948)	353,774	1,603,069	1,922,895
Հաշվեկշիռը 2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	11,400,700	257,939	(630,839)	426,129	6,941,500	18,395,429

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	2012թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար	2011թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
Գործառնական գործունեությունից դրամական հոսքեր		
Շահույթ մինչև հարկումը	2,041,517	2,324,789
<i>Ճշգրտումներ</i>		
Ակտիվների հնարավոր կորուստների արժեզրկման ծախս	510,696	1,854,916
Մաշվածության և ամորտիզացիոն մասհանումներ	410,642	357,348
Հիմնական միջոցների օտարումից կորուստներ	1,211	-
Ստացվելիք տոկոսներ	(676,076)	(281,846)
Վճարվելիք տոկոսներ	9,480	(96,261)
Ածանցյալ գործիքների իրական արժեքի փոփոխության բացասական արդյունք	-	37,372
Ոչ առևտրային ակտիվների և պարտավորությունների արտարժույթային փոխարկումներից զուտ (օգուտ)/վնաս	56,343	(50,751)
Դրամական հոսքեր նախքան գործառնական ակտիվներում և պարտավորություններում փոփոխությունները	2,353,813	4,145,567
<i>(Ավելացում)/նվազում գործառնական ակտիվներում</i>		
Ածանցյալ գործիքներ	60,048	183,893
Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում	(41,561)	95,043
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	377,047	(479,048)
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	(11,416,268)	(7,746,012)
Այլ ակտիվներ	412,979	3,383
<i>Ավելացում/(նվազում) գործառնական պարտավորություններում</i>		
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	196,745	1,141,587
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	30,415,390	9,188,936
Այլ պարտավորություններ	177,810	82,380
Զուտ դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից մինչև շահութահարկը	22,536,003	6,615,729
Վճարված շահութահարկ	(133,082)	(675,727)
Գործառնական գործունեությունից զուտ դրամական հոսքեր	22,402,921	5,940,002
Ներդրումային գործունեությունից դրամական հոսքեր		
Ներդրումային արժեթղթերի մարում	13,384	255,318
Հիմնական միջոցների առք	(1,586,181)	(503,970)
Հիմնական միջոցների վաճառք	-	25,749
Ոչ նյութական ակտիվների առք	(107,384)	(32,203)
Ներդրումային գործունեությունից զուտ դրամական հոսքեր	(1,680,181)	(255,106)
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական հոսքեր		
Շահաբաժինների վճարում	(196,070)	(152,021)
Վարկեր ֆինանսական կազմակերպություններից	(969,421)	(1,809,940)
Այլ երկարաժամկետ վարկեր	(11,050,912)	(3,346,723)
Ֆինանսական գործունեությունից զուտ դրամական հոսքեր	(12,216,403)	(5,308,684)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ	8,506,337	376,212
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ	18,649,530	18,069,852
Արտարժույթի փոխարկման ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	688,888	203,466
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ (ծանոթ.14)	27,844,755	18,649,530
Լրացուցիչ տեղեկատվություն		
Ստացված տոկոսներ	13,415,537	11,813,436
Վճարված տոկոսներ	(9,178,293)	(6,694,655)

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից Ծանոթագրություններ

1 Գործունեության բնույթը և ընդհանուր տեղեկություններ

«ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ» ՓԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) հիմնվել է 2001թ. հոկտեմբերի 9-ին և հանդիսանում է փակ բաժնետիրական ընկերություն գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Բանկը գրանցվել է 2001թ. հոկտեմբերի 10-ին ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից N81 արտոնագրային համարով:

Բանկի հիմնական գործունեությունը վարկավորումը և ավանդների ընդունումն է, ՀՀ-ում և արտերկրներ փոխանցումների և փոխարկման գործարքների իրականացումը, ինչպես նաև իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց արտարժույթային և այլ բանկային ծառայությունների մատուցումը:

Բանկի գլխավոր գրասենյակը և թվով 22 մասնաճյուղերը գտնվում է Երևանում, 20 մասնաճյուղերը՝ ՀՀ տարբեր շրջաններում, 2 մասնաճյուղ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում և մեկ ներկայացուցչություն ՌԴ Մոսկվա քաղաքում: Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ ք. Երևան, Չարենց 12 շենք թիվ 53, թիվ 1-5:

«Մուդիս Ինվեսթորս Սերվիս» միջազգային ռեյտինգային կազմակերպությունը Բանկին շնորհել է ֆինանսական կայունության E+ վարկանիշը, կայուն կանխատեսմամբ և ավանդների ներգրավման Ba3/NP վարկանիշ, բացասական կանխատեսմամբ, որը հաստատվել է 2013թ-ի փետրվարին:

2 Գործարար միջավայր

Հայաստանում շարունակական բնույթ են կրում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները: Որպես զարգացող շուկա, Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում: Բացի դրանից, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում, և ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները կարող են չհամապատասխանել իրականացրած գործարքներին: Հետագա տնտեսական զարգացման հիմնական խոչընդոտը տնտեսական և ինստիտուցիոնալ զարգացման ցածր մակարդակն է՝ գույակցված տարածաշրջանային անկայունությամբ, կենտրոնացված տնտեսական հենքով:

Համաշխարհային տնտեսության աճի նվազման կանխատեսումներով պայմանավորված դեռևս առկա են անորոշություններ ՀՀ հետ համագործակցող երկրների տնտեսությունների վիճակի առումով, ինչը կարող է հանգեցնել արտերկրից ոչ առևտրային դրամային փոխանցումների կրճատմանը, ինչպես նաև հանքահումքային ապրանքների միջազգային գների անկմանը, ինչից Հայաստանի տնտեսությունը գտնվում է մեծ կախման մեջ: Շուկայական ավելի խիստ ճնշումը կարող է հանգեցնել Հայաստանի տնտեսության, ինչպես նաև Բանկի վիճակի վատթարացման: Այնուամենայնիվ, քանի դեռ այս անորոշություններում առկա դատողություններն ու ենթադրությունները շատ են, ղեկավարությունը չի կարող վստահաբար հաշվարկել, թե ինչ չափով դրանք կարող են ազդեցություն ունենալ Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների մնացորդային արժեքի վրա:

Հետևաբար, Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունները չեն ճշգրտվել դրանց հնարավոր ազդեցությամբ:

3 Հաշվետվությունների պատրաստման հիմքերը

3.1 Համապատասխանությունը

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են համաձայն Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ), որոնք հաստատվել են Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) կողմից և Մեկնաբանությունների՝ հաստատված Ֆինանսական Հաշվետվությունների Մեկնաբանությունների Միջազգային Կոմիտեի կողմից (ՖՀՄՍԿ):

3.2 Չափման հիմքերը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են իրական արժեքի սկզբունքի հիման վրա ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների ու պարտավորությունների, ինչպես նաև վաճառքի համար մատչելի ակտիվների համար, բացառությամբ այն ակտիվների, որոնց իրական արժեքը հնարավոր չէ որոշել: Այլ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները, ինչպես նաև ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվառվում են ամորտիզացված կամ պատմական արժեքով, բացառությամբ շինությունների, որոնք ներկայացվել են վերագնահատված գումարով:

3.3 Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Բանկի գործառնական արժույթը դա այն հիմնական տնտեսական միջավայրի արժույթն է, որտեղ գործում է Բանկը: Բանկի գործառնական և ներկայացման արժույթ է հանդիսանում Հայաստանի Հանրապետության դրամը (այսուհետ՝ ՀՀ դրամ), քանի որ այս արժույթն է լավագույն կերպով արտացոլում ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Բանկի գործարքների տնտեսական բովանդակությունը: Բանկը պատրաստում է իր հաշվետվությունները ՀՀ գործող օրենսդրության և հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների պահանջներին համապատասխան: Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները հիմնված են Բանկի հաշվառման գրանցումների վրա, որոնք ճշգրտվել և վերադասակարգվել են ՖՀՄՍ-ին համապատասխանեցնելու նպատակով: Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով՝ հազարների ճշտությամբ: ՀՀ սահմաններից դուրս դրամը ազատ փոխարկելի չէ:

3.4 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխություններ

Ընթացիկ տարում Բանկն ընդունել է իր գործունեության համար համապատասխան և 2012թ. հունվարի 1-ից սկսվող ժամանակաշրջանի համար կիրառելի նոր և վերանայված ստանդարտները և մեկնաբանությունները, որոնք հրապարակվել են Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի («ՀՀՄՍԽ») և ՀՀՄՍԽ-ի Հաշվետվությունների Մեկնաբանման Հանձնաժողովի («ՀՄՀ») կողմից: Ընթացիկ տարում ուժի մեջ մտած ստանդարտները և մեկնաբանությունները ազեցություն չեն ունեցել Բանկի ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

3.5 Բանկի կողմից դեռևս չկիրառվող ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման օրվա դրությամբ լույս են տեսել մի շարք նոր ստանդարտներ, գործող ստանդարտների վերաբերյալ փոփոխություններ և մեկնաբանություններ, որոնք դեռևս ուժի մեջ չեն մտել: Բանկը վաղաժամկետ չի ընդունել այդ ստանդարտներից և մեկնաբանություններից որևէ մեկը:

Դեկավարությունը կանխատեսում է, որ կիրառելի նոր ստանդարտներն ու մեկնաբանությունները կընդունվեն Բանկի կողմից՝ դրանց ուժի մեջ մտնելու օրվան հաջորդող առաջիկա ժամանակաշրջանում: Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների համար կիրառելի նոր ստանդարտների փոփոխություններն ու մեկնաբանությունների վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացվում է ստորև: Թողարկվել են նաև այլ նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ, որոնք ըստ կանխատեսման էական ազդեցություն չեն ունենա Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Նոր ստանդարտներ, փոփոխություններ և գոյություն ունեցող ստանդարտների մեկնաբանություններ, որոնք դեռ ուժի մեջ չեն մտել

ՀՀՄՍ 32 (փոփոխություն) Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում

ՀՀՄՍ 32-ի փոփոխությունները ներառում են կիրառման ուղեցույց ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցման համար ՀՀՄՍ 32-ի չափանիշների կիրառման ընթացքում անհամապատասխանությունների վերաբերյալ հետևյալ երկու բնագավառներում.

- «Տվյալ պահին ունի հաշվանցման իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք» դրույթի իմաստը. փոփոխությունները պարզաբանում են, որ հաշվանցման իրավունքը պետք է իրավաբանորեն ամրագրված լինի կազմակերպության բնականոն գործունեության ընթացքում, կազմակերպության և բոլոր մնացած կողմերի անվճարումակության և սնանկացման դեպքում, և այդ իրավունքը պետք է առկա լինի բոլոր կողմերի համար:
- Քանի որ գործնականում ՀՀՄՍ 32-ում առկա «միաժամանակյա մարման» մեկնաբանության գործնական կիրառման մեջ առկա էր բազմազանություն, ուստի ՀՀՄՍ-ն պարզաբանեց զուտ մարման սկզբունքը և ներառեց համախառն մարման համակարգի օրինակ՝ ՀՀՄՍ 32-ի զուտ մարման չափանիշին բավարարող բնութագրիչներով:

Փոփոխությունները ուժի մեջ են մտնում 2014թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար և ենթական են հետընթաց կիրառման:

ՖՀՄՍ 7 (փոփոխություն) Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում

Փոփոխությունը հավելում է ՖՀՄՍ 7-ի որակական և քանակական բացահայտումներ կապված ճանաչված ֆինանսական գործիքների զուտ և համախառն գումարների հետ, որոնք ա) հաշվանցվել են ֆինանսական վիճակի հաշվետվության մեջ, բ) ենթակա են կատարման հիմնական հաշվանցման պայմանավորվածության կամ մնանատիպ համաձայնագրերի ներքո, եթե նույնիսկ հաշվանցված չեն ֆինանսական վիճակի հաշվետվության մեջ:

Փոփոխությունները կիրառելի են 2013թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար և ենթակա են հետընթաց կիրառման:

ՖՀՄՍ 9 Ֆինանսական գործիքներ

ՀՀՄՄ-ն նպատակ ունի փոխարինել ՀՀՄՍ 39 «Ֆինանսական գործիքներ՝ ճանաչումը և չափումը», ամբողջապես: Փոխարինող ստանդարտը (ՖՀՄՍ 9) թողարկվում է փուլերով: Մինչ այսօր, լույս են տեսել ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ճանաչման, դասակարգման, չափման և ապահովագրման գլուխները: Արժեզրկման մեթոդոլոգիայի և հեջավորման հաշվառման հետ կապված գլուխները դեռ մշակման փուլում են:

ՀՀՄՄ-ն թողարկել է ՖՀՄՍ 9-ի փոփոխություն, որով ՖՀՄՍ-ի կիրառման պարտադիր ժամկետը հետաձգվել է 2013թ-ի հունվարի 1-ից մինչև 2015թ-ի հունվարի 1-ը: Սա նշանակում է, որ ՀՀՄՍ 39-ի փոխարինման ծրագրի բոլոր փուլերը այժմ կունենան միևնույն պարտադիր կիրառման ժամկետը: Փոփոխությունները նաև ազատում են համեմատական ֆինանսական հաշվետվությունների վերաներկայացման պահանջից ՖՀՄՍ 9-ի կիրառման համար: Այս ազատումը նախկինում հասանելի էր միայն այն ընկերություններին, որոնք նախընտրում են կիրառել ՖՀՄՍ 9-ը մինչև 2012թ.: Այժմ կպահանջվեն նաև հավելյալ անցումային բացահայտումներ՝ ստանդարտի առաջին անգամ կիրառման ընկալմանն օժանդակելու համար:

Ղեկավարությունը դեռ պետք է գնահատի այս նոր ստանդարտի ազդեցությունը Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

ՖՀՄՍ 12 Այլ կազմակերպություններում մասնակցության բացահայտում

ՖՀՄՍ 12-ը ինտեգրում է տարբեր տեսակի ներդրումների, ներառյալ չհամախմբված կառուցվածքային կազմակերպություններում ներդրումների վերաբերյալ բացահայտման պահանջները: Այն ներկայացնում է նոր բացահայտման պահանջներ ռիսկերի վերաբերյալ, որոնց երթարկվում է կազմակերպությունը՝ կառուցվածքային կազմակերպություններում իր ներգրավվածության բերումով: Ստանդարտը ուժի մեջ է մտնում 2013թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար:

ՖՀՄՍ 13 Իրական արժեքի չափումը

ՖՀՄՍ 13-ը չի ազդում նրա վրա, թե որ ակտիվները պետք է չափվեն իրական արժեքով, սակայն հստակեցնում է իրական արժեքի սահմանումը և տրամադրում է իրական արժեքի չափման վերաբերյալ ուղեցույց և ընդլայնված բացահայտումներ: Այն ուժի մեջ կմտնի 2013թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար: Այս ՖՀՄՍ-ն պետք է հետևողականորեն կիրառել և կարիք չկա ներկայացնել համեմատական տեղեկատվություն՝ տրամադրված նախքան այս ՖՀՄՍ-ի սկզբնական կիրառման ժամանակաշրջանների համար: Բանկի ղեկավարությունը դեռ պետք է գնահատի այս նոր ստանդարտի ազդեցությունը ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

ՀՀՄՍ 1 Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում

ՀՀՄՍ 1-ի փոփոխությունները պահանջում են կազմակերպությանը այլ համապարփակ եկամուտներում ներկայացված տարրերը խմբավորել այնպիսի խմբերի, որոնք մնացած ՖՀՄՍ-ների համաձայն. ա) հետագայում չեն վերադասակարգվելու շահույթի կամ վնասի և բ) հետագայում վերադասակարգվելու են շահույթի կամ վնասի, երբ առաջանան որոշակի պայմաններ: Այն ուժի մեջ կմտնի 2012թ. հուլիսի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար: Բանկի ղեկավարությունը ակնկալում է, որ սա կփոխի այլ համապարփակ եկամուտների տարրերի ընթացիկ ներկայացումը, սակայն չի ազդի դրանց չափման և ճանաչման վրա:

Տարեկան բարեփոխումներ 2009-2011թթ.

2009-2011թթ-ի բարեփոխումները ուժի մեջ կմտնեն 2013թ. հունվարի 1-ից կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար, թեև հնարավոր է նաև դրանց վաղ կիրառումը:

Ստորև ներկայացված է փոփոխությունների հակիրճ նկարագրությունը:

ՀՀՄՍ 1 Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում

Փոփոխությունը տալիս է պարզաբանում համեմատական տեղեկատվության պահանջների վերաբերյալ, երբ կազմակերպությունը տրամադրում է ֆինանսական վիճակի մասին երրորդ հաշվետվությունը ելնելով ՀՀՄՍ 8-ի պահանջներից, կամ ըստ իր կամքի:

Հետևյալ խնդիրներն ուղղված են ֆինանսական վիճակի վերաբերյալ հաշվետվությանը

- Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության սկզբնական մնացորդների համար համեմատական տեղեկատվությունը պահանջվում է, երբ կազմակերպությունը փոխում է հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը, կամ կատարում է հետընթաց վերահաշվարկներ կամ վերադասակարգումներ, համապատասխան ՀՀՄՍ 8-ի, և
- Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության սկզբնական մնացորդների համապատասխան ամսաթիվը հանդիսանում է նախորդ ժամանակաշրջանի սկիզբը: Այլևս չկա պահանջ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության սկզբնական մնացորդներին վերաբերվող ծանոթագրությունները ներկայացնելու վերաբերյալ:

Փոփոխությունը նաև հստակեցնում է խնդիրներ նվազագույն պահանջներից դուրս համեմատական տեղեկատվության վերաբերյալ, մասնավորապես

- պարզաբանում է թե արդյոք կազմակերպությունից պետք է պահանջել ներկայացնել ամբողջական ֆինանսական հաշվետվության փաթեթը, երբ այն տրամադրում է նվազագույն համեմատական տեղեկատվության պահանջներից դուրս ֆինանսական հաշվետվություններ (օրինակ՝ հավելյալ համեմատական տեղեկատվություն),
- բացատրում է, որ ֆինանսական հաշվետվության հավելյալ տեղեկատվությունը պարտադիր չէ ներկայացնել ամբողջական ֆինանսական հաշվետվության փաթեթի ձևով նվազագույն պահանջներից դուրս ժամանակաշրջանների համար: Ներկայացված յուրաքանչյուր հավելյալ տեղեկատվություն այնուամենայնիվ պետք է ներկայացվի ՖՀՄՍ-ների-համաձայն և կազմակերպությունը պետք է ներկայացնի համեմատական տեղեկատվությունը կից ծանոթագրություններում:

ՀՀՄՍ 16 Հիմնական միջոցներ

Փոփոխությունն ուղղված է սպասարկող սարքավորումների դասակարգմանը: Այն պարզաբանում է, որ խոշոր պահեստամասերը, ռեզերվային սարքավորումները և սպասարկող սարքավորումները պետք է դասակարգվեն, որպես հիմնական միջոց, երբ դրանք համապատասխանում են հիմնական միջոց սահմանմանը ՀՀՄՍ 16-ի համաձայն, իսկ հակառակ դեպքում ճանաչվում են որպես պաշար:

ՀՀՄՍ 32 Ֆինանսական գործիքներ. Ներկայացում

Փոփոխությունը հստակեցնում է, որ սեփականատերերին կատարված բաշխումներին և կապիտալի գործարքի ծախսումներին վերաբերվող շահութահարկը պետք է հաշվառվի համաձայն ՀՀՄՍ 12-ի «Շահութահարկ»:

4 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

Ներկայացվող հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ընթացքում: Հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է հետևողականորեն:

4.1 Եկամուտների և ծախսերի ճանաչում

Եկամուտը ճանաչվում է այն դեպքում, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կհոսեն Բանկ և ստացված եկամուտը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ծախսը ճանաչվում է այն ժամանակ, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կարտահոսեն Բանկից և ծախսը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ստորև ներկայացվող չափանիշները նույնպես պետք է հաշվի առնվեն մինչև եկամտի ճանաչումը:

Տոկոսային եկամուտներ և ծախսեր

Տոկոսային եկամուտներն ու ծախսերը բոլոր տոկոսաբեր ֆինանսական գործիքների համար, բացառությամբ առևտրային նպատակներով պահվող կամ ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող գործիքների, համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես «տոկոսային եկամուտ» և «տոկոսային ծախս»՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե ֆինանսական ակտիվի կամ մմանատիպ ֆինանսական ակտիվների խմբի հաշվեկշռային արժեքը նվազում է արժեզրկումից կորուստների պատճառով, տոկոսային եկամուտը շարունակում է ճանաչվել կիրառելով սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը՝ նոր հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ:

Կոմիսիոն և այլ եկամուտներ և ծախսեր

Վարկերի տրամադրման համար գանձվող վճարները (համապատասխան ծախսերի հետ միասին) հետաձգվում են՝ ճշգրտելով տվյալ վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքը: Վարձավճարները, այլ եկամուտները և ծախսերը հիմնականում ճանաչվում են հաշվեգրման սկզբունքով ծառայությունների մատուցման ընթացքում: Ներդրումային պորտֆելի, այլ կառավարչական և խորհրդատվական ծառայությունների գծով վճարները ճանաչվում են պայմանագրային պայմաններին համապատասխան: Ակտիվների կառավարման գծով վճարները ճանաչվում են ծառայությունների մատուցման ժամանակաշրջանում: Նույն սկզբունքն է կիրառվում կարողությունների կառավարման, ֆինանսական պլանավորման և ակտիվների պահպանման ծառայությունների դեպքում, որոնք ենթադրում են ծառայությունների մատուցման երկար ժամկետ:

Շահաբաժիններից եկամուտ

Եկամուտը ճանաչվում է, երբ Բանկի՝ վճարը ստանալու իրավունքը հաստատված է:

Ջուտ առևտրային եկամուտ

Ջուտ առևտրային եկամուտը ներառում է առևտրային նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխությունից իրացված և չիրացված եկամուտը և ծախսը, տոկոսներից, շահաբաժիններից և արտարժույթային տարբերություններից գոյացող բոլոր եկամուտները և ծախսերը: Ջուտ առևտրային եկամուտը ներառում է նաև արտարժույթի առք ու վաճառքից զուտ եկամուտը կամ ծախսը:

4.2 Արտարժույթի փոխարկում

Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվների և պարտավորությունների փոխարկումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զուտ առևտրային եկամուտ հոդվածում, մինչդեռ ոչ առևտրային ակտիվների փոխարկումից գոյացող օգուտը և վնասը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության այլ եկամուտ կամ այլ ծախս հոդվածում: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են գործառնական արժույթով կիրառելով հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ գործող փոխարժեքը:

Արտարժույթով արտահայտված վաճառքի համար մատչելի դրամային արժեթղթերի իրական արժեքում փոփոխությունները վերլուծվում են փոխարժեքային տարբերությունների միջև, որոնք առաջանում են արժեթղթերի ամորտիզացված գումարների փոփոխության և արժեթղթերի հաշվեկշռային արժեքի այլ փոփոխությունների արդյունքում: Ամորտիզացված գումարում փոփոխությունների հետ կապված փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, իսկ հաշվեկշռային արժեքում այլ փոփոխությունները ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

Պատմական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործարքի օրվա փոխարժեքով: Իրական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հոդվածները վերահաշվարկվում են իրական արժեքի որոշման օրվա փոխարժեքով: Ոչ դրամային հոդվածների, ինչպիսին են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով պահվող բաժնետոմսերը, փոխարժեքային տարբերությունները, ներկայացվում են որպես իրական արժեքի փոփոխությունից շահույթի կամ վնասի մաս: Ոչ դրամային հոդվածների փոխարժեքային տարբերությունները, ինչպես օրինակ՝ վաճառքի համար մատչելի դասակարգված բաժնետոմսերը, ընդգրկվում են կապիտալի վաճառքի համար մատչելի ներդրումների գծով վերագնահատման պահուստում:

Յուրաքանչյուր գործառնության պայմանագրով նախատեսված փոխարժեքի և տվյալ գործառնության օրվա գործող փոխարժեքի տարբերությունից առաջացող օգուտը կամ վնասը հաշվառվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զուտ առևտրային եկամուտ հոդվածի արտարժույթի առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ տողում:

Բանկի կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվել են հետևյալ փոխարժեքները.

	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
ՀՀ դրամ/1 ԱՄՆ դոլար	403.58	385.77
ՀՀ դրամ/1 Եվրո	532.24	498.72

4.3 Հարկում

Շահույթի գծով հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են սեփական կապիտալում, ինչի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը տարվա համար հարկվող եկամուտից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվին գործող հարկային դրույքներով, ինչպես նաև նախորդ տարիների համար վճարված հարկերի ճշգրտումները: Այն դեպքում, երբ ֆինանսական հաշվետվություններն արտոնված են ներկայացման համար մինչև համապատասխան հարկային հաշվետվությունների ներկայացնելը, ապա հարկվող շահույթը կամ վնասը հիմնված է մոտավոր թվերի վրա: Հարկային մարմինները կարող են ունենալ ավելի խիստ մոտեցում հարկային օրենսդրությունը մեկնաբանելիս և հարկային հաշվարկները ստուգելիս: Որպես արդյունք, հարկային մարմինները կարող են պահանջել լրացուցիչ հարկերի մուծում այն գործարքների գծով, որոնց համար նախկինում պահանջ չի ներկայացվել: Հետևաբար, կարող են առաջանալ նշանակալի լրացուցիչ հարկեր, տույժեր և տուգանքներ: Հարկային ստուգումը կարող է ներառել ստուգման տարվան անմիջապես նախորդող 3 օրացուցային տարիներ: Որոշ հանգամանքներում հարկային ստուգումը կարող է ներառել ավելի երկար ժամանակաշրջաններ:

Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են հաշվապահական հաշվեկշռի պարտավորությունների մեթոդի համաձայն, որը հաշվի է առնում բոլոր ժամանակային տարբերությունները, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկային նպատակներով հաշվարկվող գումարների միջև, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ տարբերություններն առաջացել են գույքիլի նախնական ճանաչման ժամանակ կամ կազմակերպությունների միավորում չհանդիսացող գործառնություններից առաջացող ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում և ինչը առաջացման պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական, և ոչ էլ հարկման նպատակով հաշվարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի հաշվին կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են այն հարկային դրույքով, որը ենթադրվում է, որ կգործի ակտիվների իրացման և պարտավորությունների մարման ժամանակ՝ հիմնվելով տվյալ ժամանակաշրջանի կամ հաշվետու ժամանակաշրջանի փաստացի գործող դրույքների վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ առաջանում են նաև այն ժամանակավոր տարբերությունների գծով, որոնք առաջանում են դուստր, ասոցիացված կամ համատեղ կազմակերպություններում ներդրումներից, բացի այն դեպքերից, երբ ժամանակավոր տարբերությունների իրացման ժամկետները կառավարվում են մայր կազմակերպության կողմից, և հավանական է, որ դրանք մոտ ապագայում չեն իրացվի:

ՀՀ-ում բանկերն իրենց գործունեության ընթացքում վճարում են նաև այլ հարկեր: Այդ հարկերը ներառված են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության այլ ծախսերում:

4.4 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները բաղկացած են կանխիկ դրամից, ՀՀ ԿԲ-ում պահվող միջոցներից (բացառությամբ ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոնացված գումարների) և այլ բանկերում հաշիվներից, որոնք կարող են փոխարկվել կանխիկ կարճ ժամանակամիջոցում և չեն ենթարկվում արժեքի փոփոխման զգալի ռիսկի:

4.5 Թանկարժեք մետաղներ

Ոսկին և այլ թանկարժեք մետաղները հաշվառվում են ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանվող գներով, ինչը մոտավորապես դրանց իրական արժեքն է և հիմնված է Լոնդոնի Թանկարժեք Մետաղների բորսայի գնանշումների վրա:

Գների տատանումներն արտացոլվում են թանկարժեք մետաղներով գործառնություններից զուտ եկամուտ հոդվածում՝ այլ եկամուտներում կամ ծախսերում:

4.6 Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկն օգտագործում է այլ բանկերում տարբեր ժամկետայնության բացված ընթացիկ և ավանդային հաշիվներ: Բանկերին տրամադրված ֆիքսված ժամկետով վարկերն ու կանխավճարները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ոչ ֆիքսված ժամկետներով միջոցներն ամորտիզացվում են Բանկի ղեկավարության կողմից գնահատված ժամկետներում: Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գումարները նվազեցվում են արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

4.7 Ֆինանսական գործիքներ

Բանկը ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն իր հաշվեկշռում ճանաչում է միայն և միայն այն դեպքում, երբ նա դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների սովորական բնույթ կրող առք ու վաճառքների դեպքում դրանք ձևակերպվում են գործարքի օրվա ամսաթվով: Սովորական բնույթ կրող ձեռք բերումների դեպքում, երբ ֆինանսական գործիքը հետագայում պետք է չափվի իրական արժեքով, պայմանագրի օրվա և գործարքի օրվա միջև ընկած ժամանակամիջոցում այն հաշվառվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ ձեռք բերված գործիքների դեպքում:

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները սկզբնական ճանաչման ժամանակ չափվում են սկզբնական արժեքով, գումարած գործարքի հետ կապված ցանկացած ծախսումները, բացի ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների:

Սկզբնական ճանաչումից հետո բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները, բացի ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների (ներառված նաև առևտրային նպատակներով պահվող գործիքները), հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքները հաշվառվում են իրական արժեքով:

Բանկի կողմից ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են հետևյալ կատեգորիաների. ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ, մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ, վարկեր և դեբիտորական

պարտքեր, վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ: Ներդրումների նման դասակարգումը կատարվում է դրանց ձեռքբերման պահին՝ Բանկի ղեկավարության կողմից սահմանված գնահատումների հիման վրա հաշվի առնելով ձեռքբերման նպատակները: Ակտիվների հետագա վերադասակարգումը կատարվում է անհրաժեշտության և հնարավորության դեպքում՝ յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա ավարտից հետո:

Ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ

Այս կատեգորիայում հաշվառվում են առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները: Ֆինանսական ակտիվը հաշվառվում է այս կատեգորիայում, եթե այն ձեռք է բերվում կարճ ժամկետում վաճառքի նպատակով կամ եթե այդպես է որոշվում ղեկավարության կողմից նշված ակտիվի ձեռք բերման պահին:

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում, արտարժույթի և կապիտալի շուկաներում, Բանկը հանդես է գալիս որպես ածանցյալ գործիքներով պայմանագրերի կողմ, որոնք ներառում են ֆյուչերսներ, ֆորվարդներ, սփուլեր և օպցիոններ: Բոլոր ածանցյալ գործիքները դասակարգվում են որպես առևտրական նպատակներով պահվող և դրանց հաշվառումը իրականացվում է ֆինանսական գործիքների մախմուսական ճանաչման քաղաքականությունների համաձայն, այնուհետև դրանք վերաչափվում են իրական արժեքով: Իրական արժեքը որոշվում է շուկաներում գնանշումներով կամ այնպիսի մոդելների կիրառմամբ, որոնց հիմքում ընկած են շուկաների ընթացիկ վիճակների գնահատումները և բազային գործիքների պայմանագրային գները և այլ գործոններ: Դրական իրական արժեք ունեցող ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես ակտիվ, իսկ բացասական իրական արժեքով ածանցյալ գործիքները՝ որպես պարտավորություն: Նշված գործառնություններից արդյունքները հաշվառվում են որպես առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվներից կամ արտարժույթային գործառնություններից շահույթ կամ վնաս, կախված ածանցյալ գործիքների բնույթից:

Այլ ֆինանսական գործիքների բաղադրիչ հանդիսացող ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես առանձին ածանցյալ գործիքներ, եթե դրանց գծով ռիսկերը և առանձնահատկությունները խիստ կապված չեն հիմնական պայմանագրի ռիսկերից և առանձնահատկություններից, և հիմնական պայմանագիրը չի հաշվառվում իրական արժեքով՝ ճշգրտվող ֆինանսական արդյունքներով: Ներառված ածանցյալ գործիքը հանդիսանում է բարդ ֆինանսական գործիքի բաղադրիչ, որը ներառում է ինչպես հիմնական բաղադրիչը, այնպես էլ ածանցյալ բաղադրիչը, ինչի արդյունքում որոշ դրամական հոսքեր հիմնական գործիքի և ինքնուրույն ածանցյալ գործիքի փոփոխվում են նույն ձևով:

Ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները դասակարգվում են որպես ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող, երբ.

- Այդպես վարվելը զգալիորեն կնվազեցնի չափման անհամապատասխանությունները, որոնք կառաջանային, եթե կապված ածանցյալ գործիքները համարվեին առևտրական նպատակներով պահվող, իսկ հիմք հանդիսացող ֆինանսական գործիքները հաշվառվեին ամորտիզացված գումարով, ինչպես վարկերը կամ հաճախորդներին և բանկերին տրվող կանխավճարները, կամ պարտքային արժեթղթերի տեսքով թողարկված արժեթղթերը:

- Որոշ ներդրումներ, ինչպես օրինակ կապիտալի գործիքներում կատարված ներդրումները, որոնք փաստաթղթավորված ռիսկերի կառավարման կամ ներդրումային քաղաքականության համաձայն հաշվառվում են իրական արժեքով և կառավարչական անձնակազմին հաղորդվում են այդ արժեքով, համարվում են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող իրական արժեքով հաշվառվող, և
- Ֆինանսական գործիքները, ինչպես պարտքային արժեթղթերը, որոնք պարունակում են մեկ կամ ավելի բաղադրիչ ածանցյալ գործիքներ, որոնք էականորեն ազդում են դրամական հոսքերի վրա, համարվում են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող:

Վարկեր և դեբիտորական պարտքեր

Վարկերը և դեբիտորական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ստեղծվում են Բանկի կողմից ուղղակիորեն պարտապանին դրամ տրամադրելու միջոցով՝ առանց պարտքը վաճառելու մտադրության:

Ֆիքսված ժամկետներով տրամադրված վարկերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքից ծախսումները: Երբ տրամադրված գումարների իրական արժեքը տարբերվում է վարկի իրական արժեքից, օրինակ երբ վարկը տրամադրվում է շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով, տրամադրված գումարի և վարկի իրական արժեքների տարբերությունը վարկի սկզբնական ճանաչման ժամանակ ձևակերպվում է որպես ծախս շուկայականից ցածր դրույքներով ակտիվների տեղաբաշխումից՝ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Այնուհետև վարկերն ու փոխատվությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ֆիքսված մարման ժամկետ չունեցող վարկերն ու փոխատվությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ելնելով մարման ենթադրվող ժամկետներից: Հաճախորդներին տրված վարկերի ու փոխատվությունների գումարները նվազեցվում են դրանց գծով արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ներդրումներ

Վաճառքի համար մատչելի ներդրումները պարտքային, ինչպես նաև կապիտալի գործիքներում կատարված այն ներդրումներն են, որոնք Բանկը մտադիր է պահել անորոշ ժամկետով, և որոնք կարող են վաճառվել իրացվելիության կարիքների բավարարման համար, ինչպես նաև տոկոսադրույքներում, փոխարժեքներում կամ բաժնետոմսերի գներում փոփոխությունների դեպքում: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվները նախնական ճանաչումից հետո հաշվառվում են իրական արժեքով: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխություններից առաջացած օգուտն ու վնասը վերագրվում է սեփական կապիտալին մինչև ֆինանսական ակտիվի օտարումը կամ արժեզրկումը, որի դեպքում կապիտալում ճանաչված օգուտը կամ վնասը վերաձևակերպվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Ամեն դեպքում, տոկոսները հաշվարկվում են արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով՝ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Վաճառքի համար մատչելի կապիտալի գործիքների գծով շահաբաժինները համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գրանցվում են այն ժամանակ, երբ Բանկը իրավունք է ձեռք բերում ստանալու այդ շահաբաժինները:

Ակտիվ ֆինանսական շուկաներում գործող ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը հաշվետու ամսաթվին բորսայի փակման պահին այդ ակտիվի գծով գնանշվող գինն է: Եթե գնանշված շուկայական գինը առկա չէ, ապա գործիքի իրական արժեքը որոշվում է գնային մոդելների կամ զեղչված դրամական հոսքերի տեխնիկայի միջոցով: Հակառակ

դեպքում ներդրումները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ նվազեցնելով արժեզրկումից կորուստները:

4.8 Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով Բանկն իրականացնում է արժեզրկման գնահատում ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի համար:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական ակտիվների խումբը արժեզրկվում է և արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է միայն այն դեպքում, եթե կա օբյեկտիվ վկայություն արժեզրկման մասին՝ որպես ակտիվի նախնական ճանաչումից հետո կատարված մեկ կամ մի քանի իրադարձությունների («ծախսային իրադարձություն») արդյունք, և երբ այդ իրադարձությունը կամ իրադարձություններն ազդեցություն ունեն ֆինանսական ակտիվի կամ ակտիվների խմբի ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի վրա, որոնք կարելի է արժանահավատորեն չափել:

Արժեզրկումից կորստի օբյեկտիվ վկայության գոյությունը որոշվում է որոշ չափանիշներով, որոնք վկայում են, որ վարկառու կամ վարկառուների խումբն ունեն զգալի ֆինանսական դժվարություններ (օրինակ՝ կապիտալի նորմատիվ, զուտ եկամտի և վաճառքների հարաբերակցություն), առկա են տոկոսագումարների և մայր գումարների վճարման պարտավորությունների, վարկային համաձայնության կամ պայմանների խախտումներ, գրավի արժեքի նվազում, հավանականություն, որ կլինի սնանկացում կամ այլ ֆինանսական վերականգնակերպում և կա տեղեկատվություն ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի չափելի նվազման վերաբերյալ՝ կապված տնտեսական պայմանների փոփոխություններով, որոնք ազդում են վարկառուի և չվճարումների վրա:

Բանկը սկզբից գնահատում է արժեզրկման օբյեկտիվ պայմանների գոյությունը անհատական գնահատման արդյունքում այն ակտիվների համար, որոնք անհատապես էական են և հետո անհատական կամ խմբային գնահատումների արդյունքում այն ֆինանսական ակտիվների համար, որոնք անհատապես էական չեն: Անհատական գնահատման արդյունքում արժեզրկման օբյեկտիվ գոյությունը հաստատելուց կամ ժխտելուց հետո ակտիվները դասակարգվում են վարկային ռիսկի մանատիպ բնույթ ունեցող խմբերում՝ խմբային գնահատում իրականացնելու նպատակով: Այն ակտիվները, որոնց գծով անհատական գնահատման արդյունքում ձևավորվել են արժեզրկումից պահուստներ, չեն ներառվում վերոհիշյալ խմբերում:

Երբ առկա է վկայություն ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվի արժեզրկման վերաբերյալ, արժեզրկման պահուստի գումարը որոշվում է որպես ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և այդ ֆինանսական գործիքի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի (բացառությամբ վարկի հետ կապված ապագա ծախսերի) ներկա արժեքի միջև տարբերություն: Ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է արժեզրկման պահուստի միջոցով, արժեզրկումից ծախսը արտացոլվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Եթե վարկը կամ միջև մարման ժամկետը պահվող ներդրումն ունի փոփոխական տոկոսադրույք, ցանկացած արժեզրկումից ծախս չափելու համար զեղչման դրույքը պայմանագրով որոշված ընթացիկ արդյունավետ տոկոսադրույքն է: Բանկը կարող է արժեզրկումը չափել գործիքի իրական արժեքի հիման վրա՝ օգտագործելով տեսանելի շուկայական գինը:

Ապահովված ֆինանսական ակտիվների դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի ներկա արժեքը ներառում է գրավների իրացումից փոխհատուցվող գումարները, հանած գրավի ձեռքբերման և իրացման ծախսերը, անկախ նրանից, թե գրավը կփոխանցվի Բանկին, թե ոչ:

Արժեզրկման խմբային գնահատման նպատակով, ֆինանսական ակտիվները խմբավորվում են Բանկի ներքին վարկային դասակարգման հիման վրա, որը հաշվի է առնում վարկային ռիսկի բնութագրիչները, ինչպես՝ ակտիվի տեսակը, արդյունաբերական ոլորտը, աշխարհագրական դիրքը, գրավի տեսակը, ժամկետանց կարգավիճակը և այլ կապակցված գործոններ:

Ֆինանսական ակտիվների ապագա դրամական հոսքերը, որոնց արժեզրկումը խմբային է գնահատված, որոշվում են խմբում գտնվող ակտիվների պայմանագրային դրամական հոսքերի և նմանատիպ ակտիվների պատմական ծախսերի պրակտիկայի հիման վրա: Վերջինս ճշգրտվում է ընթացիկ տեսանելի տեղեկատվությամբ, որպեսզի արտացոլվեն ներկա պայմանները, որոնք չեն ազդել այն ժամանակահատվածում, որի վրա հիմնված է պատմական ծախսերի պրակտիկան, և պատմական ժամանակաշրջանում ներկայում գոյություն չունեցող պայմանների հետևանքները չեզոքացնելու նպատակով:

Ակտիվների խմբերի ապագա դրամական հոսքերում փոփոխությունների գնահատականը պետք է արտացոլի և համապատասխան լինի դրանց հետ կապված տեսանելի տվյալների ժամանակաշրջանից ժամանակաշրջան փոփոխությունների հետ (օրինակ՝ փոփոխություններ գործազրկության դրույքներում, գույքի գնի, վճարումների կարգավիճակի կամ խմբում կորուստների հավանականությունը մատնանշող այլ գործոնների և կորուստների ծավալների մեջ): Ապագա դրամական հոսքերի գնահատման համար օգտագործվող մեթոդոլոգիան և վարկածները պարբերաբար վերանայվում են Բանկի կողմից՝ կորուստների իրական և գնահատված արժեքների միջև տարբերությունները նվազեցնելու համար:

Վարկերը համապատասխան պահուստների հետ միասին դուրս են գրվում, եթե ապագայում չկա վարկը հավաքագրելու իրատեսական հեռանկար, և երբ բոլոր գրավներն օգտագործվել են կամ փոխանցվել Բանկին: Եթե հաջորդող տարում, գնահատված արժեզրկման ծախսը ավելանում կամ նվազում է արժեզրկման ճանաչումից հետո կատարված իրադարձությունների պատճառով, նախկինում ճանաչված արժեզրկման ծախսը ավելացվում կամ նվազեցվում է պահուստի գումարը ճշտելով: Եթե ապագա դուրսգրումը հետագայում վերականգնվում է, ապա վերականգնված գումարը կրեդիտագրվում է պահուստի հաշվին:

Վերանայված վարկեր

Որտեղ հնարավոր է, Բանկը փորձում է վերանայել վարկերը, քան բռնագանձել գրավը: Սա կարող է հանգեցնել վճարումների երկարաձգումների և վարկի մարման նոր պայմանների մասին համաձայնության: Երբ վարկի պայմանները վերանայված են, վարկն այլևս չի համարվում ժամկետանց: Դեկավարությունը շարունակաբար վերանայում է վերանայված պայմաններով վարկերը, համոզվելու համար, որ բոլոր համաձայնությունները պահպանված են և որ ապագա վճարումները կկատարվեն: Վարկերը շարունակում են մնալ արժեզրկման անհատական կամ խմբային գնահատման առարկա՝ օգտագործելով վարկի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ

Երբ վաճառքի համար մատչելի ակտիվն արժեզրկվում է, ապա նրա արժեքի (նվազեցված մարումների և ամորտիզացիայի գումարներով) և ընթացիկ իրական արժեքի տարբերությունը, բացառությամբ նախկինում համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչված արժեզրկումից գումարների, այլ համապարփակ եկամուտներից վերաձևակերպվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Վաճառքի համար մատչելի դասակարգված կապիտալ գործիքների արժեզրկումից կորուստների հակադարձումը ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում չի ճանաչվում, այլ հաշվառվում է կապիտալի առանձին բաժնում, որպես՝ այլ համապարփակ եկամուտ: Վաճառքի համար մատչելի պարտքային գործիք հանդիսացող ներդրումների գծով արժեզրկումից կորուստների հակադարձումը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, եթե ակտիվի իրական արժեքի բարձրացումը օբյեկտիվորեն կարելի է համարել հետագա իրադարձությունների արդյունք, որոնք կատարվել են կորուստը ֆինանսական արդյունքներով ճանաչելուց հետո:

4.9 Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը (կամ ֆինանսական ակտիվի մի մասը, կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի մի մասը) ապաճանաչվում է, երբ.

- վերանում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը,
- Բանկը փոխանցում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը, կամ պահպանում է այդ իրավունքը, բայց պարտավորվում է ստացված գումարներն ամողջությամբ և ժամանակին փոխանցել երրորդ կողմին՝ փոխանցման համաձայնագրի համաձայն,
- և Բանկը կամ (ա) փոխանցում է ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, կամ (բ) չի փոխանցում, և չի պահպանում ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, այլ փոխանցում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը:

Եթե Բանկը փոխանցում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը և չի փոխանցում, և չի պահպանում ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, և չի փոխանցում ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, ապա ակտիվը հաշվառվում է Բանկի շարունակվող մասնակցության համապատասխան ֆինանսական ակտիվում: Երբ շարունակվող մասնակցությունը ձեռք է բերում փոխանցվող ակտիվի երաշխիքային ապահովման ձև, ապա այդպիսի մասնակցության չափը համարվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնը՝ ակտիվի հաշվեկշռային արժեք կամ Բանկի կողմից փոխհատուցվելիք առավելագույն գումար:

Երբ շարունակվող մասնակցությունը ձեռք է բերում փոխանցվող ակտիվի դուրս գրված վաճառքի և/կամ գնման օպցիոնի ձև (ներառյալ դրամային և նման պայմաններով օպցիոնները), մասնակցության չափը որոշվում է այն գումարի չափով, որով Բանկը կարող է հետ գնել փոխանցվող ակտիվը, բացառությամբ իրական արժեքով գնահատված դուրսգրված վաճառքի օպցիոնի (ներառյալ դրամային և նման պայմաններով օպցիոնները), երբ շարունակվող մասնակցության չափը համարվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնը՝ փոխանցվող ակտիվի իրական արժեքը կամ օպցիոնի կատարման գինը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ֆինանսական պարտավորությունն ապաճանաչվում է, երբ այն մարվում է, չեղյալ է համարվում կամ լրացել է դրա ուժի մեջ մնալու ժամկետը:

Փոխառուի և փոխատուի միջև պարտքային գործիքների փոխանակումը, որոնց պայմաններն էականորեն տարբերվում են միմյանցից, կամ կատարվում է գործող պարտքային գործիքի պայմանների էական փոփոխություն, իրենից ներկայացնում է հին պարտքի մարում, որը պետք է հանգեցնի այդ պարտքի ապաճանաչմանը և նոր պարտքային գործիքի ճանաչմանը, իսկ տարբերությունը համապատասխան հաշվեկշռային հաշվի հետ ձևակերպվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

4.10 Ռեպո և հակադարձ ռեպո համաձայնագրեր

Հետզման պայմանով արժեթղթերի վաճառքի գործառնությունները («ռեպո») դիտարկվում են որպես ապահովված ֆինանսական գործարքներ: Հետզման պայմանով վաճառված արժեթղթերը շարունակվում են հաշվառվել հաշվեկշռում, և այն դեպքում, երբ գնորդն ունի նշված արժեթղթերի վաճառքի կամ գրավադրման պայմանագրային իրավունք կամ համաձայնություն, դրանք վերադասակարգվում են որպես «Հետզման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր» և ներկայացվում են որպես առանձին հաշվեկշռային հոդված: Համապատասխան պարտավորությունն արտացոլվում է ֆինանսական կազմակերպությունների կամ հաճախորդների նկատմամբ հաշիվներում:

Հետվաճառքի պայմանով գնված արժեթղթերը («հակադարձ ռեպո») չեն ճանաչվում հաշվապահական հաշվեկշռում, իսկ տրամադրված գումարները հաշվառվում են որպես պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ կամ հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ:

Արժեթղթերի գնման և վաճառքից առաջացած եկամուտը կամ ծախսը իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ կամ ծախս, որոնք հաշվեկշռվում են հետզման պայմանագրերի գործողության ժամկետների ընթացքում՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

4.11 Որպես գրավ տրված և ստացված արժեթղթեր

Արժեթղթերով գործարքները հիմնականում ապահովվում են արժեթղթերով կամ կանխիկ դրամով: Արժեթղթերի փոխանցումը մյուս կողմին արտացոլվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, միայն եթե փոխանցվում են մասն ռիսկերը և օգուտները կապված սեփականության իրավունքի փոխանցման հետ: Վճարված կամ որպես գրավ ստացված կանխիկը գրանցվում է որպես ակտիվ կամ պարտավորություն:

Ձեռքբերված արժեթղթերը չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում մինչև դրանց օտարումը երրորդ կողմին, որի դեպքում նշված արժեթղթերի վերադարձման գծով պարտավորությունը ճանաչվում է իրական արժեքով որպես առևտրական նպատակներով պարտավորություն, իսկ գնման և վաճառքի տարբերությունը հաշվառվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության «Չուտ առևտրային եկամուտ» հոդվածում:

4.12 Վարձակալություն

Գործառնական վարձակալություն - Բանկը որպես վարձակալ

Ակտիվների վարձակալությունը, որի դեպքում ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները պահպանվում են վարձատուի մոտ, դասակարգվում է որպես գործառնական վարձակալություն: Գործառնական վարձակալության շրջանակներում վարձավճարները ճանաչվում են որպես ծախս ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գծային հիմունքով վարձակալության ժամկետի ընթացքում և ներառվում են գործառնական ծախսերում:

4.13 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները ներկայացված են սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ: Բանկի շենքը ներկայացված է իրական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ: Երբ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը ավելի մեծ է նրա գնահատված փոխհատուցվող գումարից ոչ ժամանակավոր հանգամանքների պատճառով, այն անմիջապես նվազեցվում է մինչև այդ փոխհատուցվող գումարը:

Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում, կիրառելով հետևյալ տարեկան դրույքաչափերը՝

	Օգտակար ծառայության ժամկետ (տարիներ)	Տոկոսադրույք (%)
Շենքեր	30	3.3
Համակարգիչներ և կապի միջոցներ	3	33.33
Տրանսպորտային միջոցներ	5	20
Այլ հիմնական միջոցներ	5	20

Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա ուղղված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով հետևյալ երկու ժամկետներից նվազագույնով. վարձակալման ժամկետ կամ հիմնական միջոցների և դրանց օգտակար ծառայության ժամկետ: Անավարտ շինարարությանը պատկանող ակտիվները չեն ամորտիզացվում:

Հիմնական միջոցների վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց կատարման պահին: Կապիտալ բնույթի նորոգման ծախսումները ավելացվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, երբ այդ ծախսումները կատարվում են, և եթե բավարարում են ակտիվի ճանաչման չափանիշներին: Այս ծախսումների մաշվածությունը հաշվարկվում է համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում:

Հիմնական միջոցի իրացումից առաջացած օգուտ կամ վնասը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից զուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և հաշվառվում է գործառնական շահույթում:

Վերագնահատման արդյունքում ակտիվի արժեքի աճը արտացոլվում է կապիտալում՝ հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստում, բացի այն դեպքերից, երբ այն փոխհատուցում է ֆինանսական արդյունքներում տվյալ ակտիվի գծով նախկինում ճանաչված վերագնահատումից վնասը. այս դեպքում վերագնահատումից աճը նույնպես ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքներում: Վերագնահատման արդյունքում ակտիվի

արժեքի նվազումը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքներում, բացի այն դեպքերից, երբ այն փոխհատուցում է նախկինում տվյալ ակտիվի գծով կապիտալում ճանաչված վերագնահատումից աճը:

Վերագնահատված գումարով հաշվառվող հիմնական միջոցների իրացման դեպքում, իրացված հիմնական միջոցների համապատասխան դասի վերագնահատման պահուստում վերագրված գումարը փոխանցվում է չբաշխված շահույթին:

4.14 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները բաղկացած են համակարգչային ծրագրերից, արտոնագրերից և այլն:

Առանձին ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները սկզբնապես ճանաչվում են ինքնարժեքով: Նախնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ նվազեցնելով կուտակված ամորտիզացիան կամ արժեզրկումից կորուստները: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայությունների ժամկետները կարող են լինել որոշակի կամ անորոշ: Որոշված օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվներն ամորտիզացվում են գծային հիմունքով օգտակար ծառայության ընթացքում՝ 3-20 տարվա ընթացքում և գնահատվում են արժեզրկման առումով, երբ առկա են արժեզրկման հատկանիշներ: Ամորտիզացիայի հաշվառման մեթոդները և ժամկետները վերանայվում են յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջում:

Համակարգչային ծրագրերի ընթացիկ սպասարկման ծախսերը հաշվառվում են որպես ծախս դրանց կատարման ժամանակ:

4.15 Վաճառքի համար պահվող ակտիվներ

Ոչ ընթացիկ ակտիվները դասակարգվում են վաճառքի համար պահվող, երբ հաշվեկշռային արժեքը ենթակա է փոխհատուցման ոչ թե դրանց հետագա շահագործման, այլ վաճառքի միջոցով: Դրանց վաճառքը ենթադրվում է իրականացնել վաճառքի համար պահվող դասակարգումից հետո մեկ տարվա ընթացքում:

Վաճառքի համար պահվող դասակարգված ոչ ընթացիկ ակտիվները ճանաչվում են հաշվեկշռային արժեքի կամ իրական արժեքի՝ հանած վաճառքի ծախսերը, նվազագույնով: Եթե վերջինս ավելի փոքր է, քան հաշվեկշռային արժեքը, ապա ճանաչվում է արժեզրկումից կորուստ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Իրական արժեքի՝ հանած վաճառքից ծախսերը, հետագա ցանկացած աճ ճանաչվում է միայն տվյալ ակտիվի նախկինում արժեզրկված գումարների չափով:

4.16 Ներգրաված միջոցներ

Ներգրաված միջոցները, որոնք ներառում են ՀՀ կառավարության և կենտրոնական բանկի, այլ ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների հաշիվները, թողարկված արժեթղթերը և ստորադաս փոխառությունները, սկզբնապես ճանաչվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանած գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներգրաված միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Եկամուտները և ծախսերը գրանցվում են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, ինչպես պարտավորությունների ապաճանաչման ժամանակ, այնպես էլ ամորտիզացիայի ընթացքում:

4.17 Կենսաթոշակներ

Բանկում, աշխատակիցների աշխատավարձի հիման վրա հաշվարկված որոշակի տոկոսը Հայաստանի Հանրապետության պետական կենսաթոշակային համակարգին փոխանցելուց բացի, այլ հատուկ կենսաթոշակային հիմնադրամ չի ձևավորվում: Նշված համակարգին հատկացումների հետ կապված ծախսերը արտացոլվում են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում այն ժամանակաշրջանում, որին դրանք վերաբերվում են: Բացի այդ, Բանկը չունի կենսաթոշակային այլ վճարներ և հաշվեգրում պահանջող այլ նշանակալի փոխհատուցվող վճարներ:

4.18 Ֆինանսական երաշխիքներ

Ֆինանսական երաշխիքների պայմանագրերը այն պայմանագրերն են, որոնք պահանջում են, որ երաշխիքը տրամադրողը փոխհատուցի երաշխիքը ստացողին կոնկրետ պարտապանի կողմից պարտքային գործիքի ժամկետներին համաձայն վճարումները ժամանակին չկատարելու պատճառով վերջինիս կողմից կրած վնասների դիմաց: Նման ֆինանսական երաշխիքներ տրամադրվում են բանկերին, ֆինանսական և այլ կազմակերպություններին հաճախորդների վարկերը, օվերդրաֆտները և այլ բանկային գործիքները ապահովելու նպատակով:

Ֆինանսական երաշխիքները ֆինանսական հաշվետվություններում սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով «Այլ պարտավորություններ»-ում՝ որպես կոմիսիոն վճար: Սկզբնական ճանաչումից հետո Բանկը յուրաքանչյուր երաշխավորության տակ պարտավորությունը չափում է ամորտիզացված վճարից և երաշխավորության արդյունքում առաջացած ցանկացած ֆինանսական պարտավորություն լուծելու համար անհրաժեշտ ելքերի լավագույն գնահատումից առավելագույնով:

4.19 Բաժնետիրական կապիտալ

Բաժնետիրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը և չմարվող արտոնյալ բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես կապիտալ: Նոր բաժնետոմսերի թողարկմանը, բացի կազմակերպությունների միավորման դեպքում թողարկվող բաժնետոմսերի, վերաբերող ուղղակի ծախսերը նվազեցվում են կապիտալի աճից: Երբ թողարկման արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, տարբերությունը հաշվառվում է որպես հավելավճար:

Շահաբաժիններ

Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով շահաբաժինները դուրս են գրվում կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն, միայն երբ դրանք հաստատվում են հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով կամ մինչև այդ: Մինչև հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթիվը հայտարարված կամ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթիվից հետո, բայց մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը հայտարարված կամ հաստատված շահաբաժինները բացահայտվում են:

4.20 Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները, եկամուտներն ու ծախսերը ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացվում են հաշվանցված, եթե գոյություն ունի օրենսդրորեն հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն իրականացնելու հաշվանցում կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

5 Կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

ՖՀՄՍ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որ Բանկի ղեկավարությունը կատարի կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ, դատողություններ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն են թողնում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների ներկայացվող գումարների, ինչպես նաև հաշվետու ժամանակաշրջանի եկամուտների և ծախսերի վրա: Գնահատումները և դրանց հետ կապված ենթադրությունները, հիմնվելով պատմական փորձի և այլ գործոնների վրա, որոնք հիմնավորված են տվյալ պայմաններում, հիմք են հանդիսանում դատողություններ անելու այն ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վերաբերյալ, որոնց արժեքը հնարավոր չէ որոշել այլ վստահելի աղբյուրներից: Ամեն դեպքում, չնայած գնահատումները հիմնվում են ղեկավարության կողմից ընթացիկ իրադարձությունների լավագույն պատկերացումների վրա, փաստացի արդյունքները վերջին հաշվով կարող են տարբերվել կատարված գնահատումներից:

Ներկայացվող ֆինանսական հաշվետվությունների առումով նշանակալից դատողությունները և գնահատումները ներկայացվում են ստորև:

Ներդրումային արժեթղթերի դասակարգում

Բանկի ներդրումային արժեթղթերը ներառում են պետական պարտատոմսերը, ոչ պետական բաժնետոմսերը: Սկզբնական ճանաչման ժամանակ Բանկը դասակարգում է արժեթղթերը որպես վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ, որոնց իրական արժեքի ճշգրտումն իրականացվում է կապիտալում:

Կապակցված կողմերի հետ գործառնություններ

Բանկն իր գործունեության ընթացքում իրականացնում է գործառնություններ կապակցված կողմերի հետ: Գործող շուկայի բացակայության դեպքում Բանկը կատարում է դատողություններ գործառնությունների շուկայական կամ ոչ շուկայական բնույթի վերաբերյալ: Դատողությունները հիմնվում են այլ հաճախորդների հետ մասնատիպ գործառնությունների, ինչպես նաև արդյունավետ դրույքների վերլուծությունների վրա:

Վարկերի և այլ փոխատվությունների գծով արժեզրկումից պահուստներ

Բանկը գնահատում է խնդրահարույց վարկերը և փոխատվությունները յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի համար՝ պարզելու համար, թե արդյոք առկա են արժեզրկման օբյեկտիվ հայտանիշներ: Մասնավորապես, ղեկավարության դատողությունն անհրաժեշտ է ապագա դրամական հոսքերի գումարը և պարբերականությունը գնահատելու համար, երբ անհրաժեշտ է պահանջվող պահուստի չափը որոշել: Նման գնահատումները հիմնված են որոշ գործոնների շուրջ ենթադրությունների վրա և ներկա արդյունքները կարող են տարբեր լինել՝ հանգեցնելով պահուստում հետագա փոփոխությունների:

Նշանակալի վարկերի և փոխատվությունների համար անհատական ստեղծված հատուկ պահուստներից բացի, Բանկը նաև ստեղծում է արժեզրկման խմբային պահուստներ, այն ռիսկերի գծով, որոնք չնայած որ անհատապես չեն գնահատվել, սակայն պարունակում են չվճարման ավելի մեծ ռիսկ, քան սկզբնապես որոշվել էր: Սա հաշվի է առնում այնպիսի գործոնների ազդեցությունը, ինչպիսիք են վատթարացումը երկրի ռիսկում, արդյունաբերության մեջ և տեխնոլոգիական հնացումը, ինչպես նաև բացահայտված կառուցվածքային թերությունները կամ դրամական հոսքերի նվազումները:

Հարկային օրենսդրություն

ՀՀ հարկային օրենսդրությունը ենթակա է տարակարծիք մեկնաբանությունների: Տես 28 ծանոթագրությունը:

Կապիտալի գործիք հանդիսացող վաճառքի համար մատչելի ներդրումների արժեզրկում

Բանկը համարում է կապիտալի գործիք հանդիսացող վաճառքի համար մատչելի ներդրումն արժեզրկված, երբ դրա իրական արժեքի նվազումը էական է կամ կրում է երկարատև բնույթ: Որոշելու համար էական է կամ երկարատև նվազումը՝ Բանկը կատարում է որոշակի դատողություններ: Այդ դատողությունները կատարելիս, այլ գործոնների հետ մեկտեղ, Բանկը հաշվի է առնում մաս բաժնետոմսերի գնի փոփոխականությունը: Բացի դրանից, արժեզրկումը հնարավոր է, երբ առկա են ապացույցներ, որ վատացել է ֆինանսական վիճակը տվյալ կազմակերպության, արդյունաբերության կամ ճյուղի, որտեղ կատարվել է ներդրումը, կատարվել են փոփոխություններ տեխնոլոգիաներում և գործառնական կամ ֆինանսական դրամական հոսքերում:

6 Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ և ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ	2012	2011
Վարկեր և փոխառություններ հաճախորդներին	12,326,144	10,051,053
Վաճառքի համար մատչելի պարտքային արժեթղթեր	571,049	670,753
Ֆինանսական կազմակերպությունների հաշիվներ	200,455	157,702
Ֆակտորինգ	58	1,660
Հակադարձ ռեպո գործառնություններ	1,884	49,633
Անհատապես արժեզրկված ակտիվների գծով հաշվեզրկած տոկոսներ	992,023	1,164,481
Ընդամենը տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	14,091,613	12,095,282
Հաճախորդների հաշիվներ	6,825,634	4,972,137
Ֆինանսական կազմակերպությունների հաշիվներ	1,381,551	379,325
Կառավարության վարկեր	963,440	1,234,280
Ռեպո գործառնություններ	17,148	12,652
Ընդամենը տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	9,187,773	6,598,394

7 Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ	2012	2011
Վճարահաշվարկային գործառնություններ	976,190	1,118,528
Վճարային քարտերով գործառնություններ	282,434	273,253
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	14,436	19,482
Արտարժույթի փոխարկման գործառնություններ	123,147	182,193
Այլ վճարներ և կոմիսիոն եկամուտներ	69,997	63,201
Ընդամենը կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	1,466,204	1,656,657
Հաշվարկային գործառնություններ/փոխանցումներ	76,342	61,026
Վճարային քարտերով գործառնություններ	187,176	133,482
Արտարժույթի փոխարկման գործառնություններ	12,461	12,402
Բորսայական ծառայություններ	2,980	1,917
Այլ ծախսեր	640	282
Ընդամենը կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	279,599	209,109

8 Ձուտ առևտրային եկամուտ

Հազար ՀՀ դրամ	2012	2011
Ածանցյալ գործիքներից զուտ եկամուտ	-	19,089
Արտարժույթի առջ ու վաճառքից զուտ եկամուտ	1,504,930	1,647,912
Ընդամենը զուտ առևտրային եկամուտ	1,504,930	1,667,001

9 Այլ եկամուտներ

Հազար ՀՀ դրամ	2012	2011
Ստացված տույժեր և տուգանքներ	529,176	414,814
Հիմնական միջոցների վաճառքից եկամուտ	4,638	9,040
Թանկարժեք մետաղներով գործառնություններից եկամուտներ	11,479	12,494
Ոչ առևտրային ակտիվների և պարտավորությունների արտարժույթային փոխարկումներից զուտ օգուտ	-	50,751
Այլ եկամուտ	55,350	11,832
Ընդամենը այլ եկամուտներ	600,643	498,931

10 Ակտիվների հնարավոր կորուստների արժեզրկման ծախս/(հակադարձում)

Հազար ՀՀ դրամ	2012	2011
Վարկեր և փոխառվածքներ հաճախորդներին (ծանոթագրություն 18)	511,340	1,837,675
Այլ ակտիվներ (ծանոթագրություն 22)	(644)	17,241
Ընդամենը վարկային կորուստների արժեզրկման ծախս	510,696	1,854,916

11 Անձնակազմի գծով ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ	2012	2011
Աշխատավարձ և այլ վճարներ	2,789,664	2,328,652
Սոցիալական ապահովագրության վճարներ	272,130	228,610
Ընդամենը անձնակազմի գծով ծախսեր	3,061,794	2,557,262

12 Այլ ծախսեր

	2012	2011
Հազար ՀՀ դրամ		
Նյութական ակտիվների վերանորոգման և սպասարկման ծախսեր	158,219	106,978
Գովազդի ծախսեր	106,906	70,988
Գործուղման ծախսեր	8,186	14,628
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	123,695	112,938
Վարձակալության գծով ծախսեր	903,237	877,529
Հարկեր, (բացառությամբ շահութահարկի) և տուրքեր	192,087	171,296
Խորհրդատվական և այլ ծառայությունների գծով ծախսեր	28,839	23,922
Անվտանգության գծով ծախսեր	112,191	96,137
Ներկայացուցչական ծախսեր	36,523	57,900
Գրասենյակային ծախսեր	61,479	43,801
Վճարված տուգանքներ	581	2,715
Ավանդների ապահովագրություն	131,825	106,170
Ոչ առևտրային ակտիվների և պարտավորությունների արտարժույթային փոխարկումներից զուտ վնաս	56,343	-
Համակարգչային ծրագրերի սպասարկում	61,556	53,832
Ինկասացիոն ծառայություններ	61,546	56,067
Բռնագանձված գրավների իրացումից վնաս	-	118,483
Այլ ծախսեր	128,156	102,669
Ընդամենը այլ ծախսեր	2,171,369	2,016,053

13 Շահութահարկի գծով ծախս

	2012	2011
Հազար ՀՀ դրամ		
Ընթացիկ հարկ	487,694	268,569
Հետաձգված հարկ	(49,246)	247,778
Նախորդ տարիների շահութահարկի ճշգրտում	-	1,911
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	438,448	518,258

Հայաստանի Հանրապետությունում շահութահարկի դրույքաչափը կազմում է 20% (2011թ.՝ 20%): ՀՀ հարկային օրենսդրության և ՖՀՄՄ-ի միջև եղած տարբերությունը մի շարք ակտիվների և պարտավորությունների գծով առաջացնում է ժամանակավոր տարբերություններ ֆինանսական հաշվետվությունների կազման նպատակներով դրանց հաշվեկշռային արժեքների և հարկման բազայի միջև: Հետաձգված շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է 20% հիմնական դրույքաչափը կիրառելով:

Ստորև ներկայացվում է շահութահարկի գծով ծախսի և հաշվապահական շահույթի միջև փոխկապակցվածությունը.

Հազար ՀՀ դրամ	2012	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)	2011	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)
Շահույթ մինչև հարկումը	2,041,517		2,324,789	
Շահութահարկ 20% դրույքաչափով	408,303	20	464,958	20
Չհարկվող եկամուտ	(1,860)	-	(2,569)	-
Չնվազեցվող ծախսեր	20,736	1	56,634	2
Ածանցյալ գործիքների իրական արժեքի փոփոխության բացասական արդյունք (Դրական)/բացասական փոխարժեքային տարբերություն	-	-	7,474	-
	11,269	-	(10,150)	-
Նախորդ տարվա շահութահարկի ճշտում	-	-	1,911	-
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	438,448	21	518,258	22

Ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկի հաշվարկ.

Հազար ՀՀ դրամ	2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Ֆինանսական արդյունքներով ճանաչված	Սեփական կապիտալում ճանաչված	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Կուտակված ծախսեր և այլ պարտավորություններ	29,263	14,545	-	43,808
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	109,724	40,343	8,487	158,554
Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվ	138,987	54,888	8,487	202,362
Պայմանական պարտավորություններ	(30,609)	9,252	-	(21,357)
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	(6,772)	(1,208)	-	(7,980)
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(389,573)	(14,445)	-	(404,018)
Հիմնական միջոցների վերագնահատում	-	759	(106,533)	(105,774)
Ընդամենը հետաձգված հարկային պարտավորություն	(426,954)	(5,642)	(106,533)	(539,129)
Զուտ հետաձգված հարկային պարտավորություն	(287,967)	49,246	(98,046)	(336,767)

Հազար ՀՀ դրամ	2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Ֆինանսական արդյունքներով ճանաչված	Սեփական կապիտալում ճանաչված	2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Կուտակված ծախսեր և այլ պարտավորություններ	29,816	(553)	-	29,263
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	114,516	(40,041)	35,249	109,724
Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվ	144,332	(40,594)	35,249	138,987
Պայմանական պարտավորություններ	(21,280)	(9,329)	-	(30,609)
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	(10,660)	3,888	-	(6,772)
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	(187,830)	(201,743)	-	(389,573)
Ընդամենը հետաձգված հարկային պարտավորություն	(219,770)	(207,184)	-	(426,954)
Զուտ հետաձգված հարկային պարտավորություն	(75,438)	(247,778)	35,249	(287,967)

14 Կանխիկ դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում

Հազար ՀՀ դրամ	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Կանխիկ դրամական միջոցներ	8,464,976	7,637,429
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	15,909,471	8,422,878
Ներառվում է դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունում	24,374,447	16,060,307
Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում	210,000	168,439
Դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	24,584,447	16,228,746
Դրամական միջոցների հոսքերում ներառված կանխիկ դրամական միջոցներ և հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	24,374,447	16,060,307
Այլ բանկերում տեղաբաշխված միջոցներ (ծանոթ. 16)	3,470,308	2,589,223
Ընդամենը դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	27,844,755	18,649,530

Թղթակցային հաշիվները ՀՀ ԿԲ-ում ներառում են մաս ՀՀ բանկային օրենսդրության համաձայն ՀՀ ԿԲ-ում տեղաբաշխված պարտադիր պահուստները, որոնք հաշվարկվում են Բանկի կողմից ներգրավված դրամային որոշ միջոցների 8%-ի և արտարժույթով որոշ միջոցների 12 %-ի չափով: Այդ միջոցները 2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում են 11,636,819 հազար դրամ (2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 8,238,019 հազար դրամ): Այդ միջոցների ելքագրումն արգելված չէ, սակայն պահուստավորման նվազագույն չափը չպահպանելը հանգեցնում է Կենտրոնական բանկի կողմից տույժերի կիրառման: Պարտադիր պահուստավորման միջոցների դիմաց Բանկը տոկոսներ չի ստանում:

Դեպոնացված գումարը ՀՀ ԿԲ-ում իրենից ներկայացնում է ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների երաշխիքային ավանդ:

2012թ. ընթացքում իրականացվել են հետևյալ անկանխիկ գործառնությունները.

- վարկային պարտավորությունների մարում գրավի սեփականության իրավունքի փոխանցման միջոցով 480,449 հազար դրամ գումարով (2011թ.՝ 1,005,732 հազար դրամ):

15 Թանկարժեք մետաղներ

Հազար ՀՀ դրամ

	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Բանկային ոսկի	87,642	86,493
Ընդամենը թանկարժեք մետաղներ	87,642	86,493

16 Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ

	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Թղթակցային հաշիվներ	3,470,308	2,589,223
Ներառվում է դրամական միջոցների հոսքեր մասին հաշվետվությունում	3,470,308	2,589,223
Ավանդներ ֆինանսական կազմակերպություններում	519,738	800,746
Այլ հաշիվներ	-	137,024
Ընդամենը պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	3,990,046	3,526,993

2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 2,725,424 հազար դրամ գումարով (79%) հաշիվները կենտրոնացված են երկու բանկերում, (2011թ. երկու բանկերում՝ 1,471,868 հազար դրամ (57%)):

2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ավանդները բանկերում ներառում են VISA վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների երաշխիքային գումարները (2011թ.՝ 496,801 հազ. դրամ):

17 Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Հազար ՀՀ դրամ

	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ			2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ		
	Պայմանա- կան գումար	Ակտիվների իրական արժեք	Պարտավ. իրական արժեք	Պայմանա- կան գումար	Ակտիվների իրական արժեք	Պարտավ. իրական արժեք
Առևտրային ածանցյալ գործիքներ						
Սվոփեր-արտարժույթային	-	-	-	4,488,480	79,047	-
Ընդամենը ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ	-	-	-	4,488,480	79,047	-

2011թ-ին Բանկը կնքել է 2 սվոփի պայմանագրեր ոչ ՏՀԶԿ երկրի բանկի հետ: Համաձայն պայմանագրերից մեկի ձեռք է բերում 3,175 հազ. ԱՄՆ դոլար, վճարելով 2,500 հազ. Եվրո, և պարտավորվում է հետագայում վճարել 3,175 հազ. ԱՄՆ դոլար, վճարելով տոկոսագումար 0.31 % դրույքաչափով: Մյուս պայմանագրի համաձայն՝ Բանկը ձեռք է բերում 8,255 հազ. ԱՄՆ դոլար, վճարելով 6,500 հազ. Եվրո, և պարտավորվում է հետագայում վճարել 8,255 հազ. ԱՄՆ դոլար, վճարելով տոկոսագումար 0.29 % դրույքաչափով:

18 Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ

Հազար ՀՀ դրամ

	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Վարկեր	99,860,433	86,426,627
Օվերդրաֆտ	420,149	232,765
	100,280,582	86,659,392
Արժեզրկումից պահուստներ վարկերի և փոխառությունների գծով	(2,267,509)	(2,455,262)
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	98,013,073	84,204,130

2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաճախորդներին տրված վարկերում և փոխառություններում ներառված հաշվեզրված տոկոսները կազմում է 3,146,696 հազար դրամ (2011թ.՝ 2,459,063 հազար դրամ):

2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույքը կազմում է իրավաբանական անձանց ՀՀ դրամով տրամադրված վարկերի համար 14.1%, ԱՄՆ դոլարով վարկերի համար 13.4 %, Եվրո արժույթով տրամադրված վարկերի համար 11.8%, ֆիզիկական անձանց՝ ՀՀ դրամով տրամադրված վարկերի համար 17.1%, ԱՄՆ դոլարով վարկերի համար 12.8%, Եվրո արժույթով տրամադրված վարկերի համար 14.6% (2011թ.՝ իրավաբանական անձանց ՀՀ դրամով տրամադրված վարկերի համար 14.7%, ԱՄՆ դոլարով վարկերի համար 12.3 %, Եվրո արժույթով տրամադրված վարկերի համար 12%, ֆիզիկական անձանց՝ ՀՀ դրամով տրամադրված վարկերի համար 19%, ԱՄՆ դոլարով վարկերի համար 15.4%, Եվրո արժույթով տրամադրված վարկերի համար 14.6%):

2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի կենտրոնացում տրամադրված վարկերի գծով 30,865,660 հազար դրամ (համախառն վարկային պորտֆելի 30.8%-ը) ընդհանուր գումարով, տրամադրված թվով 15 վարկառուների և նրանց հետ փոխկապակցված անձանց (2011թ՝ 27,583,957 հազար դրամ կամ 32%՝ տրամադրված թվով 15 վարկառուների և նրանց հետ փոխկապակցված անձանց): Նշված վարկերի գծով արժեզրկումից պահուստները կազմում են 929,442 հազար դրամ (2011թ՝ 1,221,899 հազար դրամ):

Տրամադրված վարկերի և փոխառությունների վերլուծությունն ըստ տնտեսության ճյուղերի ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Արդյունաբերություն	15,649,730	16,582,230
Գյուղատնտեսություն	522,407	594,489
Շինարարություն	3,762,890	5,310,767
Տրանսպորտ	5,277,579	4,386,341
Առևտուր	23,660,868	21,326,569
Սպասարկում	6,446,846	4,498,725
Սպառողական	21,741,945	15,758,876
Հիփոթեքային	13,118,483	11,707,196
Այլ	10,099,834	6,494,199
	100,280,582	86,659,392
Արժեզրկումից պահուստներ վարկերի և փոխառությունների գծով	(2,267,509)	(2,455,262)
Ընդամենը վարկեր և փոխառություններ	98,013,073	84,204,130

Վարկերի և փոխառությունների գծով արժեզրկման պահուստի շարժն ըստ դասերի
հետևյալն է.

Հազար ՀՀ դրամ	Արդյունա- բերություն	Գյուղատնտե- սություն	Շինարար- ություն	Տրանս- պորտ	Առևտուր	Սպասար- կում	Սպառող- ական	Հիփոթե- քային	Այլ	2012
										Ընդամենը
2012թ. հունվարի 1 դրությամբ	651,034	12,568	167,774	213,354	494,545	231,031	270,953	350,111	63,892	2,455,262
Տարվա ծախս/(հակադարձում)	70,469	(29,985)	44,596	266,821	(250,269)	(360,610)	669,727	63,493	37,098	511,340
Դուրսգրում	(321,056)	-	(320,698)	(210,211)	(1,136,815)	(54,000)	(1,066,640)	(646,191)	-	(3,755,611)
Վերադարձ	693,389	22,641	150,602	33,759	1,186,307	260,757	345,462	363,601	-	3,056,518
2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	<u>1,093,836</u>	<u>5,224</u>	<u>42,274</u>	<u>303,723</u>	<u>293,768</u>	<u>77,178</u>	<u>219,502</u>	<u>131,014</u>	<u>100,990</u>	<u>2,267,509</u>
Անհատական արժեզրկում	776,155	-	-	258,363	59,239	-	-	-	-	1,093,757
Խմբային արժեզրկում	317,681	5,224	42,274	45,360	234,529	77,178	219,502	131,014	100,990	1,173,752
	<u>1,093,836</u>	<u>5,224</u>	<u>42,274</u>	<u>303,723</u>	<u>293,768</u>	<u>77,178</u>	<u>219,502</u>	<u>131,014</u>	<u>100,990</u>	<u>2,267,509</u>
Անհատապես արժեզրկված վարկերի համախառն գումար (մինչև անհատապես զննհատված արժեզրկման պահուստներով զտելը)	<u>5,060,353</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>3,399,342</u>	<u>198,592</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>8,658,287</u>

										2011
Հազար ՀՀ դրամ	Արդյունա- բերություն	Գյուղատնտե- սություն	Շինարար- ություն	Տրանս- պորտ	Առևտուր	Սպասար- կում	Սպառող- ական	Հիփոթե- քային	Այլ	Ընդամենը
2011թ. հունվարի 1 դրությամբ	527,402	7,244	81,718	15,296	296,569	43,377	155,745	236,660	53,459	1,417,470
Տարվա ծախս	614,836	5,324	96,219	198,058	304,649	276,035	112,935	219,186	10,433	1,837,675
Դուրսգրում	(508,282)	-	(82,099)	-	(501,836)	(88,381)	(445,031)	(338,335)	-	(1,963,964)
Վերադարձ	17,078	-	71,936	-	395,163	-	447,304	232,600	-	1,164,081
2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	<u>651,034</u>	<u>12,568</u>	<u>167,774</u>	<u>213,354</u>	<u>494,545</u>	<u>231,031</u>	<u>270,953</u>	<u>350,111</u>	<u>63,892</u>	<u>2,455,262</u>
Անհատական արժեզրկում	521,585	-	79,980	6,496	284,577	-	226,623	175,400	-	1,294,661
Խմբային արժեզրկում	129,449	12,568	87,794	206,858	209,968	231,031	44,330	174,711	63,892	1,160,601
	<u>651,034</u>	<u>12,568</u>	<u>167,774</u>	<u>213,354</u>	<u>494,545</u>	<u>231,031</u>	<u>270,953</u>	<u>350,111</u>	<u>63,892</u>	<u>2,455,262</u>
Անհատապես արժեզրկված վարկերի համախառն գումար (մինչև անհատապես զննհատված արժեզրկման պահուստներով զտելը)	<u>7,999,140</u>	<u>-</u>	<u>266,598</u>	<u>85,753</u>	<u>316,622</u>	<u>-</u>	<u>327,505</u>	<u>727,969</u>	<u>-</u>	<u>9,723,587</u>

Տրամադրված վարկերի և փոխատվությունների վերլուծությունն ըստ հաճախորդների ունի հետևյալ տեսքը.

Հազար ՀՀ դրամ	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Պետական ձեռնարկություններ	2,868,408	2,878,129
Մասնավոր ձեռնարկություններ	51,395,590	49,069,177
Ֆիզիկական անձիք	37,536,383	27,770,280
Անհատ ձեռնարկատերեր	8,480,201	6,941,806
	100,280,582	86,659,392
Արժեզրկումից պահուստներ վարկերի և փոխատվությունների գծով	(2,267,509)	(2,455,262)
Ընդամենը վարկեր և փոխատվություններ	98,013,073	84,204,130

Ֆիզիկական անձանց տրամադրված վարկերը ներկայացվում են ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Հիփոթեքային	13,056,783	11,508,574
Սպառողական	16,340,701	9,062,373
Ավտոմեքենաների ձեռքբերման	3,310,830	4,203,205
Առևտրային	4,118,054	2,098,187
Այլ	710,015	897,941
Ընդամենը ֆիզիկական անձանց տրամադրված վարկեր	37,536,383	27,770,280

Ինչպես նշված է 30 ծանոթագրությունում, 2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և 2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ վարկերի և փոխատվությունների գնահատված իրական արժեքը մոտ է դրանց հաշվեկշռային արժեքին:

Վարկային պորտֆելի ժամկետային վերլուծությունը բացահայտված է 31 ծանոթագրությունում: Վարկային պորտֆելին ներհատուկ վարկային, արժույթային և տոկոսային ռիսկը բացահայտված է 32 ծանոթագրությունում: Տեղեկատվությունը կապակցված անձանց վերաբերյալ բացահայտված է 29 ծանոթագրությունում:

19 Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ

Հազար ՀՀ դրամ	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Զգնանշվող ներդրումներ		
ՀՀ կազմակերպությունների բաժնետոմսեր	12,690	12,690
ՀՀ ֆինանսների նախարարության կողմից թողարկված արժեթղթեր	4,981,958	4,081,826
Ընդամենը ներդրումներ	4,994,648	4,094,516

Բոլոր պարտքային արժեթղթերն ունեն հաստատուն տոկոսներ.

Չգնանշվող վաճառքի համար մատչելի պարտքային արժեթղթերը չափվում են իրական արժեքով, օգտագործելով գնահատման տեխնիկա՝ հիմնված տվյալ պահին գործող շուկայական տոկոսադրույքների վրա, որպես տվյալ ֆինանսական գործիքի ապագա դրամական հոսքերի զեղչատոկոս:

Վաճառքի համար մատչելի պարտքային արժեթղթերն ըստ արդյունավետ տոկոսադրույքների և ժամկետների ներառում են.

Հազար ՀՀ դրամ	2012		2011	
	%	Ժամկետ	%	Ժամկետ
ՀՀ ֆինանսների նախարարության կողմից թողարկված արժեթղթեր	8.71-15.04%	2013-2028	9.0-15.41%	2012-2028

2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկում առկա չեն վաճառքի համար մատչելի պարտքային արժեթղթերը, որոնք վաճառվել են երրորդ անձանց ռեպո համաձայնագրերով (2011թ.՝ 917,393 հազ. դրամ իրական արժեքով, դրանք վերադասակարգվել են որպես ռեպո համաձայնագրերով գրավադրված արժեթղթեր ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում՝ առանձին տողում (Ծանոթ.26)):

Բոլոր չգնանշված վաճառքի համար մատչելի բաժնեմասային արժեթղթերը գրանցված են ինքնարժեքով նվազեցված արժեգրկման կորուստներով, քանի որ իրական արժեքը չի կարող արժանահավատորեն գնահատվել: Այս ներդրումների համար չկա գնանշվող շուկա և Բանկը նախատեսում է դրանք պահել երկար ժամկետով:

20 Հիմնական միջոցներ

	Հող և շենքեր	Վարձակալ. հիմն. միջ.գծով կապ. ներդր.	Համակարգ. տեխնիկա և կապի միջոցներ	Փոխադրա միջոցներ	Գրասենյակային սարքավորում և այլ հիմնական միջոցներ	Անավարտ շինարարություն	Ընդամենը
ՍԿՁԲՆԱԿԱՆ ԱՐԺԵՔ							
2011թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1,081,800	337,428	544,829	129,671	1,385,487	335,273	3,814,488
Ավելացում	3,132	40,350	105,576	100,462	240,533	13,917	503,970
Օտարում	-	(2,879)	(15,204)	(55,791)	(16,309)	-	(90,183)
2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,084,932	374,899	635,201	174,342	1,609,711	349,190	4,228,275
Ավելացում	926,316	5,674	211,025	104,473	338,694	-	1,586,182
Օտարում	-	(3,003)	(14,967)	-	(1,490)	-	(19,460)
Հիմնական միջոցների վերագնահատում	460,307	-	-	-	-	-	460,307
Հիմնական միջոցների վերագնահատման ճշտում	(90,814)	-	-	-	-	-	(90,814)
Վերախմբավորում	349,190	-	-	-	-	(349,190)	-
2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2,729,931	377,570	831,259	278,815	1,946,915	-	6,164,490

	Հոդ և շենքեր	Վարձակալ. հիմն. միջ.գծով կապ. ներդր.	Համակարգ տեխնիկա և կապի միջոցներ	Փոխադրա միջոցներ	Գրասեն- յակային սարքա- վորում և այլ հիմնական միջոցներ	Անավարտ շիրարա- րություն	Ընդամենը
ԿՈՒՏԱԿԱԾ ՍԱՀՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆ							
2011թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	129,673	52,758	301,271	65,710	674,154	-	1,223,566
Հատկացումներ	35,639	10,754	105,915	23,577	136,557	-	312,442
Օտարում	-	(155)	(15,204)	(36,960)	(12,115)	-	(64,434)
2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	165,312	63,357	391,982	52,327	798,596	-	1,471,574
Հատկացումներ	53,014	15,618	101,642	25,936	171,722	-	367,932
Օտարում	-	(3,003)	(13,756)	-	(1,490)	-	(18,249)
Հիմնական միջոցների վերագնահատման ճշտում	(90,814)	-	-	-	-	-	(90,814)
2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	127,512	75,972	479,868	78,263	968,828	-	1,730,443
ՀԱՇՎԵԿՇՈՒՄՅԻՆ ԱՐԺԵՔ							
2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2,602,419	301,598	351,391	200,552	978,087	-	4,434,047
2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	919,620	311,542	243,219	122,015	811,115	349,190	2,756,701
2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	952,127	284,670	243,558	63,961	711,333	335,273	2,590,922

Ակտիվների վերագնահատում

Շենքերի վերագնահատումը կատարվել է անկախ գնահատողի կողմից 2012թ. դեկտեմբերին՝ կիրառելով համեմատական վաճառքների մեթոդը, որի արդյունքում առաջացել է վերագնահատում 460,307 հազար դրամ գումարով: Շենքերի իրական արժեքի գնահատման համար ղեկավարությունը հիմք է ընդունում անկախ գնահատողների կողմից ներկայացված արդյունքները:

Եթե շենքերը ներկայացվեին սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ, հաշվեկշռային արժեքը 2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կկազմեր՝ 2,085,262 հազար դրամ (2011թ՝ 870,706 հազար դրամ):

Ամբողջությամբ մաշված ակտիվներ

2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հիմնական միջոցների ցանկում ներառված ամբողջությամբ մաշված ակտիվների սկզբնական արժեքը կազմում է 621,826 հազար դրամ (2011թ.՝ 556,566 հազար դրամ):

Ներդրման փուլում գտնվող հիմնական միջոցներ

2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հիմնական միջոցների ցանկում ներառված ներդրման փուլում գտնվող հիմնական միջոցների գումարը կազմում է 498,000 հազար դրամ, այդ թվում 25,038 հազ. դրամ՝ շենքեր (2011թ՝ 371,161 հազար դրամ, այդ թվում 45,438 հազ. դրամ՝ շենքեր): Տվյալ հիմնական միջոցները չեն ամորտիզացվում և դասակարգված են համաձայն իրենց դասերի:

Հիմնական միջոցների սահմանափակումներ

2012թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չի տիրապետել պարտավորությունների դիմաց գրավադրված կամ որևէ այլ սահմանափակման ենթակա հիմնական միջոցների:

Պայմանագրային պարտավորություններ

2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի պայմանագրային պարտավորություններ հիմնական միջոցներում ներդրումներ կատարելու նպատակով 13,177 հազար դրամ գումարով, (2011թ.՝ ոչինչ):

21 Ոչ նյութական ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ	Արտոնագրեր	Համակարգչային ծրագրեր	Այլ	Ընդամենը
ՍԿՋՔՆԱԿԱՆ ԱՐԺԵՔ				
2011թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	277,458	153,967	76,854	508,279
Ավելացում	-	32,203	-	32,203
2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	277,458	186,170	76,854	540,482
Ավելացում	6,775	77,030	23,579	107,384
2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	284,233	263,200	100,433	647,866
ԱՍՈՐՏԻՋԱՑԻԱ				
2011թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	15,205	33,951	46,245	95,401
Մասհանումներ	13,638	29,129	2,139	44,906
2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	28,843	63,080	48,384	140,307
Մասհանումներ	13,738	26,839	2,133	42,710
2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	42,581	89,919	50,517	183,017
ՀԱՇՎԵԿՇՈՒՅԻՆ ԱՐԺԵՔ				
2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	241,652	173,281	49,916	464,849
2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	248,615	123,090	28,470	400,175
2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	262,253	120,016	30,609	412,878

Պայմանագրային պարտավորություններ

2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի պայմանագրային պարտավորություններ ոչ նյութական ակտիվներում ներդրումների գծով:

2012թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չի տիրապետել պարտավորությունների դիմաց գրավադրված կամ որևէ այլ սահմանափակման ենթակա ոչ նյութական ակտիվների:

2012թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ արտոնագրերում ներառված է 206,282 հազ. դրամ հաշվեկշռային արժեքով վճարային քարտերով գործառնությունների քլիրինգային գործընթացի իրականացման համար համապատասխան ծրագրերի արտոնագիրը (2011թ.-ին՝ 217,865 հազ. դրամ):

22 Այլ ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ

	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Կանխավճարներ և այլ դեբիտորներ	146,234	180,255
Ստացվելիք գումարներ	67,977	-
Այլ ակտիվներ	124,169	112,683
	338,380	292,938
Արժեզրկումից պահուստներ այլ ակտիվների գծով	(3,090)	(3,962)
	335,290	288,976
Բռնագանձված գրավ	1,116,588	1,859,362
Վաճառքի համար պահվող ակտիվներ	240,000	-
Նյութեր	105,661	31,784
Ընդամենը այլ ակտիվներ	1,797,539	2,180,122

Բանկի կողմից տրամադրված վարկերի ապահովվածություն հանդիսացող բռնագանձված գրավները իրենցից ներկայացնում են անշարժ գույք: Ակտիվները չափվում են հաշվեկշռային արժեքի և իրական արժեքի համար վաճառքի ծախսումներից նվազագույնով:

Այլ ակտիվների գծով արժեզրկման կորուստների պահուստի շարժը հետևյալն է.

Հազար ՀՀ դրամ	Ընդամենը
2011թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	2,303
Տարվա ծախս	17,241
Դուրս գրում	(15,582)
2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	3,962
Տարվա հակադարձում	(644)
Դուրս գրում	(260)
Վերադարձ	32
2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	3,090

23 Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ

	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ստորադաս փոխառություն ՀՀ ԿԲ-ից	2,809,439	2,810,209
ՀՀ ԿԲ-ի հետ հետգնման պայմանագրեր	-	917,483
Այլ բանկերի թղթակցային հաշիվներ	915,115	787,429
Այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ընթացիկ հաշիվներ	72,966	73,207
Վարկեր ֆինանսական կազմակերպություններից	355,982	1,171,435
Ավանդներ այլ ֆինանսական կազմակերպություններից	2,002,797	717,065
Ընդամենը պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	6,156,299	6,476,828

Ստորադաս փոխառությունը տրված է ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից 2010 թ-ի ապրիլի 6-ին, որի մարման ժամկետը սահմանված է 2015 թ-ի ապրիլի 6-ը: Տոկոսադրույքը կազմում է 7.5%:

2012թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ ՀՀ դրամով պարտավորությունների համար միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույքը կազմում է 9.3% (2011թ.՝ 10.2%):

Ֆինանսական կազմակերպություններից բոլոր ավանդներն ու վարկերը ունեն հաստատուն տոկոսադրույքներ:

Հաշվետու ժամականաշրջանում Բանկը չի ունեցել մայր գումարի, տոկոսների չվճարումներ կամ այլ խախտումներ (2011: ոչինչ):

24 Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ

	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
ՀՀ կառավարություն		
Վարկեր	6,831,750	15,589,197
	6,831,750	15,589,197
Իրավաբանական անձինք		
Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ	7,516,419	5,388,769
Ժամկետային ավանդներ	24,683,586	10,675,235
	32,200,005	16,064,004
Ֆիզիկական անձինք		
Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ	6,623,908	4,003,483
Ժամկետային ավանդներ	66,838,882	54,933,404
	73,462,790	58,936,887
Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	112,494,545	90,590,088

ՀՀ կառավարության նկատմամբ պարտավորությունները ներկայացնում են վարկեր ստացված Գյուղատնտեսության Զարգացման Միջազգային Հիմնադրամի «Գյուղական Տարածքների Տնտեսական զարգացման ծրագրի իրականացմանն աջակցելու նպատակով» և «Տնտեսության կայունացման վարկավորման ծրագրի» շրջանակներում իրականացվող ֆինանսավորման նպատակով: Վարկերն ունեն հաստատուն տոկոսադրույքներ:

Ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ավանդներն ունեն հաստատուն տոկոսադրույքներ:

2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց ընթացիկ և ժամկետային ավանդներում ներառված են ավանդներ, որոնք հանդիսանում են ապահովվածություն տրամադրված վարկերի, երաշխիքների գծով 5,427,407 հազար դրամ գումարով (2011թ. 5,127,209 հազար դրամ): Այդ ավանդների իրական արժեքը մոտ է դրանց հաշվեկշռային արժեքին:

2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի ամենամեծ իրավաբանական և ֆիզիկական անձ հանդիսացող տաս հաճախորդների ավանդների ընդհանուր գումարը կազմում է 31,241,338 հազար դրամ (2011թ. 8,240,641 հազար դրամ) կամ իրավաբանական և ֆիզիկական անձ հանդիսացող հաճախորդների ավանդների ընդհանուր գումարի 30% (2011թ. 11%):

Հաշվետու ժամականաշրջանում Բանկը չի ունեցել չվճարումներ կամ այլ խախտումներ (2011: ոչինչ):

2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ Կառավարությունից ստացված ՀՀ դրամով վարկերի միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույքը կազմում է 6.1%, ԱՄՆ դոլարով վարկերի համար՝ 4% (2011թ.՝ ՀՀ դրամով վարկերի միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույքը կազմում է 6.4%, ԱՄՆ դոլարով վարկերի համար՝ 4%):

2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաճախորդների նկատմամբ պարտավորությունների գծով միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույքը կազմում է իրավաբանական անձանց ՀՀ դրամով պարտավորությունների համար 11.5%, ԱՄՆ դոլարով պարտավորությունների համար 11.3%, Եվրո արժույթով պարտավորությունների համար 5.5%, ֆիզիկական անձանց՝ ՀՀ դրամով պարտավորությունների համար 13.5%, ԱՄՆ դոլարով պարտավորությունների համար 8.8%, Եվրո արժույթով պարտավորությունների համար 6.9%, (2011թ.՝ իրավաբանական անձանց ՀՀ դրամով պարտավորությունների համար 8.6%, ԱՄՆ դոլարով պարտավորությունների համար 9.1%, Եվրո արժույթով պարտավորությունների համար 8.4%, ֆիզիկական անձանց՝ ՀՀ դրամով պարտավորությունների համար 12.4%, ԱՄՆ դոլարով պարտավորությունների համար 8.7%, Եվրո արժույթով պարտավորությունների համար 6.4%):

25 Այլ պարտավորություններ

Հազար ՀՀ դրամ

	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Վճարվելիք գումարներ	77,892	84,285
Վճարվելիք գումարներ շահաբաժինների գծով	196,070	196,070
Պարտավորություն անձնակազմի նկատմամբ	141,156	62,031
Ընդամենը այլ ֆինանսական պարտավորություններ	415,118	342,386
Պարտավորություններ հարկերի գծով՝ բացառությամբ շահութահարկի	266,026	166,993
Ապագա ժամանակաշրջանի եկամուտներ	15,839	9,794
	281,865	176,787
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	696,983	519,173

26 Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր

Հազար ՀՀ դրամ

	Ակտիվ		Պարտավորություն	
	2012	2011	2012	2011
ՀՀ ֆինանսների նախարարության կողմից թողարկված արժեթղթեր (Ծանոթ. 19, 23)	-	917,393	-	917,483
	-	917,393	-	917,483

27 Սեփական կապիտալ

2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի գրանցված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը կազմում էր 11,400,700 հազ. դրամ: Համաձայն Բանկի կանոնադրության, բաժնետիրական կապիտալը կազմված է թվով 10,000 սովորական բաժնետոմսերից՝ յուրաքանչյուրը 859,970 դրամ անվանական արժեքով և 10 արտոնյալ

հաստատագրված բաժնետոմսերից՝ յուրաքանչյուրը 280,100,000 դրամ անվանական արժեքով:

2012թ. և 2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի բաժնետերերն են.

Հազար ՀՀ դրամ

	Վճարված բաժնետիրական կապիտալ	Բաժնեմասը վճարված կապիտալում
Ռիպատոնտ Հոլդինգս Լիմիթեդ	8,599,700	75.4
Ջաքարյան Գագիկ Տիգրանի	1,400,500	12.3
Պիսկով Գեորգի Իգորի	1,400,500	12.3
	11,400,700	100

2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կողմից հետ գնված բաժնետոմսեր չեն եղել:

Սովորական բաժնետոմսերի բաժնետերերը իրավունք ունեն ստանալու շահաբաժին և մեկ ձայնի իրավունք Բանկի տարեկան և ընդհանուր ժողովներում: Արտոնյալ բաժնետոմսերը ունեն մեկ ձայնի իրավունք միայն Բանկի վերակազմակերպման կամ լուծարման և կանոնադրության մեջ արտոնյալ բաժնետոմսերի սեփականատերերի իրավունքները սահմանափակող որոշումների իրականացման հարցերում և ունեն երաշխավորված տարեկան շահաբաժին:

Արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված շահաբաժինների գումարը 2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում է 196,070 հազար դրամ (2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 196,070 հազար դրամ):

Բաշխման ենթակա Բանկի պահուստները սահմանափակվում են կուտակված շահույթով: Բաշխման ոչ ենթակա միջոցները ներկայացված են գլխավոր պահուստով, որը ստեղծված է համաձայն ՀՀ օրենսդրության պահանջների՝ ընդհանուր բանկային ռիսկերը, ներառյալ հնարավոր կորուստները և այլ չնախատեսված ռիսկերը և ծախսերը փոխհատուցելու նպատակով: Պահուստը ստեղծվել է համաձայն Բանկի կանոնադրության, որը նախատեսում է պահուստի ստեղծում այդ նպատակների համար ոչ պակաս քան հաշվապահական հաշվառման հաշիվներում արտացոլված բաժնետիրական կապիտալի 15 %-ի չափով:

28 Պայմանական պարտավորություններ Իրավական և հարկային պարտավորություններ

Հայաստանի Հանրապետության հարկային համակարգը կարգավորող օրենսդրական դաշտը աչքի է ընկնում հաճախակի կատարվող փոփոխություններով և լրացումներով: Վերջիններս երբեմն հստակ չեն, հակասական են և պահանջում են մեկնաբանություններ: Շատ դեպքերում, այս կամ այն հարցում տարբեր հարկային և իրավասու մարմիններ ունեն տարբեր մեկնաբանություններ:

Հաճախ հարկային մարմինները ներկայացնում են պահանջներ այնպիսի գործարքների կամ հաշվառման մեթոդների նկատմամբ, որոնց նկատմամբ նախկինում դիտողություններ չեն եղել: Դրա հետևանքով կարող են առաջանալ լրացուցիչ տույժեր և տուգանքներ: Հարկային ստուգումները կարող են ընդգրկել հաշվետու տարվան անմիջապես նախորդող 3 տարի ժամանակաշրջան, սակայն որոշ պայմաններում ստուգումները կարող են ընդգրկել ավելի վաղ ժամանակաշրջաններ:

Դեկավարությունը համոզված է, որ Բանկն իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում, և ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները:

Բանկին ներկայացվող դատական հայցերի առումով Բանկի դեկավարությունը համոզված է, որ դրանց հետևանքով առաջացող պարտավորությունները էական ազդեցություն չեն ունենա Բանկի ֆինանսական վիճակի կամ ապագա գործառնությունների արդյունքների վրա:

Պարտքային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ, երաշխիքներ և այլ ֆինանսական պայմանագրեր

Իր գործունեության ընթացքում Բանկը տրամադրում է իր հաճախորդներին հետհաշվեկշռային ռիսկ պարունակող ֆինանսական գործիքներ: Նշված ֆինանսական գործիքները, որոնք ունեն վարկային ռիսկի տարբեր մակարդակներ, չեն արտացոլվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ:

Դեկտեմբերի 31 դրությամբ անվանական կամ պայմանագրային գումարները հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Չօգտագործված վարկային գծեր	6,795,872	9,216,530
Ակրեդիտիվներ	38,516	-
Տրամադրված երաշխիքներ	1,097,360	942,904
Ընդամենը վարկային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ	7,931,748	10,159,434

Պարտավորություններ գործառնական վարձակալության գծով – բանկը որպես վարձակալող

Բանկն իր գործունեությունն ապահովելու նպատակով կնքում է առևտրային վարձակալության պայմանագրեր շենք և տարածքներ վարձակալելու նպատակով:

Գործառնական վարձակալության գծով վճարվելիք ապագա ընդհանուր նվազագույն վարձավճարների կառուցվածքը հետևյալն է.

Հազար ՀՀ դրամ	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Մինչև 1 տարի	852,647	855,364
1-5 տարի	1,199,043	1,912,693
Ընդամենը պարտավորություններ գործառնական վարձակալության գծով	2,051,690	2,768,057

Կապիտալ բնույթի պարտավորություններ

Կապիտալ բնույթի պարտավորությունների վերաբերյալ տեղեկատվությունը բացահայտված է 20, 21 ծանոթագրություններում:

Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրության ոլորտը գտնվում է զարգացման փուլում, և այլ երկրներին հատուկ բազմաթիվ ապահովագրության ձևաչափեր հիմնականում դեռևս կիրառելի չեն: Բանկը նախատեսում է իր գործունեության դադարեցմանը, ինչպես նաև իր գույքի կամ գործունեության հետ կապված ապահովագրական դեպքերի ժամանակ առաջացող գույքի և շրջակա միջավայրի վնասի՝ երրորդ կողմի նկատմամբ պարտավորությանը վերաբերող մասնակի ապահովագրություն: Քանի դեռ Բանկը չի նախատեսել ամբողջական ապահովագրություն, առկա է ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է ունենալ բացասական ազդեցություն Բանկի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

Սկսած 2005թ. Բանկը հանդիսանում է ավանդների պարտադիր ապահովագրական համակարգի անդամ: Նշված համակարգը գործում է համաձայն ՀՀ օրենսդրության պահանջների և կանոնակարգվում է Ֆիզիկական անձանց բանկային ավանդների հատուցումը երաշխավորելու մասին օրենքով: Ապահովագրությունը մարում է Բանկի պարտավորությունները ֆիզիկական անձանց ավանդների գծով 4,000 հազար դրամ ընդհանուր գումարով (մինչև 2,000 հազար դրամ արտարժույթով ավանդների դեպքում) Բանկի սնանկացման և բանկային արտոնագրի հետ կանչման դեպքում:

29 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Համաձայն ՀՀՍՍ 24 «Կապակցված կողմերի բացահայտում» կողմերը համարվում են կապակցված, եթե նրանցից մեկը կարող է վերահսկել մյուսին կամ նշանակալի ազդեցություն ունենալ մյուսի վրա՝ ֆինանսական և գործառնական որոշումներ կայացնելիս: Ներկայացվող հաշվետվությունների առումով Բանկի կապակցված կողմերն են՝ նրա բաժնետերերը, ղեկավար անձնակազմի անդամները, ինչպես նաև նրանց հետ կապակցված անձիք և նրանց կողմից վերահսկվող կազմակերպությունները:

Բանկի բաժնետեր հանդիսացող ընկերությունը վերահսկվում է ՌԴ գործարարներ Գ. Ջաքարյանի և Գ. Պիսկովի կողմից՝ հավասարաչափ բաժնեմասերով:

Բանկն իր գործունեության ընթացքում ներգրավված է լինում կապակցված կողմերի հետ մի շարք գործարքներում: Այդ գործարքները ներառում են վարկերը, ավանդները և այլն:

Գործարքների ծավալները, մնացորդները տարվա վերջի դրությամբ և տարվա եկամուտ և ծախսերը հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ		2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	
	Բաժնետերեր	Ղեկավար անձնակազմը	Բաժնետերեր	Ղեկավար անձնակազմը
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ				
Վարկի մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ, համախառն	30,746	116,176	22,055	68,312
Տարվա ընթացքում տրամադրված վարկեր	281,577	209,778	17,528	214,382
Տարվա ընթացքում մարված վարկեր	(10,073)	(190,574)	(8,837)	(166,518)
Վարկի մնացորդը դեկտեմբերի 31 դրությամբ, համախառն	302,250	135,380	30,746	116,176
Արժեզրկումից պահուստ	(3,023)	(1,354)	(306)	(1,162)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31 դրությամբ	299,227	134,026	30,440	115,014
Տոկոսային եկամուտ վարկերի գծով	27,003	23,210	2,926	12,569
Վարկային կորուստների ծախս	2,717	192	86	479

Հազար ՀՀ դրամ	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ		2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	
	Բաժնետերեր	Ղեկավար անձնակազմը	Բաժնետերեր	Ղեկավար անձնակազմը
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ				
հունվարի 1-ի դրությամբ	775,040	-	901,634	-
Տարվա ընթացքում տրամադրված	324,223,952	-	342,724,782	-
Տարվա ընթացքում մարված	(323,425,831)	-	(342,851,376)	-
դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,573,161	-	775,040	-
Տոկոսային եկամուտ	12,104	-	4,704	-
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ				
հունվարի 1-ի դրությամբ	633,116	-	2,283,298	-
Տարվա ընթացքում ստացված	531,210	-	11,229,283	-
Տարվա ընթացքում վճարված	(784,184)	-	(12,879,465)	-
դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	380,142	-	633,116	-
Տոկոսային ծախսեր	21,591	-	49,553	-
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ				
Ավանդներ 1 հունվարի դրությամբ	3,025,745	1,503,871	3,577,490	268,665
Տարվա ընթացքում ստացված ավանդներ	104,802	27,277,989	95,204,160	27,327,562
Տարվա ընթացքում վճարված ավանդներ	(3,049,255)	(26,487,999)	(95,755,905)	(26,092,356)
Ավանդներ 31 դեկտեմբերի դրությամբ	81,292	2,293,861	3,025,745	1,503,871
Տոկոսային ծախսեր ավանդների գծով	81	135,120	201,552	-
Հիմնական միջոցների առք	-	-	-	18,357
Հիմնական միջոցների վաճառք	-	-	11,760	-
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն				
Գործառնական վարձակալության գծով վճարված գումարներ	297,600	-	297,600	-
Ապահովագրության գծով վճարներ	30,845	-	18,333	-

Բանկի հետ կապված անձանց տարվա ընթացքում տրամադրված վարկերը վճարման են ենթակա 1-ից 15 տարիների ընթացքում և դրանց տոկոսադրույքը կազմում է 12-21%:

Ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումները հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Աշխատավարձ և այլ կարճաժամկետ վճարումներ	580,438	544,071
Հատկացումներ կենսաթոշակային հիմնադրամին	18,632	17,465
Ընդամենը ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումներ	599,070	561,536

30 Ֆինանսական գործիքների իրական արժեք

Իրական արժեքով չչափվող ֆինանսական գործիքներ

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքները, որոնք հաշվեկշռում արտացոլված չեն իրենց իրական արժեքով, համապատասխան մնացորդային արժեքների հետ միասին ներկայացված են ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ		2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	
	Հաշվեկշռային արժեք	Իրական արժեք	Հաշվեկշռային արժեք	Իրական արժեք
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում	24,584,447	24,584,447	16,228,746	16,228,746
Թանկարժեք մետաղներ	87,642	87,642	86,493	86,493
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	3,990,046	3,990,046	3,526,993	3,526,993
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	98,013,073	98,013,073	84,204,130	84,204,130
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	6,156,299	6,156,299	6,476,828	6,476,828
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	112,494,545	112,494,545	90,590,088	90,590,088
Այլ պարտավորություններ (Ծանոթ. 25)	415,118	415,118	342,386	342,386

Պահանջներ և պարտավորություններ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Մեկ ամիս մարման ժամկետ ունեցող ակտիվների և պարտավորությունների համար, հաշվեկշռային արժեքը մոտավոր արտացոլում է իրական արժեքը, քանի որ այս ֆինանսական գործիքների մարման ժամկետները բավականին կարճ են: Մեկ ամսից ավելի մարման ժամկետ ունեցող ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը սահմանվում է ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի հաշվարկից ելնելով և զեղչվում է տարվա վերջի դրությամբ գործող համապատասխան տոկոսադրույքներով, որոնք հիմնականում համընկնում են գործող տոկոսադրույքներին:

Թանկարժեք մետաղներ

Ոսկին և այլ թանկարժեք մետաղները հաշվառվում են ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանվող գներով, ինչը մոտավորապես դրանց իրական արժեքն է և հիմնված է Լոնդոնի Թանկարժեք Մետաղների բորսայի գնանշումների վրա:

Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ

Փոփոխվող դրույքաչափերով գործիքների իրական արժեքը հավասար է նրանց հաշվեկշռային արժեքին: Այն միջոցների գնահատված իրական արժեքները, որոնք ունեն ֆիքսված տոկոսադրույք, սահմանվում են ելնելով ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի հաշվարկից, որոնք զեղչվում են նման պարտքային ռիսկ և մարման ժամկետ ունեցող գործիքների ընթացիկ տոկոսադրույքներով: Կիրառվելիք տոկոսադրույքները կախված են վարկառուի վարկային ռիսկից և տատանվում են 9% մինչև 24% տարեկան:

Այլ փոխառություններ

Ֆիքսված և չգնանշվող տոկոսադրույքներով ավանդների և փոխառությունների գնահատված իրական արժեքը սահմանվում է, ելնելով ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի հաշվարկից, որոնք գեղչվում են նմանատիպ մարման ժամկետ ունեցող նոր պարտքային գործիքների տոկոսադրույքներով:

30.1 Իրական արժեքի հիերարխիա

Իրական արժեքի հիերարխիան ունի հետևյալ երեք մակարդակները՝

Մակարդակ 1 - նույն ակտիվների և պարտավորությունների գծով ակտիվ շուկաներում գնանշվող գները (չճշգրտված)։

Մակարդակ 2- Մակարդակ 1-ում ներառված գնանշվող գներից տարբեր այլ ելակետային տվյալներ, որոնք ակտիվի և պարտավորության համար դիտարկելի են ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ) և թե՛ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող)։

Մակարդակ 3 - ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ)։

Հազար ՀՀ դրամ	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ			
	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Չգնանշվող արժեթղթեր և պարտատոմսեր	-	4,981,958	-	4,981,958
ԸՆԴԱՄԵՆՆՆԸ	-	4,981,958	-	4,981,958

Հազար ՀՀ դրամ	2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ			
	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Չգնանշվող արժեթղթեր և պարտատոմսեր	-	4,999,219	-	4,999,219
Աժանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	-	79,047	-	79,047
ԸՆԴԱՄԵՆՆԸ	-	5,078,266	-	5,078,266

Իրական արժեքի չափման մեթոդները և գնահատման մեխանիզմը չեն փոփոխվել նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի համեմատությամբ:

Չգնանշվող բաժնեմասային ներդրումներ

Բանկի ներդրումների իրական արժեքը չգնանշվող բաժնեմասային արժեթղթերում չի կարող արժանահավատորեն գնահատվել և հետևաբար դուրս է մնում այս բացահայտումից: Սեփական կապիտալի այս ներդրումների վերաբերյալ լրացուցիչ տեղեկատվության համար տես Ծան. 19-ը:

31 Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետային վերլուծություն

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն ըստ սպասվելիք մարման ժամկետների: Բանկի չզեղված պայմանագրային պարտավորությունների մասին տեղեկատվությունը ներկայացված է ծանոթագրություն 32.3-ում:

Հազար ՀՀ դրամ

2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	Մինչև 12 ամիս, ենթա- համրա- գումար	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	12 ամսից ավելի, ենթա- համրա- գումար	Ընդամենը
ԱԿՏԻՎՆԵՐ								
Դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում	24,374,447	-	-	24,374,447	-	210,000	210,000	24,584,447
Թանկարժեք մետաղներ	87,642	-	-	87,642	-	-	-	87,642
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	3,470,308	-	-	3,470,308	-	519,738	519,738	3,990,046
Վարկեր և փոխատվություններ հաճախորդներին	3,547,726	6,480,872	19,491,775	29,520,373	51,543,658	16,949,042	68,492,700	98,013,073
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ	197,726	253,719	103,629	555,074	279,028	4,160,546	4,439,574	4,994,648
	<u>31,677,849</u>	<u>6,734,591</u>	<u>19,595,404</u>	<u>58,007,844</u>	<u>51,822,686</u>	<u>21,839,326</u>	<u>3,662,012</u>	<u>131,669,856</u>
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	1,845,578	352,763	799,393	2,997,734	2,903,138	255,427	3,158,565	6,156,299
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	23,722,581	23,603,181	57,719,760	105,045,522	6,795,251	653,772	7,449,023	112,494,545
Այլ պարտավորություններ	415,118	-	-	415,118	-	-	-	415,118
	<u>25,983,277</u>	<u>23,955,944</u>	<u>58,519,153</u>	<u>108,458,374</u>	<u>9,698,389</u>	<u>909,199</u>	<u>10,607,588</u>	<u>119,065,962</u>
Զուտ Դիրք	<u>5,694,572</u>	<u>(17,221,353)</u>	<u>(38,923,749)</u>	<u>(50,450,530)</u>	<u>42,124,297</u>	<u>20,930,127</u>	<u>63,054,424</u>	<u>12,603,894</u>
Կուտակված ճեղքվածք	<u>5,694,572</u>	<u>(11,526,781)</u>	<u>(50,450,530)</u>		<u>(8,326,233)</u>	<u>12,603,894</u>		

Հազար ՀՀ դրամ

2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	Մինչև 12 ամիս, ենթա- հանրա- գումար	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	12 ամսից ավելի, ենթա- հանրա- գումար	Ընդամենը
ԱԿՏԻՎՆԵՐ								
Դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում	16,060,307	-	-	16,060,307	-	168,439	168,439	16,228,746
Թանկարժեք մետաղներ	86,493	-	-	86,493	-	-	-	86,493
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	2,724,924	-	300,300	3,025,224	-	501,769	501,769	3,526,993
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	79,047	-	-	79,047	-	-	-	79,047
Վարկեր և փոխառվածություններ հաճախորդներին	1,602,848	5,608,577	22,304,253	29,515,678	39,313,106	15,375,346	54,688,452	84,204,130
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ	156,383	69,365	57,151	282,899	279,028	3,532,589	3,811,617	4,094,516
Հետգնման պայմանագրերով գրավարկված արժեթղթեր	917,393	-	-	917,393	-	-	-	917,393
	21,627,395	5,677,942	22,661,704	49,967,041	39,592,134	19,578,143	59,170,277	109,137,318
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	1,801,256	279,058	1,440,510	3,520,824	2,863,775	92,229	2,956,004	6,476,828
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	13,780,044	19,026,553	45,732,869	78,539,466	11,804,677	245,945	12,050,622	90,590,088
Այլ պարտավորություններ	342,386	-	-	342,386	-	-	-	342,386
	15,923,686	19,305,611	47,173,379	82,402,676	14,668,452	338,174	15,006,626	97,409,302
Զուտ Դիրք	5,703,709	(13,627,669)	(24,511,675)	(32,435,635)	24,923,682	19,239,969	44,163,651	11,728,016
Կուտակված ճեղքվածք	5,703,709	(7,923,960)	(32,435,635)		(7,511,953)	11,728,016		

32 Ռիսկի կառավարում

Բանկային գործունեությանը բնորոշ է ֆինանսական ռիսկերի բազմազանություն և այդ գործունեությունը ենթադրում է ռիսկերի որոշակի աստիճանի և համադրությունների վերլուծություն, գնահատում, ընդունում և կառավարում:

Ռիսկերի կառավարումը Բանկն իրականացնում է բացահայտման, գնահատման և մոնիթորինգի մշտական գործընթացների, ինչպես նաև ռիսկերի սահմանաչափերի հաստատման և ներքին վերահսկողության այլ միջոցառումների միջոցով: Ռիսկերի կառավարման գործընթացը էական նշանակություն ունի Բանկի շահութաբերության կայունության ապահովման գործում, և Բանկի յուրաքանչյուր աշխատակից պատասխանատվություն է կրում իր պարտականությունների հետ կապված ռիսկերի առաջացման համար: Բանկի գործունեությունը ենթարկվում է պարտքային,

իրացվելության ռիսկերի և շուկայական ռիսկի, որն իր հերթին բաժանվում է առևտրային և ոչ առևտրային գործառնությունների հետ կապված շուկայական ռիսկի: Բանկը նաև ենթարկվում է գործառնական ռիսկերի:

Ռիսկերի անկախ կառավարման գործընթացը չի ներառում գործարար ռիսկերը, ինչպիսիք են միջավայրի փոփոխությունները, տեխնոլոգիաների և տնտեսության փոփոխությունները: Դրանք կառավարվում են Բանկի կողմից ռազմավարական սլանավորման գործընթացում:

Բանկի Խորհուրդ

Խորհուրդը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման ընդհանուր վերահսկողության, ռազմավարության հաստատման և ռիսկերի կառավարման սկզբունքների հաստատման համար:

Բանկի Վարչություն

Վարչությունը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման գործընթացների ներդրման և վերահսկման համար:

Ռիսկերի կառավարման տնօրինություն

Ռիսկերի կառավարման տնօրինությունը պատասխանատու է ռիսկերի գործընթացների իրականացման և կառավարման սկզբունքների վերահսկման, քաղաքականության և Բանկի ռիսկի սահմանաչափերի համար, ապահովում է ռիսկերի գնահատման և հաշվետվության համակարգում ամբողջական տեղեկատվության հավաքագրումը:

Բանկի Ֆինանսական տնօրինություն

Բանկի ֆինանսական տնօրինությունը պատասխանատու է Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման համար: Ֆինանսական տնօրինությունը պատասխանատվություն է կրում նաև Բանկի իրացվելության ռիսկի և ֆինանսավորման ռիսկի համար:

Ներքին աուդիտ

Բանկի կողմից իրականացվող ռիսկի կառավարման գործընթացը յուրաքանչյուր տարի աուդիտի է ենթարկվում ներքին աուդիտի բաժնի կողմից, որը ստուգում է ինչպես ընթացակարգերի ամբողջականությունը, այնպես էլ Բանկի գործունեության համապատասխանությունը ընթացակարգերին: Ներքին աուդիտի բաժինը անցկացված ստուգումների արդյունքները քննարկում է ղեկավարության հետ և իր եզրակացություններն ու առաջարկները ներկայացնում է Աուդիտի կոմիտե:

Ռիսկի գնահատման և ռիսկերի ներկայացման համակարգեր

Բանկը նաև մոդելավորում է «վատագույն դեպքերը», որոնք տեղ կունենան հավանական թվացող դեպքերի առաջացման ժամանակ:

Ռիսկերի մոնիթորինգը և կառավարումը հիմնականում հիմնված է Բանկի կողմից սահմանված ռիսկերի սահմանաչափերի վրա: Այս սահմանաչափերը արտացոլում են Բանկի գործարար ռազմավարությունը և շուկայական պայմանները, որոնցում գործում է Բանկը, ինչպես նաև Բանկի համար ընդունելի ռիսկի մակարդակը, որը Բանկը պատրաստ է ընդունել, ընդ որում հատուկ ուշադրություն է դարձվում առանձին բնագավառների վրա: Բացի դրանից, Բանկը վերահսկում և գնահատում է իր ընդհանուր կարողությունը կրել ռիսկեր՝ կապված բոլոր տեսակի ռիսկերի և գործառնությունների համապարփակ դիրքերի հետ:

Ռիսկի նվազեցում

Բանկը ռիսկերի կառավարման շրջանակներում կիրառում է ածանցյալ և այլ գործիքներ դիրքերի կառավարման համար, որոնք առաջանում են տոկոսադրույքների, տարադրամների, բաժնետոմսերի արժեքի փոփոխության ռիսկի, վարկային ռիսկի ինչպես նաև ըստ նախատեսված գործարքների դիրքերի փոփոխությունների հետևանքով:

Ռիսկի չափազանց կենտրոնացումներից խուսափելու համար, Բանկի քաղաքականությունը և գործընթացները ներառում են հատուկ սկզբունքներ, ուղղված բազմաբնույթ պորտֆելի պահպանմանը: Իրականացվում է կառավարում ռիսկի սահմանված կենտրոնացումներով:

32.1 Պարտքային ռիսկ

Բանկի գործունեությունը ենթարկվում է պարտքային ռիսկի՝ կապված վարկառուի կողմից պարտավորության չկատարելու հետ, որը Բանկին կորուստներ կարող է պատճառել: Պարտքային ռիսկը Բանկի կարևորագույն ռիսկն է, այդ պատճառով էլ Բանկն այն առանձնակի ուշադրությամբ է վերահսկում: Պարտքային ռիսկը կապված է հիմնականում վարկային գործառնությունների հետ, որոնք հանգեցնում են վարկերի և փոխատվությունների տրամադրմանը և ներդրումային գործունեության հետ, որոնք Բանկի ակտիվների պորտֆելի մեջ ավելացնում են պարտքային արժեթղթեր և այլ պարտքային գործիքներ: Ռիսկն առկա է նաև արտհաշվեկշռային ֆինանսական գործիքներում, ինչպիսիք են վարկային պարտավորությունները: Պարտքային ռիսկի կառավարումը և վերահսկողությունը իրականացվում է Ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից և հաշվետվությունները պարբերաբար ներկայացվում են Բանկի Խորհրդին և վարչությանը:

Բանկի ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը լավագույնս ներկայացնում է նրանց պարտքային ռիսկի առավելագույն ենթարկվածությունը՝ առանց հաշվի առնելու պահվող գրավը կամ պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցները:

32.1.1 Աշխարհագրական սեզմենտներ

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի՝ պարտքային ռիսկերի կենտրոնացումները հաշվեկշռային արժեքներով՝ դասակարգված ըստ աշխարհագրական սեզմենտների:

Հազար ՀՀ դրամ

	ՀՀ	ՏՀԶԿ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	24,584,447	-	-	24,584,447
Թանկարժեք մետաղներ	87,642	-	-	87,642
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	70,471	2,333,483	1,586,092	3,990,046
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	96,151,073	-	1,862,000	98,013,073
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ	4,994,648	-	-	4,994,648
2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	125,888,281	2,333,483	3,448,092	131,669,856
2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	105,057,446	1,862,112	2,217,760	109,137,318

Ակտիվները դասակարգվում են, հիմք ընդունելով այն երկիրը, որտեղ գործընկեր կողմը գրանցված է:

Արդյունաբերության ճյուղեր

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի՝ պարտքային ռիսկերի կենտրոնացումները հաշվեկշռային արժեքներով՝ դասակարգված ըստ տնտեսության ճյուղերի.

Հազար ՀՀ դրամ	Ֆինանսական կազմակերպություններ	Արդյունաբերություն	Գյուղատնտեսություն	Շինարարություն	Տրանսպորտ	Առևտուր	Սպասարկում	Սպառողական	Հիփոթեք	Այլ	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	24,584,447	-	-	-	-	-	-	-	-	-	24,584,447
Թանկարժեք մետաղներ	87,642	-	-	-	-	-	-	-	-	-	87,642
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	3,990,046	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3,990,046
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառվածություններ	-	14,555,894	517,183	3,720,616	4,973,856	23,367,100	6,369,668	21,522,443	12,987,469	9,998,844	98,013,073
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ	4,994,648	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4,994,648
2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	33,656,783	14,555,894	517,183	3,720,616	4,973,856	23,367,100	6,369,668	21,522,443	12,987,469	9,998,844	131,669,856
2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	24,933,188	15,931,196	581,921	5,142,993	4,172,987	20,832,024	4,267,694	15,487,923	11,357,085	6,430,307	109,137,318

32.1.2 Ռիսկի սահմանաչափերի վերահսկողություն և զսպողական քաղաքականություն

Բանկը կարգավորում է պարտքային ռիսկի մակարդակները՝ մեկ փոխառուի կամ փոխառուների խմբի, ինչպես նաև վարկավորման ճյուղային կամ աշխարհագրական սեգմենտների գծով ընդունելի ռիսկի գումարների սահմանաչափեր սահմանելով:

Նման ռիսկերը պարբերաբար վերահսկվում են և դրանց կառավարումը ենթակա է վերանայման տարեկան կամ ավելի հաճախակի կտրվածքով: Ըստ ապրանքների, արդյունաբերության ճյուղերի և երկրների պարտքային ռիսկի սահմանաչափերը հաստատվում են եռամսյակային կտրվածքով Բանկի Խորհրդի կողմից:

Մեկ վարկառուի գծով պարտքային ռիսկի չափը, ներառյալ բանկերը և ֆինանսական կազմակերպությունները, ավելի սահմանափակված է Բանկի Խորհրդի կողմից սահմանված լրացուցիչ սահմանաչափերով հաշվեկշռային և հետհաշվեկշռային ռիսկերի համար, ինչպես նաև օրական սահմանաչափերով կապված առևտրային գործարքների հետ, ինչպիսիք են արտարժույթային ֆորվարդի պայմանագրերը: Ընթացիկ ռիսկերի ենթարկվելու սահմանաչափերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով:

Պարտքային ռիսկը նաև կառավարվում է վարկառուների և պոտենցիալ վարկառուների՝ մայր գումարի և տոկոսների վճարման կարողությունը պարբերաբար վերլուծելով և անհրաժեշտության դեպքում վարկի տրամադրման սահմանաչափերը փոխելով:

Ստորև ներկայացված են հատուկ հսկողության և զսպողական մի քանի այլ միջոցներ:

Գրավ

Բանկը կիրառում է բազմաթիվ միջոցներ պարտքային ռիսկը զսպելու համար: Համընդհանուր գործելակերպ է հանդիսանում և հիմնական միջոցներից մեկն է համարվում տրամադրված դրամական միջոցների դիմաց գրավ վերցնելը: Բանկը կանոններ է սահմանում գրավի հատուկ տեսակների ընդունելի լինելու կամ ռիսկերի զսպման վերաբերյալ: Վարկերի և փոխատվությունների համար գրավի հիմնական տեսակներն են.

- Հիպոթեքային պայմանագրերով գրավադրվող անշարժ գույքը,
- Ֆիզիկական անձանց շարժական գույք,
- Կազմակերպությունների գործառնական ակտիվները՝ շենքերը, այլ հիմնական միջոցները, պաշարները,
- Ֆինանսական գործիքները՝ պարտքային և բաժնային արժեթղթերը:

Կորպորատիվ կազմակերպությունների երկարաժամկետ ֆինանսավորումը և վարկավորումը հիմնականում ապահովվում են, ֆիզիկական անձանց գծով վերաձևակերպվող վարկային գծերը հիմնականում չեն ապահովվում: Ի լրումն, պարտքային կորուստը նվազագույնի հասցնելու համար Բանկը վարկառուից լրացուցիչ երաշխիքներ է պահանջում, հենց որ համապատասխան անհատական վարկերի և փոխատվությունների արժեզրկման հատկանիշներ են նկատվում:

Վարկեր և փոխատվություններից տարբեր ֆինանսական ակտիվներ ապահովող գրավները որոշվում են ֆինանսական գործիքի բնույթով: Պարտատոմսերը և այլ պարտքային արժեթղթերը հիմնականում չեն ապահովվում:

Վարկային պորտֆելի վերլուծությունն ըստ ապահովվածության.

Հազար ՀՀ դրամ	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Անշարժ գույք	76,850,372	63,686,504
Շարժական գույք	3,218,131	4,589,788
Շրջանառության մեջ գտնվող ապրանքներ	607,004	532,939
Երաշխավորություններ	3,720,546	3,765,171
Դրամական միջոցներ	4,097,246	4,574,215
Կառավարության կողմից տրամադրված երաշխիքներ	242,978	4,263,742
Կենցաղային տեխնիկա	4,152,349	2,060,000
Առանց ապահովվածության	7,391,956	3,187,033
Ընդամենը վարկեր և փոխատվություններ (համախառն)	100,280,582	86,659,392

Վերը նշված աղյուսակում ներկայացված արժեքները վարկերի հաշվեկշռային արժեքներն են, և պարտադիր չէ ներկայացնեն գրավների իրական արժեքը: Գրավների շուկայական արժեքների գնահատումները հիմնված են գրավի գնահատման վրա ըստ տրամադրված վարկերի ամսաթվի: Հիմնականում դրանք չեն թարմացվում մինչև վարկերը չգնահատվեն, որպես անհատապես արժեզրկված:

Պարտքային ռիսկ պարունակող պայմանական պարտավորություններ

Այս գործիքների հիմնական նպատակը անհրաժեշտության դեպքում հաճախորդներին միջոցներ տրամադրելն է: Երաշխիքները և ակրեդիտիվները ենթակա են նույն վարկային ռիսկին, ինչ վարկերը: Ապրանքային և թղթային ակրեդիտիվները՝ Բանկի գրավոր հավաստումներն են հաճախորդների անունից, որոնք թույլ են տալիս երրորդ անձանց գումարներ ստանալ բանկից հատուկ պայմանների կատարման դեպքում, ապահովված են դրանց հետ կապված ապրանքների առաքմամբ և հետևաբար դրանք ավելի ապահով են, քան ուղղակի տրամադրվող վարկերը:

Վարկի տրամադրման պայմանական պարտավորություններն իրենցից ներկայացնում են վարկային գծերի չօգտագործված մասերը:

Այս դեպքում, հնարավոր կորուստների գումարը, որ Բանկը կարող է կրել, հավասար է չօգտագործված վարկային գծերի գումարին:

Սակայն հնարավոր վնասի իրական գումարն ավելի փոքր է, քան չօգտագործված վարկային գծերի ընդհանուր գումարը, քանի որ վարկային պարտավորությունները տրամադրվում են վարկառուների կողմից վարկերի տրամադրման որոշակի ստանդարտների պահպանման դեպքում: Բանկը հետևում է պարտավորությունների մարման ժամկետներին, քանի որ երկարաժամկետ պարտավորությունները պարունակում են ավելի բարձր վարկային ռիսկ, քան կարճաժամկետ պարտավորությունները:

32.1.3 Արժեզրկում և պահուստավորման քաղաքականություն

Վարկերի արժեզրկման գնահատման հիմնական հատկանիշներն են մայր գումարի կամ տոկոսների վճարումների ուշացումները, վարկառուների դրամական հոսքերի հետ կապված դժվարությունները, վարկային ռեյտինգների նվազումները, պայմանագրերի նախնական պայմանների խախտումները: Բանկը արժեզրկման գնահատումը կատարում է անհատապես և խմբային եղանակով:

Արժեզրկման անհատական գնահատում

Բանկը որոշում է յուրաքանչյուր անհատապես նշանակալի վարկի կամ փոխառության համապատասխան պահուստի չափը անհատական հիմքով: Պահուստի գումարի որոշման ժամանակ հաշվի առնվող գործոններից են վարկառուի բիզնես ծրագրի վստահելիությունը, ֆինանսական դժվարությունները հաղթահարելու կարողությունը, ծրագրված հասույթները և սպասվող շահաբաժինների վճարումները անվճարունակության դեպքում, այլ ֆինանսական օգնության հնարավորությունը, գրավի իրացվելի արժեքը, սպասվող դրամական հոսքերի ժամկետները: Արժեզրկումից կորուստները գնահատվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, եթե չկանխատեսված հանգամանքները չեն պահանջում հատուկ ուշադրություն:

Արժեզրկման խմբային գնահատում

Խմբային գնահատումը կատարվում է ոչ նշանակալի վարկերի գծով (ներառյալ կրեդիտ քարտերը, հիպոթեքները և չապահովված սպառողական վարկերը), ինչպես նաև անհատապես նշանակալի վարկերի և փոխառությունների գծով, որոնց համար դեռ չկան արժեզրկման ակնհայտ հատկանիշներ: Արժեզրկումից կորուստները գնահատվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսվա դրությամբ՝ դասակարգված յուրաքանչյուր խմբի համար առանձին:

Խմբային գնահատումը հաշվի է առնում այն արժեզրկման գումարը, որը հնարավոր է առաջանա պորտֆելում, նույնիսկ եթե անհատական գնահատման մեջ արժեզրկման օբյեկտիվ վկայություն չկա: Արժեզրկման կորուստները գնահատվում են հաշվի առնելով հետևյալ տեղեկատվությունը՝ պորտֆելում կորուստների պատմությունը, ընթացիկ

տնտեսական իրավիճակը, կորուստն առաջանալու և անհատապես բացահայտվելու մոտավոր ժամկետը, արժեզրկման դեպքում սպասվող վճարումները:

Ֆինանսական երաշխիքների և ակտիվիտիվների արժեզրկման գնահատումը և պահուստավորումն իրականացվում է նույն կերպ՝ ինչ վարկերինը:

Հարժեզրկված, ոչ ժամկետանց վարկեր և փոխատվություններ

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է հարժեզրկված և ոչ ժամկետանց վարկերի որակը՝ հիմնված կորուստների պատմության վրա:

Հազար ՀՀ դրամ

	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ		
Արդյունաբերություն	3%	1.5%
Գյուղատնտեսություն	-	2.1%
Շինարարություն	1.1%	1.7%
Տրանսպորտ	2.5%	4.8%
Առևտուր	-	1%
Սպասարկում	1.3%	1%
Սպառողական	1.4%	1.1%
Հիփոթեքային	0.7%	2.1%

Պարտքային ռիսկ պարունակող այլ ֆինանսական ակտիվների գծով 2012 և 2011թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը կորուստներ չի ունեցել:

Ժամկետանց, բայց հարժեզրկված վարկեր

Ժամկետանց են համարվում այն վարկերը և փոխատվությունները, որոնց գծով առկա են մի քանի օրյա չվճարումներ: Ժամկետանց վարկերի հիմնական մասն արժեզրկված չեն:

Ժամկետանց, բայց հարժեզրկված վարկերի ժամկետանց օրերի վերլուծությունն ըստ դասերի ներկայացվում է հետևյալ աղյուսակում.

Հազար ՀՀ դրամ

	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ				
	Մինչև 30 օր	31 –ից 60 օր	61 –ից 90 օր	91 օրից ավել	Ընդամենը
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ					
Արդյունաբերություն	72,512	102,077	36,263	498,607	709,459
Շինարարություն	123,094	4,679	-	-	127,773
Տրանսպորտ և կապ	16,692	-	-	330,724	347,416
Առևտուր	122,842	27,027	193,350	118,195	461,414
Սպասարկում	122,795	10,300	10,562	2,129,202	2,272,859
Սպառողական	141,275	37,630	51,685	122,386	352,976
Հիփոթեքային	151,944	117,915	6,194	51,041	327,094
Այլ	567,066	2,512	-	-	569,578
Ընդամենը	1,318,220	302,140	298,054	3,250,155	5,168,569

Հազար ՀՀ դրամ	2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ				
	Մինչև 30 օր	31 –ից 60 օր	61 –ից 90 օր	91 օրից ավել	Ընդամենը
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ					
Արդյունաբերություն	5,288	57,558	-	55,790	118,636
Գյուղատնտեսություն	-	15,891	104,777	-	120,668
Շինարարություն	35,385	-	-	-	35,385
Տրանսպորտ և կապ	32,258	233,774	-	-	266,032
Առևտուր	114,479	24,614	85,524	478,404	703,021
Սպասարկում	38,977	52,442	7,711	1,591,881	1,691,011
Սպառողական	140,934	104,011	59,989	173,678	478,612
Հիփոթեքային	148,812	81,591	64,721	138,524	433,648
Այլ	1,016	-	-	-	1,016
Ընդամենը	517,149	569,881	322,722	2,438,277	3,848,029

Անհատապես արժեզրկվող վարկեր և փոխատվություններ

Մինչև անհատապես գնահատված արժեզրկման պահուստներով զտելը հաճախորդներին տրամադրված անհատապես արժեզրկված վարկերը և փոխատվությունները կազմում են 8,658,287 հազար դրամ (2011թ` 9,723,587 հազար դրամ) (ծանոթ. 18):

32.2 Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերը կամ իրական արժեքը կտատանվի այնպիսի շուկայական փոփոխականների պատճառով, ինչպիսիք են տոկոսադրույքները և արտարժույթի փոխարժեքները: Բանկը տարանջատում է շուկայական ռիսկերը առևտրային և ոչ առևտրային պորտֆելների: Ոչ առևտրային պորտֆելը կառավարվում և վերահսկվում է զգայունության վերլուծությունների օգնությամբ: Արտարժույթների կենտրոնացումներից բացի, Բանկը չունի շուկայական ռիսկի զգալի այլ կենտրոնացումներ:

32.2.1 Շուկայական ռիսկ – Ոչ առևտրային

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը ծագում է այն հավանականությունից, որ տոկոսադրույքների փոփոխություններն ուղղակիորեն կազդեն Բանկի ֆինանսական գործիքների հետ կապված դրամական միջոցների հոսքի և նրանց իրական արժեքի վրա: Բանկի Խորհուրդը սահմանել է որոշված ժամկետների համար տոկոսադրույքների ճնշվածքների չափ: Դիրքերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով:

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս Բանկի ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զգայունությունը տոկոսադրույքների հնարավոր փոփոխությունների նկատմամբ` այլ փոփոխականները հաստատուն մնալու պայմանով:

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զգայունությունը տոկոսադրույքներում ենթադրվող փոփոխությունների ազդեցությունն է մեկ տարվա զուտ տոկոսային եկամուտի վրա` 2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաշվեկշռում հաշվառվող տատանվող տոկոսադրույքով ոչ առևտրային ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով: Կապիտալի զգայունությունը հաշվարկվում է վերագնահատելով վաճառքի համար մատչելի հաստատուն տոկոսադրույքով ակտիվները

2012 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ հիմք ընդունելով տոկոսադրույքների ենթադրվող փոփոխությունները:

Կապիտալի զգայունությունը վերլուծվում է ըստ ակտիվի իրացման ժամկետների: Կապիտալ ընդհանուր զգայունությունը հիմնված է այն ենթադրության վրա, որ եկամտաբերության կորում կան զուգահեռ փոփոխություններ, մինչդեռ ըստ ժամկետների վերլուծությունը ցույց է տալիս զգայունությունը ոչ զուգահեռ փոփոխությունների նկատմամբ:

Հազար ՀՀ դրամ

2012թ. դեկտեմբերի 31-ի
դրությամբ

Արտարժույթ	Փոփո- խություններ հիմնական տոկոսա- դրույքներում	Ձուտ տոկոսա- յին եկամտի զգայու- նություն	Կապտիալի զգայունություն				Ընդամենը
			Մինչև 6 ամիս	6 ամսից 1 տարի	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	
ՀՀ դրամ	+ 1	-	(361)	(557)	(895)	(168,675)	(170,488)
ՀՀ դրամ	(1)	-	364	564	918	179,658	181,504

Հազար ՀՀ դրամ

2011թ. դեկտեմբերի 31-ի
դրությամբ

Արտարժույթ	Փոփո- խություններ հիմնական տոկոսա- դրույքներում	Ձուտ տոկոսա- յին եկամտի զգայու- նություն	Կապտիալի զգայունություն				Ընդամենը
			Մինչև 6 ամիս	6 ամսից 1 տարի	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	
ՀՀ դրամ	+1	-	(149)	(232)	(3,439)	(187,348)	(191,168)
ՀՀ դրամ	(1)	-	150	235	3,523	200,483	204,391

Արտարժույթի ռիսկ

Արտարժույթի ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների արժեքը կտատանվի արտարժույթի փոխարժեքներում փոփոխությունների հետևանքով: Տնօրենների Խորհուրդը սահմանել է սահմանաչափեր արտարժույթային ռիսկերի համար: Դիրքերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով:

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս այն արտարժույթները, որոնք կարող են ազդել 2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի ոչ առևտրային դրամային ակտիվների և պարտավորությունների և դրանց կանխատեսված դրամական հոսքերի վրա: Վերլուծությունը հաշվարկում է արտարժույթի ՀՀ դրամի նկատմամբ հնարավոր տատանումների ազդեցությունը, այլ փոփոխականները հաստատուն մնալու պայմանով, ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության վրա (կապված արտարժույթի նկատմամբ զգայուն ոչ առևտրային դրամային ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխմամբ): Աղյուսակում հանդիպող բացասական արժեքը արտացոլում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում կամ կապիտալում

պոտենցիալ զուտ նվազում, մինչդեռ դրական արժեքը ցույց է տալիս պոտենցիալ զուտ աճ:

Հազար ՀՀ դրամ	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ		2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	
	Փոփոխություն արտարժույթի փոխարժեքում, տոկոս	Ազդեցությունը շահույթի վրա մինչև հարկումը	Փոփոխություն արտարժույթի փոխարժեքում, տոկոս	Ազդեցությունը շահույթի վրա մինչև հարկումը
Արտարժույթ				
ԱՄՆ դոլար	3	(7,374)	3	(5,350)
Եվրո	(0.1)	17	(3)	198

Բանկի արտարժույթի ռիսկի վերլուծությունն ըստ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ունի հետևյալ տեսքը.

Հազար ՀՀ դրամ

	ՀՀ դրամ	Ազատ փոխարկելի արժույթ	Ոչ փոխարկելի արժույթ	Ընդամենը
ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	11,491,884	12,611,579	480,984	24,584,447
Թանկարժեք մետաղներ	-	87,642	-	87,642
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	2,071	3,031,745	956,230	3,990,046
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	34,385,386	63,627,687	-	98,013,073
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ	4,994,648	-	-	4,994,648
	50,873,989	79,358,653	1,437,214	131,669,856
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	5,267,695	884,990	3,614	6,156,299
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	34,372,985	77,132,779	988,781	112,494,545
Այլ պարտավորություններ	415,118	-	-	415,118
	40,055,798	78,017,769	992,395	119,065,962
Զուտ դիրք 2012 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	10,818,191	1,340,884	444,819	12,603,894
Վարկային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ 2012թ. դեկտեմբերի 31-ին	2,965,292	4,931,954	34,502	7,931,748
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	50,252,583	57,809,960	1,074,775	109,137,318
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	38,805,343	57,338,081	1,265,878	97,409,302
Զուտ դիրք 2011 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	11,447,240	471,879	(191,103)	11,728,016
Վարկային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ 2011 թ. դեկտեմբերի 31-ին	2,684,244	7,475,190	-	10,159,434

Ազատ փոխարկելի արտարժույթը հիմնականում ներկայացնում է ԱՄՆ դոլարը, բայց ներառում է նաև ՏՀԶԿ-ի երկրների արժույթները: Ոչ փոխարկելի գումարները վերաբերվում են ԱՊՀ երկրների արժույթներին, բացառությամբ Հայաստանի Հանրապետությանը:

32.3 Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը կապված է Բանկի ֆինանսական պարտավորությունները ժամանակին մարելու կարողությամբ՝ նորմալ և սթրեսային իրավիճակներում: Այս ռիսկի զսպման նպատակով Բանկը ներգրավում է լրացուցիչ ֆինանսական միջոցներ, ի լրումն իր հիմնական ավանդային բազայի, կառավարում է ակտիվները հաշվի առնելով իրացվելիության ռիսկը և վերլուծում է ապագա դրամական հոսքերը և իրացվելիությունը օրական կտրվածքով: Սա ներառում է նաև սպասվելիք դրամական հոսքերի գնահատումները և բարձր իրացվելի ապահովվածության հասանելիությունը, որն անհրաժեշտության դեպքում կարող է օգտագործվել լրացուցիչ ֆինանսավորում ստանալու նպատակով:

Բանկը պահում է բարձր իրացվելի և ապակենտրոնացված ակտիվների պորտֆել, որը կարող է հեշտությամբ կանխիկացվել դրամական հոսքերի չկանխատեսված ընդհատման դեպքում: Բանկն ունի նաև ապահով վարկային գծեր, որ նա կարող է օգտագործել իրացվելիության կարիքները բավարարելու համար: Բացի այդ Բանկը ՀՀ կենտրոնական բանկում պահում է իր որոշ դրամով պարտավորությունների 8%-ի և որոշ արտարժույթով պարտավորությունների 12%-ի չափով պահուստավորման գումար (տես ծանոթագրություն 14-ը): Իրացվելիության դիրքը գնահատվում և կառավարվում է տարբեր սցենարների դեպքում, հաշվի առնելով սթրես գործոնները կապված շուկայի հետ ընդհանրապես և Բանկի հետ մասնավորապես:

Բանկի իրացվելիության կառավարումը պահանջում է հաշվի առնել իրացվելի ակտիվների այն մակարդակը, որն անհրաժեշտ է պարտավորությունները մարելու համար ըստ ժամկետների, ապահովել ֆինանսավորման տարբեր աղբյուրների հնարավորությունը, ֆինանսավորման արտակարգ պլանի առկայությունը և վերահսկել հաշվեկշռային իրացվելիության նորմատիվները կանոնակարգային պահանջներին համապատասխան: Բանկը հաշվարկում է իրացվելիության ցուցանիշները ՀՀ կենտրոնական բանկի պահանջներին համապատասխան:

Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ցուցանիշները հետևյալն են.	Աուդիտ չարված	
	2012, %	2011, %
Ն21- Ընդհանուր իրացվելիություն (Բարձր իրացվելի ակտիվներ/ Ընդհանուր ակտիվներ)	26.17	23.61
Ն22- Ընթացիկ իրացվելիություն (Բարձր իրացվելի ակտիվներ/ցպահանջ պարտավորություններ)	221.99	249.92

Ստորև ներկայացվում է 2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի չգեղչված ֆինանսական պարտավորությունների բաշխումը՝ հաշվեկշռի ամսաթվից մինչև պայմանագրերում նշված մարմանը մնացած ժամկետների համաձայն: Տես ծանոթագրություն 31-ը այս պարտավորությունների մարման սպասվելիք ժամկետների համար: Ցպահանջ վճարումները դասակարգված են այն ենթադրությամբ, որ վճարումը կպահանջվի անմիջապես: Սակայն Բանկի ղեկավարությունը կարծում է, որ շատ հաճախորդներ անմիջապես վճարում չեն պահանջի, և աղյուսակը չի արտացոլում սպասվող դրամական հոսքերը Բանկի կողմից ավանդների պահպանման պատմությամբ:

Հազար ՀՀ դրամ

2012թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

	Ցպահանջ կամ մեկ ամսից քիչ	1 - 3 ամիս	3 - 12 ամիս	1-5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը
Ֆինանսական պարտավորություններ						
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	1,886,681	394,535	1,020,288	3,120,908	559,401	6,981,813
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	25,529,130	24,206,799	60,871,766	9,717,461	845,006	121,170,162
Այլ պարտավորություններ	415,118	-	-	-	-	415,118
Ընդամենը չզեղչված ֆինանսական պարտավորություններ	27,830,929	24,601,334	61,892,054	12,838,369	1,404,407	128,567,093
Վարկային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ	1,150,551	519,958	2,023,946	4,237,293	-	7,931,748

Հազար ՀՀ դրամ

2011թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

	Ցպահանջ կամ մեկ ամսից քիչ	1 - 3 ամիս	3 - 12 ամիս	1-5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը
Ֆինանսական պարտավորություններ						
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	1,825,445	324,711	2,408,713	3,468,477	120,345	8,147,691
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	13,787,397	19,236,782	47,006,264	13,592,512	396,885	94,019,840
Այլ պարտավորություններ	342,386	-	-	-	-	342,386
Ընդամենը չզեղչված ֆինանսական պարտավորություններ	15,955,228	19,561,493	49,414,977	17,060,989	517,230	102,509,917
Վարկային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ	3,537,228	542,728	1,956,799	4,122,679	-	10,159,434
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ						
<i>Արտարժույթի սվոփ պայմանագրեր</i>						
Ներհոսք	4,488,480	-	-	-	-	4,488,480
Արտահոսք	4,409,753	-	-	-	-	4,409,753

Բանկի մոտ առկա է էական բացասական կուտակային իրացվելիության ճեղքվածք մինչև մեկ տարվա կտրվածքով: Տես ծանոթագրություն 31-ը: Դա այն բանի հետևանք է, որ 2012թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի հիմնական ֆինանսավորման աղբյուր են հանդիսանում մինչև մեկ տարվա մարման ժամկետ ունեցող ավանդները: Բանկի ղեկավարությունը կարծում է, որ չնայած մինչև մեկ տարվա մարման ժամկետ ունեցող ավանդները էական կշիռ են կազմում, վերջին տարիներին ձևավորված փորձը ցույց է տալիս, որ նշված ավանդները հանդիսանում են կայուն և երկարատև ֆինանսավորման աղբյուր:

33 Կապիտալի համարժեքություն

Բանկը պահպանում է ակտիվ կառավարվող կապիտալի կառուցվածք բանկային գործունեությանը բնորոշ ռիսկերը ծածկելու համար: Բանկի կապիտալի համարժեքությունն այլ միջոցների հետ մեկտեղ վերահսկվում է նաև օգտագործելով 1988թ. Բանկային Վերահսկողություն Բազելյան Հանձնաժողովի, ինչպես նաև ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հաստատված կանոնները և նորմատիվները:

Բանկի կապիտալի կառավարման առաջնային նպատակներն են համոզվել, որ Բանկի կապիտալը համապատասխանում է հաստատված պահանջներին, և որ Բանկը պահպանում է ամուր վարկային վարկանիշ և առողջ կապիտալի ցուցանիշներ՝ իր գործունեությունը ամրապնդելու և բաժնետերերի շահույթը առավելագույնի հասցնելու համար:

Բանկը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը և իրականացնում համապատասխան ճշգրտումները տնտեսական պայմանների և իր գործունեության ռիսկերի փոփոխությանը համապատասխան: Կապիտալի կառուցվածքը պահպանելու կամ փոփոխելու համար Բանկը կարող է փոփոխել բաժնետերերին վճարվող շահաբաժինների գումարը, կապիտալը վերադարձնել բաժնետերերին կամ բաժնետոմսեր թողարկել: Նախորդ տարիների համեմատ նպատակներում, քաղաքականությունում և գործընթացներում փոփոխություններ չեն եղել:

ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից ընդհանուր կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը սահմանվում է 12%:

Ընդհանուր կապիտալը կազմված է հիմնական կապիտալից, որը ներառում է բաժնետիրական կապիտալը, չբաշխված շահույթը, այդ թվում ընթացիկ տարվա շահույթը, գլխավոր պահուստը: Ընդհանուր կապիտալը հաշվարկվում է ՀՀ կենտրոնական բանկի և ՀՀ հաշվապահական ստանդարտների պահանջներին համապատասխան: Կապիտալի մեկ այլ բաղադրիչ է լրացուցիչ կապիտալը, որը ընդգրկում է վերագնահատման պահուստները և ստորադաս փոխառությունը:

Ռիսկով կշռված ակտիվները չափվում են ըստ ռիսկերի կշիռների՝ դասակարգված համաձայն վարկային, շուկայական և գործառնական ռիսկերի գնահատման:

2012 և 2011թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ընդհանուր կապիտալի, ռիսկով կշռված ակտիվների և կապիտալի համարժեքության նորմատիվի չափերը՝ հաշվարկված համաձայն ՀՀ կենտրոնական բանկի պահանջների, ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	Աուդիտ չարված	
	2012	2011
Հիմնական կապիտալ	14,823,910	14,876,637
Լրացուցիչ կապիտալ	795,926	1,229,542
Ընդամենը՝ ընդհանուր կապիտալ	15,619,836	16,106,179
Ռիսկով կշռված ակտիվներ	129,761,473	111,415,733
Կապիտալի համարժեքության նորմատիվ	12.04%	14.46%

Ժամանակաշրջանի ընթացքում Բանկը պահպանել է կապիտալի համարժեքության նկատմամբ պահանջները:

2009թ. հունվարի 1-ից ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից սահմանվում է ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափ 5,000,000 հազար ՀՀ դրամ գումարով:

Բանկը 2013թ. հունվարին Ռիպատոնտ Հոլդինգս Լիմիթեդից ներգրավել է ստորադաս փոխառություն 5,000,000 ԱՄՆ դոլարի, որի արդյունքում աճել է Բանկի նորմատիվային ընդհանուր կապիտալը և կապիտալի համարժեքության նորմատիվը:



www.grantthornton.am



Grant Thornton

Ֆինանսական հաշվետվություններ և
անկախ աուդիտորի եզրակացություն

**ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ Փակ Բաժնետիրական
Ընկերություն**

31 դեկտեմբերի 2013թ.

Բովանդակություն

	Էջ
Անկախ աուդիտորի եզրակացություն	1
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն	3
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	4
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	5
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	6
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	7

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

Գրանթ Թորնթոն ՓԲԸ
ՀՀ, ք. Երևան 0012
Վաղարշյան 8/1

Հ. + 374 10 260 964
Ֆ. + 374 10 260 961

Grant Thornton CJSC
8/1 Vagharyshyan str.
0012 Yerevan, Armenia

T + 374 10 260 964
F + 374 10 260 961

www.grantthornton.am

«ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ» Փակ Բաժնետիրական Ընկերության բաժնետիրոջը և խորհրդին.

Մեր կողմից իրականացվել է «ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ» փակ բաժնետիրական ընկերության՝ (այսուհետ՝ «Բանկ») կից ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտ, ընդ որում այդ հաշվետվությունները ներառում են 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, նույն ամսաթվին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը և այլ ծանոթագրություններ:

Տնօրինության պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Բանկի տնօրինությունը պատասխանատու է ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտներին համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման և ճշմարիտ ներկայացման համար: Այդ նպատակով ղեկավարությունը սահմանում է անհրաժեշտ վերահսկողության համակարգ, որը թույլ է տալիս պատրաստել ֆինանսական հաշվետվություններ, որոնք ազատ են խաբարարության կամ սխալի արդյունքում էական խեղաթյուրումից:

Աուդիտորի պատասխանատվություն

Մենք պատասխանատու ենք աուդիտի միջազգային ստանդարտներին համապատասխան մեր կողմից իրականացված աուդիտի հիման վրա նշված ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ մեր արտահայտված կարծիքի համար: Այդ ստանդարտներով պահանջվում է աուդիտը պլանավորել և անցկացնել՝ ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրումներից զերծ լինելու վերաբերյալ ողջամիտ երաշխիքներ ձեռք բերելու նպատակով:

Աուդիտորական աշխատանքները ներառում են ֆինանսական հաշվետվություններում ու համապատասխան ծանոթագրություններում արտացոլված տվյալները հիմնավորող փաստերի ձեռքբերման նպատակով մշակված ընթացակարգեր, որոնց ընտրությունը

կախված է խարդախությունների և սխալների հետևանքով ֆինանսական հաշվետվություններում էական խեղաթյուրումների ռիսկերի առկայության վերաբերյալ աուդիտորական գնահատումներից: Ռիսկերի գնահատումները կատարելիս՝ աուդիտորը մշակում է համապատասխան ընթացակարգեր ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման և ճշմարիտ ներկայացման համար կիրառվող ներքին վերահսկողության գնահատման, այլ ոչ թե ընկերության ողջ ներքին վերահսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք կազմելու համար: Աուդիտորական աշխատանքները ներառում են նաև կիրառված հաշվապահական հաշվառման սկզբունքների և ղեկավարության կողմից կատարված գնահատումների, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացման գնահատումը:

Մենք համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավականաչափ համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Կարծիք

Մեր կարծիքով ֆինանսական հաշվետվությունները տալիս են՝ «ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ» փակ բաժնետիրական ընկերության 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի և նույն ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքների ու դրամական հոսքերի ճշմարիտ և իրական պատկերը՝ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների:

Գագիկ Գյուլբուդադյան
Տնօրեն-բաժնետեր

Արմեն Վանյան
Աուդիտոր

Գրանթ Թորնթոն ՓԲԸ
09 ապրիլ, 2014թ.
ք. Երևան

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	Ծանոթ.	2013թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար	2012թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
Տոկոսային և մանանտիպ եկամուտներ	6	16,828,969	14,091,613
Տոկոսային և մանանտիպ ծախսեր	6	(11,220,783)	(9,187,773)
Զուտ տոկոսային եկամուտներ		5,608,186	4,903,840
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	7	1,354,979	1,466,204
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	7	(271,931)	(279,599)
Զուտ կոմիսիոն և այլ եկամուտներ		1,083,048	1,186,605
Զուտ առևտրային եկամուտ	8	1,272,318	1,504,930
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներից զուտ վնաս		(1,783)	-
Այլ եկամուտներ	9	1,067,729	600,643
Ակտիվների հնարավոր կորուստների արժեզրկման ծախս	10	(1,017,935)	(510,696)
Անձնակազմի գծով ծախսեր	11	(3,751,192)	(3,061,794)
Հիմնական միջոցների մաշվածություն	18	(469,237)	(367,932)
Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիա	19	(47,633)	(42,710)
Այլ ծախսեր	12	(2,848,982)	(2,171,369)
Շահույթ մինչև հարկում		894,519	2,041,517
Շահութահարկի գծով ծախս	13	(410,929)	(438,448)
Տարվա շահույթ		483,590	1,603,069

Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք

Հոդվածներ, որոնք հետագայում չեն

վերադասակարգվում շահույթում կամ վնասում

Հիմնական միջոցների վերագնահատում	(52,148)	460,307
Չվերադասակարգվող հոդվածներին վերաբերող շահութահարկ	10,430	(106,533)
	(41,718)	353,774

*Հոդվածներ, որոնք հետագայում վերադասակարգվելու
են շահույթում կամ վնասում*

Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ իրական արժեքի փոփոխությունից չվաստակված զուտ օգուտ/(վնաս)	689,965	(42,590)
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումների իրացումից ֆին. արդյունքին փոխանցված զուտ վնաս	1,863	155
Վերահաշվարկվող հոդվածներին վերաբերող շահութահարկ	(138,366)	8,487
	553,462	(33,948)

**Տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք
հարկերից հետո**

	511,744	319,826
--	----------------	----------------

**Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական
արդյունք**

	995,334	1,922,895
--	----------------	------------------

7-ից 59 էջերում ներկայացված ծանոթագրությունները կազմում են ֆինանսական
հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը:

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ	Ծանոթ.	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	14	21,118,118	27,844,755
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	15	1,256,997	729,738
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	16	116,795,259	98,013,073
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ	17	5,418,344	4,994,648
Հիմնական միջոցներ	18	4,296,555	4,434,047
Ոչ նյութական ակտիվներ	19	945,216	464,849
Կանխավճար շահութահարկի գծով		414,628	-
Այլ ակտիվներ	20	3,244,617	1,885,181
Ընդամենը՝ ակտիվներ		153,489,734	138,366,291
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ			
Պարտավորություններ			
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	21	1,311,989	3,346,860
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	22	105,118,523	112,494,545
Փոխառություններ	23	24,768,761	2,809,439
Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն		-	286,268
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	13	875,632	336,767
Այլ պարտավորություններ	24	664,526	696,983
Ընդամենը՝ պարտավորություններ		132,739,431	119,970,862
Սեփական կապիտալ			
Բաժնետիրական կապիտալ	25	13,100,700	11,400,700
Գլխավոր պահուստ		370,137	257,939
Այլ պահուստներ		307,034	(204,710)
Զբաղիված շահույթ		6,972,432	6,941,500
Ընդամենը՝ սեփական կապիտալ		20,750,303	18,395,429
Ընդամենը՝ պարտավորություններ և սեփական կապիտալ		153,489,734	138,366,291

Ֆինանսական հաշվետվությունները՝ ներկայացված 3-ից 59 էջերում, ստորագրվել են Բանկի վարչության նախագահի և գլխավոր հաշվապահի կողմից 2014թ. ապրիլի 09-ին:

7-ից 59 էջերում ներկայացված ծանոթագրությունները կազմում են ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը:

Վարդան ԱԹԱՅԱՆ
Վարչության նախագահ

Գոհար ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ
Գլխավոր հաշվապահ

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	Բաժնե- տիրական կապիտալ	Գլխավոր պահուստ	Վաճառքի համար մատչելի ներդրում- ների գծով վերագնա- հատման պահուստ	Հիմնական միջոցների գծով վերագնա- հատման պահուստներ	Զբաղիված շահույթ	Ընդամենը
Հաշվեկշիռը 2012թ. հունվար 1-ի դրությամբ	11,400,700	207,783	(596,891)	72,355	5,584,657	16,668,604
Հատկացում պահուստին	-	50,156	-	-	(50,156)	-
Շահաբաժիններ բաժնետերերին	-	-	-	-	(196,070)	(196,070)
Սեփականատերերի հետ գործարքներ	-	50,156	-	-	(246,226)	(196,070)
Տարվա շահույթ	-	-	-	-	1,603,069	1,603,069
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք						
Հիմնական միջոցների վերագնահատում	-	-	-	460,307	-	460,307
Իրական արժեքի փոփոխությունից չվաստակված զուտ վնաս	-	-	(42,590)	-	-	(42,590)
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումների իրացումից ֆին. արդյունքին փոխանցված զուտ վնաս	-	-	155	-	-	155
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքին վերաբերող բաղկացուցիչ մասի շահութահարկ	-	-	8,487	(106,533)	-	(98,046)
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	(33,948)	353,774	1,603,069	1,922,895
Հաշվեկշիռը 2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	11,400,700	257,939	(630,839)	426,129	6,941,500	18,395,429
Բաժնետիրական կապիտալի ավելացում	1,700,000	-	-	-	-	1,700,000
Հատկացում պահուստին	-	112,198	-	-	(112,198)	-
Շահաբաժիններ բաժնետերերին	-	-	-	-	(340,460)	(340,460)
Սեփականատերերի հետ գործարքներ	1,700,000	112,198	-	-	(452,658)	1,359,540
Տարվա շահույթ	-	-	-	-	483,590	483,590
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք						
Հիմնական միջոցների վերագնահատում	-	-	-	(52,148)	-	(52,148)
Իրական արժեքի փոփոխությունից չվաստակված զուտ օգուտ	-	-	689,965	-	-	689,965
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումների իրացումից ֆին. արդյունքին փոխանցված զուտ վնաս	-	-	1,863	-	-	1,863
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքին վերաբերող բաղկացուցիչ մասի շահութահարկ	-	-	(138,366)	10,430	-	(127,936)
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	553,462	(41,718)	483,590	995,334
Հաշվեկշիռը 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	13,100,700	370,137	(77,377)	384,411	6,972,432	20,750,303

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	2013թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար	2012թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
Գործառնական գործունեությունից դրամական հոսքեր		
Շահույթ մինչև հարկումը	894,519	2,041,517
<i>Եզդրտումներ</i>		
Ակտիվների հնարավոր կորուստների արժեզրկման ծախս	1,017,935	510,696
Բռնագանձված գույքի արժեզրկումից և իրացումից կորուստներ	273,475	-
Հիմնական միջոցների արժեզրկում	120,003	-
Մաշվածության և ամորտիզացիոն մասհանումներ	516,870	410,642
Հիմնական միջոցների օտարումից կորուստներ	-	1,211
Ստացվելիք տոկոսներ	(2,151,568)	(676,076)
Վճարվելիք տոկոսներ	1,779,853	9,480
Ոչ առևտրային ակտիվների և պարտավորությունների արտարժույթային փոխարկումներից զուտ վնաս	31,619	56,343
Դրամական հոսքեր նախքան գործառնական ակտիվներում և պարտավորություններում փոփոխությունները	2,482,706	2,353,813
<i>(Ավելացում)/նվազում գործառնական ակտիվներում</i>		
Ածանցյալ գործիքներ	-	60,048
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	(509,986)	335,486
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	(18,718,819)	(11,416,268)
Այլ ակտիվներ	(242,680)	412,979
<i>Ավելացում/(նվազում) գործառնական պարտավորություններում</i>		
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	(838,782)	196,745
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	(6,612,165)	30,415,390
Այլ պարտավորություններ	136,903	177,810
Զուտ դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից մինչև շահութահարկը	(24,302,823)	22,536,003
Վճարված շահութահարկ	(700,896)	(133,082)
Գործառնական գործունեությունից զուտ դրամական հոսքեր	(25,003,719)	22,402,921
Ներդրումային գործունեությունից դրամական հոսքեր		
Ներդրումային արժեթղթերի մարում	265,710	13,384
Հիմնական միջոցների առք	(521,157)	(1,586,181)
Հիմնական միջոցների վաճառք	17,260	-
Ոչ նյութական ակտիվների առք	(528,000)	(107,384)
Ներդրումային գործունեությունից զուտ դրամական հոսքեր	(766,187)	(1,680,181)
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական հոսքեր		
Բաժնետիրական կապիտալի թողարկում	1,700,000	-
Շահաբաժինների վճարում	(488,909)	(196,070)
Վարկեր ֆինանսական կազմակերպություններից	(1,123,901)	(3,770,251)
Այլ երկարաժամկետ վարկեր և փոխառություններ	18,748,868	(8,250,082)
Ֆինանսական գործունեությունից զուտ դրամական հոսքեր	18,836,058	(12,216,403)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ/(նվազում)	(6,933,848)	8,506,337
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ	27,844,755	18,649,530
Արտարժույթի փոխարկման ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	207,211	688,888
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ (Ծանոթ. 14)	21,118,118	27,844,755
Լրացուցիչ տեղեկատվություն		
Ստացված տոկոսներ	14,677,979	13,415,537
Վճարված տոկոսներ	(9,471,304)	(9,178,293)

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից Ծանոթագրություններ

1 Գործունեության բնույթը և ընդհանուր տեղեկություններ

«ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ» ՓԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) հիմնվել է 2001թ. հոկտեմբերի 9-ին և հանդիսանում է փակ բաժնետիրական ընկերություն գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Բանկը գրանցվել է 2001թ. հոկտեմբերի 10-ին ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից N81 արտոնագրային համարով:

Բանկի հիմնական գործունեությունը վարկավորումը և ավանդների ընդունումն է, ՀՀ-ում և արտերկրներ փոխանցումների և փոխարկման գործարքների իրականացումը, ինչպես նաև իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց արտարժույթային և այլ բանկային ծառայությունների մատուցումը:

Բանկի գլխավոր գրասենյակը և թվով 24 մասնաճյուղերը գտնվում է Երևանում, 20 մասնաճյուղերը՝ ՀՀ տարբեր շրջաններում, 2 մասնաճյուղ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում և մեկ ներկայացուցչություն ՌԴ Մոսկվա քաղաքում: Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ ք. Երևան, Չարենց 12 շենք թիվ 53, թիվ 1-5:

«Մուդիա Ինվեսթորս Սերվիս» միջազգային ռեյտինգային կազմակերպությունը Բանկին շնորհել է ֆինանսական կայունության E+ վարկանիշը, կայուն կանխատեսմամբ և ավանդների ներգրավման Ba3/NP վարկանիշ, բացասական կանխատեսմամբ, որը հաստատվել է 2013թ-ի փետրվարին:

2 Գործարար միջավայր

ՀՀայաստանում շարունակական բնույթ են կրում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները: Որպես զարգացող շուկա, Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում: Բացի դրանից, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում, և ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները կարող են չհամապատասխանել իրականացրած գործարքներին: Հետագա տնտեսական զարգացման հիմնական խոչընդոտը տնտեսական և ինստիտուցիոնալ զարգացման ցածր մակարդակն է՝ զուգակցված տարածաշրջանային անկայունությամբ, կենտրոնացված տնտեսական հենքով:

Դեռևս առկա են անորոշություններ ՀՀ հետ համագործակցող երկրների տնտեսությունների վիճակի առումով, ինչը կարող է հանգեցնել արտերկրից ոչ առևտրային դրամային փոխանցումների կրճատմանը, ինչպես նաև հանքահումքային ապրանքների միջազգային գների անկմանը, ինչից Հայաստանի տնտեսությունը գտնվում է մեծ կախման մեջ: Շուկայական ավելի խիստ ճնշումը կարող է հանգեցնել Հայաստանի տնտեսության, ինչպես նաև Բանկի վիճակի վատթարացման: Այնուամենայնիվ, քանի դեռ այս անորոշություններում առկա դատողություններն ու ենթադրությունները շատ են, ղեկավարությունը չի կարող վստահաբար հաշվարկել, թե ինչ չափով դրանք կարող են ազդեցություն ունենալ Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների մնացորդային արժեքի վրա:

Հետևաբար, Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունները չեն ճշգրտվել դրանց հնարավոր ազդեցությամբ:

3 Հաշվետվությունների պատրաստման հիմքերը

3.1 Համապատասխանությունը

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են համաձայն Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ), որոնք հաստատվել են Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) կողմից և Մեկնաբանությունների՝ հաստատված Ֆինանսական Հաշվետվությունների Մեկնաբանությունների Միջազգային Կոմիտեի կողմից (ՖՀՄՄԿ):

3.2 Չափման հիմքերը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են իրական արժեքի սկզբունքի հիման վրա ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների ու պարտավորությունների, ինչպես նաև վաճառքի համար մատչելի ակտիվների համար, բացառությամբ այն ակտիվների, որոնց իրական արժեքը հնարավոր չէ որոշել: Այլ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները, ինչպես նաև ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվառվում են ամորտիզացված կամ պատմական արժեքով՝ բացառությամբ շինությունների, որոնք ներկայացվել են վերագնահատված արժեքով:

3.3 Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Բանկի գործառնական արժույթը դա այն հիմնական տնտեսական միջավայրի արժույթն է, որտեղ գործում է Բանկը: Բանկի գործառնական և ներկայացման արժույթ է հանդիսանում Հայաստանի Հանրապետության դրամը (այսուհետ՝ ՀՀ դրամ), քանի որ այս արժույթն է լավագույն կերպով արտացոլում ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Բանկի գործարքների տնտեսական բովանդակությունը: Բանկը պատրաստում է իր հաշվետվությունները ՀՀ գործող օրենսդրության և հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների պահանջներին համապատասխան: Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները հիմնված են Բանկի հաշվառման գրանցումների վրա, որոնք ճշգրտվել և վերադասակարգվել են ՖՀՄՍ-ին համապատասխանեցնելու նպատակով: Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով՝ հազարների ճշտությամբ: ՀՀ սահմաններից դուրս դրամը ազատ փոխարկելի չէ:

3.4 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխություններ

Ընթացիկ տարում Բանկն ընդունել է իր գործունեության համար կիրառելի և 2013թ. հունվարի 1-ից սկսվող ժամանակաշրջանների համար ուժի մեջ մտած բոլոր նոր և վերանայված ստանդարտները և մեկնաբանությունները, որոնք հրապարակվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) և ՀՀՄՍԽ-ի Մեկնաբանման կոմիտեի (ՄԿ) կողմից:

ՖՀՄՍ 13, Իրական արժեքի չափում

ՖՀՄՍ 13-ը հստակեցնում է իրական արժեքի սահմանումները և ապահովում է համապատասխան ուղեցույց և մանրամասն բացահայտումներ իրական արժեքի չափումների վերաբերյալ: Ստանդարտը չի առանձնացնում, թե որ միավորները պետք է հաշվառվեն իրական արժեքով: ՖՀՄՍ 13-ի շրջանակներն ընդարձակ են, և այն կիրառելի է ինչպես ֆինանսական, այնպես էլ ոչ ֆինանսական այն հոդվածների համար, որոնց համար այլ ՖՀՄՍ-ները պահանջում կամ թույլ են տալիս իրական արժեքի չափումներ և իրական արժեքի չափումների վերաբերյալ բացահայտումների կատարում, բացառությամբ որոշ հանգամանքների:

Ստանդարտի կիրառման առաջին տարում պարտադիր չէ բացահայտումներին ներկայացվող պահանջները կիրառել համեմատական տեղեկատվության նկատմամբ:

Բանկը ՖՀՄՍ 13-ը առաջին անգամ կիրառել է ընթացիկ տարում: Տես՝ ծանոթագրություն 28:

ՀՀՄՍ 1, Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում (Փոփոխություն)

ՀՀՄՍ 1-ի փոփոխությունները պահանջում են կազմակերպությանը այլ համապարփակ եկամուտներում ներկայացված տարրերը խմբավորել այնպիսի խմբերի, որոնք մնացած ՖՀՄՍ-ների համաձայն. ա) հետագայում չեն վերադասակարգվելու շահույթի կամ վնասի և բ) հետագայում վերադասակարգվելու են շահույթի կամ վնասի, երբ առաջանան որոշակի պայմաններ: Բանկն ընդունել է այս փոփոխությունը, որը փոխել է այլ համապարփակ եկամուտների տարրերի ընթացիկ ներկայացումը, սակայն չի ազդել դրանց չափման և ճանաչման վրա:

ՖՀՄՍ 7, (փոփոխություն) Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում

Փոփոխությունը հավելում է ՖՀՄՍ 7-ի որակական և քանակական բացահայտումներ կապված ճանաչված ֆինանսական գործիքների գուտ և համախառն գումարների հետ, որոնք՝

ա) հաշվանցվել են ֆինանսական վիճակի հաշվետվության մեջ,

բ) ենթակա են կատարման հիմնական հաշվանցման պայմանավորվածության կամ մասնատիպ համաձայնագրերի ներքո, եթե նույնիսկ հաշվանցված չեն ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ:

ՖՀՄՍ-ն կիրառվել է առաջին անգամ ընթացիկ տարում: Տես՝ ծանոթագրություն 29:

Տարեկան բարեփոխումներ 2009-2011թթ.

ՀՀՄՍ 16, Հիմնական միջոցներ

Փոփոխությունն ուղղված է սպասարկող սարքավորումների դասակարգմանը: Այն պարզաբանում է, որ խոշոր պահեստամասերը, ռեզերվային սարքավորումները և սպասարկող սարքավորումները պետք է դասակարգվեն, որպես հիմնական միջոց, երբ դրանք համապատասխանում են հիմնական միջոց սահմանմանը ՀՀՄՍ 16-ի համաձայն, իսկ հակառակ դեպքում ճանաչվում են որպես պաշար:

3.5 Բանկի կողմից դեռևս չկիրառվող ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Մույն ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման օրվա դրությամբ լույս են տեսել մի շարք նոր ստանդարտներ, գործող ստանդարտների վերաբերյալ փոփոխություններ և մեկնաբանություններ, որոնք դեռևս ուժի մեջ չեն մտել: Բանկը վաղաժամկետ չի ընդունել այդ ստանդարտներից և մեկնաբանություններից որևէ մեկը:

Ղեկավարությունը կանխատեսում է, որ կիրառելի նոր ստանդարտներն ու մեկնաբանությունները կընդունվեն Բանկի կողմից՝ դրանց ուժի մեջ մտնելու օրվան հաջորդող առաջիկա ժամանակաշրջանում:

Փոխփոփոխությունները պետք է կիրառվեն հետընթաց 2014թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար, բացառությամբ *ՖՀՄՍ 9, Ֆինանսական գործիքներ* ստանդարտում կատարված փոփոխությունների:

Ղեկավարության կանխատեսմամբ այս փոփոխությունները էական ազդեցություն չեն ունենա Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա և ներկայացված են ստորև:

ՀՀՄՍ 32, Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում (Փոփոխություն)

ՀՀՄՍ 32-ի փոփոխությունները ներառում են կիրառման ուղեցույց ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցման համար ՀՀՄՍ 32-ի չափանիշների կիրառման ընթացքում անհամապատասխանությունների վերաբերյալ հետևյալ երկու բնագավառներում.

- «Տվյալ պահին ունի հաշվանցման իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք» դրույթի իմաստը՝ փոփոխությունները պարզաբանում են, որ հաշվանցման իրավունքը պետք է իրավաբանորեն ամրագրված լինի կազմակերպության բնականոն գործունեության ընթացքում, կազմակերպության և բոլոր մնացած կողմերի անվճարունակության և սնանկացման դեպքում, և այդ իրավունքը պետք է առկա լինի բոլոր կողմերի համար:
- Քանի որ գործնականում ՀՀՄՍ 32-ում առկա «միաժամանակյա մարման» մեկնաբանության գործնական կիրառման մեջ առկա էր բազմազանություն, ուստի ՀՀՄՍԽ-ն պարզաբանեց զուտ մարման սկզբունքը և ներառեց համախառն մարման համակարգի օրինակ՝ ՀՀՄՍ 32-ի զուտ մարման չափանիշին բավարարող բնութագրիչներով:

ՖՀՄՍ 9, Ֆինանսական գործիքներ

ՀՀՄՍԽ-ն նպատակ ունի փոխարինել ՀՀՄՍ 39 «Ֆինանսական գործիքներ՝ ճանաչումը և չափումը», ամբողջապես: Փոխարինող ստանդարտը (ՖՀՄՍ 9) թողարկվում է փուլերով: Մինչ այսօր, լույս են տեսել ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ճանաչման, դասակարգման, չափման և ապաճանաչման գլուխները: Արժեզրկման մեթոդոլոգիայի և հեջավորման հաշվառման հետ կապված գլուխները դեռ մշակման փուլում են:

Քանի որ ՖՀՄՍ 9 նախագծի «արժեզրկման փուլը» դեռ չի ավարտվել, ՖՀՄՍԽ-ն գտնում է, որ 2015թ. հունվարի 1 պարտադիր ամսաթիվը բավարար ժամանակ չի տալիս ընկերություններին, որպեսզի կիրառեն նոր ստանդարտները: Հետևաբար ՖՀՄՍԽ-ն որոշել է, որ պետք է նոր ժամկետ որոշվի, երբ ամբողջ ՖՀՄՍ 9 նախագիծը ավելի մոտ կլինի ավարտին: 2013թ. նոյեմբերի 9-ին կատարված ՖՀՄՍ 9-ի փոփոխությունները, հանում են պարտադիր ուժի մեջ մտնելու ամսաթիվը: Այնուամենայնիվ, կազմակերպությունները դեռ կարող են ընտրել ՖՀՄՍ 9-ի անմիջապես կիրառումը:

ՀՀՄՍ 36, Ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով փոխհատուցվող գումարների բացահայտումներ (Փոփոխություն)

ՀՀՄՍ 36-ի փոփոխությունը վերաբերվում է արժեզրկված ակտիվների փոխհատուցվող գումարի վերաբերյալ տեղեկատվության բացահայտմանը, եթե այդ գումարը հիմնված է իրական արժեքի վրա, հանած օտարման ծախսերը: Թույլատրելի է վաղ կիրառումը, եթե տվյալ կազմակերպությունն արդեն ընդունել է ՖՀՄՍ 13-ը:

Տարեկան բարեփոխումներ 2010-2012թթ.

2010-2012թթ. տարեկան բարեփոխումները մի շարք ՖՀՄՍ-ներում կատարել են որոշ աննշան փոփոխություններ: Բարեփոխումները ուժի մեջ են մտնում 2014թ. հուլիսի 1-ից և դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար:

ՖՀՄՄ 13, Իրական արժեքի չափում

Կարճաժամկետ դեբիտորական և կրեդիտորական պարտքեր

- փոփոխվում են եզրակացությունների համար հիմքերը՝ պարզաբանելու համար, որ ընկերությունը պարտադրված չէ հաստատված տոկոսադրույք չունեցող կարճաժամկետ դեբիտորական և կրեդիտորական պարտքերը գեղչել հաշիվ-ապրանքագրում նշված գումարից ցածր արժեքի, եթե գեղչման ազդեցությունն էական չէ:

ՀՀՄՄ 16, Հիմնական միջոցներ

Վերագնահատման մեթոդ-կուտակված մաշվածության համամասնորեն վերաներկայացում

- քննարկվում է հիմնական միջոցի միավորի համար վերագնահատման մեթոդի կիրառմամբ չափվող կուտակված մաշվածության հաշվարկման եղանակների փաստացի բազմազանությունը,
- պարզաբանվում է, որ համախառն հաշվեկշռային արժեքը ճշգրտվում է այնպիսի եղանակով, որը համադրելի է հաշվեկշռային արժեքի վերագնահատմանը,
- պարզաբանվում է, որ կուտակված մաշվածությունը հաշվարկվում է որպես համախառն հաշվեկշռային արժեքի և կուտակված արժեզրկումից կորուստները հաշվի առնելուց հետո հաշվարկված հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն:

ՀՀՄՄ 24, Կապակցված կողմերի բացահայտումներ

Առանցքային կառավարչական անձնակազմ

- փոխում է «կապակցված կողմ»-ի նշանակությունը, որպեսզի ներառի «կառավարչական կազմակերպությունները», որոնք մատուցում են առանցքային կառավարչական անձնակազմի ծառայություններ՝ հաշվետվություն տրամադրող կազմակերպությանը,
- պահանջում է բացահայտել գումարները, հաշվետվություն տրամադրող կազմակերպության կողմից ճանաչված որպես սպասարկման վճար առանձին կառավարչական կազմակերպությանը, առանցքային կառավարչական անձնակազմի ծառայություններ մատուցելու համար,
- ապահովում է օգնություն, այնպես որ հաշվետվություն տրամադրող կազմակերպությունը պարտավոր չէ բացահայտել առանցքային կառավարչական անձնակազմի փոխհատուցման բաղադրիչները, երբ փոխհատուցումը կատարվում է կառավարչական կազմակերպության կողմից:

ՀՀՄՄ 38, Ոչ նյութական ակտիվներ

Կուտակված ամորտիզացիայի վերագնահատման համամասնական մեթոդի վերաձևակերպումը

- կատարում է ոչ նյութական ակտիվների հաշվառմանը համարժեք փոփոխություններ, ինչպես վերոնշյալ ՀՀՄՄ 16 «Հիմնական միջոցներ»-ի համար:

Տարեկան բարեփոխումներ 2011-2013թթ.

2011-2013թթ. տարեկան բարեփոխումները մի շարք ՖՀՄՄ-ներում կատարել են որոշ աննշան փոփոխություններ: Բարեփոխումները ուժի մեջ են մտնում 2014թ. հուլիսի 1-ից և դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար:

ՖՀՄՄ 13, Իրական արժեքի չափում

Պարբերություն 52-ի գործողության ոլորտը (պորտֆելի բացառությունը)

- պարզաբանում է, որ ՖՀՄՄ 13.52-ի պորտֆելի բացառությունը վերաբերում է բոլոր հաշվառված պայմանագրերին *ՀՀՄՄ 39-ի «Ֆինանսական գործիքներ. ճանաչումը և չափումը»* կամ *ՖՀՄՄ 9-ի «Ֆինանսական գործիքներ»* շրջանակներում, անկախ նրանից թե այդ պայմանագրերը վերաբերում են ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական պարտավորությունների սահմանմանը համապատասխան *ՀՀՄՄ 32-ի «Ֆինանսական գործիքներ. Ներկայացում»*,
- սա նշանակում է, որ ապրանքային պայմանագրերը կարող են կնքվել զուտ դրամով և հաշվառվել որպես ֆինանսական գործիք, կարող են համապատասխանել այս բացառությանը:

Թողարկվել են նաև որոշ այլ նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ, սակայն չի ակնկալվում, որ դրանք Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա ազդեցություն կունենան:

4 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

Ներկայացվող հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ընթացքում: Հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է հետևողականորեն:

4.1 Եկամուտների և ծախսերի ճանաչում

Եկամուտը ճանաչվում է այն դեպքում, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կհոսեն Բանկ և ստացված եկամուտը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ծախսը ճանաչվում է այն ժամանակ, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կարտահոսեն Բանկից և ծախսը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ստորև ներկայացվող չափանիշները նույնպես պետք է հաշվի առնվեն մինչև եկամուտի ճանաչումը:

Տոկոսային եկամուտներ և ծախսեր

Տոկոսային եկամուտներն ու ծախսերը բոլոր տոկոսաբեր ֆինանսական գործիքների համար, բացառությամբ առևտրային նպատակներով պահվող կամ ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող գործիքների, համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես «տոկոսային եկամուտ» և «տոկոսային ծախս»՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե ֆինանսական ակտիվի կամ մմանատիպ ֆինանսական ակտիվների խմբի հաշվեկշռային արժեքը նվազում է արժեզրկումից կորուստների պատճառով, տոկոսային եկամուտը շարունակում է ճանաչվել կիրառելով սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը՝ նոր հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ:

Կոմիսիոն և այլ եկամուտներ և ծախսեր

Վարկերի տրամադրման համար գանձվող վճարները (համապատասխան ծախսերի հետ միասին) հետաձգվում են՝ ճշգրտելով տվյալ վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքը: Վարձավճարները, այլ եկամուտները և ծախսերը հիմնականում ճանաչվում են հաշվեգրման սկզբունքով ծառայությունների մատուցման ընթացքում: Ներդրումային պորտֆելի, այլ կառավարչական և խորհրդատվական ծառայությունների գծով վճարները ճանաչվում են պայմանագրային պայմաններին համապատասխան: Ակտիվների կառավարման գծով վճարները ճանաչվում են ծառայությունների մատուցման ժամանակաշրջանում: Նույն սկզբունքն է կիրառվում կարողությունների կառավարման,

Ֆինանսական պլանավորման և ակտիվների պահպանման ծառայությունների դեպքում, որոնք ենթադրում են ծառայությունների մատուցման երկար ժամկետ:

Հախաբաժիններից եկամուտ

Եկամուտը ճանաչվում է, երբ Բանկի՝ վճարը ստանալու իրավունքը հաստատված է:

Զուտ առևտրային եկամուտ

Զուտ առևտրային եկամուտը ներառում է առևտրային նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխությունից իրացված և չիրացված եկամուտը և ծախսը, տոկոսներից, շահաբաժիններից և արտարժույթային տարբերություններից գոյացող բոլոր եկամուտները և ծախսերը: Զուտ առևտրային եկամուտը ներառում է նաև արտարժույթի առք ու վաճառքից գուտ եկամուտը կամ ծախսը:

4.2 Արտարժույթի փոխարկում

Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվների և պարտավորությունների փոխարկումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության գուտ առևտրային եկամուտ հոդվածում, մինչդեռ ոչ առևտրային ակտիվների փոխարկումից գոյացող օգուտը և վնասը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության այլ եկամուտ կամ այլ ծախս հոդվածում: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են գործառնական արժույթով կիրառելով հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ գործող փոխարժեքը:

Արտարժույթով արտահայտված վաճառքի համար մատչելի դրամային արժեթղթերի իրական արժեքում փոփոխությունները վերլուծվում են փոխարժեքային տարբերությունների միջև, որոնք առաջանում են արժեթղթերի ամորտիզացված գումարների փոփոխության և արժեթղթերի հաշվեկշռային արժեքի այլ փոփոխությունների արդյունքում: Ամորտիզացված գումարում փոփոխությունների հետ կապված փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, իսկ հաշվեկշռային արժեքում այլ փոփոխությունները ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

Պատմական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործարքի օրվա փոխարժեքով: Իրական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հոդվածները վերահաշվարկվում են իրական արժեքի որոշման օրվա փոխարժեքով: Ոչ դրամային հոդվածների, ինչպիսին են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով պահվող բաժնետոմսերը, փոխարժեքային տարբերությունները, ներկայացվում են որպես իրական արժեքի փոփոխությունից շահույթի կամ վնասի մաս: Ոչ դրամային հոդվածների փոխարժեքային տարբերությունները, ինչպես օրինակ՝ վաճառքի համար մատչելի դասակարգված բաժնետոմսերը, ընդգրկվում են կապիտալի վաճառքի համար մատչելի ներդրումների գծով վերագնահատման պահուստում:

Յուրաքանչյուր գործառնության պայմանագրով նախատեսված փոխարժեքի և տվյալ գործառնության օրվա գործող փոխարժեքի տարբերությունից առաջացող օգուտը կամ վնասը հաշվառվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության գուտ առևտրային եկամուտ հոդվածի արտարժույթի առք ու վաճառքից գուտ եկամուտ տողում:

Բանկի կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվել են հետևյալ փոխարժեքները.

	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
ՀՀ դրամ/1 ԱՄՆ դոլար	405.64	403.58
ՀՀ դրամ/1 եվրո	559.54	532.24

4.3 Հարկում

Շահույթի գծով հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են սեփական կապիտալում, ինչի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը տարվա համար հարկվող եկամուտից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվին գործող հարկային դրույքներով, ինչպես նաև նախորդ տարիների համար վճարված հարկերի ճշգրտումները: Այն դեպքում, երբ ֆինանսական հաշվետվություններն արտոնված են ներկայացման համար մինչև համապատասխան հարկային հաշվետվությունների ներկայացնելը, ապա հարկվող շահույթը կամ վնասը հիմնված է մոտավոր թվերի վրա: Հարկային մարմինները կարող են ունենալ ավելի խիստ մոտեցում հարկային օրենսդրությունը մեկնաբանելիս և հարկային հաշվարկները ստուգելիս: Որպես արդյունք, հարկային մարմինները կարող են պահանջել լրացուցիչ հարկերի մուծում այն գործարքների գծով, որոնց համար նախկինում պահանջ չի ներկայացվել: Հետևաբար, կարող են առաջանալ նշանակալի լրացուցիչ հարկեր, տույժեր և տուգանքներ: Հարկային ստուգումը կարող է ներառել ստուգման տարվան անմիջապես նախորդող 3 օրացուցային տարիներ: Որոշ հանգամանքներում հարկային ստուգումը կարող է ներառել ավելի երկար ժամանակաշրջաններ:

Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են հաշվապահական հաշվեկշռի պարտավորությունների մեթոդի համաձայն, որը հաշվի է առնում բոլոր ժամանակային տարբերությունները, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկային նպատակներով հաշվարկվող գումարների միջև, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ տարբերություններն առաջացել են գույքիլի նախնական ճանաչման ժամանակ կամ կազմակերպությունների միավորում չհանդիսացող գործառնություններից առաջացող ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում և ինչը առաջացման պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական, և ոչ էլ հարկման նպատակով հաշվարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի հաշվին կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են այն հարկային դրույքով, որը ենթադրվում է, որ կգործի ակտիվների իրացման և պարտավորությունների մարման ժամանակ՝ հիմնվելով տվյալ ժամանակաշրջանի կամ հաշվետու ժամանակաշրջանի փաստացի գործող դրույքների վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ առաջանում են նաև այն ժամանակավոր տարբերությունների գծով, որոնք առաջանում են դուստր, ասոցիացված կամ համատեղ կազմակերպություններում ներդրումներից, բացի այն դեպքերից, երբ ժամանակավոր տարբերությունների իրացման ժամկետները կառավարվում են մայր կազմակերպության կողմից, և հավանական է, որ դրանք մոտ ապագայում չեն իրացվի:

ՀՀ-ում բանկերն իրենց գործունեության ընթացքում վճարում են նաև այլ հարկեր: Այդ հարկերը ներառված են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության այլ ծախսերում:

4.4 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները բաղկացած են կանխիկ դրամից, ՀՀ ԿԲ-ում պահվող միջոցներից (բացառությամբ ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոնացված գումարների) և այլ բանկերում հաշիվներից, որոնք կարող են փոխարկվել կանխիկ կարճ ժամանակամիջոցում և չեն ենթարկվում արժեքի փոփոխման զգալի ռիսկի:

4.5 Թանկարժեք մետաղներ

Ոսկին և այլ թանկարժեք մետաղները հաշվառվում են ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանվող գներով, ինչը մոտավորապես դրանց իրական արժեքն է և հիմնված է Լոնդոնի Թանկարժեք Մետաղների բորսայի գնանշումների վրա:

Գների տատանումներն արտացոլվում են թանկարժեք մետաղներով գործառնություններից զուտ եկամուտ հոդվածում՝ այլ եկամուտներում կամ ծախսերում:

4.6 Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկն օգտագործում է այլ բանկերում տարբեր ժամկետայնության բացված ընթացիկ և ավանդային հաշիվներ: Բանկերին տրամադրված ֆիքսված ժամկետով վարկերն ու կանխավճարները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ոչ ֆիքսված ժամկետներով միջոցներն ամորտիզացվում են Բանկի ղեկավարության կողմից գնահատված ժամկետներում: Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գումարները նվազեցվում են արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

4.7 Ֆինանսական գործիքներ

Բանկը ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն իր հաշվեկշռում ճանաչում է միայն և միայն այն դեպքում, երբ նա դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների սովորական բնույթ կրող առք ու վաճառքների դեպքում դրանք ձևակերպվում են գործարքի օրվա ամսաթվով: Սովորական բնույթ կրող ձեռք բերումների դեպքում, երբ ֆինանսական գործիքը հետագայում պետք է չափվի իրական արժեքով, պայմանագրի օրվա և գործարքի օրվա միջև ընկած ժամանակամիջոցում այն հաշվառվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ ձեռք բերված գործիքների դեպքում:

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները սկզբնական ճանաչման ժամանակ չափվում են սկզբնական արժեքով, գումարած գործարքի հետ կապված ցանկացած ծախսումները, բացի ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների:

Սկզբնական ճանաչումից հետո բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները, բացի ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների (ներառված նաև առևտրային նպատակներով պահվող գործիքները), հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքները հաշվառվում են իրական արժեքով:

Բանկի կողմից ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են հետևյալ կատեգորիաների. ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական

ակտիվներ, մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ, վարկեր և դեբիտորական պարտքեր, վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ: Ներդրումների նման դասակարգումը կատարվում է դրանց ձեռքբերման պահին՝ Բանկի ղեկավարության կողմից սահմանված գնահատումների հիման վրա հաշվի առնելով ձեռքբերման նպատակները: Ակտիվների հետագա վերադասակարգումը կատարվում է անհրաժեշտության և հնարավորության դեպքում՝ յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա ավարտից հետո:

Ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ

Այս կատեգորիայում հաշվառվում են առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները: Ֆինանսական ակտիվը հաշվառվում է այս կատեգորիայում, եթե այն ձեռք է բերվում կարճ ժամկետում վաճառքի նպատակով կամ եթե այդպես է որոշվում ղեկավարության կողմից նշված ակտիվի ձեռք բերման պահին:

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում, արտարժույթի և կապիտալի շուկաներում, Բանկը հանդես է գալիս որպես ածանցյալ գործիքներով պայմանագրերի կողմ, որոնք ներառում են ֆյուչերսներ, ֆորվարդներ, սվոպեր և օպցիոններ: Բոլոր ածանցյալ գործիքները դասակարգվում են որպես առևտրական նպատակներով պահվող և դրանց հաշվառումը իրականացվում է ֆինանսական գործիքների մախնական ճանաչման քաղաքականությունների համաձայն, այնուհետև դրանք վերաչափվում են իրական արժեքով: Իրական արժեքը որոշվում է շուկաներում գնանշումներով կամ այնպիսի մոդելների կիրառմամբ, որոնց հիմքում ընկած են շուկաների ընթացիկ վիճակների գնահատումները և բազային գործիքների պայմանագրային գները և այլ գործոններ: Դրական իրական արժեք ունեցող ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես ակտիվ, իսկ բացասական իրական արժեքով ածանցյալ գործիքները՝ որպես պարտավորություն: Նշված գործառնություններից արդյունքները հաշվառվում են որպես առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվներից կամ արտարժույթային գործառնություններից շահույթ կամ վնաս, կախված ածանցյալ գործիքների բնույթից:

Այլ ֆինանսական գործիքների բաղադրիչ հանդիսացող ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես առանձին ածանցյալ գործիքներ, եթե դրանց գծով ռիսկերը և առանձնահատկությունները խիստ կապված չեն հիմնական պայմանագրի ռիսկերից և առանձնահատկություններից, և հիմնական պայմանագիրը չի հաշվառվում իրական արժեքով՝ ճշգրտվող ֆինանսական արդյունքներով: Ներառված ածանցյալ գործիքը հանդիսանում է բարդ ֆինանսական գործիքի բաղադրիչ, որը ներառում է ինչպես հիմնական բաղադրիչը, այնպես էլ ածանցյալ բաղադրիչը, ինչի արդյունքում որոշ դրամական հոսքեր հիմնական գործիքի և ինքնուրույն ածանցյալ գործիքի փոփոխվում են նույն ձևով:

Ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները դասակարգվում են որպես ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող, երբ.

- Այդպես վարվելը զգալիորեն կնվազեցնի չափման անհամապատասխանությունները, որոնք կառաջանային, եթե կապված ածանցյալ գործիքները համարվեին առևտրական նպատակներով պահվող, իսկ հիմք հանդիսացող ֆինանսական գործիքները հաշվառվեին ամորտիզացված գումարով, ինչպես վարկերը կամ հաճախորդներին և բանկերին տրվող կանխավճարները, կամ պարտքային արժեթղթերի տեսքով թողարկված արժեթղթերը:
- Որոշ ներդրումներ, ինչպես օրինակ կապիտալի գործիքներում կատարված ներդրումները, որոնք փաստաթղթավորված ռիսկերի կառավարման կամ ներդրումային քաղաքականության համաձայն հաշվառվում են իրական արժեքով և կառավարչական

անձնակազմին հաղորդվում են այդ արժեքով, համարվում են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող, և

- Ֆինանսական գործիքները, ինչպես պարտքային արժեթղթերը, որոնք պարունակում են մեկ կամ ավելի բաղադրիչ ածանցյալ գործիքներ, որոնք էականորեն ազդում են դրամական հոսքերի վրա, համարվում են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող:

Վարկեր և դեբիտորական պարտքեր

Վարկերը և դեբիտորական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ստեղծվում են Բանկի կողմից ուղղակիորեն պարտապանին դրամ տրամադրելու միջոցով՝ առանց պարտքը վաճառելու մտադրության:

Ֆիքսված ժամկետներով տրամադրված վարկերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքից ծախսումները: Երբ տրամադրված գումարների իրական արժեքը տարբերվում է վարկի իրական արժեքից, օրինակ երբ վարկը տրամադրվում է շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով, տրամադրված գումարի և վարկի իրական արժեքների տարբերությունը վարկի սկզբնական ճանաչման ժամանակ ձևակերպվում է որպես ծախս շուկայականից ցածր դրույքներով ակտիվների տեղաբաշխումից՝ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Այնուհետև վարկերն ու փոխատվությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ֆիքսված մարման ժամկետ չունեցող վարկերն ու փոխատվությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ելնելով մարման ենթադրվող ժամկետներից: Հաճախորդներին տրված վարկերի ու փոխատվությունների գումարները նվազեցվում են դրանց գծով արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ներդրումներ

Վաճառքի համար մատչելի ներդրումները պարտքային, ինչպես նաև կապիտալի գործիքներում կատարված այն ներդրումներն են, որոնք Բանկը մտադիր է պահել անորոշ ժամկետով, և որոնք կարող են վաճառվել իրացվելիության կարիքների բավարարման համար, ինչպես նաև տոկոսադրույքներում, փոխարժեքներում կամ բաժնետոմսերի գներում փոփոխությունների դեպքում: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվները նախնական ճանաչումից հետո հաշվառվում են իրական արժեքով: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխություններից առաջացած օգուտն ու վնասը վերագրվում է սեփական կապիտալին մինչև ֆինանսական ակտիվի օտարումը կամ արժեզրկումը, որի դեպքում կապիտալում ճանաչված օգուտը կամ վնասը վերաձևակերպվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Ամեն դեպքում, տոկոսները հաշվարկվում են արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով՝ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Վաճառքի համար մատչելի կապիտալի գործիքների գծով շահաբաժինները համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գրանցվում են այն ժամանակ, երբ Բանկը իրավունք է ձեռք բերում ստանալու այդ շահաբաժինները:

Ակտիվ ֆինանսական շուկաներում գործող ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը հաշվետու ամսաթվին բորսայի փակման պահին այդ ակտիվի գծով գնանշվող գինն է: Եթե գնանշված շուկայական գինը առկա չէ, ապա գործիքի իրական արժեքը որոշվում է գնային մոդելների կամ զեղչված դրամական հոսքերի տեխնիկայի միջոցով: Հակառակ դեպքում ներդրումները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ նվազեցնելով արժեզրկումից կորուստները:

4.8 Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով Բանկն իրականացնում է արժեզրկման գնահատում ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի համար:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական ակտիվների խումբը արժեզրկվում է և արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է միայն այն դեպքում, եթե կա օբյեկտիվ վկայություն արժեզրկման մասին՝ որպես ակտիվի նախնական ճանաչումից հետո կատարված մեկ կամ մի քանի իրադարձությունների («ծախսային իրադարձություն») արդյունք, և երբ այդ իրադարձությունը կամ իրադարձություններն ազդեցություն ունեն ֆինանսական ակտիվի կամ ակտիվների խմբի ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի վրա, որոնք կարելի է արժանահավատորեն չափել:

Արժեզրկումից կորստի օբյեկտիվ վկայության գոյությունը որոշվում է որոշ չափանիշներով, որոնք վկայում են, որ վարկառու կամ վարկառուների խումբն ունեն զգալի ֆինանսական դժվարություններ (օրինակ՝ կապիտալի նորմատիվ, զուտ եկամտի և վաճառքների հարաբերակցություն), առկա են տոկոսագումարների և մայր գումարների վճարման պարտավորությունների, վարկային համաձայնության կամ պայմանների խախտումներ, գրավի արժեքի նվազում, հավանականություն, որ կլինի սնանկացում կամ այլ ֆինանսական վերակազմակերպում և կա տեղեկատվություն ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի չափելի նվազման վերաբերյալ՝ կապված տնտեսական պայմանների փոփոխություններով, որոնք ազդում են վարկառուի և չվճարումների վրա:

Բանկը սկզբից գնահատում է արժեզրկման օբյեկտիվ պայմանների գոյությունը անհատական գնահատման արդյունքում այն ակտիվների համար, որոնք անհատապես էական են և հետո անհատական կամ խմբային գնահատումների արդյունքում այն ֆինանսական ակտիվների համար, որոնք անհատապես էական չեն: Անհատական գնահատման արդյունքում արժեզրկման օբյեկտիվ գոյությունը հաստատելուց կամ ժխտելուց հետո ակտիվները դասակարգվում են վարկային ռիսկի մնանատիպ բնույթ ունեցող խմբերում՝ խմբային գնահատում իրականացնելու նպատակով: Այն ակտիվները, որոնց գծով անհատական գնահատման արդյունքում ձևավորվել են արժեզրկումից պահուստներ, չեն ներառվում վերոհիշյալ խմբերում:

Երբ առկա է վկայություն ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվի արժեզրկման վերաբերյալ, արժեզրկման պահուստի գումարը որոշվում է որպես ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և այդ ֆինանսական գործիքի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի (բացառությամբ վարկի հետ կապված ապագա ծախսերի) ներկա արժեքի միջև տարբերություն: Ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է արժեզրկման պահուստի միջոցով, արժեզրկումից ծախսը արտացոլվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Եթե վարկը կամ մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումն ունի փոփոխական տոկոսադրույք, ցանկացած արժեզրկումից ծախս չափելու համար զեղչման դրույքը պայմանագրով որոշված ընթացիկ արդյունավետ տոկոսադրույքն է: Բանկը կարող է արժեզրկումը չափել գործիքի իրական արժեքի հիման վրա՝ օգտագործելով տեսանելի շուկայական գինը:

Ապահովված ֆինանսական ակտիվների դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի ներկա արժեքը ներառում է գրավների իրացումից փոխհատուցվող գումարները, հանած գրավի ձեռքբերման և իրացման ծախսերը, անկախ նրանից, թե գրավը կփոխանցվի Բանկին, թե ոչ:

Արժեզրկման խմբային գնահատման նպատակով, ֆինանսական ակտիվները խմբավորվում են Բանկի ներքին վարկային դասակարգման հիման վրա, որը հաշվի է առնում վարկային ռիսկի բնութագրիչները, ինչպես՝ ակտիվի տեսակը, արդյունաբերական ոլորտը, աշխարհագրական դիրքը, գրավի տեսակը, ժամկետանց կարգավիճակը և այլ կապակցված գործոններ:

Ֆինանսական ակտիվների ապագա դրամական հոսքերը, որոնց արժեզրկումը խմբային է գնահատված, որոշվում են խմբում գտնվող ակտիվների պայմանագրային դրամական հոսքերի և նմանատիպ ակտիվների պատմական ծախսերի պրակտիկայի հիման վրա: Վերջինս ճշգրտվում է ընթացիկ տեսանելի տեղեկատվությամբ, որպեսզի արտացոլվեն ներկա պայմանները, որոնք չեն ազդել այն ժամանակահատվածում, որի վրա հիմնված է պատմական ծախսերի պրակտիկան, և պատմական ժամանակաշրջանում ներկայում գոյություն չունեցող պայմանների հետևանքները չեզոքացնելու նպատակով:

Ակտիվների խմբերի ապագա դրամական հոսքերում փոփոխությունների գնահատականը պետք է արտացոլի և համապատասխան լինի դրանց հետ կապված տեսանելի տվյալների ժամանակաշրջանից ժամանակաշրջան փոփոխությունների հետ (օրինակ՝ փոփոխություններ գործազրկության դրույքներում, գույքի գնի, վճարումների կարգավիճակի կամ խմբում կորուստների հավանականությունը մատնանշող այլ գործոնների և կորուստների ծավալների մեջ): Ապագա դրամական հոսքերի գնահատման համար օգտագործվող մեթոդոլոգիան և վարկածները պարբերաբար վերանայվում են Բանկի կողմից՝ կորուստների իրական և գնահատված արժեքների միջև տարբերությունները նվազեցնելու համար:

Վարկերը համապատասխան պահուստների հետ միասին դուրս են գրվում, եթե ապագայում չկա վարկը հավաքագրելու իրատեսական հեռանկար, և երբ բոլոր գրավներն օգտագործվել են կամ փոխանցվել Բանկին: Եթե հաջորդող տարում, գնահատված արժեզրկման ծախսը ավելանում կամ նվազում է արժեզրկման ճանաչումից հետո կատարված իրադարձությունների պատճառով, նախկինում ճանաչված արժեզրկման ծախսը ավելացվում կամ նվազեցվում է պահուստի գումարը ճշտելով: Եթե ապագա դուրսգրումը հետագայում վերականգնվում է, ապա վերականգնված գումարը կրեդիտագրվում է պահուստի հաշվին:

Վերանայված վարկեր

Որտեղ հնարավոր է, Բանկը փորձում է վերանայել վարկերը, քան բռնագանձել գրավը: Սա կարող է հանգեցնել վճարումների երկարաձգումների և վարկի մարման նոր պայմանների մասին համաձայնության: Երբ վարկի պայմանները վերանայված են, վարկն այլևս չի համարվում ժամկետանց: Դեկավարությունը շարունակաբար վերանայում է վերանայված պայմաններով վարկերը, համոզվելու համար, որ բոլոր համաձայնությունները պահպանված են և որ ապագա վճարումները կկատարվեն: Վարկերը շարունակում են մնալ արժեզրկման անհատական կամ խմբային գնահատման առարկա՝ օգտագործելով վարկի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ

Երբ վաճառքի համար մատչելի ակտիվն արժեզրկվում է, ապա նրա արժեքի (նվազեցված մարումների և ամորտիզացիայի գումարներով) և ընթացիկ իրական արժեքի տարբերությունը, բացառությամբ նախկինում համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչված արժեզրկումից գումարների, այլ համապարփակ եկամուտներից վերաձևակերպվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Վաճառքի համար մատչելի դասակարգված կապիտալ գործիքների արժեզրկումից կորուստների հակադարձումը ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում չի

ճանաչվում, այլ հաշվառվում է կապիտալի առանձին բաժնում, որպես՝ այլ համապարփակ եկամուտ: Վաճառքի համար մատչելի պարտքային գործիք հանդիսացող ներդրումների գծով արժեզրկումից կորուստների հակադարձումը ճանաչվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, եթե ակտիվի իրական արժեքի բարձրացումը օբյեկտիվորեն կարելի է համարել հետագա իրադարձությունների արդյունք, որոնք կատարվել են կորուստը ֆինանսական արդյունքներով ճանաչելուց հետո:

4.9 Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը (կամ ֆինանսական ակտիվի մի մասը, կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի մի մասը) ապաճանաչվում է, երբ.

- վերանում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը,
- Բանկը փոխանցում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը, կամ պահպանում է այդ իրավունքը, բայց պարտավորվում է ստացված գումարներն ամողջությամբ և ժամանակին փոխանցել երրորդ կողմին՝ փոխանցման համաձայնագրի համաձայն,
- և Բանկը կամ (ա) փոխանցում է ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, կամ (բ) չի փոխանցում, և չի պահպանում ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, այլ փոխանցում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը:

Եթե Բանկը փոխանցում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը և չի փոխանցում, և չի պահպանում ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, և չի փոխանցում ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, ապա ակտիվը հաշվառվում է Բանկի շարունակվող մասնակցության համապատասխան ֆինանսական ակտիվում: Երբ շարունակվող մասնակցությունը ձեռք է բերում փոխանցվող ակտիվի երաշխիքային ապահովման ձև, ապա այդպիսի մասնակցության չափը համարվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնը՝ ակտիվի հաշվեկշռային արժեք կամ Բանկի կողմից փոխհատուցվելիք առավելագույն գումար:

Երբ շարունակվող մասնակցությունը ձեռք է բերում փոխանցվող ակտիվի դուրս գրված վաճառքի և/կամ գնման օպցիոնի ձև (ներառյալ դրամային և նման պայմաններով օպցիոնները), մասնակցության չափը որոշվում է այն գումարի չափով, որով Բանկը կարող է հետ գնել փոխանցվող ակտիվը, բացառությամբ իրական արժեքով գնահատված դուրսգրված վաճառքի օպցիոնի (ներառյալ դրամային և նման պայմաններով օպցիոնները), երբ շարունակվող մասնակցության չափը համարվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնը՝ փոխանցվող ակտիվի իրական արժեքը կամ օպցիոնի կատարման գինը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ֆինանսական պարտավորությունն ապաճանաչվում է, երբ այն մարվում է, չեղյալ է համարվում կամ լրացել է դրա ուժի մեջ մնալու ժամկետը:

Փոխառուի և փոխատուի միջև պարտքային գործիքների փոխանակումը, որոնց պայմաններն էականորեն տարբերվում են միմյանցից, կամ կատարվում է գործող պարտքային գործիքի պայմանների էական փոփոխություն, իրենից ներկայացնում է հին պարտքի մարում, որը պետք է հանգեցնի այդ պարտքի ապաճանաչմանը և նոր պարտքային գործիքի ճանաչմանը, իսկ տարբերությունը համապատասխան հաշվեկշռային հաշվի հետ ձևակերպվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

4.10 Ռեպո և հակադարձ ռեպո համաձայնագրեր

Հետգնման պայմանով արժեթղթերի վաճառքի գործառնությունները («ռեպո») դիտարկվում են որպես ապահովված ֆինանսական գործարքներ: Հետգնման պայմանով վաճառված արժեթղթերը շարունակվում են հաշվառվել հաշվեկշռում, և այն դեպքում, երբ գնորդն ունի նշված արժեթղթերի վաճառքի կամ գրավադրման պայմանագրային իրավունք կամ համաձայնություն, դրանք վերադասակարգվում են որպես «Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր» և ներկայացվում են որպես առանձին հաշվեկշիռային հոդված: Համապատասխան պարտավորությունն արտացոլվում է ֆինանսական կազմակերպությունների կամ հաճախորդների նկատմամբ հաշիվներում:

Հետվաճառքի պայմանով գնված արժեթղթերը («հակադարձ ռեպո») չեն ճանաչվում հաշվապահական հաշվեկշռում, իսկ տրամադրված գումարները հաշվառվում են որպես պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ կամ հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ:

Արժեթղթերի գնման և վաճառքից առաջացած եկամուտը կամ ծախսը իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ կամ ծախս, որոնք հաշվեգրվում են հետգնման պայմանագրերի գործողության ժամկետների ընթացքում՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

4.11 Որպես գրավ տրված և ստացված արժեթղթեր

Արժեթղթերով գործարքները հիմնականում ապահովվում են արժեթղթերով կամ կանխիկ դրամով: Արժեթղթերի փոխանցումը մյուս կողմին արտացոլվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, միայն եթե փոխանցվում են մաս ռիսկերը և օգուտները կապված սեփականության իրավունքի փոխանցման հետ: Վճարված կամ որպես գրավ ստացված կանխիկը գրանցվում է որպես ակտիվ կամ պարտավորություն:

Ձեռքբերված արժեթղթերը չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում մինչև դրանց օտարումը երրորդ կողմին, որի դեպքում նշված արժեթղթերի վերադարձման գծով պարտավորությունը ճանաչվում է իրական արժեքով որպես առևտրական նպատակներով պարտավորություն, իսկ գնման և վաճառքի տարբերությունը հաշվառվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության «Զուտ առևտրային եկամուտ» հոդվածում:

4.12 Վարձակալություն

Գործառնական վարձակալություն - Բանկը որպես վարձակալ

Ակտիվների վարձակալությունը, որի դեպքում ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները պահպանվում են վարձատուի մոտ, դասակարգվում է որպես գործառնական վարձակալություն: Գործառնական վարձակալության շրջանակներում վարձավճարները ճանաչվում են որպես ծախս ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գծային հիմունքով վարձակալության ժամկետի ընթացքում և ներառվում են գործառնական ծախսերում:

4.13 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները ներկայացված են սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ: Բանկի շենքը ներկայացված է իրական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ: Երբ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը ավելի մեծ է նրա գնահատված փոխհատուցվող գումարից ոչ ժամանակավոր հանգամանքների պատճառով, այն անմիջապես նվազեցվում է մինչև այդ փոխհատուցվող գումարը:

Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում, կիրառելով հետևյալ տարեկան դրույքաչափերը՝

	Օգտակար ծառայության ժամկետ (տարիներ)	Տոկոսադրույք (%)
Շենքեր	30	3.3
Համակարգիչային տեխնիկա	3	33,33
Կապի և հաղորդակցման միջոցներ	5	20
Տրանսպորտային միջոցներ	7	20
Բանկոմատներ	10	10
Այլ հիմնական միջոցներ	5	20

Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա ուղղված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով հետևյալ երկու ժամկետներից նվազագույնով. վարձակալման ժամկետ կամ հիմնական միջոցների և դրանց օգտակար ծառայության ժամկետ: Անավարտ շինարարությանը պատկանող ակտիվները չեն ամորտիզացվում:

Հիմնական միջոցների վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց կատարման պահին: Կապիտալ բնույթի նորոգման ծախսումները ավելացվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, երբ այդ ծախսումները կատարվում են, և եթե բավարարում են ակտիվի ճանաչման չափանիշներին: Այս ծախսումների մաշվածությունը հաշվարկվում է համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում:

Հիմնական միջոցի իրացումից առաջացած օգուտ կամ վնասը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից զուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և հաշվառվում է գործառնական շահույթում:

Վերագնահատման արդյունքում ակտիվի արժեքի աճը արտացոլվում է կապիտալում՝ հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստում, բացի այն դեպքերից, երբ այն փոխհատուցում է ֆինանսական արդյունքներում տվյալ ակտիվի գծով նախկինում ճանաչված վերագնահատումից վնասը. այս դեպքում վերագնահատումից աճը նույնպես ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքներում: Վերագնահատման արդյունքում ակտիվի արժեքի նվազումը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքներում, բացի այն դեպքերից, երբ այն փոխհատուցում է նախկինում տվյալ ակտիվի գծով կապիտալում ճանաչված վերագնահատումից աճը:

Վերագնահատված գումարով հաշվառվող հիմնական միջոցների իրացման դեպքում, իրացված հիմնական միջոցների համապատասխան դասի վերագնահատման պահուստում վերագրված գումարը փոխանցվում է չբաշխված շահույթին:

4.14 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները բաղկացած են համակարգչային ծրագրերից, արտոնագրերից և այլն:

Առանձին ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները սկզբնապես ճանաչվում են ինքնարժեքով: Նախնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ նվազեցնելով կուտակված ամորտիզացիան կամ արժեզրկումից կորուստները: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայությունների ժամկետները կարող են լինել որոշակի կամ անորոշ: Որոշված օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվներն ամորտիզացվում են գծային հիմունքով օգտակար ծառայության ընթացքում՝ 3-20 տարվա ընթացքում և գնահատվում են

արժեզրկման առումով, երբ առկա են արժեզրկման հատկանիշներ: Ամորտիզացիայի հաշվառման մեթոդները և ժամկետները վերանայվում են յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջում:

Համակարգչային ծրագրերի ընթացիկ սպասարկման ծախսերը հաշվառվում են որպես ծախս դրանց կատարման ժամանակ:

4.15 Վաճառքի համար պահվող ակտիվներ

Ոչ ընթացիկ ակտիվները դասակարգվում են վաճառքի համար պահվող, երբ հաշվեկշռային արժեքը ենթակա է փոխհատուցման ոչ թե դրանց հետագա շահագործման, այլ վաճառքի միջոցով: Դրանց վաճառքը ենթադրվում է իրականացնել վաճառքի համար պահվող դասակարգումից հետո մեկ տարվա ընթացքում:

Վաճառքի համար պահվող դասակարգված ոչ ընթացիկ ակտիվները ճանաչվում են հաշվեկշռային արժեքի կամ իրական արժեքի՝ հանած վաճառքի ծախսերը, նվազագույնով: Եթե վերջինս ավելի փոքր է, քան հաշվեկշռային արժեքը, ապա ճանաչվում է արժեզրկումից կորուստ շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Իրական արժեքի՝ հանած վաճառքից ծախսերը, հետագա ցանկացած աճ ճանաչվում է միայն տվյալ ակտիվի նախկինում արժեզրկված գումարների չափով:

4.16 Ներգրաված միջոցներ

Ներգրաված միջոցները, որոնք ներառում են ՀՀ կառավարության և կենտրոնական բանկի, այլ ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների հաշիվները, ստորադաս և այլ փոխառությունները, սկզբնապես ճանաչվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանած գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներգրաված միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Եկամուտները և ծախսերը գրանցվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, ինչպես պարտավորությունների ապաճանաչման ժամանակ, այնպես էլ ամորտիզացիայի ընթացքում:

4.17 Ֆինանսական երաշխիքներ

Ֆինանսական երաշխիքների պայմանագրերը այն պայմանագրերն են, որոնք պահանջում են, որ երաշխիքը տրամադրողը փոխհատուցի երաշխիքը ստացողին կոնկրետ պարտապանի կողմից պարտքային գործիքի ժամկետներին համաձայն վճարումները ժամանակին չկատարելու պատճառով վերջինիս կողմից կրած վնասների դիմաց: Նման ֆինանսական երաշխիքներ տրամադրվում են բանկերին, ֆինանսական և այլ կազմակերպություններին հաճախորդների վարկերը, օվերդրաֆտները և այլ բանկային գործիքները ապահովելու նպատակով:

Ֆինանսական երաշխիքները ֆինանսական հաշվետվություններում սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով «Այլ պարտավորություններ»-ում՝ որպես կոմիսիոն վճար: Սկզբնական ճանաչումից հետո Բանկը յուրաքանչյուր երաշխավորության տակ պարտավորությունը չափում է ամորտիզացված վճարից և երաշխավորության արդյունքում առաջացած ցանկացած ֆինանսական պարտավորություն լուծելու համար անհրաժեշտ ելքերի լավագույն գնահատումից առավելագույնով:

4.18 Բաժնետիրական կապիտալ

Բաժնետիրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը և չմարվող արտոնյալ բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես կապիտալ: Նոր բաժնետոմսերի թողարկմանը, բացի կազմակերպությունների միավորման դեպքում թողարկվող բաժնետոմսերի, վերաբերող ուղղակի ծախսերը նվազեցվում են կապիտալի աճից: Երբ թողարկման արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, տարբերությունը հաշվառվում է որպես հավելավճար:

Շահաբաժիններ

Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով շահաբաժինները դուրս են գրվում կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն, միայն երբ դրանք հաստատվում են հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով կամ մինչև այդ: Մինչև հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթիվը հայտարարված կամ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո, բայց մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը հայտարարված կամ հաստատված շահաբաժինները բացահայտվում են:

4.19 Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները, եկամուտներն ու ծախսերը ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացվում են հաշվանցված, եթե գոյություն ունի օրենսդրորեն հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն իրականացնելու հաշվանցում կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

Եկամուտները և ծախսերը ներկայացվում են գուտ արժեքի հիման վրա, միայն երբ դա թույլատրվում է համաձայն ՖՀՄՍ, կամ մի խումբ համանման գործարքների օգուտի և վնասի համար, ինչպիսին հանդիսանում է Բանկի առևտրային գործունեությունը:

5 Կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

ՖՀՄՍ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որ Բանկի ղեկավարությունը կատարի կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ, դատողություններ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն են թողնում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների ներկայացվող գումարների, ինչպես նաև հաշվետու ժամանակաշրջանի եկամուտների և ծախսերի վրա: Գնահատումները և դրանց հետ կապված ենթադրությունները, հիմնվելով պատմական փորձի և այլ գործոնների վրա, որոնք հիմնավորված են տվյալ պայմաններում, հիմք են հանդիսանում դատողություններ անելու այն ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վերաբերյալ, որոնց արժեքը հնարավոր չէ որոշել այլ վստահելի աղբյուրներից: Ամեն դեպքում, չնայած գնահատումները հիմնվում են ղեկավարության կողմից ընթացիկ իրադարձությունների լավագույն պատկերացումների վրա, փաստացի արդյունքները վերջին հաշվով կարող են տարբերվել կատարված գնահատումներից:

Ներկայացվող ֆինանսական հաշվետվությունների առումով նշանակալից դատողությունները և գնահատումները ներկայացվում են ստորև:

Ներդրումային արժեքների դասակարգում

Բանկի ներդրումային արժեքները ներառում են պետական պարտատոմսերը, ոչ պետական բաժնետոմսերը: Սկզբնական ճանաչման ժամանակ Բանկը դասակարգում է արժեքները որպես վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ, որոնց իրական արժեքի ճշգրտումն իրականացվում է կապիտալում:

Կապակցված կողմերի հետ գործառնություններ

Բանկն իր գործունեության ընթացքում իրականացնում է գործառնություններ կապակցված կողմերի հետ: Գործող շուկայի բացակայության դեպքում Բանկը կատարում է դատողություններ գործառնությունների շուկայական կամ ոչ շուկայական բնույթի վերաբերյալ: Դատողությունները հիմնվում են այլ հաճախորդների հետ մնանատիպ գործառնությունների, ինչպես նաև արդյունավետ դրույքների վերլուծությունների վրա:

Վարկերի և այլ փոխառությունների գծով արժեզրկումից պահուստներ

Բանկը գնահատում է խնդրահարույց վարկերը և փոխառությունները յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի համար՝ պարզելու համար, թե արդյոք առկա են արժեզրկման օբյեկտիվ հայտանիշներ: Մասնավորապես, ղեկավարության դատողությունն անհրաժեշտ է ապագա դրամական հոսքերի գումարը և պարբերականությունը գնահատելու համար, երբ անհրաժեշտ է պահանջվող պահուստի չափը որոշել: Նման գնահատումները հիմնված են որոշ գործոնների շուրջ ենթադրությունների վրա և ներկա արդյունքները կարող են տարբեր լինել՝ հանգեցնելով պահուստում հետագա փոփոխությունների:

Նշանակալի վարկերի և փոխառությունների համար անհատական ստեղծված հատուկ պահուստներից բացի, Բանկը նաև ստեղծում է արժեզրկման խմբային պահուստներ, այն ռիսկերի գծով, որոնք չնայած որ անհատապես չեն գնահատվել, սակայն պարունակում են չվճարման ավելի մեծ ռիսկ, քան սկզբնապես որոշվել էր: Սա հաշվի է առնում այնպիսի գործոնների ազդեցությունը, ինչպիսիք են վատթարացումը երկրի ռիսկում, արդյունաբերության մեջ և տեխնոլոգիական հնացումը, ինչպես նաև բացահայտված կառուցվածքային թերությունները կամ դրամական հոսքերի նվազումները:

Հարկային օրենսդրություն

ՀՀ հարկային օրենսդրությունը ենթակա է տարակարծիք մեկնաբանությունների: Տես 26 ծանոթագրությունը:

Կապիտալի գործիք հանդիսացող վաճառքի համար մատչելի ներդրումների արժեզրկում

Բանկը համարում է կապիտալի գործիք հանդիսացող վաճառքի համար մատչելի ներդրումն արժեզրկված, երբ դրա իրական արժեքի նվազումը էական է կամ կրում է երկարատև բնույթ: Որոշելու համար էական է կամ երկարատև նվազումը՝ Բանկը կատարում է որոշակի դատողություններ: Այդ դատողությունները կատարելիս, այլ գործոնների հետ մեկտեղ, Բանկը հաշվի է առնում նաև բաժնետոմսերի գնի փոփոխականությունը: Բացի դրանից, արժեզրկումը հնարավոր է, երբ առկա են ապացույցներ, որ վատացել է ֆինանսական վիճակը տվյալ կազմակերպության, արդյունաբերության կամ ճյուղի, որտեղ կատարվել է ներդրումը, կատարվել են փոփոխություններ տեխնոլոգիաներում և գործառնական կամ ֆինանսական դրամական հոսքերում:

6 Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ և ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ

	2013	2012
Վարկեր և փոխառություններ հաճախորդներից	15,423,407	12,326,144
Վաճառքի համար մատչելի պարտքային արժեթղթեր	630,156	571,049
Ֆինանսական կազմակերպությունների հաշիվներ	44,584	200,455
Ֆակտորինգ	-	58
Հակադարձ ռեպո գործառնություններ	-	1,884
Անհատապես արժեզրկված ակտիվների գծով հաշվեզրկված տոկոսներ	730,822	992,023
Ընդամենը տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	16,828,969	14,091,613

Հազար ՀՀ դրամ	2013	2012
Հաճախորդների հաշիվներ	8,106,806	6,615,559
Ֆինանսական կազմակերպությունների հաշիվներ	736,307	1,381,551
Կառավարության վարկեր	368,632	963,440
Ռեպո գործառնություններ	103,293	17,148
Փոխառություններ	1,905,745	210,075
Ընդամենը տոկոսային և մանաշտիկ ծախսեր	11,220,783	9,187,773

7 Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ	2013	2012
Վճարահաշվարկային գործառնություններ	905,847	976,190
Վճարային քարտերով գործառնություններ	237,505	282,434
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	39,615	14,436
Արտարժույթի փոխարկման գործառնություններ	87,674	123,147
Այլ վճարներ և կոմիսիոն եկամուտներ	84,338	69,997
Ընդամենը կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	1,354,979	1,466,204

Հաշվարկային գործառնություններ/փոխանցումներ	80,922	76,342
Վճարային քարտերով գործառնություններ	169,737	187,176
Արտարժույթի փոխարկման գործառնություններ	15,633	12,461
Բորսայական ծառայություններ	4,118	2,980
Այլ ծախսեր	1,521	640
Ընդամենը կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	271,931	279,599

8 Չուտ առևտրային եկամուտ

Հազար ՀՀ դրամ	2013	2012
Արտարժույթի առք ու վաճառքից չուտ եկամուտ	1,272,318	1,504,930
Ընդամենը չուտ առևտրային եկամուտ	1,272,318	1,504,930

9 Այլ եկամուտներ

Հազար ՀՀ դրամ	2013	2012
Ստացված տույժեր և տուգանքներ	1,050,565	529,176
Հիմնական միջոցների վաճառքից եկամուտ	-	4,638
Թանկարժեք մետաղներով գործառնություններից եկամուտներ	-	11,479
Այլ եկամուտ	17,164	55,350
Ընդամենը այլ եկամուտներ	1,067,729	600,643

10 Ակտիվների հնարավոր կորուստների արժեզրկման ծախս

Հազար ՀՀ դրամ	2013	2012
Վարկեր և փոխառվածություններ հաճախորդներին (ծանոթագրություն 16)	685,665	511,340
Այլ ակտիվներ (ծանոթագրություն 20)	332,270	(644)
Ընդամենը վարկային կորուստների արժեզրկման ծախս	1,017,935	510,696

11 Անձնակազմի գծով ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ	2013	2012
Աշխատավարձ և այլ վճարներ	3,751,192	2,789,664
Սոցիալական ապահովագրության վճարներ	-	272,130
Ընդամենը անձնակազմի գծով ծախսեր	3,751,192	3,061,794

2013թ. հունվարի 1-ից ուժը կորցրած են ճանաչվել «Եկամտահարկի մասին» և «Պարտադիր սոցիալական ապահովության վճարների մասին» ՀՀ օրենքները և ուժի մեջ է մտել ՀՀ «Եկամտային հարկի մասին» օրենքը, որ միավորում է եկամտահարկը, աշխատողի սոցիալական ապահովության վճարը և գործատուի կողմից վճարվող սոցիալական ապահովության վճարը: 2013թ-ից սկսած վերոնշյալ հիմնադրամին վճարումներ չեն կատարվել:

12 Այլ ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ	2013	2012
Նյութական ակտիվների վերանորոգման և սպասարկման ծախսեր	275,774	158,219
Գովազդի ծախսեր	150,419	106,906
Գործուղման ծախսեր	10,996	8,186
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	131,548	123,695
Վարձակալության գծով ծախսեր	824,776	903,237
Հարկեր, (բացառությամբ շահութահարկի) և տուրքեր	321,635	192,087
Խորհրդատվական և այլ ծառայությունների գծով ծախսեր	45,517	28,839
Անվտանգության գծով ծախսեր	118,986	112,191
Ներկայացուցչական ծախսեր	68,805	36,523
Գրասենյակային ծախսեր	53,561	61,479
Վճարված տուգանքներ	746	581
Թարմնկարժեք մետաղներով գործառնություններից ծախսեր	23,716	-
Ավանդների ապահովագրություն	161,271	131,825
Ոչ առևտրային ակտիվների և պարտավորությունների արտարժույթային փոխարկումներից զուտ վնաս	31,619	56,343
Համակարգչային ծրագրերի սպասարկում	34,026	61,556
Ինկասացիոն ծառայություններ	24,640	61,546
Հիմնական միջոցների արժեզրկումից կորուստներ	120,003	-
Բռնագանձված գրավների արժեզրկումից և իրացումից կորուստներ	273,475	-
Այլ ծախսեր	177,469	128,156
Ընդամենը այլ ծախսեր	2,848,982	2,171,369

13 Շահութահարկի գծով ծախս

Հազար ՀՀ դրամ	2013	2012
Ընթացիկ հարկ	-	487,694
Հետաձգված հարկ	410,929	(49,246)
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	410,929	438,448

Հայաստանի Հանրապետությունում շահութահարկի դրույքաչափը կազմում է 20% (2012թ.՝ 20%): ՀՀ հարկային օրենսդրության և ՖՀՄՍ-ի միջև եղած տարբերությունը մի շարք ակտիվների և պարտավորությունների գծով առաջացնում է ժամանակավոր տարբերություններ ֆինանսական հաշվետվությունների կազման նպատակներով դրանց հաշվեկշռային արժեքների և հարկման բազայի միջև: Հետաձգված շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է 20% հիմնական դրույքաչափը կիրառելով:

Ստորև ներկայացվում է շահութահարկի գծով ծախսի և հաշվապահական շահույթի միջև փոխկապակցվածությունը.

Հազար ՀՀ դրամ	2013	Արդյունավետ դրույթաչափ (%)	2012	Արդյունավետ դրույթաչափ (%)
Շահույթ մինչև հարկումը	894,519		2,041,517	
Շահութահարկ՝ 20% դրույթաչափով	178,904	20	408,303	20
Չհարկվող եկամուտ	-	-	(1,860)	-
Չնվազեցվող ծախսեր	225,701	25	20,736	1
բացասական փոխարժեքային տարբերություն	6,324	1	11,269	-
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	410,929	46	438,448	21

Ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկի հաշվարկ.

Հազար ՀՀ դրամ	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Ֆինանսական արդյունքներով ճանաչված	Սեփական կապիտալում ճանաչված	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Կուտակված ծախսեր և այլ պարտավորություններ	43,808	12,498	-	56,306
Վաճառքի համար նատչելի արժեթղթեր	158,554	292	(138,366)	20,480
Փոխանցվող հարկային վնաս	-	145,221	-	145,221
Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվ	202,362	158,011	(138,366)	222,007
Պայմանական պարտավորություններ	(21,357)	(3,556)	-	(24,913)
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	(7,980)	(470)	-	(8,450)
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(404,018)	(568,465)	-	(972,483)
Հիմնական միջոցների վերագնահատում	(105,774)	3,551	10,430	(91,793)
Ընդամենը հետաձգված հարկային պարտավորություն	(539,129)	(568,940)	10,430	(1,097,639)
Ձուտ հետաձգված հարկային պարտավորություն	(336,767)	(410,929)	(127,936)	(875,632)

Հազար ՀՀ դրամ	2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Ֆինանսական արդյունքներով ճանաչված	Սեփական կապիտալում ճանաչված	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Կուտակված ծախսեր և այլ պարտավորություններ	29,263	14,545	-	43,808
Վաճառքի համար նատչելի արժեթղթեր	109,724	40,343	8,487	158,554
Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվ	138,987	54,888	8,487	202,362
Պայմանական պարտավորություններ	(30,609)	9,252	-	(21,357)
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	(6,772)	(1,208)	-	(7,980)
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(389,573)	(14,445)	-	(404,018)
Հիմնական միջոցների վերագնահատում	-	759	(106,533)	(105,774)
Ընդամենը հետաձգված հարկային պարտավորություն	(426,954)	(5,642)	(106,533)	(539,129)
Ձուտ հետաձգված հարկային պարտավորություն	(287,967)	49,246	(98,046)	(336,767)

14 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Հազար ՀՀ դրամ	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Կանխիկ դրամական միջոցներ	8,814,349	8,464,976
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	9,025,569	15,909,471
Այլ բանկերում տեղաբաշխված միջոցներ	3,278,200	3,470,308
Ընդամենը դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	21,118,118	27,844,755

Թղթակցային հաշիվները ՀՀ ԿԲ-ում ներառում են նաև ՀՀ բանկային օրենսդրության համաձայն ՀՀ ԿԲ-ում տեղաբաշխված պարտադիր պահուստները, որոնք հաշվարկվում են Բանկի կողմից ներգրավված դրամային որոշ միջոցների 4%-ի և արտարժույթով որոշ միջոցների 12 %-ի չափով: Այդ միջոցները 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում են 3,957,471 հազար դրամ (2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 11,636,819 հազար դրամ): Այդ միջոցների ելքագրումն արգելված չէ, սակայն պահուստավորման նվազագույն չափը չպահպանելը հանգեցնում է Կենտրոնական բանկի կողմից տույժերի կիրառման: Պարտադիր պահուստավորման միջոցների դիմաց Բանկը տոկոսներ չի ստանում: Դեպոնացված գումարը ՀՀ ԿԲ-ում իրենից ներկայացնում է ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների երաշխիքային ավանդ:

2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 2,666,069 հազար դրամ գումարով (81%) հաշիվները կենտրոնացված են երկու բանկերում, (2012թ. երկու բանկերում՝ 2,725,424 հազար դրամ (79%)):

2013թ. ընթացքում իրականացվել են հետևյալ անկանխիկ գործառնությունները.

- վարկային պարտավորությունների մարում գրավի սեփականության իրավունքի փոխանցման միջոցով 1,978,943 հազար դրամ գումարով (2012թ.՝ 480,449 հազար դրամ):

15 Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Բանկերում ավանդներ	330,490	-
Ավանդներ ֆինանսական կազմակերպություններում	616,507	519,738
Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում	310,000	210,000
Ընդամենը պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	1,256,997	729,738

16 Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ

Հազար ՀՀ դրամ	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Վարկեր	117,879,239	99,860,433
Օվերդրաֆտներ	1,396,638	420,149
	119,275,877	100,280,582
Արժեզրկումից պահուստներ վարկերի և փոխատվությունների գծով	(2,480,618)	(2,267,509)
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	116,795,259	98,013,073

2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաճախորդներին տրված վարկերում և փոխատվություններում ներառված հաշվեգրված տոկոսները կազմում է 5,318,397 հազար դրամ (2012թ.՝ 3,146,696 հազար դրամ):

2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույքը կազմում է իրավաբանական անձանց ՀՀ դրամով տրամադրված վարկերի համար 21.6%, ԱՄՆ դոլարով վարկերի համար 15.71%, Եվրո արժույթով տրամադրված վարկերի համար 15.37%, Ռուբլով վարկերի համար 18.72%, ֆիզիկական անձանց՝ ՀՀ դրամով տրամադրված վարկերի համար 23.05%, ԱՄՆ դոլարով վարկերի համար 15.9%, Եվրո արժույթով տրամադրված վարկերի համար 16.22%, (2012թ.՝ իրավաբանական անձանց ՀՀ դրամով տրամադրված վարկերի համար 14.1%, ԱՄՆ դոլարով վարկերի համար 13.4 %, Եվրո արժույթով տրամադրված վարկերի համար 11.8%, Ռուբլով վարկերի համար՝ ոչինչ, ֆիզիկական անձանց՝ ՀՀ դրամով տրամադրված վարկերի համար 17.1%, ԱՄՆ դոլարով վարկերի համար 12.8%, Եվրո արժույթով տրամադրված վարկերի համար 14.6%):

2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի կենտրոնացում տրամադրված վարկերի գծով 25,178,363 հազար դրամ (համախառն վարկային պորտֆելի 21.11%-ը) ընդհանուր գումարով, տրամադրված թվով 15 վարկառուների և նրանց հետ փոխկապակցված անձանց (2012թ՝ 30,865,660 հազար դրամ կամ 30.8%՝ տրամադրված թվով 15 վարկառուների և նրանց հետ փոխկապակցված անձանց): Նշված վարկերի գծով արժեզրկումից պահուստները կազմում են 2,577,490 հազար դրամ (2012թ՝ 929,442 հազար դրամ):

Տրամադրված վարկերի և փոխառությունների վերլուծությունն ըստ տնտեսության ճյուղերի ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Արդյունաբերություն	12,458,143	15,649,730
Գյուղատնտեսություն	770,002	522,407
Շինարարություն	4,950,361	3,762,890
Տրանսպորտ	3,683,759	5,277,579
Առևտուր	27,231,673	23,660,868
Սպասարկում	10,433,890	6,446,846
Սպառողական	37,330,268	21,741,945
Հիփոթեքային	13,906,498	13,118,483
Այլ	8,511,283	10,099,834
	119,275,877	100,280,582
Արժեզրկումից պահուստներ վարկերի և փոխատվությունների գծով	(2,480,618)	(2,267,509)
Ընդամենը վարկեր և փոխատվություններ	116,795,259	98,013,073

Վարկերի և փոխառությունների գծով արժեզրկման պահուստի շարժն ըստ դասերի
 հետևյալն է.

										2013
Հազար ՀՀ դրամ	Արդյունա- բերություն	Գյուղատնտե- սություն	Շինարա- րություն	Տրանս- պորտ	Առևտուր	Սպասար- կում	Սպառո- ղական	Հիփոթե- քային	Այլ	Ընդամենը
2013թ. հունվարի 1 դրությամբ	1,093,836	5,224	42,274	303,723	293,768	77,178	219,502	131,014	100,990	2,267,509
Տարվա ծախս/(հակադարձում)	(570,459)	62,013	103,373	(279,691)	580,700	260,130	301,526	(50,419)	278,492	685,665
Դուրսգրում	(163,543)	(25,658)	(58,784)	(89,727)	(467,774)	(33,517)	(933,566)	(253,729)	(233,814)	(2,260,112)
Վերադարձ	73,218	483	12,144	119,365	498,107	33,924	696,248	278,823	75,244	1,787,556
2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	433,052	42,062	99,007	53,670	904,801	337,715	283,710	105,689	220,912	2,480,618
Անհատական արժեզրկում	313,330			35,803	651,023	245,012			143,661	1,388,829
Խմբային արժեզրկում	119,722	42,062	99,007	17,867	253,778	92,703	283,710	105,689	77,251	1,091,789
	433,052	42,062	99,007	53,670	904,801	337,715	283,710	105,689	220,912	2,480,618
Անհատապես արժեզրկված վարկերի համախառն զույմար (մինչև անհատապես զննհատված արժեզրկման պահուստներով զտելը)	485,924			114,283	1,853,911	2,352,819			786,041	5,592,978

										2012
Հազար ՀՀ դրամ	Արդյունա- բերություն	Գյուղատնտե- սություն	Շինարա- րություն	Տրանս- պորտ	Առևտուր	Սպասար- կում	Սպառո- ղական	Հիփոթե- քային	Այլ	Ընդամենը
2012թ. հունվարի 1 դրությամբ	651,034	12,568	167,774	213,354	494,545	231,031	270,953	350,111	63,892	2,455,262
Տարվա ծախս/(հակադարձում)	70,469	(29,985)	44,596	266,821	(250,269)	(360,610)	669,727	63,493	37,098	511,340
Դուրսգրում	(321,056)	-	(320,698)	(210,211)	(1,136,815)	(54,000)	(1,066,640)	(646,191)	-	(3,755,611)
Վերադարձ	693,389	22,641	150,602	33,759	1,186,307	260,757	345,462	363,601	-	3,056,518
2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,093,836	5,224	42,274	303,723	293,768	77,178	219,502	131,014	100,990	2,267,509
Անհատական արժեզրկում	776,155	-	-	258,363	59,239	-	-	-	-	1,093,757
Խմբային արժեզրկում	317,681	5,224	42,274	45,360	234,529	77,178	219,502	131,014	100,990	1,173,752
	1,093,836	5,224	42,274	303,723	293,768	77,178	219,502	131,014	100,990	2,267,509
Անհատապես արժեզրկված վարկերի համախառն զույմար (մինչև անհատապես զննհատված արժեզրկման պահուստներով զտելը)	5,060,353	-	-	3,399,342	198,592	-	-	-	-	8,658,287

Տրամադրված վարկերի և փոխատվությունների վերլուծությունն ըստ հաճախորդների ունի հետևյալ տեսքը.

Հազար ՀՀ դրամ	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Պետական ձեռնարկություններ	2,399,504	2,868,408
Մասնավոր ձեռնարկություններ	52,417,734	51,395,590
Ֆիզիկական անձիք	51,906,440	37,536,383
Անհատ ձեռնարկատերեր	12,552,199	8,480,201
	119,275,877	100,280,582
Արժեզրկումից պահուստներ վարկերի և փոխատվությունների գծով	(2,480,618)	(2,267,509)
Ընդամենը վարկեր և փոխատվություններ	116,795,259	98,013,073

Ֆիզիկական անձանց տրամադրված վարկերը ներկայացվում են ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Հիփոթեքային	13,906,498	13,056,783
Սպառողական	32,722,646	16,340,701
Ավտոմեքենաների ձեռքբերման	2,627,749	3,310,830
Առևտրային	1,980,041	4,118,054
Այլ	669,506	710,015
Ընդամենը ֆիզիկական անձանց տրամադրված վարկեր	51,906,440	37,536,383

Ինչպես նշված է 28 ծանոթագրությունում, 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և 2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ վարկերի և փոխատվությունների գնահատված իրական արժեքը մոտ է դրանց հաշվեկշռային արժեքին:

Վարկային պորտֆելի ժամկետային վերլուծությունը բացահայտված է 30 ծանոթագրությունում: Վարկային պորտֆելին ներհատուկ վարկային, արժույթային և տոկոսային ռիսկը բացահայտված է 31 ծանոթագրությունում: Տեղեկատվությունը կապակցված անձանց վերաբերյալ բացահայտված է 27 ծանոթագրությունում:

17 Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ

Հազար ՀՀ դրամ	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Զգնանշվող ներդրումներ		
ՀՀ կազմակերպությունների բաժնետոմսեր	12,690	12,690
ՀՀ ֆինանսների նախարարության կողմից թողարկված արժեթղթեր	5,405,654	4,981,958
Ընդամենը ներդրումներ	5,418,344	4,994,648

Բոլոր պարտքային արժեթղթերն ունեն հաստատուն տոկոսներ.

Զգնանշվող վաճառքի համար մատչելի պարտքային արժեթղթերը չափվում են իրական արժեքով, օգտագործելով գնահատման տեխնիկա՝ հիմնված տվյալ պահին գործող շուկայական տոկոսադրույքների վրա, որպես տվյալ ֆինանսական գործիքի ապագա դրամական հոսքերի զեղչատոկոս:

Վաճառքի համար մատչելի պարտքային արժեթղթերն ըստ արդյունավետ տոկոսադրույքների և ժամկետների ներառում են.

Հազար ՀՀ դրամ	2013		2012	
	%	Ժամկետ	%	Ժամկետ
ՀՀ ֆինանսների նախարարության կողմից թողարկված արժեթղթեր	8.62-10.84%	2014-2028	8.71-15.04%	2013-2028

2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի վաճառքի համար մատչելի պարտքային արժեթղթերը գրավադրված չեն (2012թ.՝ նույնպես):

Բոլոր չգնանշված վաճառքի համար մատչելի բաժնեմասային արժեթղթերը գրանցված են ինքնարժեքով նվազեցված արժեզրկման կորուստներով, քանի որ իրական արժեքը չի կարող արժանահավատորեն գնահատվել: Այս ներդրումների համար չկա գնանշվող շուկա և Բանկը նախատեսում է դրանք պահել երկար ժամկետով:

18 Հիմնական միջոցներ

	Հող և շենքեր	Վարձակալ. հիմն. միջ. գծով կապ. ներդր.	Համակարգ չային տեխնիկա և կապի միջոցներ	Փոխադրա միջոցներ	Գրասենյակային սարքավորում և այլ հիմնական միջոցներ	Անավարտ շինարարություն	Ընդամենը
ՍԿՋԲՆԱԿԱՆ ԿԱՄ ՎԵՐԱԳՆԱՀԱՏՎԱԾ ԱՐԺԵՔ							
2012թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1,084,932	374,899	635,201	174,342	1,609,711	349,190	4,228,275
Ավելացում	926,316	5,674	211,025	104,473	338,694	-	1,586,182
Օտարում	-	(3,003)	(14,967)	-	(1,490)	-	(19,460)
Հիմնական միջոցների վերագնահատում	460,307	-	-	-	-	-	460,307
Հիմնական միջոցների վերագնահատման ճշտում	(90,814)	-	-	-	-	-	(90,814)
Վերախմբավորում	349,190	-	-	-	-	(349,190)	-
2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2,729,931	377,570	831,259	278,815	1,946,915	-	6,164,490
Ավելացում	134,286	1,561	123,645	81,047	180,618	-	521,157
Օտարում	-	(4,734)	(11,577)	-	(31,547)	-	(47,858)
Հիմնական միջոցների վերագնահատում	(52,148)	-	-	-	-	-	(52,148)
Հիմնական միջոցների վերագնահատման ճշտում	(211,901)	-	-	-	-	-	(211,901)
Վերախմբավորում	-	-	157	-	(157)	-	-
2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2,600,168	374,397	943,484	359,862	2,095,829	-	6,373,740
ԿՈՒՏԱԿԱԾ ՍԱՇՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆ							
2012թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	165,312	63,357	391,982	52,327	798,596	-	1,471,574
Հատկացումներ	53,014	15,618	101,642	25,936	171,722	-	367,932
Օտարում	-	(3,003)	(13,756)	-	(1,490)	-	(18,249)
Հիմնական միջոցների վերագնահատման ճշտում	(90,814)	-	-	-	-	-	(90,814)
2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	127,512	75,972	479,868	78,263	968,828	-	1,730,443
Հատկացումներ	92,820	11,076	136,889	37,235	191,217	-	469,237
Օտարում	-	(4,734)	(11,532)	-	(14,331)	-	(30,597)
Հիմնական միջոցների վերագնահատման ճշտում	(211,901)	-	-	-	-	-	(211,901)
Կորուստներ արժեզրկումից	120,003	-	-	-	-	-	120,003
2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	128,434	82,314	605,225	115,498	1,145,714	-	2,077,185

	Հոդ և շենքեր	Վարձակալ. հիմն. միջ.գծով կապ. ներդր.	Համակարգ չային տեխնիկա և կապի միջոցներ	Փոխադրա միջոցներ	Գրասեն- յակային սարքա- վորում և այլ հիմնական միջոցներ	Անավարտ շիրարա- րություն	Ընդամենը
ՀԱՇՎԵԿՇՈԱՅԻՆ ԱՐԺԵՔ							
2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2,471,734	292,083	338,259	244,364	950,115	-	4,296,555
2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2,602,419	301,598	351,391	200,552	978,087	-	4,434,047
2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	919,620	311,542	243,219	122,015	811,115	349,190	2,756,701

Ակտիվների վերագնահատում

Շենքերի վերագնահատումը կատարվել է անկախ գնահատողի կողմից 2013թ. դեկտեմբերին՝ կիրառելով համեմատական վաճառքների մեթոդը, որի արդյունքում առաջացել է վերագնահատումից հաշվեկշռային արժեքի գուտ նվազում 52,148 հազար դրամ գումարով և արժեզրկում 120,003 հազար դրամ գումարով (2012թ. վերագնահատումից աճ՝ 460,307 հազար դրամ գումարով): Շենքերի իրական արժեքի գնահատման համար ղեկավարությունը հիմք է ընդունում անկախ գնահատողների կողմից ներկայացված արդյունքները:

Եթե շենքերը ներկայացվեին սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ, հաշվեկշռային արժեքը 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կկազմեր՝ 2,144,483 հազար դրամ (2012թ՝ 2,085,262 հազար դրամ):

Ամբողջությամբ մաշված ակտիվներ

2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հիմնական միջոցների ցանկում ներառված ամբողջությամբ մաշված ակտիվների սկզբնական արժեքը կազմում է 818,262 հազար դրամ (2012թ.՝ 621,826 հազար դրամ):

Ներդրման փուլում գտնվող հիմնական միջոցներ

2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հիմնական միջոցների ցանկում ներառված ներդրման փուլում գտնվող հիմնական միջոցների գումարը կազմում է 472,046 հազար դրամ, այդ թվում 150,470 հազ. դրամ՝ շենքեր (2012թ՝ 498,000 հազար դրամ, այդ թվում 25,038 հազ. դրամ՝ շենքեր):

Հիմնական միջոցների սահմանափակումներ

2013թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չի տիրապետել պարտավորությունների դիմաց գրավադրված կամ որևէ այլ սահմանափակման ենթակա հիմնական միջոցների:

Պայմանագրային պարտավորություններ

2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն չունի պայմանագրային պարտավորություններ հիմնական միջոցներում ներդրումներ կատարելու նպատակով, (2012թ.՝ 13,177 հազ. դրամ):

19 Ոչ նյութական ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ	Արտոնագրեր	Համակարգչային ծրագրեր	Այլ	Ընդամենը
ՍԿԶՐԱԿԱՆ ԱՐԺԵՔ				
2012թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	277,458	186,170	76,854	540,482
Ավելացում	6,775	77,030	23,579	107,384
2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	284,233	263,200	100,433	647,866
Ավելացում	449,972	78,028	-	528,000
2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	734,205	341,228	100,433	1,175,866
ԱՍՈՐՏԻՉԱՑԻԱ				
2012թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	28,843	63,080	48,384	140,307
Մասհանումներ	13,738	26,839	2,133	42,710
2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	42,581	89,919	50,517	183,017
Մասհանումներ	20,636	22,818	4,179	47,633
2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	63,217	112,737	54,696	230,650
ՀԱՇՎԵԿՇՈՒՅԻՆ ԱՐԺԵՔ				
2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	670,988	228,491	45,737	945,216
2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	241,652	173,281	49,916	464,849
2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	248,615	123,090	28,470	400,175

Պայմանագրային պարտավորություններ

2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի պայմանագրային պարտավորություններ ոչ նյութական ակտիվներում ներդրումների գծով:

2013թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չի տիրապետել պարտավորությունների դիմաց գրավադրված կամ որևէ այլ սահմանափակման ենթակա ոչ նյութական ակտիվների:

2013թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ արտոնագրերում ներառված է 488,041 հազ. դրամ հաշվեկշռային արժեքով վճարային քարտերով գործառնությունների քլիրինգային գործընթացի իրականացման համար համապատասխան ծրագրերի արտոնագիրը (2012թ.-ին՝ 206,282 հազ. դրամ):

20 Այլ ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Կանխավճարներ և այլ դեբիտորներ	430,940	146,234
Ստացվելիք գումարներ	50,004	67,977
Այլ ակտիվներ	221,934	124,169
	702,878	338,380
Արժեզրկումից պահուստներ այլ ակտիվների գծով	(6,529)	(3,090)
	696,349	335,290
Բռնագանձված ակտիվներ	2,377,987	1,116,588
Վաճառքի համար պահվող ակտիվներ	-	240,000
Նյութեր	105,309	105,661
Թանկարժեք մետաղներ	64,972	87,642
Ընդամենը այլ ակտիվներ	3,244,617	1,885,181

Բանկի կողմից տրամադրված վարկերի ապահովվածություն հանդիսացող բռնագանձված գրավները իրենցից ներկայացնում են անշարժ գույք: Ակտիվները չափվում են

հաշվեկշռային արժեքի և իրական խորհրդի $\bar{X}^3 \text{ և } \bar{f}^3 \times^3$ նվազագույնով: ռի ծախսումներից

Այլ ակտիվների գծով արժեզրկման կորուստների պահուստի շարժը հետևյալն է.

Հազար ՀՀ դրամ	Ընդամենը
2012թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	3,962
Տարվա հակադարձում	(644)
Դուրս գրում	(260)
Վերադարձ	32
2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	3,090
Տարվա ծախս	332,270
Դուրս գրում	(333,459)
Վերադարձ	4,628
2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	6,529

21 Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Այլ բանկերի քթակցային հաշիվներ	9,694	915,115
Այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ընթացիկ հաշիվներ	58,072	72,966
Վարկեր ֆինանսական կազմակերպություններից	699,001	355,982
Ավանդներ այլ ֆինանսական կազմակերպություններից	541,340	2,002,797
Այլ	3,882	-
Ընդամենը պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	1,311,989	3,346,860

2013թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ ՀՀ դրամով պարտավորությունների համար միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույքը կազմում է 8.5% (2012թ.՝ 9.3%):

Ֆինանսական կազմակերպություններից բոլոր ավանդներն ու վարկերը ունեն հաստատում տոկոսադրույքներ:

Հաշվետու ժամականաշրջանում Բանկը չի ունեցել մայր գումարի, տոկոսների չվճարումներ կամ այլ խախտումներ (2012: ոչինչ):

22 Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
ՀՀ կառավարություն		
Վարկեր	3,648,327	6,831,750
	3,648,327	6,831,750
Իրավաբանական անձինք		
Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ	7,758,995	7,516,419
Ժամկետային ավանդներ	6,826,377	24,683,586
	14,585,372	32,200,005
Ֆիզիկական անձինք		
Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ	7,024,351	6,623,908
Ժամկետային ավանդներ	79,860,473	66,838,882
	86,884,824	73,462,790
Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	105,118,523	112,494,545

ՀՀ կառավարության նկատմամբ պարտավորությունները ներառում են վարկեր ստացված Գյուղատնտեսության Զարգացման Միջազգային Հիմնադրամի «Գյուղական Տարածքների Տնտեսական զարգացման ծրագրի իրականացմանն աջակցելու նպատակով» և «Տնտեսության կայունացման վարկավորման ծրագրի» շրջանակներում իրականացվող ֆինանսավորման նպատակով: Վարկերն ունեն հաստատուն տոկոսադրույքներ:

Ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ավանդներն ունեն հաստատուն տոկոսադրույքներ:

2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ Կառավարությունից ստացված ՀՀ դրամով վարկերի միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույքը կազմում է 6.19%, ԱՄՆ դոլարով վարկերի համար՝ 4.05% (2012թ.՝ ՀՀ դրամով վարկերի միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույքը կազմում է 6.1%, ԱՄՆ դոլարով վարկերի համար՝ 4%):

2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց ընթացիկ և ժամկետային ավանդներում ներառված են ավանդներ, որոնք հանդիսանում են ապահովածություն տրամադրված վարկերի, երաշխիքների գծով 8,503,505 հազար դրամ գումարով (2012թ. 5,427,407 հազար դրամ): Այդ ավանդների իրական արժեքը մոտ է դրանց հաշվեկշռային արժեքին:

2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի ամենամեծ իրավաբանական և ֆիզիկական անձ հանդիսացող տաս հաճախորդների ավանդների ընդհանուր գումարը կազմում է 14,749,046 հազար դրամ (2012թ. 31,241,338 հազար դրամ) կամ իրավաբանական և ֆիզիկական անձ հանդիսացող հաճախորդների ավանդների ընդհանուր գումարի 15% (2012թ. 30%):

Հաշվետու ժամականաշրջանում Բանկը չի ունեցել չվճարումներ կամ այլ խախտումներ (2012: ոչինչ):

2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաճախորդների նկատմամբ պարտավորությունների գծով միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույքը կազմում է իրավաբանական անձանց ՀՀ դրամով պարտավորությունների համար 13.03%, ԱՄՆ դոլարով պարտավորությունների համար 9.87%, Եվրո արժույթով պարտավորությունների համար 6.69%, ֆիզիկական անձանց՝ ՀՀ դրամով պարտավորությունների համար 13,6%, ԱՄՆ դոլարով պարտավորությունների համար 8.04%, Եվրո արժույթով պարտավորությունների համար 6,3%, (2012թ.՝ իրավաբանական անձանց ՀՀ դրամով պարտավորությունների համար 11.5%, ԱՄՆ դոլարով պարտավորությունների համար 11.3%, Եվրո արժույթով պարտավորությունների համար 5.5%, ֆիզիկական անձանց՝ ՀՀ դրամով պարտավորությունների համար 13.5%, ԱՄՆ դոլարով պարտավորությունների համար 8.8%, Եվրո արժույթով պարտավորությունների համար 6.9%):

23 Փոխառություններ

Հազար ՀՀ դրամ

	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ստորադաս փոխառություն ոչ ֆին. կազմակերպություններից	4,057,734	-
Ստորադաս փոխառություն ԿԲ-ից	2,810,448	2,809,439
Այլ փոխառություն	17,900,579	-
Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	24,768,761	2,809,439

Ստորադաս փոխառությունը տրված է ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից 2010 թ-ի ապրիլի 6-ին, որի մարման ժամկետը սահմանված է 2015 թ-ի ապրիլի 6-ը:

Ընթացիկ տարում Բանկը ներգրավել է ստորադաս երկարաժամկետ փոխառություն և կարճաժամկետ վերականգնվող փոխառություն Բանկի հետ կապակցված Կազմակերպությունից (տես ծանոթագրություն 27):

Հաշվետու ժամականաշրջանում Բանկը չի ունեցել չվճարումներ կամ այլ խախտումներ (2012: ոչինչ):

2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ներգրաված փոխառությունների միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույքը կազմում է 9.97%:

24 Այլ պարտավորություններ

Հազար ՀՀ դրամ

	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Վճարվելիք գումարներ	85,102	77,892
Վճարվելիք գումարներ շահաբաժինների գծով	47,621	196,070
Պարտավորություն անձնակազմի նկատմամբ	213,475	141,156
Ընդամենը այլ ֆինանսական պարտավորություններ	346,198	415,118
Պարտավորություններ հարկերի գծով՝ բացառությամբ շահութահարկի	290,236	266,026
Ապագա ժամանակաշրջանի եկամուտներ	28,092	15,839
	318,328	281,865
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	664,526	696,983

25 Սեփական կապիտալ

2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի գրանցված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը կազմում էր 13,100,700 հազ. դրամ: Համաձայն Բանկի կանոնադրության, բաժնետիրական կապիտալը կազմված է թվով 10,000 սովորական բաժնետոմսերից՝ յուրաքանչյուրը՝ 989,970 դրամ անվանական արժեքով և 10 արտոնյալ հաստատագրված բաժնետոմսերից՝ յուրաքանչյուրը՝ 320,100,000 դրամ անվանական արժեքով:

2013թ. և 2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի բաժնետերերն են.

Հազար ՀՀ դրամ

	2013		2012	
	Վճարված բաժնետիրական կապիտալ	Բաժնեմասը վճարված կապիտալում	Վճարված բաժնետիրական կապիտալ	Բաժնեմասը վճարված կապիտալում
Ռիպատոնոտ Հոլդինգս Լիմիթեդ	13,100,700	100	8,599,700	75.4
Զաքարյան Գագիկ Տիգրանի	-	-	1,400,500	12.3
Պիսկով Գեորգի Իգորի	-	-	1,400,500	12.3
	13,100,700	100	11,400,700	100

2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կողմից հետ գնված բաժնետոմսեր չեն եղել:

Սովորական բաժնետոմսերի բաժնետերերը իրավունք ունեն ստանալու շահաբաժին և մեկ ձայնի իրավունք Բանկի տարեկան և ընդհանուր ժողովներում: Արտոնյալ բաժնետոմսերը ունեն մեկ ձայնի իրավունք միայն Բանկի վերակազմակերպման կամ լուծարման և կանոնադրության մեջ արտոնյալ բաժնետոմսերի սեփականատերերի իրավունքները սահմանափակող որոշումների իրականացման հարցերում և ունեն երաշխավորված տարեկան շահաբաժին:

Արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված շահաբաժինների գումարը 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում է 340,456 հազար դրամ (2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 196,070 հազար դրամ):

Բաշխման ենթակա Բանկի պահուստները սահմանափակվում են կուտակված շահույթով: Բաշխման ոչ ենթակա միջոցները ներկայացված են գլխավոր պահուստով, որը ստեղծված է համաձայն ՀՀ օրենսդրության պահանջների՝ ընդհանուր բանկային ռիսկերը, ներառյալ հնարավոր կորուստները և այլ չնախատեսված ռիսկերը և ծախսերը փոխհատուցելու նպատակով: Պահուստը ստեղծվել է համաձայն Բանկի

կանոնադրության, որը նախատեսում է պահուստի ստեղծում այդ նպատակների համար ոչ պակաս քան հաշվապահական հաշվառման հաշիվներում արտացոլված բաժնետիրական կապիտալի 15 %-ի չափով:

26 Պայմանական պարտավորություններ

Իրավական և հարկային պարտավորություններ

Հայաստանի Հանրապետության հարկային համակարգը կարգավորող օրենսդրական դաշտը աչքի է ընկնում հաճախակի կատարվող փոփոխություններով և լրացումներով: Վերջիններս երբեմն հատակ չեն, հակասական են և պահանջում են մեկնաբանություններ: Շատ դեպքերում, այս կամ այն հարցում տարբեր հարկային և իրավասու մարմիններ ունեն տարբեր մեկնաբանություններ:

Հաճախ հարկային մարմինները ներկայացնում են պահանջներ այնպիսի գործարքների կամ հաշվառման մեթոդների նկատմամբ, որոնց նկատմամբ նախկինում դիտողություններ չեն եղել: Դրա հետևանքով կարող են առաջանալ լրացուցիչ տույժեր և տուգանքներ: Հարկային ստուգումները կարող են ընդգրկել հաշվետու տարվան անմիջապես նախորդող 3 տարի ժամանակաշրջան, սակայն որոշ պայմաններում ստուգումները կարող են ընդգրկել ավելի վաղ ժամանակաշրջաններ:

Դեկլարությունը համոզված է, որ Բանկն իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում, և ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները:

Բանկին ներկայացվող դատական հայցերի առումով Բանկի դեկլարությունը համոզված է, որ դրանց հետևանքով առաջացող պարտավորությունները էական ազդեցություն չեն ունենա Բանկի ֆինանսական վիճակի կամ ապագա գործառնությունների արդյունքների վրա:

Պարտքային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ, երաշխիքներ և այլ ֆինանսական պայմանագրեր

Իր գործունեության ընթացքում Բանկը տրամադրում է իր հաճախորդներին հետհաշվեկշռային ռիսկ պարունակող ֆինանսական գործիքներ: Նշված ֆինանսական գործիքները, որոնք ունեն վարկային ռիսկի տարբեր մակարդակներ, չեն արտացոլվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ:

Դեկտեմբերի 31 դրությամբ անվանական կամ պայմանագրային գումարները հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Չօգտագործված վարկային գծեր	6,285,302	6,795,872
Ակրեդիտիվներ	-	38,516
Տրամադրված երաշխիքներ	1,820,658	1,097,360
Ընդամենը վարկային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ	8,105,960	7,931,748

Պարտավորություններ գործառնական վարձակալության գծով – բանկը որպես վարձակալող

Բանկն իր գործունեությունն ապահովելու նպատակով կնքում է առևտրային վարձակալության պայմանագրեր շենք և տարածքներ վարձակալելու նպատակով:

Գործառնական վարձակալության գծով վճարվելիք ապագա ընդհանուր նվազագույն վարձավճարների կառուցվածքը հետևյալն է.

Հազար ՀՀ դրամ	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Մինչև 1 տարի	741,277	852,647
1-5 տարի	553,584	1,199,043
Ընդամենը պարտավորություններ գործառնական վարձակալության գծով	1,294,861	2,051,690

Կապիտալ բնույթի պարտավորություններ

Կապիտալ բնույթի պարտավորությունների վերաբերյալ տեղեկատվությունը բացահայտված է 18, 19 ծանոթագրություններում:

Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրության ոլորտը գտնվում է զարգացման փուլում, և այլ երկրներին հատուկ բազմաթիվ ապահովագրության ձևաչափեր հիմնականում դեռևս կիրառելի չեն: Բանկը նախատեսում է իր գործունեության դադարեցմանը, ինչպես նաև իր գույքի կամ գործունեության հետ կապված ապահովագրական դեպքերի ժամանակ առաջացող գույքի և շրջակա միջավայրի վնասի՝ երրորդ կողմի նկատմամբ պարտավորությանը վերաբերող մասնակի ապահովագրություն: Քանի դեռ Բանկը չի նախատեսել ամբողջական ապահովագրություն, առկա է ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է ունենալ բացասական ազդեցություն Բանկի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

Սկսած 2005թ. Բանկը հանդիսանում է ավանդների պարտադիր ապահովագրական համակարգի անդամ: Նշված համակարգը գործում է համաձայն ՀՀ օրենսդրության պահանջների և կանոնակարգվում է Ֆիզիկական անձանց բանկային ավանդների հատուցումը երաշխավորելու մասին օրենքով: Ապահովագրությունը մարում է Բանկի պարտավորությունները ֆիզիկական անձանց ավանդների գծով 4,000 հազար դրամ ընդհանուր գումարով (մինչև 2,000 հազար դրամ արտարժույթով ավանդների դեպքում) Բանկի սնանկացման և բանկային արտոնագրի հետ կանչման դեպքում:

27 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Համաձայն ՀՀՍՄ 24 «Կապակցված կողմերի բացահայտում» կողմերը համարվում են կապակցված, եթե նրանցից մեկը կարող է վերահսկել մյուսին կամ նշանակալի ազդեցություն ունենալ մյուսի վրա՝ ֆինանսական և գործառնական որոշումներ կայացնելիս: Ներկայացվող հաշվետվությունների առումով Բանկի կապակցված կողմերն են՝ նրա բաժնետերերը, ղեկավար անձնակազմի անդամները, ինչպես նաև նրանց հետ կապակցված անձիք և նրանց կողմից վերահսկվող կազմակերպությունները:

Բանկի բաժնետեր հանդիսացող ընկերությունը վերահսկվում է ՌԴ գործարարներ Գ. Ջաքարյանի և Գ. Պիսկովի կողմից՝ հավասարաչափ բաժնեմասերով:

Բանկն իր գործունեության ընթացքում ներգրավված է լինում կապակցված կողմերի հետ մի շարք գործարքներում: Այդ գործարքները ներառում են վարկերը, ավանդները և այլն:

Գործարքների ծավալները, մնացորդները տարվա վերջի դրությամբ և տարվա եկամուտ և ծախսերը հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ

	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ		2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	
	Բաժնետերեր	Ղեկավար անձնակազմը	Բաժնետերեր	Ղեկավար անձնակազմը
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն				
<u>Ակտիվներ</u>				
<i>Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ</i>				
Վարկի մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ, համախառն	302,250	135,380	30,746	116,176
Տարվա ընթացքում տրամադրված վարկեր	5,747	880,083	281,577	209,778
Տարվա ընթացքում մարված վարկեր	(8,857)	(493,849)	(10,073)	(190,574)
Վարկի մնացորդը դեկտեմբերի 31 դրությամբ, համախառն	299,140	521,614	302,250	135,380
Արժեզրկումից պահուստ	(2,991)	(5,216)	(3,023)	(1,354)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31 դրությամբ	296,149	516,398	299,227	134,026
<i>Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ</i>				
հունվարի 1-ի դրությամբ	1,573,161	-	775,040	-
Տարվա ընթացքում տրամադրված	228,382,874	-	324,223,952	-
Տարվա ընթացքում մարված	(229,720,379)	-	(323,425,831)	-
դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	235,656	-	1,573,161	-
<i>Պարտավորություններ</i>				
<i>Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ</i>				
հունվարի 1-ի դրությամբ	380,142	-	633,116	-
Տարվա ընթացքում ստացված	8,656,586	-	531,210	-
Տարվա ընթացքում վճարված	(8,722,116)	-	(784,184)	-
դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	314,612	-	380,142	-
<i>Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ</i>				
Ավանդներ 1 հունվարի դրությամբ	81,292	2,293,861	3,025,745	1,503,871
Տարվա ընթացքում ստացված ավանդներ	281,328,674	10,071,663	104,802	27,277,989
Տարվա ընթացքում վճարված ավանդներ	(280,918,950)	(11,645,684)	(3,049,255)	(26,487,999)
Ավանդներ 31 դեկտեմբերի դրությամբ	491,016	719,840	81,292	2,293,861
<i>Փոխառություններ</i>				
Փոխառություններ 1 հունվարի դրությամբ	-	-	-	-
Տարվա ընթացքում ստացված փոխառություններ	65,718,166	-	-	-
Տարվա ընթացքում վճարված փոխառություններ	(43,766,938)	-	-	-
Փոխառություններ 31 դեկտեմբերի դրությամբ	21,951,228	-	-	-
<i>Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն</i>				
Տոկոսային և մանադիպ եկամուտներ	6,440	48,406	39,107	23,210
Տոկոսային և մանադիպ ծախսեր	1,786,481	130,217	21,672	135,120
Վարկային կորուստների ծախս/(հակադարձում)	(32)	3,862	2,717	192
Գործառնական վարձակալության գծով վճարված գումարներ	376,800	-	297,600	-
Ապահովագրության գծով վճարներ	38,997	-	30,845	-

Բանկի հետ կապված անձանց տարվա ընթացքում տրամադրված վարկերը վճարման են ենթակա 1-ից 15 տարիների ընթացքում և դրանց տոկոսադրույքը կազմում է 12-21%:

Դեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումները հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Աշխատավարձ և այլ կարճաժամկետ վճարումներ	786,483	580,438
Հատկացումներ կենսաթոշակային հիմնադրամին	-	18,632
Ընդամենը դեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումներ	786,483	599,070

28 Իրական արժեքի չափումը

Բանկի դեկավարությունը սահմանում է ինչպես իրական արժեքի պարբերաբար չափման քաղաքականությունն ու ընթացակարգերը, ինչպես օրինակ չգնանշվող առևտրային և վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերը, շենքերը, այնպես էլ ոչ պարբերաբար չափման քաղաքականությունն ու ընթացակարգերը, ինչպես օրինակ վաճառքի համար պահվող ակտիվները:

Անկախ գնահատողները ներգրավվում են նշանակալի ակտիվների, մասնավորապես հիմնական միջոցների և բռնագանձված ակտիվների գնահատման մեջ: Անկախ գնահատողների ընդգրկումը յուրաքանչյուր տարի որոշվում է Բանկի դեկավարության կողմից:

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվին Բանկի դեկավարությունը վերլուծում է ակտիվների և պարտավորությունների արժեքների փոփոխությունները, որոնք պետք է վերագնահատվեն համաձայն Բանկի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության: Այս վերլուծությունների համար ճշտվում է հիմնական տվյալները, որոնք կիրառվել են նախորդ գնահատման ժամանակ, համադրելով գնահատման հաշվարկի տեղեկատվությունը պայմանագրերի և այլ համապատասխան փաստաթղթերի հետ: Բանկի դեկավարությունը Բանկի անկախ գնահատողների հետ միասին համեմատում է յուրաքանչյուր ակտիվի և պարտավորության իրական արժեքի յուրաքանչյուր փոփոխությունը համապատասխան արտաքին աղբյուրների հետ, որոշելու համար, թե հիմնավորված է արդյոք տվյալ փոփոխությունը:

Ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները ներկայացվում են համաձայն իրական արժեքի հիերարխիայի: Այս հիերարխիան բաժանում է ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները երեք մակարդակների՝ հիմք ընդունելով դրանց իրական արժեքի չափման ժամանակ օգտագործված գործիքների նշանակալիությունը: Իրական արժեքի հիերարխիան ունի հետևյալ երեք մակարդակները՝

Մակարդակ 1 - նույն ակտիվների և պարտավորությունների գծով ակտիվ շուկաներում գնանշվող գները (չճշգրտված).

Մակարդակ 2- Մակարդակ 1-ում ներառված գնանշվող գներից տարբեր այլ ելակետային տվյալներ, որոնք ակտիվի և պարտավորության համար դիտարկելի են ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ) և թե՛ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող):

Մակարդակ 3 - ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ):

28.1 Իրական արժեքով չչափվող ֆինանսական գործիքներ

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը, որոնք ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չեն չափվել իրենց իրական արժեքով և ըստ մակարդակի վերլուծում է դրանք իրական արժեքի հիերարխիայում, թե իրական արժեքի չափումը որ դասում է դասակարգված:

Հազար ՀՀ դրամ	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ				
	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը իրական արժեք	Ընդամենը հաշվեկշռային արժեք
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	21,118,118	-	21,118,118	21,118,118
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	1,256,997	-	1,256,997	1,256,997
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	-	116,795,259	-	116,795,259	116,795,259
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ					
Ֆինանսական կազմակերպությունների պարտավորություններ	-	1,311,989	-	1,311,989	1,311,989
Հաճախորդների պարտավորություններ	-	105,118,523	-	105,118,523	105,118,523
Փոխառություններ	-	24,768,761	-	24,768,761	24,768,761
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-	346,198	-	346,198	346,198
Հազար ՀՀ դրամ	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ				
	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը իրական արժեք	Ընդամենը հաշվեկշռային արժեք
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	27,844,755	-	27,844,755	27,844,755
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	729,738	-	729,738	729,738
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	-	98,013,073	-	98,013,073	98,013,073
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ					
Ֆինանսական կազմակերպությունների պարտավորություններ	-	3,346,860	-	3,346,860	3,346,860
Հաճախորդների պարտավորություններ	-	112,494,545	-	112,494,545	112,494,545
Փոխառություններ	-	2,809,439	-	2,809,439	2,809,439
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-	415,118	-	415,118	415,118

Պահանջներ և պարտավորություններ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Մեկ ամիս մարման ժամկետ ունեցող ակտիվների և պարտավորությունների համար, հաշվեկշռային արժեքը մոտավոր արտացոլում է իրական արժեքը, քանի որ այս ֆինանսական գործիքների մարման ժամկետները բավականին կարճ են: Մեկ ամսից ավելի մարման ժամկետ ունեցող ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը

սահմանվում է ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի հաշվարկից ելնելով և գեղչվում է տարվա վերջի դրությամբ գործող համապատասխան տոկոսադրույքներով, որոնք հիմնականում համընկնում են գործող տոկոսադրույքներին:

Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ

Փոփոխվող դրույքաչափերով գործիքների իրական արժեքը հավասար է նրանց հաշվեկշռային արժեքին: Այն միջոցների գնահատված իրական արժեքները, որոնք ունեն ֆիքսված տոկոսադրույք, սահմանվում են ելնելով ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի հաշվարկից, որոնք գեղչվում են մասն ապարքային ռիսկ և մարման ժամկետ ունեցող գործիքների ընթացիկ տոկոսադրույքներով: Կիրառվելիք տոկոսադրույքները կախված են վարկառուի վարկային ռիսկից և տատանվում են 9% մինչև 24% տարեկան:

Արժեգրկված վարկերի իրական արժեքը հաշվարկվում է գրավի առարկայի վաճառքից ակնկալվող դրամական հոսքերի հիման վրա: Գրավի առարկայի արժեքը հիմնված է անկախ, մասնագիտական որակավորում ունեցող գույքի գնահատողի իրականացրած գնահատումների վրա:

Այլ փոխառություններ

Ֆիքսված և չգնանշվող տոկոսադրույքներով փոխառությունների գնահատված իրական արժեքը սահմանվում է, ելնելով ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի հաշվարկից, որոնք գեղչվում են մասնատիպ մարման ժամկետ ունեցող նոր ապարքային գործիքների տոկոսադրույքներով:

28.2 Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ

Հազար ՀՀ դրամ

	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ			
	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Զցուցակված արժեթղթեր և պարտատոմսեր	-	5,405,654	-	5,405,654
ԸՆԴԱՄԵՆՆԸ	-	5,405,654	-	5,405,654

Հազար ՀՀ դրամ

	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ			
	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Զցուցակված արժեթղթեր և պարտատոմսեր	-	4,981,958	-	4,981,958
ԸՆԴԱՄԵՆՆԸ	-	4,981,958	-	4,981,958

Իրական արժեքի չափման մեթոդները և գնահատման մեխանիզմը չեն փոփոխվել նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի համեմատությամբ:

Զգնանշվող բաժնեմասային ներդրումներ

Բանկի ներդրումների իրական արժեքը չգնանշվող բաժնեմասային արժեթղթերում չի կարող արժանահավատորեն գնահատվել և հետևաբար դուրս է մնում այս բացահայտումից: Սեփական կապիտալի այս ներդրումների վերաբերյալ լրացուցիչ տեղեկատվության համար տես Ծան. 17-ը:

28.3 Ոչ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի հիերարխիա

Հազար ՀՀ դրամ

	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ			
	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը
ՈՉ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Հիմնական միջոցներ				
Շենքեր	-	-	2,477,022	2,477,022
ԸՆԴԱՄԵՆՆՂ ՈՉ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ	-	-	2,477,022	2,477,022
ԶՈՒՏ ԻՐԱՎԱՆ ԱՐԺԵՔ	-	-	2,477,022	2,477,022

Իրական արժեքի չափումը Մակարդակ 3-րդում

3-րդ մակարդակում դասակարգված Բանկի ոչ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գնահատման մեխանիզմների օգտագործումը հիմնված է այն ելակետային տվյալների վրա, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայի տվյալների վրա: Այս մակարդակում ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները սկզբից մինչև վերջ կարելի է համաձայնեցնել հետևյալ կերպ.

Հազար ՀՀ դրամ

	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	
	Հիմնական միջոցներ	Ընդամենը
ՈՉ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ		
2013թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	2,726,788	2,726,788
Ֆինանսական արդյունքում ճանաչված օգուտ կամ վնաս	(120,003)	(120,003)
Հիմնական միջոցների վերագնահատման ճշտում	(211,901)	(211,901)
Այլ համապարփակ եկամուտում ճանաչված օգուտ կամ վնաս	(52,148)	(52,148)
Առք	134,286	134,286
2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2,477,022	2,477,022
ԶՈՒՏ ԻՐԱՎԱՆ ԱՐԺԵՔ	2,477,022	2,477,022

Բանկի հիմնական գույքային ակտիվների իրական արժեքը հաշվարկվում է գնահատումների հիման վրա՝ իրականացված անկախ, մասնագիտորեն որակավորված գույքի գնահատողների կողմից: Նշանակալի ելակետային տվյալները և ենթադրությունները մշակվում են համաձայն ղեկավարության հետ սերտ խորհրդակցության: Գնահատման գործընթացները և իրական արժեքի փոփոխությունները վերանայվում են տնօրենների խորհրդի և վերստուգիչ հանձնաժողովի կողմից յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվին:

Գնահատումը իրականացվել է կիրառելով համեմատական մոտեցումը, որն արտացոլում է նմանատիպ գույքի վերջին շուկայական գործարքների գները և ներառում է վերոնշյալ հոդին հատուկ գործոնների ճշգրտումներ, այդ թվում հողամասի չափը, գտնվելու վայրը, գրավադրումը և ներկայիս օգտագործումը և այլն:

29 Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում

Իր գործունեության ընթացքում Բանկը ֆինանսական գործիքների հետ իրականացնում է տարբեր գործառնություններ, որոնք կարող են ներկայացվել զուտ արժեքով, եթե գոյություն ունի օրենսդրորեն հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն իրականացնելու հաշվանցում կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

2013 և 2012թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ Բանկը չունի ֆինանսական ակտիվներ և ֆինանսական պարտավորություններ, որոնք ներկայացված են զուտ արժեքով կամ կհաշվանցվեն համաձայն հաշվանցման գլխավոր համաձայնագրի կամ համանման պայմանագրերի:

30 Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետային վերլուծություն

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն ըստ սպասվելիք մարման ժամկետների: Բանկի չզեղչված պայմանագրային պարտավորությունների մասին տեղեկատվությունը ներկայացված է ծանոթագրություն 31.3-ում:

Հազար ՀՀ դրամ

2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	Մինչև 12 ամիս, ենթա- հանրա- գումար	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	12 ամսից ավելի, ենթա- հանրա- գումար	Ընդամենը
ԱԿՏԻՎՆԵՐ								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	21,118,118	-	-	21,118,118	-	-	-	21,118,118
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	616,507	-	330,490	946,997	-	310,000	310,000	1,256,997
Վարկեր և փոխառություններ հաճախորդներին	13,214,987	18,443,103	25,287,194	56,945,284	45,991,905	13,858,070	59,849,975	116,795,259
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ	-	43,618	205,673	249,291	4,152,278	1,016,775	5,169,053	5,418,344
	<u>34,949,612</u>	<u>18,486,721</u>	<u>25,823,357</u>	<u>79,259,690</u>	<u>50,144,183</u>	<u>15,184,845</u>	<u>65,329,028</u>	<u>144,588,718</u>
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	150,269	342,696	155,740	648,705	224,517	438,767	663,284	1,311,989
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	26,673,957	27,652,152	49,677,975	104,004,084	1,038,262	76,177	1,114,439	105,118,523
Փոխառություններ	9,209	17,900,579	1,334	17,911,122	6,857,639	-	6,857,639	24,768,761
Այլ պարտավորություններ	346,198	-	-	346,198	-	-	-	346,198
	<u>27,179,633</u>	<u>45,895,427</u>	<u>49,835,049</u>	<u>122,910,109</u>	<u>8,120,418</u>	<u>514,944</u>	<u>8,635,362</u>	<u>131,545,471</u>
	<u>7,769,979</u>	<u>(27,408,706)</u>	<u>(24,011,692)</u>	<u>(43,650,419)</u>	<u>42,023,765</u>	<u>14,669,901</u>	<u>56,693,666</u>	<u>13,043,247</u>
Զուտ Դիրք								
Կուտակված ճեղքվածք	<u>7,769,979</u>	<u>(19,638,727)</u>	<u>(43,650,419)</u>		<u>(1,626,654)</u>	<u>13,043,247</u>		

Հազար ՀՀ դրամ

2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

	Ցախանց և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	Մինչև 12 ամիս, ենթա- հանրա- գումար	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	12 ամսից ավելի, ենթա- հանրա- գումար	Ընդամենը
ԱԿՏԻՎՆԵՐ								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	27,844,755	-	-	27,844,755	-	-	-	27,844,755
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	-	-	-	-	729,738	729,738	729,738
Վարկեր և փոխառություններ հաճախորդներին	3,547,726	6,480,872	19,491,775	29,520,373	51,543,658	16,949,042	68,492,700	98,013,073
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ	197,726	253,719	103,629	555,074	279,028	4,160,546	4,439,574	4,994,648
	<u>31,590,207</u>	<u>6,734,591</u>	<u>19,595,404</u>	<u>57,920,202</u>	<u>51,822,686</u>	<u>21,839,326</u>	<u>73,662,012</u>	<u>131,582,214</u>
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	1,845,578	352,763	799,393	2,997,734	93,699	255,427	349,126	3,346,860
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	23,722,581	23,603,181	57,719,760	105,045,522	6,795,251	653,772	7,449,023	112,494,545
Փոխառություններ	-	-	-	-	2,809,439	-	2,809,439	2,809,439
Այլ պարտավորություններ	415,118	-	-	415,118	-	-	-	415,118
	<u>25,983,277</u>	<u>23,955,944</u>	<u>58,519,153</u>	<u>108,458,374</u>	<u>9,698,389</u>	<u>909,199</u>	<u>10,607,588</u>	<u>119,065,962</u>
Զուտ Դիրք	<u>5,606,930</u>	<u>(17,221,353)</u>	<u>(38,923,749)</u>	<u>(50,538,172)</u>	<u>42,124,297</u>	<u>20,930,127</u>	<u>63,054,424</u>	<u>12,516,252</u>
Կուտակված ճեղքվածք	<u>5,606,930</u>	<u>(11,614,423)</u>	<u>(50,538,172)</u>		<u>(8,413,875)</u>	<u>12,516,252</u>		

31 Ռիսկի կառավարում

Բանկային գործունեությանը բնորոշ է ֆինանսական ռիսկերի բազմազանություն և այդ գործունեությունը ենթադրում է ռիսկերի որոշակի աստիճանի և համադրությունների վերլուծություն, գնահատում, ընդունում և կառավարում:

Ռիսկերի կառավարումը Բանկն իրականացնում է բացահայտման, գնահատման և մոնիթորինգի մշտական գործընթացների, ինչպես նաև ռիսկերի սահմանաչափերի հաստատման և ներքին վերահսկողության այլ միջոցառումների միջոցով: Ռիսկերի կառավարման գործընթացը էական նշանակություն ունի Բանկի շահութաբերության կայունության ապահովման գործում, և Բանկի յուրաքանչյուր աշխատակից պատասխանատվություն է կրում իր պարտականությունների հետ կապված ռիսկերի առաջացման համար: Բանկի գործունեությունը ենթարկվում է պարտքային, իրացվելիության ռիսկերի և շուկայական ռիսկի, որն իր հերթին բաժանվում է առևտրային և ոչ առևտրային գործառնությունների հետ կապված շուկայական ռիսկի: Բանկը նաև ենթարկվում է գործառնական ռիսկերի:

Ռիսկերի անկախ կառավարման գործընթացը չի ներառում գործարար ռիսկերը, ինչպիսիք են միջավայրի փոփոխությունները, տեխնոլոգիաների և տնտեսության փոփոխությունները: Դրանք կառավարվում են Բանկի կողմից ռազմավարական պլանավորման գործընթացում:

Բանկի Խորհուրդ

Խորհուրդը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման ընդհանուր վերահսկողության, ռազմավարության հաստատման և ռիսկերի կառավարման սկզբունքների հաստատման համար:

Բանկի Վարչություն

Վարչությունը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման գործընթացների ներդրման և վերահսկման համար:

Ռիսկերի կառավարման տնօրինություն

Ռիսկերի կառավարման տնօրինությունը պատասխանատու է ռիսկերի գործընթացների իրականացման և կառավարման սկզբունքների վերահսկման, քաղաքականության և Բանկի ռիսկի սահմանաչափերի համար, ապահովում է ռիսկերի գնահատման և հաշվետվության համակարգում ամբողջական տեղեկատվության հավաքագրումը:

Բանկի Ֆինանսական տնօրինություն

Բանկի ֆինանսական տնօրինությունը պատասխանատու է Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման համար: Ֆինանսական տնօրինությունը պատասխանատվություն է կրում նաև Բանկի իրացվելիության ռիսկի և ֆինանսավորման ռիսկի համար:

Ներքին աուդիտ

Բանկի կողմից իրականացվող ռիսկի կառավարման գործընթացը յուրաքանչյուր տարի աուդիտի է ենթարկվում ներքին աուդիտի բաժնի կողմից, որը ստուգում է ինչպես ընթացակարգերի ամբողջականությունը, այնպես էլ Բանկի գործունեության համապատասխանությունը ընթացակարգերին: Ներքին աուդիտի բաժինը անցկացված ստուգումների արդյունքները քննարկում է ղեկավարության հետ և իր եզրակացություններն ու առաջարկները ներկայացնում է Աուդիտի կոմիտե:

Ռիսկի գնահատման և ռիսկերի ներկայացման համակարգեր

Բանկը նաև մոդելավորում է «վատագույն դեպքերը», որոնք տեղ կունենան հավանական քվացող դեպքերի առաջացման ժամանակ:

Ռիսկերի մոնիթորինգը և կառավարումը հիմնականում հիմնված է Բանկի կողմից սահմանված ռիսկերի սահմանաչափերի վրա: Այս սահմանաչափերը արտացոլում են Բանկի գործարար ռազմավարությունը և շուկայական պայմանները, որոնցում գործում է Բանկը, ինչպես նաև Բանկի համար ընդունելի ռիսկի մակարդակը, որը Բանկը պատրաստ է ընդունել, ընդ որում հատուկ ուշադրություն է դարձվում առանձին բնագավառների վրա: Բացի դրանից, Բանկը վերահսկում և գնահատում է իր ընդհանուր կարողությունը կրել ռիսկեր՝ կապված բոլոր տեսակի ռիսկերի և գործառնությունների համապարփակ դիրքերի հետ:

Ռիսկի նվազեցում

Բանկը ռիսկերի կառավարման շրջանակներում կիրառում է ածանցյալ և այլ գործիքներ դիրքերի կառավարման համար, որոնք առաջանում են տոկոսադրույքների, տարադրամների, բաժնետոմսերի արժեքի փոփոխության ռիսկի, վարկային ռիսկի ինչպես նաև ըստ նախատեսված գործարքների դիրքերի փոփոխությունների հետևանքով:

Ռիսկի չափազանց կենտրոնացումներից խուսափելու համար, Բանկի քաղաքականությունը և գործընթացները ներառում են հատուկ սկզբունքներ, ուղղված բազմաբնույթ պորտֆելի պահպանմանը: Իրականացվում է կառավարում ռիսկի սահմանված կենտրոնացումներով:

31.1 Պարտքային ռիսկ

Բանկի գործունեությունը ենթարկվում է պարտքային ռիսկի՝ կապված վարկառուի կողմից պարտավորության չկատարելու հետ, որը Բանկին կորուստներ կարող է պատճառել: Պարտքային ռիսկը Բանկի կարևորագույն ռիսկն է, այդ պատճառով էլ Բանկն այն առանձնակի ուշադրությամբ է վերահսկում: Պարտքային ռիսկը կապված է հիմնականում վարկային գործառնությունների հետ, որոնք հանգեցնում են վարկերի և փոխատվությունների տրամադրմանը և ներդրումային գործունեության հետ, որոնք Բանկի ակտիվների պորտֆելի մեջ ավելացնում են պարտքային արժեթղթեր և այլ պարտքային գործիքներ: Ռիսկն առկա է նաև արտհաշվեկշռային ֆինանսական գործիքներում, ինչպիսիք են վարկային պարտավորությունները: Պարտքային ռիսկի կառավարումը և վերահսկողությունը իրականացվում է Ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից և հաշվետվությունները պարբերաբար ներկայացվում են Բանկի Խորհրդին և վարչությանը:

Բանկի ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը լավագույնս ներկայացնում է նրանց պարտքային ռիսկի առավելագույն ենթարկվածությունը՝ առանց հաշվի առնելու պահվող գրավը կամ պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցները:

31.1.1 Աշխարհագրական սեգմենտներ

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի՝ պարտքային ռիսկերի կենտրոնացումները հաշվեկշռային արժեքներով՝ դասակարգված ըստ աշխարհագրական սեգմենտների:

Հազար ՀՀ դրամ

	ՀՀ	ՏՀԶԿ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	17,853,436	3,024,651	240,031	21,118,118
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	370,846	555,661	330,490	1,256,997
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	115,041,153	-	1,754,106	116,795,259
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ	5,418,344	-	-	5,418,344
2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	138,683,779	3,580,312	2,324,627	144,588,718
2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	125,800,639	2,333,483	3,448,092	131,582,214

Ակտիվները դասակարգվում են, հիմք ընդունելով այն երկիրը, որտեղ գործընկեր կողմը գրանցված է:

Արդյունաբերության ճյուղեր

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի՝ պարտքային ռիսկերի կենտրոնացումները հաշվեկշռային արժեքներով՝ դասակարգված ըստ տնտեսության ճյուղերի.

Հազար ՀՀ դրամ	Ֆինանսական կազմակերպություններ	Արդյունաբերություն	Գյուղատնտեսություն	Շինարարություն	Տրանսպորտ	Առևտուր	Սպասարկում	Սպառողական	Հիփոթեք	Այլ	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	21,118,118	-	-	-	-	-	-	-	-	-	21,118,118
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	1,256,997	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,256,997
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	11,739,290	770,145	5,004,116	3,683,173	25,947,360	9,384,733	37,645,679	13,991,638	8,629,125	116,795,259
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ	5,418,344	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5,418,344
2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	27,793,459	11,739,290	770,145	5,004,116	3,683,173	25,947,360	9,384,733	37,645,679	13,991,638	8,629,125	144,588,718
2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	33,569,141	14,555,894	517,183	3,720,616	4,973,856	23,367,100	6,369,668	21,522,443	12,987,469	9,998,844	131,582,214

31.1.2 Ռիսկի սահմանաչափերի վերահսկողություն և զսպողական քաղաքականություն

Բանկը կարգավորում է պարտքային ռիսկի մակարդակները՝ մեկ փոխառուի կամ փոխառուների խմբի, ինչպես նաև վարկավորման ճյուղային կամ աշխարհագրական սեգմենտների գծով ընդունելի ռիսկի գումարների սահմանաչափեր սահմանելով:

Նման ռիսկերը պարբերաբար վերահսկվում են և դրանց կառավարումը ենթակա է վերանայման տարեկան կամ ավելի հաճախակի կտրվածքով: Ըստ ապրանքների, արդյունաբերության ճյուղերի և երկրների պարտքային ռիսկի սահմանաչափերը հաստատվում են եռամսյակային կտրվածքով Բանկի Խորհրդի կողմից:

Մեկ վարկառուի գծով պարտքային ռիսկի չափը, ներառյալ բանկերը և ֆինանսական կազմակերպությունները, ավելի սահմանափակված է Բանկի Խորհրդի կողմից սահմանված լրացուցիչ սահմանաչափերով հաշվեկշռային և հետհաշվեկշռային ռիսկերի համար, ինչպես նաև օրական սահմանաչափերով կապված առևտրային գործարքների հետ, ինչպիսիք են արտարժույթային ֆորվարդի պայմանագրերը: Ընթացիկ ռիսկերի ենթարկվելու սահմանաչափերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով:

Պարտքային ռիսկը նաև կառավարվում է վարկառուների և պոտենցիալ վարկառուների՝ մայր գումարի և տոկոսների վճարման կարողությունը պարբերաբար վերլուծելով և անհրաժեշտության դեպքում վարկի տրամադրման սահմանաչափերը փոխելով:

Ստորև ներկայացված են հատուկ հսկողության և զսպողական մի քանի այլ միջոցներ:

Գրավ

Բանկը կիրառում է բազմաթիվ միջոցներ պարտքային ռիսկը զսպելու համար: Համընդհանուր գործելակերպ է հանդիսանում և հիմնական միջոցներից մեկն է համարվում տրամադրված դրամական միջոցների դիմաց գրավ վերցնելը: Բանկը կանոններ է սահմանում գրավի հատուկ տեսակների ընդունելի լինելու կամ ռիսկերի զսպման վերաբերյալ: Վարկերի և փոխատվությունների համար գրավի հիմնական տեսակներն են.

- Հիպոթեքային պայմանագրերով գրավադրվող անշարժ գույքը,
- Ֆիզիկական անձանց շարժական գույք,
- Կազմակերպությունների գործառնական ակտիվները՝ շենքերը, այլ հիմնական միջոցները, պաշարները,
- Ֆինանսական գործիքները՝ պարտքային և բաժնային արժեթղթերը:

Կորպորատիվ կազմակերպությունների երկարաժամկետ ֆինանսավորումը և վարկավորումը հիմնականում ապահովվում են, ֆիզիկական անձանց գծով վերաձևակերպվող վարկային գծերը հիմնականում չեն ապահովվում: Ի լրումն, պարտքային կորուստը նվազագույնի հասցնելու համար Բանկը վարկառուից լրացուցիչ երաշխիքներ է պահանջում, հենց որ համապատասխան անհատական վարկերի և փոխատվությունների արժեգրկման հատկանիշներ են նկատվում:

Վարկեր և փոխատվություններից տարբեր ֆինանսական ակտիվներ ապահովող գրավները որոշվում են ֆինանսական գործիքի բնույթով: Պարտատոմսերը և այլ պարտքային արժեթղթերը հիմնականում չեն ապահովվում:

Վարկային պորտֆելի վերլուծությունն ըստ ապահովվածության.

Հազար ՀՀ դրամ	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Անշարժ գույք	80,680,096	76,850,372
Շարժական գույք	4,234,573	3,218,131
Շրջանառության մեջ գտնվող ապրանքներ	1,023,981	607,004
Երաշխավորություններ	7,904,284	3,720,546
Դրամական միջոցներ	5,516,603	4,097,246
Կառավարության կողմից տրամադրված երաշխիքներ	-	242,978
Կենցաղային տեխնիկա	7,650,503	4,152,349
Առանց ապահովվածության	12,265,837	7,391,956
Ընդամենը վարկեր և փոխատվություններ (համախառն)	119,275,877	100,280,582

Վերը նշված աղյուսակում ներկայացված արժեքները վարկերի հաշվեկշռային արժեքներն են, և պարտադիր չէ ներկայացնեն գրավների իրական արժեքը: Գրավների շուկայական արժեքների գնահատումները հիմնված են գրավի գնահատման վրա ըստ տրամադրված վարկերի ամսաթվի: Հիմնականում դրանք չեն թարմացվում մինչև վարկերը չգնահատվեն, որպես անհատապես արժեգրկված:

Պարտքային ռիսկ պարունակող պայմանական պարտավորություններ

Այս գործիքների հիմնական նպատակը անհրաժեշտության դեպքում հաճախորդներին միջոցներ տրամադրելն է: Երաշխիքները և ակրեդիտիվները ենթակա են նույն վարկային ռիսկին, ինչ վարկերը: Ապրանքային և թղթային ակրեդիտիվները՝ Բանկի գրավոր հավաստումներն են հաճախորդների անունից, որոնք թույլ են տալիս երրորդ անձանց գումարներ ստանալ բանկից հատուկ պայմանների կատարման դեպքում, ապահովված

են դրանց հետ կապված ապրանքների առաքմամբ և հետևաբար դրանք ավելի ապահով են, քան ուղղակի տրամադրվող վարկերը:

Վարկի տրամադրման պայմանական պարտավորություններն իրենցից ներկայացնում են վարկային գծերի չօգտագործած մասերը:

Այս դեպքում, հնարավոր կորուստների գումարը, որ Բանկը կարող է կրել, հավասար է չօգտագործված վարկային գծերի գումարին:

Սակայն հնարավոր վնասի իրական գումարն ավելի փոքր է, քան չօգտագործված վարկային գծերի ընդհանուր գումարը, քանի որ վարկային պարտավորությունները տրամադրվում են վարկառուների կողմից վարկերի տրամադրման որոշակի ստանդարտների պահպանման դեպքում: Բանկը հետևում է պարտավորությունների մարման ժամկետներին, քանի որ երկարաժամկետ պարտավորությունները պարունակում են ավելի բարձր վարկային ռիսկ, քան կարճաժամկետ պարտավորությունները:

31.1.3 Արժեզրկում և պահուստավորման քաղաքականություն

Վարկերի արժեզրկման գնահատման հիմնական հատկանիշներն են մայր գումարի կամ տոկոսների վճարումների ուշացումները, վարկառուների դրամական հոսքերի հետ կապված դժվարությունները, վարկային ռեյտինգների նվազումները, պայմանագրերի նախնական պայմանների խախտումները: Բանկը արժեզրկման գնահատումը կատարում է անհատապես և խմբային եղանակով:

Արժեզրկման անհատական գնահատում

Բանկը որոշում է յուրաքանչյուր անհատապես նշանակալի վարկի կամ փոխատվության համապատասխան պահուստի չափը անհատական հիմքով: Պահուստի գումարի որոշման ժամանակ հաշվի առնվող գործոններից են վարկառուի բիզնես ծրագրի վստահելիությունը, ֆինանսական դժվարությունները հաղթահարելու կարողությունը, ծրագրված հասույթները և սպասվող շահաբաժինների վճարումները անվճարումնակության դեպքում, այլ ֆինանսական օգնության հնարավորությունը, գրավի իրացվելի արժեքը, սպասվող դրամական հոսքերի ժամկետները: Արժեզրկումից կորուստները գնահատվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, եթե չկանխատեսված հանգամանքները չեն պահանջում հատուկ ուշադրություն:

Արժեզրկման խմբային գնահատում

Խմբային գնահատումը կատարվում է ոչ նշանակալի վարկերի գծով (ներառյալ կրեդիտ քարտերը, հիպոթեքները և չապահովված սպառողական վարկերը), ինչպես նաև անհատապես նշանակալի վարկերի և փոխատվությունների գծով, որոնց համար դեռ չկան արժեզրկման ակնհայտ հատկանիշներ: Արժեզրկումից կորուստները գնահատվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսվա դրությամբ՝ դասակարգված յուրաքանչյուր խմբի համար առանձին:

Խմբային գնահատումը հաշվի է առնում այն արժեզրկման գումարը, որը հնարավոր է առաջանա պորտֆելում, նույնիսկ եթե անհատական գնահատման մեջ արժեզրկման օբյեկտիվ վկայություն չկա: Արժեզրկման կորուստները գնահատվում են հաշվի առնելով հետևյալ տեղեկատվությունը՝ պորտֆելում կորուստների պատմությունը, ընթացիկ տնտեսական իրավիճակը, կորուստն առաջանալու և անհատապես բացահայտվելու մոտավոր ժամկետը, արժեզրկման դեպքում սպասվող վճարումները:

Ֆինանսական երաշխիքների և ակրեդիտիվների արժեզրկման գնահատումը և պահուստավորումն իրականացվում է նույն կերպ՝ ինչ վարկերինը:

Չարժեզրկված, ոչ ժամկետանց վարկեր և փոխատվություններ

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է չարժեզրկված և ոչ ժամկետանց վարկերի որակը՝ հիմնված կորուստների պատմության վրա:

Հազար ՀՀ դրամ

	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ		
Արդյունաբերություն	3.6%	3%
Գյուղատնտեսություն	5.5%	-
Շինարարություն	1.7%	1.1%
Տրանսպորտ	0.5%	2.5%
Առևտուր	-	-
Սպասարկում	1.2%	1.3%
Սպառողական	1%	1.4%
Հիփոթեքային	0.7%	0.7%

Պարտքային ռիսկ պարունակող այլ ֆինանսական ակտիվների գծով 2013 և 2012թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը կորուստներ չի ունեցել:

Ժամկետանց, բայց չարժեզրկված վարկեր

Ժամկետանց են համարվում այն վարկերը և փոխատվությունները, որոնց գծով առկա են մի քանի օրյա չվճարումներ: Ժամկետանց վարկերի հիմնական մասն արժեզրկված չեն:

Ժամկետանց, բայց չարժեզրկված վարկերի ժամկետանց օրերի վերլուծությունն ըստ դասերի ներկայացվում է հետևյալ աղյուսակում.

Հազար ՀՀ դրամ

	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ				
	Մինչև 30 օր	31 –ից 60 օր	61 –ից 90 օր	91 օրից ավել	Ընդամենը
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ					
Արդյունաբերություն	71,569	10,492	1,934	4,989,310	5,073,305
Գյուղատնտեսություն	6,166	1,100	14,240	12,888	34,394
Շինարարություն	40,261	6,480	-	131,231	177,972
Տրանսպորտ և կապ	122,698	16,905	-	2,413,081	2,552,684
Առևտուր	515,069	77,062	179,032	449,344	1,220,507
Սպասարկում	68,688	2,929,230	27,018	1,100	3,026,036
Սպառողական	312,856	239,606	60,873	395,606	1,008,941
Հիփոթեքային	176,437	335,009	72,434	132,282	716,162
Այլ	117,683	6,766	8,670	32,107	165,226
Ընդամենը	1,431,427	3,622,650	364,201	8,556,949	13,975,227

Հազար ՀՀ դրամ	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ				
	Մինչև 30 օր	31 –ից 60 օր	61 –ից 90 օր	91 օրից ավել	Ընդամենը
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ					
Արդյունաբերություն	72,512	102,077	36,263	498,607	709,459
Շինարարություն	123,094	4,679	-	-	127,773
Տրանսպորտ և կապ	16,692	-	-	330,724	347,416
Առևտուր	122,842	27,027	193,350	118,195	461,414
Սպասարկում	122,795	10,300	10,562	2,129,202	2,272,859
Սպառողական	141,275	37,630	51,685	122,386	352,976
Հիփոթեքային	151,944	117,915	6,194	51,041	327,094
Այլ	567,066	2,512	-	-	569,578
Ընդամենը	1,318,220	302,140	298,054	3,250,155	5,168,569

31.2 Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերը կամ իրական արժեքը կտատանվի այնպիսի շուկայական փոփոխականների պատճառով, ինչպիսիք են տոկոսադրույքները և արտարժույթի փոխարժեքները: Բանկը տարանջատում է շուկայական ռիսկերը առևտրային և ոչ առևտրային պորտֆելների: Ոչ առևտրային պորտֆելը կառավարվում և վերահսկվում է զգայունության վերլուծությունների օգնությամբ: Արտարժույթների կենտրոնացումներից բացի, Բանկը չունի շուկայական ռիսկի զգալի այլ կենտրոնացումներ:

31.2.1 Շուկայական ռիսկ – Ոչ առևտրային

Տոկոսադրույթի ռիսկ

Տոկոսադրույթի ռիսկը ծագում է այն հավանականությունից, որ տոկոսադրույքների փոփոխություններն ուղղակիորեն կազդեն Բանկի ֆինանսական գործիքների հետ կապված դրամական միջոցների հոսքի և նրանց իրական արժեքի վրա: Բանկի Խորհուրդը սահմանել է որոշված ժամկետների համար տոկոսադրույքների ճեղքվածքների չափ: Դիրքերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով:

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս Բանկի ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զգայունությունը տոկոսադրույքների հնարավոր փոփոխությունների նկատմամբ՝ այլ փոփոխականները հաստատում մնալու պայմանով:

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զգայունությունը տոկոսադրույքներում ենթադրվող փոփոխությունների ազդեցությունն է մեկ տարվա զուտ տոկոսային եկամուտի վրա՝ 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաշվեկշռում հաշվառվող տատանվող տոկոսադրույքով ոչ առևտրային ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով: Կապիտալի զգայունությունը հաշվարկվում է վերագնահատելով վաճառքի համար մատչելի հաստատում տոկոսադրույքով ակտիվները 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ հիմք ընդունելով տոկոսադրույքների ենթադրվող փոփոխությունները:

Կապիտալի զգայունությունը վերլուծվում է ըստ ակտիվի իրացման ժամկետների: Կապտիալ ընդհանուր զգայունությունը հիմնված է այն ենթադրության վրա, որ եկամտաբերության կորում կան զուգահեռ փոփոխություններ, մինչդեռ ըստ ժամկետների վերլուծությունը ցույց է տալիս զգայունությունը ոչ զուգահեռ փոփոխությունների նկատմամբ:

Հազար ՀՀ դրամ

2013թ. դեկտեմբերի 31-ի
դրությամբ

Արտարժույթ	Փոփոխություններ հիմնական տոկոսադրույքներում	Զուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն	Կապտիալի զգայունություն				Ընդամենը
			Մինչև 6 ամիս	6 ամսից 1 տարի	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	
ՀՀ դրամ	+ 1			(354)	(134,083)	(67,934)	(202,371)
ՀՀ դրամ	(1)			359	139,732	75,559	215,650

Հազար ՀՀ դրամ

2012թ. դեկտեմբերի 31-ի
դրությամբ

Արտարժույթ	Փոփոխություններ հիմնական տոկոսադրույքներում	Զուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն	Կապտիալի զգայունություն				Ընդամենը
			Մինչև 6 ամիս	6 ամսից 1 տարի	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	
ՀՀ դրամ	+ 1	-	(361)	(557)	(895)	(168,675)	(170,488)
ՀՀ դրամ	(1)	-	364	564	918	179,658	181,504

Արտարժույթի ռիսկ

Արտարժույթի ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների արժեքը կտատանվի արտարժույթի փոխարժեքներում փոփոխությունների հետևանքով: Տնօրենների Խորհուրդը սահմանել է սահմանաչափեր արտարժույթային ռիսկերի համար: Դիրքերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով:

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս այն արտարժույթները, որոնք կարող են ազդել 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի ոչ առևտրային դրամային ակտիվների և պարտավորությունների և դրանց կանխատեսված դրամական հոսքերի վրա: Վերլուծությունը հաշվարկում է արտարժույթի ՀՀ դրամի նկատմամբ հնարավոր տատանումների ազդեցությունը, այլ փոփոխականները հաստատուն մնալու պայմանով, ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության վրա (կապված արտարժույթի նկատմամբ զգայուն ոչ առևտրային դրամային ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխմամբ): Աղյուսակում հանդիպող բացասական արժեքը արտացոլում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում կամ կապիտալում պոտենցիալ զուտ նվազում, մինչդեռ դրական արժեքը ցույց է տալիս պոտենցիալ զուտ աճ:

Հազար ՀՀ դրամ	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ		2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	
	Փոփոխություն արտարժույթի փոխարժեքում, տոկոս	Ազդեցությունը շահույթի վրա մինչև հարկումը	Փոփոխություն արտարժույթի փոխարժեքում, տոկոս	Ազդեցությունը շահույթի վրա մինչև հարկումը
ԱՄՆ դոլար	3	(17,371)	3	(7,374)
Եվրո	1	(477)	(0.1)	17

Բանկի արտարժույթի ռիսկի վերլուծությունն ըստ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ունի հետևյալ տեսքը.

Հազար ՀՀ դրամ

	ՀՀ դրամ	Ազատ փոխարկելի արժույթ	Ոչ փոխարկելի արժույթ	Ընդամենը
ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	11,927,543	8,530,309	660,266	21,118,118
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	310,000	946,997	-	1,256,997
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	42,035,894	74,496,831	262,534	116,795,259
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ	5,418,344	-	-	5,418,344
	59,691,781	83,974,137	922,800	144,588,718
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	1,125,582	183,018	3,389	1,311,989
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	39,364,231	64,903,818	850,474	105,118,523
Փոխառություններ	2,810,448	21,958,313	-	24,768,761
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	346,198	-	-	346,198
	43,646,459	87,045,149	853,863	131,545,471
Զուտ դիրք 2013 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	16,045,322	(3,071,012)	68,937	13,043,247
Վարկային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ 2013թ. դեկտեմբերի 31-ին	3,877,347	4,228,613	-	8,105,960
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	50,873,989	79,271,011	1,437,214	131,582,214
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	40,055,798	78,017,769	992,395	119,065,962
Զուտ դիրք 2012 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	10,818,191	1,253,242	444,819	12,516,252
Վարկային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ 2012 թ. դեկտեմբերի 31-ին	2,965,292	4,931,954	34,502	7,931,748

Ազատ փոխարկելի արտարժույթը հիմնականում ներկայացնում է ԱՄՆ դոլարը, բայց ներառում է նաև ՏՀԶԿ-ի երկրների արժույթները: Ոչ փոխարկելի գումարները վերաբերվում են ԱՊՀ երկրների արժույթներին, բացառությամբ Հայաստանի Հանրապետությանը:

31.3 Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը կապված է Բանկի ֆինանսական պարտավորությունները ժամանակին մարելու կարողությամբ: Նորմալ և սթրեսային իրավիճակներում: Այս ռիսկի գսպման նպատակով Բանկը ներգրավում է լրացուցիչ ֆինանսական միջոցներ, ի լրումն իր հիմնական ավանդային բազայի, կառավարում է ակտիվները հաշվի առնելով իրացվելիության ռիսկը և վերլուծում է ապագա դրամական հոսքերը և իրացվելիությունը օրական կտրվածքով: Սա ներառում է նաև սպասվելիք դրամական հոսքերի գնահատումները և բարձր իրացվելի ապահովվածության հասանելիությունը, որն անհրաժեշտության դեպքում կարող է օգտագործվել լրացուցիչ ֆինանսավորում ստանալու նպատակով:

Բանկը պահում է բարձր իրացվելի և ապակենտրոնացված ակտիվների պորտֆել, որը կարող է հեշտությամբ կանխիկացվել դրամական հոսքերի չկանխատեսված ընդհատման դեպքում: Բանկն ունի նաև ապահով վարկային գծեր, որ նա կարող է օգտագործել իրացվելիության կարիքները բավարարելու համար: Բացի այդ Բանկը ՀՀ կենտրոնական բանկում պահում է իր որոշ դրամով պարտավորությունների 4%-ի և որոշ արտարժույթով պարտավորությունների 12%-ի չափով պահուստավորման գումար (տես

ծանոթագրություն 14-ը): Իրացվելիության դիրքը գնահատվում և կառավարվում է տարբեր սցենարների դեպքում, հաշվի առնելով սթրես գործոնները կապված շուկայի հետ ընդհանրապես և Բանկի հետ մասնավորապես:

Բանկի իրացվելիության կառավարումը պահանջում է հաշվի առնել իրացվելի ակտիվների այն մակարդակը, որն անհրաժեշտ է պարտավորությունները մարելու համար ըստ ժամկետների, ապահովել ֆինանսավորման տարբեր աղբյուրների հնարավորությունը, ֆինանսավորման արտակարգ պլանի առկայությունը և վերահսկել հաշվեկշռային իրացվելիության նորմատիվները կանոնակարգային պահանջներին համապատասխան: Բանկը հաշվարկում է իրացվելիության ցուցանիշները ՀՀ կենտրոնական բանկի պահանջներին համապատասխան:

Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ցուցանիշները հետևյալն են.	Աուդիտ չարված	
	2013, %	2012, %
Ն21- Ընդհանուր իրացվելիություն (Բարձր իրացվելի ակտիվներ/ Ընդհանուր ակտիվներ)	20.12	26.17
Ն22- Ընթացիկ իրացվելիություն (Բարձր իրացվելի ակտիվներ/ցպահանջ պարտավորություններ)	249.77	221.99

Ստորև ներկայացվում է 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի չգեղջված ֆինանսական պարտավորությունների բաշխումը՝ հաշվեկշռի ամսաթվից մինչև պայմանագրերում նշված մարմանը մնացած ժամկետների համաձայն: Տես ծանոթագրություն 29-ը այս պարտավորությունների մարման սպասվելիք ժամկետների համար: Ցպահանջ վճարումները դասակարգված են այն ենթադրությամբ, որ վճարումը կպահանջվի անմիջապես: Սակայն Բանկի ղեկավարությունը կարծում է, որ շատ հաճախորդներ անմիջապես վճարում չեն պահանջի, և աղյուսակը չի արտացոլում սպասվող դրամական հոսքերը Բանկի կողմից ավանդների պահպանման պատմությամբ:

Հազար ՀՀ դրամ	2013թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ					
	Ցպահանջ կամ մեկ ամսից քիչ	1 – 3 ամիս	3 – 12 ամիս	1-5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը
Ֆինանսական պարտավորություններ						
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	151,485	356,619	184,494	363,234	659,648	1,715,480
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	27,145,744	48,362,755	54,847,306	5,327,536	1,561,460	137,244,801
Փոխառություններ	17,842	17,934,537	645,044	8,731,571		27,328,994
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	346,198	-	-	-	-	346,198
Ընդամենը չգեղջված ֆինանսական պարտավորություններ	27,661,269	66,653,911	55,676,844	14,422,341	2,221,108	166,635,473
Վարկային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ	591,744	404,343	3,673,917	1,879,857	1,556,099	8,105,960

Հազար ՀՀ դրամ	2012թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ					
	Ցպահանջ կամ մեկ ամսից քիչ	1 - 3 ամիս	3 - 12 ամիս	1-5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը
Ֆինանսական պարտավորություններ						
Պարտավորություններ Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	1,869,175	359,523	810,213	57,314	559,401	3,655,626
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	25,529,130	24,206,799	60,871,766	9,717,461	845,006	121,170,162
Փոխառություններ	17,506	35,012	210,075	3,063,594	-	3,326,187
Այլ պարտավորություններ	415,118	-	-	-	-	415,118
Ընդամենը չզեղչված ֆինանսական պարտավորություններ	<u>27,830,929</u>	<u>24,601,334</u>	<u>61,892,054</u>	<u>12,838,369</u>	<u>1,404,407</u>	<u>128,567,093</u>
Վարկային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ	<u>1,150,551</u>	<u>519,958</u>	<u>2,023,946</u>	<u>4,237,293</u>	<u>-</u>	<u>7,931,748</u>

Բանկի մոտ առկա է էական բացասական կուտակային իրացվելիության ճեղքվածք մինչև մեկ տարվա կտրվածքով: Տես ծանոթագրություն 30-ը: Դա այն բանի հետևանք է, որ 2013թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի հիմնական ֆինանսավորման աղբյուր են հանդիսանում մինչև մեկ տարվա մարման ժամկետ ունեցող ավանդները: Բանկի ղեկավարությունը կարծում է, որ չնայած մինչև մեկ տարվա մարման ժամկետ ունեցող ավանդները էական կշիռ են կազմում, վերջին տարիներին ձևավորված փորձը ցույց է տալիս, որ նշված ավանդները հանդիսանում են կայուն և երկարատև ֆինանսավորման աղբյուր:

32 Կապիտալի համարժեքություն

Բանկը պահպանում է ակտիվ կառավարվող կապիտալի կառուցվածք բանկային գործունեությանը բնորոշ ռիսկերը ծածկելու համար: Բանկի կապիտալի համարժեքությունն այլ միջոցների հետ մեկտեղ վերահսկվում է նաև օգտագործելով 1988թ. Բանկային Վերահսկողություն Բազելյան Հանձնաժողովի, ինչպես նաև ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հաստատված կանոնները և նորմատիվները:

Բանկի կապիտալի կառավարման առաջնային նպատակներն են համոզվել, որ Բանկի կապիտալը համապատասխանում է հաստատված պահանջներին, և որ Բանկը պահպանում է ամուր վարկային վարկանիշ և առողջ կապիտալի ցուցանիշներ՝ իր գործունեությունը ամրապնդելու և բաժնետերերի շահույթը առավելագույնի հասցնելու համար:

Բանկը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը և իրականացնում համապատասխան ճշգրտումները տնտեսական պայմանների և իր գործունեության ռիսկերի փոփոխությանը համապատասխան: Կապիտալի կառուցվածքը պահպանելու կամ փոփոխելու համար Բանկը կարող է փոփոխել բաժնետերերին վճարվող շահաբաժինների գումարը, կապիտալը վերադարձնել բաժնետերերին կամ բաժնետոմսեր թողարկել: Նախորդ տարիների համեմատ նպատակներում, քաղաքականությունում և գործընթացներում փոփոխություններ չեն եղել:

ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից ընդհանուր կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը սահմանվում է 12%:

Ընդհանուր կապիտալը կազմված է հիմնական կապիտալից, որը ներառում է բաժնետիրական կապիտալը, չբաշխված շահույթը, այդ թվում ընթացիկ տարվա շահույթը, գլխավոր պահուստը: Ընդհանուր կապիտալը հաշվարկվում է ՀՀ կենտրոնական բանկի և ՀՀ հաշվապահական ստանդարտների պահանջներին համապատասխան: Կապիտալի մեկ այլ բաղադրիչ է լրացուցիչ կապիտալը, որը ընդգրկում է վերագնահատման պահուստները և ստորադաս փոխառությունը:

Ռիսկով կշռված ակտիվները չափվում են ըստ ռիսկերի կշիռների՝ դասակարգված համաձայն վարկային, շուկայական և գործառնական ռիսկերի գնահատման:

2013 և 2012թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ընդհանուր կապիտալի, ռիսկով կշռված ակտիվների և կապիտալի համարժեքության նորմատիվի չափերը՝ հաշվարկված համաձայն ՀՀ կենտրոնական բանկի պահանջների, ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	Աուդիտ չարված	
	2013	2012
Հիմնական կապիտալ	16,399,848	14,823,910
Լրացուցիչ կապիտալ	5,004,527	795,926
Ընդամենը՝ ընդհանուր կապիտալ	21,404,375	15,619,836
Ռիսկով կշռված ակտիվներ	157,361,223	129,761,473
Կապիտալի համարժեքության նորմատիվ	13.60%	12.04%

Ժամանակաշրջանի ընթացքում Բանկը պահպանել է կապիտալի համարժեքության նկատմամբ պահանջները:

2009թ. հունվարի 1-ից ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից սահմանվում է ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափ 5,000,000 հազար ՀՀ դրամ գումարով:



www.grantthornton.am

Ֆինանսական հաշվետվություններ և
անկախ աուդիտորի եզրակացություն

**ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ Փակ Բաժնետիրական
Ընկերություն**

31 դեկտեմբերի 2014թ.

Բովանդակություն

	Էջ
Անկախ աուդիտորի եզրակացություն	1
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն	3
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	4
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	5
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	6
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	7



Grant Thornton

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

Գրանթ Թորնթոն ՓԲԸ
ՀՀ, ք. Երևան 0012
Վաղարշյան 8/1

Հ. + 374 10 260 964
Ֆ. + 374 10 260 961

Grant Thornton CJSC
8/1 Vagharyshyan str.
0012 Yerevan, Armenia

T + 374 10 260 964
F + 374 10 260 961

www.grantthornton.am

«ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ» Փակ Բաժնետիրական Ընկերության բաժնետիրոջը և խորհրդին.

Մեր կողմից իրականացվել է «ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ» փակ բաժնետիրական ընկերության՝ (այսուհետ՝ «Բանկ») կից ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտ, ընդ որում այդ հաշվետվությունները ներառում են 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, նույն ամսաթվին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը և այլ ծանոթագրություններ:

Ղեկավարության պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Բանկի ղեկավարությունը պատասխանատու է ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտներին համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման և ճշմարիտ ներկայացման համար: Այդ նպատակով ղեկավարությունը սահմանում է անհրաժեշտ վերահսկողության համակարգ, որը թույլ է տալիս պատրաստել ֆինանսական հաշվետվություններ, որոնք ազատ են խարդախության կամ սխալի արդյունքում էական խեղաթյուրումից:

Աուդիտորի պատասխանատվություն

Մենք պատասխանատու ենք աուդիտի միջազգային ստանդարտներին համապատասխան մեր կողմից իրականացված աուդիտի հիման վրա նշված ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ մեր արտահայտած կարծիքի համար: Այդ ստանդարտներով պահանջվում է աուդիտը պլանավորել և անցկացնել՝ ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրումներից զերծ լինելու վերաբերյալ ողջամիտ երաշխիքներ ձեռք բերելու նպատակով:



Առդիտորական աշխատանքները ներառում են ֆինանսական հաշվետվություններում ու համապատասխան ծանոթագրություններում արտացոլված տվյալները հիմնավորող փաստերի ձեռքբերման նպատակով մշակված ընթացակարգեր, որոնց ընտրությունը կախված է խարդախությունների և սխալների հետևանքով ֆինանսական հաշվետվություններում էական խեղաթյուրումների ռիսկերի առկայության վերաբերյալ առդիտորական գնահատումներից: Ռիսկերի գնահատումները կատարելիս՝ առդիտորը մշակում է համապատասխան ընթացակարգեր ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման և ճշմարիտ ներկայացման համար կիրառվող ներքին վերահսկողության գնահատման, այլ ոչ թե ընկերության ողջ ներքին վերահսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք կազմելու համար: Առդիտորական աշխատանքները ներառում են նաև կիրառված հաշվապահական հաշվառման սկզբունքների և դեկլարության կողմից կատարված գնահատումների, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացման գնահատումը:

Մենք համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավականաչափ համապատասխան առդիտորական ապացույցներ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Կարծիք

Մեր կարծիքով ֆինանսական հաշվետվությունները տալիս են՝ «ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ» փակ բաժնետիրական ընկերության 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի և նույն ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքների ու դրամական հոսքերի ճշմարիտ և իրական պատկերը՝ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների:

Գագիկ Գյուլբուդադյան
Տնօրեն-բաժնետեր

Զարուհի Ղարիբյան
Առդիտի ղեկավար

Գրանթ Թորնթոն ՓԲԸ
10 ապրիլ, 2015թ.
ք. Երևան



Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	Ծանոթ.	2014թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար	2013թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	6	19,316,864	16,828,969
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	6	(12,025,942)	(11,220,783)
Զուտ տոկոսային եկամուտներ		7,290,922	5,608,186
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	7	1,455,759	1,354,979
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	7	(287,433)	(271,931)
Զուտ կոմիսիոն և այլ եկամուտներ		1,168,326	1,083,048
Զուտ առևտրային եկամուտ	8	746,151	1,272,318
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներից զուտ վնաս		(855)	(1,783)
Այլ եկամուտներ	9	1,645,630	1,067,729
Արժեզրկման ծախս	10	(4,106,633)	(1,017,935)
Անձնակազմի գծով ծախսեր	11	(3,272,711)	(3,751,192)
Հիմնական միջոցների մաշվածություն	18	(377,221)	(469,237)
Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիա	19	(73,084)	(47,633)
Այլ ծախսեր	12	(2,393,969)	(2,848,982)
Շահույթ մինչև հարկում		626,556	894,519
Շահութահարկի գծով ծախս	13	(94,081)	(410,929)
Տարվա շահույթ		532,475	483,590
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք			
<i>Հոդվածներ, որոնք հետագայում չեն վերադասակարգվում շահույթում կամ վնասում</i>			
Հիմնական միջոցների վերագնահատում		-	(52,148)
Չվերադասակարգվող հոդվածներին վերաբերող շահութահարկ		-	10,430
		-	(41,718)
<i>Հոդվածներ, որոնք հետագայում վերադասակարգվելու են շահույթում կամ վնասում</i>			
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխությունից չվաստակված զուտ օգուտ/(վնաս)		(578,132)	689,965
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումների իրացումից շահույթին կամ վնասին փոխանցված զուտ վնաս		871	1,863
Վերադասակարգվող հոդվածներին վերաբերող շահութահարկ		115,452	(138,366)
		(461,809)	553,462
Տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք հարկերից հետո		(461,809)	511,744
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք		70,666	995,334

7-ից 59 էջերում ներկայացված ծանոթագրությունները կազմում են ֆինանսական հաշվետվությունների
 բաղկացուցիչ մասը:

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ		2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	14	34,036,384	21,118,118
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	15	882,221	1,256,997
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	16	118,960,394	116,795,259
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ	17	31,923	5,418,344
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	25	4,984,447	-
Հիմնական միջոցներ	18	5,142,456	4,296,555
Ոչ նյութական ակտիվներ	19	1,254,782	945,216
Կանխավճար շահութահարկի գծով		382,262	414,628
Այլ ակտիվներ	20	4,583,677	3,244,617
Ընդամենը՝ ակտիվներ		170,258,546	153,489,734
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ			
Պարտավորություններ			
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	21	32,567,529	1,311,989
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	22	102,069,829	105,118,523
Փոխառություններ	23	13,341,038	24,768,761
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	13	725,839	875,632
Այլ պարտավորություններ	24	1,117,462	664,526
Ընդամենը՝ պարտավորություններ		149,821,697	132,739,431
Սեփական կապիտալ			
Բաժնետիրական կապիտալ	26	13,100,700	13,100,700
Գլխավոր պահուստ		370,137	370,137
Այլ պահուստներ		(154,775)	307,034
Զբաղիված շահույթ		7,120,787	6,972,432
Ընդամենը՝ սեփական կապիտալ		20,436,849	20,750,303
Ընդամենը՝ պարտավորություններ և սեփական կապիտալ		170,258,546	153,489,734

Ֆինանսական հաշվետվությունները՝ ներկայացված 3-ից 59 էջերում, ստորագրվել են Բանկի վարչության նախագահի և գլխավոր հաշվապահի կողմից 2015թ. ապրիլի 10-ին:

7-ից 59 էջերում ներկայացված ծանոթագրությունները կազմում են ֆինանսական հաշվետվությունների քաղկացուցիչ մասը:

Վարդան ԱԹԱՅԱՆ
Վարչության նախագահ

Գոհար ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ
Գլխավոր հաշվապահ



Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	Բաժնե- տիրական կապիտալ	Գլխավոր պահուստ	Վաճառքի համար մատչելի ներդրում- ների գծով վերագնա- հատման պահուստ	Հիմնական միջոցների գծով վերագնա- հատման պահուստներ	Զբաղիված շահույթ	Ընդամենը
Հաշվեկշիռը 2013թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	11,400,700	257,939	(630,839)	426,129	6,941,500	18,395,429
Բաժնետիրական կապիտալի ավելացում	1,700,000	-	-	-	-	1,700,000
Հատկացում պահուստին	-	112,198	-	-	(112,198)	-
Շահաբաժիններ բաժնետերերին	-	-	-	-	(340,460)	(340,460)
Սեփականատերերի հետ գործարքներ	1,700,000	112,198	-	-	(452,658)	1,359,540
Տարվա շահույթ	-	-	-	-	483,590	483,590
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք						
Հիմնական միջոցների վերագնահատում	-	-	-	(52,148)	-	(52,148)
Իրական արժեքի փոփոխությունից չվաստակված զուտ օգուտ	-	-	689,965	-	-	689,965
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումների իրացումից ֆին. արդյունքին փոխանցված զուտ վնաս	-	-	1,863	-	-	1,863
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքին վերաբերող բաղկացուցիչ մասի շահութահարկ	-	-	(138,366)	10,430	-	(127,936)
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	553,462	(41,718)	483,590	995,334
Հաշվեկշիռը 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	13,100,700	370,137	(77,377)	384,411	6,972,432	20,750,303
Շահաբաժիններ բաժնետերերին	-	-	-	-	(384,120)	(384,120)
Սեփականատերերի հետ գործարքներ	-	-	-	-	(384,120)	(384,120)
Տարվա շահույթ	-	-	-	-	532,475	532,475
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք						
Իրական արժեքի փոփոխությունից չվաստակված զուտ վնաս	-	-	(578,132)	-	-	(578,132)
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումների իրացումից ֆին. արդյունքին փոխանցված զուտ վնաս	-	-	871	-	-	871
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքին վերաբերող բաղկացուցիչ մասի շահութահարկ	-	-	115,452	-	-	115,452
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	(461,809)	-	532,475	70,666
Հաշվեկշիռը 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	13,100,700	370,137	(539,186)	384,411	7,120,787	20,436,849

7-ից 59 էջերում ներկայացված ծանոթագրությունները կազմում են ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	2014թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար	2013թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
Գործառնական գործունեությունից դրամական հոսքեր		
Շահույթ մինչև հարկումը	626,556	894,519
<i>Ճշգրտումներ</i>		
Արժեզրկման ծախս	4,106,633	1,017,935
Բռնագանձված գույքի արժեզրկումից և իրացումից կորուստներ	30,643	273,475
Հիմնական միջոցների արժեզրկում	-	120,003
Մաշվածության և ամորտիզացիոն մասհանումներ	450,305	516,870
Հիմնական միջոցների օտարումից կորուստներ	15,763	-
Ստացվելիք տոկոսներ	1,252,651	(2,151,568)
Վճարվելիք տոկոսներ	(118,376)	1,779,853
Ոչ առևտրային ակտիվների և պարտավորությունների արտաբաժնային փոխարկումներից զուտ վնաս/(օգուտ)	(790,847)	31,619
Դրամական հոսքեր նախքան գործառնական ակտիվներում և պարտավորություններում փոփոխությունները	5,573,328	2,482,706
<i>(Ավելացում)/նվազում գործառնական ակտիվներում</i>		
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	490,042	(509,986)
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	3,741,696	(18,718,819)
Այլ ակտիվներ	(713,108)	(242,680)
<i>Ավելացում/(նվազում) գործառնական պարտավորություններում</i>		
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	912,909	(838,782)
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	(10,366,793)	(6,612,165)
Այլ պարտավորություններ	115,695	136,903
Զուտ դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից մինչև շահութահարկը	(246,231)	(24,302,823)
Վճարված շահութահարկ	(96,056)	(700,896)
Գործառնական գործունեությունից զուտ դրամական հոսքեր	(342,287)	(25,003,719)
Ներդրումային գործունեությունից դրամական հոսքեր		
Ներդրումային արժեթղթերի մարում/(ձեռքբերում)	(175,093)	265,710
Հիմնական միջոցների առք	(1,284,858)	(521,157)
Հիմնական միջոցների վաճառք	45,973	17,260
Ոչ նյութական ակտիվների առք	(382,650)	(528,000)
Ներդրումային գործունեությունից զուտ դրամական հոսքեր	(1,796,628)	(766,187)
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական հոսքեր		
Բաժնետիրական կապիտալի թողարկում	-	1,700,000
Շահաբաժինների վճարում	(47,621)	(488,909)
Ֆինանս. կազմակերպ. վարկերի ստացում/(մարում)	27,344,275	(1,123,901)
Այլ երկարաժամկետ վարկեր և փոխառություններ	(14,240,248)	18,748,868
Ֆինանսական գործունեությունից զուտ դրամական հոսքեր	13,056,406	18,836,058
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ/(նվազում)	10,917,491	(6,933,848)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ	21,118,118	27,844,755
Արտաբաժնային փոխարկման ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	2,000,775	207,211
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ (Ծանոթ. 14)	34,036,384	21,118,118
Լրացուցիչ տեղեկատվություն		
Ստացված տոկոսներ	20,569,515	14,677,979
Վճարված տոկոսներ	(12,144,318)	(9,471,304)

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից Ծանոթագրություններ

1 Գործունեության բնույթը և ընդհանուր տեղեկություններ

«ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ» ՓԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) հիմնվել է 2001թ. հոկտեմբերի 9-ին և հանդիսանում է փակ բաժնետիրական ընկերություն գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Բանկը գրանցվել է 2001թ. հոկտեմբերի 10-ին ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից N81 արտոնագրային համարով:

Բանկի հիմնական գործունեությունը վարկավորումը և ավանդների ընդունումն է, ՀՀ-ում և արտերկրներ փոխանցումների և փոխարկման գործարքների իրականացումը, ինչպես նաև իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց արտարժույթային և այլ բանկային ծառայությունների մատուցումը:

Բանկի գլխավոր գրասենյակը և թվով 24 մասնաճյուղերը գտնվում է Երևանում, 20 մասնաճյուղերը՝ ՀՀ տարբեր շրջաններում, 2 մասնաճյուղ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում և մեկ ներկայացուցչություն ՌԴ Մոսկվա քաղաքում: Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ ք. Երևան, Չարենց 12 շենք թիվ 53, թիվ 1-5:

«Մուղխ Ինվեստորս Սերվիս» միջազգային ռեյտինգային կազմակերպությունը Բանկին շնորհել է ֆինանսական կայունության E+ վարկանիշը, կայուն կանխատեսմամբ և ավանդների ներգրավման Ba3/NP վարկանիշը, բացասական կանխատեսմամբ, որը փոխարինվել է B1/NP վարկանիշով 2014թ. սեպտեմբերին:

2 Գործարար միջավայր

Հայաստանում շարունակական բնույթ են կրում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները: Որպես զարգացող շուկա, Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում: Բացի դրանից, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում, և ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները կարող են չհամապատասխանել իրականացրած գործարքներին: Հետագա տնտեսական զարգացման հիմնական խոչընդոտը տնտեսական և ինստիտուցիոնալ զարգացման ցածր մակարդակն է՝ զուգակցված տարածաշրջանային անկայունությամբ, կենտրոնացված տնտեսական հենքով:

ՀՀ հետ համագործակցող երկրների տնտեսությունների վիճակի վատթարացումը հանգեցրել է արտերկրից ոչ առևտրային դրամային փոխանցումների կրճատմանը, ինչից Հայաստանի տնտեսությունը գտնվում է մեծ կախման մեջ: Հանքահումքային ապրանքների միջազգային գների հետագա անկումը, անորոշությունները՝ պայմանավորված ուղղակի կապիտալ ներդրումների ներգրավման հնարավորություններով, գնաճը, կարող են հանգեցնել Հայաստանի տնտեսության, ինչպես նաև Բանկի վիճակի վատթարացման: Այնուամենայնիվ, քանի դեռ այս անորոշություններում առկա դատողություններն ու ենթադրությունները շատ են, ղեկավարությունը չի կարող վստահաբար հաշվարկել, թե ինչ չափով դրանք կարող են ազդեցություն ունենալ Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների մնացորդային արժեքի վրա:

Բանկի ղեկավարությունը գտնում է, որ ընթացիկ պայմաններում իրականացվում են համապատասխան միջոցառումներ Բանկի տնտեսական կայունությունն ապահովելու նպատակով:

3 Հաշվետվությունների պատրաստման հիմքերը

3.1 Համապատասխանությունը

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են համաձայն Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ), որոնք հաստատվել են Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) կողմից և Մեկնաբանությունների՝ հաստատված Ֆինանսական Հաշվետվությունների Մեկնաբանությունների Միջազգային Կոմիտեի կողմից (ՖՀՄՄԿ):

3.2 Չափման հիմքերը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են իրական արժեքի սկզբունքի հիման վրա ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների ու պարտավորությունների, ինչպես նաև վաճառքի համար մատչելի ակտիվների համար, բացառությամբ այն ակտիվների, որոնց իրական արժեքը հնարավոր չէ որոշել: Այլ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները, ինչպես նաև ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվառվում են ամորտիզացված կամ պատմական արժեքով բացառությամբ շինությունների, որոնք ներկայացվել են վերագնահատված գումարով:

3.3 Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Բանկի գործառնական արժույթը դա այն հիմնական տնտեսական միջավայրի արժույթն է, որտեղ գործում է Բանկը: Բանկի գործառնական և ներկայացման արժույթ է հանդիսանում Հայաստանի Հանրապետության դրամը (այսուհետ՝ ՀՀ դրամ), քանի որ այս արժույթն է լավագույն կերպով արտացոլում ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Բանկի գործարքների տնտեսական բովանդակությունը: Բանկը պատրաստում է իր հաշվետվությունները ՀՀ գործող օրենսդրության և հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների պահանջներին համապատասխան: Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները հիմնված են Բանկի հաշվառման գրանցումների վրա, որոնք ճշգրտվել և վերադասակարգվել են ՖՀՄՍ-ին համապատասխանեցնելու նպատակով: Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով՝ հազարների ճշտությամբ: ՀՀ սահմաններից դուրս դրամը ազատ փոխարկելի չէ:

3.4 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխություններ

Ընթացիկ տարում Բանկն ընդունել է իր գործունեության համար կիրառելի և 2014թ. հունվարի 1-ից սկսվող ժամանակաշրջանների համար ուժի մեջ մտած բոլոր նոր և վերանայված ստանդարտները և մեկնաբանությունները, որոնք հրապարակվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) և ՀՀՄՍԽ-ի Մեկնաբանման կոմիտեի (ՄԿ) կողմից:

ՀՀՄՍ 32 (Փոփոխություն), Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում

ՀՀՄՍ 32-ի փոփոխությունները ներառում են կիրառման ուղեցույց ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցման համար ՀՀՄՍ 32-ի չափանիշների կիրառման ընթացքում անհամապատասխանությունների վերաբերյալ հետևյալ երկու բնագավառներում.

- «Տվյալ պահին ունի հաշվանցման իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք» դրույթի իմաստը՝ փոփոխությունները պարզաբանում են, որ հաշվանցման իրավունքը պետք է իրավաբանորեն ամրագրված լինի կազմակերպության բնականոն գործունեության ընթացքում, կազմակերպության և բոլոր մնացած կողմերի անվճարունակության և սնանկացման դեպքում, և այդ իրավունքը պետք է առկա լինի բոլոր կողմերի համար:
- Քանի որ գործնականում ՀՀՍՄ 32-ում առկա «միաժամանակյա մարման» մեկնաբանության գործնական կիրառման մեջ առկա էր բազմազանություն, ուստի ՀՀՍՄ-ն պարզաբանեց զուտ մարման սկզբունքը և ներառեց համախառն մարման համակարգի օրինակ՝ ՀՀՍՄ 32-ի զուտ մարման չափանիշին բավարարող բնութագրիչներով:

Փոփոխությունները կիրառվում են հետընթաց՝ համաձայն իրենց անցումային դրույթների: Քանի որ Բանկը ներկայումս իր ֆինանսական ակտիվներից և ֆինանսական պարտավորություններից որևէ մեկը չի ներկայացրել զուտ հիմունքով կիրառելով ՀՀՍՄ 32-ի դրույթները, այս փոփոխությունները էական ազդեցություն չեն ունեցել ներկայացված բոլոր ժամանակների ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

ՀՀՍՄ 39 (Փոփոխություն), Ածանցյալների փոխարինումը և հեջավորման հաշվապահական հաշվառման շարունակությունը

ՀՀՍՄ 39-ի փոփոխությունները թույլ կտան շարունակել հեջավորման հաշվապահական հաշվառումը այնպիսի իրավիճակում, որտեղ ածանցյալը, որը նախատեսված էր որպես հեջավորման գործիք, ըստ օրենքի կամ կանոնակարգի փոխարինվել էր, որպեսզի իրականացներ քլիրինգ կենտրոնական գործընկերոջ հետ, եթե նման պայմաններ լինեին:

ՀՀՍՄ 36 (Փոփոխություն), Ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով փոխհատուցվող գումարների բացահայտումներ

Այս փոփոխությունները պարզաբանում են, որ Բանկը պետք է բացահայտի ակտիվի փոխհատուցվող գումարը (կամ՝ դրամական միջոցների գեներացման ակտիվի կամ ակտիվների խմբի) ամեն անգամ, երբ արժեզրկման ծախսը ճանաչվում է կամ հակադարձվում ժամանակահատվածի ընթացքում: Բացի այդ, նրանք ներկայացնում են որոշ նոր բացահայտումներ, որոնք պետք է կատարվեն, երբ արժեզրկված ակտիվի փոխհատուցվող գումարը հիմնված է իրական արժեքի վրա՝ հանած օտարման ծախսերը, այդ թվում՝

- իրական արժեքի չափման վերաբերյալ լրացուցիչ տեղեկություն, ներառյալ իրական արժեքի հիերարխիայի կիրառելի մակարդակը, և յուրաքանչյուր գնահատման մեթոդների նկարագրությունը և կատարված հիմնական ենթադրությունները,
- կիրառված գեղչման դրույթները, երբ օտարման ծախսերը հանած իրական արժեքը չափվում է կիրառելով ներկա արժեքի մեթոդը:

Փոփոխությունները կիրառվում են հետընթաց՝ համաձայն իրենց անցումային դրույթների:

3.5 Բանկի կողմից դեռևս չկիրառվող ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման օրվա դրությամբ լույս են տեսել մի շարք նոր ստանդարտներ, գործող ստանդարտների վերաբերյալ փոփոխություններ և մեկնաբանություններ, որոնք դեռևս ուժի մեջ չեն մտել: Բանկը վաղաժամկետ չի ընդունել այդ ստանդարտներից և մեկնաբանություններից որևէ մեկը:

Ղեկավարությունը կանխատեսում է, որ կիրառելի նոր ստանդարտներն ու մեկնաբանությունները կընդունվեն Բանկի կողմից՝ դրանց ուժի մեջ մտնելու օրվան հաջորդող առաջիկա ժամանակաշրջանում:

Ղեկավարության կանխատեսմամբ այս փոփոխությունները էական ազդեցություն չեն ունենա Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա և ներկայացված են ստորև:

ՖՀՄՍ 9, Ֆինանսական գործիքներ (2014)

ՀՀՄՍԽ-ն վերջերս թողարկել է *ՖՀՄՍ 9 «Ֆինանսական գործիքներ» (2014)*, ներկայացնելով իր նախագծի ավարտը՝ փոխարինելու ՀՀՄՍ 39 «Ֆինանսական գործիքներ՝ ճանաչումը և չափումը»: Նոր ստանդարտը ներկայացնում է ՀՀՄՍ 39-ի ֆինանսական ակտիվների դասակարգման և չափման ուղեցույցի մեծ փոփոխություններ, և ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման նոր «սպասվող վարկային կորուստ» մոդելը: ՖՀՄՍ 9-ը տրամադրում է նաև հեջի հաշվառման կիրառման նոր ուղեցույց:

Բանկի ղեկավարությունը դեռ պետք է գնահատի ՖՀՄՍ 9-ի ազդեցությունը այս ֆինանսական հաշվետվությունների վրա: Նոր ստանդարտը պետք է կիրառվի 2018թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար:

Հետևյալ նոր և փոփոխված ստանդարտները, բարեփոխումները հավանաբար նշանակալի ազդեցություն չեն ունենա Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

- *ՖՀՄՍ 14 Հետաձգված վճարումներ կարգավորվող սակագներով իրականացվող գործունեության գծով*
- *ՖՀՄՍ 11 (փոփոխություն) Համատեղ գործողություններում շահերի ձեռքբերման հաշվառում*
- *(ՀՀՄՍ 16 և ՀՀՄՍ 38 փոփոխություն) Անորտիզացիայի և մաշվածության ընդունելի մեթոդների պարզաբանում*
- *(ՀՀՄՍ 19 փոփոխություն) Հատուցումների սահմանված նախագիծ. Աշխատակիցների վճարներ*
- *ՖՀՄՍ-ների տարեկան բարեփոխումներ 2010-2012թթ.*
- *ՖՀՄՍ-ների տարեկան բարեփոխումներ 2011-2013թթ.*

4 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

Ներկայացվող հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ընթացքում: Հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է հետևողականորեն:

4.1 Եկամուտների և ծախսերի ճանաչում

Եկամուտը ճանաչվում է այն դեպքում, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կհոսեն Բանկ և ստացված եկամուտը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ծախսը ճանաչվում է այն ժամանակ, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կարտահոսեն Բանկից և ծախսը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ստորև ներկայացվող չափանիշները նույնպես պետք է հաշվի առնվեն մինչև եկամուտի ճանաչումը:

Տոկոսային եկամուտներ և ծախսեր

Տոկոսային եկամուտներն ու ծախսերը բոլոր տոկոսաբեր ֆինանսական գործիքների համար, բացառությամբ առևտրային նպատակներով պահվող կամ ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող գործիքների, շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես «տոկոսային եկամուտ» և «տոկոսային ծախս»՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե ֆինանսական ակտիվի կամ մմանատիպ ֆինանսական ակտիվների խմբի հաշվեկշռային արժեքը նվազում է արժեզրկումից կորուստների պատճառով, տոկոսային եկամուտը շարունակում է ճանաչվել կիրառելով սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը՝ նոր հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ:

Կոմիսիոն և այլ եկամուտներ և ծախսեր

Վարկերի տրամադրման համար գանձվող վճարները (համապատասխան ծախսերի հետ միասին) հետաձգվում են՝ ճշգրտելով տվյալ վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքը: Վարձավճարները, այլ եկամուտները և ծախսերը հիմնականում ճանաչվում են հաշվեգրման սկզբունքով ծառայությունների մատուցման ընթացքում: Ներդրումային պորտֆելի, այլ կառավարչական և խորհրդատվական ծառայությունների գծով վճարները ճանաչվում են պայմանագրային պայմաններին համապատասխան: Ակտիվների կառավարման գծով վճարները ճանաչվում են ծառայությունների մատուցման ժամանակաշրջանում: Նույն սկզբունքն է կիրառվում կարողությունների կառավարման, ֆինանսական պլանավորման և ակտիվների պահպանման ծառայությունների դեպքում, որոնք ենթադրում են ծառայությունների մատուցման երկար ժամկետ:

Շահաբաժիններից եկամուտ

Եկամուտը ճանաչվում է, երբ Բանկի՝ վճարը ստանալու իրավունքը հաստատված է:

Ջուտ առևտրային եկամուտ

Ջուտ առևտրային եկամուտը ներառում է առևտրային նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխությունից իրացված և չիրացված եկամուտը և ծախսը, տոկոսներից, շահաբաժիններից և արտարժույթային տարբերություններից գոյացող բոլոր եկամուտները և ծախսերը: Ջուտ առևտրային եկամուտը ներառում է նաև արտարժույթի առք ու վաճառքից զուտ եկամուտը կամ ծախսը և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում երբ համապատասխան ծառայությունն արդեն մատուցված է:

4.2 Արտարժույթի փոխարկում

Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվների և պարտավորությունների փոխարկումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զուտ առևտրային եկամուտ հոդվածում, մինչդեռ ոչ առևտրային ակտիվների փոխարկումից գոյացող օգուտը և վնասը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության այլ եկամուտ կամ այլ ծախս հոդվածում: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են գործառնական արժույթով կիրառելով հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ գործող փոխարժեքը:

Արտարժույթով արտահայտված վաճառքի համար մատչելի դրամային արժեթղթերի իրական արժեքում փոփոխությունները վերլուծվում են փոխարժեքային տարբերությունների միջև, որոնք առաջանում են արժեթղթերի ամորտիզացված

գումարների փոփոխության և արժեթղթերի հաշվեկշռային արժեքի այլ փոփոխությունների արդյունքում: Ամորտիզացված գումարում փոփոխությունների հետ կապված փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, իսկ հաշվեկշռային արժեքում այլ փոփոխությունները ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

Պատմական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործարքի օրվա փոխարժեքով: Իրական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հոդվածները վերահաշվարկվում են իրական արժեքի որոշման օրվա փոխարժեքով: Ոչ դրամային հոդվածների, ինչպիսին են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով պահվող բաժնետոմսերը, փոխարժեքային տարբերությունները, ներկայացվում են որպես իրական արժեքի փոփոխությունից շահույթի կամ վնասի մաս: Ոչ դրամային հոդվածների փոխարժեքային տարբերությունները, ինչպես օրինակ՝ վաճառքի համար մատչելի դասակարգված բաժնետոմսերը, ընդգրկվում են կապիտալի վաճառքի համար մատչելի ներդրումների գծով վերագնահատման պահուստում:

Յուրաքանչյուր գործառնության պայմանագրով նախատեսված փոխարժեքի և տվյալ գործառնության օրվա գործող փոխարժեքի տարբերությունից առաջացող օգուտը կամ վնասը հաշվառվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զուտ առևտրային եկամուտ հոդվածի արտարժույթի առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ տողում:

Բանկի կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվել են հետևյալ փոխարժեքները.

	2014թ. դեկտեմբերի 31	2013թ. դեկտեմբերի 31
ՀՀ դրամ/1 ԱՄՆ դոլար	474.97	405.64
ՀՀ դրամ/1 եվրո	577.47	559.54
ՀՀ դրամ/1 ՌՈՒԲ	8.15	12.44

4.3 Հարկում

Շահույթի գծով հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են սեփական կապիտալում, ինչի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը տարվա համար հարկվող եկամուտից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվին գործող հարկային դրույքներով, ինչպես նաև նախորդ տարիների համար վճարված հարկերի ճշգրտումները: Այն դեպքում, երբ ֆինանսական հաշվետվություններն արտոնված են ներկայացման համար մինչև համապատասխան հարկային հաշվետվությունների ներկայացմանը, ապա հարկվող շահույթը կամ վնասը հիմնված է մոտավոր թվերի վրա: Հարկային մարմինները կարող են ունենալ ավելի խիստ մոտեցում հարկային օրենսդրությունը մեկնաբանելիս և հարկային հաշվարկները ստուգելիս: Որպես արդյունք, հարկային մարմինները կարող են պահանջել լրացուցիչ հարկերի մուծում այն գործարքների գծով, որոնց համար նախկինում պահանջ չի ներկայացվել: Հետևաբար, կարող են առաջանալ նշանակալի լրացուցիչ հարկեր, տույժեր և տուգանքներ: Հարկային ստուգումը կարող է ներառել ստուգման տարվան

անմիջապես նախորդող 3 օրացուցային տարիներ: Որոշ հանգամանքներում հարկային ստուգումը կարող է ներառել ավելի երկար ժամանակաշրջաններ:

Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են հաշվապահական հաշվեկշռի պարտավորությունների մեթոդի համաձայն, որը հաշվի է առնում բոլոր ժամանակային տարբերությունները, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկային նպատակներով հաշվարկվող գումարների միջև, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ տարբերություններն առաջացել են գույքիլի նախնական ճանաչման ժամանակ կամ կազմակերպությունների միավորում չհանդիսացող գործառնություններից առաջացող ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում և ինչը առաջացման պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական, և ոչ էլ հարկման նպատակով հաշվարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի հաշվին կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են այն հարկային դրույքով, որը ենթադրվում է, որ կգործի ակտիվների իրացման և պարտավորությունների մարման ժամանակ՝ հիմնվելով տվյալ ժամանակաշրջանի կամ հաշվետու ժամանակաշրջանի փաստացի գործող դրույքների վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ առաջանում են մասնաճյուղի ժամանակավոր տարբերությունների գծով, որոնք առաջանում են դուստր, ասոցիացված կամ համատեղ կազմակերպություններում ներդրումներից, բացի այն դեպքերից, երբ ժամանակավոր տարբերությունների իրացման ժամկետները կառավարվում են մայր կազմակերպության կողմից, և հավանական է, որ դրանք մոտ ապագայում չեն իրացվի:

ՀՀ-ում բանկերն իրենց գործունեության ընթացքում վճարում են մասնաճյուղի հարկեր: Այդ հարկերը ներառված են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության «Այլ ծախսեր» հոդվածում:

4.4 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները բաղկացած են կանխիկ դրամից, ՀՀ ԿԲ-ում պահվող միջոցներից (բացառությամբ ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոնացված գումարների) և այլ բանկերում հաշիվներից, որոնք կարող են փոխարկվել կանխիկ կարճ ժամանակամիջոցում և չեն ենթարկվում արժեքի փոփոխման զգալի ռիսկի:

4.5 Թանկարժեք մետաղներ

Ոսկին և այլ թանկարժեք մետաղները հաշվառվում են ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանվող գներով, ինչը մոտավորապես դրանց իրական արժեքն է և հիմնված է Լոնդոնի Թանկարժեք Մետաղների բորսայի գնանշումների վրա:

Գների տատանումներն արտացոլվում են թանկարժեք մետաղներով գործառնություններից զուտ եկամուտ հոդվածում՝ այլ եկամուտներում կամ ծախսերում:

4.6 Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկն օգտագործում է այլ բանկերում տարբեր ժամկետայնության բացված ընթացիկ և ավանդային հաշիվներ: Բանկերին տրամադրված ֆիքսված ժամկետով վարկերն ու կանխավճարները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ոչ ֆիքսված ժամկետներով միջոցներն ամորտիզացվում են Բանկի ղեկավարության կողմից

գնահատված ժամկետներում: Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գումարները նվազեցվում են արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

4.7 Ֆինանսական գործիքներ

Բանկը ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն իր հաշվեկշռում ճանաչում է միայն և միայն այն դեպքում, երբ նա դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների սովորական բնույթ կրող առք ու վաճառքների դեպքում դրանք ձևակերպվում են գործարքի օրվա ամսաթվով: Սովորական բնույթ կրող ձեռք բերումների դեպքում, երբ ֆինանսական գործիքը հետագայում պետք է չափվի իրական արժեքով, պայմանագրի օրվա և գործարքի օրվա միջև ընկած ժամանակամիջոցում այն հաշվառվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ ձեռք բերված գործիքների դեպքում:

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները սկզբնական ճանաչման ժամանակ չափվում են սկզբնական արժեքով, գումարած գործարքի հետ կապված ցանկացած ծախսումները, բացի ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների:

Սկզբնական ճանաչումից հետո բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները, բացի ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների (ներառված նաև առևտրային նպատակներով պահվող գործիքները), հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքները հաշվառվում են իրական արժեքով:

Բանկի կողմից ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են հետևյալ կատեգորիաների. ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ, մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ, վարկեր և դեբիտորական պարտքեր, վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ: Ներդրումների նման դասակարգումը կատարվում է դրանց ձեռքբերման պահին՝ Բանկի ղեկավարության կողմից սահմանված գնահատումների հիման վրա հաշվի առնելով ձեռքբերման նպատակները: Ակտիվների հետագա վերադասակարգումը կատարվում է անհրաժեշտության և հնարավորության դեպքում՝ յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա ավարտից հետո:

Ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ

Այս կատեգորիայում հաշվառվում են առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները: Ֆինանսական ակտիվը հաշվառվում է այս կատեգորիայում, եթե այն ձեռք է բերվում կարճ ժամկետում վաճառքի նպատակով կամ եթե այդպես է որոշվում ղեկավարության կողմից նշված ակտիվի ձեռք բերման պահին:

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում, արտարժույթի և կապիտալի շուկաներում, Բանկը հանդես է գալիս որպես ածանցյալ գործիքներով պայմանագրերի կողմ, որոնք ներառում են ֆյուչերսներ, ֆորվարդներ, սվոպեր և օպցիոններ: Բոլոր ածանցյալ գործիքները դասակարգվում են որպես առևտրական նպատակներով պահվող և դրանց հաշվառումը իրականացվում է ֆինանսական գործիքների մախնական ճանաչման քաղաքականությունների համաձայն, այնուհետև դրանք վերաչափվում են իրական արժեքով: Իրական արժեքը որոշվում է շուկաներում գնանշումներով կամ այնպիսի մոդելների կիրառմամբ, որոնց հիմքում ընկած են շուկաների ընթացիկ վիճակների գնահատումները և բազային գործիքների պայմանագրային գները և այլ գործոններ:

Դրական իրական արժեք ունեցող ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես ակտիվ, իսկ բացասական իրական արժեքով ածանցյալ գործիքները՝ որպես պարտավորություն:

Համաձայն հեջի արդյունավետության, ածանցյալների իրական արժեքի փոփոխությունները, որոնք նախատեսված են որպես դրամական միջոցների հոսքերի հեջավորման գործիքներ, ճանաչվում են այլ համապարփակ եկամուտում և ներառվում են սեփական կապիտալի դրամական միջոցների հոսքերի հեջի պահուստում: Հեջավորման փոխհարաբերության ցանկացած անարդյունավետություն անմիջապես ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Այն ժամանակ երբ հեջավորված հոդվածը ազդում է շահույթի կամ վնասի վրա, ցանկացած օգուտ կամ վնաս, որը նախկինում ճանաչվել է այլ համապարփակ եկամուտում, սեփական կապիտալից դասակարգվում է շահույթում կամ վնասում և ներկայացվում է, որպես վերադասակարգման ճշգրտում, այլ համապարփակ եկամուտում: Այնուամենայնիվ, եթե ոչ ֆինանսական ակտիվը կամ պարտավորությունը ճանաչվում է որպես հեջավորված գործարքի արդյունք, նախկինում այլ համապարփակ եկամուտում ճանաչված օգուտը կամ վնասները ներառվում են հեջավորված հոդվածի նախնական չափման մեջ:

Այլ ֆինանսական գործիքների բաղադրիչ հանդիսացող ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես առանձին ածանցյալ գործիքներ, եթե դրանց գծով ռիսկերը և առանձնահատկությունները խիստ կապված չեն հիմնական պայմանագրի ռիսկերից և առանձնահատկություններից, և հիմնական պայմանագիրը չի հաշվառվում իրական արժեքով՝ ճշգրտվող ֆինանսական արդյունքներով: Ներառված ածանցյալ գործիքը հանդիսանում է բարդ ֆինանսական գործիքի բաղադրիչ, որը ներառում է ինչպես հիմնական բաղադրիչը, այնպես էլ ածանցյալ բաղադրիչը, ինչի արդյունքում որոշ դրամական հոսքեր հիմնական գործիքի և ինքնուրույն ածանցյալ գործիքի փոփոխվում են նույն ձևով:

Ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները դասակարգվում են որպես ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող, երբ.

- Այդպես վարվելը զգալիորեն կնվազեցնի չափման անհամապատասխանությունները, որոնք կառաջանային, եթե կապված ածանցյալ գործիքները համարվեին առևտրական նպատակներով պահվող, իսկ հիմք հանդիսացող ֆինանսական գործիքները հաշվառվեին ամորտիզացված գումարով, ինչպես վարկերը կամ հաճախորդներին և բանկերին տրվող կանխավճարները, կամ պարտքային արժեթղթերի տեսքով թողարկված արժեթղթերը:
- Որոշ ներդրումներ, ինչպես օրինակ կապիտալի գործիքներում կատարված ներդրումներ, որոնք փաստաթղթավորված ռիսկերի կառավարման կամ ներդրումային քաղաքականության համաձայն հաշվառվում են իրական արժեքով և կառավարչական անձնակազմին հաղորդվում են այդ արժեքով, համարվում են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող, և
- Ֆինանսական գործիքները, ինչպես պարտքային արժեթղթերը, որոնք պարունակում են մեկ կամ ավելի բաղադրիչ ածանցյալ գործիքներ, որոնք էականորեն ազդում են դրամական հոսքերի վրա, համարվում են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող:

Վարկեր և դեբիտորական պարտքեր

Վարկերը և դեբիտորական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ստեղծվում են Բանկի կողմից ուղղակիորեն պարտապանին դրամ տրամադրելու միջոցով՝ առանց պարտքը վաճառելու մտադրության:

Ֆիքսված ժամկետներով տրամադրված վարկերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքից ծախսումները: Երբ տրամադրված գումարների իրական արժեքը տարբերվում է վարկի իրական արժեքից, օրինակ երբ վարկը տրամադրվում է շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով, տրամադրված գումարի և վարկի իրական արժեքների տարբերությունը վարկի սկզբնական ճանաչման ժամանակ ձևակերպվում է որպես ծախս շուկայականից ցածր դրույքներով ակտիվների տեղաբաշխումից՝ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Այնուհետև վարկերն ու փոխատվությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ֆիքսված մարման ժամկետ չունեցող վարկերն ու փոխատվությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ելնելով մարման ենթադրվող ժամկետներից: Հաճախորդներին տրված վարկերի ու փոխատվությունների գումարները նվազեցվում են դրանց գծով արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ներդրումներ

Վաճառքի համար մատչելի ներդրումները պարտքային, ինչպես նաև կապիտալի գործիքներում կատարված այն ներդրումներն են, որոնք Բանկը մտադիր է պահել անորոշ ժամկետով, և որոնք կարող են վաճառվել իրացվելիության կարիքների բավարարման համար, ինչպես նաև տոկոսադրույքներում, փոխարժեքներում կամ բաժնետոմսերի գներում փոփոխությունների դեպքում: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվները նախնական ճանաչումից հետո հաշվառվում են իրական արժեքով: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխություններից առաջացած օգուտն ու վնասը վերագրվում է սեփական կապիտալին մինչև ֆինանսական ակտիվի օտարումը կամ արժեզրկումը, որի դեպքում կապիտալում ճանաչված օգուտը կամ վնասը վերաձևակերպվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Ամեն դեպքում, տոկոսները հաշվարկվում են արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով՝ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Վաճառքի համար մատչելի կապիտալի գործիքների գծով շահաբաժինները համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գրանցվում են այն ժամանակ, երբ Բանկը իրավունք է ձեռք բերում ստանալու այդ շահաբաժինները:

Ակտիվ ֆինանսական շուկաներում գործող ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը հաշվետու ամսաթվին բորսայի փակման պահին այդ ակտիվի գծով գնանշվող գինն է: Եթե գնանշված շուկայական գինը առկա չէ, ապա գործիքի իրական արժեքը որոշվում է գնային մոդելների կամ զեղչված դրամական հոսքերի տեխնիկայի միջոցով: Հակառակ դեպքում ներդրումները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ նվազեցնելով արժեզրկումից կորուստները:

4.8 Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով Բանկն իրականացնում է արժեզրկման գնահատում ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի համար:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական ակտիվների խումբը արժեզրկվում է և արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է միայն այն դեպքում, եթե կա օբյեկտիվ վկայություն արժեզրկման մասին՝ որպես ակտիվի նախնական ճանաչումից հետո կատարված մեկ կամ մի քանի իրադարձությունների («ծախսային իրադարձություն») արդյունք, և երբ այդ իրադարձությունը կամ իրադարձություններն ազդեցություն ունեն ֆինանսական ակտիվի կամ ակտիվների խմբի ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի վրա, որոնք կարելի է արժանահավատորեն չափել:

Արժեզրկումից կորստի օբյեկտիվ վկայության գոյությունը որոշվում է որոշ չափանիշներով, որոնք վկայում են, որ վարկառու կամ վարկառուների խումբն ունեն

զգալի ֆինանսական դժվարություններ (օրինակ՝ կապիտալի նորմատիվ, գուտ եկամտի և վաճառքների հարաբերակցություն), առկա են տոկոսագումարների և մայր գումարների վճարման պարտավորությունների, վարկային համաձայնության կամ պայմանների խախտումներ, գրավի արժեքի նվազում, հավանականություն, որ կլինի սնանկացում կամ այլ ֆինանսական վերակազմակերպում և կա տեղեկատվություն ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի չափերի նվազման վերաբերյալ՝ կապված տնտեսական պայմանների փոփոխություններով, որոնք ազդում են վարկառուի և չվճարումների վրա:

Բանկը սկզբից գնահատում է արժեզրկման օբյեկտիվ պայմանների գոյությունը անհատական գնահատման արդյունքում այն ակտիվների համար, որոնք անհատապես էական են և հետո անհատական կամ խմբային գնահատումների արդյունքում այն ֆինանսական ակտիվների համար, որոնք անհատապես էական չեն: Անհատական գնահատման արդյունքում արժեզրկման օբյեկտիվ գոյությունը հաստատելուց կամ ժխտելուց հետո ակտիվները դասակարգվում են վարկային ռիսկի նմանատիպ բնույթ ունեցող խմբերում՝ խմբային գնահատում իրականացնելու նպատակով: Այն ակտիվները, որոնց գծով անհատական գնահատման արդյունքում ձևավորվել են արժեզրկումից պահուստներ, չեն ներառվում վերոհիշյալ խմբերում:

Երբ առկա է վկայություն ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվի արժեզրկման վերաբերյալ, արժեզրկման պահուստի գումարը որոշվում է որպես ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և այդ ֆինանսական գործիքի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի (բացառությամբ վարկի հետ կապված ապագա ծախսերի) ներկա արժեքի միջև տարբերություն: Ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է արժեզրկման պահուստի միջոցով, արժեզրկումից ծախսը արտացոլվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Եթե վարկը կամ մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումն ունի փոփոխական տոկոսադրույք, ցանկացած արժեզրկումից ծախս չափելու համար զեղչման դրույքը պայմանագրով որոշված ընթացիկ արդյունավետ տոկոսադրույքն է: Բանկը կարող է արժեզրկումը չափել գործիքի իրական արժեքի հիման վրա՝ օգտագործելով տեսանելի շուկայական գինը:

Ապահովված ֆինանսական ակտիվների դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի ներկա արժեքը ներառում է գրավների իրացումից փոխհատուցվող գումարները, հանած գրավի ձեռքբերման և իրացման ծախսերը, անկախ նրանից, թե գրավը կփոխանցվի Բանկին, թե ոչ:

Արժեզրկման խմբային գնահատման նպատակով, ֆինանսական ակտիվները խմբավորվում են Բանկի ներքին վարկային դասակարգման հիման վրա, որը հաշվի է առնում վարկային ռիսկի բնութագրիչները, ինչպես՝ ակտիվի տեսակը, արդյունաբերական ոլորտը, աշխարհագրական դիրքը, գրավի տեսակը, ժամկետանց կարգավիճակը և այլ կապակցված գործոններ:

Ֆինանսական ակտիվների ապագա դրամական հոսքերը, որոնց արժեզրկումը խմբային է գնահատված, որոշվում են խմբում գտնվող ակտիվների պայմանագրային դրամական հոսքերի և նմանատիպ ակտիվների պատմական ծախսերի պրակտիկայի հիման վրա: Վերջինս ճշգրտվում է ընթացիկ տեսանելի տեղեկատվությամբ, որպեսզի արտացոլվեն ներկա պայմանները, որոնք չեն ազդել այն ժամանակահատվածում, որի վրա հիմնված է պատմական ծախսերի պրակտիկան, և պատմական ժամանակաշրջանում ներկայում գոյություն չունեցող պայմանների հետևանքները չեզոքացնելու նպատակով:

Ակտիվների խմբերի ապագա դրամական հոսքերում փոփոխությունների գնահատականը պետք է արտացոլի և համապատասխան լինի դրանց հետ կապված տեսանելի տվյալների ժամանակաշրջանից ժամանակաշրջան փոփոխությունների հետ (օրինակ՝

փոփոխություններ գործազրկության դրույքներում, գույքի գնի, վճարումների կարգավիճակի կամ խմբում կորուստների հավանականությունը մատնանշող այլ գործոնների և կորուստների ծավալների մեջ): Ապագա դրամական հոսքերի գնահատման համար օգտագործվող մեթոդոլոգիան և վարկածները պարբերաբար վերանայվում են Բանկի կողմից՝ կորուստների իրական և գնահատված արժեքների միջև տարբերությունները նվազեցնելու համար:

Վարկերը համապատասխան պահուստների հետ միասին դուրս են գրվում, եթե ապագայում չկա վարկը հավաքագրելու իրատեսական հեռանկար, և երբ բոլոր գրավներն օգտագործվել են կամ փոխանցվել Բանկին: Եթե հաջորդող տարում, գնահատված արժեքը կման ծախսը ավելանում կամ նվազում է արժեքը կման ճանաչումից հետո կատարված իրադարձությունների պատճառով, նախկինում ճանաչված արժեքը կման ծախսը ավելացվում կամ նվազեցվում է պահուստի գումարը ճշտելով: Եթե ապագա դուրսգրումը հետագայում վերականգնվում է, ապա վերականգնված գումարը կրեդիտագրվում է պահուստի հաշվին:

Վերանայված վարկեր

Որտեղ հնարավոր է, Բանկը փորձում է վերանայել վարկերը, քան բռնագանձել գրավը: Սա կարող է հանգեցնել վճարումների երկարաձգումների և վարկի մարման նոր պայմանների մասին համաձայնության: Երբ վարկի պայմանները վերանայված են, վարկն այլևս չի համարվում ժամկետանց: Դեկավարությունը շարունակաբար վերանայում է վերանայված պայմաններով վարկերը, համոզվելու համար, որ բոլոր համաձայնությունները պահպանված են և որ ապագա վճարումները կկատարվեն: Վարկերը շարունակում են մնալ արժեքը կման անհատական կամ խմբային գնահատման առարկա՝ օգտագործելով վարկի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ

Երբ վաճառքի համար մատչելի ակտիվն արժեքը կմում է, ապա նրա արժեքի (նվազեցված մարման և ամորտիզացիայի գումարներով) և ընթացիկ իրական արժեքի տարբերությունը, բացառությամբ նախկինում համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչված արժեքը կմումից գումարների, այլ համապարփակ եկամուտներից վերաձևակերպվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Վաճառքի համար մատչելի դասակարգված կապիտալ գործիքների արժեքը կմումից կորուստների հակադարձումը ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում չի ճանաչվում, այլ հաշվառվում է կապիտալի առանձին բաժնում, որպես՝ այլ համապարփակ եկամուտ: Վաճառքի համար մատչելի պարտքային գործիք հանդիսացող ներդրումների գծով արժեքը կմումից կորուստների հակադարձումը ճանաչվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, եթե ակտիվի իրական արժեքի բարձրացումը օբյեկտիվորեն կարելի է համարել հետագա իրադարձությունների արդյունք, որոնք կատարվել են կորուստը ֆինանսական արդյունքներով ճանաչելուց հետո:

4.9 Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը (կամ ֆինանսական ակտիվի մի մասը, կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի մի մասը) ապաճանաչվում է, երբ.

- վերանում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը,
- Բանկը փոխանցում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը, կամ պահպանում է այդ իրավունքը, բայց պարտավորվում է ստացված գումարներն

ամողջությամբ և ժամանակին փոխանցել երրորդ կողմին՝ փոխանցման համաձայնագրի համաձայն,

- և Բանկը կամ (ա) փոխանցում է ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, կամ (բ) չի փոխանցում, և չի պահպանում ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, այլ փոխանցում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը:

Եթե Բանկը փոխանցում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը և չի փոխանցում, և չի պահպանում ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, և չի փոխանցում ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, ապա ակտիվը հաշվառվում է Բանկի շարունակվող մասնակցության համապատասխան ֆինանսական ակտիվում: Երբ շարունակվող մասնակցությունը ձեռք է բերում փոխանցվող ակտիվի երաշխիքային ապահովման ձև, ապա այդպիսի մասնակցության չափը համարվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնը՝ ակտիվի հաշվեկշռային արժեք կամ Բանկի կողմից փոխհատուցվելիք առավելագույն գումար:

Երբ շարունակվող մասնակցությունը ձեռք է բերում փոխանցվող ակտիվի դուրս գրված վաճառքի և/կամ գնման օպցիոնի ձև (ներառյալ դրամային և նման պայմաններով օպցիոնները), մասնակցության չափը որոշվում է այն գումարի չափով, որով Բանկը կարող է հետ գնել փոխանցվող ակտիվը, բացառությամբ իրական արժեքով գնահատված դուրսգրված վաճառքի օպցիոնի (ներառյալ դրամային և նման պայմաններով օպցիոնները), երբ շարունակվող մասնակցության չափը համարվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնը՝ փոխանցվող ակտիվի իրական արժեքը կամ օպցիոնի կատարման գինը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ֆինանսական պարտավորությունն ապաճանաչվում է, երբ այն մարվում է, չեղյալ է համարվում կամ լրացել է դրա ուժի մեջ մնալու ժամկետը:

Փոխառուի և փոխատուի միջև պարտքային գործիքների փոխանակումը, որոնց պայմաններն էականորեն տարբերվում են միմյանցից, կամ կատարվում է գործող պարտքային գործիքի պայմանների էական փոփոխություն, իրենից ներկայացնում է հին պարտքի մարում, որը պետք է հանգեցնի այդ պարտքի ապաճանաչմանը և նոր պարտքային գործիքի ճանաչմանը, իսկ տարբերությունը համապատասխան հաշվեկշռային հաշվի հետ ձևակերպվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

4.10 Ռեպո և հակադարձ ռեպո համաձայնագրեր

Հետգնման պայմանով արժեթղթերի վաճառքի գործառնությունները («ռեպո») դիտարկվում են որպես ապահովված ֆինանսական գործարքներ: Հետգնման պայմանով վաճառված արժեթղթերը շարունակվում են հաշվառվել հաշվեկշռում, և այն դեպքում, երբ գնորդն ունի նշված արժեթղթերի վաճառքի կամ գրավադրման պայմանագրային իրավունք կամ համաձայնություն, դրանք վերադասակարգվում են որպես «Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր» և ներկայացվում են որպես առանձին հաշվեկշռային հոդված: Համապատասխան պարտավորությունն արտացոլվում է ֆինանսական կազմակերպությունների կամ հաճախորդների նկատմամբ հաշիվներում:

Հետվաճառքի պայմանով գնված արժեթղթերը («հակադարձ ռեպո») չեն ճանաչվում հաշվապահական հաշվեկշռում, իսկ տրամադրված գումարները հաշվառվում են որպես պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ կամ հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ:

Արժեթղթերի գնման և վաճառքից առաջացած եկամուտը կամ ծախսը իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ կամ ծախս, որոնք հաշվեգրվում են հետգնման

պայմանագրերի գործողության ժամկետների ընթացքում՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

4.11 Որպես գրավ տրված և ստացված արժեթղթեր

Արժեթղթերով գործարքները հիմնականում ապահովվում են արժեթղթերով կամ կանխիկ դրամով: Արժեթղթերի փոխանցումը մյուս կողմին արտացոլվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, միայն եթե փոխանցվում են մաս ռիսկերը և օգուտները կապված սեփականության իրավունքի փոխանցման հետ: Վճարված կամ որպես գրավ ստացված կանխիկը գրանցվում է որպես ակտիվ կամ պարտավորություն:

Ձեռքբերված արժեթղթերը չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում մինչև դրանց օտարումը երրորդ կողմին, որի դեպքում նշված արժեթղթերի վերադարձման գծով պարտավորությունը ճանաչվում է իրական արժեքով որպես առևտրական նպատակներով պարտավորություն, իսկ գնման և վաճառքի տարբերությունը հաշվառվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության «Զուտ առևտրային եկամուտ» հոդվածում:

4.12 Վարձակալություն

Գործառնական վարձակալություն - Բանկը որպես վարձակալ

Ակտիվների վարձակալությունը, որի դեպքում ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները պահպանվում են վարձատուի մոտ, դասակարգվում է որպես գործառնական վարձակալություն: Գործառնական վարձակալության շրջանակներում վարձավճարները ճանաչվում են որպես ծախս ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գծային հիմունքով վարձակալության ժամկետի ընթացքում և ներառվում են գործառնական ծախսերում:

4.13 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները ներկայացված են սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ: Բանկի շենքը ներկայացված է իրական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ: Երբ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը ավելի մեծ է նրա գնահատված փոխհատուցվող գումարից ոչ ժամանակավոր հանգամանքների պատճառով, այն անմիջապես նվազեցվում է մինչև այդ փոխհատուցվող գումարը:

Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում, կիրառելով հետևյալ տարեկան դրույքաչափերը՝

	2014		2013	
	Օգտակար ծառայության ժամկետ (տարիներ)	Տոկոսադրույք (%)	Օգտակար ծառայության ժամկետ (տարիներ)	Տոկոսադրույք (%)
Շենքեր	50	2	30	3.3
Համակարգիչային տեխնիկա	3	33,33	3	33,33
Կապի և հաղորդակցման միջոցներ	5	20	5	20
Տրանսպորտային միջոցներ	7	20	7	20
Բանկոմատներ	10	10	10	10
Այլ հիմնական միջոցներ	5	20	5	20

Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա ուղղված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով հետևյալ երկու ժամկետներից նվազագույնով. վարձակալման ժամկետ կամ հիմնական միջոցների և դրանց օգտակար

Ծառայության ժամկետ: Անավարտ շինարարությանը պատկանող ակտիվները չեն ամորտիզացվում:

Հիմնական միջոցների վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց կատարման պահին: Կապիտալ բնույթի նորոգման ծախսումները ավելացվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, երբ այդ ծախսումները կատարվում են, և եթե բավարարում են ակտիվի ճանաչման չափանիշներին: Այս ծախսումների մաշվածությունը հաշվարկվում է համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում:

Հիմնական միջոցի իրացումից առաջացած օգուտ կամ վնասը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից զուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և հաշվառվում է գործառնական շահույթում:

Վերագնահատման արդյունքում ակտիվի արժեքի աճը արտացոլվում է կապիտալում՝ հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստում, բացի այն դեպքերից, երբ այն փոխհատուցում է ֆինանսական արդյունքներում տվյալ ակտիվի գծով նախկինում ճանաչված վերագնահատումից վնասը. այս դեպքում վերագնահատումից աճը նույնպես ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքներում: Վերագնահատման արդյունքում ակտիվի արժեքի նվազումը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքներում, բացի այն դեպքերից, երբ այն փոխհատուցում է նախկինում տվյալ ակտիվի գծով կապիտալում ճանաչված վերագնահատումից աճը:

Վերագնահատված գումարով հաշվառվող հիմնական միջոցների իրացման դեպքում, իրացված հիմնական միջոցների համապատասխան դասի վերագնահատման պահուստում վերագրված գումարը փոխանցվում է չբաշխված շահույթին:

4.14 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները բաղկացած են համակարգչային ծրագրերից, արտոնագրերից և այլն:

Առանձին ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները սկզբնապես ճանաչվում են ինքնարժեքով: Նախնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ նվազեցնելով կուտակված ամորտիզացիան կամ արժեզրկումից կորուստները: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայությունների ժամկետները կարող են լինել որոշակի կամ անորոշ: Որոշված օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվներն ամորտիզացվում են գծային հիմունքով օգտակար ծառայության ընթացքում՝ 3-20 տարվա ընթացքում և գնահատվում են արժեզրկման առումով, երբ առկա են արժեզրկման հատկանիշներ: Ամորտիզացիայի հաշվառման մեթոդները և ժամկետները վերանայվում են յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջում:

Համակարգչային ծրագրերի ընթացիկ սպասարկման ծախսերը հաշվառվում են որպես ծախս դրանց կատարման ժամանակ:

4.15 Բռնագանձված ակտիվներ

Որոշ դեպքերում, ակտիվները բռնագանձվում են վարկային պարտավորությունների չկատարման արդյունքում: Բռնագանձված ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքից և իրացման զուտ արժեքից նվազագույնով:

4.16 Ներգրաված միջոցներ

Ներգրաված միջոցները, որոնք ներառում են ՀՀ կառավարության և կենտրոնական բանկի, այլ ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների հաշիվները, թողարկված արժեթղթերը և ստորադաս փոխառությունները, սկզբնապես ճանաչվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանած գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներգրաված միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Եկամուտները և ծախսերը գրանցվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, ինչպես պարտավորությունների ապաճանաչման ժամանակ, այնպես էլ ամորտիզացիայի ընթացքում:

4.17 Ֆինանսական երաշխիքներ

Ֆինանսական երաշխիքների պայմանագրերը այն պայմանագրերն են, որոնք պահանջում են, որ երաշխիքը տրամադրողը փոխհատուցի երաշխիքը ստացողին կոնկրետ պարտապանի կողմից պարտքային գործիքի ժամկետներին համաձայն վճարումները ժամանակին չկատարելու պատճառով վերջինիս կողմից կրած վնասների դիմաց: Նման ֆինանսական երաշխիքներ տրամադրվում են բանկերին, ֆինանսական և այլ կազմակերպություններին հաճախորդների վարկերը, օվերդրաֆտները և այլ բանկային գործիքները ապահովելու նպատակով:

Ֆինանսական երաշխիքները ֆինանսական հաշվետվություններում սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով «Այլ պարտավորություններ»-ում՝ որպես կոմիսիոն վճար: Սկզբնական ճանաչումից հետո Բանկը յուրաքանչյուր երաշխավորության տակ պարտավորությունը չափում է ամորտիզացված վճարից և երաշխավորության արդյունքում առաջացած ցանկացած ֆինանսական պարտավորություն լուծելու համար անհրաժեշտ ելքերի լավագույն գնահատումից առավելագույնով:

4.18 Սեփական կապիտալ

Բաժնետիրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը և չմարվող արտոնյալ բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես կապիտալ: Նոր բաժնետոմսերի թողարկմանը, բացի կազմակերպությունների միավորման դեպքում թողարկվող բաժնետոմսերի, վերաբերող ուղղակի ծախսերը նվազեցվում են կապիտալի աճից: Երբ թողարկման արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, տարբերությունը հաշվառվում է որպես հավելավճար:

Զբաղիված շահույթ

Զբաղիված շահույթը ներառում է ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների չբաղիված շահույթը:

Շահաբաժիններ

Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով շահաբաժինները դուրս են գրվում կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն, միայն երբ դրանք հաստատվում են հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով կամ մինչև այդ: Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը հայտարարված կամ հաստատված շահաբաժինները բացահայտվում են:

Հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստ

Հիմնական միջոցների վերագնահատման աճը օգտագործվում է գրանցելու համար հիմնական միջոցների իրական արժեքի աճը և նվազումը այն չափի, որ նման նվազումը վերաբերում է նույն ակտիվի աճին, որը նախկինում ճանաչվել էր սեփական կապիտալում:

Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ

Այս պահուստը գրանցում է վաճառքի համար մատչելի ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունները:

4.19 Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները, եկամուտներն ու ծախսերը ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացվում են հաշվանցված, եթե գոյություն ունի օրենսդրորեն հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն իրականացնելու հաշվանցում կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

Եկամուտները և ծախսերը ներկայացվում են զուտ արժեքի հիման վրա, միայն երբ դա թույլատրվում է համաձայն ՖՀՄՄ, կամ մի խումբ համանման գործարքների օգուտի և վնասի համար, ինչպիսին հանդիսանում է Բանկի առևտրային գործունեությունը:

5 Կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

ՖՀՄՄ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որ Բանկի ղեկավարությունը կատարի կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ, դատողություններ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն են թողնում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների ներկայացվող գումարների, ինչպես նաև հաշվետու ժամանակաշրջանի եկամուտների և ծախսերի վրա: Գնահատումները և դրանց հետ կապված ենթադրությունները, հիմնվելով պատմական փորձի և այլ գործոնների վրա, որոնք հիմնավորված են տվյալ պայմաններում, հիմք են հանդիսանում դատողություններ անելու այն ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վերաբերյալ, որոնց արժեքը հնարավոր չէ որոշել այլ վստահելի աղբյուրներից: Ամեն դեպքում, չնայած գնահատումները հիմնվում են ղեկավարության կողմից ընթացիկ իրադարձությունների լավագույն պատկերացումների վրա, փաստացի արդյունքները վերջին հաշվով կարող են տարբերվել կատարված գնահատումներից:

Ներկայացվող ֆինանսական հաշվետվությունների առումով նշանակալից դատողությունները և գնահատումները ներկայացվում են ստորև:

Իրական արժեքի չափումը

Ֆինանսական գործիքների (երբ ակտիվ շուկայի գնանշումներ չկան) և ոչ ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքը սահմանելու համար ղեկավարությունն օգտագործում է գնահատման տեխնիկան: Սա ներառում է զարգացող գնահատումները և ենթադրությունները համապատասխան նրան, թե շուկայի մասնակիցները ինչպես կգնահատեն գործիքները: Դեկավարությունն իր ենթադրություններում որքան հնարավոր է հիմնվում է դիտարկվող տվյալների վրա, սակայն դրանք միշտ չէ, որ հասանելի են: Այդ դեպքում, ղեկավարությունն օգտագործում է իր ունեցած ամենալավ տեղեկատվությունը: Գնահատված իրական արժեքը կարող է տարբերվել փաստացի արժեքից, որը հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ կարող է հասանելի լինել անհատական գործարքների դեպքում (տես՝ ծանոթագրություն 29):

Ներդրումային արժեթղթերի դասակարգում

Բանկի ներդրումային արժեթղթերը ներառում են պետական պարտատոմսերը, ոչ պետական բաժնետոմսերը: Սկզբնական ճանաչման ժամանակ Բանկը դասակարգում է արժեթղթերը որպես վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ, որոնց իրական արժեքի ճշգրտումն իրականացվում է կապիտալում:

Կապակցված կողմերի հետ գործառնություններ

Բանկն իր գործունեության ընթացքում իրականացնում է գործառնություններ կապակցված կողմերի հետ: Գործող շուկայի բացակայության դեպքում Բանկը

կատարում է դատողություններ գործառնությունների շուկայական կամ ոչ շուկայական բնույթի վերաբերյալ: Դատողությունները հիմնվում են այլ հաճախորդների հետ նմանատիպ գործառնությունների, ինչպես նաև արդյունավետ դրույքների վերլուծությունների վրա:

Վարկերի և այլ փոխատվությունների արժեզրկում

Բանկը գնահատում է խնդրահարույց վարկերը և փոխատվությունները յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի համար՝ պարզելու համար, թե արդյոք առկա են արժեզրկման օբյեկտիվ հայտանիշներ: Մասնավորապես, ղեկավարության դատողությունն անհրաժեշտ է ապագա դրամական հոսքերի գումարը և պարբերականությունը գնահատելու համար, երբ անհրաժեշտ է պահանջվող պահուստի չափը որոշել: Նման գնահատումները հիմնված են որոշ գործոնների շուրջ ենթադրությունների վրա և ներկա արդյունքները կարող են տարբեր լինել՝ հանգեցնելով պահուստում հետագա փոփոխությունների:

Նշանակալի վարկերի և փոխատվությունների համար անհատական ստեղծված հատուկ պահուստներից բացի, Բանկը նաև ստեղծում է արժեզրկման խմբային պահուստներ, այն ռիսկերի գծով, որոնք չնայած որ անհատապես չեն գնահատվել, սակայն պարունակում են չվճարման ավելի մեծ ռիսկ, քան սկզբնապես որոշվել էր: Սա հաշվի է առնում այնպիսի գործոնների ազդեցությունը, ինչպիսիք են վատթարացումը երկրի ռիսկում, արդյունաբերության մեջ և տեխնոլոգիական հնացումը, ինչպես նաև բացահայտված կառուցվածքային թերությունները կամ դրամական հոսքերի նվազումները:

Հարկային օրենսդրություն

ՀՀ հարկային օրենսդրությունը ենթակա է տարակարծիք մեկնաբանությունների: Տես 27 ծանոթագրությունը:

Բանկի ղեկավարությունը չի վերանայել իր նախորդ գնահատումները, այսինքն չի ապաճանաչել հիմնական միջոցների հետ կապված իր նախկինում գնահատված հետաձգված հարկային պարտավորությունը և շարունակում է կատարել իր հարկային հաշվառումը, ինչպես նախկինում:

Կապիտալի գործիք հանդիսացող վաճառքի համար մատչելի ներդրումների արժեզրկում

Բանկը համարում է կապիտալի գործիք հանդիսացող վաճառքի համար մատչելի ներդրումն արժեզրկված, երբ դրա իրական արժեքի նվազումը էական է կամ կրում է երկարատև բնույթ: Որոշելու համար էական է կամ երկարատև նվազումը՝ Բանկը կատարում է որոշակի դատողություններ: Այդ դատողությունները կատարելիս, այլ գործոնների հետ մեկտեղ, Բանկը հաշվի է առնում նաև բաժնետոմսերի գնի փոփոխականությունը: Բացի դրանից, արժեզրկումը հնարավոր է, երբ առկա են ապացույցներ, որ վատացել է ֆինանսական վիճակը տվյալ կազմակերպության, արդյունաբերության կամ ճյուղի, որտեղ կատարվել է ներդրումը, կատարվել են փոփոխություններ տեխնոլոգիաներում և գործառնական կամ ֆինանսական դրամական հոսքերում:

6 Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ և ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ	2014	2013
Վարկեր և փոխառություններ հաճախորդներին	17,645,652	15,423,407
Վաճառքի համար մատչելի պարտքային արժեթղթեր	744,265	630,156
Ֆինանսական կազմակերպությունների հաշիվներ	126,281	44,584
Անհատապես արժեզրկված ակտիվների գծով հաշվեգրված տոկոսներ	800,666	730,822
Ընդամենը տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	19,316,864	16,828,969
Հաճախորդների հաշիվներ	8,504,548	8,106,806
Ֆինանսական կազմակերպությունների հաշիվներ	1,142,623	736,307
Կառավարության վարկեր	144,622	368,632
Ռեպո գործառնություններ	60,419	103,293
Փոխառություններ	2,155,651	1,905,745
Այլ տոկոսային ծախսեր	18,079	-
Ընդամենը տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	12,025,942	11,220,783

7 Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ	2014	2013
Դրամարկղային գործառնություններ	991,500	905,847
Վճարային քարտերով գործառնություններ	217,349	237,505
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	16,455	39,615
Արտարժույթի փոխարկման գործառնություններ	133,279	87,674
Այլ վճարներ և կոմիսիոն եկամուտներ	97,176	84,338
Ընդամենը կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	1,455,759	1,354,979
Հաշվարկային գործառնություններ/փոխանցումներ	54,257	80,922
Վճարային քարտերով գործառնություններ	171,516	169,737
Արտարժույթի փոխարկման գործառնություններ	13,014	15,633
Բորսայական ծառայություններ	10,333	4,118
Այլ ծախսեր	38,313	1,521
Ընդամենը կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	287,433	271,931

8 Զուտ առևտրային եկամուտ

Հազար ՀՀ դրամ	2014	2013
Արտարժույթի առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ/(վնաս)	1,152,637	1,272,318
Ածանցյալ գործիքներից զուտ եկամուտ	(406,486)	-
Ընդամենը զուտ առևտրային եկամուտ	746,151	1,272,318

9 Այլ եկամուտներ

Հազար ՀՀ դրամ	2014	2013
Ստացված տույժեր և տուգանքներ	826,476	1,050,565
Ոչ առևտրային ակտիվների արտարժույթի փոխարկումից զուտ օգուտ	790,847	-
Թանկարժեք մետաղներով գործառնություններից զուտ օգուտ	10,069	-
Այլ եկամուտ	18,238	17,164
Ընդամենը այլ եկամուտներ	1,645,630	1,067,729

10 Արժեզրկման ծախս

Հազար ՀՀ դրամ	2014	2013
Վարկեր և փոխառություններ հաճախորդներին (ծանոթագրություն 16)	4,103,318	685,665
Այլ ակտիվներ (ծանոթագրություն 20)	3,315	332,270
Ընդամենը վարկային կորուստների արժեզրկման ծախս	4,106,633	1,017,935

11 Անձնակազմի գծով ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ	2014	2013
Աշխատակիցների հատուցումներ ներառյալ դրանց վերաբերող հարկերը	3,269,189	3,749,148
Անձնակազմի ուսուցման և այլ ծախսեր	3,522	2,044
Ընդամենը անձնակազմի գծով ծախսեր	3,272,711	3,751,192

12 Այլ ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ	2014	2013
Նյութական ակտիվների վերանորոգման և սպասարկման ծախսեր	266,970	275,774
Գովազդի ծախսեր	186,863	150,419
Գործուղման ծախսեր	15,344	10,996
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	126,442	131,548
Վարձակալության գծով ծախսեր	768,363	824,776
Հարկեր, (բացառությամբ շահութահարկի) և տուրքեր	300,399	321,635
Խորհրդատվական և այլ ծառայությունների գծով ծախսեր	60,467	45,517
Անվտանգության գծով ծախսեր	113,827	118,986
Ներկայացուցչական ծախսեր	37,773	68,805
Գրասենյակային ծախսեր	80,476	53,561
Վճարված տուգանքներ	1,740	746
Թարմակարժեք մետաղներով գործառնություններից զուտ վնաս	-	23,716
Ավանդների ապահովագրություն	175,151	161,271
Ոչ առևտրային ակտիվների և պարտավորությունների արտարժույթային փոխարկումներից զուտ վնաս	-	31,619
Համակարգչային ծրագրերի սպասարկում	35,200	34,026
Ինկասացիոն ծառայություններ	71,807	24,640
Հիմնական միջոցների արժեզրկումից կորուստներ	15,763	120,003
Բռնագանձված գրավների արժեզրկումից և իրացումից կորուստներ	30,643	273,475
Այլ ծախսեր	106,741	177,469
Ընդամենը այլ ծախսեր	2,393,969	2,848,982

13 Շահութահարկի գծով ծախս

Հազար ՀՀ դրամ	2014	2013
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս	128,422	-
Հետաձգված հարկ	(34,341)	410,929
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	94,081	410,929

Հայաստանի Հանրապետությունում շահութահարկի դրույքաչափը կազմում է 20% (2013թ.՝ 20%): ՀՀ հարկային օրենսդրության և ՖՀՄՍ-ի միջև եղած տարբերությունը մի շարք ակտիվների և պարտավորությունների գծով առաջացնում է ժամանակավոր տարբերություններ ֆինանսական հաշվետվությունների կազմում նպատակներով դրանց հաշվեկշռային արժեքների և հարկման բազայի միջև: Հետաձգված շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է 20% հիմնական դրույքաչափը կիրառելով:

Ստորև ներկայացվում է շահութահարկի գծով ծախսի և հաշվապահական շահույթի միջև փոխկապակցվածությունը.

Հազար ՀՀ դրամ	2014	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)	2013	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)
Շահույթ մինչև հարկումը	626,556		894,519	
Շահութահարկ 20% դրույքաչափով	125,311	20	178,904	20
Չհարկվող եկամուտ	(22,530)	(4)	-	-
Այլ հարկվող եկամուտ	21,073	3	99,488	11
Չնվազեցվող ծախսեր	49,113	8	126,213	14
Ածանցյալ գործիքներից զուտ եկամուտ	81,297	13	-	-
Արտարժույթի փոխարժեքային տարբերություն	(160,183)	(26)	6,324	1
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	94,081	14	410,929	46

Ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկի հաշվարկ.

Հազար ՀՀ դրամ	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Ֆինանսական արդյունքներով ճանաչված	Սեփական կապիտալում ճանաչված	2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Այլ պարտավորություններ	56,306	7,082	-	63,388
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	20,480	-	115,452	135,932
Փոխանցվող հարկային վնաս	145,221	(145,221)	-	-
Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվ	222,007	(138,139)	115,452	199,320
Պայմանական պարտավորություններ	(24,913)	4,248	-	(20,665)
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	(8,450)	90	-	(8,360)
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	(972,483)	165,739	-	(806,744)
Հիմնական միջոցներ	(91,793)	2,403	-	(89,390)
Ընդամենը հետաձգված հարկային պարտավորություն	(1,097,639)	172,480	-	(925,159)
Զուտ հետաձգված հարկային պարտավորություն	(875,632)	34,341	115,452	(725,839)

Հազար ՀՀ դրամ	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Ֆինանսական արդյունքներով ճանաչված	Սեփական կապիտալում ճանաչված	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Կուտակված ծախսեր և այլ պարտավորություններ	43,808	12,498	-	56,306
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	158,554	292	(138,366)	20,480
Փոխանցվող հարկային վնաս	-	145,221	-	145,221
Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվ	202,362	158,011	(138,366)	222,007
Պայմանական պարտավորություններ	(21,357)	(3,556)	-	(24,913)
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	(7,980)	(470)	-	(8,450)
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	(404,018)	(568,465)	-	(972,483)
Հիմնական միջոցներ	(105,774)	3,551	10,430	(91,793)
Ընդամենը հետաձգված հարկային պարտավորություն	(539,129)	(568,940)	10,430	(1,097,639)
Զուտ հետաձգված հարկային պարտավորություն	(336,767)	(410,929)	(127,936)	(875,632)

14 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Հազար ՀՀ դրամ	2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Կանխիկ դրամական միջոցներ	6,775,432	8,814,349
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	23,802,559	9,025,569
Այլ բանկերում տեղաբաշխված միջոցներ	3,458,393	3,278,200
Ընդամենը դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	34,036,384	21,118,118

Թղթակցային հաշիվները ՀՀ ԿԲ-ում ներառում են նաև ՀՀ բանկային օրենսդրության համաձայն ՀՀ ԿԲ-ում տեղաբաշխված պարտադիր պահուստները, որոնք հաշվարկվում են Բանկի կողմից ներգրավված դրամային որոշ միջոցների 2%-ի և արտարժույթով որոշ միջոցների 20%-ի չափով: Այդ միջոցները 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում են 15,084,982 հազար դրամ (2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 3,957,471 հազար դրամ 4% և 12% համապատասխանաբար): Այդ միջոցների ելքագրումն արգելված չէ, սակայն պահուստավորման նվազագույն չափը չպահպանելը հանգեցնում է Կենտրոնական բանկի կողմից տույժերի կիրառման: Պարտադիր պահուստավորման միջոցների դիմաց Բանկը տոկոսներ չի ստանում:

2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 2,435,946 հազար դրամ գումարով (70%) հաշիվները կենտրոնացված են երկու բանկերում, (2013թ. երկու բանկերում՝ 2,666,069 հազար դրամ (81%)):

2014թ. ընթացքում իրականացվել են հետևյալ անկանխիկ գործառնությունները.

- վարկային պարտավորությունների մարում գրավի սեփականության իրավունքի փոխանցման միջոցով 658,906 հազար դրամ գումարով (2013թ.՝ 1,978,943 հազար դրամ):

15 Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ

	2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Բանկերում ավանդներ	-	330,490
Ավանդներ ֆինանսական կազմակերպություններում	722,221	616,507
Դեպոզիտներ միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում	160,000	310,000
Ընդամենը պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	882,221	1,256,997

Դեպոզիտներ գումարը ՀՀ ԿԲ-ում իրենից ներկայացնում է ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների երաշխիքային ավանդ:

16 Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ

Հազար ՀՀ դրամ

	2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Վարկեր	120,321,417	117,879,239
Օվերդրաֆտներ	3,155,094	1,396,638
	123,476,511	119,275,877
Արժեզրկումից պահուստներ վարկերի և փոխատվությունների գծով	(4,516,117)	(2,480,618)
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	118,960,394	116,795,259

2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաճախորդներին տրված վարկերում և փոխատվություններում ներառված հաշվեզրկված տոկոսները կազմում են 4,044,558 հազար դրամ (2013թ.՝ 5,318,397 հազար դրամ):

2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույքը կազմում է իրավաբանական անձանց ՀՀ դրամով տրամադրված վարկերի համար 14.41%, ԱՄՆ դոլարով վարկերի համար 12.76%, Եվրո արժույթով տրամադրված վարկերի համար 11.85%, Ռուբլով վարկերի համար 13.91%, ֆիզիկական անձանց՝ ՀՀ դրամով տրամադրված վարկերի համար 21.43%, ԱՄՆ դոլարով վարկերի համար 13.84%, Եվրո արժույթով տրամադրված վարկերի համար 11.67%, (2013թ.՝ իրավաբանական անձանց ՀՀ դրամով տրամադրված վարկերի համար 21.6%, ԱՄՆ դոլարով վարկերի համար 15.71%, Եվրո արժույթով տրամադրված վարկերի համար 15.37%, Ռուբլով վարկերի համար՝ 18.72% , ֆիզիկական անձանց՝ ՀՀ դրամով տրամադրված վարկերի համար 23.05%, ԱՄՆ դոլարով վարկերի համար 15.9%, Եվրո արժույթով տրամադրված վարկերի համար 16.22%):

2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի կենտրոնացում տրամադրված վարկերի գծով 21,823,052 հազար դրամ (համախառն վարկային պորտֆելի 18%-ը) ընդհանուր գումարով, տրամադրված թվով 15 վարկառուների և նրանց հետ փոխկապակցված անձանց (2013թ.՝ 25,178,363 հազար դրամ կամ 21.11%՝ տրամադրված թվով 15 վարկառուների և նրանց հետ փոխկապակցված անձանց): Նշված վարկերի գծով արժեզրկումից պահուստները կազմում են 1,306,000 հազար դրամ (2013թ.՝ 2,577,490 հազար դրամ):

Տրամադրված վարկերի և փոխառությունների վերլուծությունն ըստ տնտեսության ճյուղերի ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Արդյունաբերություն	12,282,590	12,458,143
Գյուղատնտեսություն	778,610	770,002
Շինարարություն	4,773,010	4,950,361
Տրանսպորտ	4,210,254	3,683,759
Առևտուր	25,346,631	27,231,673
Սպասարկում	8,196,147	10,433,890
Սպառողական	44,456,163	37,330,268
Հիփոթեքային	16,169,952	13,906,498
Այլ	7,263,154	8,511,283
	123,476,511	119,275,877
Արժեզրկումից պահուստներ վարկերի և փոխառությունների գծով	(4,516,117)	(2,480,618)
Ընդամենը վարկեր և փոխառություններ	118,960,394	116,795,259

Վարկերի և փոխառությունների գծով արժեզրկման պահուստի շարժն ըստ դասերի
 հետևյալն է.

Հազար ՀՀ դրամ										2014
	Արդյունա- բերություն	Գյուղատնտե- սություն	Շինարար- ություն	Տրանս- պորտ	Առևտուր	Սպասար- կում	Սպառո- ղական	Հիփոթե- քային	Այլ	Ընդամենը
2014թ. հունվարի 1 դրությամբ	433,052	42,062	99,007	53,670	904,801	337,715	283,710	105,689	220,912	2,480,618
Տարվա ծախս/(հակադարձում)	490,291	(37,926)	(13,580)	338,081	1,714,008	605,690	1,357,734	(242,256)	(108,724)	4,103,318
Դուրսգրում	(169,232)	(3,761)	(83,381)	(73,634)	(1,846,069)	(88,663)	(1,380,380)	(85,547)	(54,882)	(3,785,549)
Վերադարձ	258,747	7,411	45,684	92,548	307,046	147,115	421,326	422,527	15,326	1,717,730
2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,012,858	7,786	47,730	410,665	1,079,786	1,001,857	682,390	200,413	72,632	4,516,117
Անհատական արժեզրկում	904,297	-	-	398,866	856,743	982,763	244,401	39,493	-	3,426,563
Խմբային արժեզրկում	108,561	7,786	47,730	11,799	223,043	19,094	437,989	160,920	72,632	1,089,554
	1,012,858	7,786	47,730	410,665	1,079,786	1,001,857	682,390	200,413	72,632	4,516,117
Անհատապես արժեզրկված վարկերի համախառն գումար (մինչև անհատապես զննհատված արժեզրկման պահուստներով զտելը)	1,426,499	-	-	3,030,347	3,042,363	6,286,720	657,261	77,966	-	14,521,156

Հազար ՀՀ դրամ	Արդյունա- բերություն	Գյուղատնտե- սություն	Շինարար- ություն	Տրանս- պորտ	Առևտուր	Սպասար- կում	Սպառող- ական	Հիփոթե- քային	Այլ	2013 Ընդամենը
2013թ. հունվարի 1 դրությամբ	1,093,836	5,224	42,274	303,723	293,768	77,178	219,502	131,014	100,990	2,267,509
Տարվա ծախս/(հակադարձում)	(570,459)	62,013	103,373	(279,691)	580,700	260,130	301,526	(50,419)	278,492	685,665
Դուրսգրում	(163,543)	(25,658)	(58,784)	(89,727)	(467,774)	(33,517)	(933,566)	(253,729)	(233,814)	(2,260,112)
Վերադարձ	73,218	483	12,144	119,365	498,107	33,924	696,248	278,823	75,244	1,787,556
2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	<u>433,052</u>	<u>42,062</u>	<u>99,007</u>	<u>53,670</u>	<u>904,801</u>	<u>337,715</u>	<u>283,710</u>	<u>105,689</u>	<u>220,912</u>	<u>2,480,618</u>
Անհատական արժեզրկում	313,330			35,803	651,023	245,012			143,661	1,388,829
Խմբային արժեզրկում	119,722	42,062	99,007	17,867	253,778	92,703	283,710	105,689	77,251	1,091,789
	<u>433,052</u>	<u>42,062</u>	<u>99,007</u>	<u>53,670</u>	<u>904,801</u>	<u>337,715</u>	<u>283,710</u>	<u>105,689</u>	<u>220,912</u>	<u>2,480,618</u>
Անհատապես արժեզրկված վարկերի համախառն գումար (մինչև անհատապես զնախատված արժեզրկման պահուստներով զտելը)	<u>485,924</u>			<u>114,283</u>	<u>1,853,911</u>	<u>2,352,819</u>			<u>786,041</u>	<u>5,592,978</u>

Տրամադրված վարկերի և փոխատվությունների վերլուծությունն ըստ հաճախորդների
ունի հետևյալ տեսքը.

Հազար ՀՀ դրամ	2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Պետական ձեռնարկություններ	685,906	2,399,504
Մասնավոր ձեռնարկություններ	49,998,452	52,417,734
Ֆիզիկական անձիք	61,496,082	51,906,440
Անհատ ձեռնարկատերեր	11,296,071	12,552,199
	<u>123,476,511</u>	<u>119,275,877</u>
Արժեզրկումից պահուստներ վարկերի և փոխատվությունների գծով	(4,516,117)	(2,480,618)
Ընդամենը վարկեր և փոխատվություններ	<u>118,960,394</u>	<u>116,795,259</u>

Ֆիզիկական անձանց տրամադրված վարկերը ներկայացվում են ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Հիփոթեքային	16,169,952	13,906,498
Սպառողական	40,827,021	32,722,646
Ավտոմեքենաների ձեռքբերման	2,581,885	2,627,749
Առևտրային	1,047,257	1,980,041
Այլ	869,967	669,506
Ընդամենը ֆիզիկական անձանց տրամադրված վարկեր	<u>61,496,082</u>	<u>51,906,440</u>

Ինչպես նշված է 29 ծանոթագրությունում, 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ վարկերի և փոխատվությունների զնախատված իրական արժեքը մոտ է դրանց հաշվեկշռային արժեքին:

Վարկային պորտֆելի ժամկետային վերլուծությունը բացահայտված է 31 ծանոթագրությունում: Վարկային պորտֆելին ներհատուկ վարկային, արժույթային և տոկոսային ռիսկը բացահայտված է 32 ծանոթագրությունում: Տեղեկատվությունը կապակցված անձանց վերաբերյալ բացահայտված է 28 ծանոթագրությունում:

17 Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ

Հազար ՀՀ դրամ

2014թ. դեկտեմբերի
31-ի դրությամբ

2013թ. դեկտեմբերի
31-ի դրությամբ

Չգնանշվող ներդրումներ

ՀՀ կազմակերպությունների բաժնետոմսեր

12,690

12,690

Պետական պարտատոմսեր

19,233

5,405,654

Ընդամենը ներդրումներ

31,923

5,418,344

Բոլոր պարտքային արժեթղթերն ունեն հաստատուն տոկոսներ.

Չգնանշվող վաճառքի համար մատչելի պարտքային արժեթղթերը չափվում են իրական արժեքով, օգտագործելով գնահատման տեխնիկա՝ հիմնված տվյալ պահին գործող շուկայական տոկոսադրույքների վրա, որպես տվյալ ֆինանսական գործիքի ապագա դրամական հոսքերի զեղչատոկոս:

Վաճառքի համար մատչելի պարտքային արժեթղթերն ըստ արդյունավետ տոկոսադրույքների և ժամկետների ներառում են.

Հազար ՀՀ դրամ

2014

2013

%

ժամկետ

%

ժամկետ

Պետական պարտատոմսեր

8.4-14.23%

2015-2028

8.62-10.84%

2014-2028

Վաճառքի համար մատչելի պարտքային արժեթղթերը 4,984,447 հազար դրամով իրական արժեքով (2013թ.՝ ոչինչ) վաճառվել են երրորդ անձանց ռեպո համաձայնագրերով՝ 6 ամիսը չգերազանցող ժամանակահատվածներով: Դրանք վերադասակարգվել են որպես ռեպո համաձայնագրերով գրավադրված արժեթղթեր հաշվապահական հաշվեկշռում՝ առանձին տողում (Ծանոթ. 25):

Բոլոր չգնանշված վաճառքի համար մատչելի բաժնեմասային արժեթղթերը գրանցված են ինքնարժեքով նվազեցված արժեգրկման կորուստներով, քանի որ իրական արժեքը չի կարող արժանահավատորեն գնահատվել: Այս ներդրումների համար չկա գնանշվող շուկա և Բանկը նախատեսում է դրանք պահել երկար ժամկետով:

18 Հիմնական միջոցներ

	Հող և շենքեր	Վարձակալ. հիմն. միջ.գծով կապ. ներդր.	Համակարգչային տեխնիկա և կապի միջոցներ	Փոխադրա միջոցներ	Գրասենյակային սարքա-վորում և այլ հիմնական միջոցներ	Ընդամենը
ՍԿԶԲՆԱԿԱՆ ԿԱՍ ՎԵՐԱԳՆԱՀԱՏՎԱԾ ԱՐԺԵՔ						
2013թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	2,729,931	377,570	831,259	278,815	1,946,915	6,164,490
Ավելացում	134,286	1,561	123,645	81,047	180,618	521,157
Օտարում		(4,734)	(11,577)	-	(31,547)	(47,858)
Հիմնական միջոցների վերագնահատում	(52,148)	-	-	-	-	(52,148)
Հիմնական միջոցների վերագնահատման ճշտում	(211,901)	-	-	-	-	(211,901)
Վերախմբավորում	-	-	157	-	(157)	-
2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2,600,168	374,397	943,484	359,862	2,095,829	6,373,740
Ավելացում	800,232	13,429	142,929	1,927	326,341	1,284,858
Օտարում	-	(2,609)	(65,547)	(64,608)	(35,213)	(167,977)
Վերախմբավորում	-	-	76	-	(76)	-
2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	3,400,400	385,217	1,020,942	297,181	2,386,881	7,490,621
ԿՈՒՏԱԿՎԱԾ ՄԱՇՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆ						
2013թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	127,512	75,972	479,868	78,263	968,828	1,730,443
Հատկացումներ	92,820	11,076	136,889	37,235	191,217	469,237
Օտարում	-	(4,734)	(11,532)	-	(14,331)	(30,597)
Հիմնական միջոցների վերագնահատման ճշտում	(211,901)	-	-	-	-	(211,901)
Արժեզրկումից կորուստներ	120,003	-	-	-	-	120,003
2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	128,434	82,314	605,225	115,498	1,145,714	2,077,185
Հատկացումներ	56,879	7,652	70,273	40,552	201,865	377,221
Օտարում	-	(2,609)	(38,609)	(37,345)	(27,678)	(106,241)
2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	185,313	87,357	636,889	118,705	1,319,901	2,348,165
ՀԱՇՎԵԿՇՈՒՄՅՈՒՆ ԱՐԺԵՔ						
2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	3,215,087	297,860	384,053	178,476	1,066,980	5,142,456
2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2,471,734	292,083	338,259	244,364	950,115	4,296,555
2013թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	2,602,419	301,598	351,391	200,552	978,087	4,434,047

Ակտիվների վերագնահատում

Շենքերի վերագնահատումը կատարվել է անկախ գնահատողի կողմից 2013թ. դեկտեմբերին՝ կիրառելով համեմատական վաճառքների մեթոդը, որի արդյունքում առաջացել է վերագնահատումից հաշվեկշռային արժեքի գուտ նվազում 52,148 հազար դրամ գումարով և արժեզրկում 120,003 հազար դրամ գումարով: Շենքերի իրական արժեքի գնահատման համար ղեկավարությունը հիմք է ընդունում անկախ գնահատողների կողմից ներկայացված արդյունքները:

Եթե շենքերը ներկայացվեին սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ, հաշվեկշռային արժեքը 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կկազմեր՝ 2,897,446 հազար դրամ (2013թ՝ 2,144,483 հազար դրամ):

Ամբողջությամբ մաշված ակտիվներ

2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հիմնական միջոցների ցանկում ներառված ամբողջությամբ մաշված ակտիվների սկզբնական արժեքը կազմում է 889,394 հազար դրամ (2013թ.՝ 818,262 հազար դրամ):

Ներդրման փուլում գտնվող հիմնական միջոցներ

2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հիմնական միջոցների ցանկում ներառված ներդրման փուլում գտնվող հիմնական միջոցների գումարը կազմում է 349,895 հազար դրամ, այդ թվում 17,830 հազ. դրամ՝ շենքեր (2013թ.՝ 472,046 հազար դրամ, այդ թվում 150,470 հազ. դրամ՝ շենքեր):

Հիմնական միջոցների սահմանափակումներ

2014թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չի տիրապետել պարտավորությունների դիմաց գրավադրված կամ որևէ այլ սահմանափակման ենթակա հիմնական միջոցների:

Պայմանագրային պարտավորություններ

2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն չունի պայմանագրային պարտավորություններ հիմնական միջոցներում ներդրումներ կատարելու նպատակով, (2013թ.՝ ոչինչ):

19 Ոչ նյութական ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ	Արտոնագրեր	Համակարգչային ծրագրեր	Այլ	Ընդամենը
ՍԿՁԲՆԱԿԱՆ ԱՐԺԵՔ				
2013թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	284,233	263,200	100,433	647,866
Ավելացում	449,972	78,028	-	528,000
2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	734,205	341,228	100,433	1,175,866
Ավելացում	188,606	194,044	-	382,650
2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	922,811	535,272	100,433	1,558,516
ԱՍՈՐՏԻՉԱՑԻԱ				
2013թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	42,581	89,919	50,517	183,017
Մասհանումներ	20,636	22,818	4,179	47,633
2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	63,217	112,737	54,696	230,650
Մասհանումներ	49,869	20,827	2,388	73,084
2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	113,086	133,564	57,084	303,734
ՀԱՇՎԵԿՇՈՒՅԻՆ ԱՐԺԵՔ				
2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	809,725	401,708	43,349	1,254,782
2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	670,988	228,491	45,737	945,216
2013թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	241,652	173,281	49,916	464,849

Պայմանագրային պարտավորություններ

2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի պայմանագրային պարտավորություններ ոչ նյութական ակտիվներում ներդրումների գծով:

2014թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չի տիրապետել պարտավորությունների դիմաց գրավադրված կամ որևէ այլ սահմանափակման ենթակա ոչ նյութական ակտիվների:

2014թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ արտոնագրերում ներառված է 478,253 հազար դրամ հաշվեկշռային արժեքով վճարային քարտերով գործառնությունների քլիրինգային գործընթացի իրականացման համար համապատասխան ծրագրերի արտոնագիրը (2013թ՝ 488,041 հազար դրամ):

20 Այլ ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ

	2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Կանխավճարներ և այլ դեբիտորներ	670,145	430,940
Ստացվելիք գումարներ	34,714	50,004
Այլ ակտիվներ	287,514	221,934
	992,373	702,878
Արժեզրկումից պահուստներ այլ ակտիվների գծով	(9,844)	(6,529)
	982,529	696,349
Բռնագանձված ակտիվներ	3,409,764	2,377,987
Այլ կանխավճարված հարկեր	27,143	-
Նյութեր	107,306	105,309
Թանկարժեք մետաղներ	56,935	64,972
Ընդամենը այլ ակտիվներ	4,583,677	3,244,617

Բանկի կողմից տրամադրված վարկերի ապահովվածություն հանդիսացող բռնագանձված գրավները իրենցից ներկայացնում են անշարժ գույք: Ակտիվները չափվում են հաշվեկշռային արժեքի և իրական արժեքի համաձայն վաճառքի ծախսումներից նվազագույնով:

Այլ ակտիվների գծով արժեզրկման կորուստների պահուստի շարժը հետևյալն է.

Հազար ՀՀ դրամ

Ընդամենը

2013թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	3,090
Տարվա ծախս	332,270
Դուրս գրում	(333,459)
Վերադարձ	4,628
2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	6,529
Տարվա ծախս	3,315
2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	9,844

21 Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ

	2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Այլ բանկերի թղթակցային հաշիվներ	982,086	9,694
Այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ընթացիկ հաշիվներ	51,871	58,072
Վարկեր ֆինանսական կազմակերպություններից	25,314,479	699,001
Ռեպո համաձայնագրերով վարկեր	4,855,326	-
Ավանդներ այլ ֆինանսական կազմակերպություններից	1,359,504	541,340
Այլ	4,263	3,882
Ընդամենը պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	32,567,529	1,311,989

2014թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ ՀՀ դրամով պարտավորությունների համար միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույքը կազմում է 9.89% (2013թ.` 8.5%) և 6,49% ԱՄՆ դոլարով պարտավորությունների համար (2013թ.` ոչինչ):

Ֆինանսական կազմակերպություններից ավանդներն ունեն հաստատուն տոկոսադրույքներ: Վարկերն ունեն հաստատուն և փոփոխական տոկոսադրույքներ:

Հաշվետու ժամականաշրջանում Բանկը չի ունեցել մայր գումարի, տոկոսների չվճարումներ կամ այլ խախտումներ (2013թ.՝ ոչինչ):

22 Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ

2014թ. դեկտեմբերի
31-ի դրությամբ

2013թ. դեկտեմբերի
31-ի դրությամբ

ՀՀ կառավարություն

Վարկեր

877,594

3,648,327

877,594

3,648,327

Իրավաբանական անձինք

Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ
Ժամկետային ավանդներ

9,283,847

7,758,995

5,780,854

6,826,377

15,064,701

14,585,372

Ֆիզիկական անձինք

Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ
Ժամկետային ավանդներ

5,195,852

7,024,351

80,931,682

79,860,473

86,127,534

86,884,824

Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ

102,069,829

105,118,523

ՀՀ կառավարության նկատմամբ պարտավորությունները ներառում են վարկեր ստացված Գյուղատնտեսության Զարգացման Միջազգային Հիմնադրամի «Գյուղական Տարածքների Տնտեսական զարգացման ծրագրի իրականացմանն աջակցելու նպատակով» և «Տնտեսության կայունացման վարկավորման ծրագրի» շրջանակներում իրականացվող ֆինանսավորման նպատակով: Վարկերն ունեն հաստատուն տոկոսադրույքներ:

Ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ավանդներն ունեն հաստատուն տոկոսադրույքներ:

2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ Կառավարությունից ստացված ՀՀ դրամով վարկերի միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույքը կազմում է 6.75%, ԱՄՆ դոլարով վարկերի համար՝ 4.06% (2013թ.՝ ՀՀ դրամով վարկերի միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույքը կազմում է 6.19%, ԱՄՆ դոլարով վարկերի համար՝ 4.05%):

2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց ընթացիկ և ժամկետային ավանդներում ներառված են ավանդներ, որոնք հանդիսանում են ապահովածություն տրամադրված վարկերի, երաշխիքների գծով 6,494,537 հազար դրամ գումարով (2013թ. 8,503,505 հազար դրամ): Այդ ավանդների իրական արժեքը մոտ է դրանց հաշվեկշռային արժեքին:

2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի ամենամեծ իրավաբանական և ֆիզիկական անձ հանդիսացող տաս հաճախորդների ավանդների ընդհանուր գումարը կազմում է 14,614,719 հազար դրամ (2013թ. 14,749,046 հազար դրամ) կամ իրավաբանական և ֆիզիկական անձ հանդիսացող հաճախորդների ավանդների ընդհանուր գումարի 14% (2013թ. 15%):

Հաշվետու ժամականաշրջանում Բանկը չի ունեցել չվճարումներ կամ այլ խախտումներ (2013: ոչինչ):

2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաճախորդների նկատմամբ պարտավորությունների գծով միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույքը կազմում է իրավաբանական անձանց ՀՀ դրամով պարտավորությունների համար 12.88%, ԱՄՆ դոլարով պարտավորությունների համար 9.05%, Եվրո արժույթով պարտավորությունների համար 3.56%, ֆիզիկական անձանց՝ ՀՀ դրամով պարտավորությունների համար 13.64%, ԱՄՆ դոլարով պարտավորությունների համար 7.49%, Եվրո արժույթով պարտավորությունների համար 5.01%, (2013թ.՝ իրավաբանական անձանց ՀՀ դրամով պարտավորությունների համար 13.03%, ԱՄՆ դոլարով պարտավորությունների համար 9.87%, Եվրո արժույթով պարտավորությունների համար 6.69%, ֆիզիկական անձանց՝ ՀՀ դրամով

պարտավորությունների համար 13.6%, ԱՄՆ դոլարով պարտավորությունների համար 8.04%, Եվրո արժույթով պարտավորությունների համար 6.3%):

23 Փոխառություններ

Հազար ՀՀ դրամ	2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ստորադաս փոխառություն ոչ ֆին. կազմակերպություններից	7,126,893	4,057,734
Ստորադաս փոխառություն ԿԲ-ից	1,874,145	2,810,448
Այլ փոխառություն	4,340,000	17,900,579
Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	13,341,038	24,768,761

Ստորադաս փոխառությունը տրված է ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից 2010 թ-ի ապրիլի 6-ին, որի մարման ժամկետը սահմանված է 2015 թ-ի ապրիլի 6-ը: Տոկոսադրույքը կազմում է 7.5%:

Ընթացիկ տարում Բանկը ներգրավել է ստորադաս երկարաժամեկտ փոխառություն և կարճաժամեկտ վերականգնվող փոխառություն Բանկի հետ կապակցված Կազմակերպությունից (տես ծանոթագրություն 28):

Հաշվետու ժամականաշրջանում Բանկը չի ունեցել չվճարումներ կամ այլ խախտումներ (2013: ոչինչ):

2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ներգրավված փոխառությունների միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույքը կազմում է 10.25% (2013: 9.97%):

24 Այլ պարտավորություններ

Հազար ՀՀ դրամ	2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Վճարվելիք գումարներ	121,323	85,102
Վճարվելիք գումարներ շահաբաժինների գծով	384,120	47,621
Պարտավորություն անձնակազմի նկատմամբ	222,472	213,475
Ընդամենը այլ ֆինանսական պարտավորություններ	727,915	346,198
Պարտավորություններ հարկերի գծով՝ բացառությամբ շահութահարկի	300,630	290,236
Ապագա ժամանակաշրջանի եկամուտներ	43,143	28,092
Ստացված կանխավճարներ	45,774	-
	389,547	318,328
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	1,117,462	664,526

25 Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր

Հազար ՀՀ դրամ	Ակտիվ		Պարտավորություն	
	2014	2013	2014	2013
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ (ծանոթ. 17, 21)	4,984,447	-	4,855,326	-
	4,984,447	-	4,855,326	-

26 Սեփական կապիտալ

2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի գրանցված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը կազմում էր 13,100,700 հազ. դրամ: Համաձայն Բանկի կանոնադրության, բաժնետիրական կապիտալը կազմված է թվով 10,000 սովորական բաժնետոմսերից՝ յուրաքանչյուրը 989,970 դրամ անվանական արժեքով և 10 արտոնյալ հաստատագրված բաժնետոմսերից՝ յուրաքանչյուրը 320,100,000 դրամ անվանական արժեքով:

2014թ. և 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի բաժնետերերն են.

Հազար ՀՀ դրամ	2014		2013	
	Վճարված բաժնետիրական կապիտալ	Բաժնեմասը վճարված կապիտալում	Վճարված բաժնետիրական կապիտալ	Բաժնեմասը վճարված կապիտալում
Ռիպատոնոտ Հոլդինգս Լիմիթեդ	13,100,700	100	13,100,700	100
	13,100,700	100	13,100,700	100

2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կողմից հետ գնված բաժնետոմսեր չեն եղել:

Սովորական բաժնետոմսերի բաժնետերերը իրավունք ունեն ստանալու շահաբաժին և մեկ ձայնի իրավունք Բանկի տարեկան և ընդհանուր ժողովներում: Արտոնյալ բաժնետոմսերը ունեն մեկ ձայնի իրավունք միայն Բանկի վերակազմակերպման կամ լուծարման և կանոնադրության մեջ արտոնյալ բաժնետոմսերի սեփականատերերի իրավունքները սահմանափակող որոշումների իրականացման հարցերում և ունեն երաշխավորված տարեկան շահաբաժին:

Արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված շահաբաժինների գումարը 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում է 384,120 հազար դրամ (2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 340,456 հազար դրամ):

Բաշխման ենթակա Բանկի պահուստները սահմանափակվում են կուտակված շահույթով: Բաշխման ոչ ենթակա միջոցները ներկայացված են գլխավոր պահուստով, որը ստեղծված է համաձայն ՀՀ օրենսդրության պահանջների՝ ընդհանուր բանկային ռիսկերը, ներառյալ հնարավոր կորուստները և այլ չնախատեսված ռիսկերը և ծախսերը փոխհատուցելու նպատակով: Պահուստը ստեղծվել է համաձայն Բանկի կանոնադրության, որը նախատեսում է պահուստի ստեղծում այդ նպատակների համար ոչ պակաս քան հաշվապահական հաշվառման հաշիվներում արտացոլված բաժնետիրական կապիտալի 15 %-ի չափով:

27 Պայմանական պարտավորություններ

Իրավական և հարկային պարտավորություններ

Հայաստանում հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է, և նրան բնորոշ է օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատարանի որոշումների հաճախակի փոփոխությունները, որոնք երբեմն անհասկանալի են, հակասական և ենթակա տարբեր մեկնաբանությունների: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրման հարկային մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են կիրառել տույժեր և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում, հարկային մարմինների կողմից չի կարող կիրառվել հավելյալ հարկերի պարտադրումներ, տույժեր և տուգանքներ, ավելի քան ստուգման նախորդող հաշվետու 3 տարիների համար:

Այս հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել հարկային ռիսկեր, որոնք ավելի զգալի են քան այլ երկրներում: Դեկլարությունը համոզված է, որ պատշաճ կերպով կատարել է իր հարկային պարտավորությունները, հիմնվելով Հայաստանում կիրառվող հարկային օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատարանի

որոշումների իր մեկնաբանությունների վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբերվել, և եթե ղեկավար մարմիններին հաջողվի հարկադրել իրենց մեկնաբանությունները, ապա այս ֆինանսական հաշվետվությունների վրա ազդեցությունը կարող է էական լինել:

Պարտքային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ, երաշխիքներ և այլ ֆինանսական պայմանագրեր

Իր գործունեության ընթացքում Բանկը տրամադրում է իր հաճախորդներին հետհաշվեկշռային ռիսկ պարունակող ֆինանսական գործիքներ: Նշված ֆինանսական գործիքները, որոնք ունեն վարկային ռիսկի տարբեր մակարդակներ, չեն արտացոլվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ:

Դեկտեմբերի 31 դրությամբ անվանական կամ պայմանագրային գումարները հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ	2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Չօգտագործված վարկային գծեր	4,935,703	6,285,302
Տրամադրված երաշխիքներ	1,772,728	1,820,658
Ընդամենը վարկային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ	6,708,431	8,105,960

Պարտավորություններ գործառնական վարձակալության գծով – բանկը որպես վարձակալող

Բանկն իր գործունեությունն ապահովելու նպատակով կնքում է առևտրային վարձակալության պայմանագրեր շենք և տարածքներ վարձակալելու նպատակով:

Գործառնական վարձակալության գծով վճարվելիք ապագա ընդհանուր նվազագույն վարձավճարների կառուցվածքը հետևյալն է.

Հազար ՀՀ դրամ	2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Մինչև 1 տարի	692,809	741,277
1-5 տարի	2,072,266	553,584
5 տարուց ավելի	409,314	-
Ընդամենը պարտավորություններ գործառնական վարձակալության գծով	3,174,389	1,294,861

Գործառնական վարձակալության գծով վճարվելիք ապագա ընդհանուր նվազագույն վարձավճարները աճել են գլխամասի տարածքի վարձակալության ժամկետի երկարաձգման հետևանքով:

Կապիտալ բնույթի պարտավորություններ

Կապիտալ բնույթի պարտավորությունների վերաբերյալ տեղեկատվությունը բացահայտված է 18, 19 ծանոթագրություններում:

Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրության ոլորտը գտնվում է զարգացման փուլում, և այլ երկրներին հատուկ բազմաթիվ ապահովագրության ձևաչափեր հիմնականում դեռևս կիրառելի չեն: Բանկը նախատեսում է իր գործունեության դադարեցմանը, ինչպես նաև իր գույքի կամ գործունեության հետ կապված ապահովագրական դեպքերի ժամանակ առաջացող գույքի և շրջակա միջավայրի վնասի՝ երրորդ կողմի նկատմամբ պարտավորությանը վերաբերող մասնակի ապահովագրություն: Բանի դեռ Բանկը չի

նախատեսել ամբողջական ապահովագրություն, առկա է ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է ունենալ բացասական ազդեցություն Բանկի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

Սկսած 2005թ. Բանկը հանդիսանում է ավանդների պարտադիր ապահովագրական համակարգի անդամ: Նշված համակարգը գործում է համաձայն ՀՀ օրենսդրության պահանջների և կանոնակարգվում է Ֆիզիկական անձանց բանկային ավանդների հատուցումը երաշխավորելու մասին օրենքով: Ապահովագրությունը մարում է Բանկի պարտավորությունները ֆիզիկական անձանց ավանդների գծով 4,000 հազար դրամ ընդհանուր գումարով (մինչև 2,000 հազար դրամ արտարժույթով ավանդների դեպքում) Բանկի սնանկացման և բանկային արտոնագրի հետ կանչման դեպքում:

28 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Համաձայն ՀՀՍՍ 24 «Կապակցված կողմերի բացահայտում» կողմերը համարվում են կապակցված, եթե նրանցից մեկը կարող է վերահսկել մյուսին կամ նշանակալի ազդեցություն ունենալ մյուսի վրա՝ ֆինանսական և գործառնական որոշումներ կայացնելիս: Ներկայացվող հաշվետվությունների առումով Բանկի կապակցված կողմերն են՝ նրա բաժնետերերը, ղեկավար անձնակազմի անդամները, ինչպես նաև նրանց հետ կապակցված անձիք և նրանց կողմից վերահսկվող կազմակերպությունները:

Բանկի բաժնետեր հանդիսացող ընկերությունը վերահսկվում է ՌԳ գործարարներ Գ. Զաքարյանի և Գ. Պիսկովի կողմից՝ հավասարաչափ բաժնեմասերով:

Բանկն իր գործունեության ընթացքում ներգրավված է լինում կապակցված կողմերի հետ մի շարք գործարքներում: Այդ գործարքները ներառում են վարկերը, ավանդները և այլն:

Գործարքների ծավալները, մնացորդները տարվա վերջի դրությամբ և տարվա եկամուտ և ծախսերը հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ	2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ		2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	
	Բաժնետերեր	Ղեկավար անձնակազմը	Բաժնետերեր	Ղեկավար անձնակազմը
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն				
Ակտիվներ				
<i>Հաճախորդներից տրված վարկեր և փոխառություններ</i>				
Հունվարի 1-ի դրությամբ, համախառն	299,140	521,614	302,250	135,380
Տարվա ընթացքում տրամադրված վարկեր	20,423	252,733	5,747	880,083
Տարվա ընթացքում մարված վարկեր	(72,601)	(195,638)	(8,857)	(493,849)
Վարկի մնացորդը դեկտեմբերի 31 դրությամբ, համախառն	246,962	578,709	299,140	521,614
Արժեզրկումից պահուստ	(2,470)	(5,787)	(2,991)	(5,216)
Դեկտեմբերի 31 դրությամբ	244,492	572,922	296,149	516,398
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ				
Հունվարի 1-ի դրությամբ	235,656	-	1,573,161	-
Տարվա ընթացքում տրամադրված	135,671,503	-	228,382,874	-
Տարվա ընթացքում մարված	(135,366,921)	-	(229,720,379)	-
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	540,238	-	235,656	-
Պարտավորություններ				
<i>Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ</i>				
Հունվարի 1-ի դրությամբ	314,612	-	380,142	-
Տարվա ընթացքում ստացված	7,222,032	-	8,656,586	-
Տարվա ընթացքում վճարված	(6,646,109)	-	(8,722,116)	-
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	890,535	-	314,612	-

Հազար ՀՀ դրամ	2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ		2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	
	Բաժնետերեր	Ղեկավար անձնակազմը	Բաժնետերեր	Ղեկավար անձնակազմը
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ				
Հունվարի 1-ի դրությամբ	491,016	719,840	81,292	2,293,861
Տարվա ընթացքում ստացված ավանդներ	88,628,735	6,778,086	281,328,674	10,071,663
Տարվա ընթացքում վճարված ավանդներ	(88,757,737)	(6,873,700)	(280,918,950)	(11,645,684)
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	362,014	624,226	491,016	719,840
Փոխառություններ				
Հունվարի 1-ի դրությամբ	21,951,228	-	-	-
Տարվա ընթացքում ստացված փոխառություններ	47,351,479	-	65,718,166	-
Տարվա ընթացքում վճարված փոխառություններ	(57,835,814)	-	(43,766,938)	-
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	11,466,893	-	21,951,228	-
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն				
Տոկոսային և մնանատիպ եկամուտներ	110,380	63,554	6,440	48,406
Տոկոսային և մնանատիպ ծախսեր	2,018,181	45,187	1,786,481	130,217
Վարկային կորուստների ծախս/(հակադարձում)	(522)	571	(32)	3,862
Գործառնական վարձակալության գծով վճարված գումարներ	312,000	-	376,800	-
Ապահովագրության գծով վճարներ	84,685	-	38,997	-

Բանկի հետ կապված անձանց տարվա ընթացքում տրամադրված վարկերը վճարման են ենթակա 1-ից 15 տարիների ընթացքում և դրանց տոկոսադրույքը կազմում է 12-21%:

Ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումները հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ	2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Աշխատավարձ և պարգևատրումներ	611,649	786,483
Ընդամենը ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումներ	611,649	786,483

29 Իրական արժեքի չափումը

Բանկի ղեկավարությունը սահմանում է ինչպես իրական արժեքի պարբերաբար չափման քաղաքականությունն ու ընթացակարգերը, ինչպես օրինակ չգնանշվող առևտրային և վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերը, շենքերը, այնպես էլ ոչ պարբերաբար չափման քաղաքականությունն ու ընթացակարգերը, ինչպես օրինակ վաճառքի համար պահվող ակտիվները:

Անկախ գնահատողները ներգրավվում են նշանակալի ակտիվների, մասնավորապես հիմնական միջոցների և բռնագանձված ակտիվների գնահատման մեջ: Անկախ գնահատողների ընդգրկումը յուրաքանչյուր տարի որոշվում է Բանկի ղեկավարության կողմից:

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվին Բանկի ղեկավարությունը վերլուծում է ակտիվների և պարտավորությունների արժեքների փոփոխությունները, որոնք պետք է վերագնահատվեն համաձայն Բանկի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության: Այս վերլուծությունների համար ճշտվում է հիմնական տվյալները, որոնք կիրառվել են նախորդ գնահատման ժամանակ, համադրելով գնահատման հաշվարկի տեղեկատվությունը պայմանագրերի և այլ համապատասխան փաստաթղթերի հետ: Բանկի ղեկավարությունը Բանկի անկախ գնահատողների հետ միասին համեմատում է յուրաքանչյուր ակտիվի և պարտավորության իրական արժեքի յուրաքանչյուր փոփոխությունը համապատասխան արտաքին աղբյուրների հետ, որոշելու համար, թե հիմնավորված է արդյոք տվյալ փոփոխությունը:

Ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները ներկայացվում են համաձայն իրական արժեքի հիերարխիայի: Այս հիերարխիան բաժանում է ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները երեք մակարդակների՝ հիմք ընդունելով դրանց իրական արժեքի չափման ժամանակ օգտագործված գործիքների նշանակալիությունը: Իրական արժեքի հիերարխիան ունի հետևյալ երեք մակարդակները՝

Մակարդակ 1 - նույն ակտիվների և պարտավորությունների գծով ակտիվ շուկաներում գնանշվող գները (չճշգրտված)։

Մակարդակ 2- Մակարդակ 1-ում ներառված գնանշվող գներից տարբեր այլ ելակետային տվյալներ, որոնք ակտիվի և պարտավորության համար դիտարկելի են ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ) և թե՛ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող)։

Մակարդակ 3 - ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ)։

29.1 Իրական արժեքով չչափվող ֆինանսական գործիքներ

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը, որոնք ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չեն չափվել իրենց իրական արժեքով և ըստ մակարդակի վերլուծում է դրանք իրական արժեքի հիերարխիայում, թե իրական արժեքի չափումը որ դասում է դասակարգված:

Հազար ՀՀ դրամ

	2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ				
	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը իրական արժեք	Ընդամենը հաշվեկշռային արժեք
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	34,036,384	-	34,036,384	34,036,384
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	882,221	-	882,221	882,221
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	-	118,960,394	-	118,960,394	118,960,394
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ					
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	32,567,529	-	32,567,529	32,567,529
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	-	102,069,829	-	102,069,829	102,069,829
Փոխառություններ	-	13,341,038	-	13,341,038	13,341,038
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-	727,915	-	727,915	727,915

Հազար ՀՀ դրամ

2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը իրական արժեք	Ընդամենը հաշվեկշռային արժեք
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	21,118,118	-	21,118,118	21,118,118
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	1,256,997	-	1,256,997	1,256,997
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	116,795,259	-	116,795,259	116,795,259
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ					
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	1,311,989	-	1,311,989	1,311,989
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	-	105,118,523	-	105,118,523	105,118,523
Փոխառություններ	-	24,768,761	-	24,768,761	24,768,761
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-	346,198	-	346,198	346,198

**Պահանջներ և պարտավորություններ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների
 նկատմամբ**

Մեկ ամիս մարման ժամկետ ունեցող ակտիվների և պարտավորությունների համար,
 հաշվեկշռային արժեքը մոտավոր արտացոլում է իրական արժեքը, քանի որ այս
 ֆինանսական գործիքների մարման ժամկետները բավականին կարճ են: Մեկ ամսից
 ավելի մարման ժամկետ ունեցող ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը
 սահմանվում է ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի հաշվարկից ելնելով և զեղչվում է
 տարվա վերջի դրությամբ գործող համապատասխան տոկոսադրույքներով, որոնք
 հիմնականում համընկնում են գործող տոկոսադրույքներին:

Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ

Փոփոխվող դրույքաչափերով գործիքների իրական արժեքը հավասար է նրանց
 հաշվեկշռային արժեքին: Այն միջոցների գնահատված իրական արժեքները, որոնք
 ունեն ֆիքսված տոկոսադրույք, սահմանվում են ելնելով ակնկալվող ապագա դրամական
 հոսքերի հաշվարկից, որոնք զեղչվում են նման պարտքային ռիսկ և մարման ժամկետ
 ունեցող գործիքների ընթացիկ տոկոսադրույքներով: Կիրառվելիք տոկոսադրույքերը
 կախված են վարկառուի վարկային ռիսկից և տատանվում են 9% մինչև 24% տարեկան:

Արժեզրկված վարկերի իրական արժեքը հաշվարկվում է գրավի առարկայի վաճառքից
 ակնկալվող դրամական հոսքերի հիման վրա: Գրավի առարկայի արժեքը հիմնված է
 անկախ, մասնագիտական որակավորում ունեցող գույքի գնահատողի իրականացրած
 գնահատումների վրա:

Փոխառություններ

Ֆիքսված և չգնանշվող տոկոսադրույքներով փոխառությունների գնահատված իրական
 արժեքը սահմանվում է, ելնելով ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի հաշվարկից,
 որոնք զեղչվում են նմանատիպ մարման ժամկետ ունեցող նոր պարտքային գործիքների
 տոկոսադրույքներով:

29.2 Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ

Հազար ՀՀ դրամ

	2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ			
	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Զցուցակված արժեթղթեր և պարտատոմսեր	-	5,003,680	-	5,003,680
ԸՆԴԱՄԵՆՆԸ	-	5,003,680	-	5,003,680

Հազար ՀՀ դրամ

	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ			
	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Զցուցակված արժեթղթեր և պարտատոմսեր	-	5,405,654	-	5,405,654
ԸՆԴԱՄԵՆՆԸ	-	5,405,654	-	5,405,654

Իրական արժեքի չափման մեթոդները և գնահատման մեխանիզմը չեն փոփոխվել նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի համեմատությամբ:

Զգնանշվող բաժնեմասային ներդրումներ

Բանկի ներդրումների իրական արժեքը չգնանշվող բաժնեմասային արժեթղթերում չի կարող արժանահավատորեն գնահատվել և հետևաբար դուրս է մնում այս բացահայտումից: Սեփական կապիտալի այս ներդրումների վերաբերյալ լրացուցիչ տեղեկատվության համար տես Ծան. 17-ը:

29.3 Ոչ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի հիերարխիա

Հազար ՀՀ դրամ

	2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ			
	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը
ՈՉ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Հիմնական միջոցներ				
Շենքեր	-	-	3,277,254	3,277,254
Բռնագանձված գույք			3,409,764	3,409,764
ԸՆԴԱՄԵՆՆԸ ՈՉ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ	-	-	6,687,018	6,687,018
ՁՈՒՏ ԻՐԱԿԱՆ ԱՐԺԵՔ	-	-	6,687,018	6,687,018

Հազար ՀՀ դրամ

	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ			
	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը
ՈՉ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Հիմնական միջոցներ				
Շենքեր	-	-	2,477,022	2,477,022
Բռնագանձված գույք			2,377,987	2,377,987
ԸՆԴԱՄԵՆՆԸ ՈՉ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ	-	-	4,855,009	4,855,009
ՁՈՒՏ ԻՐԱԿԱՆ ԱՐԺԵՔ	-	-	4,855,009	4,855,009

Իրական արժեքի չափումը Մակարդակ 3-րդում

3-րդ մակարդակում դասակարգված Բանկի ոչ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գնահատման մեխանիզմների օգտագործումը հիմնված է այն ելակետային տվյալների վրա, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայի տվյալների վրա: Այս մակարդակում ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները սկզբից մինչև վերջ կարելի է համաձայնեցնել հետևյալ կերպ.

Հազար ՀՀ դրամ

	2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ		
	Հիմնական միջոցներ	Բռնագանձված ակտիվներ	Ընդամենը
ՈՉ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ			
2014թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	2,477,022	2,377,987	4,855,009
Առք	800,232	1,131,061	1,931,293
Վաճառք	-	(99,284)	(99,284)
2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	3,277,254	3,409,764	6,687,018
ԶՈՒՏ ԻՐԱԿԱՆ ԱՐԺԵՔ	3,277,254	3,409,764	6,687,018

Հազար ՀՀ դրամ

	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ		
	Հիմնական միջոցներ	Բռնագանձված ակտիվներ	Ընդամենը
ՈՉ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ			
2013թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	2,726,788	1,116,588	3,843,376
Ֆինանսական արդյունքում ճանաչված արժեզրկումից վնաս	(120,003)	(242,742)	(362,745)
Հիմնական միջոցների վերագնահատում	(211,901)	-	(211,901)
Այլ համապարփակ եկամուտում ճանաչված վնաս	(52,148)	-	(52,148)
Առք	134,286	1,978,943	2,113,229
Վաճառք	-	(474,802)	(474,802)
2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2,477,022	2,377,987	4,855,009
ԶՈՒՏ ԻՐԱԿԱՆ ԱՐԺԵՔ	2,477,022	2,377,987	4,855,009

Բանկի հիմնական գույքային ակտիվների իրական արժեքը հաշվարկվում է գնահատումների հիման վրա՝ իրականացված անկախ, մասնագիտորեն որակավորված գույքի գնահատողների կողմից: Նշանակալի ելակետային տվյալները և ենթադրությունները մշակվում են համաձայն ղեկավարության հետ սերտ խորհրդակցության: Գնահատման գործընթացները և իրական արժեքի փոփոխությունները վերանայվում են տնօրենների խորհրդի և վերստուգիչ հանձնաժողովի կողմից յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվին:

Գնահատումը իրականացվել է կիրառելով համեմատական մոտեցումը, որն արտացոլում է նմանատիպ գույքի վերջին շուկայական գործարքների գները և ներառում է վերոնշյալ հոդվածի հատուկ գործոնների ճշգրտումներ, այդ թվում հողամասի չափը, գտնվելու վայրը, գրավադրումը և ներկայիս օգտագործումը և այլն:

30 Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում

Իր գործունեության ընթացքում Բանկը ֆինանսական գործիքների հետ իրականացնում է տարբեր գործառնություններ, որոնք կարող են ներկայացվել զուտ արժեքով, եթե գոյություն ունի օրենսդրորեն հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն իրականացնելու հաշվանցում կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվներն ու ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք հաշվանցված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ, կամ ենթակա են կատարման համաձայն հաշվանցման գլխավոր համաձայնագրի կամ համանման պայմանագրերի, որը ներառում է նմանատիպ ֆինանսական գործիքները, անկախ այն բանից, դրանք հաշվանցվել են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ թե ոչ:

Հազար ՀՀ դրամ

2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Հաշվանցված գումարներ

	Համախառն պարտավոր- ություններ	Համախառն ակտիվներ, հաշվանցում	Ներկայացվ ած գուտ արժեքներ	Ֆինանս- ական գործիքներ	Գրավադր ված դրամակ ան գրավ	Զուտ
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ						
Հակադարձ վաճառքի և հետգնման պայմանագրեր (Ծանոթ. 25)	(4,855,326)	-	(4,855,326)	4,984,447	-	129,121
	(4,855,326)	-	(4,855,326)	4,984,447	-	129,121

31 Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետային վերլուծություն

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները ըստ սպասվելիք մարման ժամկետների: Բանկի չզեղչված պայմանագրային պարտավորությունների մասին տեղեկատվությունը ներկայացված է ծանոթագրություն 32.3-ում:

Հազար ՀՀ դրամ

2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

	Ցախանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	Մինչև 12 ամիս, ենթա- հանրա- գումար	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	12 ամսից ավելի, ենթա- հանրա- գումար	Ընդամենը
ԱԿՏԻՎՆԵՐ								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	34,036,384	-	-	34,036,384	-	-	-	34,036,384
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	722,221	-	-	722,221	-	160,000	160,000	882,221
Վարկեր և փոխառություններ հաճախորդներից	10,757,731	5,665,360	28,658,077	45,081,168	62,568,199	11,311,027	73,879,226	118,960,394
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ	-	19,233	-	19,233	-	12,690	12,690	31,923
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	-	207,839	-	207,839	3,972,281	804,327	4,776,608	4,984,447
	45,516,336	5,892,432	28,658,077	80,066,845	66,540,480	12,288,044	78,828,524	158,895,369
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	9,784,971	5,494,405	11,535,685	26,815,061	4,891,199	861,269	5,752,468	32,567,529
Պարտավորություններ հաճախորդներից նկատմամբ	28,850,543	25,072,995	43,093,975	97,017,513	2,648,285	2,404,031	5,052,316	102,069,829
Փոխառություններ	9,159	4,037,704	2,169,625	6,216,488	4,749,700	2,374,850	7,124,550	13,341,038
Այլ պարտավորություններ	505,443	-	222,472	727,915	-	-	-	727,915
	39,150,116	34,605,104	57,021,757	130,776,977	12,289,184	5,640,150	17,929,334	148,706,311
Զուտ Դիրք	6,366,220	(28,712,672)	(28,363,680)	(50,710,132)	54,251,296	6,647,894	60,899,190	10,189,058
Կուտակված ճեղքվածք	6,366,220	(22,346,452)	(50,710,132)		3,541,164	10,189,058		

Հազար ՀՀ դրամ

2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

	Տպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	Մինչև 12 ամիս, ենթա- հանրա- գումար	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	12 ամսից ավելի, ենթա- հանրա- գումար	Ընդամենը
ԱԿՏԻՎՆԵՐ								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	21,118,118	-	-	21,118,118	-	-	-	21,118,118
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	616,507	-	330,490	946,997	-	310,000	310,000	1,256,997
Վարկեր և փոխառություններ հաճախորդներին	13,214,987	18,443,103	25,287,194	56,945,284	45,991,905	13,858,070	59,849,975	116,795,259
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ	-	43,618	205,673	249,291	4,152,278	1,016,775	5,169,053	5,418,344
	34,949,612	18,486,721	25,823,357	79,259,690	50,144,183	15,184,845	65,329,028	144,588,718
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	150,269	342,696	155,740	648,705	224,517	438,767	663,284	1,311,989
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	26,673,957	27,652,152	49,677,975	104,004,084	1,038,262	76,177	1,114,439	105,118,523
Փոխառություններ	9,209	17,900,579	1,334	17,911,122	6,857,639	-	6,857,639	24,768,761
Այլ պարտավորություններ	346,198	-	-	346,198	-	-	-	346,198
	27,179,633	45,895,427	49,835,049	122,910,109	8,120,418	514,944	8,635,362	131,545,471
Զուտ Դիրք	<u>7,769,979</u>	<u>(27,408,706)</u>	<u>(24,011,692)</u>	<u>(43,650,419)</u>	<u>42,023,765</u>	<u>14,669,901</u>	<u>56,693,666</u>	<u>13,043,247</u>
Կուտակված ճեղքվածք	<u>7,769,979</u>	<u>(19,638,727)</u>	<u>(43,650,419)</u>		<u>(1,626,654)</u>	<u>13,043,247</u>		

32 Ռիսկի կառավարում

Բանկային գործունեությանը բնորոշ է ֆինանսական ռիսկերի բազմազանություն և այդ գործունեությունը ենթադրում է ռիսկերի որոշակի աստիճանի և համադրությունների վերլուծություն, գնահատում, ընդունում և կառավարում:

Ռիսկերի կառավարումը Բանկն իրականացնում է բացահայտման, գնահատման և մոնիթորինգի մշտական գործընթացների, ինչպես նաև ռիսկերի սահմանաչափերի հաստատման և ներքին վերահսկողության այլ միջոցառումների միջոցով: Ռիսկերի կառավարման գործընթացը էական նշանակություն ունի Բանկի շահութաբերության կայունության ապահովման գործում, և Բանկի յուրաքանչյուր աշխատակից պատասխանատվություն է կրում իր պարտականությունների հետ կապված ռիսկերի առաջացման համար: Բանկի գործունեությունը ենթարկվում է պարտքային, իրացվելիության ռիսկերի և շուկայական ռիսկի, որն իր հերթին բաժանվում է առևտրային և ոչ առևտրային գործառնությունների հետ կապված շուկայական ռիսկի: Բանկը նաև ենթարկվում է գործառնական ռիսկերի:

Ռիսկերի անկախ կառավարման գործընթացը չի ներառում գործարար ռիսկերը, ինչպիսիք են միջավայրի փոփոխությունները, տեխնոլոգիաների և տնտեսության փոփոխությունները: Դրանք կառավարվում են Բանկի կողմից ռազմավարական պլանավորման գործընթացում:

Բանկի Խորհուրդ

Խորհուրդը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման ընդհանուր վերահսկողության, ռազմավարության հաստատման և ռիսկերի կառավարման սկզբունքների հաստատման համար:

Բանկի Վարչություն

Վարչությունը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման գործընթացների ներդրման և վերահսկման համար:

Ռիսկերի կառավարման տնօրինություն

Ռիսկերի կառավարման տնօրինությունը պատասխանատու է ռիսկերի գործընթացների իրականացման և կառավարման սկզբունքների վերահսկման, քաղաքականության և Բանկի ռիսկի սահմանաչափերի համար, ապահովում է ռիսկերի գնահատման և հաշվետվության համակարգում ամբողջական տեղեկատվության հավաքագրումը:

Բանկի Ֆինանսական տնօրինություն

Բանկի ֆինանսական տնօրինությունը պատասխանատու է Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման համար: Ֆինանսական տնօրինությունը պատասխանատվություն է կրում նաև Բանկի իրացվելիության ռիսկի և ֆինանսավորման ռիսկի համար:

Ներքին աուդիտ

Բանկի կողմից իրականացվող ռիսկի կառավարման գործընթացը յուրաքանչյուր տարի աուդիտի է ենթարկվում ներքին աուդիտի բաժնի կողմից, որը ստուգում է ինչպես ընթացակարգերի ամբողջականությունը, այնպես էլ Բանկի գործունեության համապատասխանությունը ընթացակարգերին: Ներքին աուդիտի բաժինը անցկացված ստուգումների արդյունքները քննարկում է ղեկավարության հետ և իր եզրակացություններն ու առաջարկները ներկայացնում է Աուդիտի կոմիտե:

Ռիսկի գնահատման և ռիսկերի ներկայացման համակարգեր

Բանկը նաև մոդելավորում է «վատագույն դեպքերը», որոնք տեղ կունենան հավանական քվացող դեպքերի առաջացման ժամանակ:

Ռիսկերի մոնիթորինգը և կառավարումը հիմնականում հիմնված է Բանկի կողմից սահմանված ռիսկերի սահմանաչափերի վրա: Այս սահմանաչափերը արտացոլում են Բանկի գործարար ռազմավարությունը և շուկայական պայմանները, որոնցում գործում է Բանկը, ինչպես նաև Բանկի համար ընդունելի ռիսկի մակարդակը, որը Բանկը պատրաստ է ընդունել, ընդ որում հատուկ ուշադրություն է դարձվում առանձին բնագավառների վրա: Բացի դրանից, Բանկը վերահսկում և գնահատում է իր ընդհանուր կարողությունը կրել ռիսկեր՝ կապված բոլոր տեսակի ռիսկերի և գործառնությունների համապարփակ դիրքերի հետ:

Ռիսկի նվազեցում

Բանկը ռիսկերի կառավարման շրջանակներում կիրառում է ածանցյալ և այլ գործիքներ դիրքերի կառավարման համար, որոնք առաջանում են տոկոսադրույքների, տարադրամների, բաժնետոմսերի արժեքի փոփոխության ռիսկի, վարկային ռիսկի ինչպես նաև ըստ նախատեսված գործարքների դիրքերի փոփոխությունների հետևանքով:

Ռիսկի չափազանց կենտրոնացումներից խուսափելու համար, Բանկի քաղաքականությունը և գործընթացները ներառում են հատուկ սկզբունքներ, ուղղված բազմաբնույթ պորտֆելի պահպանմանը: Իրականացվում է կառավարում ռիսկի սահմանված կենտրոնացումներով:

32.1 Պարտքային ռիսկ

Բանկի գործունեությունը ենթարկվում է պարտքային ռիսկի՝ կապված վարկառուի կողմից պարտավորության չկատարելու հետ, որը Բանկին կորուստներ կարող է պատճառել: Պարտքային ռիսկը Բանկի կարևորագույն ռիսկն է, այդ պատճառով էլ Բանկն այն առանձնակի ուշադրությամբ է վերահսկում: Պարտքային ռիսկը կապված է հիմնականում վարկային գործառնությունների հետ, որոնք հանգեցնում են վարկերի և փոխատվությունների տրամադրմանը և ներդրումային գործունեության հետ, որոնք Բանկի ակտիվների պորտֆելի մեջ ավելացնում են պարտքային արժեթղթեր և այլ պարտքային գործիքներ: Ռիսկն առկա է նաև արտհաշվեկշռային ֆինանսական գործիքներում, ինչպիսիք են վարկային պարտավորությունները: Պարտքային ռիսկի կառավարումը և վերահսկողությունը իրականացվում է Ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից և հաշվետվությունները պարբերաբար ներկայացվում են Բանկի Խորհրդին և վարչությանը:

Բանկի ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը լավագույնս ներկայացնում է նրանց պարտքային ռիսկի առավելագույն ենթարկվածությունը՝ առանց հաշվի առնելու պահվող գրավը կամ պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցները:

32.1.1 Աշխարհագրական սեգմենտներ

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի՝ պարտքային ռիսկերի կենտրոնացումները հաշվեկշռային արժեքներով՝ դասակարգված ըստ աշխարհագրական սեգմենտների:

Հազար ՀՀ դրամ

	ՀՀ	ՏՀԶԿ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	30,599,081	2,864,402	572,901	34,036,384
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	231,246	650,975	-	882,221
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	116,445,317	-	2,515,077	118,960,394
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ	31,923	-	-	31,923
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	4,984,447	-	-	4,984,447
2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	152,292,014	3,515,377	3,087,978	158,895,369
2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	138,683,779	3,580,312	2,324,627	144,588,718

Ակտիվները դասակարգվում են, հիմք ընդունելով այն երկիրը, որտեղ գործընկեր կողմը գրանցված է:

Արդյունաբերության ճյուղեր

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի՝ պարտքային ռիսկերի կենտրոնացումները հաշվեկշռային արժեքներով՝ դասակարգված ըստ տնտեսության ճյուղերի.

Հազար ՀՀ դրամ	Ֆինանսական կազմակերպություններ	Արդյունաբերություն	Գյուղատնտեսություն	Շինարարություն	Տրանսպորտ	Առևտուր	Սպասարկում	Սպառողական	Հիփոթեք	Այլ	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	34,036,384	-	-	-	-	-	-	-	-	-	34,036,384
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	882,221	-	-	-	-	-	-	-	-	-	882,221
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառվածքներ	-	11,269,732	770,824	4,725,280	3,799,589	24,266,845	7,194,290	43,773,773	15,969,539	7,190,522	118,960,394
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ	31,923	-	-	-	-	-	-	-	-	-	31,923
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	4,984,447	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4,984,447
2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	39,934,975	11,269,732	770,824	4,725,280	3,799,589	24,266,845	7,194,290	43,773,773	15,969,539	7,190,522	158,895,369
2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	27,793,459	11,739,290	770,145	5,004,116	3,683,173	25,947,360	9,384,733	37,645,679	13,991,638	8,629,125	144,588,718

32.1.2 Ռիսկի սահմանաչափերի վերահսկողություն և զսպողական քաղաքականություն

Բանկը կարգավորում է պարտքային ռիսկի մակարդակները՝ մեկ փոխառուի կամ փոխառուների խմբի, ինչպես նաև վարկավորման ճյուղային կամ աշխարհագրական սեգմենտների գծով ընդունելի ռիսկի գումարների սահմանաչափեր սահմանելով:

Նման ռիսկերը պարբերաբար վերահսկվում են և դրանց կառավարումը ենթակա է վերանայման տարեկան կամ ավելի հաճախակի կտրվածքով: Ըստ ապրանքների, արդյունաբերության ճյուղերի և երկրների պարտքային ռիսկի սահմանաչափերը հաստատվում են եռամսյակային կտրվածքով Բանկի Խորհրդի կողմից:

Մեկ վարկառուի գծով պարտքային ռիսկի չափը, ներառյալ բանկերը և ֆինանսական կազմակերպությունները, ավելի սահմանափակված է Բանկի Խորհրդի կողմից սահմանված լրացուցիչ սահմանաչափերով հաշվեկշռային և հետհաշվեկշռային ռիսկերի համար, ինչպես նաև օրական սահմանաչափերով կապված առևտրային գործարքների հետ, ինչպիսիք են արտարժույթային ֆորվարդի պայմանագրերը: Ընթացիկ ռիսկերի ենթարկվելու սահմանաչափերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով:

Պարտքային ռիսկը նաև կառավարվում է վարկառուների և պոտենցիալ վարկառուների՝ մայր գումարի և տոկոսների վճարման կարողությունը պարբերաբար վերլուծելով և անհրաժեշտության դեպքում վարկի տրամադրման սահմանաչափերը փոխելով:

Ստորև ներկայացված են հատուկ հսկողության և զսպողական մի քանի այլ միջոցներ:

Գրավ

Բանկը կիրառում է բազմաթիվ միջոցներ պարտքային ռիսկը զսպելու համար: Համընդհանուր գործելակերպ է հանդիսանում և հիմնական միջոցներից մեկն է համարվում տրամադրված դրամական միջոցների դիմաց գրավ վերցնելը: Բանկը կանոններ է սահմանում գրավի հատուկ տեսակների ընդունելի լինելու կամ ռիսկերի զսպման վերաբերյալ: Վարկերի և փոխատվությունների համար գրավի հիմնական տեսակներն են.

- Հիպոթեքային պայմանագրերով գրավադրվող անշարժ գույքը,
- Ֆիզիկական անձանց շարժական գույք,
- Կազմակերպությունների գործառնական ակտիվները՝ շենքերը, այլ հիմնական միջոցները, պաշարները,
- Ֆինանսական գործիքները՝ պարտքային և բաժնային արժեթղթերը:

Կորպորատիվ կազմակերպությունների երկարաժամկետ ֆինանսավորումը և վարկավորումը հիմնականում ապահովվում են, ֆիզիկական անձանց գծով վերաձևակերպվող վարկային գծերը հիմնականում չեն ապահովվում: Ի լրումն, պարտքային կորուստը նվազագույնի հասցնելու համար Բանկը վարկառուից լրացուցիչ երաշխիքներ է պահանջում, հենց որ համապատասխան անհատական վարկերի և փոխատվությունների արժեզրկման հատկանիշներ են նկատվում:

Վարկեր և փոխատվություններից տարբեր ֆինանսական ակտիվներ ապահովող գրավները որոշվում են ֆինանսական գործիքի բնույթով: Պարտատոմսերը և այլ պարտքային արժեթղթերը հիմնականում չեն ապահովվում:

Վարկային պորտֆելի վերլուծությունն ըստ ապահովվածության.

Հազար ՀՀ դրամ	2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Անշարժ գույք	74,410,239	80,680,096
Շարժական գույք	2,876,351	4,234,573
Շրջանառության մեջ գտնվող ապրանքներ	658,866	1,023,981
Երաշխավորություններ	11,126,497	7,904,284
Դրամական միջոցներ	3,022,890	5,516,603
Կենցաղային տեխնիկա	13,000,124	7,650,503
Առանց ապահովվածության	18,381,544	12,265,837
Ընդամենը վարկեր և փոխատվություններ (համախառն)	123,476,511	119,275,877

Վերը նշված աղյուսակում ներկայացված արժեքները վարկերի հաշվեկշռային արժեքներն են, և պարտադիր չէ ներկայացնեն գրավների իրական արժեքը: Գրավների շուկայական արժեքների գնահատումները հիմնված են գրավի գնահատման վրա ըստ տրամադրված վարկերի ամսաթվի: Հիմնականում դրանք չեն թարմացվում մինչև վարկերը չգնահատվեն, որպես անհատապես արժեզրկված:

Պարտքային ռիսկ պարունակող պայմանական պարտավորություններ

Այս գործիքների հիմնական նպատակը անհրաժեշտության դեպքում հաճախորդներին միջոցներ տրամադրելն է: Երաշխիքները և ակրեդիտիվները ենթակա են նույն վարկային ռիսկին, ինչ վարկերը: Ապրանքային և թղթային ակրեդիտիվները՝ Բանկի գրավոր հավաստումներն են հաճախորդների անունից, որոնք թույլ են տալիս երրորդ անձանց գումարներ ստանալ բանկից հատուկ պայմանների կատարման դեպքում, ապահովված են դրանց հետ կապված ապրանքների առաքմամբ և հետևաբար դրանք ավելի ապահով են, քան ուղղակի տրամադրվող վարկերը:

Վարկի տրամադրման պայմանական պարտավորություններն իրենցից ներկայացնում են վարկային գծերի չօգտագործած մասերը:

Այս դեպքում, հնարավոր կորուստների գումարը, որ Բանկը կարող է կրել, հավասար է չօգտագործված վարկային գծերի գումարին:

Սակայն հնարավոր վնասի իրական գումարն ավելի փոքր է, քան չօգտագործված վարկային գծերի ընդհանուր գումարը, քանի որ վարկային պարտավորությունները տրամադրվում են վարկառուների կողմից վարկերի տրամադրման որոշակի ստանդարտների պահպանման դեպքում: Բանկը հետևում է պարտավորությունների մարման ժամկետներին, քանի որ երկարաժամկետ պարտավորությունները պարունակում են ավելի բարձր վարկային ռիսկ, քան կարճաժամկետ պարտավորությունները:

32.1.3 Արժեզրկում և պահուստավորման քաղաքականություն

Վարկերի արժեզրկման գնահատման հիմնական հատկանիշներն են մայր գումարի կամ տոկոսների վճարումների ուշացումները, վարկառուների դրամական հոսքերի հետ կապված դժվարությունները, վարկային ռեյտինգների նվազումները, պայմանագրերի նախնական պայմանների խախտումները: Բանկը արժեզրկման գնահատումը կատարում է անհատապես և խմբային եղանակով:

Արժեզրկման անհատական գնահատում

Բանկը որոշում է յուրաքանչյուր անհատապես նշանակալի վարկի կամ փոխատվության համապատասխան պահուստի չափը անհատական հիմքով: Պահուստի գումարի որոշման ժամանակ հաշվի առնվող գործոններից են վարկառուի բիզնես ծրագրի վստահելիությունը, ֆինանսական դժվարությունները հաղթահարելու կարողությունը, ծրագրված հասույթները և սպասվող շահաբաժինների վճարումները անվճարումնականության դեպքում, այլ ֆինանսական օգնության հնարավորությունը, գրավի իրացվելի արժեքը, սպասվող դրամական հոսքերի ժամկետները: Արժեզրկումից կորուստները գնահատվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, եթե չկանխատեսված հանգամանքները չեն պահանջում հատուկ ուշադրություն:

Արժեզրկման խմբային գնահատում

Խմբային գնահատումը կատարվում է ոչ նշանակալի վարկերի գծով (ներառյալ կրեդիտ քարտերը, հիպոթեքները և չապահովված սպառողական վարկերը), ինչպես նաև անհատապես նշանակալի վարկերի և փոխատվությունների գծով, որոնց համար դեռ չկան արժեզրկման ակնհայտ հատկանիշներ: Արժեզրկումից կորուստները գնահատվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսվա դրությամբ՝ դասակարգված յուրաքանչյուր խմբի համար առանձին:

Խմբային գնահատումը հաշվի է առնում այն արժեզրկման գումարը, որը հնարավոր է առաջանալ պորտֆելում, նույնիսկ եթե անհատական գնահատման մեջ արժեզրկման օբյեկտիվ վկայություն չկա: Արժեզրկման կորուստները գնահատվում են հաշվի առնելով հետևյալ տեղեկատվությունը՝ պորտֆելում կորուստների պատմությունը, ընթացիկ

տնտեսական իրավիճակը, կորուստն առաջանալու և անհատապես բացահայտվելու մոտավոր ժամկետը, արժեզրկման դեպքում սպասվող վճարումները:

Ֆինանսական երաշխիքների և ակրեդիտիվների արժեզրկման գնահատումը և պահուստավորումն իրականացվում է նույն կերպ՝ ինչ վարկերինը:

Հարժեզրկված, ոչ ժամկետանց վարկեր և փոխատվություններ

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է հարժեզրկված և ոչ ժամկետանց վարկերի որակը՝ հիմնված կորուստների պատմության վրա:

Հազար ՀՀ դրամ	2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ		
Արդյունաբերություն	1%	1%
Գյուղատնտեսություն	1%	3%
Շինարարություն	1%	2%
Տրանսպորտ	1%	1%
Առևտուր	1%	-
Սպասարկում	1%	1%
Սպառողական	1%	1%
Հիփոթեքային	1%	1%

Պարտքային ռիսկ պարունակող այլ ֆինանսական ակտիվների գծով 2014 և 2013թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը կորուստներ չի ունեցել:

Ժամկետանց, բայց հարժեզրկված վարկեր

Ժամկետանց են համարվում այն վարկերը և փոխատվությունները, որոնց գծով առկա են մի քանի օրյա չվճարումներ: Ժամկետանց վարկերի հիմնական մասն արժեզրկված չեն:

Ժամկետանց, բայց հարժեզրկված վարկերի ժամկետանց օրերի վերլուծությունն ըստ դասերի ներկայացվում է հետևյալ աղյուսակում.

Հազար ՀՀ դրամ	2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ				
	Մինչև 30 օր	31 –ից 60 օր	61 –ից 90 օր	91 օրից ավել	Ընդամենը
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ					
Արդյունաբերություն	-	-	-	66,178	66,178
Գյուղատնտեսություն	-	-	-	-	-
Շինարարություն	-	-	-	162,000	162,000
Տրանսպորտ և կապ	-	-	-	-	-
Առևտուր	714,087	-	-	-	714,087
Սպասարկում	-	-	-	82,891	82,891
Սպառողական	4,130	865	-	2,938	7,933
Հիփոթեքային	-	-	-	-	-
Այլ	-	-	-	-	-
Ընդամենը	718,217	865	-	314,007	1,033,089

Հազար ՀՀ դրամ

	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ				
	Մինչև 30 օր	31 –ից 60 օր	61 –ից 90 օր	91 օրից ավել	Ընդամենը
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ					
Արդյունաբերություն	71,569	10,492	1,934	4,989,310	5,073,305
Գյուղատնտեսություն	6,166	1,100	14,240	12,888	34,394
Շինարարություն	40,261	6,480	-	131,231	177,972
Տրանսպորտ և կապ	122,698	16,905	-	2,413,081	2,552,684
Առևտուր	515,069	77,062	179,032	449,344	1,220,507
Սպասարկում	68,688	2,929,230	27,018	1,100	3,026,036
Սպառողական	312,856	239,606	60,873	395,606	1,008,941
Հիփոթեքային	176,437	335,009	72,434	132,282	716,162
Այլ	117,683	6,766	8,670	32,107	165,226
Ընդամենը	1,431,427	3,622,650	364,201	8,556,949	13,975,227

32.2 Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերը կամ իրական արժեքը կտատանվի այնպիսի շուկայական փոփոխականների պատճառով, ինչպիսիք են տոկոսադրույքները և արտարժույթի փոխարժեքները: Բանկը տարանջատում է շուկայական ռիսկերը առևտրային և ոչ առևտրային պորտֆելների: Ոչ առևտրային պորտֆելը կառավարվում և վերահսկվում է զգայունության վերլուծությունների օգնությամբ: Արտարժույթների կենտրոնացումներից բացի, Բանկը չունի շուկայական ռիսկի զգալի այլ կենտրոնացումներ:

32.2.1 Շուկայական ռիսկ – Ոչ առևտրային

Տոկոսադրույթի ռիսկ

Տոկոսադրույթի ռիսկը ծագում է այն հավանականությունից, որ տոկոսադրույքների փոփոխություններն ուղղակիորեն կազդեն Բանկի ֆինանսական գործիքների հետ կապված դրամական միջոցների հոսքի և նրանց իրական արժեքի վրա: Բանկի Խորհուրդը սահմանել է որոշված ժամկետների համար տոկոսադրույքների ճեղքվածքների չափ: Դիրքերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով:

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս Բանկի ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զգայունությունը տոկոսադրույքների հնարավոր փոփոխությունների նկատմամբ՝ այլ փոփոխականները հաստատուն մնալու պայմանով:

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զգայունությունը տոկոսադրույքներում ենթադրվող փոփոխությունների ազդեցությունն է մեկ տարվա զուտ տոկոսային եկամուտի վրա՝ 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաշվեկշռում հաշվառվող տատանվող տոկոսադրույքով ոչ առևտրային ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով: Կապիտալի զգայունությունը հաշվարկվում է վերագնահատելով վաճառքի համար մատչելի հաստատուն տոկոսադրույքով ակտիվները 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ հիմք ընդունելով տոկոսադրույքների ենթադրվող փոփոխությունները:

Կապիտալի զգայունությունը վերլուծվում է ըստ ակտիվի իրացման ժամկետների: Կապիտալ ընդհանուր զգայունությունը հիմնված է այն ենթադրության վրա, որ եկամտաբերության կորում կան զուգահեռ փոփոխություններ, մինչդեռ ըստ ժամկետների վերլուծությունը ցույց է տալիս զգայունությունը ոչ զուգահեռ փոփոխությունների նկատմամբ:

Հազար ՀՀ դրամ

2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Կապտիալի զգայունություն

Արտարժույթ	Փոփոխություններ հիմնական տոկոսադրույքներում	Ձուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն	Մինչև 6 ամիս	6 ամսից 1 տարի	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը
ՀՀ դրամ	+1	-	40	-	104,476	52,059	156,575
ԱՄՆ դոլար	+1	(72,576)	-	-	-	-	(72,576)
ՀՀ դրամ	(1)	-	(40)	-	(101,128)	(47,325)	(148,493)
ԱՄՆ դոլար	(1)	72,576	-	-	-	-	72,576

Հազար ՀՀ դրամ

2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Կապտիալի զգայունություն

Արտարժույթ	Փոփոխություններ հիմնական տոկոսադրույքներում	Ձուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն	Մինչև 6 ամիս	6 ամսից 1 տարի	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը
ՀՀ դրամ	+ 1	-	-	(354)	(134,083)	(67,934)	(202,371)
ՀՀ դրամ	(1)	-	-	359	139,732	75,559	215,650

Արտարժույթի ռիսկ

Արտարժույթի ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների արժեքը կտատանվի արտարժույթի փոխարժեքներում փոփոխությունների հետևանքով: Տնօրենների Խորհուրդը սահմանել է սահմանաչափեր արտարժույթային ռիսկերի համար: Դիրքերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով:

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս այն արտարժույթները, որոնք կարող են ազդել 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի ոչ առևտրային դրամային ակտիվների և պարտավորությունների և դրանց կանխատեսված դրամական հոսքերի վրա: Վերլուծությունը հաշվարկում է արտարժույթի ՀՀ դրամի նկատմամբ հնարավոր տատանումների ազդեցությունը, այլ փոփոխականները հաստատուն մնալու պայմանով, ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության վրա (կապված արտարժույթի նկատմամբ զգայուն ոչ առևտրային դրամային ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխմամբ): Աղյուսակում հանդիպող բացասական արժեքը արտացոլում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում կամ կապիտալում պոտենցիալ զուտ նվազում, մինչդեռ դրական արժեքը ցույց է տալիս պոտենցիալ զուտ աճ:

Հազար ՀՀ դրամ	2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ		2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	
	Փոփոխություն արտարժույթի փոխարժեքում, տոկոս	Ազդեցությունը շահույթի վրա մինչև հարկումը	Փոփոխություն արտարժույթի փոխարժեքում, տոկոս	Ազդեցությունը շահույթի վրա մինչև հարկումը
ԱՄՆ դոլար	+5	(203,705)	+3	(17,371)
Եվրո	+5	15,446	+1	(477)
ԱՄՆ դոլար	(5)	203,705	(3)	17,371
Եվրո	(5)	(15,446)	(1)	477

Բանկի արտարժույթի ռիսկի վերլուծությունն ըստ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ունի հետևյալ տեսքը.

Հազար ՀՀ դրամ

	ՀՀ դրամ	Ազատ փոխարկելի արժույթ	Ոչ փոխարկելի արժույթ	Ընդամենը
ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	17,462,743	16,077,671	495,970	34,036,384
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	160,000	722,221		882,221
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	41,446,323	77,403,876	110,195	118,960,394
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ	31,923	-	-	31,923
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	4,984,447	-	-	4,984,447
	64,085,436	94,203,768	606,165	158,895,369
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	6,967,114	25,598,097	2,318	32,567,529
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	40,534,497	60,882,604	652,728	102,069,829
Փոխառություններ	1,874,145	11,466,893	-	13,341,038
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	706,561	21,354	-	727,915
	50,082,317	97,968,948	655,046	148,706,311
Զուտ դիրք 2014 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	14,003,119	(3,765,180)	(48,881)	10,189,058
Վարկային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ 2014թ. դեկտեմբերի 31-ին	2,936,336	3,772,095	-	6,708,431
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	59,691,781	83,974,137	922,800	144,588,718
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	43,646,459	87,045,149	853,863	131,545,471
Զուտ դիրք 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	16,045,322	(3,071,012)	68,937	13,043,247
Վարկային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ 2013 թ. դեկտեմբերի 31-ին	3,877,347	4,228,613	-	8,105,960

Ազատ փոխարկելի արտարժույթը հիմնականում ներկայացնում է ԱՄՆ դոլարը, բայց ներառում է նաև ՏՀԶԿ-ի երկրների արժույթները: Ոչ փոխարկելի գումարները վերաբերվում են ԱՊՀ երկրների արժույթներին, բացառությամբ Հայաստանի Հանրապետությանը:

32.3 Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը կապված է Բանկի ֆինանսական պարտավորությունները ժամանակին մարելու կարողությամբ՝ նորմալ և սթրեսային իրավիճակներում: Այս ռիսկի գսպման նպատակով Բանկը ներգրավում է լրացուցիչ ֆինանսական միջոցներ, ի լրումն իր հիմնական ավանդային բազայի, կառավարում է ակտիվները հաշվի առնելով իրացվելիության ռիսկը և վերլուծում է ապագա դրամական հոսքերը և իրացվելիությունը օրական կտրվածքով: Սա ներառում է նաև սպասվելիք դրամական հոսքերի գնահատումները և բարձր իրացվելի ապահովվածության հասանելիությունը, որն անհրաժեշտության դեպքում կարող է օգտագործվել լրացուցիչ ֆինանսավորում ստանալու նպատակով:

Բանկը պահում է բարձր իրացվելի և ապակենտրոնացված ակտիվների պորտֆել, որը կարող է հեշտությամբ կանխիկացվել դրամական հոսքերի չկանխատեսված ընդհատման դեպքում: Բանկն ունի նաև ապահով վարկային գծեր, որ նա կարող է օգտագործել իրացվելիության կարիքները բավարարելու համար: Բացի այդ Բանկը ՀՀ կենտրոնական

բանկում պահում է իր որոշ դրամով պարտավորությունների 2%-ի և որոշ արտարժույթով պարտավորությունների 20%-ի չափով պահուստավորման գումար (տես ծանոթագրություն 14-ը): Իրացվելիության դիրքը գնահատվում և կառավարվում է տարբեր սցենարների դեպքում, հաշվի առնելով սթրես գործոնները կապված շուկայի հետ ընդհանրապես և Բանկի հետ մասնավորապես:

Բանկի իրացվելիության կառավարումը պահանջում է հաշվի առնել իրացվելի ակտիվների այն մակարդակը, որն անհրաժեշտ է պարտավորությունները մարելու համար ըստ ժամկետների, ապահովել ֆինանսավորման տարբեր աղբյուրների հնարավորությունը, ֆինանսավորման արտակարգ պլանի առկայությունը և վերահսկել հաշվեկշռային իրացվելիության նորմատիվները կանոնակարգային պահանջներին համապատասխան: Բանկը հաշվարկում է իրացվելիության ցուցանիշները ՀՀ կենտրոնական բանկի պահանջներին համապատասխան:

Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ցուցանիշները հետևյալն են.	Աուդիտ չարված	
	2014, %	2013, %
Ն21- Ընդհանուր իրացվելիություն (Բարձր իրացվելի ակտիվներ/ Ընդհանուր ակտիվներ)	21.76	20.12
Ն22- Ընթացիկ իրացվելիություն (Բարձր իրացվելի ակտիվներ/ցպահանջ պարտավորություններ)	266.63	249.77

Ստորև ներկայացվում է 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի չգեղջված ֆինանսական պարտավորությունների բաշխումը՝ հաշվեկշռի ամսաթվից մինչև պայմանագրերում նշված մարմանը մնացած ժամկետների համաձայն: Տես ծանոթագրություն 31-ը այս պարտավորությունների մարման սպասվելիք ժամկետների համար: Ցպահանջ վճարումները դասակարգված են այն ենթադրությամբ, որ վճարումը կպահանջվի անմիջապես: Սակայն Բանկի ղեկավարությունը կարծում է, որ շատ հաճախորդներ անմիջապես վճարում չեն պահանջի, և աղյուսակը չի արտացոլում սպասվող դրամական հոսքերը Բանկի կողմից ավանդների պահպանման պատմությամբ:

Հազար ՀՀ դրամ

	2014թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ					
	Ցպահանջ կամ մեկ ամսից քիչ	1 – 3 ամիս	3 – 12 ամիս	1-5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը
Ֆինանսական պարտավորություններ						
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	10,229,808	6,912,034	12,706,264	6,633,164	1,020,169	37,501,439
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	32,954,178	27,752,288	50,849,689	2,694,502	2,804,031	117,054,688
Փոխառություններ	122,071	4,281,843	2,935,042	8,169,484	2,398,599	17,907,039
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	505,443	-	222,472	-	-	727,915
Ընդամենը չգեղջված ֆինանսական պարտավորություններ	43,811,500	38,946,165	66,713,467	17,497,150	6,222,799	173,191,081
Վարկային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ	5,111,559	288,730	801,809	506,333	-	6,708,431

Հազար ՀՀ դրամ	2013թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ					
	Ցպահանջ կամ մեկ ամսից քիչ	1 - 3 ամիս	3 - 12 ամիս	1-5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը
Ֆինանսական պարտավորություններ						
Պարտավորություններ Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	151,485	356,619	184,494	363,234	659,648	1,715,480
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	27,145,744	48,362,755	54,847,306	5,327,536	1,561,460	137,244,801
Փոխառություններ	17,842	17,934,537	645,044	8,731,571		27,328,994
Այլ պարտավորություններ	346,198	-	-	-	-	346,198
Ընդամենը չզեղչված ֆինանսական պարտավորություններ	<u>27,661,269</u>	<u>66,653,911</u>	<u>55,676,844</u>	<u>14,422,341</u>	<u>2,221,108</u>	<u>166,635,473</u>
Վարկային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ	<u>591,744</u>	<u>404,343</u>	<u>3,673,917</u>	<u>1,879,857</u>	<u>1,556,099</u>	<u>8,105,960</u>

Բանկի մոտ առկա է էական բացասական կուտակային իրացվելիության ճեղքվածք մինչև մեկ տարվա կտրվածքով: Տես ծանոթագրություն 31-ը: Դա այն բանի հետևանք է, որ 2014թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի հիմնական ֆինանսավորման աղբյուր են հանդիսանում մինչև մեկ տարվա մարման ժամկետ ունեցող ավանդները: Բանկի ղեկավարությունը կարծում է, որ չնայած մինչև մեկ տարվա մարման ժամկետ ունեցող ավանդները էական կշիռ են կազմում, վերջին տարիներին ձևավորված փորձը ցույց է տալիս, որ նշված ավանդները հանդիսանում են կայուն և երկարատև ֆինանսավորման աղբյուր:

33 Կապիտալի համարժեքություն

Բանկը պահպանում է ակտիվ կառավարվող կապիտալի կառուցվածք բանկային գործունեությանը բնորոշ ռիսկերը ծածկելու համար: Բանկի կապիտալի համարժեքությունն այլ միջոցների հետ մեկտեղ վերահսկվում է մաս օգտագործելով 1988թ. Բանկային Վերահսկողություն Բազելյան Հանձնաժողովի, ինչպես նաև ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հաստատված կանոնները և նորմատիվները:

Բանկի կապիտալի կառավարման առաջնային նպատակներն են համոզվել, որ Բանկի կապիտալը համապատասխանում է հաստատված պահանջներին, և որ Բանկը պահպանում է ամուր վարկային վարկանիշ և առողջ կապիտալի ցուցանիշներ՝ իր գործունեությունը ամրապնդելու և բաժնետերերի շահույթը առավելագույնի հասցնելու համար:

Բանկը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը և իրականացնում համապատասխան ճշգրտումները տնտեսական պայմանների և իր գործունեության ռիսկերի փոփոխությանը համապատասխան: Կապիտալի կառուցվածքը պահպանելու կամ փոփոխելու համար Բանկը կարող է փոփոխել բաժնետերերին վճարվող շահաբաժինների գումարը, կապիտալը վերադարձնել բաժնետերերին կամ բաժնետոմսեր թողարկել: Նախորդ տարիների համեմատ նպատակներում, քաղաքականությունում և գործընթացներում փոփոխություններ չեն եղել:

ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից ընդհանուր կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը սահմանվում է 12%:

Ընդհանուր կապիտալը կազմված է հիմնական կապիտալից, որը ներառում է բաժնետիրական կապիտալը, չբաշխված շահույթը, այդ թվում ընթացիկ տարվա շահույթը,

գլխավոր պահուստը: Ընդհանուր կապիտալը հաշվարկվում է ՀՀ կենտրոնական բանկի և ՀՀ հաշվապահական ստանդարտների պահանջներին համապատասխան: Կապիտալի մեկ այլ բաղադրիչ է լրացուցիչ կապիտալը, որը ընդգրկում է վերագնահատման պահուստները և ստորադաս փոխառությունը:

Ռիսկով կշռված ակտիվները չափվում են ըստ ռիսկերի կշիռների՝ դասակարգված համաձայն վարկային, շուկայական և գործառնական ռիսկերի գնահատման:

2014 և 2013թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ընդհանուր կապիտալի, ռիսկով կշռված ակտիվների և կապիտալի համարժեքության նորմատիվի չափերը՝ հաշվարկված համաձայն ՀՀ կենտրոնական բանկի պահանջների, ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	Աուդիտ չարված	
	2014	2013
Հիմնական կապիտալ	16,208,646	16,399,848
Լրացուցիչ կապիտալ	5,792,800	5,004,527
Ընդամենը՝ ընդհանուր կապիտալ	22,001,446	21,404,375
Ռիսկով կշռված ակտիվներ	164,928,381	157,361,223
Կապիտալի համարժեքության նորմատիվ	13.34%	13.60%

Ժամանակաշրջանի ընթացքում Բանկը պահպանել է կապիտալի համարժեքության նկատմամբ պահանջները:

Նպատակ ունենալով խթանել բանկային համակարգի գործունեության արդյունավետության բարձրացմանը, բանկային համակարգի կայունության ու տնտեսական տարբեր իրավիճակներում շուկերին դիմակայելու ունակության ամրապնդմանը, ինչպես նաև նպաստել բանկային համակարգի կողմից առավել արդյունավետ և մատչելի բանկային ծառայությունների մատուցմանը, Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհուրդը 2014թ. որոշում է կայացրել Բանկի ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափը սահմանել՝

- 1) մինչև 2017 թվականի հունվարի 1-ը՝ 5,000,000 հազար Հայաստանի Հանրապետության դրամ,
- 2) նոր ստեղծվող բանկերի համար՝ մինչև 2017 թվականի հունվարի 1-ը 30,000,000 հազար Հայաստանի Հանրապետության դրամ,
- 3) 2017 թվականի հունվարի 1-ի դրությամբ և դրանից հետո՝ բանկի և նոր ստեղծվող բանկերի համար՝ 30,000,000 հազար Հայաստանի Հանրապետության դրամ:

Թարմացված է՝ 15/07/15 15:10